

Operativni program za izvajanje
Evropske kohezijske politike v
obdobju 2014 -2020

11. december 2014

OPOMBA: Besedilo še ni lektorirano.

Kazalo vsebine

1. STRATEGIJA ZA PRISPEVEK OPERATIVNEGA PROGRAMA K STRATEGIJI UNIJE ZA PAMETNO, TRAJNOSTNO IN VKLJUČUJOČO RAST TER K DOSEGANJU EKONOMSKE, SOCIALNE IN TERITORIALNE KOHEZIJE.....	13
1.1. Strategija za prispevek operativnega programa k Strategiji Unije za pametno, trajnostno in vključujočo rast ter k uresničevanju ekonomske, socialne in teritorialne kohezije.....	13
1.1.1. Opis strategije za prispevek operativnega programa k izvajanju strategije Unije za pametno, trajnostno in vključujočo rast ter k uresničevanju ekonomske, socialne in teritorialne kohezije	13
1.1.2. Utemeljitev izbire tematskih ciljev in ustreznih prednostnih naložb glede na partnerski sporazum na podlagi opredelitve regionalnih in, če je ustrezno, nacionalnih potreb vključno s potrebo po obravnavi izzivov, opredeljenih v ustreznih priporočilih za posamezno državo.....	32
1.2. Utemeljitev finančne dodelitve	39
2. OPIS PREDNOSTNIH OSI	51
2.1. Mednarodna konkurenčnost raziskav, inovacij in tehnološkega razvoja v skladu s pametno specializacijo za večjo konkurenčnost in ozelenitev gospodarstva.....	51
2.1.1. Utemeljitev vzpostavitve prednostne osi, ki zajema več kot eno kategorijo regij, več kot en tematski cilj ali več kot en sklad	51
2.1.2. Sklad, kategorija regija in osnova za izračun podpore Unije.....	51
2.1.3. Izboljšanje infrastrukture za raziskave in inovacije ter zmogljivosti za razvoj odličnosti pri raziskavah in inovacijah ter promocija kompetenčnih centrov, zlasti tistih v evropskem interesu.....	51
2.1.4. Spodbujanje naložb podjetij v raziskave in inovacije ter vzpostavljanje povezav in sinergij med podjetji, centri za raziskave in razvoj in visokošolskim izobraževalnim sektorjem, zlasti s spodbujanjem naložb na področju razvoja izdelkov in storitev, prenosa tehnologij, socialnih in ekoloških inovacij, aplikacij javnih storitev, spodbujanjem povpraševanja, mreženja, grozdov in odprtih inovacij prek pametne specializacije ter podpiranjem tehnoloških in uporabnih raziskav, pilotnih linij, ukrepov za zgodnje ovrednotenje izdelkov, naprednih proizvodnih zmogljivosti in prve proizvodnje zlasti na področju ključnih spodbujevalnih tehnologij ter razširjanje tehnologij za splošno rabo	56
2.1.5. Socialne inovacije, transnacionalno sodelovanje in prispevek k tematskim ciljem 1- 761	
2.1.6. Okvir uspešnosti	61
2.1.7. Kategorije intervencij	62
2.1.8. Povzetek načrtovane uporabe tehnične pomoči, vključno z ukrepi za krepitev administrativne zmogljivosti organov, ki sodelujejo pri upravljanju in nadzoru programov in upravičencev, kadar so takšni ukrepi potrebni	63
2.2. Povečanje dostopnosti do informacijsko komunikacijskih tehnologij ter njihove uporabe in kakovosti.....	63
2.2.1. Utemeljitev vzpostavitve prednostne osi, ki zajema več kot eno kategorijo regij, več kot en tematski cilj ali več kot en sklad	63
2.2.2. Sklad, kategorija regija in osnova za izračun podpore Unije.....	64

2.2.3.	Širitev širokopasovnih storitev in uvajanje visokohitrostnih omrežij ter podpora uporabi nastajajočih tehnologij in omrežij za digitalno ekonomijo	64
2.2.4.	Krepitev aplikacij IKT za e-upravo, e-učenje, e-vključenost, e-kulturo in e-zdravje.....	67
2.2.5.	Socialne inovacije, transnacionalno sodelovanje in prispevek k tematskim ciljem 1-	770
2.2.6.	Okvir uspešnosti	70
2.2.7.	Kategorije intervencij	70
2.2.8.	Povzetek načrtovane uporabe tehnične pomoči, vključno z ukrepi za krepitev administrativne zmogljivosti organov, ki sodelujejo pri upravljanju n nadzorovanju programov in upravičencev, kadar so takšni ukrepi potrebni	71
2.3.	Dinamično in konkurenčno podjetništvo za zeleno gospodarsko rast.....	71
2.3.1.	Utemeljitev vzpostavitve prednostne osi, ki zajema več kot eno kategorijo regij, več kot en tematski cilj ali več kot en sklad	71
2.3.2.	Sklad, kategorija regija in osnova za izračun podpore Unije	71
2.3.3.	Spodbujanje podjetništva, zlasti z omogočanjem lažje gospodarske izrabe novih idej in spodbujanjem ustanavljanja novih podjetij, vključno s podjetniškimi inkubatorji	72
2.3.4.	Razvoj in izvajanje novih poslovnih modelov za MSP, zlasti v zvezi z internacionalizacijo.....	78
2.3.5.	Socialne inovacije, transnacionalno sodelovanje in prispevek k tematskim ciljem 1-	781
2.3.6.	Okvir uspešnosti	81
2.3.7.	Kategorije intervencij	81
2.3.8.	Povzetek načrtovne uporabe tehnične pomoči, vključno z ukrepi za krepitev administrativne zmogljivosti organov, ki sodelujejo pri upravljanju n nadzorovanju programov in upravičencev, kadar so takšni ukrepi potrebni	83
2.4.	Trajnostna raba in proizvodnja energije in pametna omrežja	83
2.4.1.	Utemeljitev vzpostavitve prednostne osi, ki zajema več kot eno kategorijo regij, več kot en tematski cilj ali več kot en sklad	83
2.4.2.	Sklad, kategorija regija in osnova za izračun podpore Unije	84
2.4.3.	Spodbujanje energetske učinkovitosti, pametnega upravljanja z energijo in uporabo obnovljivih virov energije v javni infrastrukturi, vključno z javnimi stavbami, in stanovanjskem sektorju	84
2.4.4.	Spodbujanje proizvodnje in distribucije energije, ki izvira iz obnovljivih virov	89
2.4.5.	Razvoj in uporaba pametnih distribucijskih sistemov, ki delujejo pri nizkih in srednjih napetostih	92
2.4.6.	Spodbujanje nizkoogljicnih strategij za vse vrste območij, zlasti za urbana območja, vključno s spodbujanjem trajnostne multimodalne urbane mobilnosti in ustreznimi omilitvenimi prilagoditvenimi ukrepi	95
2.4.7.	Socialne inovacije, transnacionalno sodelovanje in prispevek k tematskim ciljem 1-	799
2.4.8.	Okvir uspešnosti	99

2.4.9.	Kategorije intervencij	100
2.4.10.	Povzetek načrtovane uporabe tehnične pomoči, vključno z ukrepi za krepitev administrativne zmogljivosti organov, ki sodelujejo pri upravljanju n nadzorovanju programov in upravičencev, kadar so takšni ukrepi potrebni	101
2.5.	Prilagajanje na podnebne spremembe	101
2.5.1.	Utemeljitev vzpostavitve prednostne osi, ki zajema več kot eno kategorijo regij, več kot en tematski cilj ali več kot en sklad	101
2.5.2.	Sklad, kategorija regija in osnova za izračun podpore Unije	102
2.5.3.	Podpora naložbam za prilagajanje podnebnim spremembam, vključno s pristopi, ki temeljijo na ekosistemu	102
2.5.4.	Socialne inovacije, transnacionalno sodelovanje in prispevek k tematskim ciljem 1-7	107
2.5.5.	Okvir uspešnosti	107
2.5.6.	Kategorije intervencij	108
2.5.7.	Povzetek načrtovane uporabe tehnične pomoči, vključno z ukrepi za krepitev administrativne zmogljivosti organov, ki sodelujejo pri upravljanju n nadzorovanju programov in upravičencev, kadar so takšni ukrepi potrebni	108
2.6.	Boljše stanje okolja in biotske raznovrstnosti	109
2.6.1.	Utemeljitev vzpostavitve prednostne osi, ki zajema več kot eno kategorijo regij, več kot en tematski cilj ali več kot en sklad	109
2.6.2.	Sklad, kategorija regija in osnova za izračun podpore Unije	109
2.6.3.	Vlaganje v vodni sektor za izpolnitev zahtev pravnega reda Unije na področju okolja ter za zadovoljitev potreb po naložbah, ki jih opredelijo države članice in ki presegajo te zahteve	109
2.6.4.	Varstvo in obnova biotske raznovrstnosti in tal ter spodbujanje ekosistemskih storitev, vključno z omrežjem NATURA 2000 in zelenimi infrastrukturami	115
2.6.5.	Ukrepi za izboljšanje urbanega okolja, oživitev mest, sanacijo in dekontaminacijo degradiranih zemljišč (vključno z območji, na katerih poteka preobrazba), zmanjšanje onesnaženosti zraka in spodbujanje ukrepov za zmanjšanje hrupa	119
2.6.6.	Socialne inovacije, transnacionalno sodelovanje in prispevek k tematskim ciljem 1- 7	123
2.6.7.	Okvir uspešnosti	123
2.6.8.	Kategorije intervencij	124
2.6.9.	Povzetek načrtovane uporabe tehnične pomoči, vključno z ukrepi za krepitev administrativne zmogljivosti organov, ki sodelujejo pri upravljanju n nadzorovanju programov in upravičencev, kadar so takšni ukrepi potrebni	125
2.7.	Izgradnja infrastrukture in ukrepi za spodbujanje trajnostne mobilnosti.....	126
2.7.1.	Utemeljitev vzpostavitve prednostne osi, ki zajema več kot eno kategorijo regij, več kot en tematski cilj ali več kot en sklad	126

2.7.2.	Sklad, kategorija regija in osnova za izračun podpore Unije	126
2.7.3.	Razvoj in obnova celostnih, visokokakovostnih in interoperabilnih železniških sistemov ter spodbujanje ukrepov za zmanjševanje hrupa	127
2.7.4.	Izboljšanje regionalne mobilnosti s povezovanjem sekundarnih in terciarnih prometnih vozlišč z infrastrukturo TEN-T, vključno preko multimodalnih vozlišč	130
2.7.5.	Podpiranje multimodalnega enotnega evropskega prometnega območja z vlaganjem v TEN-T	134
2.7.6.	Socialne inovacije, transnacionalno sodelovanje in prispevek k tematskim ciljem 1- 7	138
2.7.7.	Okvir uspešnosti	138
2.7.8.	Kategorije intervencij	139
2.7.9.	Povzetek načrtovne uporabe tehnične pomoči, vključno z ukrepi za krepitev administrativne zmogljivosti organov, ki sodelujejo pri upravljanju n nadzorovanju programov in upravičencev, kadar so takšni ukrepi potrebni	139
2.8.	Spodbujanje zaposlovanja in transnacionalna mobilnost delovne sile	140
2.8.1.	Utemeljitev vzpostavitve prednostne osi, ki zajema več kot eno kategorijo regij, več kot en tematski cilj ali več kot en sklad	140
2.8.2.	Sklad, kategorija regija in osnova za izračun podpore Unije	140
2.8.3.	Dostop do delovnih mest za iskalce zaposlitve in neaktivne osebe, vključno z dolgotrajno brezposelnimi in osebami, ki so oddaljene od trga dela, tudi prek lokalnih pobud za zaposlovanje in spodbujanje mobilnosti delavcev	141
2.8.4.	Trajnostno vključevanje mladih na trg dela, predvsem tistih, ki niso zaposleni in se ne izobražujejo ali usposablajo, vključno z mladimi, ki so izpostavljeni socialni izključenosti, in mladimi iz marginaliziranih skupnosti, vključno prek izvajanja jamstva za mlade	150
2.8.5.	Aktivno in zdravo staranje	156
2.8.6.	Socialne inovacije, transnacionalno sodelovanje in prispevek k tematskim ciljem 1- 7	160
2.8.7.	Okvir uspešnosti	161
2.8.8.	Kategorije intervencij	162
2.8.9.	Povzetek načrtovane uporabe tehnične pomoči, vključno z ukrepi za krepitev administrativne zmogljivosti organov, ki sodelujejo pri upravljanju n nadzorovanju programov in upravičencev, kadar so takšni ukrepi potrebni	162
2.9.	Socialna vključenost in zmanjševanje tveganja revščine	162
2.9.1.	Utemeljitev vzpostavitve prednostne osi, ki zajema več kot eno kategorijo regij, več kot en tematski cilj ali več kot en sklad	162
2.9.2.	Sklad, kategorija regija in osnova za izračun podpore Unije	163
2.9.3.	Aktivno vključevanje, vključno s spodbujanjem enakih možnosti in dejavnega sodelovanja ter izboljšanje zaposljivosti	163

2.9.4.	Spodbujanje razpoložljivosti cenovno dostopnih, trajnostnih in visoko kakovostnih storitev, vključno z zdravstvenimi in socialnimi storitvami splošnega pomena.....	171
2.9.5.	Vlaganje v zdravstveno in socialno infrastrukturo, ki prispeva k razvoju na nacionalni, regionalni in lokalni ravni, zmanjšanju neenakosti pri zdravstvenem statusu, spodbujanje socialne vključenosti z lažjim dostopom do družbenih, kulturnih in rekreacijskih storitev, ter prehodom z institucionalnih storitev na skupnostne oblike storitev.....	175
2.9.6.	Spodbujanje socialnega podjetništva in poklicnega vključevanja v socialna podjetja ter socialnega in solidarnega gospodarstva, da bi vsem olajšali dostop do zaposlitve	177
2.9.7.	Vlaganja v okviru strategij lokalnega razvoja, ki ga vodi skupnost.....	180
2.9.8.	Socialne inovacije, transnacionalno sodelovanje in prispevek k tematskim ciljem 1- 7	183
2.9.9.	Okvir uspešnosti	183
2.9.10.	Kategorije intervencij	185
2.9.11.	Povzetek načrtovne uporabe tehnične pomoči, vključno z ukrepi za krepitev administrativne zmogljivosti organov, ki sodelujejo pri upravljanju n nadzorovanju programov in upravičencev, kadar so takšni ukrepi potrebni	186
2.10.	Znanje, spretnosti in vseživljenjsko učenje za boljšo zaposljivost	186
2.10.1.	Utemeljitev vzpostavitve prednostne osi, ki zajema več kot eno kategorijo regij, več kot en tematski cilj ali več kot en sklad	186
2.10.2.	Sklad, kategorija regija in osnova za izračun podpore Unije	187
2.10.3.	Krepitev enake dostopnosti vseživljenjskega učenja za vse starostne skupine v formalnem, neformalnem in priložnostnem okolju, izpopolnjevanje znanj, spretnosti in kompetenc delovne sile ter spodbujanje prožnih možnosti učenja, vključno prek poklicnega usmerjanja in validiranja pridobljenih kompetenc.....	187
2.10.4.	Izboljšanje odzivnosti sistemov izobraževanja in usposabljanja na potrebe trga dela, lažji prehod iz izobraževanja v zaposlitev ter okrepljeni in kakovostnejši sistemi poklicnega izobraževanja in usposabljanja, vključno prek mehanizmov za napovedovanje potreb po veččinah, prilagoditvijo učnih načrtov ter oblikovanjem in razvojem sistemov za učenje na delovnem mestu, vključno z dualnimi učnimi sistemi in vajeniškimi programi	197
2.10.5.	Vlaganje v izobraževanje, usposabljanje in poklicno suposabljanje za spretnosti in vseživljenjsko učenje z razvojem infrastrukture za izobraževanje in usposabljanje	201
2.10.6.	Socialne inovacije, transnacionalno sodelovanje in prispevek k tematskim ciljem 1- 7	203
2.10.7.	Okvir uspešnosti	204
2.10.8.	Kategorije intervencij	206
2.10.9.	Povzetek načrtovne uporabe tehnične pomoči, vključno z ukrepi za krepitev administrativne zmogljivosti organov, ki sodelujejo pri upravljanju n nadzorovanju programov in upravičencev, kadar so takšni ukrepi potrebni	207
2.11.	Pravna država, izboljšanje institucionalnih zmogljivosti, učinkovita javna uprava, podpora razvoju NVO ter krepitev zmogljivosti socialnih partnerjev.....	207

2.11.1.	Utemeljitev vzpostavitve prednostne osi, ki zajema več kot eno kategorijo regij, več kot en tematski cilj ali več kot en sklad	207
2.11.2.	Sklad, kategorija regija in osnova za izračun podpore Unije	208
2.11.3.	Naložbe v institucionalno zmogljivost ter v učinkovitost javnih uprav in javnih storitev na nacionalni, regionalni in lokalni ravni za zagotovitev reform, boljše zakonodaje in dobrega upravljanja.....	208
2.11.4.	Krepitev zmogljivosti za vse zainteresirane strani, ki izvajajo politike na področju izobraževanja, vseživljenjskega učenja, usposabljanja in zaposlovanja ter socialnih zadev, vključno prek sektorskih in teritorialnih dogovorov za spodbujanje reform na nacionalni, regionalni in lokalni ravni	217
2.11.5.	Socialne inovacije, transnacionalno sodelovanje in prispevek k tematskim ciljem 1- 7	222
2.11.6.	Okvir uspešnosti	223
2.11.7.	Kategorije intervencij	224
2.11.8.	Povzetek načrtovalne uporabe tehnične pomoči, vključno z ukrepi za krepitev administrativne zmogljivosti organov, ki sodelujejo pri upravljanju n nadzorovanju programov in upravičencev, kadar so takšni ukrepi potrebni	224
2.12.	Tehnična pomoč -KS	224
2.12.1.	Utemeljitev vzpostavitve prednostne osi, ki zajema več kot eno kategorijo regij.....	224
2.12.2.	Sklad in kategorija regije	224
2.12.3.	Specifični cilji in pričakovani rezultati.....	225
2.12.4.	Kazalniki rezultatov.....	225
2.12.5.	Ukrepi, ki jim je podpora namenjena, in njihov pričakovani prispevek k specifičnim ciljem	227
2.12.6.	Kategorije intervencij	231
2.13.	Tehnična pomoč - ESRR.....	231
2.13.1.	Utemeljitev vzpostavitve prednostne osi, ki zajema več kot eno kategorijo regij	231
2.13.2.	Sklad in kategorija regije	231
2.13.3.	Specifični cilji in pričakovani rezultati.....	231
2.13.4.	Kazalniki rezultatov.....	232
2.13.5.	Kategorije intervencij	233
2.14.	Tehnična pomoč - ESS	234
2.14.1.	Utemeljitev vzpostavitve prednostne osi, ki zajema več kot eno kategorijo regij	234
2.14.2.	Sklad in kategorija regije	234
2.14.3.	Specifični cilji in pričakovani rezultati.....	234
2.14.4.	Kazalniki rezultatov.....	235
2.14.5.	Kategorije intervencij	238
3.	FINANČNI NAČRT OPERATIVNEGA PROGRAMA.....	239

3.1.	Odobrena sredstva iz vsakega sklada in zneski, povezani z rezervo za uspešnost	239
3.2.	skupna odobrena sredstva po skladnih in nacionalno sofinanciranje (v EUR).....	240
4.	CELOSTNI PRISTOP K TERITORIALNEMU RAZVOJU	245
4.1.	Ukrepi lokalnega razvoja, ki ga vodi Skupnost	245
4.2.	Celostni ukrepi za trajnostni urbani razvoj.....	248
4.3.	Celostne teritorialne naložbe	249
4.4.	Ureditve za medregionalne in transnacionalne ukrepe v okviru operativnega programa, kadar se upravičenci nahajajo vsaj v eni od drugih držav članic	249
4.5.	Prispevek ukrepov, načrtovanih v okviru programa, k makroregionalnim strategijam za morske bazene glede na potrebe programskega območja, ki jih opredeli država članica	249
5.	POSEBNE POTREBE GEOGRAFSKIH OBMOČIJ, KI JIH JE NAJBOLJ PRIZADELA REVŠČINA, ALI CILJNIH SKUPIN, KI JIM NAJBOLJ GROZI DISKRIMINACIJA ALI SOCIALNA IZKLUČENOST	250
6.	POSEBNE POTREBE GEOGRAFSKIH OBMOČIJ, KI SO HUDO IN STALNO PRIZADETE ZARADI NEUGODNIH NARAVNIH ALI GEOGRAFSKIH RAZMER.....	250
7.	ORGANI, PRISTOJNI ZA UPRAVLJANJE, NADZOR IN REVIZIJO, TER VLOGA USTREZNIH PARTNERJEV	251
7.1.	Ustrezni organi	251
7.2.	Vključitev ustreznih partnerjev	251
7.2.1.	Sprejeti ukrepi za vključitev ustreznih partnerjev v pripravo operativnega programa ter vloga teh partnerjev pri izvajanju, spremljanju in vrednotenju programa	251
7.2.2.	Globalna nepovratna sredstva	254
7.2.3.	Znesek dodeljenih sredstev za krepitev zmogljivosti	254
8.	USKLAJEVANJE MED SKLADI, EKSRP, ESRP TER DRUGIMI INSTRUMENTI FINANCIRANJA NA RAVNI UNIJE IN NACIONALNI RAVNI TER Z EIB.....	255
9.	PREDHODNE POGOJENOSTI	259
9.1.	Predhodne pogojenosti	259
9.2.	Opis ukrepov za izpolnitev predhodnih pogojenosti, navedba pristojnih organov ter časovnih načrt za izvedbo teh ukrepov	259
10.	ZMANJŠANJE ADMINISTRATIVNEGA BREMENA ZA UPRAVIČENC.....	259
11.	HORIZONTALNA NAČELA.....	259
11.1.	Trajnostni razvoj.....	259
11.2.	Enake možnosti ter nediskriminacija.....	261
11.3.	Enakost moških in žensk.....	262
12.	LOČENI ELEMENTI.....	263
12.1.	Večji projekti, ki se bodo izvajali v programskem obdobju	263
12.2.	Okvir uspešnosti operativnega programa	264
12.3.	Ustrezni partnerji, vključeni v pripravo programa	311
12.4.	Indikativni projekti koncesionarja v koprskem tovornem pristanišču (IPE-Razpis) za uresničitev cilja "Opdravljena ozka grla v omrežju TEN-T in zagotovljeni standardi TEN-T na celotnem omrežju"	311

Kazalo tabel

Tabela 1 Prispevek Slovenije k doseganju ciljev strategije EU 2020	13
Tabela 2: Sintezni pregled utemeljitev za izbor tematskih ciljev in prednostnih naložb	33
Tabela 3: Pregled naložbene strategije operativnega programa	42
Tabela 4: Specifični kazalniki rezultatov.....	52
Tabela 5 Kazalniki učinkov.....	55
Tabela 6 Specifični kazalniki rezultatov.....	57
Tabela 7 Kazalniki učinkov.....	60
Tabela 8 Specifični kazalniki rezultatov.....	65
Tabela 9 Kazalniki učinkov.....	66
Tabela 10 Specifični kazalniki rezultatov.....	68
Tabela 11 Kazalniki učinkov.....	69
Tabela 12 Specifični kazalniki rezultatov, specifični cilj 1.....	73
Tabela 13 Specifični kazalniki rezultatov, specifični cilj 2.....	74
Tabela 14 Kazalniki učinkov.....	77
Tabela 15 Specifični kazalniki rezultatov.....	78
Tabela 16 Kazalniki učinkov.....	80
Tabela 17 Specifični kazalniki rezultatov, specifični cilj 1.....	85
Tabela 18 Specifični kazalniki rezultatov, specifični cilj 2.....	85
Tabela 19 Kazalniki učinka	88
Tabela 20 Kazalniki rezultatov.....	89
Tabela 21 Kazalniki učinka	91
Tabela 22 Kazalniki rezultatov.....	93
Tabela 23 Kazalniki učinka	95
Tabela 24 Specifični kazalniki rezultata.....	95
Tabela 25 Kazalniki učinkov.....	98
Tabela 26 Specifični kazalniki rezultatov*.....	103
Tabela 27 Kazalniki učinkov.....	106
Tabela 28 Specifični kazalniki rezultatov, specifični cilj 1.....	110
Tabela 29 Specifični kazalniki rezultatov, specifični cilj 2.....	111
Tabela 30 Specifični kazalniki rezultatov, specifični cilj 3.....	112
Tabela 31 Kazalniki učinka	115
Tabela 32 Specifični kazalniki rezultatov.....	116
Tabela 33 Kazalniki učinka	118
Tabela 34 Specifični kazalniki rezultatov, specifični cilj 1.....	119
Tabela 35 Specifični kazalniki rezultatov, specifični cilj 2.....	120
Tabela 36 Kazalniki učinka	122
Tabela 37 Specifični kazalniki rezultatov.....	127
Tabela 38 Kazalniki učinka	130
Tabela 39 Specifični kazalniki rezultatov.....	131
Tabela 40 Kazalniki učinka	134
Tabela 41 Specifični kazalniki rezultatov.....	135
Tabela 42 Kazalniki učinka	138
Tabela 43 Specifični kazalniki rezultatov, specifični cilj 1.....	142
Tabela 44 Specifični kazalniki rezultatov, specifični cilj 2.....	143
Tabela 45 Specifični kazalniki rezultatov, specifični cilj 3.....	144
Tabela 46 Kazalniki učinka	148
Tabela 47 Specifični kazalniki rezultatov, specifični cilj 1.....	151
Tabela 48 Specifični kazalniki rezultatov, specifični cilj 2.....	152
Tabela 49 Kazalniki učinka, specifični cilj 1	155
Tabela 50 Kazalniki učinka, specifični cilj 2	156
Tabela 51 Specifični kazalniki rezultatov.....	157
Tabela 52 Kazalniki učinka	159
Tabela 53 Specifični kazalniki rezultatov, specifični cilj1.....	164
Tabela 54 Specifični kazalniki rezultatov, specifični cilj 2.....	166
Tabela 55 Specifični kazalniki rezultatov, specifični cilj 3.....	167
Tabela 56 Kazalniki učinka	170

Tabela 57 Specifični kazalniki rezultatov.....	172
Tabela 58 Kazalniki učinka	175
Tabela 59 Specifični kazalniki rezultatov.....	176
Tabela 60 Kazalniki učinka	177
Tabela 61 Specifični kazalniki rezultatov.....	178
Tabela 62 kazalniki učinka.....	180
Tabela 63 Specifični kazalniki rezultatov.....	181
Tabela 64 Kazalniki učinkov.....	183
Tabela 65 Specifični kazalniki rezultatov, specifični cilj 1.....	189
Tabela 66 Specifični kazalniki rezultatov, specifični cilj 2.....	190
Tabela 67 Specifični kazalniki rezultatov, specifični cilj 3.....	192
Tabela 68 Kazalniki učinka, specifični cilj 1	196
Tabela 69 Kazalniki učinka, specifični cilj 2	196
Tabela 70 Kazalniki učinka, specifični cilj 3	196
Tabela 71 Specifični kazalniki rezultatov, specifični cilj 1.....	198
Tabela 72 Specifični kazalniki rezultatov, specifični cilj 2.....	199
Tabela 73 Kazalniki učinka	201
Tabela 74 Specifični kazalniki rezultatov.....	202
Tabela 75 Kazalniki učinka	203
Tabela 76 Specifični kazalniki rezultatov, specifični cilj 1.....	209
Tabela 77 Specifični kazalniki rezultatov, specifični cilj 2.....	211
Tabela 78 Specifični kazalniki rezultatov, specifični cilj 3.....	212
Tabela 79 Specifični kazalniki rezultatov, specifični cilj 4.....	214
Tabela 80 Kazalniki učinka	217
Tabela 81 Specifični kazalniki rezultatov, specifični cilj 1.....	219
Tabela 82 Specifični kazalniki rezultatov, specifični cilj 2.....	220
Tabela 83 Kazalniki učinka	222
Tabela 84 Specifični kazalniki rezultatov, specifični cilj 1	226
Tabela 85 Specifični kazalniki rezultatov, specifični cilj 2.....	226
Tabela 86 Kazalniki učinka, specifični cilj 1	230
Tabela 87 Kazalniki učinka , specifični cilj 2	230
Tabela 88 Specifični kazalniki rezultatov, specifični cilj 1.....	232
Tabela 89 Specifični kazalniki rezultatov, specifični cilj 2.....	232
Tabela 90 Kazalniki učinka, specifični cilj 1	232
Tabela 91 Kazalniki učinka, specifični cilj 2	233
Tabela 92 Specifični kazalniki rezultatov, specifični cilj 1.....	235
Tabela 93 Specifični kazalniki rezultatov, specifični cilj 2.....	235
Tabela 94 Specifični kazalniki rezultatov, specifični cilj 3.....	236
Tabela 95 Kazalniki učinka, specifični cilj 1	237
Tabela 96 Kazalniki učinka, specifični cilj 2	237
Tabela 97 Kazalniki učinka, specifični cilj 3	237
Tabela 98 Odobrena sredstva iz vsakega sklada in zneski, povezani z rezervo za uspešnost	239
Tabela 99 Finančni načrt operativnega programa	240
Tabela 100 Pobuda za zaposlivev mladih (PZM) – dodelitev ESS in posebnoa dodelitev za PZM.....	242
Tabela 101 Razčlenitev finančnega načrta po prednostnih oseh, skladih, kategorijah regij in tematskih ciljeh .	243
Tabela 102 Okvirni znesek podpore, ki se uporablja za cilje v zvezi s podnebnimi spremembami	244
Tabela 103 Okvirni zneski ESRR za podporo trajnostnemu razvoju mest za podporo celovitim ukrepom	249
Tabela 104 Seznam velikih projektov.....	263
Tabela 105 Okvir uspešnosti po skladih in kategorijah regij (zbirna preglednica)	264

SEZNAM KRATIC

AN URE	Nacionalni akcijski načrt za energetska učinkovitost
APZ	Aktivna politika zaposlovanja
BDP	Bruto domači proizvod
AN URE	Nacionalni akcijski načrt za energetska učinkovitost
APZ	Aktivna politika zaposlovanja
BDP	Bruto domači proizvod
BDV	Bruto dodana vrednost
BIRR	Bruto domači izdatki za raziskave in razvoj
CLLD	Lokalni razvoj, ki ga vodi skupnost
CNVOS	Mreža slovenskih nevladnih organizacij
CPP EK	<i>Commission Position Paper</i> (Stališče služb Komisije)
CPS	Celostne prometne strategije
CSR	<i>Country Specific Recommendations</i> (Priporočila Evropskega Sveta)
CTN	Celostne teritorialne naložbe
DAE	<i>Digital Agenda for Europe</i> (Evropska digitalna agenda)
EIB	Evropska investicijska banka
EIT	Evropski inštitut za inovacije in tehnologijo
EK	Evropska komisija
EKSRP	Evropski kmetijski sklad za razvoj podeželja
ES	Evropski svet
ESFRI	<i>European Strategy Forum on Research Infrastructures</i> (Evropski strateški forum za raziskovalne infrastrukture)
ESI	Evropski strukturni in investicijski skladi
ESPR	Evropski sklad za pomorstvo in ribištvo
ESRR	Evropski sklad za regionalni razvoj
ESS	Ekonomsko socialni svet
ESS	Evropski socialni sklad
ERA	Evropski raziskovalni prostor
ETS	Evropsko teritorialno sodelovanje
EU	Evropska unija
EURES	<i>European Employment Services</i> (Omrežje javnih služb za zaposlovanje)
EUSAIR	<i>European Union Strategy for the Adriatic and Ionian Region</i> (Jadransko – Jonska strategija)
EUSDR	<i>European Union Strategy for the Danube Region</i> (Podonavska strategije)
EZTS	Evropska združenja za teritorialno sodelovanje
GURS	Geodetska uprava Republike Slovenije
ICPDR	Mednarodne komisije za zaščito Donave
IKT	Informacijsko komunikacijska tehnologija
IPE	Instrument za povezovanje Evrope
IPE – KS	Instrument za povezovanje Evrope – Kohezijski del
IRO	Indeks razvojne ogroženosti
ISRBC	Mednarodne komisije za Savski bazen
JPP	Javni potniški promet
JRO	Javne raziskovalne organizacije
KET	<i>Key Enabling Technologies</i> (Ključne omogočitvene tehnologije)
KS	Kohezijski sklad
KRVS	Kohezijska regija vzhodna Slovenija
KRZS	Kohezijska regija zahodna Slovenija
LIFE	<i>Financial Instrument for the Environment</i> (Program na področju okolja)
MDDSZ	Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti
MF	Ministrstvo za finance

MGRT	Ministrstvo za gospodarski razvoj in tehnologijo
MIZŠ	Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport
MJU	Ministrstvo za javno upravo
MP	Ministrstvo za pravosodje
MO	Mestne občine
MOP	Ministrstvo za okolje in prostor
MNZ	Ministrstvo za notranje zadeve
MSP	Mala in srednje velika podjetja
MZI	Ministrstvo za infrastrukturo
NER 300	Rezerva za nove udeležence 300
NRII	Načrt razvoja raziskovalnih infrastruktur 2011–2020
NRP	Nacionalni razvojni program
NUTS	<i>Nomenclature of Territorial Units for Statistics</i> (Statistična teritorialna enota)
NVO	Nevladne organizacije
OECD	<i>Organisation for Economic Co-operation and Development</i> (Organizacija za gospodarsko sodelovanje in razvoj)
OP	Operativni program za izvajanje Evropske kohezijske politike 2014-2020
OP TGP	Operativni program zmanjševanja emisij toplogrednih plinov
OPRČV	Operativni program razvoja človeških virov
OPVP	Območja pomembnega vpliva poplav
OU	Organ upravljanja
OVE	Obnovljivi viri energije
PDEU	Pogodba o delovanju Evropske unije
PO	Organ za potrjevanje
PRP	Program razvoja podeželja
PS	Partnerski sporazum
PT	Posredniško telo
PVO	Presoja vplivov na okolje
RO	Revizijski organ
RRA	Regionalna razvojna agencija
RRI	Raziskave, razvoj in inovacije
ReNPIO	Resoluciji o nacionalnem programu izobraževanja odraslih v RS za 2013-2020
SID	Slovenska izvozna in razvojna banka
SLR	Strategije lokalnega razvoja
SSO	Skupni strateški okvir
SPRS	Strategija prostorskega razvoja Slovenije
SPS	Strategija pametne specializacije
SRP	Strategija razvoja prometa v Republiki Sloveniji
SPT	Samostojna proizvodna enota za pridobivanje toplotne in električne energije
SVRK	Služba vlade za razvoj in evropsko kohezijsko politiko
SURS	Statistični urad Republike Slovenije
TEN-T	<i>The Trans-European Transport Networks</i> (Vseevropska prometna omrežja)
TFEU	<i>Treaty on the Functioning of the European Union</i> (Pogodba o delovanju EU)
TGP	Toplogredni plini
TNI	Tuje neposredne investicije
TP	Tehnična pomoč
TUS	Trajnostne urbane strategije
UMAR	Urad Republike Slovenije za makroekonomske analize in razvoj
UNP	Urad Republike Slovenije za nadzor proračuna
URE	Učinkovita raba energije
VŽU	Vseživljenjsko učenje
ZeJN	Zeleno javno naročanje

1. STRATEGIJA ZA PRISPEVEK OPERATIVNEGA PROGRAMA K STRATEGIJI UNIJE ZA PAMETNO, TRAJNOSTNO IN VKLJUČUJOČO RAST TER K DOSEGANJU EKONOMSKE, SOCIALNE IN TERITORIALNE KOHEZIJE

1.1. Strategija za prispevek operativnega programa k Strategiji Unije za pametno, trajnostno in vključujočo rast ter k uresničevanju ekonomske, socialne in teritorialne kohezije

1.1.1. Opis strategije za prispevek operativnega programa k izvajanju strategije Unije za pametno, trajnostno in vključujočo rast ter k uresničevanju ekonomske, socialne in teritorialne kohezije

V procesu priprave Operativnega programa (OP) je bil na podlagi analize stanja opredeljen ožji nabor področij, ki bodo predmet vlaganj sredstev ESI skladov. Pri oblikovanju tega nabora, so bili v upoštevanje cilji EU 2020, Priporočila Sveta v zvezi z nacionalnim programom reform Slovenije (Priporočila ES), Nacionalni reformni programi 2014-2015 (NRP) in stališče služb Komisije o pripravi sporazuma o partnerstvu in programov v Sloveniji za obdobje 2014-2020. Poleg tega so bili upoštevanji tudi relevantni nacionalni strateški dokumenti in razvojne razlike med kohezijskima regijama.

Analiza napredka Slovenije pri izpolnjevanju nacionalnih ciljev za leto 2020 nakazuje vrzeli, zlasti v zvezi s povečanjem stopenj zaposlenosti, zmanjšanjem števila ljudi, ki jim grozi revščina ali socialna izključenost, krepitevijo prizadevanj na področju raziskav in razvoja ter učinkovitejše rabe virov energije.

Tabela 1 Prispevek Slovenije k doseganju ciljev strategije EU 2020

Cilji EU 2020 za pametno rast	Sedanje stanje	Cilji do 2020 (NRP)
skupne javne in zasebne naložbe v višini 3 % BDP Evropske unije v raziskave in razvoj	2,636 % (2012)	3 %
20 % manj izpustov toplogrednih plinov (TGP)	emisije v sektorju neETS 11,5 (2012)	izpusti TGP na področjih, ki niso vključena v shemo trgovanja z emisijskimi kuponi, selahko povečajo za 4 % glede na leto 2005
20 % obnovljivih virov energije (OVE) v končni porabi	21,5 % v letu 2013	povečanje deleža OVE v končni rabi na 25 %
20 % povečanje energetske učinkovitosti (URE)	Dosežen vmesni cilj za 2012: 5,7 % prihranka končne energije po Direktivi 2006/32/ES	doseganja 9 % prihranka energije do 2016 v skladu z Direktivo 2006/32/ES in 20 % izboljšanje URE do 2020 v skladu z Direktivo 2012/27/ES
75 %stopnja zaposlenosti žensk in moških v starosti od 20–64 let	67,2 % (2013)	75 %
vsaj 20 milijonov manj revnih in socialno izključenih	410.000 (2013)	zmanjšanje za 40.000 glede na 2008 (360.000)
manj kot 10 % mladih, ki opustijo šolanje	4,34 % (2013)	5 % (2011: 4,2 %)
vsaj 40 % oseb med 30. in 34. letom naj bi imelo visokošolsko izobrazbo (ali enakovredno)	40,1 % (2013)	40 %

Strategija vlaganj sredstev tega OP in izbor tematskih ciljev temelji na analizi neskladij, potreb in potencialov za rast, ki so podrobneje predstavljeni v Partnerskem sporazumu (PS) in izkušnjah iz obdobja 2007-2013, ki so deloma navedene v tem poglavju, deloma pri obrazložitvi prednostnih osi.

Razvojni okvir Slovenije postavlja v ospredje blaginjo prebivalstva, ki se uresničuje strateškimi cilji:¹

- Zagon gospodarske rasti in prekinitev trenda oddaljevanja Slovenije od povprečne gospodarske razvitosti EU.
- Zagotoviti povečanje blaginje prebivalstva.
- Zaustaviti zgolj pasivne, ciklično pogojene spremembe in jih preusmeriti v trajnejše strukturne premike.

Doseganje teh ciljev zahteva makroekonomsko stabilnost, strukturne reforme in vlaganja v razvoj. Sredstva ESI skladov bodo najpomembnejša razvojna sredstva v Sloveniji v obdobju 2014-2020, zato jih bomo usmerili na tista področja, ki bodo omogočila premike in napredek v smeri doseganja ciljev EU 2020, okrepili bomo tudi koordinacijo izvajanja razvojnih politik.

OP, ki bo imel ključno vlogo pri sprostitvi naložb v gospodarski razvoj vzpostavlja polje za spodbude vlaganj predvsem iz zasebnih virov, pri čemer si prizadeva za odpravo določenih ovir in ozkih grl, ki bodo prispevale k zmanjševanju tveganj za zasebne vlagatelje.

Izvajanje OP bo povezano tudi s programi evropskega teritorialnega sodelovanja (ETS), in s tremi makroregionalnimi strategijami^{2,3,4} v okviru katerih sodeluje Slovenija.

- **Dvig konkurenčnosti gospodarstva za zeleno rast in ustvarjanje novih delovnih mest ter izboljšanje poslovnega okolja**

Konkurenčnost slovenskega gospodarstva zaostaja za povprečjem EU. Produktivnost predelovalnih dejavnosti merjena v bruto dodani vrednosti (BDV) na zaposlenega se je leta 2012 približala ravni, ki smo jo glede na povprečje EU dosegali ob začetku krize, vendar je rast temeljila predvsem na zmanjšanju števila zaposlenih. Največji razkorak se kaže v nizki tehnološki zahtevnosti dejavnosti,⁵ kjer zaostajamo tudi za povprečjem novih članic EU.

Za Slovenijo je pomembno, da okrepi vlaganja v RR v storitvenih dejavnostih, saj zaostaja za večino držav OECD, čeprav je med letoma 2003 in 2011 povečala delež storitvenih dejavnosti v izdatkih za raziskave in razvoj s 5,7 % na 26,2 %.⁶ Nadaljnje povečevanje vlaganj v RR v storitvah je pomembno tudi za krepitev inovacijske sposobnosti storitvenih podjetij, ki pri nas bolj zaostaja za predelovalnimi dejavnostmi, kot v večini članic EU.⁷ Tu so pomembne predvsem netehnološke inovacije (novi poslovni modeli, internacionalizacija, k uporabnikom usmerjene inovacije, družbene inovacije, inovacije na področju kulturnih in kreativnih industrij s poudarkom na oblikovanju).

Pomemben dejavnik, ki vpliva na slabšo konkurenčnost slovenskega gospodarstva je nezadostno povezovanje med gospodarstvom in institucijami znanja. Slovenija je na dobri poti, da doseže zastavljeni cilj EU 2020 na področju vlaganj v RRI. Navkljub prednostnim slovenskega raziskovalnega in inovacijskega sistema, kamor poleg ostalih gotovo sodijo tudi sorazmerno visoka vlaganja gospodarskih družb za raziskave in razvoj (61,2 % bruto domačih izdatkih za raziskave in razvoj (BIRR)

¹ Nacionalni reformni program 2014-2015.

² Podonavska strategija (EUSDR)

³ Jadransko-jonska strategija (EUSAIR)

⁴ Alpska strategija (EUSAR)

⁵ http://www.umar.gov.si/fileadmin/user_upload/publikacije/pr/2014/POR_2014.pdf

⁶ OECD STI Scoreboard 2013.

⁷ http://www.umar.gov.si/fileadmin/user_upload/publikacije/pr/2014/POR_2014.pdf.

v letu 2012), pa se na tem področju v Sloveniji soočamo s številnimi izzivi. Med večje sodijo zlasti prevelika razdrobljenost in premajhno sodelovanje med vsemi akterji razvoja in inoviranja za učinkovit prenos ter uporabo znanja, neučinkovit trikotnik znanja ter predvsem neosredotočenost vlaganj in raziskovalno-inovacijskih dejavnosti na področjih, na katerih ima Slovenija primerjalne prednosti.

Tudi primerjava inovacijskih sistemov v EU ki Slovenijo uvršča v skupino t. i. inovacijskih sledilk, pokaže, da je bila v zadnjem letu inovacijsko manj uspešna. Kljub krepitvi nekaterih dejavnikov inovacijske sposobnosti med krizo⁸, je napredek na drugih področjih prepočasen (intelektualna lastnina, prenos znanja v podjetja, učinkovita uporaba IKT v podjetjih ali javnem sektorju), ali pa nastaja celo zaostanek (inovacijska dejavnost), kar se izraža tudi v podpovprečni višini dodane vrednosti na zaposlenega. Nekateri ukrepi inovacijske politike sicer kažejo dobre rezultate (patenti, znanstvene publikacije), rezultati pa so slabši pri uporabi novega znanja pri razvoju izdelkov in storitev, kar se kaže v nizkem deležu novih proizvodov in storitev v celotnih prihodkih na domačem in tujih trgih. Bistveno se je zmanjšalo tudi vlaganje v netehnološke inovacije.⁹ Na področju ekoinovacij sicer ne zaostajamo pri vlaganjih, temveč pri doseganju rezultatov,¹⁰ saj na tem področju ni večjih sistemskih spodbud, ki bi smiselno dopolnjevale splošne spodbude za RRI in podjetništvo.

Izdatki iz leta 2012¹¹ kažejo, da je razmerje med deležem regionalnega BDP, ki se nameni za RRI na ravni NUTS 2, v prid kohezijski regiji zahodna Slovenija (KRZS), medtem ko je drugačna slika glede deleža gospodarskih virov družb v BIRR¹², ki je v prid KRVS. Razmerje med deleži državnih virov v BIRR je v prid KRZS, kar je deloma mogoče pripisati tudi temu, da je odstotek raziskovalcev v KRZS bistveno višji (75,5 %) od deleža raziskovalcev v in kohezijski regiji vzhodna Slovenija (KRVS).

Za konkurenčnost celotnega gospodarstva je nujen čimprejšnji dvig dodane vrednosti podjetij, zlasti preko (i) povečanja inovacijske aktivnosti podjetij in večjega vključevanja storitvenih dejavnosti v proizvodne procese predelovalnih dejavnosti ter (ii) vključevanja podjetij v globalne dobaviteljske verige, zlasti preko neposrednih tujih investicij. Zato bodo v okviru **prednostne osi 1** in v skladu s Strategijo pametne specializacije¹³ (SPS) investicije usmerjene v izboljšanje infrastrukture za raziskave in inovacije ter zmogljivosti za razvoj odličnosti na tem področju. Pretekla vlaganja v RRI so ustvarila relativno dobro okolje za raziskave in razvoj. V obdobju 2014-2020 bo potrebno pozornost nameniti bolj učinkoviti izrabi obstoječe raziskovalne infrastrukture in kjer bo to relevantno, izgradnji nove, ter znanja za večjo podporo inovacijsko razvojnim procesom v gospodarstvu in javnem sektorju za razvoj tehnologij, procesov, izdelkov ter storitev s tržnim potencialom. Primarni vir financiranja temeljnih raziskav bodo nacionalna sredstva, s sredstvi ESI skladov se bo spodbujalo krepitev povezav in novih sinergij v inovacijskem sistemu ter krepitev sodelovanja med gospodarstvom in inštitucijami znanja na področjih, ki jih definira SPS. S tem se bodo povezovale odlične kompetence in zmogljivosti v kritično maso za globalni preboj. Spodbujalo se bo inovacije in kompetence v podjetjih, testiralo inovativna javna naročila, kakor tudi razvoj in testiranje inovacij v praksi. Tako se bo povečal delež inovacijsko aktivnih podjetij.

Posebna pozornost bo namenjena vlaganjem v ukrepe za dvig inovacijskega potenciala MSP, ki tudi v Sloveniji predstavljajo večino vseh podjetij. Pri tem je pomembna kombinacija tehnoloških in

⁸ Kombinacija tehnoloških vlaganj in človeškega kapitala se bo sofinancirala v obliki dopolnilnega financiranja («cross-financing»), ko bo potreba identificirana na projekti ravni. Celovit sklop, ki se nanaša na podporo človeškemu kapitalu, pa bo zajet v TC 10.

⁹ http://ec.europa.eu/enterprise/policies/innovation/files/ius-2013_en.pdf

¹⁰ http://www.eco-innovation.eu/index.php?option=com_content&view=article&id=485&Itemid=73

¹¹

http://pxweb.stat.si/pxweb/Dialog/varval.asp?ma=2372410S&ti=&path=../Database/Ekonomsko/23_raziskovanje_razvoj/04_izbrani_kazalniki/10_23724_kaz_raz_razv_dej/&lang=2

¹² Bruto domači izdatki za RRI.

¹³ Do dokončne potrditve SPS se kot podlaga za izvajanje OP uporablja njen osnutek z dne 29.8.2014, na osnovi katerega je že bil dosežen relativni konsenz med deležniki in ki bo podlaga za nadaljevanje procesa podjetniškega odkrivanja in dodatnega osredotočenja. Skladno s tem osnutkom so bila v procesu podjetniškega odkrivanja kot prioriteta identificirana naslednja področja: (1) SI_ndustrija 4.0: pametne tovarne; (2) Pametne zgradbe in dom; (3) Pametna mesta in skupnosti; (4) Pametna raba virov in (5) Zdravje."

netehnoloških inovacij, saj le te čedalje bolj poganjajo netehnološki dejavniki, kot so ustvarjalnost, oblikovanje (design-managment), novi organizacijski procesi in poslovni modeli.

Med ključnimi ovirami za rast in razvoj podjetij v Sloveniji je še vedno predstavlja omejen dostop do virov financiranja. Problematična je tudi relativno nizka stopnja internacionalizacije podjetij. Večino prihodkov na tujih trgih ustvarijo velika podjetja, medtem ko mikro podjetja, ki predstavljajo več kot 90 % slovenskega gospodarstva, na tujih trgih ustvarijo le okrog 10 % prihodkov.

Razmerje med številom podjetij v kohezijskih regijah je stabilno, vendar dodana vrednost višja v KRZS.¹⁴ Razmerje med BDV v osnovnih cenah se je v obdobju 2009-2011 rahlo popravilo v korist KRVS (44 %, KRZS 56 %).¹⁵ Razlike med regijama je mogoče opaziti tudi v strukturi dejavnosti. Za KRZS je značilna predvsem kapitalsko intenzivna struktura dejavnosti, vendar ob razmeroma nizki dodani vrednosti na zaposlenega, medtem ko za KRVS značilna delovno intenzivna struktura dejavnosti in proizvodna dejavnost z razmeroma nizko dodano vrednostjo. Zato je potrebno MSP v KRVS nameniti posebno pozornost in prilagoditi ukrepe potrebam tamkajšnjim podjetjem, tako iz vidika vsebine, oblike in višine sofinanciranja, saj podjetja v KRVS nimajo enakih potreb kot podjetja v KRZS.

Če želimo povečati konkurenčnost gospodarstva, je potrebno povečevanje produktivnosti in konkurenčnosti obstoječih in spodbujanju nastanka novih inovativnih podjetij, s poudarkom na visokotehnoloških podjetjih, ki bodo dejavna na področjih, opredeljenih v SPS. Inovativna in hitro rastoča podjetja so v Sloveniji velika neizkoriščena možnost. Potrebno bo podpreti podjetja v vseh fazah življenjskega cikla in s kombinacijo različnih vrst spodbud. Tako bodo sredstva ESI v okviru **prednostne osi 3** namenjena oblikovanju celovitega nabora ukrepov za enostavnejše financiranje in poslovanje podjetij z namenom vzpostavitve boljših pogojev za njihovo rast in razvoj. Analiza finančne vrzeli, ki je v izdelavi, bo pokazala katere od obstoječih finančnih instrumentov je primerno še naprej izvajati in katere nove je smiselno razviti. Na podlagi te analize bodo opredeljene tudi vrednosti in alokacije na tem področju. Ukrepi bodo namenjeni spodbujanju podjetništva, zlasti z omogočanjem lažje gospodarske izrabe novih idej in spodbujanjem ustanavljanja novih podjetij, vključno s podjetniškimi inkubatorji. V obeh kohezijskih regijah je glavni razvojni izziv nadgraditi in prilagoditi obstoječe podporno okolje, ki bo, glede na specifične potrebe v vsaki od kohezijskih regij, pripomoglo k povečanju podjetniške aktivnosti. Na ta način bodo podjetja prišla do novih oziroma boljših ter povezanih storitev, ki bodo prilagojene za ključne faze rasti podjetij pri čemer bo posebna pozornost namenjena tistim horizontalnim področjem, ki lahko dodatno prispevajo k hitrejši rasti podjetij (IKT, učinkovita raba virov in energije, itd.). Spodbujal se bo razvoj in izvajanje novih poslovnih modelov za MSP, zlasti za njihovo internacionalizacijo. S krepitvijo kompetenc in resursov MSP, z uvedbo naprednih poslovnih modelov in razvojih partnerstev, bodo MSP lahko okrepila položaj na globalnem trgu. Kot kažejo tuje in slovenske raziskave, na konkurenčnost podjetij bistveno vpliva tudi spodbujanje t. i. design-managementa in brandinga (tudi posameznih lokacij), zato bo, v skladu s SPS, podprto tudi to področje.

Ena od bolj perečih ovir za rast in razvoj podjetij so strukturne pomanjkljivosti in administrativne ovire na področju prostorskega načrtovanja in graditve objektov. Zato bo v okviru **prednostne osi 2** v okviru projekta eProstor podpora namenjena ustreznim informacijskim rešitvam in administrativnim procesom za dvig transparentnosti in učinkovitosti pri urejanju prostora ter graditvi objektov, kar bo pospešilo investicijski cikel.

¹⁴

http://pxweb.stat.si/pxweb/Dialog/varval.asp?ma=1418806S&ti=Podjetja+po+kohezijskih+in+statisti%E8nih+regijah%2C+Slovenija%2C+letno&path=../Database/Ekonomsko/14_poslovni_subjekti/01_14188_podjetja/&lang=2

¹⁵

http://pxweb.stat.si/pxweb/Dialog/varval.asp?ma=0309202S&ti=Regionalna+bruto+dodana+vrednost+po+dejavnostih+v+osnovnih+cenah%2C+teko%E8+cene%2C+Slovenija%2C+letno&path=../Database/Ekonomsko/03_nacionalni_racuni/30_03092_regionalni_rac/&lang=2

V Sloveniji se soočamo z nizkim zaupanjem v pravno državo in v institucije pravosodja, kar izrazito negativno vpliva na gospodarsko tekmovalnost in upočasnjuje gospodarski razvoj. Konkurenčnost podjetij se zmanjšuje tudi zaradi slabe kulture reševanja gospodarskih sporov ter dolgotrajnih in neučinkovitih postopkov zaradi insolventnosti. Stečajni postopki in postopki prisilne poravnave so namreč zapleteni in nenaklonjeni poslovnemu okolju, zlasti kar se tiče segmenta MSP in mikro podjetij. Oviro za dvig konkurenčnosti in rasti gospodarstva predstavlja tudi neučinkovita javna uprava (vključno s pravosodnim delom) in korupcija.

Zato je v Sloveniji treba izboljšati zakonodajno okolje, pospešiti izvajanje ukrepov za prosti pretok storitev (odprava nesorazmernih ovir, konkurenčni pogoji, itd.),¹⁶ in sprejeti ukrepe za omejevanje korupcije, povečanje transparentnosti in kakovosti v javni upravi.¹⁷ Ključni izziv je povečanje učinkovitosti javne uprave, ob zmanjševanju javnih sredstev. K temu lahko prispeva uvedba celovitega sistema upravljanja kakovosti, spremljanja merljivih ciljev ter uspešnosti delovanja preko procesnih kazalnikov. Naložbe v okviru **prednostne osi 11** bodo namenjene dvigu institucionalne zmogljivosti ter v učinkovitosti javne uprave in javnih storitev na nacionalni, regionalni in lokalni ravni za zagotovitev reform, boljše zakonodaje in dobrega upravljanja. Podpora boljšemu vodenju različnih sodnih in upravnih postopkov, zagotavljanje varnosti, dostopnosti in uporabnosti arhivskega gradiva in dvig učinkovitosti javne uprave ter zmanjševanje korupcije bo prispevala k hitrejši gospodarski dejavnosti in k dvigu konkurenčnosti podjetij, predvsem MSP. Na ta način bo mogoče povečati tudi privlačnost poslovnega okolja za tuje vlagatelje.

Socialni dialog, ki je eden od stebrov evropskega socialnega modela, je bil v času krize podvržen velikim pritiskom, zato bo treba okrepiti njegove osnovne strukture in z učinkovitim socialnim dialogom prispevati k hitrejšemu izhodu iz krize. K temu lahko prispevajo tudi NVO, ki še niso v celoti razvili svojih potencialov pri pripravi in izvajanju politik in pri inoviranju javnih storitev. Zato bo treba razviti nove in nadgraditi obstoječe zmogljivosti tega sektorja, pomembno pa bo tudi dvigniti njihovo strokovnost in profesionalnost ter izboljšati koordinacijo njihovega dela.

- **Večja vključenost na trg dela preko zaposlovanja, izobraževanja in usposabljanja**

Kriza in problemi slovenskega gospodarstva so se v zadnjih letih odrazili v slabšanju stanja na trgu dela. Izguba in pomanjkanje novih delovnih mest ter s tem zniževanje zaposlenosti je povzročilo močan porast brezposelnosti. Povečal se je delež brezposelnih mladih, iskalcev prve zaposlitve in dolgotrajno brezposelnih, starejši in manj izobraženi so na trgu dela vse manj konkurenčni.

Za Slovenijo je zato povečanje zaposlenosti v smeri cilja EU 2020 (75 % zaposlenost prebivalcev v starosti 20-64 let) ena temeljnih prioritiet. V obdobju 2000-2011 je bila Slovenija nad povprečjem EU glede stopnje zaposlenosti, z nastopom gospodarske in finančne krize pa se je stopnja zaposlenosti leta 2011 spustila pod povprečje EU in je v letu 2013 dosegla le še 67,2 % (upad 5,8 o. t. iz stanja v letu 2008), pri čemer je stopnja zaposlenosti žensk 63 %, moških pa 71,2 %. Trenutni trendi ne nakazujejo napredka v smislu približevanja ciljem EU 2020, saj se postopno izboljševanje stanja pričakuje šele po letu 2015.

Takšno stanje zahteva ukrepe za omogočanje dostopa do zaposlitve opredeljenih skupin na trgu dela ob hkratnem vlaganju v njihov človeški kapital. Za aktivno prebivalstvo, zlasti starejše, bodo ukrepi dopolnjeni z ukrepi aktivnega in zdravega staranja. Ključna bo tudi dobra povezanost ukrepov na področju trga dela in izobraževanja, predvsem na področju dostopa do vseživljenjskega učenja (VŽU)

¹⁶ Priporočilo Sveta EU v zvezi z nacionalnim reformnim programom Slovenije za leto 2014 in mnenje Sveta o slovenskem programu stabilnosti za leto 2014 (Priporočilo št. 7).

¹⁷ Priporočilo Sveta EU v zvezi z nacionalnim reformnim programom Slovenije za leto 2014 in mnenje Sveta o slovenskem programu stabilnosti za leto 2014 (Priporočilo št. 8).

in zmanjševanja neskladij na trgu dela. Podpovprečna produktivnost, merjena z dodano vrednostjo na zaposlenega je, poleg strukture gospodarskega sektorja in drugih dejavnikov, slabša tudi zaradi neustreznega nabora ustreznih kompetenc in usposobljenosti. Omenjene ukrepe se bo financiralo v okviru **prednostnih osi 8 in 10**.

Stanje je v kohezijskih regijah različno, s tem da se KRVS sooča s precej večjimi izzivi. Stopnja zaposlenosti je tam le 65 %, (4,7 o.t. manj kot KRZS), podobno velja za brezposelnost - po anketi o delovni sili je bila ta v 2013 v KRVS 11,4 %, (2,7 o.t. več kot v KRZS). V KRVS je bila leta 2013 stopnja brezposelnosti moških 10,5 % (8,3 % v KRZS) in žensk 12,6 % (9,2 % v KRZS). Po podatkih Zavoda RS za zaposlovanje (ZRSZ) je bilo v obeh regijah konec leta 2013 več brezposelnih moških kot žensk (KRVS 50,5 %, KRZS 54,4 %). V KRZS je večji delež starejših brezposelnih in visoko izobraženih. Zniževanje zaposlenosti in povečevanje brezposelnosti je spremljala nizka udeležba starejših od 50 let na trgu dela, nizka stopnja zaposlenosti nizko izobraženih in naraščanje dolgotrajne brezposelnosti.

Stopnja brezposelnosti mladih (15-24 let) je bila v letu 2013 21,6 % (EU 23,5 %); višja je bila v KRVS 26,5 % (KRZS 16,4 %). Posebej problematična je brezposelnost v starostni skupini 25-29 let, ki presega povprečje EU in je od leta 2008 narasla za kar 10,9 o.t. V Sloveniji je bila v letu 2013 stopnja brezposelnosti mladih v tej starostni skupini 17,4 %, v EU 14,5 %, od tega KRZS kar 17,6 %, KRVS pa 17,3 %. Še bolj zaskrbljujoče pa je naraščanje brezposelnih oseb s terciarno izobrazbo 6,2 % (EU 6,5 %). Največji razkorak med ženskami in moškimi je pri osebah starih 25-29 z univerzitetno izobrazbo, saj je med registrirano brezposelnimi osebami kar 76,4 % žensk.

Stopnja dolgotrajne brezposelnosti narašča. Leta 2013 je znašala 5,2 % (EU 5,1 %), delež brezposelnosti starejših od 55 let je bil 7,0 % (EU 7,7 %) in 8,7 % (EU 7,8 %) tistih, ki so starejši od 50 let. V zadnjem letu se je zaposlenost starejših sicer nekoliko dvignila (za 0,6 o.t.), predvsem zaradi učinkov reforme sistema pokojninskega zavarovanja. Ne glede na to pa stopnja zaposlenosti starejših nad 55 ostaja najnižja v EU, v letu 2013 je znašala 33,5 % (EU 50,2 %). V Sloveniji je nujno povečati delež zaposlenih v starostnem obdobju 20-64, pri tem pa je treba starejšim posvetiti še posebno pozornost. Med starejšimi je večji delež nizko izobraženih kot med ostalimi zaposlenimi, stanje poslabšuje dejstvo, da ti pogosto nimajo dostopa do vseživljenjskega izobraževanja in usposabljanja, še posebej tisti, ki so zaposleni v MSP.

Za ponoven začetek približevanja strateškemu cilju 2020 (75 % stopnji zaposlenosti), bodo nujne spodbude za zaposlovanje brezposelnih in neaktivnih na trgu dela, predvsem opredeljenih ciljnih skupin. S sredstvi ESS bo Slovenija nadgrajevala ukrepe na trgu dela, ki jih izvaja iz nacionalnih sredstev. V okviru **prednostne osi 8** je cilj izboljšati dostop brezposelnih, še posebej navedenih ciljnih skupin, do kakovostnih zaposlitev z ustreznimi ukrepi aktivne politike zaposlovanja (APZ), ki bodo bolj ciljno usmerjeni na posamezno skupino brezposelnih, in z nadaljnjim izboljševanjem in razvojem novih storitev ZRSZ in drugih institucij na trgu dela, tako za večjo aktivacijo navedenih ciljnih skupin kot tudi za posredovanje med delodajalci in brezposelnimi. K temu cilju bo prispevalo tudi spodbujanje mobilnosti v okviru EU preko EURES-a, večja vključenost socialnih partnerjev in tudi ukrepi za omejevanje sive ekonomije, krepitev nadzornih institucij in odpravljanje strukturnih neskladij na trgu dela. Kakovostno napovedovanje potreb na trgu dela bo pripomoglo večji usklajenosti med ponudbo in povpraševanjem na trgu dela, za kar nam v Sloveniji manjka tako ustreznih instrumentov kot tudi povezovanja med posameznimi relevantnimi deležniki.

Programe APZ namenjene spodbujanju zaposlovanja v obliki subvencij in razne oblike usposabljanj brezposelnih, ki se izvajajo že v 2007-2013, se bo nadgradilo ob upoštevanju izsledkov opravljenih raziskav,¹⁸ ki predlagajo večjo osredotočenost programov. Spodbujalo se bo dostop do delovnih mest

¹⁸ Vrednotenje največjih programov aktivne politike zaposlovanja, vključno z ukrepi proti gospodarski in finančni krizi, oktober 2012, EIPF, EKONOMSKI INSTITUT, d.o.o.; SVRL, Vrednotenje področja trga dela v okviru Operativnega programa razvoja človeških virov, 2012.

za iskalce zaposlitve in neaktivne osebe, vključno z dolgotrajno brezposelnimi in osebami, ki so oddaljene od trga dela, tudi prek lokalnih zaposlitvenih pobud in spodbujanja mobilnosti delavcev. Pozornost bo posvečena tudi aktivnemu in zdravemu staranju. Zaradi demografskih razmer in nizke stopnje zaposlenosti starejših nad 55 let bo pozornost zlasti namenjena prilagajanju delovnega okolja starejšim in invalidom ter spodbujanju skupnih projektov socialnih partnerjev na tem področju. Z izvajanjem teh ukrepov bo zagotovljena večja usklajenost delovnega okolja s potrebami starejših delavcev, večja konkurenčnost starejših delavcev na trgu dela in s tem vpliv na večjo zaposlenost starejših. Manjši del ukrepov pa bo namenjen tudi ostalim starostnim skupinam zaposlenih za zagotavljanje zdravja in varstva pri delu ter usklajevanja poklicnega, družinskega in zasebnega življenja, vse s ciljem zagotavljanja daljše zaposlenosti in odloženega upokojevanja.

Spodbujalo se bo tudi trajnostno vključevanje mladih na trg dela, predvsem tistih, ki niso zaposleni in se ne izobražujejo ali usposablajo, so izpostavljeni socialni izključenosti in mladimi iz marginaliziranih skupnin, vključno prek izvajanja jamstva za mlade. Razreševanju brezposelnosti mladih v KRVS so namenjena tudi sredstva **Pobude za zaposlovanje mladih**.

Podpora bo namenjena tudi ukrepom APZ za osebe iz ranljivih skupin, ki bodo na podlagi vključenosti v programe socialne vključenosti in aktivacije, ponovno zaposljive. Med ostalimi skupinami, ki jim bo posvečena pozornost, so tudi delavci v postopku izgube zaposlitve, in tiste skupine oseb z enakimi značilnostmi, ki bodo v posameznih obdobjih v večjem deležu zastopane v evidenci brezposelnih oseb (kot trenutno na primer ženske s terciarno izobrazbo).

Ne glede na že dosežene cilje strategije Evropa 2020 na področju izobraževanja, so v Sloveniji potrebna določena vlaganja v izobraževanje in usposabljanje, saj se je stopnja udeležbe odraslih v vse oblike izobraževanja v 2012 spustila pod ciljno vrednost (15 %) na 14,5 %. Ne glede na relativno visoko vključenost vseh odraslih v VŽU, podatki kažejo na podpovprečno vključenost predvsem nižje izobraženih (SI 2,7 %, EU-28 4,6 %; 2013) oziroma na prevelik razkorak med najbolj (ISCED 5-6)¹⁹ in najmanj (ISCED 1-2)²⁰ izobraženimi.

V starostni skupini 55-64 let v letu 2013 prvič beležimo nekoliko podpovprečno vključenost od povprečja EU (SI 5,7 %; EU 5,8 %)²¹, vendar je v primerjavi z državami, s katerimi se želimo primerjati, ta bistveno nižja (npr. Danska 23 %). Poročilo o razvoju za leto 2013²² opozarja, da bi večja vključenost tistih v starostni skupini 55-64 let in manj izobraženih oziroma manj usposobljenih, prispevala k ohranjanju njihove zaposljivosti. Tudi v Resoluciji o nacionalnem programu izobraževanja odraslih v RS za 2013-2020 (ReNPIO) so starejši od 45 ter nižje izobraženi ena od prioritarnih ciljnih skupin.

Podatki kažejo, da je izobrazbena struktura v KRVS slabša kot v KRZS (približno 60 % prebivalcev KRVS in 40 % prebivalcev KRZS ima izobrazbo nižje od OŠ, na ravni OŠ ali nižjo od poklicne šole), prav tako je tam manj oseb vključenih v programe izobraževanj in usposabljanj²³ (28 % KRVS in 72 % KRZS), ter VŽU.

V obdobju 2007-2013 so se na področju izboljšanja usposobljenosti posameznika izvajali instrumenti za spodbujanje socialne vključenosti, dvig splošne izobraženosti in pismenosti ter pridobitev

¹⁹ ISCED 5: Prva raven terciarnega izobraževanja; ISCED 6: Druga raven terciarnega izobraževanja.

²⁰ ISCED 1: Primarno izobraževanje ali prvo obdobje osnovnega izobraževanja; ISCED 2: Nižje sekundarno ali drugo obdobje osnovnega izobraževanja.

²¹ Eurostat, <http://epp.eurostat.ec.europa.eu/portal/page/portal/education/data/database>, (Participation in education and training by educational attainment, lifelong learning – LFS data; last update 26.2.2014)

²² Poročilo o razvoju 2013, Umar

²³ SURS, 2012: število prvič vpisanih odraslih po spolu, starosti, vrsti izobraževanja, obliki lastni in vrsti organizacije, kohezijske regije.

srednješolske izobrazbe. Vmesna evalvacija izvedenih programov²⁴ je izpostavila pomen razvoja kompetenc odraslih, kot ključnega elementa osebnega razvoja in kot pomembno orodje konkurenčnosti držav in regij v prihodnje. V obdobju 2014-2020 se bodo ti ukrepi nadaljevali in bodo prioritetno namenjeni nižje izobraženim, manj usposobljenim in starejšim. Pri tem se bo spodbujalo tudi ohranitev specifičnih in tradicionalnih znanj in veščin. Poleg večje vključenosti v VŽU je ključni izziv tudi zmanjševanje neskladij med kvalifikacijami oz. usposobljenostjo posameznikov in potrebami trga dela.²⁵

Potrebno bo okrepiti vlogo poklicne oziroma karijerne orientacije. Slovenija mora tudi izboljšati privlačnost poklicnega izobraževanja in usposabljanja, saj nekaterih poklicnih profilov na trgu dela primanjkuje.²⁶ S prenovljenim in bolj odzivnim sistemom poklicnega in strokovnega izobraževanja se bo izboljšalo njegovo privlačnost, povečalo praktično usposobljenost ter sistem poklicnega izobraževanja bolj povežalo s potrebami na trgu dela, saj bodo pri izvajanju aktivnosti sodelovali tudi relevantni deležniki. Za izboljšanje prilagojenosti izobraževanja tehnološkemu razvoju mora Slovenija krepiti tudi poklicne kompetence strokovnih delavcev na področju poklicnega izobraževanja ob hkratni uporabi že obstoječe infrastrukture.

Kljub doseganju ciljev strategije Evropa 2020 na področju izobraževanja, izzivi ostajajo povezani predvsem s ključnimi kompetencami (bralna, matematična, naravoslovna pismenost, finančno opismenjevanje itd.), kjer Slovenija ne dosega ciljnih vrednosti EU (PISA, 2012). Ukrepe je potrebno usmeriti v spodbujanje prožnih oblik učenja na vseh ravneh izobraževanja, ki bodo povečale inovativnost, kreativnost in podjetnost mladih, vključno z ukrepi, ki bodo mlade povezovali z okoljem. V času krize so se zaposlitvene možnosti terciarno izobraženih poslabšale zlasti zato, ker število primernih delovnih mest upada, in ker profili diplomantov velikokrat ne ustrezajo povpraševanju na trgu dela. Analiza povezave med trgom dela in visokošolskim vpisom je pokazala, da visokošolski zavodi premalo upoštevajo razmere na trgu dela oziroma zaposljivost svojih diplomantov pri ponudbi študijskih programov in vpisnih mest.²⁷ Zato je nujno treba graditi na spremljanju potreb delodajalcev po ustreznem znanju in usposobljenosti diplomantov. Študije namreč kažejo,²⁸ da delodajalci pri diplomantih pogrešajo zlasti s študijem povezane delovne izkušnje in nekatere splošne kompetence. Za razvoj teh je ključno uvajanje prožnih oblik učenja, ki temelji na sodelovanju med delodajalci in visokošolskimi zavodi v obliki razvoja inovativnih/aktivnih učnih metod, praktičnega usposabljanja, raziskovalnih projektov, kariernega svetovanja in preverjanja kakovosti.

Iz sredstev ESI skladov se bo komplementarno financirala tudi IKT infrastruktura, ki je nujno potrebna za zagotovitev osnovnih pogojev za razvoj kompetenc mladih, ki so neposredno povezane z razvojem prožnejših oblik učenja oziroma inovativnih učnih okolij. Z nadaljnjim vlaganjem v razvoj sodobne, zmogljivejše, dostopnejše in varnejše vzgojno – izobraževalne infrastrukture in e-vsebin, se bo povečala uporaba e-učenja, kar vodi do izboljšane kakovosti in učinkovitosti izobraževanja ter posledično do njegove prilagodljivosti na spreminjajoče se potrebe.

²⁴ Končno poročilo vmesnega vrednotenja 1. In 2. Prednostne usmeritve Izboljšanje kakovosti in učinkovitosti sistemov izobraževanja in usposabljanja ter Izboljšanje posameznika za delo in življenje v družbi, temelječi na znanju 3. Razvojne prioritete OP RČV 2007-2013, Kamnik, avgust 2011, dostopno na eu-skladi.si

²⁵ Priporočilo Sveta EU v zvezi z nacionalnim reformnim programom Slovenije za leto 2014 in mnenje Sveta o slovenskem programu stabilnosti za leto 2014 (Priporočilo št. 3).

²⁶ Priporočilo Sveta EU v zvezi z nacionalnim reformnim programom Slovenije za leto 2014 in mnenje Sveta o slovenskem programu stabilnosti za leto 2014 (Priporočilo št. 3).

²⁷ Trg dela in visokošolski vpis – Analiza trga dela v povezavi z visokošolskimi vpisnimi mesti ter številom študentov in diplomantov; 2013, str. 43.

²⁸ HEGESCO: Higher Education as a Generator of Strategic Competences (<http://www.hegesco.org/>), Slovensko visoko šolstvo s perspektive zaposljivosti diplomantov

(<http://www.mfdps.si/Files//Karierni%20center/Slovensko%20VS%20s%20perspektive%20zaposljivosti%20diplomantov.pdf>).

- **Spodbujanje socialnega vključevanja in boja proti revščini**

Slovenija spada med države EU s podpovprečnim tveganjem revščine in socialne izključenosti. Se pa tveganje za revščino v zadnjih dveh letih povečuje hitreje, kot v večini drugih držav EU, tako da se uvrščamo v skupino, v katerih se je število revnih in socialno izključenih občutno povečalo, saj je bilo takšnih oseb leta 2013 že 410.000. To pomeni dodatno oddaljevanje od zastavljenega cilja EU 2020 - zmanjšanja števila oseb, ki so izpostavljene tveganju revščine ali socialne izključenosti približno 320.000 oseb. Zaradi negativnega trenda bo v naslednjih letih veliko naporov vloženih v vzpostavitev učinkovitega, celostnega in finančno vzdržnega sistema, ki bo na eni strani pravočasno odkrival in preprečeval naraščanje stopnje tveganja revščine, na drugi strani pa reševal problema revščine in socialne izključenosti.

Večanje stopnje tveganja revščine je v zadnjih dveh letih značilno za skoraj vse socio-ekonomske skupine, še posebej pa se povečuje pri velikih družinah, starejših, pa tudi otrocih.²⁹ Po zadnjih dostopnih podatkih za leto 2013 je bila stopnja tveganja revščine v Sloveniji 14,5 % (KRZS 12,2 %, KRVS 16,6 %). Razlika med regijama se zmanjšuje, saj se stopnja tveganja revščine v KRZS povečuje precej hitreje. V obdobju 2008-2013 se je ta v KRVS povečala za 1 %, v KRZS pa za 3,6 %³⁰ in je višja pri ženskah (15,4 %) kot pri moških (13,5 %), predvsem pri ženskah, starejših od 60 let (ženske 22,1 %, moški 12,1 %) in ženskah, starejših od 65 let, ki živijo same (ženske 42,1 %, moški 33,2 %). Po podatkih SURS, pod pragom revščine živi tudi velik del mladoletnih otrok (19 %).

Revščina je povezana tudi s slabšim zdravjem in pogostejšimi dejavniki tveganja za kronične bolezni, ki so že tako ali tako najpogostejši vzrok invalidnosti, prezgodnje obolevnosti in umrljivosti. Prevalenca bolezni srca in ožilja je v starostni skupini od 45-64 let najvišja v skupini z najnižjo izobrazbo in najnižjimi dohodki, kar lahko vsaj deloma pripišemo tudi temu, da je med tistimi z nižjo izobrazbo več kadilcev, med prebivalci s slabšim socialno-ekonomskim statusom pa tudi več oseb s preveliko telesno težo. Pri otrocih iz družin s slabšim socialno-ekonomskim statusom ugotavljamo tudi manjšo telesno dejavnost. Velika je tudi povezanost med socialno-ekonomskimi dejavniki in duševnimi motnjami, pri čemer je pri obeh spolih opaziti več depresije pri tistih z manj izobrazbe in večje tveganje za samomor pri manj izobraženih in brezposelnih. Velik problem je tudi alkoholizem,³¹ saj se po porabi alkohola na odraslega prebivalca uvrščamo na peto mesto med državami članicami EU. Alkoholizem pomembno prispeva tudi k neenakostim v zdravju (še posebej so prizadeti moški v KRVS).³²

Trenutna ponudba programov za socialno izključene (predvideno je vključevanje zlasti dolgotrajnih prejemnikov denarne socialne pomoči z več ovirami za dostop do trga dela) je nizka, saj je bilo v okviru spodbud za zaposlovanje in ustvarjanje delovnih mest v letu 2012 vključenih le dobre 3 % vseh prejemnikov. Tudi v zdravstvu programi preprečevanja, zgodnjega odkrivanja in celovite obravnave na primer kroničnih bolezni niso ustrezno prilagojeni potrebam ranljivih skupin, izboljšati pa bi bilo potrebno tudi sodelovanje s sistemom socialnega varstva.

Narašča tudi starejša populacija. Po oceni³³ se bo število oseb, starejših od 65 let, ki jim bo treba zagotoviti storitve dolgotrajne oskrbe s sedanjih 30.000 do leta 2020 povišalo na 40.000, za skoraj 2.000 pa se bo povečalo tudi število oseb v starosti 20-65 let, ki bodo potrebovali tovrstne storitve. Po podatkih OECD³⁴ je trenutno število prejemnikov formalne dolgotrajne oskrbe v Sloveniji 1,9 %, od tega 1,2 % v institucionalnem varstvu, 0,7 % pa ima dolgotrajno oskrbo na domu. Slovenija se mora

²⁹ UMAR, Poročilo o razvoju, str. 178, (http://www.umar.gov.si/fileadmin/user_upload/publikacije/pr/2013/POR_2013s.pdf).

³⁰ SURS, Kazalniki dohodka in revščine po kohezijskih regijah, (http://www.stat.si/novica_prikazi.aspx?id=5609).

³¹ Neenakosti v zdravju v Sloveniji. T Buzeti et al; Ljubljana: Inštitut za varovanje zdravja Republike Slovenije, 2011.

³² ALKOHOL v Sloveniji : trendi v načinu pitja, zdravstvene posledice škodljivega pitja, mnenja akterjev in predlogi ukrepov za učinkovitejšo alkoholno politiko / urednice Maja Zorko ... [et al.]. - Ljubljana : Inštitut za varovanje zdravja Republike Slovenije, 2013.

³³ Resolucija o nacionalnem programu socialnega varstva za obdobje 2013-2020

³⁴ Help Wanted? Providing and paying for long-term care, OECD 2011.

ustrezno odzvati tudi na priporočilo Sveta EU, ki se nanaša na omejevanje s staranjem prebivalstva povezanih stroškov dolgotrajne nege in oskrbe s preusmeritvijo iz institucionalnih na skupnostne oblike obravnave.³⁵ V okviru podprtih aktivnosti se bodo nadgrajevale že obstoječe in razvijale nove oblike skupnostnih storitev, del sredstev **prednostne osi 9** pa bo namenjen tudi investicijam v infrastrukturo s ciljem povečanja kakovosti storitev dolgotrajne oskrbe v Sloveniji.

Zaradi težav v delovanju slovenskega zdravstvenega sistema bo potrebno narediti celovit pregled na področju zdravstva, tako na nacionalni kot na lokalni ravni, ki bo izveden z nacionalnimi ali drugimi viri.³⁶

Pripadniki manjšinskih etničnih skupin z drugačno kulturno identiteto in invalidi so zaradi svojih posebnosti omejeni pri dostopu do kulturnih dobrin in s tem tudi pri vključevanju v širše okolje oziroma pri socialni integraciji in pri aktivnem vključevanju na trg dela, zato se bo te skupine preko posebnih programov spodbujalo k večji socialni vključenosti.

Največji del sredstev v okviru **prednostne osi 9** je zato potrebno usmeriti v celovite ukrepe socialne aktivacije, ki bodo omogočili aktiven pristop pri reševanju problematike socialno izključenih. Ukrepi na tem zahtevajo celovit in povezovalen pristop, z vidika socialnega in zdravstvenega varstva, ter z vključitvijo izobraževalne in kulturne komponente, ki bo v nadaljevanju omogočal vstop na trg dela in bo deležen ustrezne podpore tudi v okviru **prednostne osi 8**.

S področjem socialnega vključevanja je povezana tudi podpora socialnemu podjetništvu, kjer obstajajo številne razvojne možnosti, tako za razvoj novih storitev in produktov, kakor tudi za zaposlovanje. Slovenija tu še močno zaostaja za povprečjem EU, saj je bil v obdobju 2009-2010 delež zaposlenih v socialni ekonomiji, glede na vse zaposlene po podatkih Eurostat le 0,73 (EU 6,53 %).³⁷ Zato je potrebno podpreti razvoj širšega spektra različnih oblik socialnih podjetij in neprofitnih združenj.

V okviru prednostne osi 9 bo s sredstvi ESRR podpora namenjena tudi lokalnemu razvoju, ki ga vodi skupnost, ki omogoča lokalnemu prebivalstvu, da samo določi prioritete in razvojne cilje in odloča o lokalnem razvoju.³⁸

- **Učinkovita raba virov in zmanjševanje pritiskov na okolje**

Učinkovita raba virov in energije sta bistvenega pomena za izboljšanje konkurenčnosti gospodarstva in zmanjšanje pritiskov na okolje. V okviru prednostnih osi 1 in 3 bodo podprti ukrepi za izboljšanje snovne in energetske učinkovitosti podjetij ter izkoriščanja potencialov, ki jih ponujajo domači in tuji trgi zelenih izdelkov in storitev. Poleg tega bodo vlaganja v okviru **prednostnih osi 4, 5 in 6** namenjena tudi za ukrepe, ki bodo prispevali k zmanjševanju pritiskov na okolje in prilagajanju na podnebne spremembe. To področje vlaganj bo podprto tudi z ukrepi na področju trga dela in izobraževanja.

Slovenija je za leto 2011 dosegla vmesni cilj prihranka (4,9 %) končne energije po Direktivi 2006/32/ES. Do leta 2012 so doseženi prihranki končne energije, ocenjeni po metodologiji te

³⁵ Priporočilo Sveta EU v zvezi z nacionalnim reformnim programom Slovenije za leto 2014 in mnenje Sveta o slovenskem programu stabilnosti za leto 2014 (Priporočilo št. 2).

³⁶ Priporočilo Sveta EU v zvezi z nacionalnim reformnim programom Slovenije za leto 2014 in mnenje Sveta o slovenskem programu stabilnosti za leto 2014 (Priporočilo št. 1).

³⁷ The social economy in the European Union, Summary of the Report drawn up for the European Economic and Social Committee by the CIRIEC, EU 2012, str. 39 (<http://www.eesc.europa.eu/resources/docs/qe-31-12-784-en-c.pdf>).

³⁸ Skladno z omejitvami, ki veljajo za posamezni sklad, strategije lokalnega razvoja bodo lahko podprte tudi EKSRP in ESPR. Podrobna razmejitev uporabe ESRR, EKSRP in ESPR za lokalni razvoj, ki ga vodi skupnost, je opredeljena v 8. poglavju OP.

direktive, znašali 2.727 GWh, kar predstavlja 5,7 % na poti do 9 % cilja v 2016. V letu 2014 se skladno z zahtevami Direktive 2012/27/EU pripravlja nov Akcijski načrt za energetske učinkovitost za obdobje 2014-2020, kjer bodo opredeljeni ukrepi za doseganja nacionalnih ciljev EU 2020.

Kljub dosedanjim vlaganjem v energetske sanacije stavb, obnovljive vire energije (OVE) ter učinkovito rabo električne energije so potrebe po nadaljevanju in nadgradnji tovrstnih vlaganj v obeh kohezijskih regijah velike. Z obsežnimi vlaganji v prenavo stavbnega fonda se pričakuje tudi pospešitev gospodarske rasti, ustvarjanje novih delovnih mest in zmanjšanje odvisnosti Slovenije od uvoza energentov. Z vlaganji ESI sredstev v učinkovito rabo energije (URE) v javnem sektorju bo mogoče prispevati k izboljšanju javnofinančne slike in k lažjemu izpolnjevanju obveznosti v skladu z Direktivo 2010/31/EU, ki državam članicam nalaga, da vsako leto prenovijo 3 % površine državnih stavb.

Podprti bodo tudi ukrepi za zmanjševanje problema energetske revščine, ki se v Sloveniji v zadnjem desetletju povečuje. Na področju URE, bo poudarek namenjen tudi razvoju finančnih instrumentov, ki bodo spodbudili vstop zasebnega kapitala in povečali vlogo dobaviteljev energije pri spodbujanju in izvedbi projektov URE.

V skladu z Direktivo 2009/28/ES ima Slovenija obveznost do leta 2020 doseči najmanj 25 % delež OVE (21,5 % v letu 2013) v rabi bruto končne energije in najmanj 10 % delež v prometu. Na področju OVE po sektorjih rabe energije uspešno izpolnjuje cilj pri ogrevanju, pri rabi električne energije pa nekoliko zaostajamo za predvideno dinamiko predvsem zaradi zaostajanja investicij v nove proizvodne naprave.³⁹

Izboljšanje energetske učinkovitosti stavbnega fonda bo ključni ukrep prihodnje energetske politike za oskrbo s toploto. Vzporedno bo potekal ambiciozen prehod na nizkoogljive vire, in sicer pospešeno uvajanje OVE sistemov za proizvodnjo toplote s prednostnim spodbujanjem uporabe lesne biomase, sončne in geotermalne energije ter izkoriščanje lesne biomase v SPT z visokim izkoristkom in pri sistemih daljinskega ogrevanja. Spodbude bodo skladne z zahtevami Direktive 2008/50/ES in paketa ukrepov za čistejši zrak v Evropi, saj se na področjih z že uvedenimi daljinskimi sistemi in z zrakom onesnaženih degradiranih območjih ne bo spodbujalo gradnje novih individualnih sistemov na lesno biomaso. Vlaganja bodo skladna tudi s predpisi EU, ki zagotavljajo kakovost vodotokov in ohranjanju biotske raznovrstnosti.

K zmanjševanju emisij toplogrednih plinov (TGP) in URE lahko bistveno prispevajo tudi pametna omrežja, ki med drugim ponujajo možnosti za razvoj vrste novih izdelkov in storitev ter ustvarjanje novih delovnih mest in so tako priložnost tudi za mala in srednja inovativna podjetja (globalni trg pametnih omrežij je eden najhitreje rastočih trgov). Ta podjetja tudi nudijo visokokvalificirana delovna mesta in ustvarjajo visoko dodano vrednost.^{40,41} Zato bo Slovenija na področju distribucije električne energije spodbujala širitev pametnih distribucijskih sistemov z uvajanjem pametnih aktivnih omrežij in merilnih sistemov za daljinski prenos podatkov za povečanje URE ter boljšo rabo OVE.

Pri blaženju podnebnih sprememb ima ključno vlogo tudi spodbujanje trajnostne mobilnosti, tudi v urbanih območjih. Razmere pri uporabi javnega potniškega prometa (JPP) so v Sloveniji slabe, saj število potnikov v cestnem in železniškem prometu pada.⁴² Naša država je med tistimi z največ osebnimi avtomobili na 1.000 prebivalcev, v letu 2010 pa so slovenska gospodinjstva, po podatkih Eurostata, za prevoz namenila največ sredstev med državami članicami EU.⁴³ Najbolj pereč problem v

³⁹ Vrednotenje Operativnega programa razvoja okoljske in prometne infrastrukture za obdobje 2007–2013 (OP ROPI).

⁴⁰ <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=COM:2011:0202:FIN:SL:PDF>

⁴¹ <http://www.smartgrids.si/index.php/sl/o-tehnoloski-platforni>

⁴² Vir: Statistični urad RS, 8/2012.

⁴³ Statistični urad RS, 2011.

urbanih območjih je povezan s kakovostjo zraka predvsem s PM₁₀, seveda pa netrajnostni prometni vzorci v urbanih okoljih prispevajo k TGP v sektorju prometa.

Sistemske rešitve za trajnostno mobilnost bodo izhajale iz pripravljenih celostnih prometnih strategij (CPS), ki bodo lahko to problematiko urejale na ravni urbanega območja, ali pa širše, regionalno. Mesta, ki so upravičena do sredstev za izvajanje mehanizma CTN bodo morala zagotoviti tudi smiselno povezavo med celostnimi prometnimi strategijami in trajnostnimi urbanih strategijami (TUS). Glede na specifične potrebe posameznih območij bo mogoče podpreti ustrezne infrastrukturne projekte, pomembna pa bodo vlaganja tudi v mehke ukrepe in oblikovanje pametnih informacijskih sistemov, sistemov upravljanja prometa in spodbujanju upravljanja mobilnosti. Na podlagi CPS bo mogoče podpreti tudi vlaganja v področje ekomobilnosti in v infrastrukturo za vozila na alternativna goriva, če bodo ti stroškovno upravičeni. Na ta način bo Slovenija prispevala tudi k doseganju cilja 10 % rabe OVE v prometu in k izkoriščanju razvojnega potenciala, ki ga ponuja to področje.

V naslednjem obdobju bodo bistvenega pomena tudi vlaganja v ukrepe za prilagajanje na podnebne spremembe, saj se zaradi njihovih posledic spopadamo z vedno pogostejšimi in uničujočimi naravnimi nesrečami in velikimi škodami. Slovenija še nima sprejete celovite strategije prilagajanja podnebnim spremembam. Tega področja zato ne ureja sistematično, kar otežuje načrtovanje sektorskih politik, manjša pa je tudi odpornost države proti vplivom podnebnih sprememb. Ta pomanjkljivost bo odpravljena s pripravo celovite ocene priložnosti in tveganj, ki bo opredelila najbolj ogrožene sektorje, za preprečevanje in obvladovanje tveganj, oblikovani bodo celoviti in sinergični ukrepi, povezani z ustreznim prostorskim načrtovanjem. V kontekstu izpolnjevanja zahtev predhodnih pogojenosti bo v naslednjem obdobju pripravljena tudi ocena tveganj za večje naravne in druge nesreče, kar bo podlaga za državno oceno tveganj za nesreče. Ukrepi se bodo usklajevali tudi v okviru transnacionalnih strategij, čezmejnega sodelovanja in skupnih mehanizmov za usklajeno ukrepanje pri obvladovanju naravnih nesreč.

Na celotnem območju Slovenije se hidrološki ekstremi pojavljajo pogosteje in so bolj izraziti. Poplave, ki so poleg potresov, med največjimi tveganji z vidika naravnih nesreč,⁴⁴ so že zahtevale smrtne žrtve, ogromna je tudi ocenjena neposredna škoda.⁴⁵ Slovenija je v skladu s pravnim okvirom, ki ga predstavlja Direktiva 2007/60/ES identificirala 61 območij pomembnega vpliva poplav (OPVP),⁴⁶ na katerih lahko ob ekstremnih poplavnih dogodkih nastane največja škoda glede na merila poplavne ogroženosti zdravja ljudi, gospodarstva, javne infrastrukture, kulturne dediščine in okolja.⁴⁷

S sredstvi ESI skladov bo Slovenija v okviru **prednostne osi 5** pristopila k celovitemu reševanju obvladovanja in zmanjševanja poplavne ogroženosti na identificiranih OPVP. Celovit pristop bo vključeval gradbene in negradbene protipoplavne ukrepe, kjer bo poudarek namenjen tudi infrastrukturi, ki bo predvsem na območjih Natura 2000 predstavljala eno izmed hrbtnic t. i. zelene infrastrukture. V duhu iskanja sinergij bodo vzpostavljene povezave z ukrepi za izboljševanje hidromorfološkega stanja voda, kar bo prispevalo k boljšemu stanju voda oziroma k preprečevanju nadaljnjega slabšanja stanja. Pri izboru projektov bo posebna pozornost namenjena vidiku pripravljenosti projektov, saj bo le na tak način mogoče izbrane projekte izvesti kakovostno in brez bistvenih zamud, s katerimi se je Slovenija pogosto soočala v obdobju 2007-2013.

⁴⁴ Revised Progress Report on Disaster Risk Assessment of the Republic of Slovenia, Administration of the Republic of Slovenia for Civil protection and Disaster relief, 2012.

⁴⁵ Povzeto po Predhodni oceni poplavne ogroženosti RS (MOP, 2011) in podatkih o škodah po poplavah 2012.

⁴⁶ Ta območja so bila identificirana na podlagi Poročila o določitvi območij pomembnega vpliva poplav v RS in spremljanju aktivnosti obvladovanja poplavne ogroženosti na območjih pomembnega vpliva poplav, dostopno na:

http://www.mko.gov.si/fileadmin/mko.gov.si/pageuploads/podrocja/voda/porocilo_OPVP.pdf

⁴⁷ http://www.mko.gov.si/fileadmin/mko.gov.si/pageuploads/podrocja/voda/karta_obmocij_OPVP.pdf

V luči ustreznega preventivnega delovanja bo vzpostavljena tudi podpora spremljanju vodostajev in oblikovanju ustreznega sistema za napovedovanje visokih voda na tistih OPVP, kjer tega sistema še ni. Vzpostavljeni oziroma posodobljeni bodo tudi ustrezni informacijsko-ozaveščevalni sistemi za obvladovanje in preprečevanje poplavne ogroženosti ter materialno-tehnična sredstva za odziv na poplave.

Med pomembnimi dejavniki, ki lahko vplivajo na višjo protipoplavno varnost je lahko tudi ustrezna hidromorfološka ureditev vodotokov, saj so hidromorfološke obremenitve eden ključnih razlogov, da do leta 2015 v Sloveniji na vodnem območju Donave ne bo doseženo dobro stanja voda v skladu z zahtevami Okvirne vodne direktive 2000/60/ES. Na vodnem območju severnega Jadrana pa doseganje ciljev preprečuje predvsem onesnaževanje vodnih teles obalnega morja s prednostnimi snovmi in nekaterimi drugimi onesnaževali. Z vidika kakovosti vodotokov v Sloveniji dobrega ekološkega stanja oziroma dobrega ekološkega potenciala ne dosega 38,1 % vodnih teles površinskih voda. Sredstva ESI skladov bodo zato namenjena za izboljšanje hidromorfološkega stanja vodotokov, v smiselni kombinaciji z vlaganji na področju protipoplavne varnosti in biotske raznovrstnosti. Sinergije bo mogoče zagotavljati tudi s projekti v okviru programov LIFE in ETS.

Primerjava podatkov glede vlaganj v varstvo okolja kot deleža regionalnega BDP pokaže, da so bila v obdobju 2007-2011 ta v KRVS višja od slovenskega povprečja. V tej regiji je bil z izjemo leta 2008 nad povprečjem tudi delež sredstev namenjenih za investicije v varstvo okolja glede na vse investicije. Pretekla vlaganja sredstev ESI skladov v okoljsko infrastrukturo so bistveno izboljšala stanje na tem področju. Ne glede na to, pa so v obeh kohezijskih regijah potrebe še velike, predvsem v segmentu, ki se nanaša na izpolnjevanje EU predpisov, saj se bo morala Slovenija v primeru njihovega neizpolnjevanja soočiti s tožbami zaradi kršitev pravnega reda EU.

Med bolj problematičnimi je področje infrastrukture za zbiranje in čiščenje komunalnih odpadnih voda na območjih poselitve s skupno obremenitvijo enako ali večjo od 2.000 PE. Opremljenost in število oseb priključenih na javno kanalizacijsko omrežje glede na zahteve v skladu s 3. členom Direktive 91/271/EGS, še ni zadovoljiva. Po zaključku projektov iz obdobja 2007-2013 bo do konca leta 2015 zahteve direktive izpopolnjevala le slaba polovica območij.⁴⁸ Zato bodo v obdobju 2014-2020 ključna vlaganja v projekte, ki bodo Slovenijo približali ciljem te direktive in bodo financirani v okviru **prednostne osi 6**. V izogib morebitnim problemom pri izvajanju projektov, bo posebna pozornost namenjena projektom, ki izkazujejo pripravljenost na izvedbo oziroma predstavljajo morebitne neizvedene faze projektov, v primerih, ko bo to potrebno in relevantno.

ESI skladi bodo prispevali tudi k zagotavljanju večje preglednosti poslovanja izvajalcev gospodarskih javnih služb varstva okolja in povečevanja kakovosti in učinkovitosti njihovih storitev, saj do sedaj primerjalnega vrednotenja na tem področju nismo izvajali. Vlaganja bodo namenjena tudi ukrepom za posodabljanje obstoječih zbirk podatkov. Trenutne rešitve ne omogočajo učinkovitega izvajanja Direktive 91/271/EGS in upravljanja voda.

Tudi na področju oskrbe s pitno vodo se stanje izboljšuje, ne glede na to, pa se določena področja še vedno soočajo z neustrezno kakovostjo pitne vode, predvsem pri zagotavljanju mikrobiološke varnosti v malih sistemih, težava so tudi povišane koncentracije nekaterih kemijskih onesnaževal v pitni vodi. V nekaterih vodovodnih sistemih so zaradi dotrajanosti velike izgube pitne vode, kar ne zagotavlja učinkovitega gospodarjenja z vodo. V novi perspektivi bo zato prednostna naloga izgradnja ustrezne infrastrukture za vodooskrbo (novi sistemi in rekonstrukcija obstoječih), ki bo omogočala učinkovito, kakovostno in zanesljivo oskrbo s pitno vodo na območjih, kjer javni sistem vodooskrbe še ni zgrajen ali pa je neustrezen. S tem bo zagotovljena oskrba z zdravstveno ustrezno pitno vodo v

---

⁴⁸ RS je z EK v postopku dogovarjanja posebnega dogovora o podaljšanju tega roka.

skladu z Direktivo 98/83/ES. Sredstva bodo namenjena tudi financiranju ukrepov za aktivno in pasivno zaščito vodnih virov in vzpostavitvi sistemov spremljanja kakovosti pitne vode. Tudi na tem področju bo, ko bo to potrebno in relevantno, posebna pozornost namenjena projektom, ki izkazujejo pripravljenost na izvedbo oziroma predstavljajo morebitne neizvedene faze projektov.

Že zdaj je znano, da sredstva ESI skladov ne bodo zadoščala za izvedbo vseh potrebnih projektov, zato bo potrebno za ta namen najti tudi druge vire, več pozornosti bo namenjene tudi iskanju možnosti za dodeljevanje povratnih sredstev. Za zagotavljanje večje stroškovne učinkovitosti porabe finančnih sredstev, se bodo začeli spremljati povprečni stroški na enoto. K boljšemu izvajanju projektov na področju izgradnje okoljske infrastrukture bodo prispevala tudi sredstva tehnične pomoči, ki bodo namenjena odpravi identificiranih ovir, ki so v obdobju 2007-2013 upočasnjevale izvajanje projektov.

Ukrepi, ki bodo podprti v okviru te prednostne osi doprinašajo k okoljskima stebroma Podonavske makro strategije in EUSAIR.

Vloga mest je ključnega pomena za doseganje ciljev EU 2020, vendar le, če bodo zasnovala modele trajnostnega urbanega razvoja in bodo omogočala uspešno povezovanje z njihovim zaledjem ter vzpostavila nadzor nad rabo in kakovostjo javnega prostora in stavbnega fonda. Poleg razvojnih priložnosti, ki jih ponujajo mesta, se v njih kopičijo tudi številni okoljski izzivi, ki so predvsem povezani z neučinkovito rabo prostora, netrajnostno prometno politiko in neučinkovito rabo energije.

Širši problem predstavlja širitev naselij na vedno nove površine, s čimer se zaradi vse večje pozidanosti tal («soil sealing») povečujejo obremenitve za okolje, hkrati pa degradirana urbana zemljišča v urbanih območjih ostajajo neizkoriščena. Kot posledica opuščanja dejavnosti, tudi industrijskih, je v naši državi evidentiranih 979 degradiranih območij večjih od 1 ha, evidence drugih vrst degradiranih območij še ni na voljo. Reševanja prepoznanih problemov razvoja urbanih središč se je treba lotiti s celovitimi projekti, ki bodo namenjeni učinkoviti rabi prostora, dvigu kakovosti okolja, kakovosti in varnosti življenja v mestih, zniževanju ogljičnega odtisa in socialnemu vključevanju.

Ukrepi trajnostne mobilnosti, URE in OVE bodo skupaj z ukrepi prenove urbanih območij pripomogli k izboljšanju kakovosti zraka v vseh sedmih najbolj problematičnih območjih. Spremljanje izvajanja programov za kakovost zraka in priprava podlag za njihovo noveliranje pa zahteva celovito analizo izpustov in njihovega vpliva na kakovost zraka, zato bodo postopoma vpeljane novejšje tehnike ocenjevanja in poročanja o učinkih izvajanja ukrepov za izboljšanje kakovosti zraka, v skladu z Direktivo 2008/50/ES.

Ena od pomembnih primerjalnih prednosti Slovenije je visoka biotska raznovrstnost, ki hkrati zagotavlja visoko kakovost bivanja in omogoča razvoj ustreznih storitev, povezanih z njenim trženjem. Po podatkih SURS ohranjena narava v Slovenijo privabi kar 30 % tujih turistov, ki vidik naravnega okolja tudi najpogosteje ocenjujejo kot odličnega.⁴⁹ Dolgoročno ohranjanje biotske raznovrstnosti predstavlja pogoj za ohranjanje delovnih mest na zavarovanih območjih, povečanje deleža izvoza turističnih storitev in zagotavljanja ekosistemskih storitev, zato je to tudi velik razvojni potencial Slovenije. Kljub različnim varstvenim režimom in precejšnjem napredku na določenih področjih, se je ohranitveno stanje številnih habitatov in vrst poslabšalo v razmeroma kratkem času. S tem je ogroženo tudi doseganje ciljev strategije EU za ohranjanje biodiverzitete.

Sredstva ESI skladov bodo zato namenjena vlaganjem v ohranjanje vrst in habitatov na območjih Natura 2000, pri čemer imata pomembno vlogo tudi ustrezna ureditev za interpretacijo narave in za upravljanje turističnega obiska. V funkciji zagotavljanja varstvenih ciljev, bo podpora namenjena iskanju sinergij z nosilci trajnostnega razvoja na teh območjih z namenom ohranjanja naravne in

⁴⁹ http://www.stat.si/tema_ekonomsko_turizem_anketa_2012.asp, http://www.stat.si/novica_prikazi.aspx?id=5378

kulturne dediščine ter s tem povečevanja privlačnosti območja kot turističnih destinacij, pri čemer vlaganja ne bodo namenjena izgradnji nastanitvenih zmogljivosti. Sinergično delovanje bo zagotovljeno tudi z ukrepi za izvajanje protipoplavnih ukrepov in izboljševanja hidromorfološkega stanja voda. Z namenom, da se prepreči znaten vpliv na biotsko raznovrstnost območij Natura 2000 ali njihovih vplivnih območij, bo za pridobitev sredstev treba pridobiti izjavo ministrstva, pristojnega za spremljanje stanja območij Natura 2000. Iskale se bodo tudi ustrezne rešitve za povečanje črpanja sredstev EU v okviru programa LIFE za ohranjanje biotske raznovrstnosti.

- **Omogočitvena infrastruktura**

Promet je, glede na geostrateški položaj Slovenije, pomemben dejavnik gospodarskega razvoja. Za učinkovito delovanje notranjega trga in uveljavitev Slovenije na globalnem trgu sta nujni kakovost in učinkovitost prometnega sistema. Z vidika doseganja ciljev EU2020, ki se nanašajo na zmanjševanje emisij TGP, pa je zelo pomembno spodbujanje okoljsko manj obremenjujočih vlaganj.

Pri vzpostavitvi vseevropskega omrežja Slovenija sledi zahtevam evropske prometne politike in posveča posebno pozornost razvoju jedrnega omrežja, poleg tega skrbi tudi za vzpostavitev ustreznih prometnih infrastruktur in povezav na regionalni ravni, ki so pogoj za enakomeren razvoj in dostopnost posameznih regij. Za sam razvoj prometa v Sloveniji je ključno zmanjšanje zunanjih stroškov zaradi boljše pretočnosti, uvedba sodobnih tehnologij za vodenje in upravljanje prometa ter zagotavljanje varnosti v prometu. Na podlagi indeksa globalne konkurenčnosti se Slovenija po kakovosti infrastrukture uvršča na 35. mesto med 144 državami in na 15. mesto med državami EU-27.

V zadnjih letih je bil v Sloveniji razvoj prometne infrastrukture usmerjen v izboljšanje avtocestnega prometnega omrežja, zaradi pomanjkanja investicijskih sredstev v nacionalnem proračunu in težav pri privabljanju domačih in tujih zasebnih vlagateljev je ta zaostajal v železniški infrastrukturi.

V finančni perspektivi 2007-2013 je Slovenija iz KS začela izvajati prve projekte modernizacije železniškega omrežja, dokončala večji del avtocestnih povezav na omrežju TEN-T, odpravljala ozka grla in nevarna mesta na cestni infrastrukturi, nadaljevala z izboljšavo pristaniške infrastrukture in začela prve projekte pri pospeševanju trajnostne mobilnosti z JPP in intermodalnimi središči. Investicije namenjene poglobljanju morskega dna v koprskem pristanišču so pomembno prispevale k povečanju konkurenčnosti tako luških in ostalih pristaniških aktivnosti, kot tudi logističnih dejavnosti na celotni nacionalni ravni. Kljub dosedanjim vlaganjem pa je potreb v razvoj prometne infrastrukture v obeh kohezijskih regijah več, kot je na voljo sredstev ESI skladov, zato bo potrebno za doseg ciljev vključiti tudi druge razložljive vire (kot npr. posojila EIB).

V Skladu z zahtevami predhodnih pogojenosti Slovenija, na podlagi kompleksnega prometnega modela, pripravlja Strategijo razvoja prometa v Republiki Sloveniji (SRP), ki bo opredelila ključna ozka grla in določila ukrepe ter projekte razvoja do leta 2020 oziroma 2030. Izbrani projekti bodo odvisni od rezultatov prometnega modela, upravičenosti vlaganj in njihove okoljske ustreznosti. Zagotavljali bodo boljšo oskrbo gospodarstva, mobilnost prebivalstva in uresničevanje ukrepov za večjo varnost prometa, učinkovito rabo energije in zmanjševanje okoljskih obremenitev prometa. Prispevali bodo tudi k doseganju ciljev zadevnega prednostnega področja EUSDR.

Na račun intenzivnih vlaganj v avtoceste je imela Slovenija v letu 2009 skoraj dvakrat večjo gostoto avtocest od povprečja EU-27, kar ob dejstvu, da je tranzitna država, povečuje izziv povezan z doseganjem nacionalnega cilja za zmanjšanje emisij TGP v ne ETS sektorju v okviru EU 2020. Večina sredstev ESI skladov bo zato **v okviru prednostne osi 7** namenjena vlaganjem v železniško infrastrukturo, kar je pogoj za preusmeritev tovora s cest ter za dvig varnosti in konkurenčnosti železniškega prometa. S tako železniško infrastrukturo bo Slovenija podprla tudi prednostne naloge razvoja v makroregionalni strategiji za Podonavje, prispevala k odpravi ozkih grl v prometnem

omrežju TEN-T, k izboljšanju čezmejne povezave in k boljši propustnosti obstoječih prog. Potekale bodo tudi priprave na investicijski cikel v jedrno omrežje TEN-T na sredozemskem in baltsko-jadranskem prometnem koridorju. Z razvojem železniške in druge intermodalne infrastrukture bo Slovenija lahko izkoristila tudi svoj potencial za razvoj prometne logistične panoge. Predvidene so navezave (»last miles«) na omrežje TEN-T in financiranje projektov na podlagi razpisov IPE.

Manjši del sredstev bo namenjen vlaganjem v avtocestni sistem z namenom odprave ozkih grl na omrežju TEN-T, izboljšanju čezmejne povezave s sosednjimi državami in skrajšanju časa, potrebnega za prečkanje meje. Za krepitev regionalnih razvojnih potencialov in ohranjanja delovnih mest se z nadaljevanjem projektov cestne prometne infrastrukture t. i. razvojnih osi zagotavlja boljša dostopnost do obstoječega omrežja TEN-T, izboljšuje kakovost bivanja, zagotavlja povezanost, ohranja ter omogoča razvoj gospodarstva v vseh regijah v Sloveniji. Razvojne osi predstavljajo sekundarne prečne povezave, ki omogočajo medsebojno povezavo središč nacionalnega pomena pa tudi njihovo povezavo s središči mednarodnega pomena v sosednjih državah in državah vplivnega območja. Na področju cestne infrastrukture bo težišče vlaganj v KRVS.

Gestrateška lega kopskega pristanišča je ključna primerjalna prednost za oskrbovanje tržišč srednje in vzhodne Evrope in je med najpomembnejšimi strateškimi platformami, še posebej v prekomorski transportni izmenjavi evropskih trgov s hitro rastočimi trgi na vzhodu, ki potekajo skozi Sueški prekop. Vlaganje v razvoj ustrezne pristaniške infrastrukture je zato ključen gradnik pri vzpostavitvi vseevropskega multimodalnega omrežja na delu, kjer se sredozemski in baltski koridor povezuje s pomorskimi avtocestami jadransko-jonskega koridorja. Za spodbujanje konkurenčnosti pomorskega transporta je za Slovenijo ključen razvoj mednarodnega pristanišča v Kopru, njegova nadgradnja in posodobitev njegove železniške povezave z omrežjem TEN-T. S sredstvi ESI skladov bo Slovenija zagotavljala varnost plovbe na plovnih poteh, namenjenih mednarodni plovbi v teritorialnem morju in notranjih vodah Slovenije, medtem ko je za razvoj pristaniške infrastrukture odgovoren koncesionar, ki pa namerava kandidirati za pridobitev sredstev v okviru CEF (Instrumenta za povezovanje Evrope) ali iz drugih evropskih skladov, katerih sredstva se dodeljujejo na podlagi letnih ali večletnih razpisov. Vse investicije bodo izvedene v skladu z slovensko in evropsko zakonodajo na področju varstva okolja in voda.

Glede na izkušnje ter problematiko iz obdobja 2007-2013, se načrtuje ustrezna administrativna usposobljenost organov, ki bodo vključeni v postopke izvajanja evropske kohezijske politike 2014-2020, pri čemer bo posebna pozornost namenjena področjem in postopkom pri izvajanju velikih infrastrukturnih projektov, ki so v preteklem programskem obdobju povzročili zamude pri izvedbi projektov. V novem obdobju bodo uporabljene in izboljšane rešitve in modeli predvsem z namenom uspešnega in učinkovitega izvajanja velikih infrastrukturnih projektov, nadaljevalo se bo usposabljanje kadra in nadzora nad izvedbo projektov. Pomembna bo tudi krepitev upravne zmogljivosti tako organov, vključenih v izvajanje evropske kohezijske politike, kot tudi upravičencev do teh sredstev z izobraževanji, usposabljanji in prenosom znanj med zaposlenimi. Za te namene bodo uporabljena sredstva tehnične pomoči.

Sodobni globalni razvojni trendi temeljijo na razvoju informacijske oziroma digitalne družbe. Za to je potrebna zmogljiva omrežna infrastruktura elektronskih komunikacij, ki mora omogočati kakovosten dostop do interneta za vse in visoke prenosne hitrosti za uporabo zahtevnih interaktivnih multimedijskih e-storitev, OTT-vsebin (»over the top content«) itd. Dostopna širokopasovna infrastruktura zmanjšuje digitalno ločnico in povečuje vključenost vsakega posameznika v sodobne družbene tokove, vlaganja na tem področju pa imajo tudi pozitiven vpliv na zaposlenost, inovativnost in produktivnost.^{50,51} Poleg tega to prispeva tudi k ohranjanju poseljenosti na podeželju in omogoča

⁵⁰ The Impact of Internet in OECD Countries, OECD, 2012, <http://dx.doi.org/10.1787/5k962hhgpb5d-en>

⁵¹ Franklin, M., P. Stam, and T. Clayton (2009), "ICT Impact Assessment by Linking Data," *Economic and Labour Market Review*, 3(10), 18-27

policentrični razvoj. Slovenija mora, v skladu z veljavno nacionalno Strategijo razvoja širokopasovnih omrežij do leta 2020 zagotoviti pokritost 90 % prebivalcev, leta 2013 pa je bila v skladu z rezultati DAE semaforja širokopasovna penetracija v Sloveniji pod povprečjem EU (SLO 74 %, EU 76 %).

Trend zaostajanja Slovenije pri razvoju širokopasovne infrastrukture je v zadnjih letih izrazit in se povečuje, ne glede na pretekla vlaganja v izgradnjo širokopasovne infrastrukture na podeželskih območjih, kjer ni tržnega interes za samostojna vlaganja operaterjev. Osnovna širokopasovna infrastruktura še vedno ni dostopna približno tretjini prebivalstva, ki so praktično v celoti na podeželju. Na problem kažejo tudi rezultati DAE semaforja, ki so za Slovenijo nasploh neugodni, saj se je med vsemi državami leta 2013 uvrstila na zadnje mesto po kazalniku pokritosti gospodinjstev s standardnimi fiksnimi širokopasovnimi omrežji na podeželju, saj je bila ta le nekaj več kot 10 %. Stanje je nezavidljivo tudi glede dostopnih hitrosti. Delež širokopasovnih povezav s hitrostjo 10 Mb/s ali več je v Sloveniji le 38,9 % (EU 64 %), delež povezav s hitrostjo 30 Mb/s ali več pa samo 5,8 % (EU 18 %).⁵²

Pri načrtovanju nadaljnega razvoja širokopasovne infrastrukture je treba izhajati iz dejstva, da je poseljenost slovenskega podeželja izrazito razpršena, kar je za potencialne zasebne vlagatelje ključna ovira pri oblikovanju vzdržnih poslovnih modelov na teh področjih. Z nekaterimi sistemskimi rešitvami, ki so bile sprejete v novem Zakonu o elektronskih komunikacijah (ZEKom-1) bo mogoče omejevati investicije v podvojeno infrastrukturo, lažje bo tudi iskanje soinvestitorjev, zato je pričakovati, da bo z angažmajem javnih sredstev mogoče dodatno spodbudili zasebne investicije in tako dosegli zastavljene cilje.

Širitev širokopasovnih storitev in uvajanje visokohitrostnih omrežij ter podpora uporabi nastajajočih tehnologij in omrežij za digitalno ekonomijo bo Slovenija financirala v okviru **prednostne osi 2**.

Predhodno vrednotenje in celovita presoja vplivov na okolje

Na podlagi priporočil Predhodnega vrednotenja OP je bilo dopolnjeno poglavje v katerem je predstavljena Strategija za prispevek OP k EU 2020. Izboljšala se je tudi povezava med načeloma dobro prepoznanimi izzivi in potrebami ter naborom ukrepov, ki naj bi predstavljali odgovor nanje. Pri tem delu vrednotenja je bilo ugotovljeno, da so potrebe, povezane z obstoječimi slabostmi javnega upravljanja sicer prepoznane, da pa rešitve niso ustrezno specifične, kar je bilo pri pripravi končnega dokumenta smiselno upoštevano. Pripravljaivec je, kjer je bilo to mogoče, izboljšal prevedbo prepoznanih izzivov v specifične cilje.

Predhodno vrednotenje ugotavlja, da ima Slovenija v obeh kohezijskih regijah specifične potrebe oziroma se v okviru vsake sooča z različnimi izzivi. Kljub obstoječim razlikam pa je programiranje enotnega OP pozitivno, sicer ob predpostavki, da bo to podprto z boljšim, enotnim javnim upravljanjem, ki bo omogočilo lažje doseganje presečnih učinkov kot v prejšnjem programskem obdobju. Za dobro upravljanje bosta imeli velik pomen diferencirana regionalna politika in regionalni specifični ukrepi. Evalvatorji so z izjemo prednostnih osi 1 in 3 ocenili, da je regionalni kontekst ustrezno upoštevan. Zaradi specifik v obeh kohezijskih regijah so v okviru prednostnih osi 1 in 3 predlagali oblikovanje regionalno specifičnih ukrepov. To priporočilo bo Organ upravljanja (OU) upošteval na izvedbeni ravni pri pripravi večletnih programov za posamezno področje izvajanja, in ko se bodo jasno opredelili instrumenti ter postavili kriteriji za izbor. Enako bo OU upošteval tudi priporočilo glede oblikovanja posebnih ukrepov na ravni NUTS3. Programe bodo, v skladu z opredeljeno izvedbeno strukturo na delovni ravni oblikovale posebne strokovne skupine, v katerih bodo po potrebi, lahko sodelovali tudi zunanji strokovnjaki s področja regionalnega razvoja. Na ta

⁵² Semafor: [http://digital-agenda-data.eu/charts/country-ranking-table-on-a-thematic-group-of-indicators#chart={"indicator-group":"bbquality","ref-area":"SI","time-period":"2013"}](http://digital-agenda-data.eu/charts/country-ranking-table-on-a-thematic-group-of-indicators#chart={)

način je upoštevano tudi priporočilo evalvatorjev za horizontalno izvajanje, ki pa bo zahtevalo tudi nadgradnjo ustreznih veščin, ki so v javni upravi slabo razvite. Ta vidik je smiselno vključen v ukrepe, ki so predvideni v okviru tehnične pomoči (TP). Besedilo prednostne osi TP se je izboljšalo, pri tem so bila upoštevana tudi priporočila evalvatorjev.

Največ predlaganih vsebinskih dopolnitev, ki so bile smiselno upoštewane, se je nanašalo na prednostno os 1, predvsem z vidika krepitve inovacijske dejavnosti in spodbujanja netehnoloških inovacij, ter inovacij v družbi in javni upravi. Oba vidika sta bila močnejše vključena v besedilo ukrepov. Med vsebinsko bolj pomanjkljivimi področji v dokumentu so evalvatorji prepoznali tudi področje trajnostne mobilnosti, kjer je preveč poudarka namenjenega zgolj izgradnji infrastrukture in premalo drugim pomembnim (t. i. mehkim) vsebinam na tem področju (npr. JPP, mobilnost v mestih, alternativna prevozna sredstva, itd.). Po mnenju pripravljavca so ti vidiki v kontekstu spodbujanja trajnostne mobilnosti v mestih, pretežno že vključeni v ukrepe te prednostne naložbe. Na področju prednostne osi 8 so se v skladu s priporočili konkretizirali projekti/ukrepi in kazalniki rezultatov. Ker je bilo relevantno, se je dopolnila tudi vsebina besedila z vidika zagotavljanja enakosti spolov in boja proti diskriminaciji, in sicer predvsem v delih, kjer so opredeljena vodilna načela za izbor.

Izboljšana je tudi notranja skladnost dokumenta (boljše povezave med specifičnimi cilji znotraj posamezne prednostne osi). Deloma se je povečala tudi konsistentnost med posameznimi specifičnimi cilji različnih prednostnih osi. Predvsem je bila izpostavljena nekonsistentnost med okoljskimi cilji in cilji, ki se zasledujejo v okviru prednostne osi 7. V skladu s priporočili se je izboljšala tudi logika ukrepanja, v smeri jasnejših vzročno posledičnih povezav, na katerih je temeljil izbor predlaganih ukrepov OP. Izboljšala se je tudi razmejitev med posameznimi aktivnostmi in uravnoteženost podrobnosti opisov posameznih aktivnosti. Deloma so bili upoštevani tudi predlogi, ki so se nanašali na dopolnjevanje aktivnosti za boljše doseganje rezultatov.

Izbor programskih kazalnikov je po mnenju evalvatorjev večinoma ustrezen, razen nekaterih izjem, kar je pripravljavec skušal smiselno upoštevati. Upoštevano je bilo priporočilo, da se z vidika odzivnosti predlaganih programskih kazalnikov na predvidene ukrepe kazalniki prevetrijjo in preoblikujejo, kot tudi priporočilo, da se za prednostne osi 8-11 kazalniki iz absolutnih preoblikujejo v relativne. Kazalniki rezultata in skupni kazalniki so bili v skladu s priporočili revidirani z vidika ustreznosti in razumevanja.

H končnemu poročilu predhodnega vrednotenja so izvajalci pripravili tudi pregled v katerem je povezetek upoštevanja njihovih ključnih priporočil, ki kaže, da so bila vsa relevantna priporočila smiselno upoštevana. Dokument se nahaja v prilogi k OP v bazi SFC.

V okoljskem poročilu so bile identificirane prednostne osi, za katere je bilo ugotovljeno, da bodo lahko pri izvedbenem delu imele pomembne vplive na področja naravnih virov, zraka, voda, narave in biotske pestrosti, podnebje, kulturno dediščino, krajino in zdravje ljudi. Za prednostne osi, kjer so bili identificirani pomembni negativni vplivi za posamezno področje je izvajalec predlagal omilitvene ukrepe. Ti so bili v času priprave dokumenta v večini upoštevani, in sicer v razdelkih, ki se v okviru prednostnih naložb nanašajo na vodilna načela za izbor. Določene vsebine so bile smiselno vključene tudi v druge dele besedila, nekaterih omilitvenih ukrepov pa ni bilo mogoče upoštevati, predvsem zaradi tega, ker bi njihova vključitev lahko negativno prispevala k administrativnim bremenom za upravičence oziroma bi imela pristojne institucije, ki bodo odgovorne za izbor, težave pri zagotavljanju ustrezne preverljivosti zahtev. V času javne razgrnitve okoljskega poročila so prispele ene pripombe, ki so se predvsem nanašale na TC 7 in so bile pri pripravi končnega poročila smiselno upoštewane.

1.1.1.1. Horizontalna načela za izbor projektov/programov

Pri izboru projektov bodo upoštevani dve skupini načel za izbor projektov/programov. Horizontalna načela, ki bodo veljala za izbor projektov/programov v vseh prednostnih oseh, in pa specifična načela, ki so predstavljena v okviru vsake prednostne osi v relevantnem razdelku. Poleg načel, ki jih je treba upoštevati v skladu z veljavnimi predpisi, bodo morali projekti/programi:

- prispevati k doseganju ciljev/rezultatov na ravni prednostne osi in neposrednih učinkov;
- izkazovati realno izvedljivost v obdobju, za katerega velja podpora in ustreznost ter sposobnost upravičencev;
- izkazovati ustreznost ciljnih skupin;
- zagotavljati trajnost predvidenih/načrtovanih rezultatov;
- upoštevati načela nediskriminatornosti, enakih možnosti, vključno z dostopnostjo za invalide, enakosti spolov; ne sme povečevati neenakosti v zdravju ne sme negativno vplivati na stanje okolja/narave/kulturne dediščine;
- prispevati k uravnoteženemu regionalnemu razvoju;
- zagotavljati stroškovno in sinergično učinkovitost;
- v skladu s sprejetim sistemom izvajanja, zagotavljati čezsektorsko sodelovanje in izvajanje čezsektorskih projektov.

Kjer je to relevantno bodo morali projekti/programi upoštevati tudi:

- ustreznost predvidene umestitve v prostor glede na lokacijo in program/namen;
- izkazovati, da nima škodljivih vplivov na okolje z izvedeno Presojjo vplivov na okolje (PVO) ali predhodnim postopkom (PVO screening) za katerikoli project odobren v okviru nacionalne zakonodaje za PVO, ki ni bila skladna s predpisi EU (pred 4. julijem 2014);
- prispevek reševanju družbenih izzivov (učinkovita raba virov, mobilnost, zdravje, staranje prebivalstva, prehrana in samooskrba, vključujoča družba ohranjanje naravne in kulturne dediščine);
- načela inovativnega javnega naročanja in smernice EK za zeleno javno naročanje (ZeJN) tudi za področja, ki jih ne ureja veljavna zakonodaja ZeJN;
- standarde in kriterije enotne informacijsko komunikacijske platforme širšega javnega sektorja;
- IKT standarde in kriterije za nove informacijske sisteme v državni upravi, uporabo obstoječih horizontalnih rešitev, potencial za odprte podatke in storitve, integracijo v oblaki sistem⁵³;
- ekonomske kriterije (dodana vrednost, dodana vrednost na zaposlenega, izvoz, število zaposlenih);
- z uporabo integriranega pristopa pri opredelitvi projektov ter z zagotavljanjem ustrezne komplementarnosti virov prispevati k večjim kumulativnim učinkom razpoložljivih virov;
- vključevati možnost javno – zasebnega partnerstva;
- pravila državnih pomoči;
- potrebe po razvoju človeških virov, znanjih in kompetencah;
- družbeno odgovornost (nosilcev ali rezultatov – inovacij);
- okoljsko dimenzijo trajnostnega razvoja (snovna produktivnost in prispevek k zmanjšanju ogljičnega odtisa Slovenije);
- regionalno dimenzijo s posebnim poudarkom na problemskih območjih;
- dodano vrednost v okviru EU makroregionalnih povezav.

Pri izboru projektov/programov se bodo nacionalni kot tudi regijski projekti in projekti, ki imajo vpliv na regionalni razvoj, potrjevali s programskim pristopom, neposrednimi potrditvami in/ali razpisi. Cilje uravnoteženega regionalnega razvoja bomo spodbujali s teritorialno usmerjenim pristopom v

---

⁵³ Na ministrstvu, pristojnem za področje državne informatike. Za integracijo v oblaki sistem je potrebno zagotoviti sredstva za njegovo nadgradnjo.

vseh prednostnih oseh in v obeh kohezijskih regijah. Izbrani projekti/programi bodo morali prispevati k uravnoteženemu regionalnemu razvoju s ciljem, da bosta gospodarska rast in zaposlenost realizirani tudi v manj razvitih, pretežno obrobni območjih znotraj kohezijskih regij. Bolj podrobna merila za izbor projektov/programov sprejme Odbor za spremljanje.

1.1.2. Utemeljitev izbire tematskih ciljev in ustreznih prednostnih naložb glede na partnerski sporazum na podlagi opredelitve regionalnih in, če je ustrezno, nacionalnih potreb vključno s potrebo po obravnavi izzivov, opredeljenih v ustreznih priporočilih za posamezno državo

Tabela 2: Sintezni pregled utemeljitev za izbor tematskih ciljev in prednostnih naložb

Izbran tematski cilj	Izbrana prednostna naložba	Utemeljitev izbora
(1): Krepitev raziskav, tehnološkega razvoja in inovacij	Izboljšanje infrastrukture za raziskave in inovacije ter zmogljivosti za razvoj odličnosti pri raziskavah in inovacijah ter promocija kompetenčnih centrov, zlasti tistih v evropskem interesu	<ul style="list-style-type: none"> Podpora ukrepom za boljšo uporabo vzpostavljenih RRI infrastruktur za komercializacijo že razvitih rešitev in boljši izkoristek obstoječe raziskovalne infrastrukture. Slovenija mora razvijati nacionalno raziskovalno infrastrukturo na prednostnih področjih, ki bodo dopolnjevala področja pametne specializacije. Tudi NRP predvideva podporo projektom ESFRI v skladu z NRRI 2011-2020 (kjer je cilj, da se na prednostnih področjih do leta 2020 zagotovi dostop do velikih raziskovalnih infrastruktur s sodelovanjem v mednarodnih projektih). Razvoj dejavnosti za podporo raziskovalnim institucijam in podjetjem pri uspešnemu pridobivanju sredstev v mednarodnem prostoru v skladu z usmeritvami NRP. RISS predvideva vzpostavitev okolja, ki bo omogočalo učinkovit prenos znanja iz javnih raziskovalnih organizacij v podjetja pa tudi ciljno usmerjeno in kakovostno mednarodno sodelovanje, ki ima neposreden učinek na prenos znanja v lokalno gospodarstvo in pa spodbujanje mednarodne mobilnosti raziskovalcev.
	Spodbujanje naložb podjetij v raziskave in inovacije ter vzpostavljanje povezav in sinergij med podjetji, centri za raziskave in razvoj ter visokošolskim izobraževalnim sektorjem, zlasti s spodbujanjem naložb na področju razvoja izdelkov in storitev, prenosa tehnologij, socialnih in ekoloških inovacij, aplikacij javnih storitev, spodbujanjem povpraševanja, mreženja, grozdov in odprtih inovacij prek pametne specializacije ter podpiranjem tehnoloških in uporabnih raziskav, pilotnih linij, ukrepov za zgodnje ovrednotenje izdelkov, naprednih proizvodnih zmogljivosti in prve proizvodnje zlasti na področju ključnih spodbujevalnih tehnologij ter razširjanje tehnologij za splošno rabo	<ul style="list-style-type: none"> NRP predvideva nadaljnje povezovanje infrastrukture in razvojnih jeder podjetij za zagotavljanje nastanka in razvoja novih inovativnih in tehnoloških ter spin off podjetij, ter predvideva vlaganja za spodbujanje inovativnosti in podjetniških vlaganj v raziskave in razvoj Slovenija se precej dobro uvršča glede kazalnikov inovacijskega vložka, kazalniki inovacijskih učinkov kažejo na nizko ali celo upadajočo učinkovitost splošnih inovacijskih prizadevanj (OECD Ekonomski pregled 2011). EK CPP predvideva vlaganja v ukrepe za dvig inovacijskega potenciala MSP V Sloveniji je v gospodarstvu še vedno nizek delež raziskovalcev. Ukrepi spodbujanja prehajanja in/ali sodelovanja raziskovalcev z gospodarstvom bodo omogočil tesnejše sodelovanje med javno in zasebno sfero in povečanje inovativnosti za gospodarstvo.
(2) Izboljšanje dostopa do IKT ter njihove uporabe in kakovosti	Širitev širokopasovnih storitev in uvajanje visokohitrostnih omrežij ter podpora uporabi nastajajočih tehnologij in omrežij za digitalno ekonomijo	<ul style="list-style-type: none"> Slovenija je na področju pokritosti s fiksni širokopasovnim omrežjem pod povprečjem EU⁵⁴ najslabša pa je na tem področju uvrstitev Slovenije na podeželju, kjer je dostopnost le 10 %.
	Krepitev aplikacij IKT za e-upravo, e-učenje, e-vključenost, e-kulturo in e-zdravje	<ul style="list-style-type: none"> Cilj Evropskega lokacijskega okvirja (EULF) je omogočiti rast in boljše storitve z uporabo lokacijskih podatkov.⁵⁵ Cilj programa COPERNICUS je omogočiti dostop do velike količine podatkov za potrebe opazovanja zemlje.⁵⁶ Zakon o infrastrukturi za prostorske informacije nalaga organom javne uprave da vzpostavijo nacionalno infrastrukturo kot sestavni del evropske infrastrukture za prostorske informacije v skladu z Direktivo 2007/2/EC (INSPIRE).⁵⁷
(3) Izboljšanje konkurenčnosti MSP	Spodbujanje podjetništva, zlasti z omogočanjem lažje gospodarske izrabe novih idej in spodbujanjem ustanavljanja novih podjetij, vključno s podjetniškimi inkubatorji	<ul style="list-style-type: none"> Med ključnimi ovirami za rast in razvoj podjetij v Sloveniji je dostop do finančnih virov za MSP.⁵⁸ Problem je tudi prezadolženost MSP in slabšanje njihovih poslovnih sredstev. Zato bo poudarek dan lažšanju dostopa do ugodnih finančnih virov za MSP z namenom pospeševanja rasti in razvoja MSP, skladno z usmeritvami Akta za mala podjetja. NRP 2013 – 2014 predvideva oblikovanje celovitega nabora ukrepov za enostavnejše financiranje in poslovanje podjetij z namenom vzpostavitve boljših pogojev za njihovo rast in razvoj. Ključni vir investicij bodo predstavljala sredstva kohezijske politike EU.
	Razvoj in izvajanje novih poslovnih modelov za MSP, zlasti v zvezi	<ul style="list-style-type: none"> V Sloveniji večino prihodkov na tujih trgih ustvarijo velika podjetja, čeprav MSP številčno predstavljajo več kot 90 %

⁵⁴ <https://ec.europa.eu/digital-agenda/sites/digital-agenda/files/SL%20%20-%20Broadband%20markets.pdf>

⁵⁵ http://ec.europa.eu/isa/actions/documents/isa-2.13_eulf-strategic-vision-lite-v0-3_final_en.pdf

⁵⁶ <http://copernicus.eu/>

⁵⁷ <http://inspire.ec.europa.eu/>

⁵⁸ http://ec.europa.eu/enterprise/policies/sme/facts-figures-analysis/performance-review/files/countries-sheets/2012/slovenia_sl.pdf

	z internacionalizacijo	<p>slovenskih podjetij, katera pa nimajo dovolj kompetenc in resursov, da bi lahko uspešno vstopila v globalno konkurenco in globalne verige vrednosti. Z namenom krepitev teh lastnosti MSP, želimo preko uvedbe naprednih poslovnih modelov in razvojev partnerstev krepiti njihov položaj na globalnem trgu.</p> <ul style="list-style-type: none"> Izvoz je večinoma omejen zgolj na trge EU in se je med krizo vrednostno zmanjšal, zato je potrebno MSP dodatno spodbuditi k mednarodnim aktivnostim tudi preko npr. pridobivanja novih znanj, naprednih dokumentov, poslovnih povezovanj in iskanja novih poslovnih partnerjev, kateri bodo dodatno okrepili konkurenčnost slovenskih MSP-jev.
(4) Podpora prehodu na nizkoogljično gospodarstvo v vseh sektorjih	Spodbujanje energetske učinkovitosti, pametnega upravljanja z energijo in uporabo obnovljivih virov energije v javni infrastrukturi, vključno z javnimi stavbami, in stanovanjskem sektorju	<ul style="list-style-type: none"> Skladno z Direktivo 2012/27/EU je potrebno do leta 2020 doseči cilj 20 % izboljšanja energetske učinkovitosti. Direktiva 2012/27/EU nalaga tudi letno energetske obnove 3 % skupne tlorisne površine stavb, ki se ogrevajo/ohlajajo in in so v lasti in uporabi ožjega javnega sektorja (osrednje vlade), zato bo prioriteto podprta prenova teh stavb, Skladno z Direktivo 2010/31/EU morajo biti vse nove stavbe v lasti in uporabi javnega sektorja od leta 2018 skoraj nič-energijske, v drugih sektorjih pa od leta 2020. V stanovanjskem sektorju se povečuje delež gospodinjstev, ki se sooča s problemom energetske revščine, zato bodo podprti ukrepi energetske sanacije stavb za zmanjševanje tega problema. K slabi kakovosti zraka v urbanih območjih prispeva 40 % emisij zaradi energetske neučinkovitosti stavb.
	Spodbujanje proizvodnje in distribucije energije, ki izvira iz obnovljivih virov	<ul style="list-style-type: none"> Direktiva 2009/28/ES Slovenija nalaga do leta 2020 doseči najmanj 25 % delež obnovljivih virov energije (OVE) v rabi bruto končne energije, Razpoložljivi neuradni podatki za leto 2012 kažejo izpolnjevanje vmesnega letnega cilja deleža OVE, opredeljenega z AN-OVE, vendar so za za izpolnitev cilja za 2020 nadaljnja vlaganja na tem področju nujno potrebna. Za večjo rabo OVE bo ob prenovi sheme obratovalnih podpor za proizvodnjo električne energije iz OVE z namenom razbremenjevanja končnih porabnikov energije potrebno uvesti tudi investicijske spodbude. Na področju ciljev OVE iz sektorja toplote so največji učinki pri spodbujanju učinkovitega daljinskega ogrevanja iz OVE (biomasa, geotermalna energija). 40 % emisij v mestih izvira iz stavb, zato se v mestih spodbuja ukrepe za povečanje energetske učinkovitosti stavbnega fonda.
	Razvoj in uporaba pametnih distribucijskih sistemov, ki delujejo pri nizkih in srednjih napetostih	<ul style="list-style-type: none"> Trenutno je v Sloveniji le 25 % porabnikov električne energije na distribucijskem omrežju opremljenih s pametnimi merilnimi sistemi, ki zagotavljajo daljinski prenos podatkov, V Sloveniji na tem področju delujejo številna razvojno naravnana podjetja in inštitucije, ki so vpete tudi v mednarodni prostor, zato so vlaganja na tem področju povezana tudi s cilji rasti in razvoja podjetij.
	Spodbujanje nizkoogljičnih strategij za vse vrste območij, zlasti za urbana območja, vključno s spodbujanjem trajnostne multimodalne urbane mobilnosti in ustreznimi omilitvenimi prilagoditvenimi ukrepi	<ul style="list-style-type: none"> EK CPP za Slovenijo na področju mobilnosti prepoznava kot ključno področje vlagan prav področje trajnostne mobilnosti v urbanih območjih. Slaba kakovost zraka v slovenskih mestih je delno posledica pomanjkanja izvajanja ukrepov trajnostne mobilnosti.
(5) Spodbujanje prilagajanja podnebnim spremembam ter preprečevanja in obvladovanja tveganj	Podpora naložbam za prilagajanje podnebnim spremembam, vključno s pristopi, ki temeljijo na ekosistemu	<ul style="list-style-type: none"> V skladu s poplavno EU direktivo smo v RS določili 61 območij pomembnega vpliva poplav (OPVP), za katera lahko z veliko verjetnostjo trdimo, da so glede na kriterije iz poplavne direktive najbolj poplavno ogrožena v RS. Potrebo po vlaganjih v protipoplavne ukrepe predvideva tudi NRP 2013 – 2014. V RS ni izdelane celovite Strategije za prilagajanje na podnebne spremembe, pomanjkljive so tudi ocene tveganj za naravne in druge nesreče.
(6) Ohranjanje in varstvo okolja ter spodbujanje učinkovite uporabe virov	Vlaganje v vodni sektor za izpolnitev zahtev pravnega reda Unije na področju okolja ter za zadovoljitev potreb po naložbah, ki jih opredelijo države članice in ki presegajo te zahteve	<ul style="list-style-type: none"> RS mora v skladu Direktivo o čiščenju komunalne odpadne vode do 31.12.2015 (vmesna cilja 31 .12. 2008 in 31.12.2010) zagotoviti ustrezne sisteme odvajanja in čiščenja za komunalno odpadno vodo iz vseh območij poselitve s skupno obremenitvijo enako ali večjo od 2000 P.E. Sistemi za zanesljiv dostop do zdravstveno ustrezne pitne vode kot jih določa v skladu z Direktivo o pitni vodi (98/83/ES) niso na voljo vsem prebivalcem, problematične so tudi velike izgube pitne vode iz vodovodnih sistemov, zato vlaganja v to področje predvideva tudi NRP. Okvirna vodna direktiva postavlja cilj doseganja dobrega stanja voda. Več kot tretjina vodnih teles ne dosega dobrega ekološkega stanja, prioriteto bodo sredstva namenjena ključni obremenitvi (hidromorfološki) skladno s prioriteta

		Programa upravljanja območij Natura 2000 za obdobje do 2020 in Načrtom upravljanja voda za obdobje do 2021.
	Varstvo in obnova biotske raznovrstnosti in tal ter spodbujanje ekosistemskih storitev, vključno z omrežjem NATURA 2000 in zelenimi infrastrukturami	<ul style="list-style-type: none"> • Visok delež območja RS je vključen v mrežo Natura 2000, ki pa še ni povsem vzpostavljena. • Ohranitveno stanje številnih habitatov in vrst se je hitro poslabšalo zaradi številnih pritiskov. • Ohranjena biotska raznovrstnost predstavlja potencial za razvoj zavarovanih območij.
	Ukrepi za izboljšanje urbanega okolja, oživitev mest, sanacijo in dekontaminacijo degradiranih zemljišč (vključno z območji, na katerih poteka preobrazba), zmanjšanje onesnaženosti zraka in spodbujanje ukrepov za zmanjšanje hrupa	<ul style="list-style-type: none"> • Urbana območja v Sloveniji se soočajo s problemom suburbanizacije in posledično z izgubljanjem kvalitetnih zemljišč na obrobju mest. • Znotraj mest in mestnih območij se nahajajo proste, slabo izkoriščene in degradirane površine, ki so vsaj delno komunalno opremljene., Gre za površine znotraj naselij z opuščeno ali neprimerno rabo, ki za mesta in mestna naselja predstavljajo velik potencial, tako za razvoj gospodarstva, kot družbenih storitev, ter posledično večjo kakovost bivanja. Usmerjanje investicij na notranje površine in njihova prenova ter revitalizacija pomenita zmanjšanje pritiska na površine izven mest in mestnih območij . • V 7 slovenskih urbanih območjih je kakovost zraka slaba predvsem zaradi čezmerne onesnaženosti s PM10. Za ta območja so pripravljene načrti za kakovost zraka, vendar bo za ustrezno spremljanje njihovega izvajanja in nadgradnjo ukrepov bistvenega pomena posodobitev sistema za spremljanje kakovosti zraka v skladu z zahtevami direktive 2008/50/ES.
(7) Spodbujanje trajnostnega prometa in odprava ozkih grl v ključnih omrežnih infrastrukturah	Razvoj in obnova celostnih, visokokakovostnih in interoperabilnih železniških sistemov ter spodbujanje ukrepov za zmanjševanje hrupa	<ul style="list-style-type: none"> • Zaradi nezadostnih vlaganj v železniško infrastrukturo je konfiguracija železniških prog zastarela in ni več ustrezna za sodoben železniški promet. • EK CPP prepoznava potrebo po vlaganjih v razvoj železniške infrastrukture na dveh TEN-T koridorjih predvsem z vidika doseganja evropskih standardov.
	Izboljšanje regionalne mobilnosti s povezovanjem sekundarnih in terciarnih prometnih vozlišč z infrastrukturo TEN-T, vključno preko multimodalnih vozlišč	<ul style="list-style-type: none"> • Dosedanje analize opravljene pri vzpostavitvi celovitega prometnega modela kot osnove za pripravo Nacionalnega programa jasno kažejo na regije, ki jim neustrezen dostop do TEN-T omrežja, zavira gospodarski razvoj. V teh območjih se tudi zaradi tega nadaljujejo neugodni demografski trendi, povečuje se jim tudi razvojni zaostanek. Sredstva ESRR bodo usmerjena na začetek gradnje južnega dela 3. razvojne osi.
	Podpiranje multimodalnega enotnega evropskega prometnega območja z vlaganjem v TEN-T	<ul style="list-style-type: none"> • Kljub intenzivnim vlaganjem v avtocestno infrastrukturo so v avtocestnem omrežju identificirana ozka grla, najbolj problematično med njimi na TEN-T omrežju bo odpravljeno z investicijo iz KSJ v projekt Draženci Gruškovje. • Eno pomembnejših pristanišč vseevropskega transportnega omrežja TEN-T je tudi koprsko pristanišče zato je vlaganje v razvoj ustrezne pristaniške infrastrukture ključen gradnik pri vzpostavitvi vseevropskih multimodalnih omrežij, ki bodo zagotovila nemoteno delovanje notranjega trga EU in krepitev gospodarske in socialne kohezije.
(8) Spodbujanje trajnostnega in kakovostnega zaposlovanja in podpora mobilnosti delavcev	Dostop do delovnih mest za iskalce zaposlitve in neaktivne osebe, vključno z dolgotrajno brezposelnimi in osebami, ki so oddaljene od trga dela, tudi prek lokalnih pobud za zaposlovanje in spodbujanjem mobilnosti delavcev	<ul style="list-style-type: none"> • Nizka stopnja zaposlenosti v letu 2013 (67,2 %), ki za 1,2 o.t. zaostaja za povprečjem EU-28; v kohezijski regiji vzhodna Slovenija je ta stopnja le 65 %; • Nujnost doseganja strateškega cilja 75 % zaposlenosti zaradi demografskih trendov in ohranjanja socialne države; • V NRP Slovenije 2013-14 je Vlada RS med drugimi ukrepi na trgu dela izpostavila programe za hitrejšo aktivacijo brezposelnih, predvsem starejših, dolgotrajno brezposelnih ter nizko izobraženih; • Skladno s priporočili ES⁵⁹ 2014 mora Slovenija izvajati nadaljnje ukrepe za povečanje zaposlenosti navedenih ciljnih skupin, tako da bo vire usmerjala na posebej prirojene programe aktivne politike zaposlovanja in povečevala njihovo učinkovitost ter zagotovila zadosti spodbud za zaposlovanje starejših. V povezavi s trgom dela je treba oblikovati sistem za uspešnejše usklajevanje potreb in ponudbe na trgu dela.

⁵⁹ Priporočilo Sveta EU v zvezi z nacionalnim reformnim programom Slovenije za leto 2014 in mnenje Sveta o slovenskem programu stabilnosti za leto 2014 (Priporočilo št. 3)

	Trajnostno vključevanje mladih na trg dela, predvsem tistih, ki niso zaposleni in se ne izobražujejo ali usposabljaajo, vključno z mladimi, ki so izpostavljeni socialni izključenosti, in mladimi iz marginaliziranih skupnosti, vključno prek izvajanja jamstva za mlade	<ul style="list-style-type: none"> • Hitro naraščanje brezposelnosti mladih v Sloveniji (najvišja rast v EU v letu 2012), nadpovprečna stopnja brezposelnosti mladih 15 - 24 let v kohezijski regiji vzhodna Slovenija (26,5 %, povprečje EU-28 je 23,5 %), visoka brezposelnost mladih v starostnem obdobju 25 - 29 let, in sicer 17,4 %, kar je nad povprečjem EU-28 (14,5 %), močna segmentacija mladih na trgu dela (prekerne oblike zaposlitve); • Priporočila ES⁶⁰ Slovenijo pozivajo, k zmanjševanju segmentacije na trgu dela in k zagotavljanju zadostnih spodbud za zaposlovanje mladih; • Brezposelnost mladih je večja v kohezijski regiji vzhodna Slovenija, zato bo del ukrepov, ki se izvaja v tej regiji podprt tudi iz sredstev Pobude za zaposlovanje mladih. • V NRP Slovenije 2013-14 se predvideva izvajanje posebnega sklopa programov aktivne politike zaposlovanja za mlade, v letih 2014 in 2015 pa tudi izvajanje izvedbenega načrta Jamstva za mlade.
	Aktivno in zdravo staranje	<ul style="list-style-type: none"> • Stopnja zaposlenosti starejših je med najnižjimi v EU, v letu 2013 je znašala 33,5 %, kar gre zlasti pripisovati sistemu pokojninskega in invalidskega zavarovanja; • Priporočila ES⁶¹ Slovenijo pozivajo, k zagotavljanju vzdržnosti pokojninskega sistema in izvaja ukrepe za prilagajanje delovnega okolja starejših z namenom povečanja zaposlenosti starejših delavcev; • Slovenija je sprejela novo zakonodajo s področja delovnih razmerij in pokojninskega in invalidskega zavarovanja, ki je temelj za spremembe na področju segmentacije trga dela in večje zaposlenosti starejših; novosti v predpisih je potrebno podpreti z ukrepi za njihovo uvajanje v prakso in za spremljanje njihove učinkovitosti.
(9) Spodbujanje socialnega vključevanja ter boj proti revščini in kakršni koli diskriminaciji	Aktivno vključevanje, vključno spodbujanjem enakih možnosti in dejavnega sodelovanja ter izboljšanje zaposljivosti	<ul style="list-style-type: none"> • Povečanje števila socialno izključenih oseb in oseb, ki živijo pod pragom revščine. • Povečanje razlik v zdravju. • Naraščajoče število prejemnikov DSP – še posebej dolgotrajnih. • Zaveza v NRP že v letu 2010. • EK v CPP priporoča zmanjšanje števila oseb, ki jih ogrožata revščina in izključenost, s krepitvijo ukrepov, ki bodo ogroženim osebam pomagali do ponovne zaposlitve ali dodatnega usposabljanja. • Pomanjkanje sistemsko povezanih, celostnih in ciljno usmerjenih programov socialne aktivacije, ki omogočajo izhod. • Pomanjkanje in slaba dostopnost do obstoječih preventivnih programov za osebe, ki jih ogrožata revščina in socialna izključenost (npr. obstoječi preventivni programi v primarnem zdravstvenem varstvu).
	Spodbujanje razpoložljivosti cenovno dostopnih, trajnostnih in visoko kakovostnih storitev, vključno z zdravstvenimi in socialnimi storitvami splošnega pomena	<ul style="list-style-type: none"> • Skladno s priporočili CSR⁶² za leto 2014, mora Slovenija okrepiti skupnostne storitve in omogočiti prehod iz institucionalnih v skupnostne oblike oskrbe. • Pričakovano povečanje potreb skupnostne oskrbe zaradi demografske slike. • Priprava na sistemsko vpeljavo novih mrež skupnostnih storitev.
	Vlaganje v zdravstveno in socialno infrastrukturo, ki prispeva k razvoju na nacionalni, regionalni in lokalni ravni, zmanjšanje neenakosti pri zdravstvenem statusu, spodbujanje socialne vključenosti z lažjim dostopom do družbenih, kulturnih in rekreacijskih storitev ter prehodom z institucionalnih storitev na skupnostne oblike storitev	<ul style="list-style-type: none"> • Zaradi predvidenega procesa deinstitucionalizacije in širjenja mreže skupnostnih storitev je potrebno prilagoditi oz zagotoviti ustrezno infrastrukturo. • Demografski trendi kažejo izrazito naraščanje deleža starejše populacije v Sloveniji. • EK v CPP opozarja, da javna zmogljivost na področju dolgotrajne oskrbe ne izpolnjuje vedno večjega povpraševanja po različnih nastanitvah prilagojenih potrebam starejših, in drugih socialnih storitvah, ki zagotavljajo podporo starejšemu prebivalstvu.
	Spodbujanje socialnega podjetništva in poklicnega vključevanja v socialna podjetja ter socialnega in solidarnega gospodarstva, da bi vsem olajšali dostop do zaposlitve	<ul style="list-style-type: none"> • Socialno podjetništvo ima velik potencial za socialno vključevanje ter zaposlovanje ranljivih skupin prebivalstva. • Potrebno je zagotoviti izhode iz socialne aktivacije v zaposlitve ter podpreti zaposlovanje ranljivih ciljnih skupin v socialnih podjetjih.

⁶⁰ Priporočilo Sveta EU v zvezi z nacionalnim reformnim programom Slovenije za leto 2014 in mnenje Sveta o slovenskem programu stabilnosti za leto 2014 (Priporočilo št. 3)

⁶¹ Priporočilo Sveta EU v zvezi z nacionalnim reformnim programom Slovenije za leto 2014 in mnenje Sveta o slovenskem programu stabilnosti za leto 2014 (Priporočilo št. 2)

⁶² Priporočilo Sveta EU v zvezi z nacionalnim reformnim programom Slovenije za leto 2014 in mnenje Sveta o slovenskem programu stabilnosti za leto 2014 (Priporočilo št. 2)

		<ul style="list-style-type: none"> • Vzpostavitev in povezava socialnih podjetij z mrežo skupnostnih storitev ter zagotoviti prepoznavnost le teh. • Socialna podjetja morajo biti za izvajanje novih storitev in zaposlovanja ranljivih ciljnih skupin ustrezno usposobljena, zato je potrebno zagotoviti usposabljanja, izobraževanja, mentorstva in svetovanja za vse deležnike v okviru socialnega podjetništva. • NRP 2013 – 2014 predvideva izvajanje ukrepov na podlagi sprejete Strategije za razvoj socialnega podjetništva 2013 – 2020.
	Vlaganja v okviru strategij lokalnega razvoja, ki ga vodi skupnost	<ul style="list-style-type: none"> • Vodilna pobuda EU 2020 za »Preprečevanje tveganja revščine in socialne izključenosti« omogoča loklanim skupinam, da na lokalni ravni uporabijo sredstva ESF za iskanje rešitev identificiranih problemov na tem področju. • Zaradi različnih potreb lokalnega prebivalstva je za določene aktivnosti uporaba pristopa »od spodaj navzgor« primernejša in bolj učinkovita od sprejemanja in oblikovanja ukrepov na nacionalni ravni.
(10) Vlaganje v izobraževanje, usposabljanje in poklicno usposabljanje, spretnosti in vseživljenjsko učenje	Krepitev enake dostopnosti vseživljenjskega učenja za vse starostne skupine v formalnem, neformalnem in priložnostnem okolju, izpopolnjevanje znanj, spretnosti in kompetenc delovne sile ter spodbujanje prožnih možnosti učenja, vključno prek poklicnega usmerjanja in validiranja pridobljenih kompetenc	<ul style="list-style-type: none"> • Skladno s CSRI in EK CPP je potrebno okrepiti dostopnost in vključenost v VŽU (starejši, nižje izobraženi, manj usposobljeni), izpopolnjevanja spretnosti in kompetenc delovne sile ter izboljšati odzivnosti sistemov izobraževanja in usposabljanja na potrebe trga dela, še posebej za te skupine. • Poleg programov VŽU so v NRP predvideni tudi ukrepi za izvajanje VKO za vse skupine delovno sposobnega prebivalstva. • EK CPP prepoznava potrebo po izboljšanju ključnih pismenosti (bralna), hkrati je treba izboljšati kompetence mladih, ki so ključne za potrebe trga dela in družbe. • NRP predvideva podporo mednarodni mobilnosti študentov in VS učiteljev ter vključevanjem vrhunskih strokovnjakov iz gospodarstva in tujine. • V NRP je predviden začetek sistematičnega spremljanja zaposljivosti diplomantov za izboljšanje odzivnosti sistema izobraževanja na potrebe trga dela. • Učinkovitost študija je nizka (visok osip, dolga doba študija), zato je treba izvesti ukrepe za izboljšanje kakovosti VS.
	Izboljšanje odzivnosti sistemov izobraževanja in usposabljanja na potrebe trga dela, lažji prehod iz izobraževanja v zaposlitev ter okrepljeni in kakovostnejši sistemi poklicnega izobraževanja in usposabljanja, vključno prek mehanizmov za napovedovanje potreb po veščinah, prilagoditvijo učnih načrtov ter oblikovanjem in razvojem sistemov za učenje na delovnem mestu, vključno z dualnimi učnimi sistemi in vajeniškimi programi	<ul style="list-style-type: none"> • Skladno s CSR⁶³ za leto 2014 mora Slovenija odpraviti neusklajenost kvalifikacij in potreb na trgu dela s povečanjem privlačnosti zadevnega poklicnega izobraževanja in programov usposabljanja.
	Vlaganje v izobraževanje, usposabljanje in poklicno usposabljanje za spretnosti in vseživljenjsko učenje z razvojem infrastrukture za izobraževanje in usposabljanje	<ul style="list-style-type: none"> • V Sloveniji je stanje IKT infrastrukture v podporo izobraževanju po ključnih kazalnikih EU pod povprečjem EU. Brez primerne izobraževalne IKT infrastrukture ni mogoče pričakovati večje uporabe IKT pri učenju in poučevanju ter izboljšanja kompetenc, ki so posledica spremenjenega načina poučevanja ter novih inovativnih učnih metod, za kar bodo poleg vlaganja v IKT infrastrukturo potrebne tudi visoko razvite digitalne veščine, tako na strani učencev, dijakov in študentov kot strokovnega kadra.
(11) Izboljšanje institucionalne zmogljivosti javnih organov in zainteresiranih strani ter učinkovita javna uprava	Naložbe v institucionalno zmogljivost ter učinkovitost javnih uprav in javnih storitev na nacionalni, regionalni in lokalni ravni za zagotovitev reform, boljše zakonodaje in dobrega upravljanja	<ul style="list-style-type: none"> • EK v CPP izpostavlja potrebo po izboljšanju poslovnega okolja, povečanju upravne zmogljivosti in izboljšanju preglednosti, celovitosti in odgovornosti v javni upravi. • Skladno s sklepi ES je treba dvigniti stopnjo informatizacije, standardizacije in odprtosti poslovanja javne uprave. • V skladu s CSR 7 se mora pospešiti deregulacijo reguliranih poklicev in zmanjšati administrativna bremena, s CSR 8 pa izvesti ukrepe za omejevanje korupcijskih tveganj in izboljšanje sistema za nadzor kakovosti v javni upravi. • V skladu s CSR se mora vzpostaviti učinkovit mehanizem izvensodne predinsolvenčne systemske razdolžitve, izboljšati učinkovitost poteka že začelih postopkov zaradi insolventnosti v gospodarskih družbah in sodnih poravnav, vključno s hitrim reševanjem sodnih zadev v zvezi s stečajnimi postopki, ki čakajo na obravnavo, da bo vrednost izterjanih sredstev čim večja in da se bo spodbudilo pravočasno in učinkovito reševanje slabih posojil.

⁶³ Priporočilo Sveta EU v zvezi z nacionalnim reformnim programom Slovenije za leto 2014 in mnenje Sveta o slovenskem programu stabilnosti za leto 2014 (Priporočilo št. 3)

	<p>Krepitev zmogljivosti za vse zainteresirane strani, ki izvajajo politike na področju izobraževanja, vseživljenjskega učenja, usposabljanja in zaposlovanja ter socialnih zadev, vključno prek sektorskih in teritorialnih dogovorov za spodbujanje reform na nacionalni, regionalni in lokalni ravni</p>	<ul style="list-style-type: none"> • V skladu z NRP mora Slovenija v posvetovanju s socialnimi partnerji prilagoditi zakonodajo za zaščito delovnih mest v zvezi s pogodbami za nedoločen čas, da bo zmanjšala razdrobljenost trga dela. Prav tako mora v sodelovanju s socialnimi partnerji in v skladu z nacionalno prakso zagotoviti, da bo rast plač, vključno s prilagoditvijo minimalne plače, podpirala konkurenčnost in ustvarjanje delovnih mest. • V skladu z EK CPP prepoznava potrebo po krepitvi zmogljivosti zainteresiranih strani, kot so socialni partnerji in nevladne organizacije.
--	---	--

1.2. Utemeljitev finančne dodelitve

Slovenija bo za vsebine **TC 1** namenila 461 mio EUR (15,38% vseh sredstev, 33% ESRR), pri na način s katerimi bo mogoče preprečiti izrivanje zasebnih investicij, Zagotoviti največje učinke t.i. prelivanja.

Slovenija je na področju pokritosti s fiksnim širokopasovnim omrežji pod povprečjem EU⁶⁴, najslabše med vsemi DČ se uvršča po pokritosti na podeželju. Vrzeli so tudi na področju urejanja prostora. Zato bo za področje **TC 2** namenjenih 68 mio EUR (2,28% vseh sredstev, 4,93% ESRR).

Trend vlaganj na področju TC3 je negativen, poleg tega struktura teh izdatkov pokaže, da so v preteklem obdobju pomemben delež (40%) predstavljala vlaganja v področje turizma in regijske infrastrukture. Zato bo v novi perspektivi za **ta namen** na voljo okoli 526 mio EUR, (17,52% vseh sredstev, 38% ESRR), predvsem v obliki povratnih virov.

Slovenija bo težko dosegla zastavljene nacionalne cilje v okviru t.i. podnebnega paketa, zato bo za **TC 4** namenila 281 mio EUR (9,38% vseh sredstev, 29% KS, 2% ESRR), pri čemer bo šlo za kombinacijo uporabe povratnih in nepovratnih virov za zagotavljanje multiplikacijskih učinkov.

Vlaganja 83 mio EUR (2,76% vseh sredstev, 6% KS in 2% ESRR) v ukrepe na področju **TC 5** so potrebna ker so določena območja močno izpostavljena tveganju zaradi poplav, in ker je Slovenija, v skladu z zahtevami Direktive 2007/60/ES opredelila 61 OPVP, na katerih je treba začeti z izvajanjem ustreznih ukrepov.

Kljub intenzivnemu vlaganju v izgradnjo okoljske infrastrukture so potrebe še vedno velike na področju za doseganje ciljev Direktive 91/271/EGS ter ciljev Direktive 2000/60/EC, pa tudi, na področju pitne vode v skladu z Direktivo 98/83/ES. Zato bo za področje **TC 6** namenjenih 400 mio EUR (13,33% vseh sredstev, 30% KS in 9,43% ESRR)⁶⁵.

Ključne investicije v prometno infrastrukturo v Sloveniji bodo opredeljene v SRP. Vlaganja v prometno infrastrukturo iz sredstev EU v Sloveniji sicer predstavljajo manjši del vlaganj v ta sektor, kljub temu pa so pomembna na področjih, ki prispevajo k trajnostni mobilnosti, boljši poveztivosti in dostopnosti ter doseganju podnebnih ciljev. Zato bo v okviru **TC 7** za namenjenih 263 mio EUR (8,75% vseh sredstev, 25% KS in 3 % ESRR).

Pri načrtovanju ukrepov, ki bodo sofinancirani iz ESS v obdobju 2014-2020, bodo upoštevani izsledki evalvacij programov, ki so se izvajali na podlagi OP RČV 2007-2013, usmeritve strateških dokumentov (pametna specializacija) ter dana priporočila ES.

⁶⁴ <https://ec.europa.eu/digital-agenda/sites/digital-agenda/files/SL%20%20-%20Broadband%20markets.pdf>

⁶⁵ Za izvedbo temeljnih ukrepov, ki se nanašajo na varstvo površinskih in podzemnih voda bo v obdobju od leta 2010 do leta 2015 potrebnih približno 1.810 milijonov EUR (ocena iz NUV 2009-2015, http://www.mko.gov.si/fileadmin/mko.gov.si/pageuploads/podrocja/voda/nuv_donava_jadran_2015/nacrt_upravljanja_voda.pdf). Pretežni del sredstev (90%) predstavljajo sredstva za izgradnjo komunalnih čistilnih naprav in kanalizacijskega omrežja, skladno z Operativnim programom odvajanja in čiščenja komunalne odpadne vode, ki so ocenjena na 1.260 milijonov EUR (MOP RS, 2009). Pri oceni stroškov so bili skupni stroški Operativnega programa odvajanja in čiščenja za obdobje 2005–2017 (2.160 milijonov EUR) zmanjšani za višino investicijskih izdatkov v obdobju 2005–2009 (490 milijonov EUR). Preostanek vrednosti Operativnega programa odvajanja in čiščenja komunalnih odpadnih voda znaša za obdobje 2010–2017 približno 1.670 milijonov EUR, kar je v povprečju 210 milijonov EUR letno. Če upoštevamo povprečne letne stroške izvedbe Operativnega programa odvajanja in čiščenja je strošek za obdobje 2010–2015 1.260 milijonov EUR. V načrtu upravljanja voda je izvedena analiza, na podlagi katere je ocenjeno, da bo po izvedbi Operativnega programa odvajanja in čiščenja za obdobje 2005–2017 brez ustreznega načina odvajanja in čiščenja komunalnih odpadnih voda približno 640.000 PE. Na podlagi ocene povprečnih investicijskih stroškov izgradnje individualnih čistilnih naprav, ki znašajo približno 810 EUR/PE (Pregelj, 2010), so bili ocenjeni skupni stroški izgradnje individualnih čistilnih naprav do leta 2017 in znašajo približno 520 milijonov EUR. Povprečni letni strošek izgradnje individualnih čistilnih naprav je ocenjen med 60 in 70 milijoni EUR, kar pomeni da je za izgradnjo individualnih čistilnih naprav v obdobju 2010–2015 potrebnih približno 400 milijonov EUR. Možno je, da bo dinamika stroškov drugačna in bo večji del stroškov nastal v letih pred rokom 2017. V nadaljevanju OP so upoštevane samo investicije v aglomeracije nad 2000 PE.

Zaradi naraščajočega problema brezposelnosti bo za prispevek k doseganju ciljev **TC 8** namenjenih 287,7 mio EUR (9,58% vseh sredstev, 40% ESS). Večina omenjenih sredstev bo zaradi identificiranih problemov v PS namenjenih prednostni naložbi za dvig zaposlenosti⁶⁶, in sicer 171 mio EUR 5,70 % vseh sredstev (23,86 % ESS, in sicer 12,28 % v KRVS, 11,57 % v KRZS).

Na podlagi analize stanja v PS, bo za reševanje problematike brezposelnosti mladih v okviru posebne prednostne naložbe⁶⁷ namenjenih 73 mio EUR ali 2,43% vseh sredstev (10,18% ESS, in sicer 5,47% v KRVS, 6,00% v KRZS) za doseganje prvega specifičnega cilja »*znižanje brezposelnosti mladih*«. Za drugi specifični cilj *Znižanje brezposelnosti mladih v vzhodni Sloveniji* bo namenjen izključno izvajanju ukrepov, ki se bodo v KRVS financirali iz sredstev PZM v višini 18,4 mio EUR.

Med identificiranimi problemi je tudi nizka aktivnost starejših na trgu dela, saj bo zaradi podaljševanja delovne treba vlagati v ukrepe za *Aktivno in zdravo staranje* čemur je namenjenih 34,5 mio EUR (1,15 vseh sredstev, 4,84% ESS, in sicer 2,72% v KRVS, 2,09% v KRZS). Z njimi bomo blažili učinek negativnega vpliva zniževanja delovno aktivnega prebivalstva na ekonomsko rast. Obenem bodo podprti spremljevalni ukrepi reformi pokojninskega in invalidskega zavarovanja.

Zaradi naraščajočega tveganja revščine in povečevanja neenakosti v zdravju bo za **TC 9** namenjenih 145 mio EUR (4,84% vseh sredstev, 20,26% ESS), iz ESRR pa 75 mio EUR 2,5% vseh sredstev (5,4% ESRR). Ključnega pomena za sistemsko reševanje problematike je aktivno vključevanje, zato bo tej prednostni naložbi⁶⁸, namenjenih 90 mio EUR (3% vseh sredstev, 12,57% ESS in sicer 6,86 % v KRVS, 5,72% v KRZS). Sredstva v okviru 2. prednostne naložbe⁶⁹ bodo namenjena izpolnjevanju priporočila CSR št.2, predvsem z ukrepi za prehod iz institucionalnih v skupnostne storitve - 25 mio EUR (0,83% vseh virov, 3,49% ESS, 2,10% v KRVS, 1,39% v KRZS). Zaradi potreb identificiranih v PS, bo za izvajanje 3. prednostne naložbe⁷⁰ namenjenih 45 mio EUR (1,5% vseh sredstev, ali 3,24% ESRR) za nadgradnjo obstoječe in izgradnjo nove infrastrukture.

Slovenija zaostaja za povprečjem razvitosti v EU na področju socialnega podjetništva⁷¹, ki predstavlja velik potencial za odpiranje delovnih mest za osebe, ki so izšle iz programov socialne aktivacije ter omogočanju dostopa tem podjetjem do možnosti opravljanja skupnostnih storitev, ki se bodo razvijale v okviru druge prednostne naložbe. Temu bo namenjenih 30 mio EUR (1 %, 4,19% ESS, in sicer 2,24% v KRVS, 1,95% v KRZS).

Demografske napovedi kažejo, da se bo povečevalo število delovno aktivnega prebivalstva v starosti od 50-64 let zato je treba pristopiti h krepitvi znanja tega segmenta populacije, hkrati pa pozornost nameniti tudi nižje izobraženim oziroma manj usposobljenim. Za prihodnjo strukturo povpraševanja na trgu dela bo treba posameznike opremiti z ustreznim novim znanjem in kompetencami, saj bo le tako mogoče ustrezno upoštevati dejstvo, da je za nadaljnjo rast zaposlenosti (do točke preloma) in produktivnosti ključna ustrezna opremljenost posameznika z znanjem. Zato bo Slovenija v skladu s Strategijo OP za doseganje **TC 10** namenila 178 mio EUR 5,95% vseh sredstev (24,92% ESS, in sicer 14,05% v KRVS, 10,86% v KRZS) v izvajanje ukrepov v okviru *prednostne naložbe krepitev enake dostopnosti vseživljenjskega učenja* in 30 mio EUR (1,01% vseh sredstev, 4,24% ESS, in sicer 2,24% v

⁶⁶ dostop do delovnih mest za iskalce zaposlitve in neaktivne, vključno z dolgotrajno brezposelnimi in osebami, oddaljenimi od trga dela, tudi preko lokalnih zaposlitvenih pobud in spodbujanja mobilnosti delavcev

⁶⁷ Trajnostno vključevanje mladih na trg dela, predvsem tistih, ki niso zaposleni in se ne izobražujejo ali usposablajo, vključno z mladimi, ki so izpostavljeni socialni izključenosti, in mladimi iz marginaliziranih skupnosti, vključno prek izvajanja jamstva za mlade

⁶⁸ Aktivno vključevanje, vključno s spodbujanjem enakih možnosti in dejavnega sodelovanja ter izboljšanje zaposljivosti

⁶⁹ Spodbujanje razpoložljivosti cenovno dostopnih, trajnostnih in visoko kakovostnih storitev

⁷⁰ Vlaganje v socialno in zdravstveno infrastrukturo, ki prispeva k razvoju na nacionalni in regionalni ravni, zmanjšanju neenakosti pri zdravstvenem statusu, spodbujanju socialne vključenosti z dostopom do družbenih, kulturnih in rekreacijskih storitev ter prehodom iz institucionalnih storitev

⁷¹ Spodbujanje socialnega podjetništva in poklicnega vključevanja v socialna podjetja ter socialnega in solidarnega gospodarstva, da bi vsem olajšali dostop do zaposlitve

KRVS, 1,99% v KRZS) v *prednostno naložbo izboljšanje odzivnosti sistemov izobraževanja in usposabljanja na potrebe trga dela*, kjer bo ključni poudarek namenjen večji praktični usposobljenosti posameznikov za boljšo odzivnost na trgu dela. Manjši del sredstev 20 mio EUR (0,67% vseh sredstev, 1,44% ERSS) bo namenjen tudi *razvoju infrastrukture v izobraževanju*.

V Sloveniji sta nizka učinkovitost pravosodnega sistema in premalo učinkovit javni sektor področji, ki preprečujeta hitrejšo oziroma večjo podjetniško dejavnost. Zato bo za **TC 11** Slovenija v okviru *naložb v institucionalno zmogljivost in učinkovitost* namenila 52 mio EUR (1,73% vseh sredstev, 7,26% ESS, in sicer 2,8% v KRVS, 4,46% v KRZS). Poleg tega pa bo za izboljšanje socialnega in civilnega dialoga v okviru *prednostne naložbe krepitev zmogljivosti za vse zainteresirane strani* namenila 10 mio EUR ali 0,33% vseh sredstev (1,4% ESS, in sicer 0,7% KRVS, 0,7% KRZS).

Priporočila predhodnega vrednotenja se ne nanašajo na spremembe finančnih alokacij, saj je po mnenju evalvatorjev korekten in je bil predmet intenzivnega usklajevanja med resorji.

Tabela 3: Pregled naložbene strategije operativnega programa

Prednostna os	Sklad	Podpora Unije (EUR)	Delež skupne podpore Unije za operativni program	Tematski cilj	Prednostne naložbe	Specifični cilji, ki ustrezajo prednostnim naložbam	Skupni kazalniki rezultatov in kazalniki rezultatov za posamezni program, za katere je bila določena ciljna vrednost
2.1. Mednarodna konkurenčnost raziskav, inovacij in tehnološkega razvoja v skladu s pametno specializacijo za večjo konkurenčnost in ozelenitev gospodarstva	ESRR	461 V: 254 Z: 207	15,38 %	(1) Krepitev raziskav, tehnološkega razvoja in inovacij	Izboljšanje infrastrukture za raziskave in inovacije ter zmogljivosti za razvoj odličnosti pri raziskavah in inovacijah ter promocija kompetenčnih centrov, zlasti tistih v evropskem interesu	Učinkovita uporaba raziskovalne infrastrukture ter razvoj znanja/kompetenc za boljše nacionalno in mednarodno sodelovanje v trikotniku znanja	Kazalniki <ul style="list-style-type: none"> Delež sredstev iz tujine za financiranje vseh bruto domačih izdatkov za RRD Delež sredstev v izdatkih javnega sektorja za RRD, ki je financiran iz poslovnega sektorja Uvrstitev Slovenije nad povprečje EU v Innovation Union Scoreboard
					Spodbujanje naložb podjetij v raziskave in inovacije ter vzpostavljanje povezav in sinergij med podjetji, centri za raziskave in razvoj ter visokošolskim izobraževalnim sektorjem, zlasti s spodbujanjem naložb na področju razvoja izdelkov in storitev, prenosa tehnologij, socialnih in ekoloških inovacij, aplikacij javnih storitev, spodbujanjem povpraševanja, mreženja, grozdov in odprtih inovacij prek pametne specializacije ter podpiranjem tehnoloških in uporabnih raziskav, pilotnih linij, ukrepov za zgodnje ovrednotenje izdelkov, naprednih proizvodnih zmogljivosti in prve proizvodnje zlasti na področju ključnih spodbujevalnih tehnologij ter razširjanje tehnologij za splošno rabo	Povečan delež inovacijsko aktivnih podjetij	Kazalniki <ul style="list-style-type: none"> Delež sredstev gospodarskih družb za financiranje raziskovalno razvojnih dejavnosti, v BDP Delež -inovacijsko aktivnih podjetij
2.2. Povečanje dostopnosti do informacijsko komunikacijskih tehnologij ter njihove uporabe in	ESRR	68 V:39 Z: 28	2,28 %	(2) Izboljšanje dostopa do IKT ter njihove uporabe in kakovosti	Širitev širokopasovnih storitev in uvajanje visokohitrostnih omrežij ter podpora uporabi nastajajočih tehnologij in omrežij za digitalno ekonomijo	Dostop do širokopasovnih elektronskih komunikacijskih storitev na območjih kjer širokopasovna infrastruktura še ni zgrajena in kjer hkrati ni tržnega interesa za njeno	Kazalniki <ul style="list-style-type: none"> Penetracija širokopasovnega dostopa hitrosti 100Mb/s

kakovosti						gradnjo	
					Krepitev aplikacij IKT za e-upravo, e-učenje, e-vključenost, e-kulturo in e-zdravje	Večja transparentnost in učinkovitost pri urejanju prostora, graditvi objektov in upravljanja z nepremičninami	Kazalnik: <ul style="list-style-type: none"> Delež vzpostavljene informacijske infrastrukture za občane, podjetja in javno upravo na področju prostorskega načrtovanja, graditve objektov in evidentiranja nepremičnin
2.3. Dinamično in konkurenčno podjetništvo za zeleno gospodarsko rast	ESRR	526 V: 362 Z: 164	17,52 %	(3) Izboljšanje konkurenčnosti MSP	Spodbujanje podjetništva, zlasti z omogočanjem lažje gospodarske izrabe novih idej in spodbujanjem ustanavljanja novih podjetij, vključno s podjetniškimi inkubatorji	Specifični cilj 1: Spodbujanje nastajanja in delovanja podjetij, predvsem start-up podjetij Specifični cilj 2: Povečanje dodane vrednosti MSP	Kazalniki za specifični cilj 1 <ul style="list-style-type: none"> Povečanje indeksa podjetniške aktivnosti (TEA indeks) Kazalniki za specifični cilj 2: <ul style="list-style-type: none"> Število hitrorastočih podjetij Delež čistih prihodkov MSP v čistih prihodkih vseh podjetij Dodana vrednost na zaposlenega v MSP Višja snovna produktivnost
					Razvoj in izvajanje novih poslovnih modelov za MSP, zlasti v zvezi z internacionalizacijo	Povečanje mednarodne konkurenčnosti MSP	Kazalniki: <ul style="list-style-type: none"> Čisti prihodki MSP od prodaje na tujem trgu
2.4. Trajnostna raba in proizvodnja energije in pametna omrežja	KS ESRR	260 21 V: 10 Z: 11	8,68 % 0,7 %	(4) Podpora prehodu na nizkoogljično gospodarstvo v vseh sektorjih	Spodbujanje energetske učinkovitosti, pametnega upravljanja z energijo in uporabo obnovljivih virov energije v javni infrastrukturi, vključno z javnimi stavbami, in stanovanjskem sektorju	Specifični cilj 1: Povečanje učinkovitosti rabe energije v javnem sektorju Specifični cilj 2: Povečanje učinkovitosti rabe energije v gospodinjstvih	Kazalniki za specifični cilj 1 <ul style="list-style-type: none"> Letna poraba energije stavb v javnem sektorju Kazalniki za specifični cilj 2 <ul style="list-style-type: none"> Letni prihranki energije v gospodinjstvih
					Spodbujanje proizvodnje in distribucije energije, ki izvira iz obnovljivih virov	Povečanje deleža obnovljivih virov energije v končni rabi energije	Kazalnika: <ul style="list-style-type: none"> Delež rabe bruto končne energije iz OVE pri oskrbi s toploto Delež rabe bruto končne energije iz OVE v porabi električne energije
					Razvoj in uporaba pametnih distribucijskih sistemov, ki delujejo pri nizkih in srednjih napetostih	Povečanje izkoriščenosti in učinkovitosti energetskih sistemov	Kazalnik <ul style="list-style-type: none"> Delež priključenih uporabnikov na napredne merilne sisteme
					Spodbujanje nizkoogljičnih strategij za vse vrste območij, zlasti za urbana območja, vključno s spodbujanjem trajnostne multimodalne urbane mobilnosti in ustreznimi omilitvenimi	Razvoj urbane mobilnosti za izboljšanje kakovosti zraka v mestih	Kazalniki: <ul style="list-style-type: none"> Delež potniških kilometrov v železniškem prevozu od kopenskega prevoza Delež potniških kilometrov v avtobusnem prevozu od kopenskega prevoza Emisije CO₂ iz osebnega avtomobilskega prometa

					prilagoditvenimi ukrepi		
2.5. Prilagajanje na podnebne spremembe	KS ESRR	53 V: 30	1,77 % 1 %	(5) Spodbujanje prilagajanja podnebnim spremembam ter preprečevanja in obvladovanja tveganj	Podpora naložbam za prilagajanje podnebnim spremembam, vključno s pristopi, ki temeljijo na ekosistemu	Nižja poplavna ogroženost na območjih pomembnega vpliva poplav	Kazalniki: <ul style="list-style-type: none"> Število poplavno ogroženih stavb Število ogroženih IPPC in SEVESO objektov
2.6. Boljše stanje okolja in biotske raznovrstnosti	KS ESRR	269 131 V: 82 Z: 49	8,96 % 4,37 %	(6) Ohranjanje in varstvo okolja ter spodbujanje učinkovite uporabe virov	Vlaganje v vodni sektor za izpolnitev zahtev pravnega reda Unije na področju okolja ter za zadovoljitev potreb po naložbah, ki jih opredelijo države članice in ki presegajo te zahteve	Specifični cilj 1: Zmanjševanje emisij v vode zaradi izgradnje infrastrukture za odvajanje in čiščenje komunalnih odpadnih voda Specifični cilj 2: Večja zanesljivost oskrbe z zdravstveno ustrezno pitno vodo Specifični cilj 3: Doseganje dobrega kemijskega in ekološkega stanja voda	Kazalnik okvira specifičnega cilja 1: <ul style="list-style-type: none"> Povečanje obremenitev s komunalno odpadno vodo iz aglomeracij z obremenitvijo večjo od 2000 PE, ki se čisti na komunalni ali skupni čistilni napravi Kazalnik v okviru specifičnega cilja 2: <ul style="list-style-type: none"> Povečanje števila prebivalcev z zagotovljenim varnim dostopom do zdravstveno ustrezne pitne vode Kazalnik v okviru specifičnega cilja 3: <ul style="list-style-type: none"> Št. vodnih teles površinskih voda, kjer je doseženo izboljšanje stanja in/ali stanja ohranjenosti Natura 2000 vrst in habitatov
					Varstvo in obnova biotske raznovrstnosti in tal ter spodbujanje ekosistemskih storitev, vključno z omrežjem NATURA 2000 in zelenimi infrastrukturami	Izboljšanje stanja evropsko pomembnih vrst in habitatnih tipov, prednostno tistih s slabim stanjem ohranjenosti in endemičnih vrst	Kazalniki: <ul style="list-style-type: none"> Habitatni tipi v ugodnem ali nezadostnem stanju ohranjenosti Vrste v ugodnem ali nezadostnem stanju ohranjenosti
					Ukrepi za izboljšanje urbanega okolja, oživitev mest, sanacijo in dekontaminacijo degradiranih zemljišč (vključno z območji, na katerih poteka preobrazba), zmanjšanje onesnaženosti zraka in spodbujanje ukrepov za zmanjšanje hrupa	Specifični cilj 1: Učinkovita raba prostora v urbanih območjih Specifični cilj 2: Boljše spremljanje kakovosti zraka za boljšo podporo pripravi načrtov na tem področju	Kazalnik v okviru specifičnega cilja 1: <ul style="list-style-type: none"> Površina nerevitaliziranih površin v mestih, ki izvajajo trajnostne urbane strategije Kazalnik v okviru specifičnega cilja 2: <ul style="list-style-type: none"> Odstotek izvajanja načrtov za kakovost zunanjega zraka, ki so skladni z Direktivo 2008/50/ES
2.7. Izgradnja infrastrukture in ukrepi za spodbujanje trajnostne mobilnosti	KS ESRR	223 V: 40	7,43 % 1,32 %	(7) Spodbujanje trajnostnega prometa in odprava ozkih grl v ključnih omrežjih	Razvoj in obnova celostnih, visokokakovostnih in interoperabilnih železniških sistemov ter spodbujanje ukrepov za zmanjševanje hrupa	Odprava ozkih grl, povečanje kapacitete prog in skrajšanje potovalnega časa	Kazalnika <ul style="list-style-type: none"> Železniški blagovni prevoz Železniški potniški prevoz

				infrastruktura h			
					Izboljšanje regionalne mobilnosti s povezovanjem sekundarnih in terciarnih prometnih vozlišč z infrastrukturo TEN-T, vključno preko multimodalnih vozlišč	Boljše prometne povezave za lažjo dostopnost in skladnejši regionalni razvoj	Kazalnik: <ul style="list-style-type: none"> Skupni čas potovanja
					Podpiranje multimodalnega enotnega evropskega prometnega območja z vlaganjem v TEN-T	Odpravljena ozka grla v omrežju TEN-T in zagotovljeni standardi TEN-T na celotnem omrežju	Kazalnika: <ul style="list-style-type: none"> Skupni čas potovanja Zmogljivost plovne poti v Bazenu II v koprskem pristanišču
2.8. Spodbujanje zaposlovanja in transnacionalna mobilnost delovne sile	ESS YEI	287,7 V: 137,56 Z: 140,96 V: 18,4	9,58 %	(8) Spodbujanje trajnostnega in kakovostnega zaposlovanja in podpora mobilnosti delavcev	Dostop do delovnih mest za iskalce zaposlitve in neaktivne osebe, vključno z dolgotrajno brezposelnimi in osebami, ki so oddaljene od trga dela, tudi prek lokalnih pobud za zaposlovanje in spodbujanjem mobilnosti delavcev	Specifični cilj 1: Povečanje zaposlenosti brezposelnih, še posebej starejših od 50 let, dolgotrajno brezposelnih in tistih z izobrazbo pod ISCED 3 Specifični cilj 2: Učinkovitejša vseživljenjska karierna orientacija Specifični cilj 3: Učinkovito svetovanje za transnacionalno mobilnost delovne sile, zlasti mladih, preko storitev EURES	Kazalniki v okviru specifičnega cilja 1: <ul style="list-style-type: none"> Delež oseb zaposlenih ob izhodu (spodbude za zaposlitev) Delež oseb starejših od 50 let, nižje izobraženih in dolgotrajno brezposelnih zaposlenih ob izhodu (spodbude za zaposlitev) Delež oseb zaposlenih ob izhodu (usposabljanje in izobraževanje) Delež oseb starejših od 50 let, nižje izobraženih in dolgotrajno brezposelnih zaposlenih ob izhodu (usposabljanje in izobraževanje) Kazalniki v okviru specifičnega cilja 2: <ul style="list-style-type: none"> Delež razvitih pripomočkov VKO v uporabi Povprečno število posvetovanj na svetovalca Kazalniki v okviru specifičnega cilja 3: <ul style="list-style-type: none"> Uporabljeni moduli usposabljanja za informiranje in svetovanje v okviru EURES storitev
					Trajnostno vključevanje mladih na trg dela, predvsem tistih, ki niso zaposleni in se ne izobražujejo ali usposablajo, vključno z mladimi, ki so izpostavljeni socialni izključenosti in mladimi iz marginaliziranih skupnosti, vključno prek izvajanja jamstva za mlade	Specifični cilj 1: Znižanje brezposelnosti mladih Specifični cilj 2: Izvedba Pobude za zaposlovanje mladih - Znižanje brezposelnosti mladih, ki niso zaposleni in se ne izobražujejo ali usposablajo,	Kazalniki v okviru specifičnega cilja 1: <ul style="list-style-type: none"> Povprečno število posvetovanj na svetovalca Delež mladih starih 15 - 29 let zaposlenih ob izhodu (spodbude za zaposlitev) Delež mladih starih 15 - 29 let zaposlenih ob izhodu (izobraževanje ali usposabljanje) Kazalnik v okviru specifičnega cilja 2: <ul style="list-style-type: none"> Brezposelni udeleženci, ki končajo ukrep, ki ga podpira pobuda za zaposlovanje mladih Brezposelni udeleženci, ki prejmejo

						<p>v starosti od 15 do 29 let v kohezijski regiji vzhodna Slovenija</p>	<p>ponudbo za zaposlitev, nadaljevalno izobraževanje, vajeništvo ali pripravništvo po zaključku sodelovanja</p> <ul style="list-style-type: none"> • Brezposelni udeleženci, ki so udeleženi v dejavnostih izobraževanja/usposabljanja, so pridobili kvalifikacijo ali so zaposleni, vključno s samozaposlenimi, po zaključku sodelovanja • Dolgotrajno brezposelni udeleženci, ki zaključijo ukrep, ki ga podpira pobuda za zaposlovanje mladih • Dolgotrajno brezposelni udeleženci, ki prejmejo ponudbo za zaposlitev, nadaljevalno izobraževanje, vajeništvo ali pripravništvo po zaključku sodelovanja • Dolgotrajno brezposelni udeleženci, ki so udeleženi v dejavnostih izobraževanja/usposabljanja, so pridobili kvalifikacijo ali so zaposleni, vključno s samozaposlenimi, po zaključku sodelovanja • Neaktivni udeleženci, ki niso vključeni v izobraževanje ali usposabljanje, ki zaključijo ukrep, ki ga podpira pobuda za zaposlovanje mladih • Neaktivni udeleženci, ki niso vključeni v izobraževanje ali usposabljanje, ki prejmejo ponudbo za zaposlitev, nadaljnje izobraževanje, vajeništvo ali pripravništvo po zaključku sodelovanja • Neaktivni udeleženci, ki niso vključeni v izobraževanje ali usposabljanje, so pa udeleženi v dejavnosti izobraževanja/usposabljanja, ki pridobivajo kvalifikacijo ali so zaposleni, vključno s samozaposlenimi, po zaključku sodelovanja • Udeleženci v nadaljevalnem izobraževanju, programih usposabljanja, ki privedejo do kvalifikacije, vajeništva ali pripravništva šest mesecev po prenehanju sodelovanja • Udeleženci, ki so zaposleni šest mesecev po zaključku sodelovanja • Udeleženci, ki so samozaposleni šest mesecev po zaključku sodelovanja
					Aktivno in zdravo staranje	<p>Podaljšanje in izboljšanje delovne aktivnosti starejših, vključenih v ukrepe</p>	<p>Kazalniki:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Znižanje trajanja odstonosti z dela v podprtih podjetjih • Delež vključenih starejših delavcev, ki so

							pripravljeni delati dlje
2.9. Socialna vključenost in zmanjševanje tveganja revščine	ESS ESRR	145 V:80 Z: 65 75 V: 40 Z: 35	4,84 % 2,5 %	(9) Spodbujanje socialnega vključenja ter boj proti revščini in kakršnikoli diskriminaciji	Aktivno vključevanje, vključno s spodbujanjem enakih možnosti in dejavnega sodelovanja ter izboljšanje zaposljivosti	Specifični cilj 1: Vzpostavitev celostnega modela socialne aktivacije Specifični cilj 2: Opolnomočenje ciljnih skupin za približevanje trgu dela Specifični cilj 3: Preprečevanje zdrsa v revščino oziroma socialno izključenostin zmanjševanje neenakosti v zdravju	Kazalnika za specifični cilj 1 <ul style="list-style-type: none"> Delež delujočih regionalnih mobilnih enot Delež trenerjev, ki so uspešno zaključili usposabljanje oz. so pridobili kvalifikacijo Kazalnik za specifični cilj 2 <ul style="list-style-type: none"> Delež oseb iz ranljivih skupin, vključenih v iskanje zaposlitve, izobraževanje/usposabljanje, pridobivanje kvalifikacij ali v zaposlitev ob izhodu Kazalnik za specifični cilj 3 <ul style="list-style-type: none"> Delež medgeneracijskih centrov in centrov za družine, ki izvajajo program 6 mesecev po zaključku podpore Delež zdravstvenih domov, v katerih se bodo 6 mesecev po zaključku podpore izvajali predvideni ukrepi
					Spodbujanje razpoložljivosti cenovno dostopnih, trajnostnih in visoko kakovostnih storitev, vključno z zdravstvenimi in socialnimi storitvami splošnega pomena	Pilotno preizkušeni pristopi za boljšo integracijo storitev dolgotrajne oskrbe	Kazalnik: <ul style="list-style-type: none"> Povprečno število obravnav na koordinatorja Delež vključenih, ki ob izhodu ne bodo vključeni v institucijo Delež vključenih starejših, ki ob izhodu ne bodo vključeni v institucijo Delež vključenih odraslih in otrok, ki ob izhodu ne bodo vključeni v institucijo
					Vlaganje v zdravstveno in socialno infrastrukturo, ki prispeva k razvoju na nacionalni, regionalni in lokalni ravni, zmanjšanju neenakosti pri zdravstvenem statusu, spodbujanje socialne vključenosti z lažjim dostopom do družbenih, kulturnih in rekreacijskih storitev ter prehodom z institucionalnih storitev na skupnostne oblike storitev	Izboljšanje kakovosti skupnostnih storitev oskrbe	Kazalnik v okviru specifičnega cilja: <ul style="list-style-type: none"> Število oseb v institucijah
					Spodbujanje socialnega podjetništva in poklicnega vključenja v socialna podjetja ter socialnega in solidarnega gospodarstva, da bi vsem olajšali dostop do zaposlitve	Povečati obseg dejavnosti in zaposlitve v sektorju socialnega podjetništva	Kazalnika: <ul style="list-style-type: none"> Delež oseb, ki bodo zaposlene ob izhodu

					Vlaganja v okviru strategij lokalnega razvoja, ki ga vodi skupnost	Boljša gospodarska in socialna vključenost skupnosti na območjih LAS	Kazalnik: <ul style="list-style-type: none"> Zadovoljstvo z lokalnim trgom dela
2.10. Znanje, spretnosti in vseživljenjsko učenje za boljšo zaposljivost	ESS ESRR	209 V: 117 Z: 92 20 V: 10 Z: 10	6,96 % 0,67 %	(10) Vlaganje v izobraževanje, usposabljanje in poklicno usposabljanje, spretnosti in vseživljenjsko učenje	Krepitev enake dostopnosti vseživljenjskega učenja za vse starostne skupine v formalnem, neformalnem in priložnostnem okolju, izpopolnjevanje znanj, spretnosti in kompetenc delovne sile ter spodbujanje prožnih možnosti učenja, vključno prek poklicnega usmerjanja in validiranja pridobljenih kompetenc	Specifični cilj 1: Izboljšanje kompetenc manj vključenih v vseživljenjsko učenje Specifični cilj 2: Izboljšanje kompetenc zaposlenih za zmanjšanje neskladij med usposobljenostjo in potrebami trga dela Specifični cilj 3: Spodbujanje prožnih oblik učenja ter podpora kakovostni karierni orientaciji za šolajočo se mladino na vseh ravneh izobraževalnega sistema	Kazalniki za specifični cilj 1: <ul style="list-style-type: none"> Delež udeležencev, ki so uspešno zaključili program za pridobitev kompetenc Delež starejših od 45 let, ki so uspešno zaključili program za pridobitev kompetenc Kazalniki za specifični cilj 2 <ul style="list-style-type: none"> Delež udeležencev, ki so uspešno zaključili izvedena svetovanja Delež zaposlenih, ki so uspešno zaključili usposabljanje, dokvalifikacijo, specializacijo ali izvedli prekvalifikacije Kazalniki za specifični cilj 3: <ul style="list-style-type: none"> Delež šol, ki so uspešno izvedle strategije prožnih oblik učenja Delež visokošolskih zavodov, ki so uspešno izvedle strategije prožnih oblik učenja
					Izboljšanje odzivnosti sistemov izobraževanja in usposabljanja na potrebe trga dela, lažji prehod iz izobraževanja v zaposlitev ter okrepljeni in kakovostnejši sistemi poklicnega izobraževanja in usposabljanja, vključno prek mehanizmov za napovedovanje potreb po veščinah, pralogoditvijo učnih načrtov ter oblikovanjem in razvojem sistemov za učenje na delovnem mestu, vključno z dualnimi učnimi sistemi in vajeniškimi programi	Specifični cilj 1: Prenova sistema poklicnega izobraževanja in usposabljanja Specifični cilj 2: Izboljšanje kompetenc izvajalcev poklicnega izobraževanja in usposabljanja	Kazalniki za specifični cilj 1: <ul style="list-style-type: none"> Delež šol, ki so uspešno uvedle različne modele policnega izobraževanja in usposabljanja Kazalniki za specifični cilj 2: <ul style="list-style-type: none"> Delež mentorjev v podjetjih in strokovnih delavcev, ki so uspešno zaključili usposabljanja
					Vlaganje v izobraževanje, usposabljanje in poklicno usposabljanje za spretnosti in vseživljenjsko učenje z razvojem infrastrukture za izobraževanje in usposabljanje	Izboljšanje kompetenc in dosežkov mladih ter večja usposobljenost izobraževalcev preko večje uporabe sodobne IKT pri poučevanju in učenju	Kazalnika: <ul style="list-style-type: none"> Delež učiteljev v OŠ, ki pri pouku več kot 25% uporabljajo IKT Delež učiteljev v SŠ, ki pri pouku več kot 25% uporabljajo IKT

2.11. Pravna država, izboljšanje institucionalnih zmogljivosti, učinkovita javna uprava, podpora razvoju NVO ter krepitev zmogljivosti socialnih partnerjev	ESS	62 V: 25 Z: 37	2,07 %	(11) Izboljšanje institucionalne zmogljivosti javnih organov in zainteresiranih strani ter učinkovita javna uprava	Naložbe v institucionalno zmogljivost ter učinkovitost javnih uprav in javnih storitev na nacionalni, regionalni in lokalni ravni za zagotovitev reform, boljše zakonodaje in dobrega upravljanja	<p>Specifični cilj 1: Izboljšanje kakovosti pravosodnih procesov z optimizacijo vodenja postopkov in dvigom kompetenc zaposlenih v pravosodnem sistemu</p> <p>Specifični cilj 2: Dvig usposobljenosti in integritete zaposlenih v javni upravi preko nadgradnje sistema upravljanja s kadri in usposabljanji</p> <p>Specifični cilj 3: Izboljšanje upravljanja in večja transparentnost v javni upravi z uvedbo novih orodij metod in interoperabilnih rešitev</p> <p>Specifični cilj 4: Izboljšanje zakonodajnega okolja in nadgradnja e-storitev za k uporabniku usmerjeno javno upravo</p>	<p>Kazalnika v okviru specifičnega cilja 1:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Delež razvitih sistemov, ki so v uporabi na sodiščih • Delež udeležencev, ki so uspešno zaključili podprta usposabljanja v pravosodju <p>Kazalniki v okviru specifičnega cilja 2:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Delež zaposlenih v javni upravi, ki so uspešno zaključili podprta usposabljanja <p>Kazalnika v okviru specifičnega cilja 3:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Delež organov z implementiranim sistemom kakovosti (CAF) • Delež implementiranih gradnikov in podatkovnih registrov v državni računalniški oblak <p>Kazalniki v okviru specifičnega cilja 4:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Delež ministrstev, ki imajo implementiran sistem merjenja in uporabe SCM metodologije
					Krepitev zmogljivosti za vse zainteresirane strani, ki izvajajo politike na področju izobraževanja, vseživljenjskega učenja, usposabljanja in zaposlovanja ter socialnih zadev, vključno prek sektorskih in teritorialnih dogovorov za spodbujanje reform na nacionalni, regionalni in lokalni ravni	<p>Specifični cilj 1: Okrepjena zmogljivost nevladnih organizacij za zagovorništvo in izvajanje javnih storitev</p> <p>Specifični cilj 2: Krepitev usposobljenosti socialnih partnerjev v procesih socialnega dialoga, zlasti na področju politik trga dela in vseživljenjskega učenja</p>	<p>Kazalnik v okviru specifičnega cilja 1:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Delež podprtih struktur, ki imajo 6 mesecev po izhodu vsaj 1 zaposlenca, ki izvaja podporne aktivnosti za NVO <p>Kazalnik v okviru specifičnega cilja 2:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Delež vključenih v usposabljanja, ki so uspešno zaključili usposabljanje oz. so pridobili kvalifikacijo
2.12 Tehnična pomoč - KS	KS	90	2,98 %	n.a.	Tehnična pomoč	<p>Specifični cilj 1: Učinkovito izvajanje operativnega programa</p> <p>Specifični cilj 2: Večja zmogljivost upravičencev</p>	<p>Kazalnika v okviru specifičnega cilja 1:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Delež stopnje napake (KS) • Delež zaposlenih iz TP, ki so vključeni v izvajanje OP in so se deležili usposabljanj, izobraževanj (KS) • Povprečno število dni usposabljanj na zaposlenega na leto, katerih plača je sofinancirana s sredstvi tehnične pomoči (KS) • Fluktuacija zaposlenih na leto, ki so vključeni v izvajanje operativnega

							<p>programa in so financirani iz tehnične pomoči(KS)</p> <p>Kazalnika v okviru specifičnega cilja 2:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Delež upravičencev ki so vključeni v izvajanje OP in so se udeležili usposabljanj, izobraževanj (KS)
2.13 Tehnična pomoč - ESRR	ESRR	17 V: 14 Z: 3	0,57 %	n.a.	Tehnična pomoč	<p>Specifični cilj 1: Učinkovito izvajanje operativnega programa</p> <p>Specifični cilj 2: Večja zmogljivost upravičencev</p>	<p>Kazalnika v okviru specifičnega cilja 1:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Delež stopnje napake (ESRR) • Delež zaposlenih, ki so vključeni v izvajanje OP in so se udeležili usposabljanj, izobraževanj (ESRR) • Povprečno število dni usposabljanj na zaposlenega na leto, katerih plača je sofinancirana s sredstvi tehnične pomoči (ESRR) <p>Kazalnika v okviru specifičnega cilja 2:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Delež upravičencev ki so vključeni v izvajanje OP in so se udeležili usposabljanj, izobraževanj (ESRR)
2.14 Tehnična pomoč - ESS	ESS	12 V: 9 Z: 3	0,43 %	n.a.	Tehnična pomoč	<p>Specifični cilj 1: Učinkovito izvajanje operativnega programa</p> <p>Specifični cilj 2: Večja zmogljivost upravičencev</p> <p>Specifični cilj 3: Učinkovito obveščanje in komuniciranje s ciljnimi skupinami (opredeljenimi v komunikacijski strategiji)</p>	<p>Kazalnika v okviru specifičnega cilja 1:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Delež stopnje napake (ESS) • Delež zaposlenih, ki so vključeni v izvajanje OP in so se udeležili usposabljanj, izobraževanj (ESS) • Povprečno število dni usposabljanj na zaposlenega na leto, katerih plača je sofinancirana s sredstvi tehnične pomoči (ESS) <p>Kazalnika v okviru specifičnega cilja 2:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Delež upravičencev ki so vključeni v izvajanje OP in so se udeležili usposabljanj, izobraževanj (ESS) <p>Kazalnika v okviru specifičnega cilja 3:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Rast dosega spletnih aktivnosti

2. OPIS PREDNOSTNIH OSI

2.1. Mednarodna konkurenčnost raziskav, inovacij in tehnološkega razvoja v skladu s pametno specializacijo za večjo konkurenčnost in ozelenitev gospodarstva

2.1.1. Utemeljitev vzpostavitve prednostne osi, ki zajema več kot eno kategorijo regij, več kot en tematski cilj ali več kot en sklad

Večja osredotočenost na ciljne trge in manjša razdrobljenost znanstvenega raziskovanja in tehnološkega razvoja v Sloveniji sta pomembna pogoja za doseganje večje mednarodne konkurenčnosti raziskav, inovacij in tehnološkega razvoja. Zaradi majhnosti Slovenije je za doseganje tega cilja nujno racionalno in učinkovito izkoristiti sinergijo vseh visokošolskih, raziskovalnih in inovacijskih infrastruktur, ki so v Sloveniji nastajale vrsto desetletij (OECD Ekonomski pregled, 2011, str.102). Pri tem je ključno sodelovanje in povezovanje ter odprtost institucij znanja do vseh deležnikov in iniciativ inovacijskega razvoja, z usmerjenostjo na končne uporabnike in v največji možni meri na aktivnosti vrednotenja tržnega potenciala za končni uspeh na trgu. Za Slovenijo je pomembno, da poveča in predvsem bolje uporabi svojo znanstveno-tehnološko znanje in si s tem bistveno okrepi obseg svoje inovacijske aktivnosti. To je poslanstvo Strategije pametne specializacije, ki opredeljuje na katerih področjih in na kakšen način bo Slovenija osredotočila svoje inovacijske potenciale.

V okviru te prednostne osi bo zato sicer uporabljen enoten pristop na nacionalni ravni, saj je le na ta način možno zagotoviti doseganje kritične mase in izkoriščanje sinergij, ob upoštevanju izhodiščnega stanja, ki izhaja iz preteklih rezultatov vlaganj in se odraža tudi v koncentraciji raziskovalne infrastrukture, deloma tudi ustvarjenega znanja. Nadaljnji razvoj bo torej temeljil na krepitvi že razvitih potencialov v kohezijski regiji zahodna Slovenija ob istočasni podpori naložbam v kohezijski regiji vzhodna Slovenija, ki bodo prispevale k zmanjšanju vrzeli na področju raziskovalne odličnosti glede na kohezijsko regijo zahodna Slovenija. K temu bo dodatno prispevala finančna alokacija, ki je v primerjavi s preteklim finančnim obdobjem 2007-2013 predvidena v kohezijski regiji vzhodna Slovenija in bo predstavljala tudi dodatno spodbudo za razvoj zasebnega sektorja v tej regiji.

2.1.2. Sklad, kategorija regija in osnova za izračun podpore Unije

Sklad	ESRR
Kategorija regije	V, Z
Osnova za izračun (skupni upravičeni izdatki ali upravičeni javni izdatki)	Skupni upravičeni strošek

2.1.3. Izboljšanje infrastrukture za raziskave in inovacije ter zmogljivosti za razvoj odličnosti pri raziskavah in inovacijah ter promocija kompetenčnih centrov, zlasti tistih v evropskem interesu

Specifični cilj: Učinkovita uporaba raziskovalne infrastrukture ter razvoj znanja/kompetenc za boljše nacionalno in mednarodno sodelovanje v trikotniku znanja

Učinkovitejše investicije v raziskave, razvoj in inovacije (RRI) predvsem na področjih, kjer obstaja povpraševanje na trgu, je ključen vzvod za uspešno razvojno prestrukturiranje gospodarstva. V Sloveniji je treba vzpostaviti tak podporni sistem, ki bo zagotavljal prenos akumuliranega znanja

v tržno usmerjene dejavnosti in izboljšati pogoje za multidisciplinarno povezovanje med različnimi profili strokovnjakov.

Pretekla vlaganja Slovenije v RRI so ustvarila relativno dobro okolje za raziskave in razvoj, zato bo treba v novem programskem obdobju več pozornosti nameniti predvsem bolj učinkoviti izrabi obstoječe raziskovalne infrastrukture in znanja z namenom njene večje podpore inovacijsko razvojnim procesom v gospodarstvu in javnem sektorju za razvoj tehnologij, procesov, izdelkov ter storitev s tržnim potencialom ter izboljšanju prenosa znanj v okviru trikotnika znanja. Obstoječa raziskovalna infrastruktura, (financirana tako z nacionalnih kot tudi strukturnih sredstev) in obstoječa partnerstva med institucijami bodo osnova za pospešitev prenosa znanja v nacionalnem in EU kontekstu.

Na ta način bo, skladno s Strategijo pametne specializacije, mogoče zagotoviti nadaljnjo koncentracijo potencialov in koordinacijo povezav. V okviru te prednostne naložbe bo na prednostnih področjih uporabe, kot jih določa Strategija pametne specializacije, podprta izgradnja manjkajoče raziskovalne infrastrukture za funkcionalno povezovanje razpoložljive in nadgrajene raziskovalne infrastrukture v nacionalne in regionalne infrastrukturne centre (temelječ na NRRRI in ESFRI). To bo omogočilo razvoj večje globalne konkurenčnosti slovenskih raziskav in hitrejši ter kakovostnejši razvoj ustreznih človeških virov. Ukrepi bodo usmerjeni v aktivno izgradnjo Evropskega raziskovalnega prostora (ERA) in posledično dvigovanju konkurenčnosti Slovenije, kakor tudi prostora EU kot celote. S podporo in nadgradnjo instrumentov Obzorja 2020 bodo dosežene sinergije med strukturnimi sredstvi in sredstvi centralnih programov EU (Obzorje 2020).

Tako bo raziskovalna infrastruktura bolje izkoriščena, manjše bo tveganje za podvajanje nakupa opreme in omogočen dostop do najsodobnejše opreme tudi gospodarstvu, kar bo pozitivno vplivalo na JRO in gospodarstvo ter prenos znanja med njimi. Z vlaganji v ukrepe te prednostne naložbe se bo zagotovilo bolj učinkovito sodelovanje raziskovalnih institucij, ob ustrezno uravnoteženi vlogi javnih raziskovalnih organizacij in gospodarskih subjektov ter bolj učinkovit prenos znanj v okviru trikotnika znanja.

Na ta način bo Slovenija postala mednarodno odprt raziskovalni prostor, privlačen tako za individualne raziskovalce, kakor tudi raziskovalne institucije ter tuja in domača podjetja.

Z vlaganji v ukrepe te prednostne naložbe bodo doseženi naslednji rezultati:

- izboljššan bo prenos znanja med RO in podjetji;
- raziskovalna infrastruktura bo učinkovito izkoriščena in povezana v nacionalne in regionalne infrastrukturne centre;
- Slovenski RRI prostor bo bolj mednarodno konkurenčen;

Tabela 4: Specifični kazalniki rezultatov

ID	Kazalnik	Merska enota	Kategorija regije	Izhodiščna vrednost	Izhodiščno leto	Ciljna vrednost (2023)	Vir podatkov	Pogostost poročanja
1.1	Delež sredstev iz tujine za financiranje vseh bruto domačih izdatkov za RRD	delež		8,6*	2012	8,6	SURS	Enkrat letno
1.8	Delež sredstev v izdatkih javnega sektorja za RRD, ki je financiran iz poslovnega sektorja	odstotek		9,7	2012	12	SURS	Enkrat letno
1.2	Uvrstitev Slovenije nad povprečje EU v Innovation Union Scoreboard	mesto		12. mesto	2014	11.**mesto	IUS	Enkrat letno

* Vir Eurostat

** Ker se natančnega mesta ne da točno določiti, je 11 mesto ocena, ki pomeni eno mesto nad povprečjem EU v letu 2014

2.1.3.1. Ukrepi, ki jim je podpora namenjena v okviru prednostne naložbe

2.1.3.1.1. Opis vrste in primerov ukrepov, ki jim je namenjena podpora, in njihovega pričakovanega prispevka k specifičnim ciljem, po potrebi vključno z opredelitvijo glavnih ciljnih skupin in vrst upravičencev

V okviru te prednostne naložbe bodo sredstva namenjena predvsem raziskovalnim področjem, ki imajo tržni potencial, podpirajo izvozno usmerjenost gospodarstva in lahko posredno prispevajo h krepitvi podjetniškega potenciala in dvigu dodane vrednosti. Podprti ukrepi, bodo v celoti izhajali iz prioritet Strategije pametne specializacije⁷², ki bo, skladno z okvirom OP, tudi podrobneje opredelila načine in postopke za dodelitev sredstev. Proces podjetniškega odkrivanja se bo v času izvajanja Operativnega programa nadaljeval, zato se bo temu prilagajala tudi nabor in vsebina ukrepov. Na podlagi že doseženega konsenza med deležniki, ki so sodelovali v procesu priprave SPS pa je mogoče opredeliti, da se bodo vlaganja osredotočala predvsem na:

- **IZBOLJŠANJE MEDNARODNE KONKURENČNOSTI IN ODLIČNOSTI RAZISKAV ZA SODELOVANJE V VERIGAH VREDNOSTI:** Slovenija je v zadnjih 10 letih razvijala oz. osredotočala svoje kapacitete v več oblikah povezav akademske in gospodarske sfere (npr. centri odličnosti, kompetenčni centri, razvojni centri slovenskega gospodarstva). V okviru procesa podjetniškega odkrivanja za pripravo Strategije pametne specializacije so bila identificirana področja, kjer ima Slovenija dolgoročni potencial za uspešen prodor na globalne trge, za uspešnejšo in celovitejšo vključitev v globalne verige vrednosti. Država ima pri tem tako vlogo spodbujanja medsebojnega sodelovanja kot spodbujanja skupnih vlaganj z zasebnim sektorjem. Pri tem ne gre le za identifikacijo novih področij, ampak tudi za boljše izkoriščanje potencialov, priložnosti in kapacitet, ki so bili razviti v dosedanem obdobju. Rezultati teh so že bili oz. še bodo ovrednoteni, in so tudi eden od prispevkov za podrobno opredelitev prioritet SPS. V okviru tega ukrepa bodo podprte tisti proejkti, ki bodo izkazali raziskovalni prebojni potencial v mednarodnem okviru in bodo neposredno podpirali razvojne potenciale gospodarstva.
- **BOLJŠA IZRABA IN RAZVOJ RAZISKOVALNE INFRASTRUKTURE:** V povezavi s prvim ukrepom bo podpora namenjena tudi vzpostavljanju pogojev za odpiranje rabe raziskovalne infrastrukture drugim raziskovalnim institucijam, tujim partnerjem in podjetjem. Podpora bo namenjena tudi vzpostavljanju sistema odprtega dostopa do raziskovalnih podatkov, s čimer bo omogočen širok dostop do rezultatov raziskovalnega dela in s tem tudi hiter in učinkovit prenos pridobljenega znanja.

Infrastrukturalna vlaganja bodo osredotočena na prednostna področja, ki so pogoj za mednarodno konkurenčnost slovenskega RRI prostora. Tako bo podprta nadgradnja obstoječe, oziroma, kjer je to relevantno, izgradnja nove raziskovalne infrastrukture na prioritetnih področjih SPS, in projekti opredeljeni v NRRI, v okviru katerih bo poudarek na projektih ESFRI. Posebna pozornost bo namenjena razvoju infrastrukture v sodelovanju z gospodarskimi subjekti.

- **UČINKOVITO VKLJUČEVANJE V MEDNARODNE RAZISKOVALNE PROGRAME VKLJUČNO S PROGRAMOM OBZORJE 2020:** Poudarek bo dan podpori vključevanja slovenskih partnerjev v mednarodne mreže, in sicer preko zagotavljanja infrastrukturnih pogojev v smislu vključevanja v velike mednarodne infrastrukture (npr. CERN), spodbujanja raziskav in

⁷² Do dokončne potrditve SPS se kot podlaga za izvajanje OP uporablja njen osnutek z dne 29.8.2014, na osnovi katerega je že bil dosežen relativni konsenz med deležniki in ki bo podlaga za nadaljevanje procesa podjetniškega odkrivanja in dodatnega osredotočenja.

privabljanja tujih vrhunskih strokovnjakov v Slovenijo, predvsem preko shem komplementarnih visoko konkurenčnim mednarodnim razpisom (npr. ERC). Podprte bodo aktivnosti za vzpostavitev Evropskega raziskovalnega prostora (npr. ERA-net), Unije inovacij ter Obzorja 2020, kot tudi drugih partnerstev, s čimer bodo dosežene sinergije med različnimi viri financiranja. Posebna pozornost pri sofinanciranju bo namenjena instrumentom širjenja sodelovanja v Obzorju 2020 (ERA Chair, twinning, teaming), pri čemer bodo sofinancirane iniciative s prednostnih področij SPS. Podprta bodo partnerstva v okviru skupnih programskih pobud (JPI), člena 185 in 187 Pogodbe o delovanju Evropske unije (PDEU) in partnerstva v okviru Evropskega inštituta za tehnologijo (EIT). Okrepljeno bo tudi podporno okolje za slovenske prijavitelje (raziskovalne institucije in podjetja) v centralnih programih EU Obzorje 2020.

- **IZRABA RAZISKOVALNEGA POTENCIALA RAZISKOVALCEV IN NJIHOVA MEDNARODNA MOBILNOST TER MOBILNOST MED AKADEMSKO IN PODJETNIŠKO SFERO:** Spodbude bodo namenjene raziskovalnim projektom z namenom povezovanja med akterji v trikotniku znanja, pri čemer bodo izhodišča potenciali posameznega raziskovalca in njegovih prebojnih idej. Podpore bodo namenjene različnim oblikam prenosa znanja med akademsko sfero in gospodarstvom kakor tudi krepitvi raziskovalnega potenciala institucij znanja in razvojno naravnanih gospodarskih subjektov. Posebna pozornost bo namenjena raziskovalcem, ki se vračajo v Slovenijo po raziskovalnem ali izobraževalnem delu na tujih raziskovalnih in/ali visokošolskih inštitucijah in bodo s pridobljenim znanjem pomembno vplivali na RRI aktivnosti podjetij ali ustvarjanje novega znanja in njegovo uporabo v okviru raziskovalnih projektov, ki se bodo izvajali za čim boljši izkoristek raziskovalnih potencialov, z vplivom za večjo konkurenčnost gospodarstva. V primerih, ko bo to glede na naravo razpisov možno, se bo podpora namenila tudi raziskovalnim projektom, ki bodo v visoko konkurenčnih mednarodnih projektnih razpisih sicer visoko ovrednoteni, vendar zaradi omejenih sredstev ne bodo sprejeti v financiranje. Tovrstno povezovanje bo prispevalo k vpetosti v evropski raziskovalni prostor ter sodelovanje znotraj trikotnika znanja. Instrumenti bodo delovali kot vzvod za večjo povezanost in sodelovanje med raziskovalnimi organizacijami in gospodarstvom ter posledično večja vlaganja zasebnega sektorja v RRI.
- **POVEZOVANJE PODROČIJ ZNANOSTI, KULTURNIH IN KREATIVNIH INDUSTRIJ TER GOSPODARSTVA:** Proces priprave SPS je pokazal, da je za krepitev družbe znanja, dvig inovativnosti in ustvarjalnosti pomembno tudi pospeševanje uporabe in povezovanje novega znanja, umetniških dosežkov, kulturnih in kreativnih industrij in promocije najnaprednejših tehnologij. V okviru tega ukrepa bo zato podprto oblikovanje platform, ki bodo prispevale k ustvarjanju novih povezav med, mednarodno že uveljavljenimi projekti, ki prispevajo k identifikaciji področij za razvoj konkretnih aplikacij.

Ciljne skupine: podjetja, raziskovalne organizacije, univerze in samostojni visokošolski zavodi ali raziskovalci ter konzorciji organizacij, v skladu z določenimi prioritetskimi raziskovalno-tehnološkimi področji, institucije, subjekti s področja kulture

Upravičenci: pravne osebe javnega prava, vključno z ministrstvi, zavodi (javni in zasebni), podjetja, raziskovalne organizacije, univerze in samostojni visokošolski zavodi, ali raziskovalci ter konzorciji povezanih organizacij, v skladu z določenimi prioritetskimi raziskovalno-tehnološkimi področji, institucije regionalnega razvoja, subjekti s področja kulture, ki združujejo kulturno in raziskovalno dejavnost.

2.1.3.1.2. Vodilna načela za izbor

Poleg horizontalnih načel se bodo pri izboru projektov upoštevala tudi identificirana področja v Strategiji pametne specializacije, pri čemer bodo imeli prednost projekti, ki bodo:

- prikazali poslovni načrt, ki bo zagotavljal trajnost ukrepov po zaključku programskega obdobja;
- omogočali povezovanje znanja, kompetenc in tehnologije na prednostnih področjih;
- spodbujali inovativnost in celovitost načrtovanih proizvodov, storitev in procesov;
- temeljili na mednarodno primerljivem znanju in kompetencah v celotnem procesu razvoja znanja;
- izkazovali sposobnost nosilcev za izvedbo projekta vključno z investiranjem;
- izkazovali dolgoročni razvojni in tržni potencial novih produktov, storitev in celovitih rešitev;
- izkazovali širši družbeni vpliv oziroma odgovarjati na družbene izzive;
- povezovali različne regionalnih akterje;

2.1.3.1.3. Načrtovana uporaba finančnih instrumentov

Uporaba finančnih instrumentov v okviru te prednostne osi ni predvidena.

2.1.3.1.4. Načrtovana uporaba velikih projektov

Ni predvidena v tej fazi.

2.1.3.1.5. Kazalniki učinka, razčlenjenih po prednostnih naložbah in, če je ustrezno po kategoriji regije)

Tabela 5 Kazalniki učinkov

ID	Kazalnik	Merska enota	Sklad	Kategorija regije	Ciljna vrednost (2023)	Vir podatkov	Pogostost poročanja
CO24	Raziskave in inovacije: Število raziskovalcev pri podprtih subjektih	Ekvivalent polnega delovnega časa	ESRR	v	150	Spremljanje	Enkrat letno
				z	200		
CO25	Raziskave in inovacije: Število raziskovalcev, ki delajo v objektih z izboljšanimi raziskovalnimi zmogljivostmi	Ekvivalent polnega delovnega časa	ESRR	Celotna SLO	150	Spremljanje	Enkrat letno
CO26	Raziskave in inovacije: Število podjetij, ki sodelujejo z raziskovalnimi ustanovami	Podjetja	ESRR		135	Spremljanje MIZŠ/MK	Enkrat letno

2.1.4. Spodbujanje naložb podjetij v raziskave in inovacije ter vzpostavljanje povezav in sinergij med podjetji, centri za raziskave in razvoj in visokošolskim izobraževalnim sektorjem, zlasti s spodbujanjem naložb na področju razvoja izdelkov in storitev, prenosa tehnologij, socialnih in ekoloških inovacij, aplikacij javnih storitev, spodbujanjem povpraševanja, mreženja, grozdov in odprtih inovacij prek pametne specializacije ter podpiranjem tehnoloških in uporabnih raziskav, pilotnih linij, ukrepov za zgodnje ovrednotenje izdelkov, naprednih proizvodnih zmogljivosti in prve proizvodnje zlasti na področju ključnih spodbujevalnih tehnologij ter razširjanje tehnologij za splošno rabo

Specifični cilj: Povečan delež inovacijsko aktivnih podjetij

Slovenija je uspešna v povečevanju števila patentov in znanstvenih člankov, manj pri uporabi novega znanja in komercializaciji. Delež inovacijsko aktivnih podjetij se zmanjšuje in povečuje se zaostanek za evropskim povprečjem na 3,5 o.t. Manjša je tudi inovacijska dejavnost v malih podjetjih, na tem področju zaostajajo tudi podjetja v sektorju storitvenih dejavnosti⁷³. Procesi nastajanja novih podjetij in tehnološki transfer so šibki. Za povprečjem EU zaostaja tehnološka sestava izvoza, zmanjšala so se vlaganja v netehnološke inovacije.

V gospodarstvu je še vedno nizek delež raziskovalcev, predvsem se tu soočajo s pomanjkanjem tehnično usposobljenih, inženirskih kadrov. Zaostanek na področju eko inovacij in snovne in energetske učinkovitosti ter visoka odvisnosti od uvoza surovin predstavljajo dodaten pritisk in spodbudo v investicije v razvoj rešitev za krožno gospodarstvo. Zaostajanje v inovacijski dejavnosti zmanjšuje konkurenčnost izdelkov in storitev na zunanjih trgih in pomeni nadaljnjo stagnacijo deleža izvoza visokotehnoloških produktov.

Cilj povečanja deleža inovacijsko aktivnih podjetij zahteva kombinacijo ukrepov, ki bo prispevala k večji kritični masi potrebni za preboj in delovanje v mednarodnih verigah vrednosti. Sistem spodbud bo oblikovan tako, da se bo osredotočal na spodbude trenutno inovativnih podjetij, pa tudi na podjetja, ki delujejo na nižjem delu verige dodane vrednosti in jih spodbujal k razvoju novih izdelkov in storitev in iskanju novih sinergij.

Vlaganja bodo usmerjena v odpravo identificiranih slabosti in izkoriščanje priložnosti RR na prioritarnih področjih uporabe, kjer so izkazani tržni potenciali, in so prepoznana kot prioritarna področja v SPS. Na teh področjih bomo povezovali odlične kompetence in potencialne za razvoj novih produktov, storitev in celovitih rešitev. Pozornost bo posvečena eko inovacijam za razvoj inovativnih in okolju prijaznih produktov in netehnološkim inovacijam. Ustvarjene in izkoriščene bodo možnosti za skupna vlaganja in kombiniranje nacionalnih in mednarodnih virov na področja RRI, okrepljene bodo povezave v inovacijskem sistemu in vzpostavljena bo kritična masa različnih deležnikov, disciplin in področij na prioritarnih področjih uporabe definiranih v SPS, kar bo okrepilo tehnološko in inovacijsko bazo slovenskega gospodarstva.

Ker inovacije in inovativnost nista omejeni le na raziskovalni in zasebni sektor, temveč so pomemben dejavnik tudi pri povečevanju konkurenčnosti javnega in nevladnega sektorja, bo podprt tudi razvoj in inovacije na teh področjih.

⁷³ http://www.stat.si/novica_prikazi.aspx?id=6186

Pri podpori RRI projektov podjetij bo pomemben dejavnik spodbujevalni učinek v primeru dodelitve spodbude, da ne bi prihajalo do izrivanja že načrtovanih zasebnih investicij. Predvidoma se bodo spodbude oblikovale z nižjimi stopnjami financiranja glede na spodbude dane v obdobju 2007-2013. Na ravni instrumentov se bo zasledovalo načelo, da so razpoložljiva sredstva namenjena najboljšim projektom z ustreznim zasebnim finančnim vzvodom. Pri podpori RRI bomo upoštevali določila državnih pomoči, vključno s prepovedjo podpore podjetjem v težavah v skladu s Uredbo EU 651/2014 (GBER).

V okviru te prednostne naložbe bodo doseženi naslednji rezultati:

- več inovacijsko aktivnih podjetij, ki uvajajo tehnološke in/ali netehnološke inovacije;
- več podjetij vključenih v globalne dobaviteljske verige in konzorcije;
- povečan izvoz visoko tehnoloških izdelkov v celotnem izvozu;
- več zasebnih investicij v RRI.

Tabela 6 Specifični kazalniki rezultatov

ID	Kazalnik	Merska enota	Kategorija regije	Izhodiščna vrednost	Izhodiščno leto	Ciljna vrednost (2023)	Vir podatkov	Pogostost poročanja
1.3	Delež sredstev gospodarskih družb za financiranje raziskovalno razvojnih dejavnosti, v BDP	%	Celotna SLO	1,76	2012	2	SURS	Enkrat letno
1.4	Delež -inovacijsko aktivnih podjetij	%	Celotna SLO	46,5	2012	55	SURS	Enkrat na dve leti*

Ciljne vrednosti za leto 2023 so določene na podlagi projekcij dolgoročnih trendov glede na izhodiščne podatke ob upoštevanju načrtovanih aktivnosti v okviru prednostne naložbe

*Objavljene podatke SURS pridobi s statističnim raziskovanjem inovacijske dejavnosti v predelovalni dejavnosti in izbranih storitvenih dejavnostih, in sicer v skladu z mednarodno OECD-jevo metodologijo (priručnik Oslo) in s priporočili evropskega statističnega urada (Eurostata), harmoniziran popis inovacijske dejavnosti – CIS 2012 (Community Innovation Survey). Kazalnik se spremlja izračuna vsako drugo leto (zadnje izvedeno raziskovanje o inovacijski dejavnosti je potekalo v letu 2013; podjetja so odgovarjala na vprašanja o inovacijski aktivnosti v podjetju za obdobje 2010-2012; naslednje raziskovanje bo izvedeno v letu 2015 za obdobje 2012-2014.

2.1.4.1. Ukrepi, ki jim je podpora namenjena v okviru prednostne naložbe

2.1.4.1.1. *Opis vrste in primerov ukrepov, ki jim je namenjena podpora, in njihovega pričakovanega prispevka k specifičnim ciljem, po potrebi vključno z opredelitvijo glavnih ciljnih skupin in vrst upravičencev*

Izvajali se bodo ukrepi za podjetja in razvojna partnerstva na nacionalni in mednarodni ravni. Ukrepi bodo podprli oblikovanje inovativnih rešitev in njihovo uporabo ter komercializacijo, dvignili tehnološko in netehnološko zahtevnost izdelkov in storitev, potrebnih za dvig produktivnosti in dodane vrednosti ter okrepitev mednarodnega konkurenčnega položaja gospodarstva. Podprti bodo projekti, ki bodo izkazali največji potencial za preboj na globalni ravni in bodo v celoti izhajali iz prioritet Strategije pametne specializacije⁷⁴, ki bo, skladno z okvirom OP, tudi podrobneje opredelila načine in postopke za dodelitev sredstev. Proces podjetniškega odkrivanja se bo v času izvajanja Operativnega programa nadaljeval, zato se bo temu prilagajala tudi nabor in vsebina ukrepov. Na podlagi že doseženega konsenza med deležniki, ki so sodelovali v procesu priprave SPS pa je mogoče opredeliti, da se bodo vlaganja osredotočala predvsem na:

⁷⁴ Do dokončne potrditve SPS se kot podlaga za izvajanje OP uporablja njen osnutek z dne 29.8.2014, na osnovi katerega je že bil dosežen relativni konsenz med deležniki in ki bo podlaga za nadaljevanje procesa podjetniškega odkrivanja in dodatnega osredotočenja.

MREŽENJE IN KREPITEV VEZI TER SINERGIJ V INOVACIJSKEM SISTEMU. Ukrep bo spodbujal krepitev povezav in novih sinergij v inovacijskem sistemu ter krepil sodelovanje med gospodarstvom in inštitucijami znanja. Na ta način se bodo tvorila razvojna partnerstva na področjih, ki jih definira SPS, ki bodo povezovala odlične kompetence in zmogljivosti v kritično maso za globalni preboj. Razvojna partnerstva bodo lahko sklenjena v obliki javno zasebnega partnerstva in povezana v inovacijsko stičišče. Podprta bo priprava programov razvojnih partnerstev, krepitev mednarodnega sodelovanja, razvoja verig, skupnih naložb in spodbujanja neposrednih tujih naložb (npr. povezovanje in sodelovanje z globalnimi centri znanja, mrežami inovacij). Podprte bodo aktivnosti razvoja mednarodnih konzorcijev in partnerstev, mednarodni raziskovalno razvojni projekti na podlagi členov 185 in 187 Pogodbe o delovanju Evropske unije (PDEU) (npr. EUREKA/Eurostars) ter aktivnosti čezmejnega sodelovanja regij npr. v okviru podonavske strategije.

SPODBUJANJE INOVACIJSKIH PROCESOV IN Z NJIMI POVEZANIH NALOŽB. Podprte bodo tehnološke in netehnološke inovacije, ki so usmerjene v komercializacijo. Ukrepi bodo zajemali:

(1) **APLIKATIVNE RAZISKAVE.** V okviru ukrepa bodo pripravljene in izvedene raziskovalno inovacijski projekti za razvoj novih proizvodov, storitev in procesov ter za uporabo novih tehnologij na prednostnih področjih uporabe v skladu z SPS in s prispevkom k krepitvi snovne in energetske učinkovitosti. Podprti bodo posamezni ali skupni raziskovalno inovacijski projekti podjetij ali podjetij v sodelovanju z raziskovalnimi institucijami in ostalimi upravičenci v okviru razvojnih partnerstev.

(2) **VLAGANJA V NETEHTNOLOŠKE INOVACIJE** in v trajnejše elemente doseganja vrednosti (npr. pravice intelektualne lastnine, procesne in organizacijske inovacije, družbene inovacije, povezovanje podjetij in kulturnih in kreativnih industrij, inovacije v zvezi z novimi poslovnimi modeli), vključno s spodbujanjem uporabe industrijskega oblikovanja v gospodarstvu in širše ter razvojem proizvodov in storitev z izoblikovanimi lastnimi blagovnimi znamkami,

(3) **EKO INOVACIJE**, katerih cilj je znaten in viden napredek v smeri trajnostnega razvoja, z zmanjševanjem vplivov na okolje ali k učinkovitejši in odgovornejši rabi virov. Podprt bo razvoj novih materialov na osnovi obnovljivih in naravnih virov, razvoj okolju prijaznih izdelkov, storitev, procesov in poslovnih modelov, npr. na področjih zmanjševanja odvisnosti od primarnih surovin, oblikovanja procesov in izdelkov za ponovno uporabo in recikliranje, ravnanja z odpadki. Pri tem se bo upoštevalo vplive celotnega življenjskega kroga, koncept od zibke do zibke in povečevanje snovne in energetske učinkovitosti.

(4) **PILOTNE LINIJE, ZGODNJE VALIDACIJE, NAPREDNE PROIZVODNJE ZMOGLJIVOSTI IN ZAČETNO PROIZVODNJO NA PODROČJU KLJUČNIH OMOGOČITVENIH TEHNOLOGIJ.** Podprti bodo projekti na ključnih omogočitvenih tehnologijah in drugih multifunkcionalnih tehnologijah. Projekti so namenjeni razvoju in postavitvi pilotnih linij, aktivnostim prvih validacij, optimizaciji naprednih proizvodnih tehnologij in prvi proizvodnji ob sočasnem uvajanju IKT rešitev (kot npr. internet prihodnosti, masovni podatki, računalništvo v oblaku, nove integrirane e-storitve in storitvene platforme).

PODPORA PROJEKTOM ZA RAZVOJ IN TESTIRANJE INOVACIJ V PRAKSI. Podprti bodo demonstracijski projekti za predstavitev, testiranje novih rešitev za neposredno uporabo v praksi in demonstracijo uporabe (kot so npr. Living Labs, internet stvari, računalništvo v oblaku, masovni podatki, za krepitev kreativnosti kot npr. CreativeHubs, ipd). Podpora bo namenjena predvsem projektom, ki bodo omogočali pridobitev referenc za nosilce rešitev, ter za komercializacijo predstavljenih rešitev, vključno z vzpostavitvijo potrebnih kapacitet za demonstracije rešitev, s čimer bo dan ustrezen prispevek promociji slovenske znanosti, znanja

in tehnološkega razvoja ter širitvi trga za nove produkte in storitve. Ukrep se dopolnjuje z TC 4, TC5 in TC7.

KOMERCIALIZACIJA RAZVITIH REŠITEV IN SPODBUJANJE POVPRASHEVANJA: Podpora bo namenjena projektom komercializacije razvitih rešitev ter vstopu novih tehnologij na trg za pridobitev referenc npr. preko inovativnih javnih naročil, pred komercialnih javnih naročil in demonstracijskih projektov.

KREPITEV RAZVOJNIH KOMPETENC: Komplementarno s ključnimi področji v okviru te prednostne naložbe bodo spodbude namenjene tudi za krepitev kompetenc in inovacijskih potencialov. V ta namen je potrebno sprožiti ustrezne procese, ki bodo širše poslovno okolje povezale v inovacijske procese (kot npr. množično inoviranje) na različnih področjih. S tem se bo zagotovila krepitev raziskovalno razvojnih oddelkov podjetij predvsem z multi- in interdisciplinarnimi znanji (kreativnost, umetnost, dizajn in druge netehnološke rešitve).

V skladu z usmeritvami in priporočili je treba izboljšati sistem za upravljanje področja RRI in tako zagotoviti pogoje za učinkovitejše vlaganje javnih sredstev na tem področju. Upravljalna struktura na področju RRI, opredeljena v Strategiji pametne specializacije, bo zagotavljala učinkovito koordinacijo različnih ministrstev in ostalih akterjev na tem področju. S tem bo zagotovljena osredotočena podpora obetajočim raziskovalnim in inovacijskim projektom, tudi v povezavi s programom Obzorje 2020.

Poseben izziv predstavlja tudi ustanavljanje spin off podjetij na institucijah znanja. Slovenija se zaveda, da mora na tem področju zagotoviti ustrezno zakonodajo. Ukrepi za ta podjetja so predvideni v okviru specifičnega cilja 1: Spodbujanje nastajanja in delovanja podjetij, predvsem start-up podjetij, prednostne osi 3 (v povezavi s finančnimi instrumenti) in se bodo izvajali v skladu s Strategijo pametne specializacije. Na podlagi izkušenj z družbami tveganega kapitala v preteklosti je smiselno zagotoviti širšo regionalno umeščenost izvajanja instrumentov rizičnega financiranja.

Ciljne skupine: razvojna partnerstva, podjetja, institucije znanja

Vrste upravičencev: pravne osebe javnega prava, vključno z ministrstvi, podjetja, različne oblike povezovanja podjetij, tako med seboj, kot z institucijami znanja, kulture, podjetniško inovacijsko podporno okolje, zbornice, zavodi, raziskovalne organizacije, institucije regionalnega razvoja, NVO, institucije znanja.

2.1.4.1.2. Vodilna načela za izbor

Poleg horizontalnih načel se bodo pri izboru projektov upoštevala identificirana področja v Strategiji pametne specializacije, pri čemer bodo imeli prednost projekti, ki bodo:

- Upoštevali tržne trende, tržnih potencial novih izdelkov, storitev in celovitih rešitev;
- povezovali znanje, kompetence in tehnologije na prednostnih področjih,
- inovativnost in bodo spodbujali celovitost načrtovanih proizvodov, storitev in procesov,
- utemeljeni v mednarodno primerljivem znanju in kompetencah v celotnem procesu razvoja znanja,
- izkazovali sposobnost nosilcev za izvedbo projektov,
- izkazovali širši družbeni vpliv oziroma odgovarjati na družbene izzive;
- povezovali različne regionalne akterje.

2.1.4.1.3. Načrtovana uporaba finančnih instrumentov

V obdobju 2007-2013 je bil v okviru Slovenskega podjetniškega sklada vzpostavljen holdinški sklad za financiranje MSP. V okviru sklada se je iz naslova nacionalnih sredstev izvajal finančni instrument garancije s subvencijo obrestne mere za tehnološko inovativne projekte. Poleg navedenega je bil vzpostavljen posojilni sklad za RRI projekte v okviru SID banke in posojilni sklad za MSP v okviru katerega je predvideno tudi financiranje RR projektov MSP. Sredstva iz navedenih linij so podjetjem na voljo tudi v letu 2015.

V programskem obdobju 2014–2020 je predvideno tudi izvajanje finančnih instrumentov, in sicer samostojno ali v povezavi z nepovratnimi sredstvi na podlagi predhodne ocene potreb trga in vrzeli financiranja na trgu ter ocene višine in obsega potrebnih javnih sredstev za finančne instrumente, vključno z vrstami finančnih instrumentov za področja. Za izdelavo ocene je v teku javno naročilo za izbor ponudb.

2.1.4.1.4. Načrtovana uporaba velikih projektov

Ni načrtovanih velikih projektov.

2.1.4.1.5. Kazalniki učinka (realizacije)

Tabela 7 Kazalniki učinkov

ID	Kazalnik	Merska enota	Sklad	Kategorija regije	Ciljna vrednost (2023)	Vir podatkov	Pogostost poročanja
CO01	Produktivne naložbe: Število podjetij, ki prejmejo podporo	podjetja	ESRR	Celotna SLO	200	Spremljanje lastni podatki	Enkrat letno
CO02	Produktivne naložbe: Število podjetij, ki prejmejo nepovratna sredstva	podjetja	ESRR	Celotna SLO	100	Spremljanje lastni podatki	Enkrat letno
CO03	Produktivne naložbe: Število podjetij, ki prejmejo finančno podporo, ki niso nepovratna sredstva	podjetja	ESRR	Celotna SLO	100	Spremljanje lastni podatki	Enkrat letno
CO028	Raziskave in inovacije: Število podjetij, podprtih za uvedbo izdelkov, ki so novi na trgu	podjetja	ESRR	Celotna SLO	200	Spremljanje lastni podatki	Enkrat letno
1.5	Število vzpostavljenih razvojnih partnerstev	Število	ESRR	Celotna SLO	5	Spremljanje lastni podatki	Enkrat letno

1.6	Število vzpostavljenih mednarodnih razvojnih partnerstev	Število	ESRR	Celotna SLO	4	Spremljanje lastni podatki	Enkrat letno
1.7	Število podprtih demonstracijskih projektov za predstavitev, testiranje novih rešitev za neposredno uporabo v praksi in demonstracijo uporabe	Število	ESRR	Celotna Slovenija	5	Spremljanje lastni podatki	Enkrat letno

Spremljanje vrednosti kazalnikov skladno s smernicami za spremljanje in vrednotenje. Ciljne vrednosti za leto 2023 so določene glede na predvideni trend z upoštevanjem izhodiščnih podatkov in vpliva načrtovanih aktivnosti v okviru prednostne naložbe.

2.1.5. Socialne inovacije, transnacionalno sodelovanje in prispevek k tematskim ciljem 1- 7

Podprti projekti v okviru tega tematskega cilja morajo izkazovati prispevek k širšim družbenim ciljem (vključno s socialnimi inovacijami) oziroma k trajnostnemu razvoju (družbeni, gospodarski in okoljski vidik) tako v Sloveniji, kakor tudi v širšem kontekstu. Naložbe v okviru tega cilja se bodo smiselno dopolnjevale z naložbami v okviru tematskega cilja 3, s projekti v okviru transnacionalnih in medregionalnih pobud. Podprti projekti bodo utrjevali povezanost Slovenije v makroregionalnem in transnacionalnem prostoru, kakor tudi v celotnem prostoru EU, kjer bo dodatne sinergije prineslo predvsem povezovanje z instrumenti Obzorja 2020. Transnacionalno sodelovanje je ključnega pomena na področju izgradnje in povezovanja raziskovalne infrastrukture, kjer se bodo na presečiščih nacionalnih strategij pametne specializacije oblikovale skupne iniciative, ki imajo temelje tudi v ESFRI kašipotu. Slovenija se bo prek ukrepov TC1 izrazito povezala v mednarodno okolje, saj so praktično vsi ukrepi odprti za sodelovanje ali nadgradnjo v regiji in širše, kar bo prineslo optimizacijo porabe denarnih sredstev tako v Sloveniji kot v drugih sodelujočih okoljih.

2.1.6. Okvir uspešnosti

Prednost na os	Vrsta kazalnika (ključna faza izvajanja, finančni kazalnik, kazalnik učinka ali, če je ustrezno, rezultatov)	Identifikator	Kazalnik ali ključna faza izvajanja	Merska enota, če je ustrezno	Skald	Kategorija regije	Mejnik za 2018	Končni cilj (2023)	Vir podatkov	Pojasnilo pomenu kazalnika, kadar je ustrezno
1	Kazalnik učinka	CO01	Produktivne naložbe: Število podjetij, ki prejmejo podporo	podjetja	ESRR	v	30	120	Spremljanje	59 % sredstev prednostne osi 1, skupaj za obe kohezijski
		CO01		podjetja	ESRR	z	20	80	Spremljanje	

										i regiji
1	Kazalnik učinka	CO26	Raziskave in inovacije:	podjetja	ESR R	v	10	54	Spremljanje	21,6 % sredstev prednostne osi 1, skupaj za obe kohezijski regiji
		CO26	Število podjetij, ki sodelujejo z raziskovalnimi ustanovami	podjetja		z	15	81	Spremljanje	
1	Finančni kazalnik	F1	Vložena sredstva/lzd atki	EUR	ESR R	v	79.486.445	317.945.783	Spremljanje	
		F1		EUR	ESR R	z	64.807.041	259.228.166	Spremljanje	

Metodologija: Na tej prednostni naložbi bomo kazalnike spremljali skladno s smernicami za spremljanje in vrednotenje, ki jih bo izdal OU. Doseganje vrednosti posameznih kazalnikov se bo spremljalo enkrat letno preko ustreznega informacijskega sistema, ki bo omogočal vpogled v doseganje ciljnih vrednosti po načrtovanih obdobjih. Ciljne vrednosti kazalnikov učinkov so določeni na podlagi preračunov iz ocene višine spodbude in razpoložljivih sredstev.

2.1.7. Kategorije intervencij

Sklad in področje ukrepanja ESRR - KRVS									
Tabela 1: Domena ukrepa		Tabela 2: Oblika financiranja		Tabela 3: Vrste ozemlje		Tabela 4: Teritorialni mehanizmi izvajanja		Tabela 6: Sekundarno področje v okviru ESS	
koda	€ znesek	koda	€ znesek	koda	€ znesek	koda	€ znesek	koda	€ znesek
058	25.420.491	01	25.420.491	07	25.420.491	07	25.420.491	00	
060	58.485.904	01	58.485.904	07	58.485.904	07	58.485.904	00	
062	10.168.197	01	10.168.197	07	10.168.197	07	10.168.197	00	
063	4.862.164	01	4.862.164	07	4.862.164	07	4.862.164	00	
002	28.966.877	01	28.966.877	07	28.966.877	07	28.966.877	00	
057	28.966.877	04	28.966.877	07	28.966.877	07	28.966.877	00	
064	28.966.877	01	28.966.877	07	28.966.877	07	28.966.877	00	
056	28.966.877	04	8.110.726	07	28.966.877	07	28.966.877	00	
		05	17.380.126						
		06	3.476.025						
065	39.552.362	01	23.330.910	07	39.552.362	07	39.552.362	00	
		04	5.793.375						
		05	8.690.063						
		06	1.738.013						

Sklad in področje ukrepanja ESRR KRVS									
Tabela 1: Domena ukrepa		Tabela 2: Oblika financiranja		Tabela 3: Vrste ozemlje		Tabela 4: Teritorialni mehanizmi izvajanja		Tabela 6: Sekundarno področje v okviru ESS	
koda	€ znesek	koda	€ znesek	koda	€ znesek	koda	€ znesek	koda	€ znesek
058	24.579.508	01	24.579.508	07	24.579.508	07	24.579.508	00	
060	56.703.222	01	56.703.222	07	56.703.222	07	56.703.222	00	
062	9.831.803	01	9.831.803	07	9.831.803	07	9.831.803	00	
063	3.530.463	01	3.530.463	07	3.530.463	07	3.530.463	00	
002	21.033.121	01	21.033.121	07	21.033.121	07	21.033.121	00	

057	21.033.122	04	21.033.122	07	21.033.122	07	21.033.122	00	
064	21.033.122	01	21.033.122	07	21.033.122	07	21.033.122	00	
056	21.033.122	04	5.889.274	07	21.033.122	07	21.033.122	00	
		05	12.619.873						
		06	2.523.975						
065	28.605.049	01	16.826.500	07	28.605.049	07	28.605.049	00	
		04	4.206.625						
		05	6.309.937						
		06	1.261.987						

2.1.8. Povzetek načrtovane uporabe tehnične pomoči, vključno z ukrepi za krepitev administrativne zmogljivosti organov, ki sodelujejo pri upravljanju in nadzorovanju programov in upravičencev, kadar so takšni ukrepi potrebni

Za izvajanje ukrepov te prednostne osi bodo sredstva, ki so predvidena v okviru tehnične pomoči namenjena usposabljanju in podpori predvsem na tistih področjih, s katerimi v obdobju 2007 – 2013 v Sloveniji ni bilo izkušenj (npr. demonstracijski projekti, inovativna javna naročila).

2.2. Povečanje dostopnosti do informacijsko komunikacijskih tehnologij ter njihove uporabe in kakovosti

2.2.1. Utemeljitev vzpostavitve prednostne osi, ki zajema več kot eno kategorijo regij, več kot en tematski cilj ali več kot en sklad

Sodobni globalni razvojni trendi pred nas postavljajo izziv razvoja družbe znanja, ki bo med drugim temeljila na zmogljivi omrežni infrastrukturi elektronskih komunikacij, kot eni izmed ključnih infrastruktur digitalne družbe, ki mora omogočati kvaliteten dostop do interneta za vse. Internet kot vseprisotno komunikacijsko omrežje informacijskih virov omogoča enostavno dostopnost do raznovrstnih vsebin in storitev in s tem v temeljih spreminja načine delovanja sodobne družbe. Tako vse bolj oblikuje priložnosti posameznikov na vseh področjih zasebnega in javnega življenja; od učenja, zaposlitve, dostopa do informacij in javnih storitev, svobodnega izražanja, do sodelovanja v javnem življenju in odnosov s prijatelji in v družini. Enake daljnosežne vplive ima v gospodarstvu, javnem sektorju in civilni družbi. Dostopna širokopasovna infrastruktura na celotnem ozemlju države omogoča enakomeren razvoj, zmanjšuje digitalno ločnico in povečuje vključenost vsakega posameznika v sodobne družbene tokove. Z vidika usmerjanja razvoja je internet strateški instrument za povečanje produktivnosti, za oblikovanje inovativnih poslovnih modelov, izdelkov in storitev, za bolj učinkovito komunikacijo in za večjo splošno učinkovitost družbe. Razvoj in uporaba interneta sta odvisna od širokopasovne infrastrukture, zato je pri usmerjanju razvojnih aktivnosti treba upoštevati dejstvo, da sta gospodarski in splošni razvoj v sodobni digitalni družbi neposredno povezana z razvojem visokokvalitetne širokopasovne infrastrukture.

Republika Slovenija bo z izboljšanjem dostopa do širokopasovnih elektronskih komunikacijskih storitev pomembno vplivala na družbeno gospodarski razvoj na svojem celotnem območju, saj obe regiji, tako kohezijska regija vzhodna Slovenija kot tudi kohezijska regija zahodna Slovenija potrebujeta vlaganja v širokopasovne povezave. Glede na obstoječe podatke o številu gospodinjstev se lahko ugotovi, da razmerje med številom gospodinjstev med obema kohezijskima regijama bistveno ne odstopa, razvojni problem v obeh kohezijskih regijah pa je identičen, prav tako je z vidika politike elektronskih komunikacij treba ohraniti enoten pristop in nacionalno usmerjene ukrepe. Tako zgrajena širokopasovna omrežja elektronskih komunikacij

na podeželju bodo omogočila enakomernejši regionalni razvoj ter ohranjanje in ustvarjanje spodbudnega okolja za razvoj malih in srednjih podjetij.

Uspešno prostorsko načrtovanje, graditev objektov in upravljanje z nepremičninami je med drugim odvisno tudi ustrezne vzpostavitve in povezovanja posameznih informacijskih gradnikov na tem področju. Zato bo na nacionalni ravni izveden projekt eProstor, pri čemer bo za izvajanje uporabljen delilni ključ, ki temelji na razmerju med številom prebivalcem v vsaki od obeh kohezijskih regijah (52,38 % v kohezijski regiji vzhodna Slovenija in 47,62 % v kohezijski regiji zahodna Slovenija).

2.2.2. Sklad, kategorija regija in osnova za izračun podpore Unije

Sklad	ESRR
Kategorija regije	V, Z
Osnova za izračun (skupni upravičeni izdatki ali upravičeni javni izdatki)	Skupni upravičeni strošek

2.2.3. Širitev širokopasovnih storitev in uvajanje visokohitrostnih omrežij ter podpora uporabi nastajajočih tehnologij in omrežij za digitalno ekonomijo

Specifični cilj: Dostop do širokopasovnih elektronskih komunikacijskih storitev na območjih, kjer širokopasovna infrastruktura še ni zgrajena in kjer hkrati ni tržnega interesa za njeno gradnjo

Po podatkih Agencije za komunikacijska omrežja in storitve (AKOS) je imelo ob koncu 1. četrtertletja 2014 v Sloveniji fiksni širokopasovni dostop do interneta 27,2 % prebivalcev oziroma 70,6 % gospodinjstev, kar je oboje pod povprečjem EU (30 % glede na število prebivalcev in 76 % glede na število gospodinjstev). Med tehnologijami je xDSL dosegala 46,2 % delež, sledili so ji kablenski modemi s 30,7 %, FTTH z 20,5 % ter druge tehnologije z 2,5 % tržnim deležem. Glede na hitrost dostopa do interneta je imelo 10,4 % uporabnikov hitrost dostopa manjšo od 2 Mb/s, 44,4% uporabnikov med 2 Mb/s in 10 Mb/s, 39,1 % uporabnikov med 10 Mb/s in 30 Mb/s, komaj 6,1 % uporabnikov pa je imelo hitrost dostopa do interneta večjo od 30 Mb/s in v okviru teh 3,05 % hitrost dostopa do interneta hitrosti 100 Mb/s. Glede na postavljeni strateški cilj o zagotovitvi višje kakovosti bivanjskega in poslovnega okolja s širokopasovnim dostopom do interneta hitrosti vsaj 100 Mb/s je treba vlagati dodatna javna sredstva za gradnjo odprtih širokopasovnih omrežij naslednje generacije, ki bodo omogočala priključke 100 Mb/s in bodo zagotavljala dostop do širokopasovnih elektronskih komunikacijskih storitev na območjih, kjer operaterji ne zagotavljajo dostopa do širokopasovnih elektronskih komunikacijskih storitev in kjer ne izkazujejo tržnega interesa za zagotavljanje le teh. Rezultat bodo novo omogočeni širokopasovni priključki naslednje generacije s hitrostjo najmanj 100 Mb/s v obeh regijah, tako da bodo na tej podlagi ustvarjeni pogoji za spodbujanje inovacij, ustvarjanje zaposlitvenih priložnosti, izboljševanje produktivnosti in konkurenčnosti vseh sektorjev gospodarstva, izboljšanje kvalitete in učinkovitosti javnih storitev ter z zmanjšanjem vpliva gospodarskih in družbenih dejavnosti na okolje, za trajnostno usmerjeno gospodarsko rast.

Pričakovani rezultati te prednostne naložbe so:

- S širokopasovnimi omrežji pokrita območja, kjer operaterji ne zagotavljajo dostopa do tovrstnih storitev.

Tabela 8 Specifični kazalniki rezultatov

ID	Kazalnik	Merska enota	Kategorija regije	Izhodiščna vrednost	Izhodiščno leto	Ciljna vrednost 2023	Vir podatkov	Pogostost poročanja
2.1	Penetracija širokopasovnega dostopa hitrosti 100Mb/s	delež	Celotna Slovenija	3,05	2014	70*	GURS/AKOS/SURS/LOKALNE SKUPNOSTI	Enkrat letno

*Ciljna vrednost 70 % penetracija širokopasovnega dostopa hitrosti 100 MB/s vključuje tako investicije z javnimi kot zasebnimi sredstvi. Večji vpliv na kazalnik je pričakovan z investicijami zasebnih sredstev, tako v segmentu nadgradnje obstoječe infrastrukture, kot tudi gradnje novih omrežij. Javna sredstva bodo namenjena za gradnjo širokopasovne infrastrukture tam, kjer še ni zgrajena in kjer hkrati ni tržnega interesa za njeno gradnjo.

2.2.3.1. Ukrepi, ki jim je podpora namenjena v okviru prednostne naložbe

2.2.3.1.1. Opis vrste in primerov ukrepov, ki jim je namenjena podpora, in njihovega pričakovanega prispevka k specifičnim ciljem, po potrebi vključno z opredelitvijo glavnih ciljnih skupin in vrst upravičencev

Z ukrepom bo zagotovljen dostop do širokopasovnih elektronskih komunikacijskih storitev naslednje generacije na območjih, kjer širokopasovna infrastruktura še ni zgrajena in kjer hkrati ni tržnega interesa za njeno gradnjo.

V projekte sofinanciranja bodo vključeni zasebni investitorji, lokalne skupnosti, izvajalci gradnje, upravljanja, vzdrževanja zgrajene infrastrukture in vsa zainteresirana javnost. Pri uporabi te infrastrukture bodo upoštevana področna pravila o regulaciji. Za čim večji učinek zgrajene infrastrukture se bodo uporabljala načela odprtosti za vse zainteresirane ponudnike širokopasovnih elektronskih komunikacijskih storitev in operaterje omrežij elektronskih komunikacij, s čimer se jim bo pod enakimi pogoji omogočil dostop do zainteresiranih končnih uporabnikov.

V okviru te prednostne naložbe bodo podprti:

- Gradnjo odprte širokopasovne infrastrukture naslednje generacije,⁷⁵ ki bo omogočala dostop do širokopasovnih elektronskih komunikacijskih storitev na področjih, kjer ga operaterji ne zagotavljajo ter ne izkazujejo tržnega interesa za gradnjo take širokopasovne infrastrukture. V okviru ukrepa bodo zgrajena hrbtenična in dostopovna odprta širokopasovna omrežja, ki bodo omogočala dostop do elektronskih komunikacijskih storitev vsem zainteresiranim končnim uporabnikom.

Ukrepi, ki bodo financirani iz EKSRR in ESRR bodo definirani na način, da bo izključena intervencija obeh skladov na istih območjih.

Ciljne skupine: gospodinjstva, podjetja, javne institucije, ki nimajo ustreznega dostopa do širokopasovnih elektronskih komunikacijskih storitev

⁷⁵ omrežja naslednje generacije v celoti ali delno sestavljajo optični komunikacijski elementi in lahko zagotavljajo storitve širokopasovnega dostopa z izboljšanimi lastnostmi v primerjavi z obstoječimi osnovnimi širokopasovnimi omrežji. Imajo naslednje lastnosti: 1) zanesljivo zagotavljanje zelo hitrih storitev na naročnika prek optičnih zalednih omrežij ali omrežij, ki temeljijo na enakovredni tehnologiji, dovolj blizu prostorov uporabnikov za dejansko zagotovitev zelo hitre povezave; 2) podpora različnim naprednim digitalnim storitvam, vključno s konvergiranimi storitvami, ki temeljijo izključno na internetnem protokolu, ter 3) znatno višje hitrosti prenosa podatkov v primerjavi z osnovnimi širokopasovnimi omrežji. Na trenutni stopnji tržnega in tehnološkega razvoja so dostopovna omrežja naslednje generacije: 1) optična dostopovna omrežja (FTTx), 2) napredna nadgrajena kabela omrežja in 3) nekatera napredna brezžična dostopovna omrežja, ki omogočajo zanesljivo zagotavljanje zelo hitrih storitev na naročnika

Vrste upravičencev: občine, podjetja in javne institucije, ki nastopajo kot soinvestorji, ter vsa druga zainteresirana javnost

2.2.3.1.2. Vodilna načela za izbor

Poleg relevantnih horizontalnih načel bodo upoštevana še dodatna, načela za izbor projektov, na podlagi katerih bodo imeli prednost tisti, ki bodo:

- temeljili na modelih z najvišjimi zasebnimi vložki;
- na enoto vloženih sredstev dosegali največji delež pokritosti gospodinjstev na upravičenih območjih, znotraj zaključene celote (občine ali konzorciji občin);
- upoštevali načelo tehnološke nevtralnosti;
- upoštevali direktivo o ukrepih za znižanje stroškov za postavitve elektronskih komunikacijskih omrežij visokih hitrosti;
- pri umeščanju v prostor umeščeni ob že obstoječo infrastrukturo.

2.2.3.1.3. Načrtovana uporaba finančnih instrumentov

Posebnih finančnih instrumentov se ne predvideva.

2.2.3.1.4. Načrtovana uporaba velikih projektov

Veliki projekti niso predvideni.

2.2.3.1.5. Kazalniki učinka (realizacije)

Tabela 9 Kazalniki učinkov

ID	Kazalnik	Merska enota	Sklad	Kategorija regije	Ciljna vrednost (2023)	Vir podatkov	Pogostost poročanja
2.2	Število novo priključenih gospodinjstev na novo zgrajenih širokopasovnih omrežjih z najmanj 100Mb/s	število	ESRR	V	12.480	GURS/AKOS/LOKALNE SKUPNOST	Enkrat letno
		število	ESRR	Z	8.320	GURS/AKOS/LOKALNE SKUPNOST	Enkrat letno
CO10	Infrastruktura IKT: Dodatna gospodinjstva, ki imajo širokopasovno povezavo s hitrostjo najmanj 30 Mb/s*	gospodinjstva	ESRR	V	12.480**	GURS/AKOS/LOKALNE SKUPNOST	Enkrat letno
		število	ESRR	Z	8.320***	GURS/AKOS/LOKALNE SKUPNOST	Enkrat letno

* Končne vrednosti, za oba kazalnika bodo iste, ker se bo gradilo IKT povezave do hitrosti 100 Mb/s na območjih, kjer sedaj ni povezave z najmanj 30 Mb/s. V kolikor bi na območjih, ker bomo gradili že bila povezava z najmanj 30 Mb/s potem bi z drugim kazalnikom šteli tudi tiste, katerim se je povezava povečala iz 30 na 100 Mb/s

** Vežano na prejšnji opombo, skupna vrednost obeh kazalnikov je 20.800 novih priključkov, od tega 12.480 v vzhodni kohezijski regiji in 8.320 v zahodni kohezijski regiji. Navedeni vrednosti v kazalniku Število novo priključenih gospodinjstev na novo zgrajenih širokopasovnih omrežjih z najmanj 30 Mb/s nista dodatni vrednosti, temveč gre iste vrednosti kot pri kazalniku Število novo priključenih gospodinjstev na novo zgrajenih širokopasovnih omrežjih z najmanj 100Mb/s.

*** Enako kot zgoraj

2.2.4. Krepitev aplikacij IKT za e-upravo, e-učenje, e-vključenost, e-kulturo in e-zdravje

Specifični cilj: Večja transparentnost in učinkovitost pri urejanju prostora, graditvi objektov in upravljanja z nepremičninami

Za potrebe učinkovitega upravljanja s prostorom in nepremičninami se bo izvedel Program projektov eProstor⁷⁶. S tem bo vzpostavljena skupna infrastruktura za prostorske informacije, vzpostavljen prostorski informacijski sistem in prenovljen sistem nepremičninskih evidenc. Zbirke prostorskih podatkov in storitve v zvezi s prostorskimi podatki bodo usklajene z zahtevami Zakona o infrastrukturi za prostorske informacije (ZIPI)⁷⁷. Ob zaključku Programa projektov eProstor bodo imeli uporabniki na enem mestu zbrane, enostavno dostopne in razumljive ter povezane in standardizirane najpomembnejše informacije o stanju prostora in vzpostavljeno enotno informacijsko infrastrukturo za prostorske informacije. Optimizirani bodo procesi na področju prostorskega načrtovanja, graditve objektov in upravljanja z nepremičninami. Na podlagi vzpostavljenih zbirk prostorskih podatkov in optimiziranih procesih bo vzpostavljeno elektronsko poslovanje v postopkih pridobitve gradbenega dovoljenja (eGraditev), priprave prostorskih aktov (ePlan) in evidentiranja nepremičnin.

Z izvedbo nalog bodo vzpostavljeni pogoji za odpravo strukturnih pomanjkljivosti in administrativnih ovir na področju prostorskega načrtovanja in graditve objektov, kar bo povečalo učinkovitost delovanja javne uprave. Program projektov eProstor bo ugodno vplival na vzpostavitev prijaznega okolja za tuje in domače naložbe, saj bo zagotovljena večja preglednost in učinkovitost pri urejanju prostora, graditvi objektov in upravljanju z nepremičninami. Omogočen bo hitrejši investicijski cikel, kar bo spodbudilo gospodarsko rast v državi in prispevalo k dolgoročnemu gospodarskemu razvoju in povečanju blaginje prebivalcev. Z izvedbo programa projektov eProstor bodo spodbujene naložbe podjetij v inovacije in raziskave, saj bo operativno tehnična izvedba nalog zahtevala angažiranje novih tehnologij in velikega števila organizacij zasebnega sektorja. Enostavno dostopni prostorski podatki in storitve bodo spodbudili podjetja k razvoju novih, inovativnih storitev.

Posebna pozornost bo namenjena uporabi novih tehnologij in inovacij na področju dostopa in povezovanja prostorskih zbirk podatkov, zagotavljanja njihove medopravnosti in ponovne uporabe ter vzpostavljanju na znanju temelječih storitev z dodano vrednostjo na področju prostorskega načrtovanja, graditve in preнове objektov in upravljanja z nepremičninami.

V okviru te prednostne naložbe bo podprta izvedba Programa projektov eProstor, ki bodo za vzpostavitev storitev uporabljale centralne horizontalne funkcije elektronskega poslovanja javne uprave, ki bodo razvite v okviru PO 11. Pri izvedbi nalog v okviru prednostnih osi PO 2 in PO 11 zato ne gre za podvajanje, ampak za integracijo posameznih vsebinskih (vertikalnih) področij s horizontalnimi funkcijami elektronskega poslovanja javne uprave.

Pričakovani rezultat te prednostne naložbe je:

- vzpostavljena informacijska infrastruktura za prostorske podatke in storitve, ki bo zagotovila podporo javni upravi in državljanom na področju urejanja prostora, graditve objektov in upravljanja z nepremičninami.

⁷⁶ Za namen izvedbe projekta eProstor bo izdelana neodvisna ocena investicijskih stroškov.

⁷⁷ Zakon o infrastrukturi za prostorske informacije (Uradni list RS, št. 8/10)

Tabela 10 Specifični kazalniki rezultatov

ID	Kazalnik	Merska enota	Kategorija regije	Izhodiščna vrednost	Izhodiščno leto	Ciljna vrednost 2023	Vir podatkov	Pogostost poročanja
2.3	Delež vzpostavljene informacijske infrastrukture za občane, podjetja in javno upravo na področju prostorskega načrtovanja, graditve objektov in evidentiranja nepremičnin	Delež*	Celotna Slovenija	11	2014	80	EVROPSKA KOMISIJA (glej opombo)	Enkrat letno

* Merska enota predstavlja povprečno vrednost indikatorjev za skladne metapodatke, zbirke prostorskih podatkov in storitve v zvezi s prostorskimi podatki, ki se zbirajo v skladu z Odločbo Komisije z dne 5. junija 2009 o izvajanju Direktive 2007/2/ES Evropskega parlamenta in Sveta glede spremljanja in poročanja (UL L, št. 148 z dne 11.06.2009).

** metapodatki 34%, podatki 0%, storitve 0%

2.2.4.1. Ukrepi, ki jim je podpora namenjena v okviru prednostne naložbe

2.2.4.1.1. Opis vrste in primerov ukrepov, ki jim je namenjena podpora, in njihovega pričakovanega prispevka k specifičnim ciljem, po potrebi vključno z opredelitvijo glavnih ciljnih skupin in vrst upravičencev

V okviru te prednostne naložbe bodo podprti ukrepi za vzpostavitev enotne informacijske infrastrukture za prostorske in nepremičninske podatke v Sloveniji ter skladno z direktivo INSPIRE. Vzpostavljen bo prostorski informacijski sistem za podporo upravljanja s prostorom. Vzpostavljene bodo omrežne storitve (iskanje, vpogled, prenos, preoblikovanje itd.) za prostorske in nepremičninske podatke. Izvedena bo informacijska prenova nepremičninskih evidenc skupaj s posodobitvijo in pretvorbo analognih prostorskih podatkov in podatkov o geodetskih meritvah v digitalno obliko. Ukrep bo z uvajanjem elektronskega poslovanja omogočil pospešitev izvedbe upravnih postopkov in učinkovitejše delovanje javnega sektorja.

V okviru te prednostne naložbe bomo podprli:

- informacijsko prenavo obstoječih nepremičninskih evidenc;
- izboljšavo položajne natančnosti grafičnega dela zemljiškega katastra;
- vzpostavitev prostorskega informacijskega sistema (vzpostavitev zbirke podatkov in e-poslovanja v javni upravi na področju načrtovanja prostora in graditve objektov);
- opredelitev varstvenih območij dediščine, nadgradnjo evidenc in postopkov na področju varstva kulturne dediščine in ohranjanja narave ter evidenc in postopkov v zvezi z omejevanjem rabe prostora na varstvenih, zavarovanih, degradiranih, ogroženih in drugih območjih za potrebe optimizacije procesov na področju prostorskega načrtovanja in graditve objektov;
- vzpostavljanje potrebnih koordinacijskih mehanizmov za delovanje skupne infrastrukture za prostorske informacije skladno z ZIPI;
- vzpostavljanje omrežja ponudnikov in uporabnikov podatkov ter dialoga med njimi;
- spremljanje vzpostavitve in uporabe infrastrukture za prostorske informacije;
- zagotavljanje pogojev za neoviran pretok prostorskih podatkov med organi javne uprave v Sloveniji in njihovo izmenjavo z organi Evropske komisije in med državami članicami;
- vzpostavljanje omrežja storitev vezanih na prostorske podatke.

Ciljne skupine: javna uprava, občani, gospodinjstva, podjetja

Vrste upravičencev: javna uprava

2.2.4.1.2. Vodilna načela za izbor

Poleg relevantnih horizontalnih načel bodo upoštevana še dodatna, načela za izbor projektov, na podlagi katerih bodo imeli prednost tisti, ki bodo:

- temeljili na uvajanju novih tehnologij in internetu stvari,
- vključevali kratkoročno/dolgoročno optimalne tehnološke rešitve (licenčno vs. odprtokodno),
- vključevali celovite in inovativne storitve in procese,
- podpirali usmeritev »open governmental data«.

2.2.4.1.3. Načrtovana uporaba finančnih instrumentov

Posebni finančni instrumentov se ne predvideva.

2.2.4.1.4. Načrtovana uporaba velikih projektov

Veliki projekti niso predvideni.

2.2.4.1.5. Kazalniki učinka (realizacije)

Tabela 11 Kazalniki učinkov

ID	Kazalnik	Merska enota	Sklad	Kategorija regije	Ciljna vrednost (2023)	Vir podatkov	Pogostost poročanja
2.4	število vključenih upravljavcev zbirk podatkov v program projektov eProstor*	Število vključenih upravljavcev zbirk	ESRR	Obe regiji	10	GURS, lokalne skupnosti, lastni podatki	Enkrat letno
2.5	število e-storitev za občane, poslovne subjekte in javno upravo na področju prostorskega načrtovanja, graditve objektov in evidentiranja nepremičnin v okviru programa projektov eProstor**	Število e-storitev	ESRR	Obe regiji	13	GURS, , lokalne skupnosti, MK, ZVKDS, lastni podatki	Enkrat letno
2.6	Število arhivskih elaboratov zemljiškega katastra v digitalni obliki***	število	ESRR	Obe regiji	9 milijonov dokumentov	GURS, , lokalne skupnosti, lastni podatki	Enkrat letno
2.7	povprečno število vseh sprejetih in uveljavljenih občinskih prostorskih aktov na leto****	Število aktov	ESRR	Obe regiji	20	MOP, lokalne skupnosti	Enkrat letno

*V programu projektov eProstor je predvideno povezovanje upravljavcev obstoječih in novih zbirk prostorskih podatkov skladno z zahtevami Zakona o infrastrukturi za prostorske informacije (ZIPI). Ciljno stanje tega kazalnika je da bi bili v storitve vključeni vsi upravljavci

** V okviru programa projektov se načrtuje vzpostavitev elektronskih storitev za uporabnike. Elektronske storitve bodo razvite za potrebe izdaje gradbenega dovoljenja, izdaje soglasja, iskanja po posameznih zbirkah podatkov, pregledovanja po posameznih zbirkah podatkov, prenosa podatkov in za preoblikovanje zbirk prostorskih podatkov z namenom zagotavljanja njihove medopravilnosti.

*** Do danes je Geodetska uprava RS uspela pretvoriti v digitalno obliko cca 40% elaboratov arhivskih podatkov geodetskih meritev, ki so bili izdelani zgolj na papirju. Do zaključka projekta nameravamo ta postopek zaključiti v celoti (100%), kar pomeni skeniranje še preostalih 9 mio dokumentov. Samo celovita pretvorba arhivskih elaboratov v digitalno obliko omogočila popolno elektronsko poslovanje pri evidentiranju nepremičnin.

**** V letu 2007 je bila sprejeta nova prostorska zakonodaja, ki je določila pravila za izdelavo občinskih prostorskih aktov v digitalni obliki. Od leta 2007 do leta 2013 je bilo na leto povprečno vseh sprejetih in uveljavljenih 12,7 občinskih prostorskih aktov v digitalni obliki. Kazalnik določa povprečno število vseh sprejetih in uveljavljenih občinskih prostorskih aktov na leto do leta 2023.

2.2.5. Socialne inovacije, transnacionalno sodelovanje in prispevek k tematskim ciljem 1- 7

Ni relevantno.

2.2.6. Okvir uspešnosti

Prednost na os	Vrsta kazalnika (ključna faza izvajanja, finančni kazalnik, kazalnik učinka ali, če je ustrezno, rezultatov)	Identifikator	Kazalnik ali ključna faza izvajanja	Merska enota, če je ustrezno	Skald	Kategorija regije	Mejnik za 2018	Končni cilj (2023)	Vir podatkov	Pojasnilo o pomenu kazalnika, kadar je ustrezno
2	Kazalnik učinka	2.2	Število novo priključenih gospodinjstev na novo zgrajenih širokopasovnih omrežjih z najmanj 100Mbps	Število	ESRR	v	3.744	12.480	GURS/AKOS/	72 % sredstev prednostne osi 2, skupaj za obe kohezijski regiji
				Število	ESRR	z	2.496	8.320	GURS/AKOS/	
2	Finančni kazalnik	F1	Vložena sredstva/lzdatki	EUR	ESRR	v	14.910.000	49.710.000		
				EUR	ESRR	z	10.780.000	35.937.847		

2.2.7. Kategorije intervencij

Sklad in področje ukrepanja ESRR KRVS									
Tabela 1: Domena ukrepa		Tabela 2: Oblika financiranja		Tabela 3: Vrste ozemlje		Tabela 4: Teritorialni mehanizmi izvajanja		Tabela 6: Sekundarno področje v okviru ESS	
koda	€ znesek	koda	€ znesek	koda	€ znesek	koda	€ znesek	koda	€ znesek
047	30.000.000	01	30.000.000	03	30.000.000	07	30.000.000	00	
078	9.768.000	01	9.768.000	07	9.768.000	07	9.768.000	00	

Sklad in področje ukrepanja ESRR KRZS									
Tabela 1: Domena ukrepa		Tabela 2: Oblika financiranja		Tabela 3: Vrste ozemlje		Tabela 4: Teritorialni mehanizmi izvajanja		Tabela 6: Sekundarno področje v okviru ESS	
koda	€ znesek	koda	€ znesek	koda	€ znesek	koda	€ znesek	koda	€ znesek
047	20.018.277	1	20.018.277	03	20.018.277	07	20.018.277	00	
078	8.732.000	1	8.732.000	07	8.732.000	07	8.732.000	00	

2.2.8. Povzetek načrtovane uporabe tehnične pomoči, vključno z ukrepi za krepitev administrativne zmogljivosti organov, ki sodelujejo pri upravljanju n nadzorovanju programov in upravičencev, kadar so takšni ukrepi potrebni

Ustrezna administrativna usposobljenost kadrov za izvajanje te prednostne naložbe bo zagotovljena z izvajanjem usposabljanj na področjih, ki so opredeljena v okviru prednostne osi za tehnično pomoč.

2.3. Dinamično in konkurenčno podjetništvo za zeleno gospodarsko rast

2.3.1. Utemeljitev vzpostavitve prednostne osi, ki zajema več kot eno kategorijo regij, več kot en tematski cilj ali več kot en sklad

Osrednji izziv ohranjanja gospodarske rasti in konkurenčnosti je razvijanje kompetenc in zmogljivosti podjetij in njihov odziv na družbene izzive. Z nadgradnjo obstoječih zmogljivosti in pridobljenega znanja je možno zagnati nov razvoj ter izboljšati konkurenčnost gospodarstva v domačem in mednarodnem okolju.

Dinamično in konkurenčno podjetništvo predstavlja temelj za gospodarski razvoj Slovenije in nova delovna mesta. V skladu s Strategijo EU 2020 in strateškimi razvojnimi dokumenti Slovenije bo gospodarska rast dosežena z izvajanjem ukrepov, ki bodo pozitivno vplivali tudi na družbo in okolje. Na ta način bodo upoštevani vsi trije elementi trajnostnega razvoja.

V Sloveniji je število podjetij enakomerno porazdeljeno na vzhodu in zahodu. V obeh kohezijskih regijah je med ključnimi ovirami za rast in razvoj MSP v Sloveniji dostop podjetij do finančnih virov, prezdolženost podjetij ter nizka stopnja podjetniške aktivnosti. Izziv je tudi povečati stopnjo internacionalizacije podjetij in zagotoviti višjo stopnjo vključenosti v globalne verige vrednosti. Izboljšati je potrebno skupna vlaganja znanj, tehnologij in kapitala.

Cilj te prednostne osi je pospešiti rast in razvoj ter izboljšati mednarodno konkurenčnost podjetij, posebej MSP. Za uspešno doseganje ciljev v okviru te prednostne osi je nujno sočasno izvajanje ukrepov na področju vlaganj v mednarodno in regionalno konkurenčnost raziskav, inovacij in tehnološkega razvoja, trga dela in izobraževanja pa tudi na področju povečevanja učinkovitosti dela javne uprave in pravosodnih organov. Zato se bodo ukrepi smiselno dopolnjevali s tistimi, ki so predvideni v okviru poglavij 2.1, 2.8, 2.9, 2.10 in 2.11. S tem bo ustvarjena povezava s procesom priprave Strategije pametne specializacije, izvajanjem načel Akta za mala podjetja in doseganjem ciljev EU 2020.

2.3.2. Sklad, kategorija regija in osnova za izračun podpore Unije

Sklad	ESRR
Kategorija regije	V, Z
Osnova za izračun (skupni upravičeni izdatki ali upravičeni javni izdatki)	Skupni upravičeni strošek

2.3.3. Spodbujanje podjetništva, zlasti z omogočanjem lažje gospodarske izrabe novih idej in spodbujanjem ustanavljanja novih podjetij, vključno s podjetniškimi inkubatorji

Specifični cilj 1: Spodbujanje nastajanja in delovanja podjetij, predvsem start-up podjetij

Ustvarjanje novih podjetij preko zagona in delovanja podjetij, predvsem start-up podjetij, je ključnega pomena za rast gospodarstva in nova delovna mesta. Po podatkih letnih študij GEM (Global Entrepreneurship Monitor) se Slovenija v zadnjih letih uvršča na sam rep preučevanih držav glede stanja podjetništva in podjetniške dinamike.

Raziskava GEM Slovenija 2013 ugotavlja, da indeks zgodnje podjetniške aktivnosti TEA, ki vključuje nastajajoče in nove podjetnike, kaže v zadnjih letih trend rasti (v letu 2008 je indeks TEA znašal 3,65%, v letu 2013 pa 6,45 %, kar pomeni 55. mesto od 63 držav), kar je zagotovo spodbudno. Žal pa se v Sloveniji še naprej nadaljuje trend upadanja zaznavanja poslovnih priložnosti v okolju.

Raziskava prav tako ugotavlja, da je v letu 2013 primanjkovalo finančnih mehanizmov za zagon novih, rastočih ter inovativnih podjetij. Med slabosti za razvoj podjetništva v Sloveniji se šteje tudi pomanjkanje podjetniške kulture, predvsem pa negativna klima za podjetništvo, podcenjevanje, odnos do uspeha in podjetnih posameznikov, manjša nagnjenost k tveganju, pa tudi pomanjkanje notranje podjetniške kulture obstoječih podjetij.

Iz navedene problematike sledi, da je potrebno:

- okrepiti finančne mehanizme za zagon novih, rastočih in inovativnih podjetij (semenski kapital, subvencije za zagon...),
- širiti zavedanje o novih poslovnih priložnostih,
- izboljšati klimo za podjetništvo preko promocije podjetništva in uspešnih zgodb,
- spremeniti dojemanje podjetnosti, inovativnosti in podjetništva, ki ne le spodbuja uspehe podjetij, ampak omogoča nove (in tudi ponovne) začetke,
- okrepiti storitve podjetniškega podpornega okolja (npr. mentorstvo za mlada podjetja).

Cilj vsega tega je povečanje podjetniške dinamike, ki se izraža v večjem številu novonastalih podjetij, ki zaposlujejo in se uspešno odzivajo na potrebe trga. Še posebno pomembna so t.i. start-up podjetja. Start-up podjetja so novonastala podjetja, katerih namen je razvoj inovativnih proizvodov ali storitev, in ki imajo velik potencial za rast. Inovativna podjetja z visokim potencialom za rast namreč ustvarijo kar 3-krat več delovnih mest kot podjetja s srednjim potencialom rasti in kar 15-krat več kot podjetja z nizkim potencialom rasti. Start-up (in spin-off) podjetja običajno nastajajo v inovacijskih središčih, kjer se koncentrirajo znanje in kjer se lahko oblikujejo interdisciplinarnе skupine, torej tam, kjer je vzpostavljena ustrezna podjetniška in ustvarjalna dinamika, oziroma kjer je na voljo ustrezno podporno okolje (npr. tehnološki parki, univerzitetni inkubatorji, podjetniški pospeševalniki...).

Za vsa novonastala podjetja je ključnega pomena ustrezno podporno okolje, ki zagotavlja podjetniško, inovativno in finančno podporo za uspešen razvoj podjetij v zgodnjih fazah rasti.

Pričakovani rezultati tega specifičnega cilja so:

- Povečanje podjetniške aktivnosti

Tabela 12 Specifični kazalniki rezultatov, specifični cilj 1

ID	Kazalnik	Merska enota	Kategorija regije	Izhodiščna vrednost	Izhodiščno leto	Ciljna vrednost* (2023)	Vir podatkov	Pogostost poročanja
3.1	Povečanje indeksa podjetniške aktivnosti (TEA indeks)	indeks		6,45	2013	7,00	GEM	Enkrat letno

* V primeru ESRR in KS so lahko ciljne vrednosti kvalitativne ali kvantitativne.

Specifični cilj 2: Povečanje dodane vrednosti MSP

V Sloveniji predstavljajo MSP večino vseh podjetij (99,8 %), od tega mikro podjetja 92,8 %. Predvsem na območjih s posebnimi razvojnimi potrebami prevladujejo mikro podjetja, ki zaradi pomanjkanja inovativnosti, ustreznega podpornega okolja in dostopa do virov financiranja ne zagotavljajo novih delovnih mest.

V letu 2013 so MSP prispevala 63% k dodani vrednosti gospodarstva. Z vidika povečanja dodane vrednosti so še posebno pomembna hitro rastoča podjetja, ki so v Sloveniji velika neizkoriščena priložnost za rast gospodarstva. Delež hitro rastočih podjetij se je od nastanka krize več kot prepolovil, kar kaže, da je okrevanje gospodarstva predvsem v tem segmentu MSP še najbolj dolgoročno izpostavljeno negativnim učinkom krize (v letu 2008 je bil ta delež 5,99 %, v letu 2011 pa 2,49 %, izražen s številom zaposlenih, Eurostat).

V programskem obdobju 2007 – 2013 so se izvajale aktivnosti na področju spodbujanja podjetništva in konkurenčnosti, ki so bile usmerjene predvsem v tehnološko posodabljanje MSP in zagotavljanje finančnih virov. Tovrstne investicije so le ublažile zelo negativne učinke krize, niso jih pa mogle povsem odpraviti. Investicije v tehnološko opremo so se izvajale v obeh regijah v sorazmernem obsegu, saj je razmerje med vzhodno in zahodno kohezijsko regijo v razmerju 56:44 v korist vzhodne kohezijske regije. Število podprtih podjetij z garancijami za bančne kredite in subvencijo obrestne mere je bilo v razmerju 54:46 v korist vzhodne kohezijske regije.

V programskem obdobju 2014-2020 bodo aktivnosti usmerjene v spodbujanje rasti MSP, predvsem hitro-rastočih podjetij, kar se bo odražalo v povečanju dodane vrednosti MSP. S tega vidika so ključni izboljšanje dostopa do kapitala in virov financiranja, usposabljanje, mentorstvo, povezovanje in mreženje ter ostale podporne storitve. To bo pripomoglo h krepitvi večšin in kompetenc na ravni podjetij (npr. za upravljanje in vodenje podjetij, trženje...) in tudi na ravni medpodjetniških povezav (grozdov, mrež, ipd. na lokalnem, regionalnem in v mednarodnem prostoru). Pomembni poudarki bodo namenjeni tudi odpravi ovir za uspešno delovanje podjetij, boljšemu zakonodajnemu in institucionalnemu okviru ter novim pristopom pri spodbujanju podjetniške dejavnosti.

Boljša konkurenčnost gospodarstva bo dosežena tudi s spodbujanjem podjetij za večjo rabo obnovljivih virov, izboljšanje snovne in energetske učinkovitosti ter za razvoj okoljsko manj obremenjujočih izdelkov in storitev. V Sloveniji se namreč okoli četrtnina predelovalnih dejavnosti uvršča med energetske intenzivno industrijo (papirna in kemična industrija ter proizvodnji kovin in nekovin), kar je bil leta 2011 peti najvišji delež med državami EU. Izboljševanje energetske in snovne učinkovitosti ter razvoj t.i. zelenih produktov bo imelo multiplikativne učinke na gospodarstvo, saj se bodo poleg prihrankov pri energiji in surovinah ter posledičnem zniževanju proizvodnih stroškov, zmanjšale tudi potrebe po uvozu energije ter povečala energetska neodvisnost. Poudarek bo dan tudi področju turistične dejavnosti, še posebej povezovanju posameznih iniciativ za razvoj in promocijo destinacij.

Pričakovani rezultati tega specifičnega cilja so:

- večje število hitrorastočih podjetij;
- večji delež čistih prihodkov v MSP, tudi iz naslova »zelenih produktov«;
- višja produktivnost (dodana vrednost na zaposlenega) v MSP;
- povečanje energetske in snovne učinkovitosti.

Tabela 13 Specifični kazalniki rezultatov, specifični cilj 2

ID	Kazalnik	Merska enota	Kategorija regije	Izhodiščna vrednost	Izhodiščno leto	Ciljna vrednost* (2023)	Vir podatkov	Pogostost poročanja
3.2	Število hitrorastočih podjetij	število		3.725	2012	5.000	AJPES (metodologija MGRT)	Enkrat letno
3.3	Delež čistih prihodkov MSP v čistih prihodkih vseh podjetij	delež		47,38	2012	49,50	AJPES	Enkrat letno
3.4	Dodana vrednost na zaposlenega v MSP	EUR		31.175	2012	38.000	AJPES	Enkrat letno
3.5	Višja snovna produktivnost	DMC/BDP		1,07	2011	1,50	EUROSTAT/SURS	Enkrat letno

* V primeru ESRR in KS so lahko ciljne vrednosti kvalitativne ali kvantitativne.

Izbrani specifični kazalniki so spremljani s strani priznanih inštitucij, ki uporabljajo usklajene metodološke pristope. Ciljne vrednosti za leto 2023 so določene na podlagi projekcij trenda razvoja ob upoštevanju načrtovanih aktivnosti v okviru prednostne naložbe. Metodologija MGRT za spremljanje števila hitrorastočih podjetij je bila izdelana v okviru Raziskave o podjetjih z visokim potencialom rasti 2012.

2.3.3.1. Ukrepi, ki jim je podpora namenjena v okviru prednostne naložbe

2.3.3.1.1. *Opis vrste in primerov ukrepov, ki jim je namenjena podpora, in njihovega pričakovanega prispevka k specifičnim ciljem, po potrebi vključno z opredelitvijo glavnih ciljnih skupin in vrst upravičencev*

V okviru specifičnega cilja 1 **Spodbujanje nastajanja in delovanja podjetij, predvsem start-up podjetij** bodo spodbude namenjene:

- **MLADIM PODJETJEM IN NOVIM PODJETNIŠKIM PODJEMOM**, kjer bo poseben poudarek na (1) inovativnih start-up podjetjih s potencialom globalne rasti, (2) podjetjih s področja družbenih inovacij in podjetjih, ki uvajajo nove načine ustvarjanja dodane vrednosti (npr. design, nabavne poti, tržni pristopi, poprodajne storitve, nadgradnja in uporaba tradicionalnih znanj in veščin, itd.) ter (3) podjetjih z geografskih območij, ki se soočajo s posebnimi razvojnimi izzivi, vendar imajo potencial rasti in razvoja vsaj na regionalnem nivoju in (4) podjetjem, ki uvajajo nove načine izvajanja socialnih vsebin v sodelovanju z institucionalnim sektorjem in z lokalnim okoljem.
- **NADGRADNJI OBSTOJEČEGA PODPORNEGA OKOLJA** z razvojem in spodbujanjem sodobnih oblik podpornih storitev, povezovanja ter upravljanja RDO na regionalni ravni (npr. mentorstvo, usposabljanje, promocija, spodbujanje povezovanja podjetij in kulturnih in kreativnih industrij, svetovanje, vključno za internacionalizacijo podjetij) v okviru podjetniško inovacijskega ekosistema, skladno s Strategijo pametne specializacije. V izkazanih primerih institucionalnega primanjkljaja tako na nacionalni kot na regionalni ravni to lahko predstavlja nadgradnjo ter izgradnjo dodatne regionalne infrastrukture tudi z izvedbo investicij manjšega obsega v ekonomsko poslovno infrastrukturo z razvojem pripadajočih storitev in pripadajočo dostopno infrastrukturo.

V okviru specifičnega cilja 2 **Povečanje dodane vrednosti MSP** bodo spodbude namenjene:

- **RASTI IN RAZVOJU MSP**, z namenom spodbujanja sodobnih elementov doseganja dodane vrednosti in so zasnovane na (1) ustvarjalnosti in inovativnosti (npr. povezovanju s kreativnimi industrijami, mrežno povezovanje MSPjev med seboj in z drugimi javnimi institucijami za razvoj novih in inovativnih produktov in storitev. (2) tehnološkem in netehnološkem razvoju ter (3) investicijskih in razvojnih vlaganjih podjetij. Posebna pozornost bo namenjena hitrorastočim podjetjem in podjetjem s potencialom (globalne) rasti za nove organizacijske in poslovne rešitve.
- **NADGRADNJI OBSTOJEČEGA PODPORNEGA OKOLJA** v povezavi s specifičnim ciljem 1 te prednostne naložbe.
- **VZPOSTAVITVI ENOTNE POSLOVNE TOČKE** (nadgradnja Enotne kontaktne točke) za potrebe informiranja podjetij, izvajanja e-postopkov, e-poročanja podjetij, kar bo zmanjšalo število in obseg posredovanja podatkov podjetij državnim organom in hkrati zagotavljalo vpogled, uporabo in izmenjavo podatkov na enem mestu. Ukrep je povezan s poglavjem 2.11.1, v okviru katerega bodo razvite centralne horizontalne funkcije elektronskega poslovanja javne uprave.
- **IZBOLJŠANJU ENERGETSKE IN SNOVNE UČINKOVITOSTI PODJETIJ.** Izvajali bomo ukrepe za spodbujanje učinkovite rabe energije in obnovljivih virov energije, kot so npr. spodbujanje energetske učinkovitih procesov v podjetjih, predstavitveni projekti ter podporni ukrepi vezani na energetske učinkovitost, podpora rabi lokalnih virov obnovljive energije, kot so biomasa, sonce, geotermalna energija... Prav tako se bodo izvajali ukrepi za izboljšanje učinkovite rabe virov npr. spodbujanje in razvoj zamenjave primarnih s sekundarnimi viri, zapiranje snovnih tokov znotraj podjetij in v mrežah (kot npr. industrijska simbioza), uvedba učinkovitejših proizvodnih procesov, preprečevanje odpadkov in bolj učinkovito ravnanje z odpadki, bolj učinkovita raba drugih virov itd.), ki bodo prispevali k prehodu Slovenije v krožno gospodarstvo.

V podporo izvajanju zgoraj navedenih ukrepov pri **obeh specifičnih ciljih** se bodo uporabljali instrumenti za lajšanje dostopa do virov financiranja, ki bodo namenjeni podjetjem v vseh fazah razvoja za odpravljanje vrzeli v financiranju:

- instrumenti dolžniških in lastniških virov financiranja (tvegani kapital, garancije za bančne kredite s subvencioniranjem obrestnih mer, mikrokrediti, mikrogarancije, krediti in mezzanine krediti...);
- prilagojeni finančni instrumenti za posamezne faze razvoja podjetij (kot npr. semenski in predsemenski viri financiranja za mlada podjetja) ter druge sodobne oblike financiranja;
- nepovratni viri, tudi v kombinaciji z drugimi finančnimi instrumenti, za specifične namene in ciljne skupine (npr. učinkovita raba virov, mlada podjetja);
- dopolnilni ukrepi finančnim instrumentom, kot na primer mentorstvo, poslovno svetovanje, ipd.

Kjer bo upravičeno, relevantno in potrebno, bodo pripravljene ukrepi prilagojeni za nacionalno in regionalno raven ter usklajeni na ravni resorjev, saj se ukrepi dopolnjujejo z ukrepi na področju raziskav, razvoja in inovacij, zaposlovanja, socialne vključenosti, usposabljanja, izobraževanja in učinkovite javne uprave. Vsebina, načrtovanje in izvedba ukrepov bodo medsebojno usklajeni in komplementarni, tako da bomo zagotovili največje možne sinergične učinke in preprečili morebitna podvajanja pri izvajanju ukrepov. V sklopu podpor bo, v primerih, ko bo to upravičeno in relevantno, v manjšem deležu možno podpreti tudi vlaganja v izgradnjo javne infrastrukture, ki je nujna za izvedbo poslovnih investicij.

Pri podpori projektom bo upoštevana različna stopnja sofinanciranja za vzhodno in zahodno regijo. V obeh primerih bo zaradi državnih pomoči uporabljena nižja stopnja sofinanciranja, pri čemer bo v KRVS ta višja, kar izhaja iz višjih stopenj sofinanciranja glede na določbe Uredbe EU

651/2014 (GBER). Na ravni dodeljevanja povratnih sredstev se bo zasledovalo načelo, da so razpoložljiva sredstva namenjena najboljšim projektom z ustreznim zasebnim finančnim vzvodom. Pri podpori MSP bomo upoštevali določila državnih pomoči, vključno s prepovedjo podpore podjetjem v težavah.

Ciljne skupine: MSP v vseh fazah razvoja, potencialni podjetniki

Upravičenci: MSP v vseh fazah razvoja, potencialni podjetniki, podjetniško inovacijsko podporno okolje, javni skladi (npr. Slovenski podjetniški sklad, Slovenski regionalni razvojni sklad, itd.) in javne agencije (npr. SPIRIT, itd.) in drugi finančni posredniki (npr. SID banka, regijske garancijske sheme, itd.), državna in javna uprava, pravosodni organi, občine, institucije regionalnega razvoja.

2.3.3.1.2. *Vodilna načela za izbor*

Poleg horizontalnih načel, bomo v okviru te prednostne naložbe pri izboru projektov upoštevali še naslednja načela za izbor, npr.:

- načelo transparentnosti in partnerstva bo zagotovljeno preko meril za izbor posameznih operacij.
- prispevek k doseganju ciljev, opredeljenih v strateških razvojnih dokumentih Slovenije, prispevek k doseganju ciljev EU 2020 in relevantnih tematskih ciljev in prednostnih naložb.

Poleg horizontalnih načel se bodo pri izboru projektov upoštevala tudi identificirana področja v Strategiji pametne specializacije. Pri izboru bodo imeli prednost projekti, ki bodo izpolnjevali osnovna merila za dodeljevanje razvojnih spodbud podjetjem, kot npr.:

- ocena kakovosti in izvedljivosti projekta (sposobnost nosilcev za izvedbo projekta – človeški, materialni in finančni viri);
- tržni potencial projekta;
- širši družbeni vpliv oziroma odgovor na družbene izzive, itd;
- prispevek k premagovanju razvojnih razlik med kohezijskima regijama;

Pri podpori projektom se upoštevajo pravila državnih pomoči. V kolikor bo smiselno in možno se bodo uporabili tako imenovani »of the shelf« instrumenti Evropske komisije.

2.3.3.1.3. *Načrtovana uporaba finančnih instrumentov*

V obdobju 2007-2013 je bil iz kohezijskih sredstev v okviru Slovenskega podjetniškega sklada vzpostavljen holdinški sklad za financiranje MSP. Izvajali so se naslednji finančni instrumenti: garancije za kredite s subvencijo obrestne mere, razvoj skladov tveganega kapitala, mikrokrediti. Iz naslova nacionalnih sredstev je bila v letu 2014 vzpostavljena tudi linija semenskega in zagonskega kapitala. Linijo financiranja dopolnjuje tudi posojilni sklad SID banke. Sredstva za financiranje so iz vseh teh linij na razpolago podjetjem tudi v letu 2015.

V programskem obdobju 2014–2020 je predvideno tudi izvajanje finančnih instrumentov za vse faze razvoja podjetij, in sicer samostojno ali v povezavi z nepovratnimi sredstvi. Glede na izkušnje iz programskega obdobja 2007–2013 bomo tudi v obdobju 2014-2020 nadaljevali in nadgradili izvajanje finančnih instrumentov, kot so garancije za bančne kredite s subvencijo obrestne mere, mikrokrediti, lastniško financiranje (semenski in tvegani kapital, mezzanine financiranje) ter kombiniranje različnih instrumentov, tudi s subvencijami. Slovenija bo za obdobje 2014–2020 izdelala tudi predhodno oceno potreb trga in vrzeli financiranja na trgu ter ocene višine in obsega potrebnih javnih sredstev za finančne instrumente, vključno z vrstami finančnih instrumentov za področja. Za izdelavo ocene je v teku javno naročilo za izbor ponudb.

2.3.3.1.4. Načrtovana uporaba velikih projektov

Ni načrtovana.

2.3.3.1.5. Kazalniki učinka (realizacije)

Tabela 14 Kazalniki učinkov

ID	Kazalnik	Merska enota	Sklad	Izhodiščno leto	Ciljna vrednost (2023)	Vir podatkov	Pogostost poročanja
CO01	Produktivne naložbe: Število podjetij, ki prejmejo podporo	podjetja	ESRR	2014	5000	Spremljanje (MGRT, MK, MIZŠ)	letno
CO03	Produktivne naložbe: Število podjetij, ki prejmejo finančno podporo, ki niso nepovratna sredstva	podjetja	ESRR	2014	3600	Spremljanje	letno
CO02	Produktivne naložbe: Število podjetij, ki prejmejo nepovratna sredstva	podjetja	ESRR	2014	1400	Spremljanje (MGRT, MK, MIZŠ)	letno
C004	Produktivne naložbe: Število podjetij, ki prejmejo nefinančno podporo	podjetja	ESRR	2014	2000	Spremljanje	letno
C005	Produktivne naložbe: Število podprtih novih podjetij	podjetja	ESRR	2014	400	Spremljanje (MGRT, MIZŠ)	letno
C006	Produktivne naložbe: Zasebne naložbe, ki dopolnjujejo javno podporo podjetjem (nepovratna sredstva)	EUR	ESRR	2014	150.000.000	Spremljanje	letno
C007	Produktivne naložbe: Zasebne naložbe, ki dopolnjujejo javno podporo podjetjem (povratna sredstva)	EUR	ESRR	2014	750.000.000	Spremljanje	letno
C008	Produktivne naložbe: Povečanje zaposlenosti v podprtih podjetjih	ekvivalent polnega delovnega časa	ESRR	2014	1000	Spremljanje	letno
3.6	Število podprtih investicijskih projektov za fizično/poslovno infrastrukturo	število	ESRR	2014	12	Spremljanje	letno
3.7	Število podjetij, ki so uvedla ukrepe za učinkovito ravnanje z viri (vključuje ukrepe za povečanje energetske in snovne učinkovitosti)	število	ESRR	2014	1000	Spremljanje (Mzi, MOP, MGRT)	letno
3.8	Število uporabnikov Enotne poslovne točke	število	ESRR	2014	50.000	Spremljanje (MJU)	letno
3.9	Število novo podprtih storitev za podjetja	število	ESRR	2014	68	Spremljanje (MJU)	letno

*V primeru ESRR in KS so lahko ciljne vrednosti kvalitativne ali kvantitativne

Metodologija: Na tej prednostni naložbi bomo kazalnike spremljali skladno s smernicami za spremljanje in vrednotenje, ki jih bo izdal OU. Doseganje vrednosti posameznih kazalnikov se bo spremljalo enkrat letno preko ustreznega informacijskega sistema, ki bo omogočal vpogled v doseganje ciljnih vrednosti po načrtovanih obdobjih. Ciljne vrednosti kazalnikov učinkov so določeni na podlagi preračunov iz ocene višine spodbude in razpoložljivih sredstev.

2.3.4. Razvoj in izvajanje novih poslovnih modelov za MSP, zlasti v zvezi z internacionalizacijo

Specifični cilj: Povečevanje mednarodne konkurenčnosti MSP

Slovenski izvozniki so trenutno stroškovno in organizacijsko manj konkurenčni, sprememba strukture izvoza v smeri ustvarjanja višje dodane vrednosti proizvodov in storitev pa je prepočasna.⁷⁸ Slovenska podjetja pri vstopu na tuje trge večinoma ne uporabljajo najnaprednejših poslovnih modelov, procesov in pristopov, se ne povezujejo med seboj in z različnimi institucijami, ter so premalo aktivna pri uporabi demonstracijskih in pilotnih projektov. Kazalnik povezanosti podjetij namreč kaže, da je zgolj 7 % podjetij povezanih v skupine, ter, da je rezidenčnih zgolj 20 % (SURS), zato je potrebno spodbujanje podjetij k povezovanju z namenom krepitve kompetenc in znanj. Tudi podporno in poslovno okolje nista razvita do te mere, da bi pripomogla k vključevanju slovenskih podjetij v mednarodne gospodarske tokove in nudila dovolj podpore izvozno usmerjenim podjetjem. Kazalnik KOF (SURS) namreč kaže, da indeks globalizacije pada, še posebej ekonomska globalizacija (2007 = 78,8 in 2010 = 76,9 vrednost indeksa), kar nas uvršča na rep EU držav. Zato je potrebno izboljšati pogoje za mreženje in povezovanje podjetij z namenom uspešnega vstopa na zahtevne tuje trge in vključitev v globalne verige vrednosti. Kazalnik čistih prihodkov od prodaje na tujem trgu tudi kaže na manjšanje deleža MSP v zadnjih letih (2009 = 33,3 %, 2012 = 31,1 %, AJPES), v tej luči je zato pomembno spodbujanje mednarodnega poslovanja. Preko ukrepov v okviru tega cilja se bo spodbujalo podjetja, vključno s podjetji s področja turizma, ki želijo svoje poslovanje razširiti na mednarodne trge, oziroma želijo diverzificirati svojo prisotnost na novih tujih trgih.

Pričakovani rezultati te prednostne naložbe so:

- večja sposobnost podjetij za vključevanje v globalne verige vrednosti;
- večja izvozna intenzivnost podjetij;
- večji izvoz iz naslova storitev.

Tabela 15 Specifični kazalniki rezultatov

ID	Kazalnik	Merska enota	Kategorija regije	Izhodiščna vrednost	Izhodiščno leto	Ciljna vrednost* (2023)	Vir podatkov	Pogostost poročanja
3.10	Čisti prihodki MSP od prodaje na tujem trgu	delež		34,4	2013	38,4	SURS/UM AR/AJPES	Enkrat letno

* V primeru ESRR in KS so lahko ciljne vrednosti kvalitativne ali kvantitativne.

Izbrani specifični kazalniki so spremljani s strani priznanih inštitucij, ki uporabljajo usklajene metodološke pristope. Ciljne vrednosti za leto 2023 so določene na podlagi analize preteklih ukrepov na področju internacionalizacije in TNI, ki jo je pripravil MGRT.

2.3.4.1. Ukrepi, ki jim je podpora namenjena v okviru prednostne naložbe

2.3.4.1.1. Opis vrste in primerov ukrepov, ki jim je namenjena podpora, in njihovega pričakovanega prispevka k specifičnim ciljem, po potrebi vključno z opredelitvijo glavnih ciljnih skupin in vrst upravičencev

Z ozirom na izzive slovenskega gospodarstva je spodbujanje mednarodne vključenosti ključnega pomena. Za naslavljanje tega izziva bomo z ukrepi spodbujali razvoj in prenovo poslovnih modelov s posebnim poudarkom na internacionalizaciji. Za povečanje deleža izvoza izdelkov in storitev z visoko dodano vrednostjo bo pri oblikovanju in izvajanju ukrepov velik poudarek namenjen iskanju sinergij z ukrepi v okviru drugih prednostnih naložb.

⁷⁸ http://www.umar.gov.si/fileadmin/user_upload/publikacije/pr/2013/POR_2013s.pdf

V okviru te prednostne naložbe so oblikovani naslednji ključni ukrepi namenjeni povečanju mednarodne konkurenčnosti MSP:

- **RAZVOJ, IZVAJANJE IN PRENOVA POSLOVNIH MODELOV** in spodbujanje doseganja odličnosti v podjetjih z namenom izboljšanja učinkovitosti pristopov do tujih trgov ter vzpostavljanje poslovnih in razvojnih partnerstev. V okviru tega bomo spodbujali tudi pilotne in demonstracijske projekte, namenjene preizkušanju novih konceptov izvedbe projektov, kateri bodo ob uspešnem zagonu širše uporabljeni (npr. komercializacija proizvodov in storitev, predvsem za tuje trge). Spodbujali bomo izboljševanje in razvoj poslovnih procesov preko pridobivanja in doseganja najnaprednejših standardov in pravic intelektualne lastnine (npr. certifikatov, patentov, blagovnih znamk), ter uvajanja integriranih sistemov organiziranosti poslovnih procesov. V območjih z razvojnim zaostankom bodo podprta inovativna MSP, delujoča na nižnjih trgih, ki prispevajo k procesu pametne specializacije. Podpirali bomo vključevanje podjetij v verige vrednosti, komercializacijo razvitega znanja in optimizacijo uporabe inovacijskega potenciala podjetij.
- **PODPORA POSLOVNIM IN RAZVOJNIM PARTNERSTVOM ZA KREPITEV SODELOVANJA V GLOBALNIH VERIGAH VREDNOSTI** z vključevanjem v mednarodne procese ter oblikovanjem kritične mase na regionalni ravni za globalni preboj na osnovi povezovanja kompetenc in potencialov deležnikov (implementacija sodobnih poslovnih modelov, vstop na mednarodne trge, nišni preboji, ipd.). Podprta bodo razvojna partnerstva na vsaj regionalni ravni na področjih, opredeljenih v SPS.
- **VZPOSTAVITEV IN DELOVANJE SISTEMA VSE-NA-ENEM-MESTU (ONE-STOP-SHOP) ZA DOMAČE IZVOZNIKE IN TUJE INVESTITORJE**, ki bo nudil podporo pri mednarodnem poslovanju. Podpora bo zajemala npr. informacije, predstavitve, svetovanje, pisarne v tujini, prilagojene programe mentorstva in usposabljanj s področja mednarodnega poslovanja, z namenom krepitve potencialov v podjetjih (v povezavi z ukrepi v okviru 2.3.1).
- **PRIPRAVA ŠTUDIJ IZVEDLJIVOSTI, TRŽNIH RAZISKAV IN IZVOZNIH NAČRTOV**, s čimer bomo podpirali podjetja pri nadaljnjem razvoju poslovanja v mednarodnem okolju.
- **PODPORA ISKANJU NOVIH MEDNARODNIH TRŽNIH PRILOŽNOSTI**. Za uspešno uveljavljanje podjetij na trgu bomo podprli organizirane aktivnosti na specializiranih mednarodnih sejmih in drugih pomembnejših dogodkih doma in v tujini. Hkrati bomo podprli prenos dobrih mednarodnih podjetniških praks in inovativne načine iskanja tujih poslovnih partnerjev. Aktivnosti bodo namenjene tudi krepitvi prepoznavnosti Slovenije in slovenskega gospodarstva.
- **RAZVOJ NOVIH IN INOVATIVNIH TURISTIČNIH PRODUKTOV IN STORITEV** (vključno s kulturnim turizmom), povečanje njihove kakovosti, ter razvoj turističnih destinacij.

Pri podpori projektom bo upoštevana različna stopnja sofinanciranja za vzhodno in zahodno regijo. V obeh primerih bo zaradi državnih pomoči uporabljena nižja stopnja sofinanciranja, pri čemer bo v KRVS ta višja, kar izhaja iz višjih stopenj sofinanciranja glede na določbe Uredbe EU 651/2014 (GBER). Na ravni instrumentov se bo zasledovalo načelo, da so razpoložljiva sredstva namenjena najboljšim projektom z ustreznim zasebnim finančnim vzvodom. Pri podpori MSP bomo upoštevali določila državnih pomoči, vključno s prepovedjo podpore podjetjem v težavah.

Ciljne skupine: MSP, posebno tista, ki šele želijo pričeti z mednarodnim poslovanjem in tista, katera želijo svoje poslovanje diverzificirati na nove proizvode in/ali nove tuje trge oziroma širiti obstoječe aktivnosti na tujih trgih.

Upravičenci: MSP, institucije, zbornice, združenja, neprofitne organizacije, mreže, institucije regionalnega razvoja, javni zavodi.

2.3.4.1.2. Vodilna načela za izbor

Poleg horizontalnih načel, bomo v okviru te prednostne naložbe pri izboru projektov upoštevali še naslednja načela za izbor, npr.:

- načelo transparentnosti in partnerstva bo zagotovljeno preko meril za izbor posameznih operacij,
- prispevek k doseganju ciljev, opredeljenih v strateških razvojnih dokumentih Slovenije, prispevek k doseganju ciljev EU 2020 in relevantnih tematskih ciljev in prednostnih naložb.

Poleg horizontalnih načel se bodo pri izboru projektov upoštevala tudi identificirana področja v Strategiji pametne specializacije. Pri izboru bodo imeli prednost projekti, ki bodo izpolnjevali osnovna merila za dodeljevanje razvojnih spodbud podjetjem, kot npr.:

- stabilnost podjetja;
- pridobljeni mednarodni certifikati/patenti/ipd.;
- poslovni načrt;
- kakovost projekta, širši družbeni vpliv oziroma odgovor na družbene izzive, inovativnost, tržni potencial;
- integracija vidika dizajna/oblikovanja in trženja;
- ekonomski kriteriji (dodana vrednost, dodana vrednost na zaposlenega, delež mednarodne menjave, delež izvoza, rast števila zaposlenih...);
- finančna konstrukcija projekta;
- prispevek k premagovanju razvojnih razlik med kohezijskima regijama;
- zmanjšanje vplivov na okolje.

Pri podpori projektom se upoštevajo pravila državnih pomoči. V kolikor bo smiselno in možno se bodo uporabili tako imenovani »of the shelf« instrumenti Evropske komisije.

2.3.4.1.3. Načrtovana uporaba finančnih instrumentov

Ukrepi izvajani preko finančnega inženiringa se bodo prilagodili izsledkom analize finančnih vrzeli ki jih bomo dopolnili, tudi z uporabo standardnih oblik financiranja, ki jih opredeljuje Evropska komisija, ter preko nepovratnih oblik financiranja. Na podlagi opravljene analize finančne vrzeli bodo sredstva usmerjena v področja, kjer obstaja največja vrzel med potrebami MSP in ponudbo finančnih institucij.

2.3.4.1.4. Načrtovana uporaba velikih projektov

Niso predvideni.

2.3.4.1.5. Kazalniki učinka (realizacije)

Tabela 16 Kazalniki učinkov

ID	Kazalnik (naziv kazalnika)	Merska enota	Sklad	Kategorija regije	Izhodiščno leto	Ciljna vrednost (2023)	Vir podatka	Pogostost poročanja
CO01	Produktivne naložbe: Število podjetij, ki prejmejo podporo	podjetja	ESRR		2014	2.500	Spremljanje	Enkrat letno
C002	Produktivne naložbe: Število podjetij, ki prejmejo nepovratna sredstva	podjetja	ESRR		2014	1.000	Spremljanje	Enkrat letno
C004	Produktivne naložbe: Število podjetij, ki prejmejo nefinančno podporo	podjetja	ESRR		2014	5.000	spremljanje	Enkrat letno
3.14	Število podprtih novih izvoznikov (lahko tudi nov trg, nov produkt)	število	ESRR		2014	280	Spremljanje	Enkrat letno

2.3.5. Socialne inovacije, transnacionalno sodelovanje in prispevek k tematskim ciljem 1- 7

Podprti projekti v okviru tega tematskega cilja morajo izkazovati prispevek k širšim družbenim ciljem (vključno s socialnimi inovacijami), oziroma k trajnostnemu razvoju (družbeni, gospodarski in okoljski vidik). Naložbe v okviru tega cilja se bodo smiselno dopolnjevale z naložbami v okviru tematskih ciljev 1 in 6.

2.3.6. Okvir uspešnosti

Prednost na os	Vrsta kazalnika (ključna faza izvajanja, finančni kazalnik, kazalnik učinka ali, če je ustrezno, rezultatov)	Identifikator	Kazalnik ali ključna faza izvajanja	Merska enota, če je ustrezno	Sklad	Kategorija regije	Mejnik za 2018	Končni cilj (2023)	Vir podatkov	Pojasnilo o pomenu kazalnika, kadar je ustrezno
3	Učinek	CO01	Produktivne naložbe:	podjetja	ESSR	v	1.125	4.875	spremljanje	83 % sredstev prednostne osi 3, skupaj za obe kohezijski regiji
		CO01	Število podjetij, ki prejmejo podporo	podjetja	ESRR	z	750	2.625	spremljanje	
3	Finančni kazalnik	F1	Vložena sredstva/lzd atki	EUR	ESSR	v	120.640.000	482.561.745	spremljanje	
		F1	Vložena sredstva/lzd atki	EUR	ESRR	z	58.630.000	234.510.162	spremljanje	

2.3.7. Kategorije intervencij

Sklad in področje ukrepanja ESRR KRVS									
Tabela 1: Domena ukrepa		Tabela 2: Oblika financiranja		Tabela 3: Vrste ozemlje		Tabela 4: Teritorialni mehanizmi izvajanja		Tabela 6: Sekundarno področje v okviru ESS	
koda	€ znesek	koda	€ znesek	koda	€ znesek	koda	€ znesek	koda	€ znesek
01	53.495.200	01	10.809.010	07	53.495.200	07	53.495.200	00	
		04	11.039.995					00	
		05	20.638.822					00	
		06	11.007.372					00	
063	4.837.052	01	4.837.052	07	4.837.052	07	4.837.052	00	
066	55.036.860	01	55.036.860	07	55.036.860	07	55.036.860	00	

067	149.975.452			07	149.975.452	07	149.975.452	00
		01	62.604.437					00
		03	27.518.430					00
		04	27.518.430					00
		05	27.518.430					00
		06	4.815.725					00
068	55.923.182	01	14.645.537	07	55.923.182	07	55.923.182	00
		04	41.277.645					00
069	5.503.686		5.503.686		5.503.686		5.503.686	00
071	1.375.921		1.375.921		1.375.921		1.375.921	00
072	17.199.018		17.199.018		17.199.018		17.199.018	00
073	6.879.607	01	2.751.843	07	6.879.607	07	6.879.607	00
		04	1.375.922					00
		05	2.407.863					00
		06	343.980					00
075	11.695.332		11.695.333	07	11.695.332	07	11.695.332	00

Sklad in področje ukrepanja ESRR KRZS									
Tabela 1: Domena ukrepa		Tabela 2: Oblika financiranja		Tabela 3: Vrste ozemlje		Tabela 4: Teritorialni mehanizmi izvajanja		Tabela 6: Sekundarno področje v okviru ESS	
koda	€ znesek	koda	€ znesek	koda	€ znesek	koda	€ znesek	koda	€ znesek
01	24.298.691	01	4.810.234 4.937.461	07	24.298.691	07	24.298.691	00	
		04	5.007.424					00	
		05	9.361.177					00	
		06	4.992.627					00	
063	2.193.947	01	2.193.947	07	2.193.947	07	2.193.947	00	
066	24.963.139	01	24.963.139	07	24.963.139	07	24.963.139	00	
067	68.024.555			07	68.024.555	07	68.024.555	00	
		01	28.395.585					00	
		03	12.481.569					00	
		04	12.481.569					00	
		05	12.481.569					00	
		06	2.184.274					00	

068	25.330.345	01	6.607.900	07	25.330.345	07	25.330.345	00
		04	18.722.354					00
069	2.496.313		2.496.313	07	2.496.313	07	2.496.313	00
071	624.078		624.078	07	624.078	07	624.078	00
072	7.800.981		7.800.981	07	7.800.981	07	7.800.981	00
073	3.120.392	01	1.248.156	07	3.120.392	07	3.120.392	00
		04	624.078					00
		07	1.092.137					00
		06	156.019					00
075	5.304.673	01	5.304.667	07	5.304.667	07	5.304.667	00

2.3.8. Povzetek načrtovne uporabe tehnične pomoči, vključno z ukrepi za krepitev administrativne zmogljivosti organov, ki sodelujejo pri upravljanju n nadzorovanju programov in upravičencev, kadar so takšni ukrepi potrebni

Ustrezna administrativna usposobljenost kadrov za izvajanje te prednostne naložbe bo zagotovljena z izvajanjem usposabljanj na področjih, ki so opredeljena v oviru prednostne osi za tehnično pomoč.

2.4. Trajnostna raba in proizvodnja energije in pametna omrežja

2.4.1. Utemeljitev vzpostavitve prednostne osi, ki zajema več kot eno kategorijo regij, več kot en tematski cilj ali več kot en sklad

Zniževanje emisij toplogrednih plinov v Sloveniji je predvsem posledica padca gospodarske dejavnosti. Razpoložljivi podatki sicer kažejo, na izpolnjevanje vmesnega cilja pri obnovljivih virih (AN-OVE) in pri učinkoviti rabi do leta 2016 (AN-URE), vendar pa bistven sistemski premik na tem področju v preteklem obdobju ni bil dosežen. Pospeševanje ukrepov za izboljšanje energetske učinkovitosti in rabe obnovljivih virov energije v javnem sektorju, gospodinjstvih ter v podjetjih je v Sloveniji še toliko bolj nujno zaradi pritiska naraščanja emisij toplogrednih plinov iz prometa. Če Slovenija želi doseči nacionalne obveznosti do leta 2020, mora oblikovati ambiciozen program nacionalnih ukrepov za učinkovito rabo energije (URE) in obnovljive vire energije (OVE). V okviru te prednostne naložbe bo poudarek na spodbujanju naložb v energetske sanacije stavb, ki predstavlja velik potencial za zmanjšanje rabe energije. Pomembno vlogo pri tem bo odigral javni sektor, predvsem del osrednje oz. ožje vlade, ki naj bi služil kot zgled za obnove v smeri večje energetske učinkovitosti v gospodinjstvih.

K zmanjševanju emisij toplogrednih plinov in učinkoviti rabi energije prispevajo tudi pametna aktivna omrežja, ki nudijo možnosti za razvoj novih izdelkov in storitev z visoko dodano vrednostjo in ustvarjanje visoko kvalificiranih delovnih mest.

Naložbe bodo s sredstvi Kohezijskega sklada podprte z enotnim pristopom v obeh kohezijskih regijah, saj je smiselno, da se OVE izrabljajo tam, kjer je tehnični potencial, potrebe po vlaganjih v učinkovito rabo energije pa so velike v obeh kohezijskih regijah.

Zaradi naraščanja emisij toplogrednih plinov iz osebne prometa se kakovost zraka v mestih obeh kohezijskih regij slabša. Dosedanje prakso razvoja, ki daje prednost osebnim vozilom pred trajnostnimi načini prevoza, bomo z enotnim pristopom v obeh kohezijskih regijah presegli s celovitim načrtovanjem trajnostne mobilnosti v urbanih območjih. Pri ukrepih bodo kombinirana sredstva iz Kohezijskega sklada in Evropskega sklada za regionalni razvoj in bodo namenjena urbanim območjem v Sloveniji, ki se soočajo s problematiko kakovosti zraka in drugimi problemi s področja prometa v mestih. Načrtovane ukrepe je potrebno sistematično usmerjati tako v območja izvora prometa, kot v območja ponora prometnih tokov.

2.4.2. Sklad, kategorija regija in osnova za izračun podpore Unije

Sklad	KS
Kategorija regije	Ni relevantno
Osnova za izračun (skupni upravičeni izdatki ali upravičeni javni izdatki)	Skupni upravičeni strošek

Sklad	ESRR
Kategorija regije	V, Z
Osnova za izračun (skupni upravičeni izdatki ali upravičeni javni izdatki)	Skupni upravičeni strošek

2.4.3. Spodbujanje energetske učinkovitosti, pametnega upravljanja z energijo in uporabo obnovljivih virov energije v javni infrastrukturi, vključno z javnimi stavbami, in stanovanjskem sektorju

Slovenija v okviru te prednostne naložbe prispeva k izboljšanja energetske učinkovitosti za 20 % do leta 2020, v skladu z Direktivo 2012/27/EU. V tem okviru zasleduje dva specifična cilja.

Specifični cilj 1: Povečanje učinkovitosti rabe energije v javnem sektorju

Ocena prihrankov v javnem sektorju je v Sloveniji sorazmerno težka, saj zaradi sistema statističnega beleženja niso znane točne vrednosti za porabo energije v javnem sektorju, ker se energetska statistika ne vodi ločeno, temveč skupaj z drugo porabo v storitvenem sektorju in kmetijstvu. Po ocenah⁷⁹ pa so največ končne energije javnega sektorja brez razsvetljave porabile bolnice, sledijo jim osnovne šole, stavbe javne uprave ter stavbe za kulturo in razvedrilo. Projektni podatki kažejo, da so prihranki energije v primeru energetskih obnov v povprečju 50 %.

Direktiva 2012/27/EU o energetske učinkovitosti določa, da bo potrebno od sredine leta 2015 letno energetsko prenoviti vsaj 3 % skupne uporabne tlorisne površine stavb nad 250 m², ki se ogrevajo/ohlajajo in so v lasti in rabi osrednje vlade oz. ožjega javnega sektorja (ožja vlada). Zato bodo z vlaganji podprta prizadevanja za izpolnjevanje teh zahtev. Slovenija bo sledila tudi zahtevam Direktive 2010/31/EU, ki državam članicam nalaga obveznost glede izgradnje skoraj nič-energijskih stavb v javnem sektorju od leta 2018, zato bodo spodbujana vlaganja tudi v

⁷⁹ http://www.stat.si/StatistichniDnevi/Docs/Radenci%202012/prispevki/Cesen_RabaEnergijeEmisijeStroskiJS-Prispevek_v2.pdf

energetsko sanacijo stavb po standardu skoraj nič-energijske stavbe in skoraj nič-energijske nadomestne novogradnje v smislu 4. tč. 5. čl. Direktive 2012/27/EU.

V okviru tega specifičnega cilja bosta dosežena naslednja rezultata:

- prihranki končne energije v stavbah javnega sektorja;
- energetsko obnovljene površine stavb v lasti in uporabi osrednje oz. ožje vlade.

Tabela 17 Specifični kazalniki rezultatov, specifični cilj 1

ID	Kazalnik	Merska enota	Kategorija regije	Izhodiščna vrednost	Izhodiščno leto	Ciljna vrednost (2023)	Vir podatkov	Pogostost poročanja
4.1.	Letna poraba energije stavb v javnem sektorju	GWh/leto	Celotna Slovenija	1.870	2013	1.630	Dolgoročne energetske bilance 2030	Letno

Metodologija:

Letna poraba energije v javnem sektorju (stavbe) se bo na podlagi ocen zmanjševala ob predpostavki 3 % letno obnovljenih površin in 50 % prihranka energije ob obnovi.

Specifični cilj 2: Povečanje učinkovitosti rabe energije v gospodinjstvih

Potencial za izboljšanje energetske učinkovitosti v Sloveniji je velik tudi zaradi strukture stavbnega fonda, ki je dokaj neugodna. Dobrih 29 % družinskih hiš v energijskem smislu še ni bilo prenovljenih, 26 % obstoječih družinskih hiš je bilo že delno energijsko posodobljenih, pa kljub temu potrebujejo nadaljnje posege. Podobno velja za večstanovanjske stavbe, kjer je 34 % večstanovanjskega stavbnega fonda še brez kakršnekoli prenove, 28 % pa je delno prenovljenega s posamičnim ukrepom energetske prenove.⁸⁰ Za uspešno prenovo večstanovanjskih stavb bo treba odpraviti ovire, ki preprečujejo njihovo hitrejšo sanacijo in spodbuditi pilotne projekte na področju energetskega pogodbeništv. S prenovo stanovanj v uporabi socialno ogroženih gospodinjstev, bo dosežen prispevek k zmanjševanju naraščajočega problema energetske revščine.

Rezultat, ki bo dosežen v okviru tega specifičnega cilja je:

- prihranki končne energije v sektorju gospodinjstev.

Tabela 18 Specifični kazalniki rezultatov, specifični cilj 2

ID	Kazalnik	Merska enota	Kategorija regije	Izhodiščna vrednost	Izhodiščno leto	Ciljna vrednost (2023)	Vir podatkov	Pogostost poročanja
4.3	Letni prihranki energije v gospodinjstvih	GWh/leto	Celotna Slovenija	198	2013	300	Eko sklad	Letno

Kazalnik prikazuje dosežene letne prihranke energije zaradi izvedenih ukrepov za povečanje energetske učinkovitosti v eno/dvostanovanjskih hišah in v večstanovanjskih stavbah sektorja gospodinjstva.

2.4.3.1. Ukrepi, ki jim je podpora namenjena v okviru prednostne naložbe

2.4.3.1.1. *Opis vrste in primerov ukrepov, ki jim je namenjena podpora, in njihovega pričakovanega prispevka k specifičnim ciljem, po potrebi vključno z opredelitvijo glavnih ciljnih skupin in vrst upravičencev*

V okviru te prednostne naložbe se bo z namenom doseganja čim večjih učinkov in zagotavljanja čim večjih finančnih vzvodov horizontalno razvijal sistem energetskega pogodbeništv, predvsem v javnem sektorju, kjer bo relevantno in izvedljivo pa tudi v sektorju gospodinjstev.

⁸⁰ http://buildupskills.si/wp-content/uploads/2013/03/e-novice_februar-2013_low-res.pdf

Poleg pravnih in institucionalnih vidikov je za razvoj takega sistema zelo pomemben element tudi razvoj in vzpostavitev ustrezne finančne garancijske sheme, ki spodbudi vključitev poslovnih bank v financiranje tovrstnih projektov javno-zasebnega partnerstva. V pripravi so smernice, ki bodo predstavljale podlago za izvedbo takšnih projektov. Na njihovi bo pripravljena ustrezna dokumentacija za izvedbo prvih projektov energetskega pogodbenišтва, ki se bodo v smislu razvoja tega finančnega instrumenta izvajali pilotno oz. demonstracijsko.

V javnem sektorju se bo v okviru te prednostne naložbe podprlo:

- energetska obnova stavb javnega sektorja, ki so v lasti in uporabi neposrednih in posrednih proračunskih uporabnikov ter lokalnih samoupravnih skupnosti. Namen je spodbuditi celovito energetska sanacijo stavb, kar vključuje rabo obnovljivih virov energije in ukrepe energetske sanacije celotnih stavb in posameznih delov stavb tako v celoviti ali postopni prenovi. Poleg tega se bo spodbujalo tudi energetska sanacijo posameznih elementov stavb.
- projekte energetske sanacije stavb javnega sektorja, ki se bodo izvajali v okviru energetskega pogodbenišтва kot nove oblike izvajanja in financiranja energetskih sanacij stavb.
- izvedba demonstracijskih projektov celovite energetske obnove različnih tipov stavb javnega sektorja po merilih skoraj nič-energijske preнове, kjer bo to mogoče (stavbe osrednje oz. ožje vlade, stavbe kulturne dediščine) z uporabo najnovejših tehnologij, ki imajo demonstracijski učinek.

Ker je delež stavb, ki so varovane po predpisih o varstvu kulturne dediščine, v segmentu državnih stavb zelo velik in ta segment potrebuje posebno obravnavo kot nosilec slovenske identitete, bodo pripravljene smernice za oblikovanje kriterijev energetske sanacije stavb kulturne dediščine.

Višina spodbud v primeru celovite sanacije, ki vključuje sanacijo ovoja stavbe, sanacijo tehničnih sistemov in vgradnjo naprav za izrabo OVE, bo relativno višja, tako da investitorje spodbuja k celoviti sanaciji. Pri določitvi načina spodbujanja bomo upoštevali tudi druge trajnostne vidike, kot so: uporaba naravnih materialov, varstvo kulturne dediščine, spodbujanje energetska učinkovitih tehnologij in reševanje energetske revščine.

V sektorju gospodinjstev se bo v okviru te prednostne naložbe podprlo:

- energetska sanacija večstanovanjskih stavb z vključevanjem stanovanjskih kooperativ, ki se bodo izvajale tudi v okviru celostnih teritorialnih naložb (CTN). V okviru tega bodo podprti tudi ukrepi energetske sanacije stavb ali posameznih elementov stavb, zamenjave gradbenega pohištva, sanacija sistemov ogrevanja in hlajenja in učinkovitejša notranja razsvetljava, ki bodo omogočili celovito energetska sanacijo v okviru energetskega pogodbenišтва. Za uspešno izvedbo teh ukrepov bo v okviru projektov zagotovljena tudi ustrezna podpora pri njihovem vodenju.
- posebne ukrepe za energetska sanacijo gospodinjstvom, ki se soočajo s problemom energetske revščine. Ukrepi bodo namenjeni investicijam kot tudi svetovanju in ukrepom za spremembe vedenjskih navad.
- izvedba demonstracijskih projektov celovite energetske obnove večstanovanjskih stavb po merilih skoraj nič-energijske preнове, kjer bo to mogoče. Pri tem bo šlo za uporabo najnovejših tehnologij, ki imajo demonstracijski učinek.

Komplementarni ukrepi v okviru te prednostne naložbe bodo vsebovali:

- vzpostavitev ustrezne evidence stavb osrednje oz. ožje vlade (preko nadgradnje in povezljivosti elektronske Zemljiške knjige, podatkov GURS, Centralne evidence nepremičnin, drugih relevantnih baz podatkov);
- uporabo zelene infrastrukture (npr. zelenih streh, zidov), s katerimi se bodo dosegale druge koristi (zmanjšanje hrupa, izboljšanje kakovosti zraka, zbiranje vode, idr.);
- usposabljanje mikro in MSP podjetij, izvajalcev v gradbeništvu, podpora povezovanju podjetij (npr. v konzorcije), ki izvajajo sanacije in novogradnje za uspešno izvajanje projektov;
- neformalno in formalno izobraževanje in usposabljanje izvajalcev energetske sanacije stavb;
- usposabljanje izvajalcev skoraj nič-energijske gradnje);
- podpore za ozaveščanje in izobraževanje o energetske učinkovitosti.

V okviru te prednostne naložbe bodo v izbranih mestih lahko ukrepi podprti preko mehanizma celostnih teritorialnih naložb, ki bodo lahko kombinirali ukrepe s tistimi, ki so opredeljeni v prednostnih naložbah za urbano prenovo in trajnostno mobilnost v urbanih območjih.

Ciljne skupine: podjetja, javni sektor, gospodinjstva, gospodinjstva z nizkimi prihodki (upravičena do nepovratnih spodbud in sicer v višini vsaj 50 % upravičenih stroškov investicije).

Upravičenci: podjetja, državna uprava, javni sektor, občine, izvajalci pogodbenega zagotavljanja prihrankov, nevladne organizacije (prednost bodo imele organizacije, ki imajo dostop do oseb z nizkimi prihodki), zadruga (npr. stanovanjske).

2.4.3.1.2. Vodilna načela za izbor

Podpora ukrepom bo temeljila na strokovnih podlagah, ki bodo v okviru Dolgoročne strategije za spodbujanje naložb v prenovo stavb opredelile, katere stavbe bodo imele prioriteto. Prednost pri izboru bodo imeli projekti, ki bodo:

- izkazovali možnost za financiranje z energetske pogodbeništvom (pogodbenim zagotavljanjem prihranka energije in pogodbenim zagotavljanjem oskrbe z energijo);
- zajemali celovite energetske prenove predvsem še neobnovljenih stavb;
- za segment stavb v lasti države vključevali sklop sorodnih stavb, ki imajo skupnega upravljavca;
- upoštevali kriterije trajnostne gradnje.

Kjer bo relevantno, bo pri izboru projektov upoštevano tudi:

- možnost priklopa na daljinsko ogrevanje/hlajenje;
- poleg energetske prenove vključevanje še drugih vidikov prenov, povezanih s prednostnimi naložbami drugih prednostnih osi (učinkovita raba prostora, urbana mobilnost) in se bodo izvajali v okviru mehanizma celostnih teritorialnih naložb (CTN).
- parametre, ki vplivajo na kakovost zraka za doseganje sinergičnih učinkov zmanjševanja emisij toplogrednih plinov in izboljševanja kakovosti zraka (PM₁₀) v mestih;
- pri projektih obnove stavb kulturne dediščine bodo poleg vidika prihrankov smiselno upoštevani tudi varstveni vidiki, pri čemer bo ključni rezultat, ki ga bodo morali projekti zasledovati prispevek k energetske učinkovitosti.

Tu opredeljena načela ne bodo v nasprotju načelom za izbor projektov preko uporabe mehanizma CTN.

Omejitve glede finančnih spodbud (velja za javni sektor in sektor gospodinjstev, kjer ni drugače navedeno). Spodbude se dodeljujejo:

- izključno za tisti del investicije, ki prispeva k učinkoviti rabi in obnovljivih virov energije;
- za stavbe, ki imajo narejen razširjen energetski pregled (velja samo za javni sektor).

2.4.3.1.3. Načrtovana uporaba finančnih instrumentov

Obseg in vrste finančnih instrumentov bomo oblikovali glede na rezultate ocene vrzeli za oblikovanje sheme finančnih instrumentov. Na podlagi te ocene bo tudi opredeljeno kakšna je optimalna alokacija sredstev za njihovo izvajanje.

Predvidena je vzpostavitev garancijske sheme ter drugih finančnih instrumentov, ki bodo spodbujali vključitev poslovnih bank v financiranje projektov javno-zasebnega partnerstva. Nepovratna sredstva bodo v javnem sektorju angažirana le pri projektih, kjer za posamezne ukrepe v sklopu celovite energetske prenove finančni instrumenti ne bodo smiselni.

2.4.3.1.4. Načrtovana uporaba velikih projektov

Uporabe velikih projektov ne načrtujemo.

2.4.3.1.5. Kazalniki učinka (realizacije)

Tabela 19 Kazalniki učinka

ID	Kazalnik (naziv kazalnika)	Merska enota	Sklad	Kategorija regije	Ciljna vrednost (2023)	Vir podatka	Pogostost poročanja
CO31	Energetska učinkovitost: Število gospodinjstev z boljšim razredom energijske porabe*	gospodinjstva	KS	Celotna SLO	2500	Ocena	Letno
CO32	Energetska učinkovitost: Zmanjšanje letne porabe primarne energije v javnih stavbah	kWh/leto	KS	Celotna SLO	23.000.000	Izvedbeni organ	Letno
4.4	Uporabna površina energetsko obnovljenih stavb celotnega javnega sektorja**	m ²	KS	Celotna SLO	1.800.000	AN-URE 2020	Letno
4.5	Uporabna površina energetsko obnovljenih stavb v lasti in uporabi osrednje oz. ožje vlade***	m ²	KS	Celotna SLO	180.000	Izvedbeni organ	Letno
4.6	Število izvedenih demonstracijskih projektov energetske obnove različnih tipov stavb	Število	KS	Celotna SLO	5	Izvedbeni organ	Letno
CO34	Zmanjšanje emisij toplogrednih plinov: ocenjeno letno zmanjšanje emisij toplogrednih plinov****	Tone ekvivalenta CO ₂	KS	Celotna SLO	32.000	Izvedbeni organ	Letno

Ciljne vrednosti kazalnikov učinkov so določeni na podlagi preračunov iz ocene višine spodbude in razpoložljivih sredstev.

* Kazalnik števila gospodinjstev z izboljšano energijsko porabo glede na klasifikacijo (CO31) za leto 2023 vključuje učinke dveh ukrepov (izvedba 10 pilotnih projektov energetske sanacije sosek večstanovanjskih stavb v okviru CTN z vzpostavitvijo pisarne - 10 mio EUR za cca. 2000 gospodinjstev in subvencioniranje ukrepov URE v 500 gospodinjstvih z nizkimi prihodki za reševanje energetske revščine v skupni višini 5 mio EUR). Ker v Finančni perspektivi 2007-2013 za gospodinjjski sektor ni bilo namenjenih EU sredstev, je izhodiščna vrednost za leto 2013 enaka 0.

** Zmanjšanje letne porabe primarne energije v javnih stavbah (CO32) prikazuje povprečno letno vrednost doseženih prihrankov energije kot posledica energetske sanacije stavb javnega sektorja. Do leta 2023 bodo kumulativni prihranki znašali skupaj 164 GWh.

***Kazalnik obnovljene površine stavb ožjega javnega sektorja (osrednje oz. ožje vlade) je izračunan na podlagi ocen iz trenutne evidence stavb, katerih 3 % letni delež znaša cca. 26.000 m², cilj za leto 2023 je skupaj 180.000 m². Ker bo evidenca stavb v prihodnjem obdobju predmet nadgradnje in povezljivosti z drugimi ustreznimi evidencami (elektronska Zemljiška knjiga, GURS, Centralna evidenca nepremičnin idr.), se vrednost kazalnika lahko spreminja.

****Pri kazalniku CO34 (izpusti TGP) glede na razpoložljiva sredstva za javni in zasebni sektor za izračun upoštevan povprečni emisijski faktor 0,27 kgCO₂/kWh.

2.4.4. Spodbujanje proizvodnje in distribucije energije, ki izvira iz obnovljivih virov

Specifični cilj: Povečanje deleža obnovljivih virov energije v končni rabi energije

V okviru prednostne naložbe zasledujemo cilj povečanja deleža obnovljivih virov energije (OVE) v končni rabi energije. Skladno z Direktivo 2009/28/ES ima Slovenija obveznost do leta 2020 doseči najmanj 25 % delež obnovljivih virov v rabi bruto končne energije. Za izpolnitev cilja bo sočasno potrebno še omejiti rast porabe končne energije, uveljaviti učinkovito rabo energije (URE) in kot prioriteto gospodarskega razvoja intenzivno spodbujati povečevanje rabe OVE.

V okviru izvajanja kohezijske politike v obdobju 2007 - 2013 so bile na področju toplote iz OVE vzpostavljene investicijske spodbude, ki so dobro delovale in bodo tudi v prihodnje usmerjene na področje biomase, ki ima v Sloveniji največji OVE potencial, vlaganja so tudi stroškovno učinkovita. Nadaljevali bomo s spodbujanjem rabe OVE za proizvodnjo toplote v okviru daljinskih sistemov ogrevanja. Glede na dejstvo, da pri proizvodnji električne energije kljub dosedanjim vlaganjem zaostajamo za vmesnimi cilji AN-OVE, bomo podpirali tudi investicije v manjše naprave za proizvodnjo električne energije iz OVE iz najcenejših virov. Na tem področju v Sloveniji enega večjih neizkoriščenih potencialov OVE predstavljajo male HE. Njihova gradnja ima zaradi domačega znanja največje multiplikacijske učinke na slovensko gospodarstvo in nova delovna mesta, poleg tega pa prispeva tudi k reševanju poplavne varnosti. Ostale vrste OVE bomo podpirali zaradi demonstracijskih učinkov.

Rezultata:

- večja proizvodnja toplote in hladu iz OVE;
- večja proizvodnja električne energije iz OVE.

Tabela 20 Kazalniki rezultatov

ID	Kazalnik	Merska enota	Kategorija regije	Izhodiščna vrednost	Izhodiščno leto	Ciljna vrednost (2023)	Vir podatkov	Pogostost poročanja
4.7	Delež rabe bruto končne energije iz OVE pri oskrbi s toploto	%	Celotna Slovenija	31,7	2013	34,0	Projekcije dolgoročnih energetskih bilanc	letno
4.8	Delež rabe bruto končne energije iz OVE v porabi električne energije	%	Celotna Slovenija	32,8	2013	40,0	Projekcije dolgoročnih energetskih bilanc	letno

Ciljne vrednosti za leto 2023 so določene na podlagi projekcij dolgoročnih energetskih bilanc 2014.

2.4.4.1. Ukrepi, ki jim je podpora namenjena v okviru prednostne naložbe

2.4.4.1.1. Opis vrste in primerov ukrepov, ki jim je namenjena podpora, in njihovega pričakovanega prispevka k specifičnim ciljem, po potrebi vključno z opredelitvijo glavnih ciljnih skupin in vrst upravičencev

Za doseganje ciljnega deleža OVE v rabi bruto končne energije s področja električne energije in toplote je potrebno spodbujati izrabo vseh okoljsko sprejemljivih OVE. V okviru prednostne naložbe so podpore namenjene naslednjim ukrepom glede na posamezno področje:

- Toplota za ogrevanje in hlajenje ter visoko učinkovito soproizvodnjo: Za povečanje proizvodnje toplote iz obnovljivih virov bodo podprta vlaganja v izgradnjo novih in

rekonstrukcijo obstoječih sistemov za ogrevanje, ter spodbude za priklop novih uporabnikov na že obstoječe kapacitete (geotermalni ogrevalni sistemi, sončni kolektorji, kotli na lesno biomaso v javnem sektorju, storitvenih dejavnostih in industriji, sistemi daljinskega ogrevanja na lesno biomaso DOLB nad 1 MW moči, lokalni sistemi DOLB do 1 MW moči, toplotne črpalke). Velik potencial predstavljajo daljinski sistemi ogrevanja na lesno biomaso, kjer so izraziti sinergijski učinki tako z vidika uporabe razpoložljivega energenta, zmanjševanja emisij prašnih delcev in izgradnje lesno-predelovalne verige ter s tem povezano ustvarjanje novih delovnih mest.

- Električna energija: Preko investicijskih podpor bomo spodbujali investicije v izgradnjo novih manjših objektov za proizvodnjo električne energije iz OVE (energija vetra, sončna energija, biomaso in male HE do 10 MW moči). Na ta način bomo omogočili preboj danes manj izkoriščanim alternativnim OVE in na drugi strani razbremenili obstoječo shemo spodbujanja OVE iz elektrike, ki spodbuja na podlagi »feed-in« tarif. S tem bomo pripomogli k doseganju cilja OVE na področju elektrike, kjer so trenutno zaostanki za vmesnimi cilji.

Na območjih z več kot 5.000 prebivalci bodo spodbude za vlaganja v obnovljive vire energije lahko podprte tudi preko pilotnih projektov (shem) samoupravnih lokalnih skupnosti za doseganje energetske samozadostnosti (npr. energetska združništvo). Na ta način bo jasna razmejitev z vlaganji, ki bodo podprta v okviru Programa za razvoj podeželja 2014 – 2020.

Ciljne skupine: podjetja, javni sektor, gospodinjstva, občine, zadruga, zavodi, posamezniki

Upravičenci: podjetja, javni sektor, občine, zavodi, zadruga

2.4.4.1.2. Vodilna načela za izbor

Pri izboru projektov bodo smiselno upoštevana horizontalna načela, da bodo imeli prednost projekti, ki bodo:

- stroškovno učinkovitejši;
- imeli jasno izraženo okoljsko učinkovitost (največje zmanjšanje emisij, največje doseganje prihrankov energije in ohranjanje narave) in stroškovno učinkovitostjo ter tudi projekti, ki bodo ob čim nižji finančni podpori generirali največje možne pozitivne sinergijske učinke za gospodarstvo;
- omogočali daljinsko ogrevanje/hlajenje s soproizvodnjo;
- v prostor umeščeni tako, da pri tem ne bodo prizadete posamezne enote dediščine, vključno z njihovim vplivnim območjem.

Dodatno bodo pri izboru projektov upoštevani naslednji dodatni vidiki:

- Pri projektih na ogrevanje z biomaso bodo upoštevani tudi parametri, ki vplivajo na kakovost zraka in na ta način dosegali sinergijske učinke zmanjševanja emisij toplogrednih plinov in izboljševanja kakovosti zraka v mestih. Izbrane bodo take rešitve, za emisije celotnega prahu iz kurilnih naprav, ki bodo upoštevale omejitve iz prenovljene NEC direktive. Pri izrabi biomase, bo, kjer bo to mogoče in relevantno, posebna pozornost namenjena trajnostni rabi gozdov.
- Pri načrtovanju in obratovanju geotermalnih ogrevalnih sistemov bodo izbrani projekti, ki bodo zagotavljali, da raba geotermalnega vira energije ne bo imela pomembnega vpliva na podzemne in površinske vode, pri tem pa bo umeščanje objektov v prostor skladno z okoljsko zakonodajo EU.
- Podprte bodo izgradnje tistih malih HE, ki bodo sprejemljive za okolje na podlagi celovite presoje vplivov na okolje pod Direktivi 42/2001 v povezavi z okvirno direktivo o

vodah, še posebej s členom 4, odstavki 7,8 in 9 ter 6. členom Direktive o habitatih. V okviru posodobitve AN-OVE bodo za novo programsko obdobje identificirane potencialne lokacije za gradnjo malih HE (moči do 10 MW), za katere bo podana ustrezna ocena v okoljskem poročilu, ki bo pokazala, katere od teh potencialnih lokacij bodo sprejemljive za okolje. Že pri pripravi programa bo prednost namenjena uporabi že obstoječih lokacij. V okviru celovite presoje vplivov na okolje bo izvedena tudi ustrezna presoja ukrepov za zmanjšanje vplivov, še posebej pa bo presoja preverila lokacije, kjer bi bilo morda treba uveljavljati izjeme po členu 4 (7) ter uveljavljati sorazmerne ukrepe, kot so določeni v Zakonu o vodah in lokacije z verjetno pomembnim vplivom na Naturo 2000, za kar bo izvedena ustrezna Presoja sprejemljivosti na varovana območja po 6. členu habitatne direktive. Kjer bo relevantno, bodo za umestitev malih HE dodatno pripravljene še ločene študije, ki bodo ocenile potenciale posameznih pritokov rek za energetska raba in bodo podlaga za postopek na podlagi člena 4.7 Vodne Direktive.

- Vetrne elektrarne večjih moči (nad 1 MW) bodo morale biti zaradi blaženja hrupa od naselij oziroma stavb z varovanimi prostori oddaljene vsaj 800 m, odvisno od morfologije terena.
- Umeščanje objektov OVE v prostor bo v skladu z AN-OVE, za katerega bo izvedena celovita presoja vplivov na okolje, pri čemer bodo imeli, kjer je smiselno, prednost tisti, ki jih bo mogoče nameščati na degradirana območja oziroma na stavbne objekte.
- V primeru, da bodo ukrepi načrtovani na varovanih območjih narave in na območjih naravnih vrednot bo posebna pozornost namenjena zagotavljanju celovitosti in povezljivosti območij Natura 2000 in preprečevanju negativnih vplivov na kvalifikacije vrste in habitatne tipe, slabšanju lastnosti naravnih vrednot zaradi katerih so bile določene ter preprečevanju negativnega vpliva na cilje zavarovanih območij.

2.4.4.1.3. Načrtovana uporaba finančnih instrumentov

Obseg in vrste finančnih instrumentov bomo oblikovali glede na rezultate ocene vrzeli za oblikovanje sheme finančnih instrumentov. Na podlagi te ocene bo opredeljeno ali je uvedba finančnih instrumentov smiselna in kakšna bi bila optimalna alokacija sredstev za njihovo izvajanje.

2.4.4.1.4. Načrtovana uporaba velikih projektov

Ni predvidena.

2.4.4.1.5. Kazalniki učinka (realizacije)

Tabela 21 Kazalniki učinka

ID	Kazalnik (naziv kazalnika)	Merska enota	Sklad	Kategorija regije	Ciljna vrednost (2023)	Vir podatka	Pogostost poročanja
4.9	Dodatno inštalirana moč za proizvodnjo toplote	MW	KS	Celotna SLO	30	AN-OVE	Letno
4.10	Dodatno inštalirana moč za proizvodnjo električne energije	MW	KS	Celotna SLO	50	AN-OVE	Letno
CO30	Obnovljivi viri energije: Dodatne zmogljivosti za proizvodnjo energije iz obnovljivih virov	MW	KS	Celotna SLO	80	AN-OVE	Letno
CO34	Zmanjšanje	tone	KS	Celotna SLO	31.000*	AN-OVE	Letno

	emisij toplogrednih plinov: ocenjeno letno zmanjšanje emisij toplogrednih plinov	ekvivalenta CO ₂					
--	---	--------------------------------	--	--	--	--	--

Ciljne vrednosti kazalnikov učinkov so določene na podlagi preračunov iz ocene višine spodbude in razpoložljivih sredstev. Za kazalnik OVE - toplota je ob 30 % subvenciji predvidena za povprečno investicijo 1,5 mio EUR/MW inštalirane moči skupna višina podpor 14 mio EUR, za kazalnik OVE- električna je ob 20 % subvencijo za povprečno investicijo 1,0 mio EUR /MW inštalirane moči skupna višina podpor 10 mio EUR.
* Od tega električna 25.000t in toplota 6.000 t CO₂ ekv.

2.4.5. Razvoj in uporaba pametnih distribucijskih sistemov, ki delujejo pri nizkih in srednjih napetostih

Specifični cilj: Povečanje izkoriščenosti in učinkovitosti energetskih sistemov

Skladno z Direktivo 2009/72/ES morajo države članice, kjer je to ekonomsko upravičeno, do leta 2020 zamenjati 80 % vseh števecv električne energije s pametnimi merilnimi sistemi. Uvajanje pametnih sistemov za spremljanje in distribucijo energije lahko spodbudi polno integracijo in aktivno sodelovanje porabnikov in proizvajalcev električne energije na notranjem trgu z energijo, posebej zaradi vse večje aktivne vloge porabnika tudi kot distribuiranega proizvajalca. Sistem naprednega merjenja na ta način podpira vse lokalne naloge energetske oskrbe, postane pa del pametnega distribucijskega sistema. Tak funkcijsko povezan sistem omogoča racionalno rabo energije in s tem prispeva k naporom doseganja nizkoogljičnih ciljev.

Razmere v Sloveniji so glede uvajanja pametnih tehnologij popolnoma primreljive s sodobnimi trendi v Uniji, kar kaže tudi analiza EK v letu 2010, vendar njihovo uvajanje ni učinkovito koordinirano in sistematično vodeno, ne na področju električne energije in ne na področju drugih energentov in ravnanja z energijo. Obstoječi koncepti distribucije električne energije so tehnološko in stroškovno koncipirani le za razdeljevanje energije in ne vključujejo zahtev pametnih omrežij. Zaradi tega nastajajo pogosto že pri vključevanju razpršenih virov električne energije v obstoječa omrežja tehnični problemi, ki pogosto zahtevajo neracionalne tehniške rešitve, ki povečuje stroške. Vključevanje novih elementov kot so razpršeni viri, hranilniki energije, električna vozila ter funkcionalno povezovanje elektroenergetskih omrežij z drugimi omrežji za distribucijo energije, je potrebno obravnavati sistematično in enovito.

Analiza stroškov in koristi uvedbe naprednega merjenja električne energije v Sloveniji kaže, da so neto koristi uvajanja sistemskih števecv za električno energije sorazmerno velike, predvsem v primeru hitrejše uvedbe teh števecv in ob potrebni uvedbi informacijskih tehnologij, ki za prenos podatkov uporabljajo tudi elektroenergetsko omrežje. Koristi, ki pokrijejo stroške, se pokažejo šele dolgoročno.⁸¹ Ocena kaže, da bodo potrebna začetna vlaganja na tem področju prispevala k hitrejšemu procesu uvajanja merilnih sistemov, kar bo v naslednjem obdobju vzpostavilo stroškovno učinkovitost, posledično pa pritegnilo zasebne vlagatelje. Obratovanje merilnih sistemov, povezanih v kompleksno funkcijo pametnega omrežja, pripomore k optimalnejši energetski rabi, okolju prijaznejšemu ravnanju z energijo ter omogoča učinkovitejše obvladovanje tveganj v času načrtovanja, financiranja, izgradnje in obratovanja.

Projekti na tem področju bodo prispevali k doseganju ciljev na področju URE ter optimalnejšemu izkoriščanju razpršenih obnovljivih virov električne energije. Pomen vlaganj na

⁸¹ http://www.agen-rs.si/dokumenti/29/2/2014/CBA_SLO_Koncno_20140321_1986.pdf

tem področju pa ima tudi širši gospodarski pomen, saj lahko prispevajo k izboljšanju konkurenčnosti podjetij, k ustanavljanju prodornih IKT podjetij in k razvoju novih inovativnih storitev.

Rezultat:

- povečanje opremljenosti uporabnikov omrežja električne energije s pametnimi sistemi, ki omogočajo napredno ravnanje z energijo pri njih in v sistemu, vključno s proizvodnjo električne energije, merjenjem porabe električne energije, regulacijo in krmiljenjem energetskih procesov ter uporabo shranjevalnikov energije za polnjenje električnih vozil.

Tabela 22 Kazalniki rezultatov

ID	Kazalnik	Merska enota	Kategorija regije	Izhodiščna vrednost	Izhodiščno leto	Ciljna vrednost (2023)	Vir podatkov	Pogostost poročanja
4.1.1	Delež priključenih uporabnikov na napredne merilne sisteme	%	Celotna Slovenija	29	2013	85	SODO	Letno

Kazalnik predstavlja delež priključenih uporabnikov energetskih omrežij z elementi pametnih omrežij in naprednimi merilnimi sistemi.

2.4.5.1. Ukrepi, ki jim je podpora namenjena v okviru prednostne naložbe

2.4.5.1.1. *Opis vrste in primerov ukrepov, ki jim je namenjena podpora, in njihovega pričakovanega prispevka k specifičnim ciljem, po potrebi vključno z opredelitvijo glavnih ciljnih skupin in vrst upravičencev*

Koncept pametnih omrežij vključuje učinkovito uporabo novih tehnologij naprednega merjenja, vseh vrst energije, aktivnega vključevanja odjema (DSM), virtualne elektrarne, sodobne kompenzacijske naprave, hranilnike električne energije (baterije) in infrastrukture za električno mobilnost. Večja spoznavnost (observabilnost) lastnosti in sposobnosti energetskih omrežij omogoča uvajanje naprednejših in kompleksnejših nalog ravnanja z energijo, konsistentno in kompleksno zajemanje in obdelavo nalog in podatkov, ki skupaj z razvojem novih elementov za podporo obratovanju dajejo možnost razvoja in nadgradnje obstoječih konceptov obratovanja ter načrtovanja energetskih omrežij.

Na podlagi Programa razvoja pametnih omrežij Sloveniji (2012, SODO) bo v okviru te prednostne naložbe podpora namenjena celovitim rešitvam identificiranih sistemskih težav, kjer bi se lahko stanje brez ustreznega ukrepanja še poslabšalo, in sicer naslednjim ukrepom:

- sofinanciranju dejavnostim, ki prispevajo k integraciji sistemov in rešitev za implementacijo in vzpostavitev sodobne IKT infrastrukture ter opremljenost odjemalcev z naprednimi merilnimi sistemi, kar omogoča izgradnjo pametnih omrežij in zagotavlja povezljivost med inteligentnimi napravami in sistemi, ki jih integriramo v okviru koncepta pametnih omrežij. Ukrep vključuje vgradnjo naprednih merilnikov energije, potrebno komunikacijsko infrastrukturo in informacijski sistem za izvajanje meritev;
- postavitvi javne pametne infrastrukture za »small scale energy storage« za javno in zasebno rabo kot prilagodljivega odjemalca in ponudnika v okviru elektroenergetskega sistema. Z vključitvijo infrastrukture za »small scale energy storage« in samih hranilnikov energije v sisteme pametnih omrežij bo učinkovito vodenje prilagodljivega polnjenja in praznjenja hranilnikov zaradi svojega obsega (moči in energije) in sposobnosti prilagajanja odjema in proizvodnje prispevalo k izboljšanju izkoriščenosti elektroenergetskega sistema in reševali težave na lokalnem nivoju. Hranilniki energije in spremljajoča infrastruktura za »small scale

energy storage« bodo povezani z nadrejenimi centri upravljanja v okviru napredne infrastrukture vodenja pametnih omrežij;

- spodbujanje nameščanja IKT naprav za aktivno vključevanje proizvodnje in odjema, kar bo prispevalo k zniževanju koničnih obremenitev elektroenergetskega omrežja na posameznih preobremenjenih območjih;
- podpora inovativnim vlaganjem v nizkonapetostne distribucijske sisteme in preko tega odpiranje poslovnih priložnosti za nove/lokalne akterje tako na področju IKT, kot tudi v energetskega sektorju;
- razvoj novih energetskih storitev, ki bodo prispevala k večji preglednosti in konkurenčnosti na trgu;
- dejavnostim na področju informiranja, izobraževanja in ozaveščanja končnih uporabnikov glede aktivnega vključevanja proizvodnje in odjema ter prednosti opremljenosti odjemalcev z naprednimi merilnimi sistemi (novi poslovni modeli).

Ciljne skupine: končni odjemalci in proizvajalci električne energije, priključeni na distribucijsko omrežje na nizko in srednje napetostnem nivoju ter operaterji distribucijskih sistemov energije.

Upravičenci: operaterji distribucijskih sistemov energije, lastniki/upravljalci proizvodnih enot razpršenih virov ter hranilnikov energije, lastniki električnih vozil ter lastniki/upravljalci parkirišč, IKT podjetja, občine, lokalna energetska podjetja.

2.4.5.1.2. Vodilna načela za izbor

Poleg relevantnih horizontalnih načel, bodo v okviru te prednostne naložbe opredeljena dodatna načela za izbor, ki bodo med drugim temeljila na strateških smernicah za uvajanje sistema naprednega merjenja v Sloveniji in študiji stroškov in koristi pri uvajanju naprednih sistemov merjenja in ocenah ter mnenjih, ki jo je izdelal nacionalni regulator za energijo (Agencija za energijo).

Prednost pri izboru bodo imeli projekti, ki bodo:

- omogočali povezavo merilnih sistemov električne energije še z merilnimi sistemi ostalih vrst energije (plina, toplote) z uporabo enotne infrastrukture in povezovanjem funkcij, kar prinaša večje sinergijske učinke načrtovanja, izgradnje in obratovanja sistemov, povečuje njihovo gospodarnost ter pripomore k optimalnejšemu ravnanju z energijo.

2.4.5.1.3. Načrtovana uporaba finančnih instrumentov

Obseg in vrste finančnih instrumentov bomo oblikovali glede na rezultate ocene vrzeli za oblikovanje sheme finančnih instrumentov. Na tej osnovi bo opredeljeno, kakšni finančni instrumenti so smiselni in relevantni in kakšna bo optimalna alokacija sredstev za njihovo izvedbo.

2.4.5.1.4. Načrtovana uporaba velikih projektov

Ni predvidena.

2.4.5.1.5. Kazalniki učinka (realizacije)

Tabela 23 Kazalniki učinka

ID	Kazalnik (naziv kazalnika)	Merska enota	Sklad	Kategorija regije	Ciljna vrednost (2023)	Vir podatka	Pogostost poročanja
CO33	Energetska učinkovitost: Število dodatnih uporabnikov energije, priključenih na pametna omrežja	uporabniki	KS	Celotna SLO	300.000	Agencija za energijo	Letno

* Za kazalnik je mišljeno vključitev novih uporabnikov v napredno merjenje do konca leta 2023 na podlagi predpostavke ca. 33 % subvencije za strošek namestitve pametnega števca, za kar bo namenjenih cca. 10 mio EUR. V okviru prednostne osi bodo podprte tudi druge s tem povezane aktivnosti v višini 10 mio EUR (pripadajoča IKT infrastruktura, izobraževalne in demonstracijske aktivnosti, hranilniki električne energije, koncepti regulacije napetosti, upravljanje s porabo..), za katere pa kazalnika nismo predvideli.

2.4.6. Spodbujanje nizkoogljičnih strategij za vse vrste območij, zlasti za urbana območja, vključno s spodbujanjem trajnostne multimodalne urbane mobilnosti in ustreznimi omilitvenimi prilagoditvenimi ukrepi

Specifični cilj: Razvoj urbane mobilnosti za izboljšanje kakovosti zraka v mestih

Trenutna situacija na področju trajnostne mobilnosti in uporabe javnega potniškega prometa (JPP) je v Republiki Sloveniji izredno slaba. V obdobju 2007 – 2013 so bile spodbude namenjene predvsem izboljšanju učinkovitosti javnega potniškega prometa v okviru širših mestnih območij. Kljub temu pa na tem področju v Sloveniji ostajajo številni izzivi. Poleg emisij toplogrednih plinov, netrajnostna mobilnost prispeva tudi k slabši kakovosti zraka in k višji ravni hrupa v mestih. V letu 2011 so bili prebivalci urbanih območij onesnaženju z delci PM₁₀ izpostavljeni bolj, kot je povprečje EU-27⁸², še slabše je stanje glede onesnaženosti s prizemnim ozonom.⁸³ Leto kasneje se je sicer število prekoračitev mejne dnevne koncentracije delcev PM₁₀ znižalo, vendar pa problem ostaja pereč predvsem v Ljubljani, Celju, Mariboru, Zasavju, Murski Soboti, Kranju in Novem mestu, kjer so že bili sprejeti načrti za kakovost zraka. Tudi ostala mesta se soočajo s podobnimi problemi ki zahtevajo celovite rešitve. Poleg okoljskih problemov je z ukrepi trajnostne mobilnosti mogoče prispevati k boljši povezanosti urbanih območij z njihovim zaledjem, zmanjšanju prometnih zastojev, izboljšanju kakovosti življenjskega prostora v urbanih območjih in povečanju prometne varnosti.

Tabela 24 Specifični kazalniki rezultata

ID	Kazalnik (naziv kazalnika)	Merska enota	Sklad	Kategorija regije	Izhodiščna vrednost	Izhodiščno leto	Ciljna vrednost (2023)	Vir podatka	Pogostost poročanja
4.12	Delež potniških kilometrov v železniškem prevozu od kopenskega prevoza	delež	KS, ESRR	Celotna Slovenija	2,3	2012	3,6	EUROSTAT	Enkrat letno
4.13	Delež potniških kilometrov v avtobusnem	delež	KS, ESRR		11,1	2012	16	EUROSTAT	Enkrat letno

⁸² <http://epp.eurostat.ec.europa.eu/tgm/table.do?tab=table&init=1&plugin=1&language=en&pcode=tsdph370>

⁸³ <http://epp.eurostat.ec.europa.eu/tgm/table.do?tab=table&init=1&plugin=1&language=en&pcode=tsdph380>

	prevozu od kopenskega prevoza								
4.20	Emisije CO ₂ iz osebnega avtomobilskega prometa*	t CO ₂ ekv	KS, ESRR		0	2015	0	ARSO	Enkrat letno

* kazalnik je vključen v akcijski načrt za splošno predhodno pogojenost 7

2.4.6.1. Ukrepi, ki jim je podpora namenjena v okviru prednostne naložbe

2.4.6.1.1. *Opis vrste in primerov ukrepov, ki jim je namenjena podpora, in njihovega pričakovanega prispevka k specifičnim ciljem, po potrebi vključno z opredelitvijo glavnih ciljnih skupin in vrst upravičencev*

V okviru prednostne naložbe so podpore namenjene aktivnostim, ki zmanjšujejo vplive osebnega prometa na kakovost zraka in uravnavajo naraščajoče potrebe po mobilnosti z izboljšavami na področju trajnostne mobilnosti, kar prispeva k večji kakovosti bivanja. Naložbe v trajnostno urbano mobilnost bodo sledile celostnemu pristopu in temeljile na celostnem konceptu mobilnosti za mesta ali funkcionalna urbana območja, ki pokrivajo vse relevantne načine mobilnosti (hoja, kolesarjenje, uporaba JPP in drugih alternativnih oblik trajnostne mobilnosti) in ukrepe za njihovo spodbujanje. To predstavlja celosten koncept tehničnih, političnih in mehkih ukrepov, ki izboljšujejo uspešnost in stroškovno učinkovitost naložbe.

Vse naložbe, ki so predlagane za podporo iz ESRR in KS za prednostno naložbo, so določene v členu 5(4) Uredbe (EU) št. 1301/2013 in členu 4(a)(v) Uredbe ((EU) št. 1300/2013 in bodo vključene v celostne prometne strategije, ki bodo povezane z načrti za kakovost zraka ter strategijami trajnostnega razvoja za mestna območja.

Za zmanjševanje emisij toplogrednih plinov in manjše emisije PM₁₀ iz prometa v urbanih območjih in njihovem širšem zaledju se bodo za mesta in regije izdelale celostne prometne strategije (Sustainable Urban Mobility Plan), s katerimi bodo definirani prioritetni ukrepi trajnostne mobilnosti na nivoju občine ali regije, ki se bodo financirali iz KS in ESRR. Slovenske smernice za izdelavo celostnih prometnih strategij so skladne s smernicami Evropske komisije (Guidelines: Developing and implementig a sustainable urban mobility plan) in prilagojene slovenskim razmeram, za katere so značilne majhna in srednje velika mesta.

Predvideni ukrepi, ki se bodo izvajali na podlagi izdelanih celostnih prometnih strategij na nivoju občin ali regij, so:

- ureditev varnih dostopov do postaj in postajališč JPP, ureditev stojal in nadstrešnic za parkiranje koles, sistem P+R, postajališča JPP, pločniki, kolesarske steze. Te naložbe so predvidene v manjšem obsegu kot dopolnitev vrzeli v obstoječih infrastrukturnih omrežjih za trajnostno mobilnost v mestih.
- poleg ustreznih infrastrukturnih pogojev za trajnostno mobilnost se bodo oblikovali in izvajali ustrezni ukrepi upravljanja mobilnosti kot so:
  - Ukrepi trajnostne parkirne politike, ki pomenijo celovit pristop na ravni parkiranja v nekem mestu, kar pomeni, da z omejevanjem parkiranja v mestnih središčih, finančno politiko dražjega parkiranja v centrih in cenejšega parkiranja na obrobju mest ter sistemom P + R upravljamo količino prometa v mestih.
  - Izdelava mobilnostnih načrtov: različne institucije si glede na specifiko prostora v katerem se nahajajo, potovalnih navad zaposlenih in možnostih trajnostnega prihoda na

delo in šolo, izdelajo lasten mobilnostni načrt ter med zaposlenimi spodbujajo spreminjanje potovalnih navad.

- Omejevanje prometa v mestnih jedrih za osebni promet: mesto določi omejitve vstopa osebnih vozil v širša oziroma ožje prometne središče na osnovi različnih kriterijev, kot so npr. emisijski standardi vozil (okoljske cone) ali zapore določenih območij.
- Zelena mestna logistika: mesta bodo določila politiko na področju dostave blaga, ki bo določal skladnost dostavnih vozil z okoljskimi standardi, časovna okna dostave ter bo spodbujal alternativne rešitve glede na specifično prostora v mestnih središčih.
- Uporaba sodobnih tehnologij za učinkovito upravljanje mobilnosti: na voljo so številni mehanizmi kot npr. spremljanje vozil v realnem času s prikazovalniki na postajališčih JPP, informacijski portali za potnike z možnostjo uporabe mobilnih telefonov, ipd.
- Izobraževalno ozaveščevalne dejavnosti o trajnostni mobilnosti bodo usmerjene na različne ciljne skupine, od vrtcev, osnovnih šol, srednjih šol, študentske populacije do odraslih voznikov avtomobilov in različne strokovne javnosti.

Ukrepi spodbujanja javnega potniškega prometa v mestih in z njimi povezanih funkcionalnih urbanih območjih bodo omogočala preusmeritev individualnih prevozov v javni potniški promet in pomembno prispevali k zmanjšanju emisij toplogrednih plinov in delcev v ozračje. Na področju ukrepov trajnostne mobilnosti bomo sledili zavezam nastajajočega Operativnega programa zmanjšanja emisij toplogrednih plinov do leta 2020 za področje prometa.

Za doseganje ciljev OVE v prometu po Direktivi 2009/28/ES in zmanjšanja onesnaženosti zraka bo podpora namenjena tudi postavitvi javne infrastrukture za alternativna goriva in pametnih polnilnih postaj (tako javnih kot zasebnih) za pospešeno uvajanje elektromobilnosti. Polnilnice za električna vozila so eden ključnih elementov za pospešitev elektrifikacije prometa, ki predstavlja enega osnovnih stebrov Energetskega koncepta, ki je v pripravi. Elektrifikacija prometa namreč prispeva k doseganju energetskega ciljev in sicer k učinkovitejši rabi energije oz. prihrankom energije in rabi OVE v prometu ter tudi okoljskim ciljem, to je zmanjšanju onesnaženosti zraka (PM10 in NOx), zmanjšanju emisij toplogrednih plinov ter zmanjšanju hrupa in drugim ciljem kot je manjša energetska odvisnost in razvoj novih poslovnih priložnosti.

V okviru te prednostne naložbe bodo v izbranih mestih lahko ukrepi podprti preko mehanizma celostnih teritorialnih naložb, ki bodo lahko kombinirali ukrepe s tistimi, ki so opredeljeni v prednostnih naložbah za učinkovito rabo prostora in učinkovito rabo energije.

Ciljne skupine: vsi občani, pešci, kolesarji, uporabniki javnega potniškega prometa, vozniki osebnih vozil

Upravičenci so: občine, prevozniki, vzgojno-izobraževalne ustanove, raziskovalne ustanove, nevladne organizacije, institucije regionalnega razvoja, podjetja

2.4.6.1.2. Vodilna načela za izbor

Poleg relevantnih horizontalnih načel, bodo v okviru te prednostne naložbe upoštevana dodatna načela za izbor projektov, ki bodo temeljila na rezultatih celostnih prometnih strategij (Sustainable Urban Mobility Plans) mest in regij. V tem kontekstu bo prednost pri izboru namenjena projektom, ki bodo:

- s celovitim pristopom prispevala k izvajanju ukrepov trajnostne mobilnosti v urbanih območjih z jasno izraženo kontinuiteto izvajanja ukrepov;
- prispevali k spremembi deleža opravljenih potniških kilometrov z osebnimi avtomobili v kopenskem prevozu na račun zmanjšanja uporabe avtomobila in izboljšanja kakovosti zraka v mestih;

- prispevali k zmanjšanju obremenitve s hrupom v urbanih središčih;
- podpirali uporabo novih tehnologij v urbanih prometnih sistemi;
- kadar bo relevantno, ukrepe te prednostne naložbe smiselno povezovali z aktivnostmi iz drugih prednostnih naložb za spodbujanje trajnostnega urbanega razvoja.

Tu opredeljena načela ne bodo v nasprotju načelom za izbor projektov preko uporabe mehanizma CTN.

2.4.6.1.3. Načrtovana uporaba finančnih instrumentov

V okviru te prednostne naložbe ni načrtovana uporaba povratnih virov.

2.4.6.1.4. Načrtovana uporaba velikih projektov

Ni predvidena.

2.4.6.1.5. Kazalniki učinka (realizacije)

Tabela 25 Kazalniki učinkov

ID	Kazalnik (naziv kazalnika)	Merska enota	Sklad	Kategorija regije	Ciljna vrednost (2023)	Vir podatka	Pogostot poročanja
4.14	Število celostnih prometnih strategij v izvajanju	število	KS	Celotna Slovenija	30	MZI	Enkrat letno
4.15	Število novo zgrajenih P+R v urbanih območjih	število	KS	Celotna Slovenija	6	Občine	Enkrat letno
4.16	Ukrepi trajnostne parkirne politike	število	KS	Celotna Slovenija	8	občine	Enkrat letno
4.17	Število ukrepov trajnostne mobilnosti v okviru trajnostnih urbanih strategij	število	ESRR	V	7	občine	Enkrat letno
				Z	4		
4.18	Število pametnih javnih polnilnih postaj za električna vozila z možnostjo daljinskega upravljanja moči polnjenja	število	KS	Celotna SLO	630	Izvajalski organ	Letno
4.19	Število pametnih zasebnih polnilnih postaj za električna vozila z možnostjo daljinskega upravljanja moči polnjenja	število	KS	Celotna SLO	3.150	Izvajalski organ	Letno

Za kazalnik število pametnih polnilnih postaj za električna vozila (EV) je upoštevano priporočilo 1 polnilnica na 10 EV. Do leta 2023 je po dolgoročnih energetskih scenarijih (Dolgoročne energetske bilance Slovenije do leta 2030) predvideno letno okoli 70.000 novih registriranih osebnih avtomobilov (do leta 2023 torej 630.000). V primeru doseganja 5 % deleža novih registriranih EV do leta 2023 to pomeni 31.500 EV. Ob predpostavki, da se približno 20 % EV polni preko javnih polnilnih postaj bo kazalnik za leto 2023 znašal 630 javnih polnilnih postaj. Za 10 % EV pa bo podprta postavitev zasebnih polnilnih postaj (kazalnik za leto 2023 znaša 3150 zasebnih postaj). Ob stopnji subvencije 30 % to predstavlja cca. 2 mio EUR potrebnih javnih sredstev za te namene.

2.4.7. Socialne inovacije, transnacionalno sodelovanje in prispevek k tematskim ciljem 1- 7

Ni relevantno.

2.4.8. Okvir uspešnosti

Okvir uspešnosti – KS										
Prednost na os	Vrsta kazalnika (ključna faza izvajanja, finančni kazalnik, kazalnik učinka ali, če je ustrezno, rezultatov)	Identifikator	Kazalnik ali ključna faza izvajanja	Merska enota, če je ustrezno	Skald	Kategorija regije	Mejnik za 2018	Končni cilj (2023)	Vir podatkov	Pojasnilo o pomenu kazalnika, kadar je ustrezno
4	Kazalnik učinka	4.4	Uporabna površina energetske sanacije stavb javnega sektorja	m2	KS	Celotna SLO	600.000	1.800.000	AN-URE	63 % sredstev KS za prednostno os 4
4	Finančni kazalnik	F1	Vložena sredstva/izdatki	EUR	KS	Celotna SLO	77.000.000	306.597.412	spremljanje	

Okvir uspešnosti – ESRR										
Prednost na os	Vrsta kazalnika (ključna faza izvajanja, finančni kazalnik, kazalnik učinka ali, če je ustrezno, rezultatov)	Identifikator	Kazalnik ali ključna faza izvajanja	Merska enota, če je ustrezno	Skald	Kategorija regije	Mejnik za 2018	Končni cilj (2023)	Vir podatkov	Pojasnilo o pomenu kazalnika, kadar je ustrezno
4	Kazalnik učinka	4.17	Število ukrepov trajnostne mobilnosti v okviru trajnostnih urbanih strategij	število	ESRR	V	0	7	Občine	100 % sredstev ESRR za prednostno os 4, skupaj za obe kohezijski regiji
				število	ESRR	Z	0	4	Občine	
4	Ključna faza izvajanja	K4	Število izdelanih celostnih prometnih strategij	število		V	7		Mzl	
				število		Z	4		Mzl	

4	Finančni kazalnik	F1	Vložena sredstva/izdatki	EUR	ESRR	V	4.000.000	12.517.690	Podpisane pogodbe	
				EUR	ESRR	Z	5.000.000	13.789.567	Podpisane pogodbe	

2.4.9. Kategorije intervencij

Sklad in področje ukrepanja		KS							
Tabela 1: Domena ukrepa		Tabela 2: Oblika financiranja		Tabela 3: Vrsta Ozemlje		Tabela 4: Mehanizmi za ozemeljsko izvrševanje		Tabela 6: Sekundarno področje v okviru ESS	
koda	€ znesek	koda	€ znesek	koda	€ znesek	koda	€ znesek	koda	€ znesek
009	2.000.000	01	2.000.000	07	2.000.000	07	2.000.000	00	
010	6.000.000	01	6.000.000	07	6.000.000	07	6.000.000	00	
011	2.000.000	01	2.000.000	07	2.000.000	07	2.000.000		
012	2.000.000	01	2.000.000	07	2.000.000	07	2.000.000	00	
013	165.200.000	01	115.200.000	07	165.200.000	07	165.200.000	00	
		04	50.000.000						
014	21.500.000	01	21.500.000	07	21.500.000	01	10.000.000	00	
015	19.897.800	01	13.897.800	07	19.897.800	07	19.897.800	00	
		04	5.000.000					00	
		06	1.000.000					00	
016	14.000.000	01	14.000.000	07	14.000.000	07	14.000.000	00	
043	9.550.000	01	4.550.000		9.550.000	07	9.550.000	00	
		02	5.000.000					00	
090	11.480.000	01	6.620.000	07	11.480.000	07	11.480.000	00	
		02	4.860.000					00	
036	4.980.000	01	2.980.000	07	4.980.000	07	4.980.000	00	
		02	2.000.000				4.099.018	00	
044	2.000.000	01	2.000.000	07	2.000.000	07	2.000.000	00	

Sklad in področje ukrepanja: ESRR KRVS									
Tabela 1: Domena ukrepa		Tabela 2: Oblika financiranja		Tabela 3: Vrste ozemlje		Tabela 4: Teritorialni mehanizmi izvajanja		Tabela 6: Sekundarno področje v okviru ESS	
koda	€ znesek	koda	€ znesek	koda	€ znesek	koda	€ znesek	koda	€ znesek
083	10.014.152	01	10.014.152	01	2.684.152	01	10.014.152	00	
				02	7.330.000				

Sklad in področje ukrepanja: ESRR KRZS									
Tabela 1: Domena ukrepa		Tabela 2: Oblika financiranja		Tabela 3: Vrste ozemlje		Tabela 4: Teritorialni mehanizmi izvajanja		Tabela 6: Sekundarno področje v okviru ESS	
koda	€ znesek	koda	€ znesek	koda	€ znesek	koda	€ znesek	koda	€ znesek
083	11.010.053	01	11.010.053	01	2.950.053	01	11.010.053	00	
				02	8.060.000				

2.4.10. Povzetek načrtovane uporabe tehnične pomoči, vključno z ukrepi za krepitev administrativne zmogljivosti organov, ki sodelujejo pri upravljanju n nadzorovanju programov in upravičencev, kadar so takšni ukrepi potrebni

Ustrezna administrativna usposobljenost kadrov za izvajanje te prednostne naložbe bo zagotovljena z izvajanjem usposabljanj na področjih, ki so opredeljena v okviru prednostne osi za tehnično pomoč.

Zaradi novih vsebin, ki se bodo financirale iz te prednostne osi bo poseben vidik usposabljanja namenjen strokovnemu usposabljanju kadrov na področju trajnostne rabe energije (npr. razvoj modelov energetskega pogodbenišтва v okviru javno-zasebnega partnerstva, razpolaganja s stvarnim premoženjem, uvajanje novih finančnih instrumentov, zeleno javno naročanje).

Za področje trajnostne mobilnosti predvidevamo vzpostavitev projektne enote, ki jo bodo sestavljali usposobljeni strokovnjaki za posamezna na novo načrtovana področja dela. Gre za popolnoma novo področje dela, ki ga v prejšnjem programskem obdobju ministrstvo, pristojno za to področje ni izvajalo, zato je za načrtovano izvedbo del potrebna ustrezna kadrovska okrepitev. V okviru projektne enote za trajnostno mobilnost tako načrtujemo človeške vire skladno z načrtovanimi nalogami v tem Operativnem programu.

Podpora bo v obliki tehnične pisarne namenjena tudi pripravi ustreznih strokovnih podlag in izhodišč za pripravo projektov, pripravo razpisov (javno naročanje, javno-zasebno partnerstvo, razpolaganje s stvarnim premoženjem), izboru izvajalcev, spremljanju izvedbe del pri projektih prenove stavb javnega sektorja v okviru javno zasebnega partnerstva, kar je še posebej pomembno pri projektih energetskega pogodbenišтва. Sredstva bodo namenjena izvedbi nalog na naslednjih področjih: vodenje projektov, vzpostavitev in skrbništvo nad evidenco stavb osrednje vlade, razvoj modela javno-zasebnega partnerstva in sistemsko spremljanje projektov (stroški dela in posamezne aktivnosti).

2.5. Prilagajanje na podnebne spremembe

2.5.1. Utemeljitev vzpostavitve prednostne osi, ki zajema več kot eno kategorijo regij, več kot en tematski cilj ali več kot en sklad

Podnebne spremembe predstavljajo enega najresnejših problemov in izzivov tako za človeka kot tudi za okolje. Vse bolj jasno je, da z ukrepi za blaženje, ne bomo preprečili podnebnih sprememb in zmanjšali njihovih negativnih vplivov. Zato so, ob izvajanju ukrepov za blaženje podnebnih sprememb, ki bodo podprti v okviru prednostne osi 4, pomembna tudi vlaganja v ukrepe za prilagajanje nanje.

Iz Poročila o napredku o oceni tveganj za posamezne nesreče v RS za leto 2011 in priložene matrike tveganj izhaja, da predstavljajo poplave največje posamično tveganje. Zato bo iz Kohezijskega sklada in Evropskega sklada za regionalni razvoj podpora namenjena predvsem namenskim naložbam za prilagajanje podnebnim spremembam na področjih poplavne ogroženosti, spodbujalo pa se bo tudi naložbe za obravnavo posebnih tveganj in zagotovitev pripravljenosti na nesreče. Zadnje poplave večjih razsežnosti so veliko materialno škodo povzročile na porečjih reke Drave in Savinje ter v drugih delih Vzhodne kohezijske regije, ki ležijo dolvodno v posameznih porečjih, zato se problemi v večji meri koncentrirajo v Vzhodni

Sloveniji. Zato je smotrno, da sredstva Evropskega sklada za regionalni razvoj namenijo za protipoplavne ukrepe v vzhodni Sloveniji.

2.5.2. Sklad, kategorija regija in osnova za izračun podpore Unije

Sklad	KS
Kategorija regije	Ni relevantno
Osnova za izračun (skupni upravičeni izdatki ali upravičeni javni izdatki)	Skupni upravičeni strošek

Sklad	ESRR
Kategorija regije	V
Osnova za izračun (skupni upravičeni izdatki ali upravičeni javni izdatki)	Skupni upravičeni strošek

2.5.3. Podpora naložbam za prilagajanje podnebnim spremembam, vključno s pristopi, ki temeljijo na ekosistemu

Specifični cilj: Nižja poplavna ogroženost na območjih pomembnega vpliva poplav

V skladu z Direktivo 2007/60/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 23. oktobra 2007 o oceni in obvladovanju poplavne ogroženosti (Uradni list L 288 , 06/11/2007) je v letu 2011 Republika Slovenija pripravila t.i. predhodno oceno poplavne ogroženosti in na podlagi le-te po dolgi javni razpravi v letu 2013 določila 61 območij pomembnega vpliva poplav (v nadaljevanju: OPVP⁸⁴) v Sloveniji, za katere se upravičeno pričakuje, da na njih v primeru poplav prihaja do največjih škod po kriterijih ogroženosti na zdravje ljudi, okolje, kulturno dediščino in gospodarske dejavnosti⁸⁵.

V programskem obdobju 2014-2020 se bodo iz Evropskega kohezijskega sklada in Evropskega sklada za regionalni razvoj sofinancirali ukrepi, ki bodo najbolj prispevali k zmanjšanju poplavne ogroženosti na območjih pomembnega vpliva poplav v Sloveniji. Posamezni ukrepi se bodo izvajali tako, da bodo usklajeni z Načrtom zmanjševanja poplavne ogroženosti, ki bo na osnovi Poplavne direktive pripravljen do 22.12.2015. Posamezni ukrepi bodo usklajeni z mejnimi državami v okviru delujočih stalnih komisij ter skupnih ukrepov, financiranih v okviru projektov čezmejnega sodelovanja, ki so namenjeni izdelavi strokovnih podlag in skupnih mehanizmov za usklajeno ukrepanje pri obvladovanju naravnih nesreč, predvsem poplav.

Na podlagi predhodne ocene poplavne ogroženosti smo identificirali 13 od 61 območij pomembnega vpliva poplav za sofinanciranje iz ESI skladov na osnovi sledečih kriterijev iz predhodne ocene: število prebivalcev na opredeljenem območju, število IPPC – SEVESO zavezancev, dolžina linijske infrastrukture ter ugotovljena škoda zaradi poplav v zadnjih 25 letih ter se navezujejo na projekte sofinancirane v obdobju 2007-2013.

Ukrepe na teh območjih smo združili v 4 investicijske projekte, geografsko skladne s predvidenimi načrti zmanjševanja poplavne ogroženosti državnega pomena, ki so v pripravi v skladu z Direktivo 2007/60/ES. Za te projekte je že v teku tudi priprava investicijske projektne

⁸⁴ Poročilo o določitvi območij pomembnega vpliva poplav v Republiki Sloveniji in spremljanju aktivnosti obvladovanja poplavne ogroženosti na območjih pomembnega vpliva poplav, sklep Vlade RS 35500-1/2013/5 z dne 14.2. 2012

⁸⁵ Poročilo o določitvi OPVP: http://www.MOP.gov.si/fileadmin/MOP.gov.si/pageuploads/podrocja/voda/porocilo_OPVP.pdf
Karta: http://www.MOP.gov.si/fileadmin/MOP.gov.si/pageuploads/podrocja/voda/karta_obmocij_OPVP.pdf

dokumentacije, vključno s pripravo ustreznih hidrološko – hidravličnih študij ter grafičnih podlag in so ocenjeni kot izvedljivi v postavljenem časovnem okviru. Z izvedenimi ukrepi v okviru teh projektov bomo zaščitili območja, kjer je ogroženih polovica prebivalcev, tretjina IPPC-SEVESO objektov ter linijske infrastrukture iz celote 61 območij celotnega vpliva poplav. Na teh območjih je v zadnjih 25 letih nastalo po vrednosti več kot polovica celotne škode po poplavnih dogodkih v državi. Ocena predračunske vrednosti navedenih investicij je dvakrat večja od razpoložljivih sredstev ESI skladov v obdobju 2014-2020, zato načrtujemo tudi sofinanciranje posameznih projektov s strani EIB.

Rezultat:

- manjša poplavna ogroženost v primeru novih poplav.

Tabela 26 Specifični kazalniki rezultatov*

ID	Kazalnik	Merska enota	Kategorija regije	Izhodiščna vrednost	Izhodiščno leto	Ciljna vrednost	Vir podatkov	Pogostost poročanja
5.1	Število poplavno ogroženih stavb**	število	Celotna Slovenija/ KS	18.239	2013	7.075	MOP	Enkrat na leto
		število	ESRR	18.239	2013	3.980	MOP	Enkrat na leto
5.2	Število ogroženih IPPC in SEVESO objektov***	število	Celotna Slovenija/ KS	44	2013	20	MOP	Enkrat na leto
		število	ESRR	44	2013	11	MOP	Enkrat na leto

* Kazalniki so pripravljene na podlagi Poročila o določitvi pomembnega vpliva poplav v RS (priloga k sklepu Vlade RS 35500-1/2013/5, 14.02.2013, Poročilo) in razreza sredstev Kohezijskega sklada in ESRR. V kolikor pride do realizacije dogovorov z EIB glede kreditne linije za projekte protipoplavne varnosti, bo obseg investicij lahko večji in posledično se bodo kazalniki ustrezno prilagodili.

** Vrednost kazalnika 5.1 podaja predvideno stanje števila poplavno ogroženih stavb po izvedenih ukrepih glede na zajete objekte v Poročilu.

*** Vrednost kazalnika 5.2 podaja predvideno stanje števila ogroženih IPPC in SEVESO objektov po izvedenih ukrepih glede na stanje v Poročilu. Kazalnik smo izbrali zato, ker njegovo gibanje visoko korelira z zaščito pomembne energetske, transportne in lokalne infrastrukture, ki je zgoščena okoli teh objektov in ki jo je potrebno zaščititi pred škodljivim delovanjem voda.

2.5.3.1. Ukrepi, ki jim je podpora namenjena v okviru prednostne naložbe

2.5.3.1.1. *Opis vrste in primerov ukrepov, ki jim je namenjena podpora, in njihovega pričakovanega prispevka k specifičnim ciljem, po potrebi vključno z opredelitvijo glavnih ciljnih skupin in vrst upravičencev*

V okviru te prednostne naložbe bodo podprti hidrotehnični, ekosistemski in negradbeni ukrepi za zmanjševanje poplavne ogroženosti. S predlaganimi negradbenimi dejavnostmi se bodo ustvarjala tudi nova delovna mesta npr. na področju upravljanja s površinami, ki bodo namenjena kontroliranemu razlivanju visokih voda v primeru poplav, pri izvajanju gradbenih in ekosistemskih protipoplavnih ukrepov pa se lahko pričakuje nova delovna mesta predvsem v investicijsko-gradbenih panogah.

S sredstvi tako Kohezijskega sklada kot tudi Evropskega sklada za regionalni razvoj, bodo indikativno financirane naslednje protipoplavne investicije, ki so prednostnega pomena za Slovenijo:

- Nadaljevanje projekta zagotovitev poplavne varnosti na porečju Savinje: dokončanje projektov I. faze ter nadaljevanje prednostnih investicij za celotno protipoplavno ureditev porečja Savinje s pritoki. Obseg in natančnejši posegi bodo določeni na podlagi rezultatov izvedene hidrološko-hidravlične analize celotnega porečja Savinje, ki bo upoštevala tudi že izvedene protipoplavne ukrepe na porečju Savinje, ki se izvajajo v obdobju 2007-2013;

- Nadaljevanje projekta zagotovitev poplavne ureditve porečja Drave: dokončanje projektov I. faze ter nadaljevanje prednostnih investicij - zmanjševanje poplavne ogroženosti ptujske Drave - OPVP Spodnji Duplek in Ptuj; ureditev porečja Meže in Mislinje, zmanjševanje poplavne ogroženosti - OPVP Dravograd, Prevalje-Ravne na Koroškem in Črna na Koroškem-Žerjav;
- Protipoplavna ureditev porečja Gradaščice (do Ljubljane) – zmanjševanje poplavne ogroženosti OPVP Ljubljana-jug in Dobrova - Brezje pri Dobrovi;
- Protipoplavna ureditev porečja Selške Sore (do kraja Dolenja vas) – zmanjševanje poplavne ogroženosti OPVP Železniki;
- Zmanjšanje poplavne ogroženosti na ostalih območjih pomembnega vpliva poplav, kjer so protipoplavne investicije pripravljene za izvedbo (vsa potrebna dokumentacija za izvedbo projekta) in so nujno potrebne za zagotavljanje nižje poplavne ogroženosti na območjih identificiranih v Načrtu zmanjševanja poplavne ogroženosti.

Projekti, ki bodo podprti, so že v osnovi zasnovani tako, da razen gradnje hidrotehničnih objektov v največji meri vključujejo tudi negradbene protipoplavne ukrepe, zaščito nenaseljenih razlivnih območij in ukrepe izboljšanja stanja voda v skladu z Vodno direktivo, kjer je to smiselno. Pri umeščanju hidrotehničnih objektov v prostor bo upoštevana možnost dvojne rabe zadrževalnikov (namakanje, rekreacijske površine, zbiralniki vode v primeru požarov,...). Zadrževalniki so lahko del ureditev znotraj naselij le, kjer imajo večnamensko funkcijo. V času poplav služijo kot retencijske površine, drugače so pa del odprtega prostora in so urejeni kot parkovne površine, ribniki, poglobljena parkirišča, dvorišča in poti.

S celovitimi okoljevarstvenimi presojami pred izvedbo hidrotehničnih ukrepov bomo zagotovili ustrezno raven varovanja okolja. Med možnimi ekosistemskimi ukrepi bodo lahko podprte različne variante ekoremediacij na razlivnih območjih tudi izven območij poplav (npr. ustvarjanje mlak in kali, pogozditve, melioracijske jarke z zasaditvami, blažilne pasove med zemljišči in vodotoki, ustvarjanje mejic na večjih kmetijskih površinah, stranske rokave, ustvarjanje mokrišč v strugi mestu pritoka melioracijskega ali drenažnega jarka, vzpostavitev vegetacijskih pasov zasaditve med skalometi in kamnometi, vrbovi prepleti na delu brežine, prodne brzice in pragovi). V primeru, da bodo protipoplavni ukrepi načrtovani na območjih s posebnimi zahtevami (vodovarstveno, Natura 2000, zavarovana območja, naravne vrednote) bo posebna pozornost namenjena preprečevanju vplivov na kakovost vode, na vodni režim, zagotavljanju celovitosti in povezljivosti območij Natura 2000 in preprečevanju negativnih vplivov na kvalifikacijske vrste in habitatne tipe, slabšanju lastnosti naravnih vrednost zaradi katerih so bile določene ter preprečevanju negativnega vpliva na cilje zavarovanih območij.

Pri izvedbi odkupov zemljišč in dejanski izvedbi ureditev za kontrolirano ali naravno razlivanje vode ob nastopu poplav, se odkupi, kjer je to mogoče in seveda upravičeno glede na določbe člena 69 (3)(B) Uredbe (EU) št. 1303/2013 tudi površine (skladno s pravili, ki urejajo upravičene stroške), ki so nujne za doseganje ciljev območij Natura 2000 oz. se ob izvedbi ureditev za razlivanje vode le to izvede na način, da se doseže tudi izboljšanje stanja vrst in habitatnih tipov.

Ravno tako pa bodo podprti iz Kohezijskega sklada in Evropskega sklada za regionalni razvoj tudi nekateri negradbeni ukrepi, ki se bodo izvajali za celotno Slovenijo in s katerimi bi dosegli nižjo

poplavno ogroženost na območjih pomembnega vpliva poplav. Ukrepi so usklajeni in bodo delno sofinancirani tudi z viri iz EKSRP⁸⁶.

S sredstvi Kohezijskega sklada in Evropskega sklada za regionalni razvoj bodo indikativno financirani naslednji negradbeni protipoplavni ukrepi:

- Identifikacija ključnih **razlivnih površin** visokih voda v Sloveniji – identifikacija večjih površin za razlivanje vode v navezavi z opredeljenimi OPVP, preveritev možnosti pravne in terenske zaščite in ureditve teh površin v interakciji z občinami (in drugimi deležniki), odkupi teh zemljišč, priprava dokumentacije in dejanska izvedba ureditev v praksi za kontrolirano ali naravno razlivanje vode ob nastopu poplav;
- Vzpostavitev **novih vodomernih postaj** za redni hidrološki monitoring na OPVP – (hidravlična) identifikacija lokacij novih vodomernih postaj na vodotokih, ki ogrožajo območja pomembnega vpliva poplav, priprava dokumentacije za vzpostavitev vodomernih mest, nakup hidrološke in telekomunikacijske opreme, izvedba. Razvoj **hidroloških modelov za napovedovanje** visokih voda na območjih pomembnega vpliva poplav – za dovolj zgodnje opozarjanje na možnost nastopa visokih voda oz. poplav na območjih pomembnega vpliva poplav je treba razviti kvalitetne in operativne hidrološke modele za vseh 17 opredeljenih skupin OPVPjev. Projekt vključuje zbiranje podatkov, razvoj hidroloških modelov, vzpostavitev sistema lokalne objave opozoril.
- Razvoj **hidroloških in hidravličnih modelov** za utemeljitev in pripravo celovitih rešitev poplavne varnosti na posameznih porečjih.
- **Informiranje, ozaveščanje, izobraževanje, zgodnje alarmiranje, obveščanje in spodbujanje** k ukrepanju poplavno ogroženih subjektov na območjih pomembnega vpliva poplav ter na plazovitih območjih – izdelava informativnih materialov, ki bodo vključevali vse ključne kriterije ogroženosti (zdravje ljudi, okolje, kulturna dediščina, gospodarska dejavnost), javno obveščanje in ozaveščanje poplavno ogroženih prebivalcev in subjektov o možnih preventivnih ukrepih pred nastopom poplav, načinih ukrepanja v času nastopa visokih voda, izvedba pripravljalnih vaj, prenova in vzpostavitev sistema javnega alarmiranja ter aktivno (finančno) spodbujanje lastnikov poplavno in plazovito ogroženih objektov k izvedbi individualnih ukrepov za zaščito pred naravnimi nesrečami na območjih pomembnega vpliva poplav ter oblikovanje medsektorsko povezljivih pristopov in programov za izboljšanje upravljanja, odzivanja in obvladovanje nesreč. Fizična izvedba ukrepov bo potekala sočasno z vzpostavitvijo nadzornih centrov, tako, da ne bomo izvajali ločenih posegov pred uveljavitvijo akcijskega načrta.

V okviru te prednostne naložbe bodo podprti tudi sledeči horizontalni ukrepi za obvladovanje tveganj, ki jih prinašajo podnebne spremembe in sicer:

- pripravo celovite medsektorske **ocene tveganj** in priložnosti, ki jih podnebne spremembe prinašajo za Slovenijo in ki bo predstavljala podlago za pripravo ukrepov prilagajanja ter preprečevanja in obvladovanja tveganj (akcijski načrt prilagajanja na podnebne spremembe). Izdelane bodo tudi ocene tveganj za naravne in druge nesreče, ki predstavljajo največje tveganje na nacionalni ravni, upoštevaje tudi morebitne čezmejne vplive nesreč in bodo služile kot podlaga za nadaljnje prostorsko načrtovanje, načrtovanju preventivnih ukrepov za zmanjšanje tveganj za nastanek nesreč, določitev prednostnih/prioritetnih investicij za zmanjšanje tveganj za nesreče, izdelavi načrtov za obvladovanje tveganj, za pomoč in odpravo posledic v primeru večje naravne ali druge

---

⁸⁶ V skladu s Partnerskim sporazumom bodo sredstva ESRR, KS in EKSRP za tematski cilj 5 uporabljena dopolnilno. Sredstva ESRR bodo uporabljena dopolnilno za vlaganje v negradbene protipoplavne ukrepe. Sredstva EKSRP pa bodo namenjena uvedbi oziroma nadaljnji uporabi kmetijskih praks, ki prispevajo k ohranjanju naravnih virov, biotske raznovrstnosti, ohranjanju kulturne krajine in njenih značilnosti ter blažitvi in prilagajanju kmetijstva podnebnim spremembam.

nesreče. Pri izdelavi ocen tveganja za nesreče z morebitnimi čezmejnimi vplivi je treba te podatke uskladiti s sosednjimi državami;

- indikativno bo podprta tudi priprava in izvedba skupnih in usklajenih akcij za doseganje večje odpornosti in odzivnosti pri obvladovanju vseh ugotovljenih tveganj na nacionalni in lokalni ravni, še posebej v vseh mestnih in ranljivih podeželskih območjih. Ta cilj bomo dosegli z okrepitevijo sodelovanja med pristojnimi organi na področju usposabljanja, ozaveščanja, povezovanja, spodbujanja, izobraževanja, obveščanja ter postavitve sistemov za zgodnje alarmiranje. Te akcije bodo potekale usklajeno in dopolnjujoče z aktivnostmi na območjih pomembnega vpliva poplav, kjer se teritorialno prekrivajo.

Ciljne skupine: ogroženo prebivalstvo

Upravičenci: Ministrstvo za okolje in prostor in drugi pripravljavci ocen tveganj za nesreče, Uprava RS za zaščito in reševanje, Agencija RS za okolje, občine, institucije regionalnega razvoja.

2.5.3.1.1. *Vodilna načela za izbor*

Poleg horizontalnih načel, bodo pri izboru projektov upoštevana naslednja dodatna načela za izbor:

- celovitost obravnave porečij: posamezne investicije v protipoplavno varnost bodo morale upoštevati celovitost reševanja problematike tudi v primerih, ko bodo izvedeni le delni ukrepi/projekti;
- usklajenost z načrti zmanjševanja poplavne ogroženosti v skladu z Direktivo 2007/60/ES(po letu 2015);
- projekti bodo izvedeni tako, da bo na vseh vodnih telesih, na katerih bodo gradbeni protipoplavni ukrepi izvedeni, mogoče dosegati v zakonodaji postavljene okoljske cilje;
- stroškovna učinkovitost projekta;
- pripravljenost projekta za izvedbo;
- ustrezna institucionalna ureditev za pripravo in izvajanje projektov še posebej v primerih, ko je upravičene lokalna samoupravna skupnost;

Predvidene so neposredne potrditve projektov oziroma skupin projektov.

2.5.3.1.2. *Načrtovana uporaba finančnih instrumentov*

V okviru te prednostne naloge je predvidena uporaba nepovratnih sredstev.

2.5.3.1.3. *Načrtovana uporaba velikih projektov*

Znotraj prednostne naložbe veliki projekti niso načrtovani.

2.5.3.1.4. *Kazalniki učinka (realizacije)*

Tabela 27 Kazalniki učinkov

ID	Kazalnik (naziv kazalnika)	Merska enota	Sklad	Ciljna vrednost (2023)	Vir podatka	Pogostost poročanja
CO20	Preprečevanje in obvladovanje tveganja: Prebivalci, deležni koristi od ukrepov varstva pred poplavami*	osebe	KS	32.489	MOP/MKGP	Letno
CO20	Preprečevanje in obvladovanje tveganja: Prebivalci, deležni koristi od ukrepov varstva pred poplavami*	osebe	ESRR	5.938	MOP/MKGP	Letno
5.4	Število izvedenih alarmno-opozorilnih sistemov za primere poplav**	število	KS	96	URSZR	Letno
5.5	Število izvedenih akcij ozaveščanja/informiranja o obvladovanju tveganj za naravne nesreče	število	KS	20	MOP/ URSZR MK/ZVKDS	Letno
5.6	Število pripravljenih ocen tveganj za naravne	število	KS	15	pripravljavci	Letno

in druge nesreče***					
---------------------	--	--	--	--	--

* Vrednost kazalnika CO20 podaja predvideno zmanjšanje števila poplavno ogroženih prebivalcev po izvedenih ukrepih

** Pri kazalniku 5.1.4 gre za število alarmnih sistemov, ki bodo v skladu z analizo potreb na območjih pomembnega vpliva poplav vzpostavljeni za alarmiranje prebivalcev na teh območjih. Pričakovani rezultat je pokritost naselij na območjih pomembnega vpliva poplav s sistemom javnega alarmiranja in s tem zagotovitev večje varnosti za prebivalce ter zmanjšana škoda.

*** Pri kazalcu učinka 5.1.6 gre za število ocen tveganj, ki se bodo pripravile po novi Uredbi o izvajanju Sklepa o mehanizmu Unije na področju civilne zaščite (Uradni list RS, št. 62/14), zato posebne metodologije za izračun kazalca ni, začetna vrednost pa je 0. V preteklosti so se pripravljale ocene ogroženosti za posamezne nesreče, ki so bile drugačne po vsebini, obsegu, načinu priprave in namenu, v nekaterih primerih pa lahko predstavljajo eno od podlag za v uredbi načrtovane ocene tveganj (tako za posamezne ocene kot za državno oceno).

2.5.4. Socialne inovacije, transnacionalno sodelovanje in prispevek k tematskim ciljem 1- 7

Ni relevantno.

2.5.5. Okvir uspešnosti

Okvir uspešnosti – KS										
Prednost na os	Vrsta kazalnika (ključna faza izvajanja, finančni kazalnik, kazalnik učinka ali, če je ustrezno, rezultatov)	Identifikator	Kazalnik ali ključna faza izvajanja	Merska enota, če je ustrezno	Skald	Kategorija regije	Mejnik za 2018	Končni cilj (2023)	Vir podatkov	Pojasnilo o pomenu kazalnika, kadar je ustrezno
5	Faza izvajanja	K1	Umeščenost s prostorskimi akti	število	KS	Celotna Slovenija	2	7	MOP	
5	Kazalnik učinka	CO20	Preprečevanje in obvladovanje tveganja: Prebivalci, deležni koristi od ukrepov varstva pred poplavami	osebe	KS	Celotna Slovenija	372	32.489	MOP	95 % sredstev KS za prednostno os 5
5	Finančni kazalnik	F1	Vložena sredstva/izdatki	EUR	KS	Celotna Slovenija	12.500.000	62.378.744	MOP	

Okvir uspešnosti – ESRR										
Prednost na os	Vrsta kazalnika (ključna faza izvajanja, finančni kazalnik, kazalnik učinka ali, če je ustrezno)	Identifikator	Kazalnik ali ključna faza izvajanja	Merska enota, če je ustrezno	Skald	Kategorija regije	Mejnik za 2018	Končni cilj (2023)	Vir podatkov	Pojasnilo o pomenu kazalnika, kadar je ustrezno

	o, rezultat ov									
5	Kazalnik učinka	CO20	Preprečevanje in obvladovanje tveganja: Prebivalci, deležni koristi od ukrepov varstva pred poplavami	osebe	ESRR	vzhodna	3.000	5.938	MOP	100 % sredstev ESRR za prednostno os 5 v KRVS
5	Finančni kazalnik	F1	Vložena sredstva/izdatki	EUR	ESRR	vzhodna	2.000.000	37.500.000	MOP	

2.5.6. Kategorije intervencij

Kohezijski sklad in področje ukrepanja		KS							
Tabela 1: Področje ukrepanja		Tabela 2: Oblika financiranja		Tabela 3: Ozemlje		Tabela 4: Teritorialni mehanizmi izvajanja		Tabela 6: Sekundarno področje v okviru ESS	
koda	€ znesek	koda	€ znesek	koda	€ znesek	koda	€ znesek	koda	€ znesek
087	53.021.932	01	53.021.932	07	53.021.932	07	53.021.932		00

Sklad in področje ukrepanja KRVS		ESRR							
Tabela 1: Področje ukrepanja		Tabela 2: Oblika financiranja		Tabela 3: Ozemlje		Tabela 4: Teritorialni mehanizmi izvajanja		Tabela 6: Sekundarno področje v okviru ESS	
koda	€ znesek	koda	€ znesek	koda	€ znesek	koda	€ znesek	koda	€ znesek
087	30.000.000	01	30.000.000	07	30.000.000	07	30.000.000	00	

2.5.7. Povzetek načrtovane uporabe tehnične pomoči, vključno z ukrepi za krepitev administrativne zmogljivosti organov, ki sodelujejo pri upravljanju n nadzorovanju programov in upravičencev, kadar so takšni ukrepi potrebni

V programskem obdobju 2007 – 2013 so se pri izvajanju projektov na področju pokazale vrzeli predvsem pri:

- določanju prioritet pri naslavljanju tveganj (ki bodo opredeljene z oceno tveganj);
- prilagoditvi sistema upravljanja z vodami s poudarkom na celovitem obvladovanju poplavne ogroženosti v RS zahtevam evropske vodne zakonodaje (poplavna, vodna in morska direktiva);
- pripravi tehnične in investicijske dokumentacije;
- zagotavljanju ustreznega delovanja projektne skupine pri izvajanju velikih projektov v vlogi upravičenca
- pripravi Načrtov upravljanja z vodami, ki niso nudili zahtevane celovite osnove na katerih bi lahko pripravili kvalitetne investicijske projekte.

Zato bo v okviru sredstev, namenjenih tehnični pomoči zagotovljena primerna osnova za izvajanje ukrepov na področjih, ki jih zajema ta prednostna os ter za zapolnitev obstoječih vrzeli.

2.6. Boljše stanje okolja in biotske raznovrstnosti

2.6.1. Utemeljitev vzpostavitve prednostne osi, ki zajema več kot eno kategorijo regij, več kot en tematski cilj ali več kot en sklad

Izgradnja okoljske infrastrukture bo v Sloveniji podprta s sredstvi Kohezijskega sklada, kjer pristop k financiranju ni odvisen od razvitosti posamezne od kohezijskih regij.

Omrežje Natura 2000 in druga zavarovana območja locirana skoraj v vseh slovenskih občinah (203 od 211) in se v Zahodni Sloveniji razprostirajo na 42 % ozemlja, medtem ko v Vzhodni Sloveniji pokrivajo 35 % območja. Zaradi velikega števila občin, ki imajo območje Natura 2000, in zaradi velikega deleža območja, ki je v vsaki od kohezijskih regij opredeljeno kot Natura 2000, bomo pri izvajanju ukrepov v okviru te prednostne naložbe uporabili enoten pristop na nacionalni ravni. Na ta način bodo sredstva porabljena na tistih delih omrežja Natura 2000, kjer bodo doseženi največji možni sinergijski učinki (varstveni, ekonomski in družbeni). Z enotnim pristopom bo povečana tudi administrativna učinkovitost.

Ukrepi iz prednostne naložbe namenjene trajnostnemu razvoju urbanih območij bodo podprti preko mehanizma Celostnih teritorialnih naložb, ki se bodo izvajale v urbanih območjih obeh kohezijskih regij, glede na kriterije, ki so opredeljeni v Partnerskem sporazumu. Namen podprtih ukrepov je predvsem revitalizaciji degradiranih urbanih površin in njihova reaktivacija v mestih z ohranitvijo minimalnega deleža zelenih površin. V kombinaciji z izvajanjem ukrepov v okviru prednostne osi 4, predvsem tistih, ki so namenjeni učinkoviti rabi energije in trajnostni mobilnosti v urbanih območjih obeh kohezijskih regij, bo to prispevalo k oblikovanju celovitih projektov trajnostnega razvoja urbanih območij in bo prispevalo k zmanjševanju problemov s kakovostjo zraka in z emisijami hrupa ter posledično prispevalo k izboljšanju splošnega zdravja prebivalstva v urbanih območjih.

2.6.2. Sklad, kategorija regija in osnova za izračun podpore Unije

Sklad	KS
Kategorija regije	Ni relevantno
Osnova za izračun (skupni upravičeni izdatki ali upravičeni javni izdatki)	Skupni upravičeni strošek

Sklad	ESRR
Kategorija regije	V, Z
Osnova za izračun (skupni upravičeni izdatki ali upravičeni javni izdatki)	Skupni upravičeni strošek

2.6.3. Vlaganje v vodni sektor za izpolnitev zahtev pravnega reda Unije na področju okolja ter za zadovoljitev potreb po naložbah, ki jih opredelijo države članice in ki presegajo te zahteve

Specifični cilj 1: Zmanjšanje emisij v vode zaradi izgradnje infrastrukture za odvajanje in čiščenje komunalnih odpadnih voda

Slovenija še ne izpolnjuje zahtev Direktive o čiščenju komunalne odpadne vode (91/271/EGS) na podlagi katere bi morala v skladu s pristopno pogodbo z dne 23. septembra 2003 (Ul.l. št.263, str.911) do 31. decembra 2015 zgraditi ustrezno infrastrukturo za odvajanje in čiščenje

odpadnih voda (vmesna cilja 31. 12. 2008 in 31. 12. 2010) v območjih poselitve s skupno obremenitvijo enako ali večjo od 2000 PE. Cilj je, da bo 97 % celotne obremenitve iz območij poselitve z več kot 2000 PE priključenih na javno infrastrukturo za zbiranje in ustrezno stopnjo čiščenja komunalnih odpadnih voda. Trenutno ta cilj dosega le 36 % PE celotne obremenitve iz območij poselitve z več kot 2.000 PE. Z vlaganji v projekte, ki bodo s sredstvi Kohezijskega sklada iz finančne perspektive 2007 – 2013 dokončani do konca leta 2015 se bo ta delež povečal za nadaljnjih 16 % PE celotne obremenitve iz območij poselitve z več kot 2.000 PE. S sredstvi, ki bodo za to področje na voljo v finančnem obdobju 2014 - 2020 je načrtovana ureditev ustreznega sistema zbiranja in čiščenja komunalne odpadne vode še za 8 % PE celotne obremenitve iz območij poselitve z več kot 2.000 PE.

V okviru tega specifičnega cilja bomo dosegli naslednji rezultat:

- Več prebivalcev, priključenih na sistem odvajanja in čiščenja odpadnih voda

Tabela 28 Specifični kazalniki rezultatov, specifični cilj 1

ID	Kazalnik	Kategorija regije	Merska enota za kazalnik	Skupni kazalnik učinka kot osnova	Izhodiščna vrednost	Merska enota za izhodišče in cilj	Izhodiščno leto	Ciljna vrednost (2023),	Vir podatkov	Pogostost poročanja
6.1.	Povečanje obremenitev s komunalno odpadno vodo iz aglomeracij z obremenitvijo večjo od 2000 PE, ki se čisti na komunalni ali skupni čistilni napravi	Celotna Slovenija	PE		526.000	PE	2012	1.418.000	Poročilo Evropski komisiji o izvajanju Direktive 91/271/EGS za leto 2012	Enkrat letno

Specifični cilj 2: Večja zanesljivost oskrbe z zdravstveno ustrezno pitno vodo

V Sloveniji so kljub vlaganjem v obdobju 2007 – 2013 območja, kjer javni sistem vodooskrbe še ni zgrajen oziroma je neustrezen, zaradi česar oskrba s pitno vodo celoti ne ustreza standardom kakovosti za vodo, ki je namenjena prehrani ljudi v skladu z Direktivo o pitni vodi (98/83/ES).

Poleg tega ni sistematičnega pristopa k aktivni zaščiti vodnih virov. Varnost oskrbe s pitno vodo iz javnih vodovodov bomo zasledovali z ukrepi zagotavljanja javnih vodovodov, kjer še niso zagotovljeni, ukrepi za zmanjševanje vodnih izgub na javnih vodovodih in zagotavljanjem rezervnih vodnih virov za javne vodovode. Zdravstveno ustrezna pitna voda je pitna voda, ki ustreza standardom kakovosti za vodo, ki je namenjena prehrani ljudi v skladu z Direktivo o pitni vodi (98/83/ES).

V okviru tega specifičnega cilja bomo zasledovali rezultat:

- Več prebivalcev oskrbovanih iz javnega vodovodnega sistema z zagotovljeno zdravstveno ustrezno pitno vodo

Tabela 29 Specifični kazalniki rezultatov, specifični cilj 2

ID	Kazalnik	Kategorija regije	Merska enota za kazalnik	Skupni kazalnik učinka kot osnova	Izhodiščna vrednost	Izhodiščno leto	Ciljna vrednost (2023),	Vir podatkov	Pogostost poročanja
6. 2	Povečanje števila prebivalcev z zagotovljenim varnim dostopom do zdravstveno ustrezne pitne vode *	Celotna SLO	število		1.434.000	2012	1.977.000	spremljanje	Enkrat letno

* Da to ni ustrezno smo šteli podatke, da je bila vsaj en dan neustrezna kakovost pitne vode

V kolikor pride do realizacije dogovorov z EIB glede kreditne linije, bo obseg investicij lahko večji in posledično se bodo indikatorji ustrezno prilagodili.

** Ciljna vrednost se nanaša na vrednost, ki je določena v strokovnih podlagah za pripravo Operativnega programa oskrbe s pitno vodo in se bo dosegla s sredstvi ESI (kohezijskega sklada) in nacionalnimi sredstvi.

Specifični cilj 3: Doseganje dobrega kemijskega in ekološkega stanja voda

V Sloveniji še vedno ostaja izziv doseganje dobrega stanja voda. Najpomembnejši obremenitvi tudi v drugem ciklu Načrtov upravljanja voda ostajata razpršeno onesnaževanje iz kmetijstva in hidromorfološke obremenitve. Okoljski cilji zaradi hidromorfoloških obremenitev predvidoma niso doseženi na 30 % vodnih teles površinskih voda⁸⁷. Ključne hidromorfološke obremenitve so intenzivna raba obrežnega pasu, zadrževalniki, regulacije, obsežne melioracijske površine. Sredstva bodo prednostno usmerjena v območja, ki so v Načrtu upravljanja voda za vodni območji Donave in Jadranskega morja in v Programa ukrepov območji Natura 2000 navedena kot prioriteta za doseganje ciljev dobrega stanja voda in izboljšanja stanja vrst in habitatnih tipov vezanih na vode. Vlaganja v okviru te prednostne naložbe bodo neposredno prispevala k drugemu stebru Strategije Evropske unije za Podonavje.

Rezultat izvajanja ukrepov v okviru tega specifičnega cilja bo:

- Boljše stanje voda

⁸⁷ V letu 2009 so bili v Načrtu upravljanja voda za vodni območji Donave in Jadranskega morja objavljeni rezultati ekološkega stanja za polovico vodnih teles. Rezultati izkazujejo, da dobro stanje (zaradi hidromorfoloških obremenitev) ni doseženo na 15 % vodnih teles površinskih voda. Ocenjuje se, da bo delež vodnih teles površinskih voda, na katerih ne bo doseženo dobro stanje, bistveno višji po vrednotenju ekološkega stanja še na preostali polovici vodnih teles površinskih voda, ki bo predvidoma izvedeno v okviru priprave drugega Načrta upravljanja voda do leta 2015. Glede na to, da je bila v letu 2009 poleg analize ekološkega stanja izvedena tudi analiza hidromorfoloških obremenitev in vplivov (in sicer na vseh vodnih telesih) ter da le ta ocenjuje, da okoljski cilji ne bodo doseženi na 30 % vodnih teles, se ocenjuje, da v Sloveniji trenutno 30 % vodnih teles ne dosega okoljskih ciljev zaradi hidromorfoloških obremenitev.

Tabela 30 Specifični kazalniki rezultatov, specifični cilj 3

ID	Kazalnik	Kategorija	Merska enota za kazalnik	Skupni kazalnik učinka kot osnova	Izhodiščna vrednost	Merska enota za izhodišče in cilj	Izhodiščno leto	Ciljna vrednost (2023),	Vir podatkov	Pogostost poročanja
6.3	Št. vodnih teles površinskih voda, kjer je doseženo izboljšanje stanja in/ali stanja ohranjenosti Natura 2000 vrst in habitatov	Celotna SLO	Število izvedenih obnov		108	število	2012	110**	MOP	Letno

* Izhodiščna vrednost 108 vodnih teles predstavlja grobo oceno. V Načrtu upravljanja voda za vodni območji Donave in Jadranskega morja za obdobje 2016-2021 bo ta izhodiščna vrednost pravilno določena upoštevajoč izrednotenju ekološkega stanja na vseh vodnih telesih.

** Trenutno je v Načrtu upravljanja voda za vodni območji Donave in Jadranskega morja (NUV) predvideno, da se do leta 2015 izvede le obnova spodnjega dela Kamniške Bistrice (vodno telo: SI132VT7 VT Kamniška Bistrica Študa–Dol). Ob pripravi drugega NUV za obdobje 2016 -2021 se bo več pozornosti posvetilo ukrepom za zmanjšanje hidromorfoloških obremenitev na stanje voda in predvidelo tudi prioritizacijo teh ukrepov. Prav tako se že pripravlja ukrepe Programa ukrepov območji Natura 2000 za obdobje 2015-2020, kjer se prav tako določa ukrepe urejanja voda za zagotavljanje ciljev območji Natura 2000 in njihovo prioritizacijo. Ta dva dokumenta sta podlaga za izbor prioritarnih projektov obnov. Iz naslova kohezivskih sredstev ne bo mogoče zagotoviti izvedbo vseh ukrepov za izboljšanje hidromorfološkega stanja vodnih teles v Sloveniji. Sredstva se bodo iskala tudi iz drugih virov EU (npr. CBC, TRANS...) in nacionalnih virov. Pričakujemo, da se bodo ukrepi izvajali v tej in tudi naslednji finančni perspektivi.

2.6.3.1. Ukrepi, ki jim je podpora namenjena v okviru prednostne naložbe

2.6.3.1.1. Opis vrste in primerov ukrepov, ki jim je namenjena podpora, in njihovega pričakovanega prispevka k specifičnim ciljem, po potrebi vključno z opredelitvijo glavnih ciljnih skupin in vrst upravičencev

Ukrepi za doseganje prvega specifičnega cilja so:

- Investicije v primarno in sekundarno infrastrukturo za zbiranje in za ustrezno stopnjo čiščenja komunalnih odpadnih voda v območjih poselitve s skupno obremenitvijo enako ali večjo od 2.000 PE, ki še ne izpolnjujejo zahtev Direktive 91/271/EGS. Med načrtovanimi projekti izgradnje okoljske infrastrukture za ta območja bodo prednostno obravnavani tisti projekti, ki bodo zagotovili zmanjšanje emisij v vodna telesa, za katera je skladno z načrtom upravljanja voda iz predpisa, ki ureja načrt upravljanja voda ugotovljeno, da so v slabem stanju ali da okoljski cilji zanje ne bodo ali verjetno ne bodo doseženi.
- Projekti za vzpostavitev primerjalnega vrednotenja izvajalcev gospodarskih javnih služb na področju zbiranja in čiščenja odpadnih komunalnih voda in na področju zagotavljanja pitne vode. Na ta način se bo povečala učinkovitost in preglednost izvajanja gospodarskih javnih služb varstva okolja in dvignila kakovost storitev za končne uporabnike.

V okviru drugega specifičnega cilja bodo podprti naslednji ukrepi:

- Na področju zagotavljanja zdravstveno ustrezne pitne vode bodo sredstva namenjena izgradnji novih in rekonstrukciji obstoječih vodovodnih sistemov (primarna in sekundarna omrežja) z namenom izboljšanja varne oskrbe prebivalcev s kakovostno pitno vodo in zmanjševanja izgub pitne vode. Sredstva bodo namenjena tudi ukrepom za sanacijo in aktivno zaščito vodnih virov in vzpostavitvi ustreznega sistema za spremljanje kakovosti pitne vode in varstvu vodnih virov. Gre torej za ukrepe za

zmanjševanje vodnih izgub na javnih vodovodih in zagotavljanjem rezervnih vodnih virov za javne vodovode.

Ukrepi usmerjeni v izboljšanje hidromorfološkega stanja voda in doseganje tretjega specifičnega cilja so:

- Za izboljšanje hidromorfološkega stanja bo v prihodnje tako ključna izvedba ukrepov, med njimi predvsem obnov vodotokov (renaturacija), ki zajema tako izboljšanje stanja hidrološkega režima, morfoloških razmer kot tudi zveznosti toka (prehodnost za vodne organizme in izboljšanje transporta plavin). Sredstva bodo namenjena tudi pripravi projektne dokumentacije, odkupom zemljišč (skladno s pravili, ki urejajo upravičene stroške), pridobivanju gradbenega dovoljenja in izvedbi projektov obnov, zagotavljanju prehodnosti in ukrepov na močno preoblikovanih vodnih telesih.

Pri izvajanju teh ukrepov bo narejena jasna razmejitev z ukrepi, ki se bodo izvajali v okviru relevantnih ukrepov iz prednostne osi 2.5. Ukrepi, ki se bodo izvajali pretežno zaradi cilja zmanjševanja poplavne ogroženosti se bodo financirali iz prednostne osi 2.5, pri čemer se bo zasledovalo tudi okoljske cilje vezane na zmanjševanje hidromorfoloških obremenitev, kot izhaja iz vodilnih načel za izbor.

Jasna je tudi razmejitev s Programom razvoja podeželja 2014-2020, saj v dokumentu financiranje tovrstne vsebine niso predvidene. V okviru ukrepa Kmetijsko okoljsko podnebnih plačil bodo podprte vsebine, ki so namenjene zmanjševanju onesnaževanja voda iz razpršenih virov onesnaževanja iz kmetijstva. Prav tako bodo v okviru Programa razvoja podeželja podprte tudi naložbe v ureditev namakalnih sistemov, njihove tehnološke posodobitve in nakup namakalne opreme. 46. člen Uredbe 1305/2013/EU o podpori iz Evropskega kmetijskega sklada za razvoj podeželja (EKSRP) pa natančno opredeljuje pogoje, pod katerimi je dovoljeno te naložbe podpreti in ki bodo namenjeni identifikaciji in ustrezni ureditvi razlivnih površin za povečanje poplavne varnosti.

Z namenom zagotavljanja učinkovitega izvajanja okoljske zakonodaje, bo v okviru te prednostne osi podprta tudi priprava ustreznih baz podatkov in vzpostavitev infrastrukture za učinkovito povezovanje in prikazovanje informacij in podatkov (npr. vzpostavitev sistema za celovito načrtovanje in nadzor sistemov za oskrbo s pitno vodo od stanja vodnih teles podzemne vode do pipe, vzpostavitev sistema za celovito načrtovanje in spremljanje čiščenja odpadnih voda, priprava baze podatkov za izvajanje shem razširjene odgovornosti proizvajalcev za odpadke).

Aktivnosti skupnega pristopa imenovanega e-okolje, ki bodo v veliki meri poenostavile sistem, ga napravile uporabnikom prijaznejši, odpravile številne administrativne ovire ter na ta način direktno prispevale k doseganju ciljev, bodo vključevale:

- vzpostavitev informacijskega sistema za načrtovanje in spremljanje izvajanja Direktive o čiščenju komunalne odpadne vode (UWWTD_SIIF), vzpostavljeni sistem bo predstavljal model za nadaljnjo nadgradnjo informacijskega sistema okolja za druge evropske direktive na področju okolja (e-okolje).
- vzpostavitev informacijskega sistema za celovito načrtovanje upravljanja voda, ki bo omogočal tudi izvajanje učinkovitega poslovanja s ključnimi deležniki (stranke za pridobitev vodnih pravic in vodnega soglasja, strateški in prostorski načrtovalci na državni in občinski ravni, investitorji, javnosti idr.). Načrtuje se izdelava baze prostorskih podatkov v kateri se bodo vodili in vzdrževali podatki o erozijskih območjih, plazljivih območjih in plazovitih območjih. Na ta način se bo pospešila in ne nazadnje poenostavila investicijska dejavnost na področju voda.

Ciljne skupine: končni uporabniki

Upravičenci: občine, izvajalci gospodarskih javnih služb urejanja voda, javni zavodi s področja okolja in upravljanja voda, ministrstva, MSP

2.6.3.1.2. *Vodilna načela za izbor*

Vsi ukrepi iz prednostne naložbe bodo pri izboru upoštevali relevantna horizontalna načela. Poleg teh, bodo imeli pri izboru prednost projekti, ki:

- zagotavljajo možnost doseganja sinergijskih učinkov z drugimi področji in na enoto vloženih sredstev prinašajo največje možne okoljske koristi/učinke;
- poleg sinergijskih učinkov sočasno izkazujejo pripravljenost na izvedbo (i.e. pridobljeno gradbeno dovoljenje, so v formalnem usklajevanju pri OU in/ali PT).
- predstavljajo morebitne neizvedene faze projektov, ki so sofinancirani v OP ROPI.
- se, v primeru novih sistemov prednostno umeščajo izven naravovarstveno pomembnih območij, še posebej varovanih območij in v strnjenih gozdnih površinah. Prednostne umestitve bodo ob že obstoječih vodih;
- zagotavljajo učinkovite institucionalne ureditve za pripravo in izvajanje projektov še posebej v primerih, ko je upravičenec lokalna samoupravna skupnost;
- so skladni z novimi predpisi, ki urejajo področje presoje vplivov na okolje.

Poleg tega bodo za posamezna specifična področja vlaganj upoštevana še dodatna načela za izbor projektov:

Gradnja infrastrukture za odpadno vodo:

- rok ureditve aglomeracije skladno z Direktivo o čiščenju komunalne odpadne vode,
- pripravljenost projektov, razmerje med višino investicije ter številom aglomeracij in PE.

Gradnja javne infrastrukture za oskrbo s pitno vodo

- zagotovljena dolgoročna primernost (količina, kakovost) vodnega vira,
- zagotovljena gospodarna in varna raba zajetij za pitno vodo v skladu s predpisano hierarhijo (Uredba o oskrbi s pitno vodo):
  - priključitev na nov ali obratujoč transportni vodovod
- ob zagotavljanju novih zajetij za pitno vodo se ta prednostno usmerjajo na neonesnažene vodne vire in vodne vire, ki jih je lažje in gospodarnejše varovati
- zagotovljene rezervne zmogljivosti in zagotavljanje zanesljivosti in varnosti obratovanje javnega vodovoda v skladu s predpisanimi merili (Uredba o oskrbi s pitno vodo):
  - Vsak javni vodovod mora imeti zagotovljena rezervna zajetja za pitno vodo, iz katerih se lahko v nujnih primerih zagotavlja oskrba s pitno vodo na območju javnega vodovoda, vsaj v nujnem obsegu porabe pitne vode, pri čemer se za nujni obseg porabe pitne vode šteje zagotavljanje pitne vode za pitje in osnovno higieno prebivalstva ter nujne dejavnosti za delo in življenje na območju javnega vodovoda.

Doseganje dobrega stanja voda:

- projekti izboljšanja hidromorfološkega stanja vodotokov so določeni, kot prioritetni za doseganje izboljšanja stanja voda ali stanja vrst in habitatov v Načrtu upravljanja voda ali v Programu ukrepov Območji Natura 2000;
- pripravljenost projektov.

Predvidene so neposredne potrditve projektov. Vsi projekti, tudi tisti, ki so že pripravljeni, bodo morali biti skladni s spremembami zakonodaje na področju presoje vplivov na okolje, ki je tudi predmet pogojevanja predhodnih pogojenosti.

2.6.3.1.3. Načrtovana uporaba finančnih instrumentov

V okviru te prednostne naloge je predvidena uporaba nepovratnih sredstev.

2.6.3.1.4. Načrtovana uporaba velikih projektov

Ni predvidena.

2.6.3.1.5. Kazalniki učinka (realizacije)

Tabela 31 Kazalniki učinka

ID	Kazalnik (naziv kazalnika)	Merska enota	Sklad	Kategorija regije	Ciljna vrednost (2023)	Vir podatka	Pogostost poročanja
CO19	Čiščenje odpadne vode: Dodatni prebivalci, deležni boljšega čiščenja odpadne vode*	populacijski ekvivalent	KS	Celotna SLO	100.000	Izvajalci javnih služb, MOP	Letno
CO18	Oskrba z vodo: Dodatni prebivalci, deležni boljše oskrbe z vodo**	osebe	KS	Celotna SLO	120.000	Izvajalci javnih služb, MOP	Letno
6.4	Število vodnih teles v izboljšanem stanju zaradi izvedenih obnov »renaturacije vodotokov«	št. izvedenih obnov	KS	Celotna SLO	2	Program ukrepov upravljanja voda in Program upravljanja Natura območji	Letno

*v aglomeracijah z obremenitvijo, večjo od 2000 PE. Ciljna vrednost, ki bo dosežena s sofinanciranjem iz pričujočega operativnega programa, je nastala na podlagi že identificiranih projektov in količine finančnih sredstev, ki je namenjena prednostni usmeritvi.

**Da to ni ustrezno smo šteli podatke, da je bila vsaj en dan neustrezna kakovost pitne vode. Ciljna vrednost, ki bo dosežena s sofinanciranjem iz pričujočega operativnega programa, je nastala na podlagi že identificiranih projektov in količine finančnih sredstev, ki je namenjena prednostni usmeritvi.

2.6.4. Varstvo in obnova biotske raznovrstnosti in tal ter spodbujanje ekosistemskih storitev, vključno z omrežjem NATURA 2000 in zelenimi infrastrukturami

Specifični cilj: Izboljšanje stanja evropsko pomembnih vrst in habitatnih tipov, prednostno tistih s slabim stanjem ohranjenosti in endemičnih vrst

Izguba biotske raznovrstnosti ogroža delovanje ekosistemov in ekosistemske storitve družbi, kar pa vpliva tudi na slabšanje kakovosti bivanja, ima pa tudi negativne učinke na ekonomijo. V Sloveniji smo v mrežo Natura 2000 uvrstili 37,9 % ozemlja. Okoli 70 % omrežja pokrivajo gozdovi. Od negozdnih površin je v omrežju Natura 2000 približno 20 % kmetijskih površin, med njimi pa so najpomembnejši ekstenzivni travniki. Ugodno stanje ohranjenosti habitatnih tipov dosega le polovica habitatnih tipov, med vrstami pa tega stanja ne dosega več kot 60 % vrst. Zaradi številnih posegov v prostor se soočamo s fragmentacijo ekosistemov in spremenjeno krajino. Tudi nenadzorovan obisk območij z varstvenim režimom, podnebne spremembe in vnos invazivnih vrst ogrožajo avtohtone vrste in habitate. V okviru tega specifičnega cilja bo izvajanje ukrepov prispevalo k doseganju naslednjih rezultatov:

- Omrežje Natura 2000 zagotavlja izboljšanje stanja ohranjenosti vrst in habitatnih tipov, prednostno tistih v slabem stanju ohranjenosti in endemičnih vrst;
- Zagotovitev zgledno urejenega ohranjanja vrst in habitatnih tipov na območjih Natura 2000, ki so prednostna z vidika zagostitev več vrst in habitatnih tipov v neugodnem stanju ohranjenosti;

- Razvita kakovostna interpretacija pomena ohranjanja biotske raznovrstnosti za zagotavljanje ekosistemskih storitev za prednostna območja Nature 2000, na katerih je zagotavljanje ugodnega stanja ohranjenosti vrst in habitatnih tipov zgledno urejeno, išče se sinergijo tudi z varstvom in interpretacijo kulturne dediščine.

Tabela 32 Specifični kazalniki rezultatov

ID	Kazalnik	Kategorija regije	Merska enota za kazalnik	Izhodiščna vrednost	Merska enota za izhodišče in cilj	Izhodiščno leto	Ciljna vrednost (2023),	Vir podatkov	Pogostost poročanja
6.5	Habitatni tipi v ugodnem ali nezadostnem stanju ohranjenosti *	Celotna Slovenija	delež	75	%	2013	81	Poročilo EK o izvajanju Direktive o habitatih in Direktive o pticah	Na 2 leti
6.6	Vrste v ugodnem ali nezadostnem stanju ohranjenosti**		delež	77	%	2013	80	Poročilo EK o izvajanju Direktive o habitatih in Direktive o pticah	Na 2 leti

* Osnova za kazalnik je stanje ohranjenosti habitatnih tipov iz poročila o izvajanju Direktive o habitatih po 17. členu te direktive. Stanje ohranjenosti se ugotavlja na biogeografsko regijo v državi, Slovenija ima alpsko, celinsko in morsko mediteransko biogeografsko regijo. V poročilu za obdobje 2007-12 je ocen skupaj 88. Od tega je v ugodnem stanju ohranjenosti 38 habitatnih tipov / biogeo. regijo, v nezadostnem stanju 28 in v neugodnem stanju 22 habitatnih tipov / biogeo. regijo. Cilj leta 2023 je, da je v neugodnem stanju le še 15 habitatnih tipov / biogeo. regijo, kar pomeni izboljšanje stanja za ca. 25%. Iz izračuna je izvzet habitatni

** Osnova za kazalnik je stanje ohranjenosti vrst iz poročila o izvajanju Direktive o habitatih po 17. členu te direktive in Direktive o pticah po 12. členu te direktive. Stanje ohranjenosti se po direktivi o habitatih ugotavlja na biogeografsko regijo v državi, Slovenija ima alpsko in celinsko biogeografsko regijo, po direktivi o pticah pa na vse SPA v celi državo (populacijski trend na SPA). V poročilu za obdobje 2007-12 je ocen skupaj 207 (168 vrst, brez ptic in 39 vrst ptic). Od tega je v ugodnem stanju ohranjenosti 75 vrst, od tega 60 vrst brez ptic/ biogeo. regijo in 15 vrst ptic na SPA, v nezadostnem stanju 84 (od tega 4 vrste ptic) in v neugodnem stanju 48, od tega 20 ptic. Cilj leta 2023 je, da je v neugodnem stanju le še 42 vrst, kar pomeni izboljšanje stanja za ca. 12%. Iz izračuna so izvete vrste, katerih stanje ohranjenosti ni znano.

2.6.4.1. Ukrepi, ki jim je podpora namenjena v okviru prednostne naložbe

2.6.4.1.1. Opis vrste in primerov ukrepov, ki jim je namenjena podpora, in njihovega pričakovanega prispevka k specifičnim ciljem, po potrebi vključno z opredelitvijo glavnih ciljnih skupin in vrst upravičencev

V okviru te prednostne naložbe bodo sredstva namenjena zagotavljanju funkcionalne zelene infrastrukture na najpomembnejših območjih varstva narave, prednostno na območjih Natura 2000. Gre primeroma za ukrepe renaturacije, vzpostavitve koridorjev, zaustavitve negativnih trendov slabšanja stanja vrst in habitatnih tipov. S tovrstnimi ukrepi zelene infrastrukture bodo zagotovljene tudi ključne ekosistemske storitve. Pri izvajanju aktivnih ukrepov na območjih Natura 2000 bomo upoštevali Prednostni akcijski okvir (Prioritised action framework for Natura 2000 – PAF)⁸⁸ in Program upravljanja območij Natura 2000 za 2014–2020. Na prednostnih Natura 2000⁸⁹ območjih želimo z aktivnimi ukrepi zagotoviti izboljšanje stanja ohranjenosti vrst in habitatnih tipov.

⁸⁸ Prednostni akcijski okvir za Naturo 2000 za 2014–2020. G.1 General Priority Measures for Natura 2000 G.2.b Priority Measures for promoting sustainable tourism and employment in relation to Natura 2000

http://www.natura2000.gov.si/fileadmin/user_upload/LIFE_Upravljanje/PAFSlovenijaVerFinal2.pdf

⁸⁹ Prednostni akcijski okvir za Naturo 2000 za 2014–2020

Kot nadgradnjo izboljšanja stanja ohranjenosti vrst in habitatnih tipov želimo razvijati tudi visokokakovostno in za obiskovalce privlačno interpretacijo pomena uspešnega ohranjanja biotske raznovrstnosti za zagotovitev ključnih ekosistemskih storitev. Pri interpretaciji pomena ohranjanja biotske raznovrstnosti bodo podprti ukrepi za usmerjanje obiska na manj občutljiva območja in večjo ozaveščenost obiskovalcev in prebivalcev glede pomena območij Natura 2000 za Slovenijo. Na ta način bo dosežen demonstracijski učinek na druga podobna območja in s tem precejšen pozitiven vpliv na stanje ohranjenosti vrst in habitatnih tipov. Pri teh ukrepih bomo iskali sinergije tudi s področjem varstva kulturne dediščine, turizma in kmetijstva. Vlaganja bodo usmerjena na naslednja področja:

- Vzpostavitev vzdrževanja dobrega naravovarstvenega stanja na prednostnih območjih Natura 2000 (npr. obnova ali vzdrževanje ekosistemov s ciljem ohranjanja biotske raznovrstnosti, obvladovanje invazivnih tujerodnih vrst).
- Za doseganje ciljev območij Natura 2000 bomo, kjer bo to upravičeno in relevantno, podprli tudi odkup ali vzpostavitev pogodbenega varstva ali skrbništva naravovarstveno pomembnih površin (skladno s pravili, ki urejajo upravičene stroške), na katerih bomo vzpostavili ustrezno upravljanje za doseganje naravovarstvenih ciljev ter zagotavljali ključne ekosistemske storitve (npr. zadrževanje voda, blaženje podnebnih sprememb, zagotavljanje pitne vode).
- Vzpostavitev koridorjev za zagotovitev ugodnega stanja zavarovanih vrst (npr. zeleni mostovi, obnova mokrišč).
- Zagotovitev kakovostne interpretacije zgledno urejenih naravovarstvenih površin, ki po potrebi vključuje tudi investicije v javno infrastrukturo za obisk, prednostno z obnovo obstoječih objektov in manjšimi gradbenimi projekti (npr. opazovališča, utrjene poti, informacije točke), s poudarkom na izobraževanju in ozaveščanju o ohranjanju narave, kulturne dediščine in krajine brez negativnih vplivov na doseganje naravovarstvenih ciljev ob zagotavljanju pogojev za trajnostno mobilnost obiskovalcev.

V okviru te prednostne naložbe bodo pripravljene celoviti ukrepi, ki jih bomo izvajali na nacionalni in regionalni ravni. Sredstva bodo prednostno namenjena območjem, na katerih je največ vrst in habitatnih tipov v neugodnem stanju. Pri vzpostavitvi javne infrastrukture za interpretacijo ohranjanja biotske raznovrstnosti bodo imela prednost območja, kjer je možna sinergija z varstvom kulturne dediščine.

Ciljne skupine: Obiskovalci ohranjene narave (po statističnih podatkih 30 % prebivalstva EU) in kulturne dediščine, lokalne skupnosti in deležniki v turizmu ter nanj vezanih dejavnostih (npr. lokalne pridelave hrane), lokalno prebivalstvo.

Upravičenci: upravljavci zavarovanih območij in območij Natura 2000, javni zavodi, občine, podjetja, nevladne organizacije, ministrstva, institucije regionalnega razvoja.

2.6.4.1.2. *Vodilna načela za izbor*

Poleg opredeljenih horizontalnih načel, bodo imeli v okviru te prednostne naložbe pri izboru projektov prednost projekti, ki:

- prispevajo k izboljšanju stanja ohranjenosti več vrst in habitatnih tipov v neugodnem stanju ohranjenosti in endemičnim vrstam;
- ki imajo sinergijski učinek za področja ohranjanje narave, ohranjanja kulturne dediščine in javnega dostopa (npr. interpretacija pomena sočasnega ohranjanja biotske raznovrstnosti in varstva kulturne dediščine);

- bodo na morebitnih odkupljenih naravovarstveno vrednih zemljiščih vzpostavili primerno upravljanje, ki ustreza doseganju namena – varstvu narave in ohranjanju biodiverzitete;
- v primerih zagotavljanja prostorov dajejo prednost obnovi obstoječih objektov, še posebej objektov kulturne dediščine pred novogradnjo;
- se izvajajo na zavarovanih območjih, ki jih je zavarovala država, ob posebnem upoštevanju 10. člena Zakona o TNP;
- so namenjene obnovi obstoječe javne infrastrukture za obisk območij varstva narave. V primeru novih posegov, bodo ti umeščeni izven pomembnejših oziroma ključnih delov habitatov in bodo, kjer je relevantno, zagotavljali preusmeritev obiskovalcev izven pomembnejših oziroma ključnih delov;
- prednostno se javne infrastrukture v varovanih območjih ne bo osvetljevalo, v nasprotnem primeru bodo uporabljeni viri, ki ne vplivajo negativno na zdravje ljudi ali na biotsko pestrost in bodo uporabljeni na način, da bo minimizirano svetlobno onesnaževanje.

V primeru neposrednih potrditev projektov se upošteva seznam projektov nacionalnega pomena iz veljavnega Operativnega programa – programa upravljanja območij Natura 2000.

2.6.4.1.3. Načrtovana uporaba finančnih instrumentov

V okviru te prednostne naloge je predvidena uporaba nepovratnih sredstev.

2.6.4.1.4. Načrtovana uporaba velikih projektov

Ni predvidena.

2.6.4.1.5. Kazalniki učinka (realizacije)

Tabela 33 Kazalniki učinka

ID	Kazalnik (naziv kazalnika)	Merska enota	Sklad	Kategorija regije	Ciljna vrednost (2023)	Vir podatka	Pogostost poročanja
CO23	Narava in biotska raznovrstnost: Površina habitatov, podprtih za doseganje boljšega stanja ohranjenosti*	hektari	ESRR	obe regiji	400	ZRSVN, upravljalci	Letno
6.7	Naravovarstveno urejene površine za javni dostop**	ha	ESRR	obe regiji	250	MOP	Letno
6.8	Zagotovljena kakovostna interpretacija ohranjanja biotske raznovrstnosti in varstva kulturne dediščine***	število	ESRR	obe regiji	5	upravljalci	Letno

* CO23 Kazalnik meri površino habitatov, ki so podprti (npr. odkupljeni in vzpostavljen ustrezen način rabe, ali zakupljeni in pogodbeno zagotovljen ustrezen način rabe, ali zemljišča v javni rabi predana v upravljanje, skozi katerega se dosega ustrezen način rabe) za doseganje boljšega stanja ohranjenosti. Obseg je bil določen po eni strani na osnovi razpoložljivega obsega sredstev in po drugi strani na osnovi minimalne površine, ki je potrebna za izboljšanje stanja ohranjenosti vrst oz. habitatnih tipov.

**Kazalnik meri površine za javni dostop, ki so zgledno naravovarstveno urejene in omogočajo demonstracijo ustrezne rabe za doseganje boljšega stanja ohranjenosti vrst oz. habitatnih tipov za multiplikativni učinek. Obseg je bil določen na osnovi razpoložljivega obsega sredstev

***Kazalnik meri število projektov, kjer se bo zagotovila kakovostna interpretacija (strokovno pravičen prikaz delovanja narave, vrst oz. habitatnih tipov in človekovih aktivnosti, ki jih pomagajo ohranjati ali jih ogrožajo), zlasti v povezavi s tradicionalnimi človekovimi aktivnostmi, ki predstavljajo tudi varstvo kulturne dediščine

2.6.5. Ukrepi za izboljšanje urbanega okolja, ožvitev mest, sanacijo in dekontaminacijo degradiranih zemljišč (vključno z območji, na katerih poteka preobrazba), zmanjšanje onesnaženosti zraka in spodbujanje ukrepov za zmanjšanje hrupa

Specifični cilj 1: Učinkovita raba prostora v urbanih območjih

Podatki analize LUCAS⁹⁰ kažejo, da so se v Sloveniji, v obdobju 2009 – 2012 površine zemljišč pod umetno rabo povečale s 672 na 742 km² (za približno 0,3 %). Površina kmetijskih zemljišč v Sloveniji se je med leti 1991 do danes zmanjšala za 4 odstotne točke (z 28% na 24% vseh zemljišč)⁹¹. Hkrati se v urbanih območjih srečujemo s trendom odseljevanja prebivalstva iz mestnih središč na obrobje⁹². Selitev gospodarskih, stanovanjskih in storitvenih funkcij iz mestnih naselij na njihovo obrobje povečuje pritisk na pretežno kmetijska zemljišča na robu naselij, hkrati pa se ustvarja opuščene in slabo izkoriščene površine znotraj mest. Proces suburbanizacije⁹³ posledično povzroča razvrednotenje mestnih središč in slabi vlogo mest, kot generatorjev razvoja, spodbuja nove prometne tokove in zgojitve prometa ter znižuje raven oskrbe za prebivalce mest.

Na problem degradacije tal zaradi pozidanosti opozarja tudi Časovni okvir za Evropo, gospodarno z viri (COM (2011) 571). Z vzpostavitvijo cilja ničelnega neto izkoriščanja zemljišč do leta 2050, državam članicam med drugim nalaga, da neposredno in posredno uporabo zemljišč ter njene vplive na okolje bolje vključijo v sprejemanje odločitev ter v čim večji meri zagotovijo učinkovitejšo rabo prostora, kot neobnovljivega vira.

Z namenom učinkovitejše rabe prostora v urbanih območjih, bomo z ukrepi te prednostne naložbe spodbujali izkoriščanje notranjih potencialov mestnih območij. Z izvajanjem projektov urbane prenovne bomo vlagali v reaktivacijo prostih in slabo izkoriščenih površin znotraj mest. S tem bomo zagotovili zmanjšanje konflikta zaradi poseganja na nova zemljišča in posledično zmanjšali obremenitve okolja z vidika učinkovitejše rabe virov. Na ta način bomo ustvarili pogoje za razvoj gospodarskih, in družbenih dejavnosti ter večjo privlačnost urbanega okolja za delo in bivanje.

Rezultat: Revitalizirane površine v mestih

Tabela 34 Specifični kazalniki rezultatov, specifični cilj 1

ID	Kazalnik	Kategorija regije	Merska enota za kazalnik	Sklad	Izhodiščna vrednost	Merska enota za izhodišče in cilj	Izhodiščno leto	Ciljna vrednost (2023),	Vir podatkov	Pogostost poročanja
6.9	Površina nerevitaliziranih površin v mestih, ki izvajajo trajnostne urbane strategije*		Ha	ESRR	0	Ha	2016	0	Organizacijski odgovori za urbani razvoj	letno

* kazalnik je vključen v akcijski načrt za splošno predhodno pogojenost 7

⁹⁰ <http://epp.eurostat.ec.europa.eu/portal/page/portal/lucas/data/database>

⁹¹ Virs: SURS, Kazalniki zelene rasti, kazalnik 'Delež kmetijskih zemljišč', http://www.stat.si/doc/pub/Kazalniki_zelene_rasti.pdf

⁹² V obdobju 2000 – 2010 je delež urbanega prebivalstva celo minimalno upadel (za okoli 1%). *Lastni izračuni; Direktorat za prostor po podatkih SURS.*

⁹³ Popodatkah ZN (2010) je stopnja urbanizacije v Sloveniji 50,46 %.

Specifični cilj 2: Boljše spremljanje kakovosti zraka za boljšo podporo pripravi načrtov na tem področju

Na račun pospešene suburbanizacije mestna središča izgubljajo vlogo znotraj funkcionalnih regij, povečujejo se dnevne migracije do delovnih mest in storitev (predvsem z osebnimi vozili iz suburbaniziranih predelov ali podeželja, tranzitni tovorni promet). To, poleg povečevanja ogljičnega odtisa skupaj z vplivi drugih virov onesnaževanja zraka poslabšuje kakovost zraka in posledično zdravje ljudi. V Sloveniji je delež prebivalcev, ki živi na območjih s prekomerno izpostavljenostjo koncentracijam delcev PM₁₀ bistveno večja kot je v povprečju v EU.

Problem kakovosti zraka, predvsem onesnaženosti z delci PM₁₀ se prednostno rešuje v 7 izpostavljenih najbolj obremenjenih urbanih območjih. Tam so pripravljene in sprejete načrti za kakovost zraka, skladno z direktivo 2008/50/ES.

Obstoječi sistem za spremljanje kakovosti zraka ne zadošča zahtevam iz direktive 2008/50/ES in ne omogoča ustreznega načrtovanja in spremljanja učinkovitosti izvajanja ukrepov iz sprejetih načrtov za kakovost zraka in sistemskih ukrepov na nivoju države. Prav tako v Sloveniji nimamo ustreznih orodij za ugotavljanje razlogov za čezmerne obremenitve, zaradi česar ni ustrezne podpore za preverjanje učinkov sprejetih odlokov oziroma za načrtovanje morebitnih dodatnih ali novih, stroškovno učinkovitih ukrepov za izboljševanje kakovosti zraka.

V okviru tega specifičnega cilja bomo dosegli rezultat:

- Boljši sistem za spremljanje kakovosti zraka v mestih in ustrezna podpora pripravi, spremljanju učinkov in novelaciji načrtov za kakovost zraka

Tabela 35 Specifični kazalniki rezultatov, specifični cilj 2

ID	Kazalnik (naziv kazalnika)	Merska enota	Sklad	Kategorija regije	Izhodiščna vrednost	Izhodiščno leto	Ciljna vrednost (2023)	Vir podatkov
6.10	Odstotek izvajanja načrtov za kakovost zunanega zraka, ki so skladni z Direktivo 2008/50/ES *	odstotek	KS	Celotna Slovenija	17	2014	100	MOP

* Kazalnik je osnovan na sedmih načrtih za kakovost zunanega zraka, ki so skladni z zahtevami direktive 2008/50/ES ter omogočajo boljšo prioritizacijo izvajanja ukrepov za izboljšanje kakovosti zraka. Število načrtov je enako številu območij, kjer so prekoračene dnevne mejne vrednosti ravni PM₁₀ v zraku. Trenutno se izvaja okoli 17% vseh predvidenih aktivnosti, ki so opredeljene v načrtih. Realizacija projekta bo omogočila 100% izvajanje aktivnosti, ki so potrebne za spremljanje učinkov programov in morebitna ukrepanja ob spremenjenih okoliščinah.

2.6.5.1. Ukrepi, ki jim je podpora namenjena v okviru prednostne naložbe

2.6.5.1.1. *Opis vrste in primerov ukrepov, ki jim je namenjena podpora, in njihovega pričakovanega prispevka k specifičnim ciljem, po potrebi vključno z opredelitvijo glavnih ciljnih skupin in vrst upravičencev*

Ukrepi v okviru prvega specifičnega cilja bodo prispevali k učinkoviti rabi prostora znotraj mest in mestnih območij, z reaktivacijo opuščenih in premalo izkoriščenih⁹⁴ površin in stavb v mestih in mestnih območjih, k izboljšanju kakovosti javnih površin.

Ukrepi za spodbujanje učinkovite rabe prostora v urbanih območjih se bodo izvajali preko mehanizma celostnih teritorialnih naložb. Mesta bodo investicije izbrala na podlagi svojih

⁹⁴ Lokacije za degradirana oz. premalo izkoriščena območja bodo odvisne od končnega opredelitve območij za izvajanje CTN - trajnostni razvoj mest in na podlagi celostnih strategij za trajnostni razvoj mest

trajnostnih urbanih strategij, kot je to podrobneje opisano v poglavju 4.2. Na podlagi teritorialnega dialoga z mesti⁹⁵, je z vidika učinkovite rabe prostora v urbanih območjih identificirana potreba po vlaganjih na naslednjih področjih:

- Podprte aktivnosti za izvajanje posegov fizične preнове urbanih območij bodo, med drugim, lahko vključevale: rekonstrukcijo, vzdrževanje, rušitev in gradnjo stavb in drugih gradbeno inženirskih objektov, ureditev fizične okolice stavb, nakup zemljišč (kjer bo to upravičeno in potrebno),⁹⁶ oblikovanje novih in ohranjanje obstoječih javnih prostorov, vključno z zelenimi površinami.
- Podpora izvajanju projektov fizične preнове površin in stavb: kot je priprava urbanističnih rešitev, priprava projektne dokumentacije in drugih potrebnih dokumentov za izvedbo projektov.
- Podporne dejavnosti za pripravo in izvajanje projektov celovite urbane preнове kot so: vključevanje širše javnosti preko kampanj za ozaveščanje in informiranje; vzpostavitev in delovanje projektnih pisarn namenjenim prenovi urbanih območij ter podpora lokalnim iniciativam.
- Pomemben sklop bodo sestavljali ukrepi, ki bodo od začetka projekta podpirali aktivnosti za gospodarsko in socialno oživitev mestnih območij ter ustvarjanje novih kreativnih in poslovnih jedr na prej opuščeni območjih.

Ukrepi za doseganje specifičnega cilja 1, se bodo izvajali skladno s sprejetimi trajnostnimi urbanih strategijami mest. Prednostno bodo obravnavani ukrepi, ki se bodo izvajali povezano z ostalimi ukrepi na področju trajnostnega urbanega razvoja in bodo namenjeni spodbujanju učinkovite rabe prostora, urbane mobilnosti in energetske učinkovitosti v mestih.

Ciljne skupine: vsi prebivalci v mestih in mestnih območjih, gospodarstvo, lokalne skupnosti, upravljavci javnih površin in stavb, organizacije na področju spodbujanja urbanega razvoja in oživljanja mest, institucije znanja, stanovanjske kooperative in ponudniki drugih alterantivnih oblik bivanja v mestih, obiskovalci mest in mestnih območij.

Upravičenci: občine

V okviru specifičnega cilja 2, bodo sredstva namenjena prenovi in nadgradnji sistema za spremljanje kakovosti zraka, ki bo temeljil na več sklopih (podrobne evidence in scenariji emisij; sistem za meritve kakovosti zraka; disperzijsko in receptorsko modeliranje) in bo prilagojen specifičnim razmeram Slovenije. Omogočal bo doseganje sinergičnih učinkov z ukrepi iz 4. prednostne osi. Sledil bo stanju tehnike in bo prispeval k zmanjšanju stroškov celotnega sistema spremljanja onesnaženosti zraka in podpora politikam na tem področju, predvsem v smislu priprave in novelacije programov za zagotavljanje kakovosti zraka. S stališča stroškovne učinkovitosti sistema in doseganja kritične mase stroke je nujno, da celovit sistem deluje na nacionalni ravni.

Ciljne skupine: odločevalci na državni in lokalni ravni, vsi prebivalci v mestih in mestnih območjih, gospodarstvo, lokalne skupnosti, obiskovalci mest in mestnih območij

Upravičenci: Agencija RS za okolje

⁹⁵ Ministrstvo, pristojno za urbani razvoj, od marca 2014 vodi intenzivni dialog z mesti za zagotovitev učinkovitega izvajanja člena 7 Uredbe (EU) 1301/2013.

⁹⁶ V skladu z določili člena 69 (3)(B) uredbe 1303/2013

2.6.5.1.2. Vodilna načela za izbor

Poleg opredeljenih horizontalnih načel, bodo dodatno upoštevana naslednja načela za izbor projektov:

- Projekti morajo zasledovati cilje opredeljene v trajnostnih urbanih strategijah mest , kakor tudi cilje te prednostne naložbe.
- Upošteva se načelo notranjega razvoja urbanih območij (izkoriščanje potenciala prostih in slabo izkoriščenih površin za razvoj znotraj mest in mestnih območij, prednost prenove pred novogradnjo, izkoriščanje potenciala objektov kulturne dediščine).
- Projekti, namenjeni, vzpostavljanju pogojev za ustvarjanje novih delovnih mest morajo izkazovati interes podjetij za vlaganja na območjih reaktiviranih površin.
- Z izboljšanjem kakovosti javnih površin projekti prispevajo k izboljšanju mestnega okolja ter s tem povečujejo kakovost življenja v mestih.
- Kadar relevantno bodo prednostno obravnavani projekti, ki bodo aktivnosti iz te prednostne naložbe smiselno povezovali z aktivnostmi iz drugih prednostnih naložb za spodbujanje trajnostnega urbanega razvoja.
- v kolikor bodo projekti vključevali tudi posodobitev javne razsvetljave, bo posodobitev dopustna izključno z ekološkimi svetili.
- celovit pristop k spremljanju in načrtovanju kakovosti zraka, vključno z identifikacijo in upoštevanjem sinergij in nasprotij z blaženjem podnebnih sprememb.

Tu opredeljena načela ne bodo v nasprotju načelom za izbor projektov preko uporabe mehanizma CTN.

2.6.5.1.3. Načrtovana uporaba finančnih instrumentov

Obseg in vsebina finančnih instrumentov bosta opredeljena naknadno, ko bodo s predhodno študijo ocenjene vrzeli za uporabo in izvajanje finančnih instrumentov na področju urbanega in teritorialnega razvoja v obdobju 2014 - 2020.

2.6.5.1.4. Načrtovana uporaba velikih projektov

NI predvidena.

2.6.5.1.5. Kazalniki učinka (realizacije)

Tabela 36 Kazalniki učinka

ID	Kazalnik (naziv kazalnika)	Merska enota	Sklad	Kategorija regije	Ciljna vrednost (2023)	Vir podatka	Pogostost poročanja
CO37	Urbani razvoj: Število prebivalcev, ki živijo na območjih s celostnimi strategijami za urbani razvoj*	osebe	ESRR	V in Z	700.000	SURS	Letno
CO38	Urbani razvoj: Odprt prostor, ustvarjen ali saniran na urbanih območjih**	kvadratni metri	ESRR	V in Z	20.000	Organ, odgovoren za urbani razvoj	Letno
CO39	Urbani razvoj: Javne ali poslovne stavbe, zgrajene ali prenovljene na urbanih območjih***	kvadratni metri	ESRR	V in Z	20.000	Organ, odgovoren za urbani razvoj	Letno
CO40	Urbani razvoj: Sanirane stanovanjske površine na urbanih območjih****	stanovanjske enote	ESRR	V in Z	200	Organ, odgovoren za urbani razvoj	
6.12	Celovita analiza in kvantifikacija prispevkov virov k	število	KS	V in Z	7	MOP	2 leti

	onesnaženosti zraka na posameznih čezmerno onesnaženih območjih*****								
--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

* Kazalnik meri število prebivalcev v mestnih občinah za katere bodo pripravljene trajnostne urbane strategije skladno z izvajanjem člena 7 Uredbe (EU) 1301/2013. Trajnostne urbane strategije se bodo pripravile v 11 mestnih občinah, ki so upravičene do uporabe mehanizma CTN za trajnostni urbani razvoj. Določena ciljna vrednost temelji na podatkih SURS za leto 2013 o številu prebivalcev v teh mestnih občinah.

**Kazalnik meri površino prenovljenih ali na novo vzpostavljenih odprtih javnih prostorov. Ciljna vrednost je bila izračunana na podlagi razpoložljivega obsega sredstev.

***Kazalnik meri površino prenovljenih ali na novo vzpostavljenih javnih ali poslovnih stavb. Ciljna vrednost je bila izračunana na podlagi razpoložljivega obsega sredstev.

****Kazalnik meri količino prenovljenih ali na novo zgrajenih stanovanj v stanovanjskih soseskah, ki so rezultat urbane prenove.

Ciljna vrednost je bila izračunana na podlagi razpoložljivega obsega sredstev.

*****Kazalnik meri število območij s čezmerno onesnaženim zrakom, za katere bodo zagotovljene kakovostne in celovite strokovne osnove za načrtovanje in spremljanje učinkov izvajanja ukrepov v okviru načrtov za kakovost zraka

2.6.6. Socialne inovacije, transnacionalno sodelovanje in prispevek k tematskim ciljem 1- 7

Ni relevantno.

2.6.7. Okvir uspešnosti

Okvir uspešnosti – KS										
Prednostna os	Vrsta kazalnika (ključna faza izvajanja, finančni kazalnik, kazalnik učinka ali, če je ustrezno, rezultat)	Identifikator	Kazalnik ali ključna faza izvajanja	Merska enota, če je ustrezno	Skala	Kategorija regije	Mejnik za 2018	Končni cilj (2023)	Vir podatkov	Pojasnilo o pomenu kazalnika, kadar je ustrezno
6	Kazalnik učinka	CO19	Čiščenje odpadne vode: Dodatni prebivalci, deležni boljšega čiščenja odpadne vode	populacijski ekvivalent	KS	Celotna SLO	0	100.000	Izvajalci javnih služb, MOP	46,5 % sredstev KS za prednostno os 6
6	Kazalnik učinka	CO18	Oskrba z vodo: Dodatni prebivalci, deležni boljše oskrbe z vodo	osebe	KS	Celotna SLO	0	120.000	Izvajalci javnih služb, MOP	46,5 % sredstev KS za prednostno os 6
6	ključna faza izvajanja	K5	Odstotek podpisanih sofinancerskih pogodb glede na z odločbami dodeljena sredstva pri specifičnem cilju 1*	odstotek	KS	Slovenija	50	100	MOP	
6	ključna faza izvajanja	K6	Odstotek podpisanih sofinancerskih pogodb glede na z	odstotek	KS	Slovenija	50	100	MOP	

			odločbami dodeljena sredstva pri specifičnem cilju 2**							
6	Stopnja izvajanja	K3	Izdano gradbeno dovoljenje	število	KS	Celotna Slovenija	3	11	MOP	
6	Finančni viri	F1	Vložena sredstva/izdatki	EUR	KS	Celotna Slovenija	60.000.000	316.601.548	MOP	

* Predvidevamo, da bodo vse podlage, ki so potrebne za izdajo odločbe, pripravljene v najkrajšem času. To namreč omogoča, da bodo projekti, ki so sedaj identificirani (t.i. 11 projektov) in v perspektivi 2007-2013 niso prejeli odločbe, pripravljene za takojšen pričetek izvajanja.

** Predvidevamo, da bodo vse podlage, ki so potrebne za izdajo odločbe, pripravljene v najkrajšem času. To namreč omogoča, da bodo projekti, ki so sedaj identificirani (t.i. 11 projektov) in v perspektivi 2007-2013 niso prejeli odločbe, pripravljene za takojšen pričetek izvajanja.

Okvir uspešnosti – ESRR										
Prednostna os	Vrsta kazalnika (ključna faza izvajanja, finančni kazalnik, kazalnik učinka ali, če je ustrezno, rezultat v	Identifikator	Kazalnik ali ključna faza izvajanja	Merska enota, če je ustrezno	Sklad	Kategorija regije	Mejnik za 2018	Končni cilj (2023)	Vir podatkov	Pojasnilo o pomenu kazalnika, kadar je ustrezno
6	Kazalnik učinka	CO37	Urbani razvoj: Število prebivalcev, ki živijo na območjih s celostnimi strategijami za urbani razvoj	osebe	ESRR	V	224.000	448.000	SURS	66 % sredstev ESRR v prednostni osi 6, skupaj za obe kohezijski regiji
						Z	126.000	252.000	SURS	
6	Finančni kazalnik	F1	Vložena sredstva /izdatki	EUR	ESRR	V	11.120.000	102.656.700	MOP	
						Z	6.880.000	61249.997	MOP	

2.6.8. Kategorije intervencij

Sklad in področje ukrepanja KS		Tabela 2: Oblika financiranja		Tabela 3: Ozemlje		Tabela 4: Teritorialni mehanizmi izvajanja		Tabela 6: Sekundarno področje v okviru ESS	
koda	znesek	koda	M€ znesek	koda	€ znesek	koda	€ znesek	koda	€ znesek
020	125.000.000	01	125.000.000	04	125.000.000	07	125.000.000	00	
021	14.000.000	01	14.000.000	04	14.000.000	07	14.000.000	00	

022	125.111.315	01	125.111.315	04	125.111.315	07	125.111.315	00	
083	5.000.000	01	5.000.000	04	5.000.000	07	5.000.000	00	

Sklad ESRR in področje ukrepanja ESRR KRVS									
Tabela 1: Domena ukrepa		Tabela 2: Oblika financiranja		Tabela 3: Vrste ozemlje		Tabela 4: Teritorialni mehanizmi izvajanja		Tabela 6: Sekundarno področje v okviru ESS	
koda	M€ znesek	koda	M€ znesek	koda	€ znesek	koda	€ znesek	koda	€ znesek
086	12.006.394	01	12.006.394	07	12.006.394	07	12.006.394	00	
085	12.294.575	01	12.294.575	07	12.294.575	07	12.294.575	00	
089	49.683.641	01	49.683.641	07	49.683.641	01	49.683.641	00	
094	8.140.750	01	8.140.750	07	8.140.750	01	8.140.750	00	

Sklad ESRR in področje ukrepanja ESRR KRZS									
Tabela 1: Domena ukrepa		Tabela 2: Oblika financiranja		Tabela 3: Vrste ozemlje		Tabela 4: Teritorialni mehanizmi izvajanja		Tabela 6: Sekundarno področje v okviru ESS	
koda	M€ znesek	koda	M€ znesek	koda	€ znesek	koda	€ znesek	koda	€ znesek
086	8.012.796	01	8.012.796	07	8.012.796	07	8.012.796	00	
085	8.205.243	01	8.205.243	07	8.205.243	07	8.205.243	00	
089	27.922.526	01	27.922.526	07	27.922.526	01	27.922.526	00	
094	4.859.432	01	4.859.432	07	4.859.432	01	4.859.432	00	

2.6.9. Povzetek načrtovane uporabe tehnične pomoči, vključno z ukrepi za krepitev administrativne zmogljivosti organov, ki sodelujejo pri upravljanju n nadzorovanju programov in upravičencev, kadar so takšni ukrepi potrebni

Posebna pozornost bo namenjena dvigu administrativne usposobljenosti predvsem na področjih, kjer so se v obdobju 2007 – 2013 pokazali problemi (npr. priprava tehnične in investicijske dokumentacije, javno naročanje, izvajanje velikih projektov). Podpora bo namenjena tudi izdelavi manjkajočih strokovnih podlag (vključno z razvojem metodologij) za izdelavo strategij, operativnih programov in ukrepov na navedenih področjih. Za uspešno izvajanje nekaterih prednostnih naložb je potrebno zagotoviti tudi ustrezne baze podatkov, monitoringe, vzpostaviti informacijski sistem s potrebno opremo in informiranje ter ozaveščanje javnosti. Brez teh aktivnosti predstavljeni cilji prednostne usmeritve niso izvedljivi.

Zaradi novih vsebin na področju spodbujanja trajnostnega razvoja urbanih območij, ki se bodo financirale iz te prednostne osi, bo poseben vidik namenjen zagotovitvi kadrov in njihovemu strokovnemu usposabljanju. Administrativno usposobljenost bo v povezavi z izvajanjem mehanizma celostnih teritorialnih naložb za spodbujanje trajnostnega razvoja urbanih območij, za ta namen treba okrepiti tako na nacionalni, kot tudi na lokalni ravni Sredstva bodo namenjena tudi sodelovanju v okviru Mreže za urbani razvoj. Okrepljena bo podpora lokalnim skupnostim za izvajanje trajnostnega razvoja urbanih območij, njihovemu izobraževanju na relevantnih področjih, informiranju ter promociji vsebin.

2.7. Izgradnja infrastrukture in ukrepi za spodbujanje trajnostne mobilnosti

2.7.1. Utemeljitev vzpostavitve prednostne osi, ki zajema več kot eno kategorijo regij, več kot en tematski cilj ali več kot en sklad

Republika Slovenija bo z SRP opredelila prioritete ukrepe za razvoj prometa, izvajanje trajnostne mobilnosti, izgradnje železniške, cestne in pristaniške infrastrukture. Ukrepi bodo temeljili na ugotovljenih ozkih grlih in ključnih ovirah pri razvoju javne prometne infrastrukture. S tem se bo opredelilo ključne ukrepe in investicijske projekte, ki bodo prispevali k razvoju regij in gospodarstva, zagotavljali mobilnost prebivalstva ter prispevali k zdravju prebivalcev z vidika varstva okolja ter spodbujanja gibanja. Cilji razvoja prometne infrastrukture v Republiki Sloveniji prispevajo k vzpostavitvi enotnega evropskega prometnega prostora in za prometno omrežje zagotavljajo kohezijo, učinkovitost, trajnost in povečanje koristi za njegove uporabnike. Ukrepi so predlagani za sofinanciranje s sredstvi Kohezijskega sklada (investicije v železniško infrastrukturo, manjkajoče avtocestne odseke ter v pristaniško infrastrukturo na TEN-T omrežju) in s sredstvi Evropskega sklada za regionalni razvoj (sekundarne državne ceste). Združevanje financiranja prednostne osi iz dveh skladov je smiselno in ustrezno prav zaradi izvajanja v okviru enega resornega ministrstva in vsebinske povezanosti predlaganih ciljev. Na področju cestne infrastrukture bodo sofinancirani ukrepi v kohezijski regiji Vzhodna Slovenija, na 3. razvojni osi – južni del s katerimi se zagotavlja boljša regionalna povezanost in večjo varnost prometa. Spodbujanje okolju prijaznejših oblik prometa in uveljavljanje načel multimodalnosti mora prednostno odpraviti zatečene strukturne slabosti v razvoju infrastrukture, v prvi vrsti na področju železniške infrastrukture. Na ta način na eni strani Republika Slovenija prispeva k izboljšanju pogojev za nemoteno odvijanje prometa v regionalnem merilu, na drugi strani pa s tem tudi prevzema del (predvsem okoljskih) bremen tranzitnega prometa. Del teh okoljskih bremen lahko kompenzira hitrejši razvoj od prometnega omrežja odvisnih dejavnosti kot je npr. področje logistike.

Odločitve o prednostnih projektih na posameznih področjih opredeljuje SRP, in sicer na podlagi prometnega modela s katerim so preverjene alternative razvoja prometa in prometne infrastrukture do leta 2020, oziroma 2030, ekonomske upravičenosti ukrepov in celovite presoje vplivov na okolje.

2.7.2. Sklad, kategorija regija in osnova za izračun podpore Unije

Sklad	KS
Kategorija regije	Ni relevantno
Osnova za izračun (skupni upravičeni izdatki ali upravičeni javni izdatki)	Skupni upravičeni strošek

Sklad	ESRR
Kategorija regije	V
Osnova za izračun (skupni upravičeni izdatki ali upravičeni javni izdatki)	Skupni upravičeni strošek

2.7.3. Razvoj in obnova celostnih, visokokakovostnih in interoperabilnih železniških sistemov ter spodbujanje ukrepov za zmanjševanje hrupa

Specifični cilj: Odprava ozkih grl, povečanje kapacitete prog in skrajšanje potovalnega časa

Celotna dolžina železniškega omrežja znaša 1200 km, 50 % od teh je glavnih tirov, elektrificiranih pa je okoli 42 % prog. Gostota železniškega omrežja je v Sloveniji (61 km žel. prog/1000 m²) primerljiva s povprečjem EU27 (57 km žel.prog/1000 m²) (AVARIS, 2013). Velik problem predstavlja investicijsko vzdrževanje, kar je posledica visoke amortiziranosti prog, velikega števila odsekov z znižanimi hitrostmi, zmanjšani kapaciteti prog in nekonkurenčnosti omrežja. S posodabljanjem bo treba začeti tudi pri infrastrukturi za daljinsko vodenje prometa. Ne glede na težave se je v letu 2011 število železniških kilometrov povečalo za 5 % glede na leto 2010 in za 12 % glede na leto 2000. Število tovornih kilometrov se je povečalo za 10 % glede na leto 2010.

V obdobju 2004 – 2009 se je število potniških kilometrov po železnici v Sloveniji povečalo za 7 %, tovorni promet po železnici pa se je v obdobju 2000 – 2011 povečal kar za 31 %. Tovorni promet po železnici je na začetku krize v letu 2009 doživel večji padec, in sicer za 25 %. V letu 2010 pa je obseg tovrnega prometa ponovno začel naraščati, vendar še ni dosegel predkriznega obsega. Del tovrnega železniškega prometa je bil v letu 2010 17,7 % (v tonskih km), kar je skoraj enako kot povprečje EU27 - 17,1 % (AVARIS, 2013). Na relacijah, kjer so predvidene nadgradnje železniške infrastrukture je pomemben potniški promet (na primer na relaciji Zidani Most – Celje), kjer je več kot 4000 potnikov na dan. Predvidene nadgradnje javne železniške infrastrukture bodo vplivale tako na povečanje tovrnega prometa kot tudi potniškega prometa, saj se bodo povečale kapacitete prog, ki omogočajo več vlakovnih poti, krajši potovalni časi in možnost vpeljave taktnega voznega reda pa bodo vplivali na privlačnost potniškega prometa. Z nadgradnjami bo odsek Zidani Most - Celje in celotni koridor do Hodoša pridobil na konkurenčnosti, saj bo odpravljena največja ovira oz. omejitev nosilnosti.

Rezultat:

Investicije v železniško infrastrukturo bodo omogočile nadaljnje povečevanje blagovnega prevoza v železniškem prometu za 20% v obdobju 2014 – 2023 in s povečanjem kapacitete prog tudi povečanje števila potnikov v železniškem prometu za 15%. Nadgrajena železniška infrastruktura bo v celoti izpolnjevala zahteve TEN-T za jedrna omrežja (hitrosti proge 100 km/h, vožnja vlakov dolžin 740 m in nosilnost 22.5 t na os). Do leta 2015 bo na koridorju D (Koper/Sežana - Divača - Ljubljana- Zidani Most - Pragersko - Hodoš) zaključen projekt uvedbe sistema ERTMS, ki bo izboljšal vodenje prometa. Vse železniške proge jedrnega omrežja TEN-T bodo do konca leta 2015 elektrificirane. Z nadgradnjo odseka Zidani Most – Celje bo odpravljeno največje ozko grlo zaradi osnega pritiska, ki trenutno dosega kategorijo C3. Na navedeni relaciji bo zagotovljen osni pritisk v skladu s kategorijo D4.

Tabela 37 Specifični kazalniki rezultatov

ID	Kazalnik	Merska enota	Izhodiščna vrednost	Izhodiščno leto	Ciljna vrednost (2023)	Vir podatkov	Pogostost poročanja
7.1	Železniški blagovni prevoz	tkm v mio	3.799	2013	4.559	SURS	Letna
7.2	Železniški potniški prevoz	število potnikov v mio	16,4	2013	18,7	SURS	Letna

2.7.3.1. Ukrepi, ki jim je podpora namenjena v okviru prednostne naložbe

2.7.3.1.1. *Opis vrste in primerov ukrepov, ki jim je namenjena podpora, in njihovega pričakovanega prispevka k specifičnim ciljem, po potrebi vključno z opredelitvijo glavnih ciljnih skupin in vrst upravičencev*

V okviru te prednostne naložbe bo poudarek namenjen vlaganjem v:

razvoj železniške infrastrukture na Mediteranskem in Baltsko-Jadranskem koridorju jedrnega omrežja (Uredba 1316/2013, z dne 11.12.2013). Predvideno je nadaljevanje investicij finančne perspektive 2007-2013, s ciljem izboljšanja zmožljivosti, povečanja varnosti, zmanjšanja negativnih vplivov prometa na okolje in posledično preusmeritvijo prometa iz preobremenjenega cestnega omrežja na železniško. Investicije na tem koridorju se bodo nadaljevale tudi še v obdobju 2020 - 2030. V skladu z rezultati prometnega modela imata prednost dva projekta in sicer nadgradnja in posodobitev železniške proge Zidani most – Celje, ter železniško vozlišče s postajo Pragersko.

2.7.3.1.2. *Vodilna načela za izbor*

Vodilna načela za izbor projektov bodo skladna z opredeljenimi horizontalnimi načeli. Poleg teh, bodo imeli pri izboru prednost projekti, ki bodo:

- izkazovali skupni interes v skladu z Uredbo 1315/2013 Evropskega Parlamenta in Sveta z dne 11. decembra 2013;
- povečali propustnosti železniške infrastrukture zaradi povečanje pretovora blaga in povečanje števila potnikov;
- prispevali k odprava ozkih grl, ki hromijo sistem;
- zagotavljali nadgradnjo železniške infrastrukture v skladu z zahtevami TEN-T za jedrna omrežja (hitrost proge 100 km/h, vožnja vlakov dolžine 740 m, nosilnost 22,5 t na os, izveden sistem ERTMS, elektrifikacija proge).
- temeljili na prenovi oziroma nadgradnji obstoječih povezav;
- v primeru, da bodo ukrepi načrtovani na varovanih območjih narave in na območjih naravnih vrednot, bo posebna pozornost namenjena zagotavljanju celovitosti in povezljivosti območij Natura 2000 in preprečevanju negativnih vplivov na kvalifikacije vrste in habitatne tipe, slabšanju lastnosti naravnih vrednot zaradi katerih so bile določene ter preprečevanju negativnega vpliva na cilje zavarovanih območij;
- morebitna razsvetljava odsekov, ki bodo izbrani za podporo, bo izključno z ekološkimi svetili in bo načrtovana tako, da bo zagotovljen najmanjši možen obseg svetlobnega onesnaževanja.

V skladu z vodilnimi načeli za izbor sta predvidena dva projekta, ki izpolnjujeta vse pogoje, da se z izvedbo začne v letu 2016:

- Projekt nadgradnje železniške proge na relaciji Zidani Most - Celje, ki je izbran z namenom, da se odpravi ozko grlo na jedrnem omrežju Mediteranskega in Baltsko-Jadranskega koridorja (Uredba 1315/2013, z dne 11. 12. 2013), ker ta trenutno zagotavlja le osno obremenitev v kategoriji C3 (do 200 kN), kar prevoznikom omejuje uporabo vozniških sredstev in znižuje hitrost na tem odseku. Delež tovornega prometa je 44 % in ima dober razvojni potencial. Odsek je pomemben tudi za zagotavljanje mobilnosti prebivalstva, saj ima dnevno prepeljanih 4134 potnikov. Razvojni potencial odseka se je povečal z vključitvijo Hrvaške v EU, saj bo prevzel velik del tovora in potnikov v smeri Zagreb – Graz. V prvi polovici leta 2015 bodo izdelani Izvedbeni načrti na osnovi katerih se bo pristopilo k izdelavi investicijske dokumentacije in gradnji v letu 2016.

- Nadgradnja in posodobitev železniškega vozlišča in postaje Pragersko, ki odpravlja ozko grlo na Mediteranskem in Baltsko-Jadranskem koridorju jedrnega omrežja (Uredba 1315/2013, z dne 11.12.2013), saj se na tem vozlišču navedena koridorja ločita. Skladno z evropskimi sporazumi AGC, AGTC in TSI bo z navedenim ukrepom zagotovljena dolžina vlakovnih kompozicij 740 m, dolžina peronov 400 m, osna obremenitev proge kategorije D4, izvedeni bodo izvennivojski dostopi in prehodi, svetli profil GC in povečanje hitrosti.

Za predmetni projekt je izdelana in potrjena Predinvesticijska zasnova in sprejeta Uredba o državnem prostorskem načrtu za preureditev železniške postaje Pragersko (Ur.l. RS št.: 12/2014). Ureditev vozlišča z ureditvijo železniške postaje Pragersko pomeni nadaljevanje razvoja javne železniške infrastrukture v severovzhodnem delu Slovenije ter zagotavljanje ustreznega priključevanja na elektrificirano in nadgrajeno železniško progo Pragersko - Ormož – Hodoš, ki je v teku in bo posodobljena v finančni perspektivi 2007-2013. Projekta sta nadgradnja obstoječe trase in zato niso potrebni novi posegi v prostor. V postopku javnega naročanja sta izdelava Elaborata tehnologije prometa in Elaborata faznosti izvedbe, ki bosta predvidoma izdelana konec leta 2014. Na podlagi teh dveh dokumentov bo izbrana optimalna rešitev oz. varianta (znotraj sprejete Uredbe o DPN), ki bo obdelana v projektni dokumentaciji na nivoju PGD in PZI in bo zaključena v letu 2015.

2.7.3.1.3. Načrtovana uporaba finančnih instrumentov

Predvidena je uporaba nepovratnih sredstev in uporaba dolgoročnih virov (npr. krediti EIB).

2.7.3.1.4. Načrtovana uporaba velikih projektov

Projekta sta na podlagi podatkov iz prometnega modela in izhodišč celovite presoje vplivov na okolje identificirana v SRP

Projekta sta na podlagi podatkov iz prometnega modela in izhodišč celovite presoje vplivov na okolje identificirana v SRP.

ID	projekt	Vrsta del	Obseg del	Vir financiranja	Vrednost del
1	Zidani Most-Celje	Nadgradnja obstoječe proge in ureditev železniških postaj v skladu z zahtevami za TEN-T standarde interoperabilnosti	25 km prog in obnove 3 železniških postaj	KS	201,30 mio
2	Postaja Pragersko (KS)	Nadgradnja železniškega vozlišča v skladu z zahtevami za TEN-T standarde interoperabilnosti	obnova in izgradnja vozlišča	KS	184,25 mio

Za projekte:

- **2. tir Divača – Koper**
- **nagradnja železniške proge Šentilj – Maribor in 2. tir te proge**
- **Tivolski lok, železniški projekt na urbanem vozlišču Ljubljane (LŽV) izgradnja dela**

se predvideva financiranje iz instrumenta za povezovanje Evrope (IPE). Projekt 2. tir Divača – Koper je pripravljen, predvidena je izvedba v dveh etapah in sofinanciranje iz IPE – KS in IPE. Projekt Šentilj - Maribor bo potekal v dveh delih in sicer je najprej predvidena izgradnja 2. tira in nato nadgradnja in posodobitev obstoječega tira, saj konfiguracija terena ne omogoča nadgradnje pod prometom. Projekt LŽV – Tivolski lok je kot ključno ozko grlo opredelil prometni

model v ničelni alternativni. Ker je treba pripraviti alternativo celovitemu urejanju LŽV, projekt še ni pripravljen za izvedbo in bo Slovenija z njim kandidirala na razpisu IPE.

2.7.3.1.5. Kazalniki učinka (realizacije)

Oba projekta sta v skladu z merili velika projekta in zagotavljata osredotočenost sredstev na daljši odsek na katerem bodo doseženi specifični cilji. Dokončna potrditev projektov bo v okviru SRP.

Tabela 38 Kazalniki učinka

ID	Kazalnik (naziv kazalnika)	Merska enota	Sklad	Kategorija regije	Ciljna vrednost (2023)	Vir podatka	Pogostost poročanja
CO12a	Železniški: Skupna dolžina obnovljenih ali posodobljenih železniških prog, od tega: TEN-T	km	KS	Kohezijska regija vzhodna Slovenija	25	Mzl	Letno
7.3	Število prenovljenih in nadgrajenih železniških postaj v skladu s TEN-T standardi interoperabilnosti	število železniških postaj	KS	Kohezijska regija vzhodna Slovenija	4	Mzl	Letno

2.7.4. Izboljšanje regionalne mobilnosti s povezovanjem sekundarnih in terciarnih prometnih vozlišč z infrastrukturo TEN-T, vključno preko multimodalnih vozlišč

Specifični cilj: Boljše prometne povezave za lažjo dostopnost in skladnejši regionalni razvoj

V prihodnjem obdobju je potrebno zagotoviti izgradnjo manjkajoče cestne infrastrukture, ki je predpogoj za učinkovito implementacijo ostalih predvidenih ukrepov. Spodbujanje trajnostnega prometa in odprava ozkih grl na prometni infrastrukturi je eden od predpogojev za normalno delovanje poslovnega okolja. Z namenom krepitev regionalnih razvojnih potencialov in ohranjanja delovnih mest želimo predvsem s projekti na 3. razvojni osi zagotoviti boljše dostopnost do obstoječega TEN-T omrežja, izboljšati dostopnost ljudi in razvoj gospodarstva v vseh regijah v Sloveniji. Investicije v te projekte imajo velik pomen za razvoj posameznih regij, tako z demografskega, kot tudi gospodarskega in okoljskega vidika, vendar zahtevajo velika vlaganja in jih brez evropskih sredstev ne bo mogoče izvesti. Prednostno se predvideva izgradnja manjkajoče cestne infrastrukture na 3. razvojni osi. Prednost pri izvedbi bodo imeli projekti, ki bodo ustrezno pripravljene in bodo imeli vso potrebno dokumentacijo, da sodijo med zelene projekte te finančne perspektive in dokumentacija za pripravo projektov.

Rezultat:

Nova prometna povezava sekundarnih cest na TEN-T omrežje. Izboljšana dostopnost regij do domačih in mednarodnih trgov zaradi krajših prevoznih časov in nižjih stroškov prometa, poleg tega pa ima bistveni vpliv tudi na ravni posameznika (večja izbira blaga, nižje cene), kakor tudi države oziroma regije (izboljšana konkurenčnost, večja mobilnost, ustvarjanje distribucijskih mrež).

Tabela 39 Specifični kazalniki rezultatov

ID	Kazalnik	Merska enota	Izhodiščna rednost	Izhodiščno leto	Ciljna vrednost (2023)	Vir podatkov	Pogostost poročanja
7.4	Skupni čas potovanja	min	10,6	2013	4,7	DRSC	drugo leto po zaključku investicije

Disontirane koristi izračunane na leto 2017 kažejo nižje stroške v višini 23 milijonov evrov, ISD za 1. Fazo je 7,18%.

2.7.4.1. Ukrepi, ki jim je podpora namenjena v okviru prednostne naložbe

2.7.4.1.1. *Opis vrste in primerov ukrepov, ki jim je namenjena podpora, in njihovega pričakovanega prispevka k specifičnim ciljem, po potrebi vključno z opredelitvijo glavnih ciljnih skupin in vrst upravičencev*

V okviru te prednostne naložbe bomo sredstva vlagali v projekt identificiran v SRP na 3. razvojni osi in v okviru tehnične pomoči v pripravo projektne dokumentacije za druge odseke 3. razvojne osi.

3. razvojna os je cesta visoke kakovosti, ki predstavlja sekundarno prečno povezavo med Mediteranskim in Baltsko – Jadranskim koridorjem. Omogoča medsebojno povezavo središč nacionalnega pomena ter zagotavlja primerno dostopnost in povezanost z mednarodnimi tokovi. Iz smeri avstrijske Koroške preko Slovenj Gradca in Velenja se navezuje na avtocesto A1 Šentilj – Koper ter nadaljuje naprej proti Novemu mestu, kjer se naveže na avtocesto A2 Karavanke-Obrežje, ter nato mimo Metlike in Črnomlja nadaljuje v smeri proti avtocesti Zagreb – Reka (Dubrovnik). Projekt povezuje regionalna središča v Avstriji, Sloveniji in Hrvaški, ter s tem omogoča navezovanje tovornega in osebnega cestnega prometa vseh regij na glavne evropske prometne smeri.

Uspešno uresničevanje zahtevnega projekta zahteva povezovanje posameznih sektorskih pristopov v skupno in usklajeno razvojno vizijo, gospodarstva, prometa, turizma, poselitve in okolja, ter usklajeno delovanje vseh deležnikov na lokalni, regionalni in nacionalni ravni.

Uresničevanje projekta mora slediti prioritetam posameznih regij in območij z vidika prometnih in gospodarsko razvojnih potreb. Nedvomna pa je prioriteta projekta zagotoviti ustrezno propustnost in kakovost prometnih uslug na prometnih smereh AC A2– R Hrvaška in AC A1 – R Avstrija. 3. razvojna os je strukturni projekt, ki med seboj prometno povezuje urbana središča Koroške, Savinjske, Zasavske, Spodnje-posavske regije ter Jugovzhodne Slovenije in se navezuje na regionalna središča in cestne povezave Avstrijske Koroške in Karlovške županije na Hrvaškem. Osnovni namen projekta je povečanje konkurenčnosti območja ob razvojni osi skozi povečano dostopnost in okrepitev institucionalnih in gospodarskih povezav, kar prispeva k ekonomski, socialni in teritorialni koheziji ter bolj uravnoteženemu razvoju slovenskih regij in s tem evropskega prostora.

V okviru te prednostne naložbe bomo sredstva vlagali v konkretizacijo posameznih faz projekta identificiranih v SRP na 3. razvojni osi, v okviru tehnične pomoči pa tudi v pripravo izvedbene projektne dokumentacije za posamezne odseke na različnih delih 3. razvojne osi, ki bodo prostorsko umeščeni in se neposredno navezujejo na TEN-T omrežje.

Koroška statistična regija je edina regija v Sloveniji, ki nima neposrednega dostopa do avtoceste oz. hitre ceste. Povprečen potovalni čas iz regije do avtoceste znaša 60 minut (50 km), medtem ko do večjih mest (Ljubljana, Maribor) več kot 100 min. Obstoječa cesta G1-4 je relativno obremenjena, saj ima visoko povprečje letnega dnevnega prometa (14000 – 12000 vozil/dan). V

nekaterih delih poteka po zelo zahtevnem terenu, kjer njeni geometrijski elementi niso primerni za funkcijo in kategorijo ceste in tako ne zagotavljajo ustrezne ravni prometnih uslug. Ob večjih poplavah prihaja tudi do popolnih zapor ter posledično prebivalcem in gospodarstvu ne zagotavlja zanesljivih prometnih povezav. Slaba prometna dostopnost negativno vpliva na gospodarstvo, saj se povečujejo stroški transporta, podjeto posledično iščejo priložnosti v infrastrukturo bolj razvitih regijah v Sloveniji ali v tujini. Število zaposlenih v gospodarskih družbah na Koroškem se je samo v zadnjih 4 letih zmanjšalo za več kot 2000. Slaba prometna dostopnost vpliva tudi na odseljevanje mladih, saj se indeks staranja prebivalstva na Koroškem povečuje hitreje od slovenskega povprečja. Trend odseljevanja delno rešuje le bližina Avstrije, kjer se zaposluje vedno več Korošcev. Severni del tretje razvojne osi bi imel velik vpliv na enakopravnejši razvoj Slovenije, ob enem pa bi imel pozitivne posledice tudi za razvoj Savinjske regije, kjer v Šaleški in Zgornje Savinjski dolino večje gospodarske družbe prav tako grozijo z selitvijo proizvodnje v infrastrukturo razvitejših regij oz. tujino. Za ustrezno povezavo z omrežjem TEN-T je predvidena priprava projektne dokumentacije in glede na njeno pripravljenost tudi fazna izvedba projekta.

V okviru te prednostne naložbe je predvidena realizacija projekta na južnem delu 3. razvojne osi, ki je identificiran v SRP. Projekt južnega dela 3. razvojne osi predstavlja cestno povezavo čezmejnega pomena, ki se na TEN-T omrežje na slovenski strani navezuje na avtocesto A2 Ljubljana – Obrežje pri Novem mestu, na hrvaški strani pa na avtocesto A1 Zagreb – Dubrovnik.

Projekt zagotavlja neposredno cestno navezavo gospodarskega predela nacionalnega središča Novo mesto na TEN –T omrežje, kakor tudi povezavo središč regionalnega pomena kot sta Črnomelj in Metlika. Gravitacijsko omrežje središč se na mednarodne daljinske cestne povezave navezuje na TEN-T omrežje na slovenski in na hrvaški strani.

V Jugovzhodni Sloveniji (NUTS 3) ima Bela krajina eno najslabših prometnih povezav, kar se v zadnjih desetih letih odraža v stagnaciji gospodarstva, saj je v Beli krajini zaradi večjih stroškov poslovanja in nezanesljivih povezav prenehalo delovati več podjetij. Obstoječa državna cesta poteka po zelo zahtevnem terenu, kjer njeni geometrijski elementi niso primerni za funkcijo in kategorijo ceste in tako ne zagotavlja ustrezne ravni prometnih uslug. Poleg tega pa predstavlja visoko tveganje za varnost prometa. Obstoječa cesta Novo mesto-Črnomelj je relativno obremenjena, saj ima visoko povprečje letnega dnevnega prometa (nad 10.000 vozil/dan). Prva faza projekta, ki obsega AC vozlišče Novo mesto-vzhod oziroma priključek na TEN-T omrežje ter navezavo pretežnega dela gospodarske cone Novo mesto (1. in 2. etapa), je na podlagi strokovnih podlag SRP prioritetni ukrep na celotnem projektu razvojnih osi.

Za projekt I. odseka južnega dela 3. razvojne osi (AC A2 Novo mesto-vzhod – priključek Maline (Gorjanci) je izdelana »Prometna in ekonomska analiza etap izgradnje Tretje razvojne osi – jug: odsek I. Pri določitvi faznosti gradnje tega odseka je upoštevan kriterij, da se najprej dokonča priključek na TEN-T omrežje in z avtocesto povezava z Novim mestom, nato pa nadaljevanje ceste visokoke kakovosti proti Beli krajini (Metlika, Črnomelj).

Glede na rezultate prometno-ekonomskega vrednotenja posameznih etap in njihovih kombinacij, je predlagana izgradnja projekta v treh fazah in sicer:

1. faza: etapi 1 in 2 (AC vozlišče Novo mesto-vzhod – priključek Osredok (Revoz),
2. faza: etapa 3 (priključek Osredok (Revoz) – priključek Poganci ter
3. faza: etapa 4 priključek Poganci – priključek Maline (Gorjanci).

Iz omenjene analize izhaja, da je projekt prometno-ekonomsko upravičen, saj NSV (neto sedanja vrednost) za 1. fazo znaša 7,18 %. Prometno manj učinkoviti sta 2. in 3. faza, kjer je izgradnja 2. faze predvidena za leto 2029, 3. faze pa po letu 2030.

Izgradnja I. odseka južnega dela 3. razvojne osi, ki poteka od AC A2 Ljubljana – Obrežje do priključka Maline (Gorjanci) je zaradi velike investicijske vrednosti ter z vidika prometno-ekonomske učinkovitosti predvidena fazno. Izgradnja celotnega odseka (brez zahodne obvoznice Novo mesto) je predvidena v dveh fazah, oziroma štirih etapah. V 1. fazi, ki obsega prvi dve etapi, je predvidena gradnja ceste na odseku od AC vozlišča Novo mesto-vzhod do priključka Osredok (Revoz) v dolžini 5,3 km. V naslednji fazi, ki obsega tretjo in četrto etapo je predvidena izgradnja preostalega dela odseka, vključno s predorom Gorjanci. Načrtovana visoko kakovostna cesta omogoča:

- neposredno povezavo nacionalnega središča s TEN-T omrežjem ter povezavo regionalnih in medobčinskih središč z omrežjem mednarodnih daljinskih cestnih povezav, kakor tudi z nacionalnimi središči in pomembnimi središči sosednjih držav
- regionalno in meddržavno povezovanje s katerim se ohranja ustrezna oskrba gospodarstva in mobilnost prebivalstva v Novem mestu, kot pomembnem gospodarskem središču Slovenije in zagotavlja možnosti za razvoj Bele krajine in celotne vzhodne Slovenije
- razvoj gospodarstva z ohranjanjem delovnih mest tudi na območjih, ki imajo slabše pogoje za poslovanje zaradi neustrezne prometne infrastrukture. Vzhodna regija je v Sloveniji največji izvoznik, zato so ustrezne povezave predpogoj za ohranitev obstoječih gospodarskih subjektov in nadaljnji razvoj
- izboljšanje varnosti cestnega prometa, povečanje koristi uporabnikov z izboljšanjem potovalnih časov, zmanjšanje eksternih stroškov prometa
- okoljski učinki; optimalnejša povezava med TEN-T omrežjem.

Investicija, katere gradbeni stroški so ocenjeni na 75 mio evrov, obsega avto cesto v dolžini 5,3 km na kateri se izvede rekonstrukcija priključka na avtocesto A2, izvenivojski priključki Mačkovec, Cikava in Revoz, dva mostova skupne dolžine 408 m, viadukt dolžine 121 m, 6 podvozov, 5 nadvozov, 16 podpornih in opornih zidov in 1 most za kolesarski in peš promet v dolžini 181 m.

2.7.4.1.2. *Vodilna načela za izbor*

- Zagotavljanje povezav središč regionalnega pomena s središči nacionalnega pomena
- Izboljšanje mobilnosti prebivalstva in oskrbe gospodarstva
- Izboljšanje varnosti prometa

Projekt je identificiran v SRP na podlagi podatkov iz prometnega modela in izhodišč celovite presoje vplivov na okolje. Njegova izbira sledi opredeljenim horizontalnim načelom, predvsem zagotavljanju skladnejšega regionalnega razvoja. Projekt je umeščen v prostor in ustrezno pripravljen, da se lahko izvede v predvidenem obdobju. Pri izvedbi projekta, bodo v skladu z zahtevami okoljskega poročila za ta operativni program, upoštevana naslednja načela:

- nova trasa se bo prednostno umeščala izven varovanih območij in ostalih naravovarstveno pomembnih območjih. Projekt bo v prostor umeščen tako, da bo poseg na kmetijska in gozdna zemljišča čim manjši, ter da bo upoštevan ustrezen odmik od urbanih območij. Pri umeščanju v prostor se bodo upoštevali tudi varstveni vidiki na področju kulturne dediščine in krajine;
- v primeru, da bodo ukrepi načrtovani na varovanih območjih narave in na območjih naravnih vrednot, bo posebna pozornost namenjena zagotavljanju celovitosti in povezljivosti območij Natura 2000 in preprečevanju negativnih vplivov na kvalifikacije

vrste in habitatne tipe, slabšanju lastnosti naravnih vrednost zaradi katerih so bile določene ter preprečevanju negativnega vpliva na cilje zavarovanih območij. Kjer bo relevantno, bo upoštewane tudi ustrezne tehnične rešitve, ki bodo omogočale migracije prostoživečih živali;

- razsvetljava odsekov, ki bodo izbrani za podporo bo izključno z ekološkimi svetili in bo načrtovana tako, da bo zagotovljeno najmanjši možen obseg svetlobnega onesnaževanja;
- rešitve bodo prispevale k nadzorovani odpravi prometnih zgostitev (kjer je to relevantno);
- omogočale občasne hitrostne omejitve za promet vozil na avtocestah in hitrih cestah;
- gradnja bo v največji možni meri prispevala k podpori javnemu potniškemu prometu in bo podpirala uporabo novih tehnologij;

2.7.4.1.3. Načrtovana uporaba finančnih instrumentov

Predvidena je uporaba nepovratnih sredstev.

2.7.4.1.4. Načrtovana uporaba velikih projektov

Osnova za aktivnosti na področju prometne infrastrukture je SRP V navedenem programu so podrobno opredeljeni ukrepi po posameznih področjih. Na podlagi prometno tehničnih podatkov so identificirani naslednji projekti, za katere lahko utemeljeno pričakujemo, da bodo ustrezali merilom SRP

ID	projekt	Vrsta del	Obseg del	Vir financiranja	Vrednost del
3	3. razvojna os (južni del), prva in druga faza 1. etape hitre ceste od razcepa Novo mesto do Novega mesta	Izgradnja nove ceste, ki se navezuje na TEN-T omrežje.	5,3	ESRR	74,4 mio

2.7.4.1.5. Kazalniki učinka (realizacije)

Podrobno bodo kazalniki učinka definirani v skladu z opredelitvami SRP.

Tabela 40 Kazalniki učinka

ID	Kazalnik (naziv kazalnika)	Merska enota	Sklad	Kategorija regije	Ciljna vrednost (2023)	Vir podatka	Pogostost poročanja
CO13	Ceste: Skupna dolžina novih cest	km	ESRR	V Kohezijska regija	5,3	DRSC	Letno

2.7.5. Podpiranje multimodalnega enotnega evropskega prometnega območja z vlaganjem v TEN-T

Specifični cilj: Odpravljena ozka grla v omrežju TEN-T in zagotovljeni standardi TEN-T na celotnem omrežju

Slovenski avtocestni križ je z izdatnimi vlaganji v tekoči finančni perspektivi skoraj v celoti dokončan, a manjkajoči odseki na TEN-T omrežju kljub temu predstavljajo ozka grla. Največje zastoje beležimo na avtocesti A4 Šentilj – Gruškovje, na odseku Draženci – Gruškovje, ki predstavlja zadnji manjkajoči avtocestni odsek na celovitem omrežju (t.i. Pirnska avtocesta) in

zaradi enocevne predora Karavanke na odseku avto ceste A2 – državna meja Karavanke – Obrežje.

Koprsko pristanišče je eno od pomembnejših pristanišč vseevropskega transportnega omrežja TEN-T, zato je vlaganje v razvoj ustrezne pristaniške infrastrukture in poglobljanje vplovnih kanalov ključen gradnik pri vzpostavitvi vseevropskih multimodalnih omrežij, ki bodo zagotovila nemoteno delovanja notranjega trga EU in krepitev gospodarske in socialne kohezije.

Predvidena je poglobitev vplovnega kanala v Bazen II izven območja koncesijske pogodbe (investitor država), ki bo omogočila vplutje ladjam kategorije "post panamax" z vgrezom do -15,5 m. Izvedba tega projekta bo pozitivno vplivala tudi na kopenski transport in ostale udeležence v logistični verigi, posredno pa še na pomemben del slovenskega gospodarstva ter na večjo učinkovitost in varnost prometne navezave pomorskega Jadransko–Jonskega koridorja preko koprškega jedrnega pristanišča na multimodalni Mediteranski koridor in Baltsko-Jadranski koridor jedrnega omrežja (Uredba 1316/2013, z dne 11/12- 2013). Izdelan je okvirni terminski plan izvajanja projekta poglobljanja vplovnega kanala v Bazen II v koprskem pristanišču, v katerega je vključeno tudi pridobivanje ustreznih okoljskih dovoljenj.

Ob pripravi Uredbe o državnem prostorskem načrtu za celovito prostorsko ureditev pristanišča za mednarodni promet v Kopru (Ur. list RS, št. 48/11) je bil izveden javni razpis za izbor najboljše možne variantne rešitve skladno z zahtevami okolja, varstva voda in zahtev pomorske logistike. Izvedeni so bili vsi potrebni postopki in pridobljena vsa potrebna okoljevarstvena dovoljenja. Izdelana je bila Celovita presoja vplivov na okolje in izdana Odločba takratnega Ministrstva za okolje in prostor št. 35409-252/2006 z dne 13. 5. 2011. Odločba ugotovlja, da so vplivi na okolje, ugotovljeni v postopku CPVO sprejemljivi ob upoštevanju omilitvenih ukrepov in monitoringa, kot je določeno z Uredbo. Izdelano je bilo Okoljsko poročilo za DPN za celovito prostorsko ureditev pristanišča (Aquarius d.o.o., Ljubljana, maj 2010).

Rezultati:

- odprava ozkih grl in vzpostavitve manjkajočih povezav v prometnih infrastrukturah in na povezovalnih točkah med njimi;
- večja varnost na širšem območju kjer poteka prometna infrastruktura;
- ublažitev izpostavljenosti urbanih območij negativnim učinkom tranzitnega cestnega prometa;
- na avtocesti A4 Draženci – Gruškovje odpravljeni zastoji zaradi nedokončane avtoceste, ki otežuje mobilnost; nemotena prometna komunikacija na območju NUTS Podravje; odpravljena bodo številna nivojska križanja z obstoječo glavno cesto, kar bo vplivalo tudi na izboljšanje prometne varnosti.
- z dograditvijo druge cevi predora Karavanke bomo izpolnili vse varnostne zahteve, ki jih takšen objekt mora imeti in odpravili ozko grlo na avtocesti A2, ki nastaja zaradi povečanega prometa in številnih nujnih vzdrževalnih in obnovitvenih del obstoječe cevi;
- poglobitev vplovne poti v koprskem tovornem pristanišču, kar omogoča vplutje ladij z večjim ugrezom in s tem večji pretovor ter večjo varnost plovbe.

Tabela 41 Specifični kazalniki rezultatov

ID	Kazalnik	Merska enota	Izhodiščna vrednost	Izhodiščno leto	Ciljna vrednost (2023)	Vir podatkov	Pogostost poročanja
7.5	Skupni čas potovanja	min	14,0	2013	7,0	DARS	Tretje leto po zaključeni investiciji
7.6	Zmogljivost plovne poti v Bazen II v	mio t	5,3	2013	5,8	Luka Koper	Tretje leto po zaključeni

	koprskem pristanišču						investiciji
--	-------------------------	--	--	--	--	--	-------------

2.7.5.1. Ukrepi, ki jim je podpora namenjena v okviru prednostne naložbe

2.7.5.1.1. *Opis vrste in primerov ukrepov, ki jim je namenjena podpora, in njihovega pričakovanega prispevka k specifičnim ciljem, po potrebi vključno z opredelitvijo glavnih ciljnih skupin in vrst upravičencev*

Projekt Draženci – Gruškovje v dolžini 13 kilometrov pomeni dokončanje avtoceste A4, ki je edino ozko grlo na celotni trasi avtoceste, ki je del TEN – T omrežja. Na ta način bo vzpostavljena celotna avtocestna povezava med sosednjimi državami na tem območju in ena od ključnih povezav v smeri SZ – JV. Odprava ozkega grla je ključna za odpravo zastojev, ki predvsem v poletnih mesecih in pred večjimi prazniki popolnoma ustavijo promet v širši regiji od Maribora do Ptuja in dobesedno paralizirajo življenje lokalnega prebivalstva.

V okviru te prednostne naložbe bomo sredstva vlagali v:

- Dokončanje nacionalnega programa izgradnje AC omrežja (AC Draženci-Gruškovje (KS), Projekt je pripravljen za izvedbo in se bo predvidoma začel izvajati v letu 2015.
- Plovno pot v koprsko pristanišče s poglobljanjem vplovnega kanala za Bazeni II (poglobljanje izven območja pristanišča, investitor je država). Skladno s tretjim odstavkom 44. člena Pomorskega zakonika (Ur.l. RS, št. 120/06, 88/10, 59/11) Republika Slovenija zagotavlja vzdrževanje vplovnih poti izven pristanišča. Pri izvedbi projekta bodo upoštevane tudi zahteve določila 4.(7) člena Direktive o vodah.

Predvideno je, da se investicija na A2 – druga cev predora Karavanke financira iz IPE – razpis.

Predvideno je, da se bodo projekti v pristaniško infrastrukturo, povezava z zaledjem in potniški terminal financirali iz IPE-razpis (investitor je koncesionar). Indikativni projekti koncesionarja v koprskem tovornem pristanišču za uresničitev cilja »Odpravljena ozka grla v omrežju TEN-T in zagotovljeni standardi TEN-T na celotnem omrežju« so v Prilogi 12.4

2.7.5.1.2. *Vodilna načela za izbor*

Izbrana projekta sta na podlagi prometnega modela in izhodišč celovite presoje vplivov na okolje identificirana v SRP.

- Podpiranje multimodalnega enotnega evropskega prometnega območja z vlaganjem v TEN-T – odprava ozkih grl na avtocestnem omrežju
- Podpiranje multimodalnega enotnega evropskega prometnega območja z vlaganjem v TEN-T – odprava ozkih grl na pomorskih plovnih poteh

Poleg opredeljenih horizontalnih načel, bodo izvedbi projektov upoštevana priporočila okoljskega poročila tega programa in sicer:

- nova trasa se bo prednostno umeščala izven varovanih območij in ostalih naravovarstveno pomembnih območij. Projekt bo v prostor umeščen tako, da bo poseg na kmetijska in gozdna zemljišča čim manjši, ter da bo upoštevan ustrezen odmik od urbanih območij. Pri umeščanju v prostor se bodo upoštevali tudi varstveni vidiki na področju kulturne dediščine in krajine;
- v primeru, da so ukrepi načrtovani na varovanih območjih narave in na območjih naravnih vrednot bo posebna pozornost namenjena zagotavljanju celovitosti in povezljivosti območij Natura 2000 in preprečevanju negativnih vplivov na kvalifikacije vrste in habitatne tipe, slabšanju lastnosti naravnih vrednot zaradi katerih so bile

določene ter preprečevanju negativnega vpliva na cilje zavarovanih območij. Kjer bo relevantno, bo upoštevane tudi ustrezne tehnične rešitve, ki bodo omogočale migracije prostoživečih živali;

- pri izvajanju projekta poglobitve vplovnega kanala v Bazeni II bodo upoštevana okoljevarstvena priporočila ter izbrane najboljše možne alternative v skladu z zakonodajo;
- rešitve bodo prispevale k nadzorovani odpravi prometnih zgostitev (kjer je to relevantno);
- omogočale občasne hitrostne omejitve za promet vozil na avtocestah in hitrih cestah;
- gradnja bo v največji možni meri prispevala k podpori javnemu potniškemu prometu in bo podpirala uporabo novih tehnologij;

2.7.5.1.3. Načrtovana uporaba finančnih instrumentov

Predvidena je uporaba nepovratnih sredstev.

2.7.5.1.4. Načrtovana uporaba velikih projektov

Projekti bodo identificirani v SRP. Na podlagi podatkov iz prometnega modela in izhodišč celovite presoje vplivov na okolje pa sta identificirana naslednja velika projekta, za katera lahko utemeljeno pričakujemo, da bosta ustrezala merilom predhodne pogojenosti.

ID	projekt	Vrsta del	Obseg del	Vir financiranja	Vrednost del
4	Avtocesta A4: Draženci - Gruškovje	Izgradnja manjkajočega AC odseka na TEN-T omrežju	13 km	KS	246,00
5	Povečanje zmogljivosti plovne poti v Bazeni II v koprskem pristanišču	Poglobitev vplovne poti	Poglobitev za 1,5 m	KS	15,00 mio

Z investicijo Draženci – Gruškovje (ocenjena vrednost 246 mio evrov) se gradi 13 km avto ceste, 13,9 km dvopasovnice (trasa AC se na številnih mestih prekriva z obstoječo državno cesto, ki jo je potrebno zgraditi na novo), 135 različnih cestnih infrastrukturnih objektov in uvaja številne ukrepe potrebne za izvedbo te investicije. Natančneje investicija obsega: trasa AC v dolžini 13,031 km (normalni prečni profil v širini 27,00 metra), rekonstrukcija AC odseka Slivnica - Draženci v dolžini 0,400 km, ureditev vzporedne regionalne ceste v dolžini 13,899 km, ureditev deviacij kategoriziranih in nekategoriziranih cest, ureditev 3 avtocestnih priključkov (Lancova vas, Podlehnik in Zakl), zgraditev 7 nadvozov, 3 podvozov, 2 podhodov, 9 avtocestnih mostov, 15 mostov na deviacijah, 1 predora, 28 opornih zidov, 3 podpornih zidov ter 67 prepustov. Poleg tega vključuje še ureditev obojestranske oskrbne postaje Podlehnik, rekonstrukcijo platoja MMP Gruškovje, ureditev odvodnjavanja, vodnogospodarske ureditve, prestavitve oz. zaščito tangiranih vodov gospodarske javne infrastrukture, ureditev prometne opreme in signalizacije, krajinsko ureditev in zasaditev, ureditev protihrupne zaščite v dolžini 8,415 km, rušitve objektov in stroške prometne preureditve v času gradnje. Izgradnja državne ceste se upošteva v skupni vrednosti investicije, ni pa upravičen strošek sofinanciranja iz KS.

2.7.5.1.5. Kazalniki učinka (realizacije)

Tabela 42 Kazalniki učinka

ID	Kazalnik	Merska enota	Izhodiščno leto	Ciljna vrednost (2023)	Vir podatkov	Pogostost poročanja
C01 3a	Ceste: skupna dolžina novih cest, od tega: TEN-T	km	2013	13	Mzi	Drugo leto po zaključku investicije
7.7	globina vplovnega kanala	m	2013	16,0	Mzi	Tretje leto po zaključku investicije

2.7.6. Socialne inovacije, transnacionalno sodelovanje in prispevek k tematskim ciljem 1- 7

Ni relevantno.

2.7.7. Okvir uspešnosti

Okvir uspešnosti – KS										
Prednostna os	Vrsta kazalnika (ključna faza izvajanja, finančni kazalnik, kazalnik učinka ali, če je ustrezno, rezultatov)	Identifikator	Kazalnik ali ključna faza izvajanja	Merska enota, če je ustrezno	Sklad	Kategorija regije	Mejnik za 2018	Končni cilj (2023)	Vir podatkov	Pojasnilo o pomenu kazalnika, kadar je ustrezno
7	Kazalnik učinka	C012a	Železniški: Skupna dolžina obnovljenih ali posodobljenih železniških prog, od tega: TEN-T	km	KS	Celotna Slovenija	10	25	SURS	68 % sredstev KS za prednostno os 7
7	Finančni kazalnik	F1	Vložena sredstva/izdatki	EUR	KS		80.000.000	262.461.506		

Okvir uspešnosti – ESRR										
Prednostna os	Vrsta kazalnika (ključna faza izvajanja, finančni kazalnik, kazalnik učinka ali, če je ustrezno, rezultatov)	Identifikator	Kazalnik ali ključna faza izvajanja	Merska enota, če je ustrezno	Sklad	Kategorija regije	Mejnik za 2018	Končni cilj (2023)	Vir podatkov	Pojasnilo o pomenu kazalnika, kadar je ustrezno
7.										

	Kazalnik učinka	CO13	Ceste: Skupna dolžina novih cest	km	ESRR	V	0	5,3	IP	100 % sredstev ESRR za prednostno os 7 v KRVS
	Ključna faza izvajanja	K3	Izdano gradbeno dovoljenje	število	ESRR	V	1		MzI	
	Finančni kazalnik	F1	Vložena sredstva/izdatki	EUR	ESRR	V	4.500.000	49.585.025	spremljanje	

2.7.8. Kategorije intervencij

Sklad in področje ukrepanja		KS							
Tabela 1: Domena ukrepa		Tabela 2: Oblika financiranja		Tabela 3: Vrste ozemlje		Tabela 4: Teritorialni mehanizmi izvajanja		Tabela 11: Razsežnost 7 ESF secondary theme	
koda	€ znesek	koda	€ znesek	koda	€ znesek	koda	€ znesek	koda	€ znesek
024	153.100.000	01	153.100.000	07	153.100.000	07	153.100.000	00	
029	63.492.280	01	63.492.280	07	63.492.280	07	63.492.280	00	
039	6.500.000	01	6.500.000	07	6.500.000	07	6.500.000	00	

* Med drugim ima za namen pridobivanja kvantificiranih podatkov o prispevku ESS k tematskim ciljem iz člena 9 (1) do (7) Uredbe SSO.

Sklad ESRR in področje ukrepanja KRVS									
Tabela 1: Domena ukrepa		Tabela 2: Oblika financiranja		Tabela 3: Vrste ozemlje		Tabela 4: Teritorialni mehanizmi izvajanja		Tabela 11: Razsežnost 7 ESF secondary theme	
koda	€ znesek	koda	€ znesek	koda	€ znesek	koda	€ znesek	koda	€ znesek
030	39.668.020	07	39.668.020	07	39.668.020	07	39.668.020	00	

* Med drugim ima za namen pridobivanja kvantificiranih podatkov o prispevku ESS k tematskim ciljem iz člena 9 (1) do (7) Uredbe SSO.

2.7.9. Povzetek načrtovne uporabe tehnične pomoči, vključno z ukrepi za krepitev administrativne zmogljivosti organov, ki sodelujejo pri upravljanju n nadzorovanju programov in upravičencev, kadar so takšni ukrepi potrebni

Ustrezna administrativna usposobljenost kadrov za izvajanje te prednostne naložbe bo zagotovljena z izvajanjem usposabljanj na področjih, ki so opredeljena v oviru prednostne osi za tehnično pomoč.

Posebna pozornost bo namenjena dvigu administrativne usposobljenosti predvsem na področjih, kjer so se v obdobju 2007 – 2013 pokazali problemi (npr. priprava tehnične in investicijske dokumentacije, izvajanje velikih projektov, itd.). Posebno usposobljenost bo treba zagotoviti tudi na področju spremljanja investicij na področju prometne infrastrukture. Sredstva bodo namenjena tudi posodabljanju in nadgradnji prometnega modela in pripravi izvedbene projektne dokumentacije za posamezne odseke sekundarne cestne mreže na različnih delih 3. razvojne osi, ki so med prednostnimi projekti SRP, prostorsko umeščeni in se neposredno navezujejo na TEN-T omrežje.

2.8. Spodbujanje zaposlovanja in transnacionalna mobilnost delovne sile

2.8.1. Utemeljitev vzpostavitve prednostne osi, ki zajema več kot eno kategorijo regij, več kot en tematski cilj ali več kot en sklad

Ukrepi na trgu dela, ki bodo odgovarjali v strategiji prepoznanim izzivom države in posamezne regije, se bodo izvajali tako na celotnem območju Slovenije kot v posamezni kohezijski regiji oz. ožjem lokalnem območju. Trenutne politike in ukrepi s področja so zasnovani nacionalno, pri čemer je alokacija sredstev vedno večja za območja z izrazitejšimi težavami (večinoma KRVS). Tekom izvajanja operativnega programa se pričakuje, da se bodo nekateri ukrepi ločili glede na potrebe obeh kohezijskih regij, medtem ko bodo drugi zaradi narave politike zaposlovanja, ki je v nacionalni pristojnosti, ostali horizontalni za območje celotne Slovenije.

Za območje celotne Slovenije se bodo izvajali predvsem ukrepi, ki bodo namenjeni razvoju in izvajanju novih programov (»tailor made« programi – prilagojeni ciljnim skupinam) in storitev za brezposelne ter sistemski ukrepi, kot npr. instrumenti za usklajevanje ponudbe in povpraševanje na trgu dela. Pričakuje se, da bodo tovrstne operacije, ki so sicer v korist obema kohezijskima regijama, locirane v KRZS, saj se tam nahaja večina pristojnih institucij, in bodo tudi financirane iz naslova sredstev KRZS (približno 30 % vseh sredstev prednostne naložbe).

Za ciljne skupine brezposelnih, ki so v posamezni kohezijski regiji še posebej ranljive (npr. v KRVS mladi, osebe z nizko stopnjo izobrazbe, v KRZS mladi v starosti 25-29 let) se bodo izvajali ciljno usmerjeni programi oziroma storitve na trgu dela. Pričakuje se, da bodo vse operacije, ki predvidevajo vključitve ciljnih skupin, financirane iz naslova regije, kjer ima vključena skupina stalno prebivališče, saj je to v korist tiste regije. Razmerje sredstev iz posamezne kohezijske regije bo tako ustrezalo deležu brezposelnih v posamezni regiji. Glede na to, da je stanje na trgu dela v KRVS slabše kot v KRZS, bo tej regiji namenjenih več sredstev.

Poseben specifični cilj izboljšanja prehoda iz izobraževanja na trg dela za mlade brez delovnih izkušenj do vključno 29 let bo znotraj prednostne naložbe namenjen Pobudi za zaposlovanje mladih, ki se izvaja v KRVS.

Problematika zaposlenosti starejših je zelo nizka v obeh regijah (KRVS 34,9 %, KRZS 32,4 %), potrebni pa so tako sistemski ukrepi oziroma projekti v podporo reformam na področju kot tudi vlaganja v usposabljanja in motiviranja zaposlenih. Medtem ko bodo sistemski ukrepi večinoma locirani v KRZS in tudi financirani iz naslova sredstev KRZS, se bo lokacija operacij, namenjenih zaposlenim, določala glede na sedež delodajalca oziroma drug ustrezen kriterij (na primer sedež izvajalca operacije).

2.8.2. Sklad, kategorija regija in osnova za izračun podpore Unije

Sklad	ESS
Kategorija regije	V, Z
Osnova za izračun (skupni upravičeni izdatki ali upravičeni javni izdatki)	Skupni upravičeni strošek

Sklad	PZM
Kategorija regije	V
Osnova za izračun (skupni upravičeni izdatki ali upravičeni javni izdatki)	Skupni upravičeni strošek

2.8.3. Dostop do delovnih mest za iskalce zaposlitve in neaktivne osebe, vključno z dolgotrajno brezposelnimi in osebami, ki so oddaljene od trga dela, tudi prek lokalnih pobud za zaposlovanje in spodbujanje mobilnosti delavcev

Specifični cilj 1: Povečanje zaposlenosti brezposelnih še posebej starejših od 50 let, dolgotrajno brezposelnih in tistih z izobrazbo pod ISCED 3

Brezposelnost se je v Sloveniji v zadnjih letih zelo povečala. Konec leta 2013 je bilo na Zavodu RS za zaposlovanje prijavljenih 124.015 brezposelnih oseb ali 3,9 % več kot leta 2012, v povprečju pa je bilo brezposelnih 119.827 oseb. Med brezposelnimi je bilo 47,9 % žensk, 32,9 % takih z nizko stopnjo izobrazbe in 47,9 % dolgotrajno brezposelnih. V kohezijski regiji vzhodna Slovenija je bilo 58,5 % od vseh brezposelnih, v deležu je bilo med njimi več kot v povprečju v celi Sloveniji dolgotrajno brezposelnih in tistih z nizko stopnjo izobrazbe.

V okviru tega specifičnega cilja se pričakuje naslednji rezultat: **povečanje deleža zaposlenih od vključenih brezposelnih oseb v ukrepe na trgu dela.**

S sredstvi ESS se bodo izvajali ukrepi na trgu dela (ukrepi aktivne politike zaposlovanja, ki morajo biti bolj ciljno usmerjeni na potrebe posamezne skupine brezposelnih, in boljše storitve zavoda za zaposlovanje in drugih institucij na trgu dela), s katerimi bo dosežen rezultat, da se posameznim skupinam brezposelnih, zlasti starejših od 50 let, dolgotrajno brezposelnih in tistih z izobrazbo pod ISCED 3, glede na njihove specifične potrebe, zagotovi čim prejšnja in kvalitetna zaposlitev. Posebna pozornost bo namenjena tistim spodbudam, ki bodo učinkovito prispevale k napredku pri doseganju priporočila EU Sloveniji za povečanje zaposlenosti nizkokvalificiranih in starejših delavcev.

Poleg skupin navedenih v specifičnem cilju se bo pozornost namenjala tudi osebami, ki so v postopku izgubljanja zaposlitve⁹⁷. V ukrepe v okviru tega specifičnega cilja bodo vključeni tudi posamezniki, ki se bodo po vključitvi v programe socialne vključenosti in aktivacije iz TC 9 ponovno aktivirali na trgu dela in tiste skupine oseb z enakimi karakteristikami, ki bodo v posameznih obdobjih v večjem deležu zastopane v evidenci brezposelnih oseb (kot trenutno na primer ženske z terciarno izobrazbo).

Čeprav so ukrepi aktivne politike zaposlovanja, ki so financirani iz nacionalnih sredstev in sofinancirani iz sredstev ESS v obdobju 2007 – 2013, dokazano blažili posledice gospodarske krize, so po priporočilih vrednotenij in Unije (vključno s priporočili Evropske komisije za programiranje OP) premalo osredotočeni na posebne potrebe posameznih ciljnih skupin oziroma območji. Zato je cilj obdobja 2014 – 2020 ne le krepiti ukrepe aktivne politike zaposlovanja, temveč jih tudi specificirati glede na potrebe ciljnih skupin in območji. Na ta način bo mogoče doseči tudi večji delež tistih vključenih oseb, ki bodo ob izhodu iz programa ostale zaposlene.

⁹⁷ Zakon o urejanju trga dela, (Ur.l. RS., št. 80/10, št. 40/12, št. 21/13, št. 63/13, št. 100/13, št. 32/14) 5.člen 5. točka: iskalec zaposlitve, katerega zaposlitev je ogrožena ali iskalka zaposlitve, katere zaposlitev je ogrožena (v nadaljnjem besedilu: iskalec zaposlitve, katerega zaposlitev je ogrožena): drugi iskalec zaposlitve v času trajanja odpovednega roka v primeru redne odpovedi pogodbe o zaposlitvi s strani delodajalca ali oseba, v zvezi s katero je iz poslovne dokumentacije delodajalca razvidno, da bo njeno delo postalo nepotrebno, ali oseba, ki je zaposlena za določen čas in ji pogodba o zaposlitvi preneha veljati najkasneje čez tri mesece.

Tabela 43 Specifični kazalniki rezultatov, specifični cilj 1

	Kazalnik	Kategorija regije	Merska enota za kazalnik	Skupni kazalnik učinka kot osnova	Izhodiščna vrednost	Merska enota za izhodišče in cilj	Izhodiščno leto	Ciljna vrednost (2023),	Vir podatkov	Pogostost poročanja
8.1	Delež oseb zaposlenih ob izhodu (spodbude za zaposlitev)	V	%	20	48	razmerje	2014	55	Spremljanje	Enkrat letno
8.2	Delež oseb starejših od 50 let, nižje izobraženih in dolgotrajno brezposelnih zaposlenih ob izhodu (spodbude za zaposlitev)	V	%		48	razmerje	2014	55	Spremljanje	Enkrat letno
8.1	Delež oseb zaposlenih ob izhodu (spodbude za zaposlitev)	Z	%		45	razmerje	2014	50	Spremljanje	Enkrat letno
8.2	Delež oseb starejših od 50 let, nižje izobraženih in dolgotrajno brezposelnih zaposlenih ob izhodu (spodbude za zaposlitev)	Z	%		45	razmerje	2014	50	Spremljanje	Enkrat letno
8.3	Delež oseb zaposlenih ob izhodu (usposabljanje in izobraževanje)	V	%		20	razmerje	2014	25	Spremljanje	Enkrat letno
8.4	Delež oseb starejših od 50 let, nižje izobraženih in dolgotrajno brezposelnih zaposlenih ob izhodu (usposabljanje in izobraževanje)	V	%		20	razmerje	2014	25	Spremljanje	Enkrat letno
8.3	Delež oseb zaposlenih ob izhodu (usposabljanje in izobraževanje)	Z	%		17	razmerje	2014	20	Spremljanje	Enkrat letno
8.4	Delež oseb starejših od 50 let, nižje izobraženih in dolgotrajno brezposelnih zaposlenih ob izhodu (usposabljanje in izobraževanje)	Z	%		17	razmerje	2014	20	Spremljanje	Enkrat letno

Specifični cilj 2: Učinkovitejša vseživljenjska karierna orientacija

Po podatkih Zavoda RS za zaposlovanje je bilo konec leta 2013 med brezposelnimi 32,9 % takšnih z nizko stopnjo izobrazbe, 23,8 % s poklicno izobrazbo, 27,8 % s srednjo strokovno in splošno izobrazbo in 15,8 % s terciarno izobrazbo. V Sloveniji se je v zadnjih letih močno spremenil vpis mladih v vrste programov izobraževanja, in sicer se je v šolskih letih od 2000/01 do šolskega leta 2010/11 vpis v nižje in srednje poklicne šole znižal iz 27,7 % mlade generacije na 15,5 % ali za 12,2 o.t.. Po drugi strani se je povečal vpis na gimnazije, štiriletne in petletne strokovne in tehniške programe, ki omogočajo prehod na terciarno raven izobraževanja. Na terciarno raven izobraževanja je bilo v šolskem letu 2010/11 vključenih 47,6 % mladih v starosti 20-24 let, v primerjavi z vključenostjo v šol. letu 2000/01 se je le-ta povečala za 12,9 o.t..⁹⁸ Pri brezposelnih zaradi stečaja podjetja ali presežnih delavcih je problem premajhne vključenosti v razne oblike izobraževanja in usposabljanja še v času zaposlitve, zato je pri njih poleg nizke izobraženosti problem tudi v pomanjkanju znanj in veščin, ki so trenutno potrebne na trgu dela.

Z vidika trga dela navedeno povzroča problem strukturne brezposelnosti, saj kljub veliki ponudbi delovne sile potrebe delodajalcev, predvsem po delavcih s poklicno ter srednjo strokovno in tehnično izobrazbo pogosto ostajajo nepokrite, določena neskladja se kažejo tudi pri terciarno izobraženih, predvsem primanjkljaji kadra na področju strojništva, elektrotehnike, računalništva in informatike. Za večjo usklajenost med ponudbo in povpraševanjem in kvalitetno napovedovanje potreb na trgu dela primanjkuje tako ustreznih instrumentov, kot tudi povezovanje med posameznimi deležniki (javni zavodi, gospodarska združenja, raziskovalne institucije, socialni partnerji). Na ponudbo delovne sile vpliva tudi zaposlovanje in delo na črno. Obseg le-tega je v Sloveniji dokaj velik (večina ocen navaja, da presega 20 % BDP).

V okviru tega specifičnega cilja se pričakuje naslednji rezultat: **razvite učinkovite storitve in pripomočki VKO in svetovalno delo z brezposelnimi.**

S sredstvi ESS bomo v okviru specifičnega cilja razvijali storitve VKO in instrumente napovedovanja potreb po delavcih ter kompetencah z namenom zmanjševanja strukturnih neskladij na trgu dela in hitrejšega dostopa oseb do zaposlitve. Ukrepi za doseganje rezultatov so deloma sistemske narave, deloma pa so namenjeni brezposelnim pri zagotavljanju VKO in delodajalcem pri usklajevanju ponudbe in povpraševanja na trgu dela. Storitve VKO namenjene drugim ciljnim skupinam (kot na primer zaposleni, šolajoči, mladi,...) bodo zagotovljene v okviru TC 10.

Z namenom krepitve institucij na trgu dela so bili v obdobju 2007 – 2013 podprti projekti v okviru procesa modernizacije ZRSZ, razvoja storitev in pripomočkov VKO ter Nacionalne kontaktne točke VKO, razvoja Javnega sklada RS za razvoj kadrov in štipendije, krepitve centrov za socialno delo, promocija deficitarnih poklicev preko TV serije oddaj in podobno. V prihodnje bo pozornost usmerjena v krepitev posameznih ključnih storitev institucij na trgu dela, s ciljem odpravljanja strukturnih neskladij in kakovostnejšega usklajevanja med ponudbo in povpraševanjem na trgu dela.

Tabela 44 Specifični kazalniki rezultatov, specifični cilj 2

Kazalnik	Kategorija regije	Merska enota za kazalnik	Skupni kazalnik učinka kot osnova	Izhodiščna vrednost	Merska enota za izhodišče in cilj	Izhodiščno leto	Ciljna vrednost (2023),	Vir podatkov	Pogostost poročanja
----------	-------------------	--------------------------	-----------------------------------	---------------------	-----------------------------------	-----------------	-------------------------	--------------	---------------------

⁹⁸ Vir: UMAR, Ekonomski izzivi 2012 – Vpliv gospodarske krize na trg dela in izzivi za politiko

8.5	Delež razvitih pripomočkov VKO v uporabi	z	delež	Se ne uporablja	100	delež	2014	100	Spremljana je	Enkrat letno
8.6	Povprečno število posvetovanj na svetovalca	z	število	Se ne uporablja	2.160	delež	2014	2.052	Spremljana je	Enkrat letno

Specifični cilj 3: Učinkovito svetovanje za transnacionalno mobilnost delovne sile, zlasti mladih, preko storitev EURES

Zaradi razmer na trgu dela se je povečal interes po možnostih zaposlitve slovenskih iskalcev zaposlitve tudi na širšem evropskem trgu dela. Glede na raziskavo Evropske Komisije »Recent trends in the geographical mobility of workers in the EU« iz junija 2014 je pripravljenost za iskanje zaposlitve v drugi državi članici 39 % (kar je na tretjem mestu v EU, saj je ta pripravljenost večja le na Švedskem in v Hrvaški). Zmanjšalo pa se je povpraševanje slovenskih delodajalcev po tujih delavcih.

V okviru tega specifičnega cilja se tako pričakuje naslednji rezultat: **Vzpostavljeni in delujoči novi model/oblike informiranja in svetovanja v okviru EURES storitev**

S sredstvi ESS bomo v okviru tega specifičnega cilja spodbujali mobilnost delovne sile v okviru EU (EURES). EURES v Sloveniji bo z izvajanjem in razvojem storitev za iskalce zaposlitve in delodajalce ter z razvojem in krepitevijo EURES mreže ter partnerskega sodelovanja, vključno z dvigom usposobljenosti osebja ter z razvojem in uporabo večkanalnega poslovanja po principu vse na enem mestu prispeval k povečevanju zaposlitvenih možnosti slovenskih iskalcev zaposlitve na širšem trgu dela ter s tem k zmanjševanju brezposelnosti v Sloveniji. Prispeval bo k ozaveščenosti o teh možnostih in razvijal podporne storitve za spodbujanje zaposlovanja iskalcev zaposlitve in delodajalcev na širšem EU trgu dela. S podporo zlasti mladim iskalcem zaposlitve oz. iskalcem zaposlitve na prehodih (med izobraževanjem in trgom dela, med zaposlenostjo in brezposelnostjo) bo EURES prispeval k zmanjševanju oseb, ki so izključene iz trga dela. V ta namen se bo EURES pridružil mobilnostni shemi tujih partnerjev, in tudi finančno podprl krajšo zaposlitveno mobilnost iskalcev zaposlitve. Fokus izvajanja storitev EURES se bo prilagajal situaciji na slovenskem trgu dela, podporne mehanizme pa bo EURES razvijal in izvajal tako za povpraševanje v zvezi s prostim pretokom delavcev slovenskih iskalcev zaposlitve in delodajalcev kot tudi tujih iskalcev zaposlitve in delodajalcev.

Tabela 45 Specifični kazalniki rezultatov, specifični cilj 3

	Kazalnik	Kategorija regije	Merska enota za kazalnik	Skupni kazalnik učinka kot osnova	Izhodiščna vrednost	Merska enota za izhodišče in cilj	Izhodiščno leto	Ciljna vrednost (2023),	Vir podatkov	Pogostost poročanja
8.7	Uporabljeni moduli usposabljanja za informiranje in svetovanje v okviru EURES storitev	Z	Delež	Se ne uporablja	100	Delež	2014	100	Spremljana je	Letno

2.8.3.1. Ukrepi, ki jim je podpora namenjena v okviru prednostne naložbe

2.8.3.1.1. *Opis vrste in primerov ukrepov, ki jim je namenjena podpora, in njihovega pričakovanega prispevka k specifičnim ciljem, po potrebi vključno z opredelitvijo glavnih ciljnih skupin in vrst upravičencev*

Glede na utemeljitve podane v partnerskem sporazumu, strateškem delu operativnega programa in pod opisom osi menimo, da bodo rezultati in cilji doseženi s spodnjimi ukrepi.

V okviru prvega specifičnega cilja te prednostne naložbe bo Slovenija podprla zlasti ukrepe, ki:

- spodbujajo k aktivnosti brezposelne, še posebej tiste iz ciljnih skupin, in neaktivne, po drugi strani pa spodbujajo delodajalce, da te osebe zaposlujejo bodisi na novih ali na obstoječih delovnih mestih. V okviru tega ukrepa bodo podprta usposabljanja brezposelnih in tistih v postopku izgubljanja zaposlitve glede na njihove potrebe in potrebe trga dela v povezavi s kasnejšimi spodbudami za zaposlitev teh ciljnih skupin. Posebna pozornost se bo namenjala specifikam ciljnih skupin, čemur se bodo ukrepi prilagajali.

Programi aktivne politike zaposlovanja bodo namenjeni spodbujanju zaposlovanja v obliki subvencij, različnih oblik usposabljanja brezposelnih (usposabljanje na delovnem mestu, krajše oblike usposabljanja, usposabljanje za pridobivanje certifikatov nacionalnih poklicnih kvalifikacij), in bodo nadgrajeni na osnovi izkušenj pri izvajanju v obdobju 2007-2013 in ugotovitev nekaterih evalvacij in analiz. Večina evalvacij in analiz namreč predlaga večjo osredotočenost programov, tako da se optimizirajo njihovi učinki. Ob tem izpostavljajo predvsem potrebo po prilagojenosti programov usposabljanja potrebam na trgu dela in ciljnim skupinam in povečanje učinkovitosti iskanja dela. Za slednjega ugotavljajo, da se v kombinaciji z drugimi ukrepi aktivne politike zaposlovanja, kot so usposabljanje in subvencije za zaposlovanje, učinkovitost še poveča. Dodana vrednost programov v prihodnje bo, da bodo bolj ciljno usmerjeni na potrebe posameznih ciljnih skupin in da bodo ustrezno kombinirani ukrepi usposabljanja in zaposlovanja; podkrepljeni bodo tudi z razvojem kvalitetnih storitev na trgu dela (drugi specifični cilj TC 8 - VKO, posredovanje zaposlitve) in njihovim izvajanjem (TC 10 – VKO);

- podpirajo razvojne in inovativne zaposlitvene projekte na lokalni in regionalni ravni za spodbujanje zaposlovanja ciljnih skupin, predvsem take, ki bodo usmerjeni v zagotavljanje deficitarne delovne sile, podpori pametne specializacije, podpori zelenih delovnih mest;; v okviru projektov bodo na primer financirani:
  - izvajalci usposabljanj brezposelnih in iskalcev zaposlitve,
  - promocijske aktivnosti,
  - izmenjava dobrih praks tudi z drugimi državami,
  - podpora inovativnim projektom, zlasti takim, ki jih bodo predlagali upravičenci na lokalni ali regionalni oziroma sektorski ravni.
- spodbujajo vključevanje oseb, ki so v postopku izgube zaposlitve, v programe in projekte (podpora pri samozaposlovanju, usposabljanju za nove izzive na trgu dela, krajše oblike usposabljanja, usposabljanje za pridobivanje certifikatov nacionalnih poklicnih kvalifikacij, spodbude za zaposlitev,) s ciljem čimprejšnje ponovne zaposlitve/samozaposlitve.

Ciljne skupine: Brezposelni (in neaktivnih), še posebej starejši od 50 let, dolgotrajno brezposelni in tisti z izobrazbo pod ISCED 3. Osebe v postopku izgubljanja zaposlitve⁹⁹, posamezniki, ki se bodo po vključitvi v programe socialne vključenosti in aktivacije iz TC 9 ponovno aktivirali na trgu dela in tiste skupine oseb z enakimi karakteristikami, ki bodo v posameznih obdobjih v večjem deležu zastopane v evidenci brezposelnih oseb

Upravičenci: Institucije na trgu dela, kot so Zavod RS za zaposlovanje, Javni sklad RS za razvoj kadrov, institucije lokalnega in regionalnega razvoja, zasebni sektor, nadzorni organi, ki delujejo na trgu dela, socialni partnerji, in drugi, ki lahko s svojim delovanjem prispevajo k doseganju ciljev

V okviru drugega specifičnega cilja bo za učinkovite ukrepe in instrumente za odpravljanje neskladij med ponudbo in povpraševanjem potrebno zagotoviti dvig kvalitete storitev vseživljenjske karijerne orientacije (VKO), in sicer z nadaljnjo krepitvijo koordinacije, skrbjo za strokovne standarde in usposabljanjem strokovne javnosti na tem področju. Poleg tega se bo zagotavljala informiranost o trgu dela (deficitarnost, suficitarnost poklicev), svetovanje, razvoj pripomočkov za načrtovanje poklicne poti, učenje veščin vodenja kariere.

Podprti bodo zlasti ukrepi, ki:

- bodo zagotavljali učinkovitejše usklajevanje ponudbe in povpraševanja na trgu dela, kot je razvoj in vzpostavitev modela taksonomije poklicnih veščin in kompetenc ter njihove aplikativne uporabe za učinkovitejše izvajanje storitev (kot je posredovanje zaposlitev, profiliranje in segmentiranje brezposelnih, učinkovitejše obvladovanje neskladij na trgu dela), prepoznavanje zlasti kratkoročnih potreb delodajalcev na trgu dela z izvajanjem »Napovednika zaposlovanja« (razvoj metodologije kratkoročnega prepoznavanja potreb po znanjih, veščinah in kompetencah na trgu dela – nacionalni, regijski in sektorski vidik),
- bodo razvijali storitve vseživljenjske karijerne orientacije z nadaljnjim razvojem in krepitvijo Nacionalne koordinacijske točke vseživljenjske karijerne orientacije - VKO na Zavodu RS za zaposlovanje, katere vloga je povezovanje vseh akterjev na področju VKO (npr. Zavod RS za zaposlovanje – VKO za brezposelne, univerzitetni karierni centri za študente, Javni sklad RS za razvoj kadrov in štipendije za zaposlene, regijski karierni centri za šolajočo se mladino) z izvajanjem aktivnosti, kot so izobraževanje svetovalcev za VKO, razvoj pripomočkov VKO in usposabljanje za njihovo uporabo, promocija VKO, skrb za standarde kakovosti na tem področju. V okviru tega specifičnega cilja gre za sistemsko podporo razvoju VKO ter za vključevanje brezposelnih v storitve VKO, medtem ko so v okviru TC 10 so načrtovani ukrepi za zagotavljanje storitev VKO posameznikom, ki so bodisi zaposleni ali se še šolajo

V obdobju 2007 – 2013 se izvaja projekt Razvoj in promocija storitev ter pripomočkov za vseživljenjsko karierno orientacijo brezposelnih, drugih iskalcev zaposlitve in neaktivnih. V okviru projekta je ZRSZ razvil 11 novih pripomočkov VKO, ki so sedaj že vsi v uporabi (glej www.spletisvojokariero.si). V obdobju 2014 - 2020 bo predvidoma razvitih 12 pripomočkov oz. orodij, ki bodo uporabni za namene karijerne orientacije šolske mladine (osnovnošolce, srednješolce, študente). Pri pripravi izdelkov se predvideva sodelovanje z

---

⁹⁹ Zakon o urejanju trga dela, (Ur.l. RS. , št. 80/10, št. 40/12, št. 21/13, št. 63/13, št. 100/13, št. 32/14) 5.člen 5. točka: iskalec zaposlitve, katerega zaposlitev je ogrožena ali iskalka zaposlitve, katere zaposlitev je ogrožena (v nadaljnjem besedilu: iskalec zaposlitve, katerega zaposlitev je ogrožena): drugi iskalec zaposlitve v času trajanja odpovednega roka v primeru redne odpovedi pogodbe o zaposlitvi s strani delodajalca ali oseba, v zvezi s katero je iz poslovne dokumentacije delodajalca razvidno, da bo njeno delo postalo nepotrebno, ali oseba, ki je zaposlena za določen čas in ji pogodba o zaposlitvi preneha veljati najkasneje čez tri mesece.

vsemi ključnimi institucijami na tem področju (ZRŠS, CPI, KC pri univerzah), da bi se izognili morebitnemu podvajanju.

Pripomočki, ki bodo predvidoma razviti v obdobju 2014 – 2020, so:

- Orodja za vzpostavljanje oz. simulacijo delovnega okolja za zanimive poklice (za šolsko mladino)
  - Tekmovanje za najboljšo fotografijo poklica
  - Informativni film - Kaj se dogaja v Kariernem središču? In Zakaj grem v Karierni center za mlade
  - Informativni film - Kako uporabljam Kam in kako?
  - Spletna stran – portal, kjer bodo na voljo pripomočki
  - Pripomoček za samooceno uspešnega prehoda iz šolanja na trg dela
  - Pripomoček za ugotavljanje uspešnosti in primernosti šolanja, ki vodi v poklic
  - Program za spodbujanje vključevanja v deficitarne poklice za OS in SŠ
  - Program za spodbujanje socialno prikrajšanih učencev za dvig učnih in poklicnih kompetenc
  - Pripomočki za odrasle – novosti od leta 2015 dalje
  - Izdelava iskala izobraževalnih programov na osnovi Hollandove tipologije (Self Directed Search) za mlade
  - Izdelava internetnih pripomočkov- testov sposobnosti- za ugotavljanje potencialov
-
- bodo zagotavljali zaposlitve svetovalcev za delo z brezposelnimi in iskalcev zaposlitve, ki bodo tudi sodelovali z deležniki v okolju (delodajalci, izobraževalne institucije, socialni partnerji),
  - bodo izboljševali posredovanje med ponudbo in povpraševanjem na trgu dela, predvsem z razvojem večkanalnih storitev s poudarkom na uporabi sodobnih informacijskih tehnologij, rešitev in storitev (integracija izvajanja storitev z internetnimi, telefonskimi in mobilnimi storitvenimi platformami), ter z razvojem in krepitvijo storitvenih centrov (npr. pisarn za delodajalce v okviru ZRSZ),
  - dvigujejo kakovost izvajanja storitev in ukrepov na trgu dela ter krepijo medsebojno povezovanje institucij na trgu dela, še zlasti pri podpori brezposelnim osebam in iskalcem zaposlitve ter delodajalcem (podjetjem) pri usklajevanju ponudbe in povpraševanja na trgu dela,
  - preprečujejo sivo ekonomijo, kot so osveščanje javnosti, seznanjanje oseb na trgu dela z njihovimi pravicami na področju dela in delovnih razmerij, razvoj instrumentov za učinkovitejše delovanje in okrepitev nadzornih organov, podpora socialnim partnerjem pri krepitvi njihove vloge, predvsem v zvezi z delovanjem trga dela .

Ciljne skupine: Institucije na trgu dela in druge institucije, ki delujejo na področju, iskalci zaposlitve, brezposelni in delodajalci

Upravičenci: Institucije na trgu dela, kot so Zavod RS za zaposlovanje, Javni sklad RS za razvoj kadrov, nadzorni organi, ki delujejo na trgu dela, socialni partnerji, institucije lokalnega in regionalnega razvoja in drugi, ki lahko s svojim delovanjem prispevajo k doseganju ciljev

V okviru tretjega specifičnega cilja te prednostne naložbe bo Slovenija podprla zlasti ukrepe, ki:

- podpirajo delovanje nacionalne koordinacijske pisarne za izvajanje EURES storitev v okviru Zavoda RS za zaposlovanje. Ukrepi bodo namenjeni storitvam za iskalce zaposlitve, delodajalce in druge stranke. Slovenija bo:

- zagotavljala in razvijala izvajanje EURES storitev, razvijala svoje in sodelovala v EURES čezmejnih ali transnacionalnih zaposlitvenih projektih in/ali shemah mobilnosti, zlasti za mlade iskalce zaposlitve na evropskem trgu dela;
- z namenom pospeševanja mobilnosti organizirala tudi posebne EURES dogodke mobilnosti;
- razvijala in izvajala EURES usposabljanja sodelavcev in partnerjev ter sodelovala na EURES usklajevalnih sestankih, srečanjih na EU ravni;
- spremljala zadovoljstvo uporabnikov EURES storitev in zagotavljala neodvisne raziskave trga dela, zlasti z vidika komplementarnosti slovenskega trga dela in trgov dela v drugih državah članicah.

V obdobju 2014 - 2020 bodo razviti in uporabljeni naslednji moduli za e-usposabljanje za zaposlene svetovalce v ZRSZ in potencialne bodoče EURES svetovalce (in potencialne partnerje):

- vsaj 3 krajši moduli delavnic (skupinske oblike usposabljanj), ki jih bodo svetovalci EURES uporabljali za svetovanja za iskalce zaposlitve;
- 4 moduli e-usposabljanja za zaposlene svetovalce v ZRSZ in potencialne bodoče EURES svetovalce za krepitev kompetenc svetovalcev.

Ciljne skupine: ZRSZ, iskalci zaposlitve, zlasti mladi.

Upravičenci: ZRSZ, socialni partnerji in drugi, ki lahko s svojim delovanjem na področju prispevajo k doseganju cilja.

2.8.3.1.2. Vodilna načela za izbor

Za izbor prihodnjih ukrepov bodo veljala opredeljena horizontalna načela. Poleg teh pa bodo imeli pri izboru prednost projekti, ki bodo:

- vključevali območja z višjo stopnjo brezposelnosti;
- inovativni v zvezi z vključevanjem ciljnih skupin na trg dela (nove metode in pristopi ukrepov na trgu dela);
- spodbujali enakost med ženskami in moškimi pri dostopu do zaposlitve ter usklajevanju poklicnega in družinskega življenja;
- vključevali ključne deležnike;
- povezovali ponudbo in povpraševanje na trgu dela;
- prispevali k izmenjavi izkušenj, rezultatov in dobrih praks na regionalni, nacionalni in transnacionalni ravni;
- kjer je smiselno, prednostno obravnavali področja, relevantna za zeleno gospodarstvo in bodo vključevala širše cilje trajnostnega razvoja in pametne specializacije.

2.8.3.1.3. Načrtovana uporaba finančnih instrumentov

Ni predvidena.

2.8.3.1.4. Načrtovana uporaba velikih projektov

Ni predvidena.

2.8.3.1.5. Kazalniki učinka (realizacije)

Tabela 46 Kazalniki učinka

ID	Kazalnik (naziv kazalnika)	Merska enota	Sklad	Kategorija regije	Ciljna vrednost (2023)	Vir podatka	Pogostost poročanja
Specifični cilj 1:							

	Število udeležencev (v spodbude za zaposlitev)	število	ESS	Skupaj obe regiji	25.000	Spremljanje	Enkrat letno
	Število udeležencev, starejših od 50 let ali nižje izobraženih ali dolgotrajno brezposelnih (v spodbude za zaposlitev)	število	ESS	Skupaj obe regiji	20.000	Spremljanje	Enkrat letno
8.8	Število udeležencev (v spodbude za zaposlitev)	število	ESS	V	15.000	Spremljanje	Enkrat letno
8.9	Število udeležencev, starejših od 50 let ali nižje izobraženih ali dolgotrajno brezposelnih (v spodbude za zaposlitev)	število	ESS	V	12.000	Spremljanje	Enkrat letno
8.8	Število udeležencev (v spodbude za zaposlitev)	število	ESS	Z	10.000	Spremljanje	Enkrat letno
8.9	Število udeležencev, starejših od 50 let ali nižje izobraženih ali dolgotrajno brezposelnih (v spodbude za zaposlitev)	število	ESS	Z	8.000	Spremljanje	Enkrat letno
	Število udeležencev (v izobraževanju ali usposabljanju)	število	ESS	Skupaj obe regiji	20.000	Spremljanje	Enkrat letno
	Število udeležencev, starejših od 50 let ali nižje izobraženih ali dolgotrajno brezposelnih (v izobraževanju ali usposabljanju)	število	ESS	Skupaj obe regiji	16.000	Spremljanje	Enkrat letno
8.10	Število udeležencev (v izobraževanju ali usposabljanju)	število	ESS	V	12.000	Spremljanje	Enkrat letno
8.11	Število udeležencev, starejših od 50 let ali nižje izobraženih ali dolgotrajno brezposelnih (v izobraževanju ali usposabljanju)	število	ESS	V	9.600	Spremljanje	Enkrat letno
8.10	Število udeležencev (v izobraževanju ali usposabljanju)	število	ESS	Z	8.000	Spremljanje	Enkrat letno
8.11	Število udeležencev, starejših od 50 let ali nižje izobraženih ali dolgotrajno brezposelnih (v izobraževanju ali usposabljanju)	število	ESS	Z	6.400	Spremljanje	Enkrat letno
Specifični cilj 2:							
8.12	Število pripomočkov VKO	število	ESS	Z	12	Spremljanje	Enkrat letno
8.13	Število zaposlenih svetovalcev	število	ESS	Z	65	Spremljanje	Enkrat letno
Specifični cilj 3:							
8.14	Razviti moduli usposabljanja za informiranje in svetovanje v okviru EURES storitev	število	ESS	Z	7	Spremljanje	Enkrat letno

2.8.4. Trajnostno vključevanje mladih na trg dela, predvsem tistih, ki niso zaposleni in se ne izobražujejo ali usposablajo, vključno z mladimi, ki so izpostavljeni socialni izključenosti, in mladimi iz marginaliziranih skupnosti, vključno prek izvajanja jamstva za mlade

Specifični cilj 1: Znižanje brezposelnosti mladih

V času krize so se na slovenskem trgu dela najbolj poslabšale razmere za mlade, saj se je zelo povečala brezposelnost mladih in njihova segmentacija na trgu dela. Zaposlitvene možnosti se niso samo znižale pri manj izobraženih mladih, ampak tudi pri bolj izobraženih. Stopnja delovne aktivnosti mladih 15 - 24 let se je znižala v letu 2013 na 26,5 % iz 38,4 % v letu 2008, stopnja brezposelnosti pa povečala na 21,6 % v 2013 iz 10,4 % v letu 2008. Stopnja delovne aktivnosti je nižja pri ženskah (23,7 %) kot pri moških (30,4%), stopnja brezposelnosti pa je višja pri ženskah (21,0 %) kot pri moških (20,3 %).

Slovenija je zato v skladu s pobudami na ravni EU sprejela Jamstvo za mlade, ki zagotavlja da bo vsaki mladi osebi v starosti od 15 do vključno 29 let ponujena zaposlitev (tudi s pripravništvom), usposabljanje na delovnem mestu, vključitev v formalno izobraževanje ali krajša oblika institucionalnega ali praktičnega usposabljanja, v štirih mesecih po prijavi v evidenco brezposelnih oseb pri Zavodu RS za zaposlovanje.

Slovensko Jamstvo za mlade je razširjeno na ciljno skupino mladih do 29 leta. Za Slovenijo je namreč značilen velik delež brezposelnih, starih med 25 in 29 let (iz podatkov ZRSZ je razvidno, da je kar 60 odstotkov na novo prijavljenih brezposelnih mladih starih med 25 in 29 let ter da jih prav tako kar 60 odstotkov prihaja iz vzhodnega dela Slovenije). Mladi na trg dela večinoma vstopajo po končanem šolanju, večina mladih prične z aktivnim iskanjem zaposlitve po dopolnjenem dvajsetem letu starosti, še bolj izrazito pa v drugi polovici dvajsetih let.¹⁰⁰ Tudi kot posledica velikega vpisa v terciarno izobraževanje. Podrobnosti glede izzivov, s katerimi se na trgu dela soočajo mladi, so navedene v Jamstvu za mlade in Analizi ZRSZ: Mladi in trg dela.

Poleg Jamstva za mlade je Slovenija potrdila tudi izvedbeni načrt za leti 2014 in 2015, ki ga bo v sodelovanju s ključnimi akterji, vključno z mladinskimi organizacijami, dopolnjevala na način, da bodo do konca programskega obdobja zagotovljeni kakovostni ukrepi in storitve na trgu dela za znižanje brezposelnosti mladih. Ukrepi te prednostne naložbe bodo podprti tudi s sredstvi Pobude za zaposlovanje mladih, ki jo navajamo kot specifični cilj 2.

V okviru tega specifičnega cilja se pričakuje naslednji rezultat: **povečanje deleža zaposlenih od vključenih mladih v ukrepe na trgu dela**

Za doseganje zgoraj navedenega cilja se bodo s sredstvi ESS izvajali ukrepi na trgu dela, katerih rezultat bo zagotovitev mladim brezposelnim čim prej in kakovostno zaposlitev. Pri tem se bo večina ukrepov izvajala za celotno Slovenijo, delež vključenih v posamezen ukrep pa bo praviloma višji v kohezijski regiji vzhodna Slovenija. Izvajali se bodo tudi posebni ukrepi za območja, ki so z vidika razmer na trgu dela za mlade še posebej problematična.

Čeprav so ukrepi aktivne politike zaposlovanja, ki so financirani iz nacionalnih sredstev in sredstev ESS v obdobju 2007 – 2013, dokazano blažili posledice gospodarske krize, so po priporočilih vrednotenj in Unije (vključno s priporočili Evropske komisije za programiranje OP)

¹⁰⁰ Analiza ZRSZ: Mladi in trg dela, maj 2013, http://www.ess.gov.si/_files/4809/mladi_in_trg_dela.pdf

premalo osredotočeni na posebne potrebe posameznih ciljnih skupin oziroma območji. Zato je cilj obdobja 2014 – 2020 ne le krepiti ukrepe aktivne politike zaposlovanja, temveč jih tudi specificirati glede na potrebe ciljnih skupin in območji. Na ta način bo mogoče doseči tudi večji delež tistih vključenih oseb (predvidoma 5 o.t.), ki bodo ob izhodu ostale zaposlene.

Tabela 47 Specifični kazalniki rezultatov, specifični cilj 1

ID	Kazalnik	Kategorija regije	Merska enota za kazalnik	Skupni kazalnik učinka kot osnova	Izhodiščna vrednost	Merska enota za izhodišče in cilj	Izhodiščno leto	Ciljna vrednost (2023),	Vir podatkov	Pogostost poročanja
8.15	Povprečno število posvetovanj na svetovalca	Z	število	Se ne uporablja	2580	število	2014	2451	Spremljanje	Enkrat letno
8.16	Delež mladih starih 15 - 29 let zaposlenih ob izhodu (spodbude za zaposlitev)	V	%	20	67	razmerje	2014	72	Spremljanje	Enkrat letno
8.16		Z	%		70	razmerje	2014	75	Spremljanje	Enkrat letno
8.17	Delež mladih starih 15 - 29 let zaposlenih ob izhodu (izobraževanje ali usposabljanje)	V	%	20	63	razmerje	2014	65	Spremljanje	Enkrat letno
8.17		Z	%		60	razmerje	2014	65	Spremljanje	Enkrat letno

Specifičen cilj 2: Izvedba Pobude za zaposlovanje mladih - Znižanje brezposelnosti mladih, ki niso zaposleni in se ne izobražujejo ali usposabljujejo, v starosti od 15 do 29 let v kohezijski regiji vzhodna Slovenija

Kohezijska regija vzhodna Slovenija je upravičena do sredstev iz Pobude za zaposlovanje mladih. Ta specifični cilj je zato namenjen dodatnemu zmanjševanju brezposelnosti mladih, ki niso zaposleni in se ne izobražujejo ali usposabljujejo, v starosti od 15 do vključno 29 let v kohezijski regiji vzhodna Slovenija. Mnogo mladih se namreč odloča za nadaljevanje visokošolskega izobraževanja, zlasti zaradi pomanjkanja ustreznih delovnih mest. Posledica tega je visok delež mladih od 25 do vključno 29 let, ki so brezposelni in brez delovnih izkušenj.

V okviru tega specifičnega cilja se pričakuje naslednji rezultat: **Ohranitev deleža zaposlenih od vključenih mladih v kohezijski regiji vzhodna Slovenija v ukrep na trgu dela**

Predviden rezultat bomo dosegli z izvedbo programa "Prvi izziv", ki predstavlja kombinacijo poskusnega tri mesečnega obdobja, v katerem se mlada oseba spozna z delodajalcem in delom oz. delovnim mestom, ki se nato, ob vzajemni ustreznosti, nadaljuje v subvencionirano zaposlitev za eno leto. V program se vključujejo mladi od 15 do vključno 29 let, ki niso zaposleni in se ne izobražujejo ali usposabljujejo, ki prebivajo v kohezijski regiji vzhodna Slovenija, ki so brezposelni, vključno z dolgotrajno brezposelnimi, in so prijavljeni kot iskalci zaposlitve.

Podoben program se je v Sloveniji izvajal že v pretekli finančni perspektivi in se izkazal, kot zelo uspešen ukrep pri vključevanju mladih na trg dela.

Tabela 48 Specifični kazalniki rezultatov, specifični cilj 2

ID	Kazalnik	Merska enota za kazalnik	Skupni kazalnik učinka kot osnova	Izhodiščna vrednost	Merska enota za izhodišče in cilj	Izhodiščno leto	Ciljna vrednost (2023)	Vir podatka	Pogostost poročanja
CR01	Brezposelni udeleženci, ki končajo ukrep, ki ga podpira pobuda za zaposlovanje mladih	število		88	razmerje	2013	88	IS ZRSZ	letno
CR02	Brezposelni udeleženci, ki prejmejo ponudbo za zaposlitev, nadaljevalno izobraževanje, vajeništvo ali pripravništvo po zaključku sodelovanja	število		74	razmerje	2013	74	IS ZRSZ	letno
CR03	Brezposelni udeleženci, ki so udeleženi v dejavnostih izobraževanja/usposabljanja, so pridobili kvalifikacijo ali so zaposleni, vključno s samozaposlenimi, po zaključku sodelovanja	število		0**	razmerje		0**		
CR04	Dolgotrajno brezposelni udeleženci, ki zaključijo ukrep, ki ga podpira pobuda za zaposlovanje mladih	število		88	razmerje	2013	88	IS ZRSZ	letno
CR05	Dolgotrajno brezposelni udeleženci, ki prejmejo ponudbo za zaposlitev, nadaljevalno izobraževanje, vajeništvo ali pripravništvo po zaključku sodelovanja	število		66	razmerje	2013	66	IS ZRSZ	letno
CR06	Dolgotrajno brezposelni udeleženci, ki so udeleženi v dejavnostih izobraževanja/usposabljanja, so pridobili kvalifikacijo ali so zaposleni, vključno s samozaposlenimi, po zaključku sodelovanja	število		0**	razmerje		0**		
CR07	Neaktivni udeleženci, ki niso vključeni v izobraževanje ali usposabljanje, ki zaključijo ukrep, ki ga podpira pobuda za zaposlovanje mladih	število		0*	razmerje		0*		
CR08	Neaktivni udeleženci, ki niso vključeni v izobraževanje ali usposabljanje, ki prejmejo ponudbo za zaposlitev, nadaljnje izobraževanje, vajeništvo ali pripravništvo po zaključku sodelovanja	število		0*	razmerje		0*		
CR09	Neaktivni udeleženci, ki niso vključeni v izobraževanje ali usposabljanje, so pa udeleženi v dejavnosti izobraževanja/usposabljanja, ki pridobivajo kvalifikacijo ali so zaposleni, vključno s samozaposlenimi, po zaključku sodelovanja	število		0*	razmerje		0*		

ID	Kazalnik	Merska enota za kazalnik	Skupni kazalnik učinka kot osnova	Izhodiščna vrednost	Merska enota za izhodišče in cilj	Izhodiščno leto	Ciljna vrednost (2023)	Vir podatka	Pogostost poročanja
CR10	Udeleženci v nadaljevalnem izobraževanju, programih usposabljanja, ki privedejo do kvalifikacije, vajeništva ali pripravništva šest mesecev po prenehanju sodelovanja	število		0**	razmerje		0**		
CR11	Udeleženci, ki so zaposleni šest mesecev po zaključku sodelovanja	število		70	razmerje	2013	70	IS ZRSZ	letno
CR12	Udeleženci, ki so samozaposleni šest mesecev po zaključku sodelovanja	število		1	razmerje	2013	1	IS ZRSZ	letno

*Nobena od vključenih oseb ne bo neaktivna, saj podprt program predvideva pogoj, da je oseba prijavljena v evidenci brezposelnih oseb ZRSZ, kar pomeni, da aktivno išče zaposlitev.

**Vrednost je 0, saj nobena od vključenih oseb v program ne bo vključena v kazalniku predvidene aktivnosti usposabljanja ali izobraževanja, saj so zaposlene oziroma vključitev v program ne rezultira v kazalniku predvideni aktivnosti.

2.8.4.1. Ukrepi, ki jim je podpora namenjena v okviru prednostne naložbe

2.8.4.1.1. Opis vrste in primerov ukrepov, ki jim je namenjena podpora, in njihovega pričakovanega prispevka k specifičnim ciljem, po potrebi vključno z opredelitvijo glavnih ciljnih skupin in vrst upravičencev

Večina ukrepov prvega specifičnega cilja sledi osnovnemu namenu Jamstva za mlade, tj. čimprejšnja in ciljno usmerjena aktivacija mladih brezposelnih oseb na prehodu iz sistema izobraževanja v zaposlitev. Za zagotovitev trajnejših učinkov, bodo v ukrepe spodbujanja zaposlovanja in samozaposlovanja mladih v večji meri vključene tudi ustrezne vsebine praktičnega usposabljanja in zagotovljeno strokovno mentorstvo. Na ta način bodo mladi pridobili pomembne delovne izkušnje in bodo tudi po zaključku ukrepa bistveno bolj konkurenčni na trgu dela.

V okviru prvega specifičnega cilja prednostne naložbe bodo podprti naslednji ukrepi:

- spodbude za zaposlovanje mladih brezposelnih oseb, starih do vključno 29 let, predvsem iskalcev prve zaposlitve in dolgotrajno brezposelnih mladih,
- spodbude za opravljanje pripravništva, kjer so delovne izkušnje obvezne za pridobitev poklica,
- usposabljanje na delovnem mestu in izvajanje delovnih preizkusov pri delodajalcih, z namenom pridobivanja praktičnih delovnih izkušenj. Usposabljanje bo prilagojeno potrebam posameznika in usmerjeno v povečanje posameznikove zaposljivosti,
- spodbujanje prilagojenih usposabljanj in medgeneracijskega prenosa znanj in izkušenj na mlade npr. preko izvajanja shem mentorstva za mlade,
- izvedba krajših oblik usposabljanja in pridobitev nacionalne poklicne kvalifikacije za brezposelne mlade, z namenom pridobitve dodatnih veščin in znanj za večjo zaposljivost,
- spodbujanje podjetnosti in podjetništva mladih z namenom njihovega hitrejšega zaposlovanja oziroma samozaposlovanja,
- krepitev svetovalnega dela z mladimi na Zavodu RS za zaposlovanje ter ciljno usmerjeno usposabljanje že zaposlenih svetovalcev za zaposlitev za delo z mladimi, preko katerih bodo mladi aktivneje vključeni v svetovalni proces in intenzivirali iskanje zaposlitve,

- podpora spodbujanju in razvoju aktivnega državljanstva mladih s ciljem zaposlovanja mladih v organizacijah, ki delujejo v mladinskem in nevladnem sektorju ter s ciljem spodbujanja, razvoja in beleženja neformalno pridobljenih kompetenc mladih,
- podpora mladim pri izvajanju inovativnih projektov, ki omogočajo večjo zaposljivost te ciljne skupine brezposelnih, razvijanje ustreznih kompetenc in pristopov pri iskanju zaposlitve,
- podpora razvoju novih oblik zaposlovanja, samozaposlovanja in (prido)bivanja mladih kot odgovorov na družbene izzive (npr. v okviru trajnostnih skupnosti, s samooskrbnimi projekti, z izkoriščanjem naravnih potencialov za dodano vrednost na podeželju, preko mladinskega dela....).

Presoja za vključitev ciljne skupine v posamezen ukrep bo v primeru programov aktivne politike zaposlovanja (zaposlitev ali usposabljanje) temeljila na usmeritvah za delo z brezposelnimi, ki so navedene v internih aktih Zavoda RS za zaposlovanje ter po obravnavi zapisani v zaposlitvenem načrtu, ki ga dogovorita svetovalec zaposlitve in brezposelna oseba.

Nekatere podobne aktivnosti, kot so načrtovane za obdobje 2014 - 2020, so se izvajale že v okviru OP RČV 2007-13 in se izkazale za uspešne, in jih bomo podpirali še naprej in sicer:

- v okviru prednostne usmeritve 1.2 Usposabljanje in izobraževanje za konkurenčnost in zaposljivost se je izvajal program Podjetno v svet podjetništva, ki je mlade brezposelne osebe do 35 let z višjo, visoko ali podiplomsko izobrazbo usposabljal za samostojno podjetniško pot. Tudi v prihodnje se predvidevajo podobni ukrepi usposabljanja za podjetništvo, ki bodo namenjeni vsem mladim do vključno 29 let, ne glede na stopnjo dosežene izobrazbe in bodo zato prilagojeni glede na predvidene dejavnosti in podjetniške ideje vključenih oseb.
- v okviru prednostne usmeritve 1.4. Pospoševanje razvoja novih zaposlitvenih možnosti se je izvajalo sofinanciranje spodbujanja samozaposlovanja: ukrep je bil s strani vrednoten sicer prepoznan kot učinkovit, saj je približno 60 % vključenih ohranilo zaposlitev dvanajst mesecev po zaključku, vendar pa je bil deležen tudi kritik, da ni zagotovljene zadostne varnostne mreže za vključene osebe in jih lahko zato pahne v revščino. Zato je bila sprejeta odločitev, da se ukrep nadomesti z ukrepom, financiranim iz 1.2 prednostne usmeritve, ki zagotavlja tako podrobno usposabljanje in mentoriranje pred samozaposlitvijo kot tudi mreže podpore po samozaposlitvi.
- v okviru prednostne usmeritve 2.1. Spodbujanje zaposljivosti iskalcev dela in neaktivnih se je v obdobju 2007 – 2013 spodbujalo zaposlovanje mladih, usposabljanje na delovnem mestu, krajša usposabljanja in priprava na NPK, usposabljanje Absolventov in zaposlovanje diplomantov; tovrstne ukrepe nameravamo v obdobju 2014 – 2020 še okrepiti in nadgraditi s ciljem večje učinkovitosti.
- v okviru prednostne usmeritve 4.1. Enake možnosti na trgu dela in krepitev socialne vključenosti pa so bili podprti instrumenti, ki spodbujajo zaposlovanja prvih iskalcev zaposlitve na področju socialnega varstva in Prvi izziv.

Ciljne skupine: Mladi do vključno 29 let

Upravičenci: Institucije na trgu dela, kot so Zavod RS za zaposlovanje, Javni sklad RS za razvoj kadrov in štipendije, služba pristojna za mladino, organizacije, ki delujejo v mladinskem sektorju, institucije lokalnega in regionalnega razvoja in drugi, ki lahko s svojim delovanjem prispevajo k doseganju cilja.

Predvideni ukrepi **Pobude za zaposlovanje mladih**, drugega specifičnega cilja, so del izvedbenega načrta Jamstva za mlade, ki je pripravljen z namenom doseganja ciljev večje

zaposlenosti med mladimi. Glede na relativno nizka sredstva, ki so bila Sloveniji dodeljena iz naslova Pobude za zaposlovanje mladih, nameravamo s sredstvi te pobude podpreti le en program, ki bo po eni strani zagotavljal spodbudo delodajalcem, da bodo zaposlili mlade do vključno 29 leta starosti po drugi strani pa bo mladim zagotovil vključitev v 15-mesečno zaposlitev, ki vključuje trimesečno poskusno delo. Na ta način bo mlada oseba dobila pomembne prve delovne izkušnje in boljše možnosti za nadaljnjo zaposlitev. Pri tem bo zagotovljena kakovost zaposlitve, saj bo temeljila na pogodbi o zaposlitvi z vsemi pravicami, ki iz nje izhajajo in bo v skladu s pridobljeno izobrazbo posameznika.

Ciljne skupine: Mladi od 15 do vključno 29 let, ki niso zaposleni in se ne izobražujejo ali usposablajo, ki prebivajo v kohezijski regiji vzhodna Slovenija, ki so brezposelni, vključno z dolgotrajno brezposelnimi, in so ali niso prijavljeni kot iskalci dela. Pri izvajanju ukrepa se upošteva ciljna skupina Pobude za zaposlovanje mladih, kot je definirana v Uredbi 1304/2013, pri čemer se je Slovenija odločila, da ciljno skupino razširi na mlade do vključno 29 let.

Upravičenci: Zavod RS za zaposlovanje

2.8.4.1.2. Vodilna načela za izbor

Za izbor prihodnjih ukrepov bodo veljala opredeljena horizontalna načela. Poleg teh pa bodo imeli pri izboru prednost projekti, ki bodo:

- vključevali območja z višjo stopnjo brezposelnosti;
- inovativni v zvezi z vključevanjem ciljnih skupin na trg dela (nove metode in pristopi ukrepov na trgu dela);
- spodbujali enakost med ženskami in moškimi pri dostopu do zaposlitve ter usklajevanju poklicnega in družinskega življenja;
- vključevali ključne deležnike;
- povezovali ponudbo in povpraševanje na trgu dela;
- prispevali k izmenjavi izkušenj, rezultatov in dobrih praks na regionalni, nacionalni in transnacionalni ravni;
- kjer je smiselno, prednostno obravnavala področja, relevantna za zeleno gospodarstvo in bodo vključevala širše cilje trajnostnega razvoja.

Za izbor ukrepov v okviru Pobude za zaposlovanje mladih, bodo poleg zgoraj navedenih načel, imeli pri izboru prednost projekti, ki bodo vključevali delodajalce in brezposelne osebe, ki so registrirani oz. imajo stalno prebivališče na območju kohezijske regije Vzhodna Slovenija.

2.8.4.1.3. Načrtovana uporaba finančnih instrumentov

Ni predvidena.

2.8.4.1.4. Načrtovana uporaba velikih projektov

Ni predvidena.

2.8.4.1.5. Kazalniki učinka (realizacije)

Tabela 49 Kazalniki učinka, specifični cilj 1

ID	Kazalnik (naziv kazalnika)	Merska enota	Sklad	Kategorija regije	Ciljna vrednost (2023)	Vir podatka	Pogostost poročanja
8.18	Število zaposlenih svetovalcev za delo z mladimi brezposelnimi osebami	Število	ESS	Z	20	Spremljanje	Letno

8.19	Število mladih starih 15 - 29 let (spodbude za zaposlitev)	Število	ESS	V	3.800	Spremljanje	Letno
		Število	ESS	Z	5.300	Spremljanje	Letno
8.20	Število mladih starih 15 - 29 let (usposabljanja ali izobraževanja)	Število	ESS	V	6.900	Spremljanje	Letno
		Število	ESS	Z	4.600	Spremljanje	Letno

Tabela 50 Kazalniki učinka, specifični cilj 2

ID	kazalnik	Merska enota za kazalnik	Sklad	Kategorija regije	Ciljna vrednost(2023)	Vir podatkov	Pogostost poročanja
8.21	Brezposelni, vključno z dolgotrajno brezposelnimi	Število	YEI	V	2.859	IS ZRSZ	Letno
8.22	Dolgotrajno brezposelni	Število	YEI	V	715	IS ZRSZ	Letno
8.23	Neaktivni, ki niso v izobraževanju ali usposabljanju	Število	YEI		0*		Letno
8.24	Stari manj kot 25 let	Število	YEI	V	1.490	IS ZRSZ	Letno
8.25	Stari od 25 do 29 let	Število	YEI	V	1.369	IS ZRSZ	Letno

*Nobena od vključenih oseb ne bo neaktivna, saj podprt program predvideva pogoj, da je oseba prijavljena v evidenci brezposelnih oseb ZRSZ, kar pomeni, da aktivno išče zaposlitev.

2.8.5. Aktivno in zdravo staranje

Specifični cilj: Podaljšanje in izboljšanje delovne aktivnosti starejših, vključenih v ukrepe

Stopnja zaposlenosti starejših od 55 let v Sloveniji je izredno nizka (v letu 2013 le 33,5 %), zlasti zaradi zgodnjega upokojevanja. Med starejšimi je večji delež nizko izobraženih kot med ostalimi zaposlenimi, problem je tudi, da pogosto nimajo dostopa do vseživljenjskega izobraževanja in usposabljanja, še posebej tisti, ki so zaposleni v mikro, malih in srednje velikih podjetjih.

V letu 2013 uveljavljena pokojninska reforma bo sicer prispevala k postopnem povišanju delovne aktivnosti starejših v prihodnjih letih, deloma naj bi k manjši zadržanosti delodajalcev do zaposlovanja starejših prispevala tudi v letu 2013 uveljavljena delovna zakonodaja, nenazadnje pa tudi davčne olajšave in sofinanciranje/oprostitev plačila prispevkov v primeru zaposlovanja oz. ohranjanja zaposlitev starejših, ki so podrti iz nacionalnih sredstev.

V Sloveniji je značilen visok delež bolniških odsotnosti ter stres in izgorelost zaposlenih, starih od 30 do 50 let, tudi zaradi zahtevnega usklajevanja poklicnega, družinskega in zasebnega življenja. Iz 5. evropske raziskave o delovnih razmerah (Eurofound, 2010¹⁰¹) izhaja, da je bilo v EU-27 71,4 % anketirancev, starejših od 50 let, mnenja, da bi lahko sedanje delo opravljali do 60. leta, pri čemer je tako menilo le 39,6 % Slovencev, starejših od 50 let. Razlike med državami so precejšnje, vendar se je Slovenija izmed držav članic odrezala najslabše.

Tako zaposleni kot delodajalci se bodo morali v novih okoliščinah prilagoditi, da bo mogoče doseči zgoraj navedeni cilj. Potrebni pa so tudi mehanizmi za celovito spremljanje situacije na

¹⁰¹ "The 5th European Working Conditions Survey - Overview Report":
http://eurofound.europa.eu/sites/default/files/ef_files/pubdocs/2011/82/en/1/EF1182EN.pdf

trgu dela ter na področju pokojninskega in invalidskega zavarovanja, ki bodo omogočili identifikacijo vzrokov za nizko stopnjo delovne aktivnosti starejših in nizko dejansko upokojitveno starost ter oceno učinkovitosti že izvedenih sprememb zakonodaje.

Ključno za doseganje cilja je sodelovanje socialnih partnerjev in ostalih institucij, ki delujejo na področju zagotavljanja varnega in zdravega delovnega okolja in pri izvedbi reform. Tudi v prihodnje bo potrebno sodelovanje socialnih partnerjev in visoka raven socialnega dialoga. Za ohranitev zaupanja med socialnimi partnerji in nadgradnja socialnega dialoga na vseh ravneh so predvideni tudi ukrepi v osi 11.

V okviru tega specifičnega cilja se pričakuje naslednji rezultat: **boljši pogoji in večja pripravljenost posameznikov za daljše ostajanje na delovnih mestih**

Z ESS se bodo podpirali ukrepi, s katerimi bo dosežena pripravljenost delavcev, starejših od 45 let, da bi delali dlje, ob istočasnem zagotavljanju kakovosti delovnih mest. Za vse zaposlene ne glede na starost bodo podprti tudi ukrepi za zagotavljanje zdravja in varstva pri delu in usklajevanja poklicnega, družinskega in zasebnega življenja. Za spremljanje izvajanja zakonodaje in njene morebitne popravke, je potrebno podpreti celovite analize in druge ukrepe (promocije, ozaveščanja, motiviranja in informiranja javnosti in zaposlenih ter delodajalcev) za zagotovitev napredka pri doseganju priporočil EU Sloveniji za zagotavljanje vzdržnosti pokojninskega sistema in za prilagajanje delovnega okolja daljši delovni dobi.

Podrobneje, posebna pozornost bo namenjena prilagajanju delovnega okolja starejšim in invalidom ter spodbujanju skupnih projektov socialnih partnerjev na tem področju. Izvajali se bodo tudi ukrepi za učinkovit prenos znanja med generacijami ter razvijali sistemski in inovativni pristopi za usposabljanje starejših delavcev z namenom ohranjanja kakovostnih zaposlitev oziroma lažje prehode na trgu dela.

Tabela 51 Specifični kazalniki rezultatov

ID	Kazalnik	Kategorija regije	Merska enota za kazalnik	Skupni kazalnik učinka kot osnova	Izhodiščna vrednost	Merska enota za izhodišče in cilj	Izhodiščno leto	Ciljna vrednost (2023),	Vir podatkov	Pogostost poročanja
8.26	Znižanje trajanja odsotnosti z dela v podprtih podjetjih	V	%	100	100	razmerje	2014	90	spremljanje	Enkrat letno
8.26	Znižanje trajanja odsotnosti z dela v podprtih podjetjih	Z	%		100	razmerje	2014	90	spremljanje	Enkrat letno
8.27	Delež vključenih starejših delavcev, ki so pripravljene delati dlje	V	%		39	razmerje	2010	50	spremljanje	Enkrat letno
8.27	Delež vključenih starejših delavcev, ki so pripravljene delati dlje	Z	%		39	razmerje	2010	50	spremljanje	Enkrat letno

2.8.5.1. Ukrepi, ki jim je podpora namenjena v okviru prednostne naložbe

2.8.5.1.1. *Opis vrste in primerov ukrepov, ki jim je namenjena podpora, in njihovega pričakovanega prispevka k specifičnim ciljem, po potrebi vključno z opredelitvijo glavnih ciljnih skupin in vrst upravičencev*

Demografski trendi zahtevajo hitre ukrepe v smislu re-aktivacije starejših na trg dela, ohranjanja zaposlitev te ciljne skupine in vzpostavljanje delovnih pogojev, prilagojenih delu starejših. Slovenija bo na podlagi tega razvila nadaljnje ukrepe, ki bodo prispevali k daljšemu ostajanju zaposlenih na trgu dela in povečani stopnji delovne aktivnosti starejših.

V skladu s tem bomo vzpostavili mehanizme za celovito spremljanje situacije na trgu dela ter na področju pokojninskega in invalidskega zavarovanja, ki bodo omogočili identifikacijo vzrokov za nizko stopnjo delovne aktivnosti starejših in nizko dejansko upokojitveno starost ter oceno učinkovitosti že izvedenih sprememb sistemske zakonodaje.

Celoviti ukrepi morajo upoštevati kompleksnost povezave med delom, zdravjem, starostjo in upokojitvijo. Na odločitev posameznika o upokojitvi namreč vplivajo številni dejavniki, med katerimi je zdravje zelo pomembno, pogosto odločilno. Delavcem je torej potrebno zagotoviti takšno delovno okolje, da bodo dejansko zmožni delati dlje, saj dobre delovne razmere prispevajo k boljšemu zdravstvenemu stanju. Zato bomo sprejeli ustrezne ukrepe na področju varnosti in zdravja pri delu, ki bodo namenjeni delavcem vseh starostnih skupin. Ukrepi bodo usmerjeni v ohranjanje delavčeve delovne zmožnosti tekom celotne delovne dobe.

V okviru te prednostne naložbe bo Slovenija podprla zlasti ukrepe:

- za prilagajanje delovnih mest, uvajanje in promocijo oblik dela, ki so prilagojene družbenim in demografskim izzivom (na primer delitev delovnega mesta, rotacija na delovnem mestu, ozelenitve delovnih mest z zmanjševanjem okoljskega vpliva ter povečano snovno in energetsko učinkovitostjo) in sodobnim trendom razvoja delovnih mest, in spodbujanje družbene odgovornosti podjetij;
- za medgeneracijski prenos znanja, razvoj sistemskih pristopov in podpora projektom za razvoj novih pristopov (ki jih bodo zlasti predlagali socialni partnerji) za usposabljanje starejših od 45 let in njihovo izvedbo, pripravo in izvedbo motivacijskih programov za starejše od 45 let z namenom njihovega večjega vključevanja v usposabljanje in izobraževanje in s tem povečevanje njihove konkurenčnosti na trgu dela;
- za spodbujanje programov zagotavljanja varnosti in zdravja pri delu, vključno s programi promocije zdravja na delovnem mestu, za vse generacije na ravni podjetij /organizacij, analiza varnosti in zdravja pri delu (slednja bo podlaga za pripravo nove strategije na obravnavanem področju), podpora uvajanju orodji za ocenjevanje tveganj na področju varstva in zdravja pri delu ter usposabljanje delodajalcev za delo s takšnim orodjem, promocija kulture preventive,
- za spodbujanje usklajevanja poklicnega, družinskega in zasebnega življenja skozi celoten življenjski cikel posameznika, promocijo zdravju prijaznih izboljšav delovnega in organizacijskega okolja in ozaveščanja o pomenu zdravja na delovnem mestu;
- priprava analiz, modelov, informacijskih sistemov v podporo prikazu učinkov različnih modelov pokojninskih sistemov v Sloveniji (z nadgradnjo modelov, ki obstajajo ali se trenutno razvijajo, a ne pokrivajo različnih variant pokojninskega sistema in trga dela) in v podporo doseganja ciljev aktivnega in zdravega staranja ter izmanjvab dobrih praks z drugimi državami članicami EU s ciljem znižanja predčasnega upokojevanja;
- promocije, ozaveščanja, motiviranja in informiranja javnosti in zaposlenih ter delodajalcev o pomenu aktivnega in zdravega staranja.

Ciljne skupine: zaposleni, zlasti starejši od 45 let, javne institucije, ki so vključene v pripravo in izvajanje politik na področja aktivnega staranja, zasebni sektor in socialni partnerji.

Upravičenci: institucije na trgu dela, javni in zasebni sektor, instituti, socialni partnerji in drugi, ki lahko s svojim delovanjem prispevajo k doseganju ciljev te prednostne naložbe.

V okviru OP RČV so se v okviru prednostne usmeritve 1.2. Usposabljanje in izobraževanje za konkurenčnost in zaposljivost izvajali projekti, namenjeni medgeneracijskemu prenosu znanja, vključevanju starejših v programe izobraževanja in usposabljanja, povezovanju podjetij znotraj panoge za prenos znanja in razvoj kompetenc, npr. mentorske sheme, sofinanciranje izobraževanja in usposabljanja zaposlenih, kompetenčni centri ter v okviru prednostne usmeritve 1.4. Pospeševanje razvoja novih zaposlitvenih možnosti se je izvajalo sofinanciranje projektov socialnih partnerjev. Izkušnje pri izvajanju teh projektov so pomembne za načrtovanje in izvajanje podobnih ukrepov.

2.8.5.1.2. Vodilna načela za izbor

Za izbor prihodnjih ukrepov bodo veljala opredeljena horizontalna načela. Poleg teh pa bodo imeli pri izboru prednost projekti, ki bodo:

- vključevali ključne deležnike oziroma bodo prispevali k povezovanju socialnih partnerjev in nevladnih organizacij;
- spodbujali enakost med ženskami in moškimi, vključno pri usklajevanju poklicnega in družinskega življenja;
- izboljševali dostopnost za invalide, da se poveča njihova vključenost na trgu dela;
- prispevali k povečanju prožnosti in konkurenčnosti podjetij in zaposlenih;
- prispevali k uveljavljanju fleksibilnih oblik organiziranosti dela;
- prispevali k izmenjavi izkušenj, rezultatov in dobrih praks na regionalni, nacionalni in transnacionalni ravni;
- kjer je relevantno, prednostno obravnavala področja, relevantna za zeleno gospodarstvo in bodo vključevala širše cilje trajnostnega razvoja;

2.8.5.1.3. Načrtovana uporaba finančnih instrumentov

Ni predvidena.

2.8.5.1.4. Načrtovana uporaba velikih projektov

Ni predvidena.

2.8.5.1.5. Kazalniki učinka (realizacije)

Tabela 52 Kazalniki učinka

ID	Kazalnik (naziv kazalnika)	Merska enota	Sklad	Kategorija regije	Ciljna vrednost (2023)	Vir podatka	Pogostost poročanja
8.28	Število vključenih starejših v programe usposabljanja in motivacijske programe	Število	ESS	V	5.000	Spremljanje	Enkrat letno
8.28	Število vključenih starejših v programe uposabljanja in motivacijske programe	Število	ESS	Z	5.000	Spremljanje	Enkrat letno

8.29	Število podjetij, v katerih bodo izvedeni ukrepi za zmanjšanje odsotnosti z dela	Število	ESS	V	100	Spremljanje	Enkrat letno
8.29	Število podjetij, v katerih bodo izvedeni ukrepi za zmanjšanje odsotnosti z dela	Število	ESS	Z	100	Spremljanje	Enkrat letno

2.8.6. Socialne inovacije, transnacionalno sodelovanje in prispevek k tematskim ciljem 1- 7

V okviru vseh prednostnih naložb te prednostne osi si bomo prizadevali iskati ustrezne transnacionalne partnerje za izvajanje skupnih programov, ki prispevajo k povečevanju zaposlenosti in zaposljivosti. Če bo mogoče, se bomo pridružili državam, ki bodo dale pobudo za sodelovanje, prav tako pa bomo spodbujali razvoj lastnih mobilnostnih shem.

V okviru vseh prednostnih naložb te prednostne osi bomo tako kot v predhodnem programskem obdobju podpirali družbene inovacije, ki bodo pomenile dodano vrednost programa. Zlasti bomo spodbujali skupne projekte socialnih partnerjev in izvajalcev storitev na trgu dela, ki bi prispevali k doseganju tega cilja.

Aktivnosti TC 8 bodo, v skladu s strategijo pametne specializacije, prispevale k uspešnem prenosu in uporabi znanja za več in kakovostnejša delovna mesta. Zaradi staranja prebivalstva se pričakuje zniževanje števila delovno sposobnih v Sloveniji že po letu 2015, zato so potrebni ukrepi za povečevanje dodane vrednosti na zaposlenega in večjo aktivno udeležbo za delo sposobnega prebivalstva na trgu dela. S tem namenom se bo na področju politike zaposlovanja prizadevalo za doseganje naslednjih ciljev v povezavi s tematskim ciljem 3, in sicer:

- zagotavljanje usposobljene delovne sile v skladu s potrebami gospodarstva, s poudarkom na prednostnih področjih uporabe pametne specializacije,
- uveljavljanje novih organizacijskih in poslovnih oblik na področju upravljanja s človeškimi viri,
- doseganje večjega vpliva in sinergije delovanja socialnih partnerjev pri pametni specializaciji,
- prilagajanje delovnih procesov starajoči se delovni sili,
- boljše usklajevanje družinskega in poklicnega življenja, zagotavljanje varnega in zdravega delovnega okolja.

Prav tako bo del sredstev TC 8 namenjen za doseganje tematskega cilja 5 v zvezi s podnebnimi spremembami. Podpora prehodu v nizkoogljično družbo, učinkoviti rabi virov in odpornosti proti podnebnim spremembam bo tako dosežena tudi z ustvarjanjem zelenih delovnih mest in dvigom kompetenc glede pomena nizkoogljične družbe in učinkovite rabe energije ter podnebnih sprememb. Ukrepi se bodo izvajali in podpora spodbudam za zaposlovanje z ukrepom za učinkovito rabo virov in za prehod v nizkoogljično družbo ter z usposabljanjem in spremembami (dopolnitvami) programov usposabljanja in izobraževanja z omenjenimi temami. Sredstva namenjena tem aktivnostim bodo v višini 10.000.000,00 EUR.

2.8.7. Okvir uspešnosti

Prednostna os	Vrsta kazalnika (ključna faza izvajanja, finančni kazalnik, kazalnik učinka ali, če je ustrezno, rezultatov)	Identifikator	Kazalnik ali ključna faza izvajanja	Merska enota, če je ustrezno	Sklad	Kategorija regije	Mejnik za 2018	Končni cilj (2023)	Vir podatkov	Pojasnilo o pomenu kazalnika, kadar je ustrezno
8	Kazalnik učinka	8.8	Število udeležencev (v spodbude za zaposlitev)	Število	ESS	V	6.600	15.000	Spremljanje	52,34 % sredstev ESS (brez YEI) za prednostno os 8 v KRVS
8	Kazalnik učinka	8.8	Število udeležencev (v spodbude za zaposlitev)	Število	ESS	Z	4.400	10.000	Spremljanje	34,05 % sredstev ESS (brez YEI) za prednostno os 8 v KRVS
8	Kazalnik učinka	8.19	Število mladih starih 15 - 29 let (spodbude za zaposlitev)	Število	ESS	V	1.500	3.800	Spremljanje	15,47 % sredstev ESS (brez YEI) za prednostno os 8 v KRVS
8	Kazalnik učinka	8.19	Število mladih starih 15 - 29 let (spodbude za zaposlitev)	Število	ESS	Z	2.000	5.300	Spremljanje	21,05 % sredstev ESS (brez YEI) za prednostno os 8 v KRVS
8	Finančni kazalnik	F1	Vložena sredstva/izdatki	EUR	ESS	V	60.100.000	171.948.738	Spremljanje	
8	Finančni kazalnik	F1	Vložena sredstva/izdatki	EUR	ESS	Z	61.600.000	176.207.595	Spremljanje	

Okvir uspešnosti – PZM										
Prednostna os	Vrsta kazalnika (ključna faza izvajanja, finančni kazalnik, kazalnik učinka ali, če je ustrezno, rezultatov)	Identifikator	Kazalnik ali ključna faza izvajanja	Merska enota, če je ustrezno	Sklad	Kategorija regije	Mejnik za 2018	Končni cilj (2023)	Vir podatkov	Pojasnilo o pomenu kazalnika, kadar je ustrezno
8	Kazalnik	8.21	Brezposelni,	Število	YEI	V	2.859	2.859	Spremljanje	100 %

	učinka		vključno z dolgotrajno brezposelnimi						nje	sredstev YEI za prednostno os 8
8	Finančni kazalnik	F1	Vložena sredstva/izdatki	EUR	YEI	V	20.725.956	20.725.956	Spremljanje	

2.8.8. Kategorije intervencij

Sklad in področje ukrepanja ESS KRVS									
Tabela 1: Domena ukrepa		Tabela 2: Oblika financiranja		Tabela 3: Vrste ozemlje		Tabela 4: Teritorialni mehanizmi izvajanja		Tabela 6: Sekundarno področje v okviru ESS	
koda	€ znesek	koda	€ znesek	koda	€ znesek	koda	€ znesek	koda	€ znesek
102	88.065.129	01	88.065.129	05	88.065.129	05	88.065.129	01	2.567.830
103	30.009.627	01	30.009.627	05	30.009.627	05	30.009.627	01	2.567.830
107	19.484.234	01	19.484.234	05	19.484.234	05	19.484.234	00	
103	18.423.072	01	18.423.072	05	18.423.072	05	18.423.072	00	
Sklad in področje ukrepanja ESS KRZS									
Tabela 1: Domena ukrepa		Tabela 2: Oblika financiranja		Tabela 3: Vrste ozemlje		Tabela 4: Teritorialni mehanizmi izvajanja		Tabela 6: Sekundarno področje v okviru ESS	
koda	€ znesek	koda	€ znesek	koda	€ znesek	koda	€ znesek	koda	€ znesek
102	82.979.312	01	82.979.312	05	82.979.312	05	82.979.312	01	2.432.170
103	42.990.373	01	42.990.373	05	42.990.373	05	42.990.373	01	2.432.170
107	14.996.391	01	14.996.391	05	14.996.391	05	14.996.391	00	

2.8.9. Povzetek načrtovane uporabe tehnične pomoči, vključno z ukrepi za krepitev administrativne zmogljivosti organov, ki sodelujejo pri upravljanju n nadzorovanju programov in upravičencev, kadar so takšni ukrepi potrebni

Ni relevantno.

2.9. Socialna vključenost in zmanjševanje tveganja revščine

2.9.1. Utemeljitev vzpostavitve prednostne osi, ki zajema več kot eno kategorijo regij, več kot en tematski cilj ali več kot en sklad

Ukrepi v okviru te prednostne osi se bodo izvajali horizontalno za območje celotne Slovenije (zlasti nekateri ukrepi systemske narave), kot tudi ločeno na način, da bodo prilagojeni na specifične potrebe posamezne kohezijske regije in lokalne skupnosti. Ne glede na to, bo v primeru horizontalnih ukrepov, ki bodo večinoma podprti s pilotnimi preizkusi, nekateri od slednjih bodo izvedeni in locirani v obeh regijah hkrati, nekateri pa bodo locirani le v KRVS, financirani pa glede na lokacijo.

Doseganje cilja povečanja dostopnosti in kakovosti skupnostnih storitev se bo financiralo iz ESS in ESRR, zato da bi omogočili čim večji učinek posameznih ukrepov. Na primer, za storitve, ki

bodo podprte iz ESS, se bodo zagotavljale tudi potrebne spremljajoče infrastrukturne investicije iz ESRR.

Med prednostnimi naložbami je zagotovljena povezava in komplementarnost ukrepov in aktivnosti, s čimer se želi doseči celosten pristop pri reševanju problema socialne izključenosti in tveganja revščine. Povezanost ukrepov in aktivnosti je izpostavljena med spodbujanjem socialnega podjetništva, ukrepi socialne aktivacije ter razvojem in nadgradnjo skupnostnih storitev, ki bodo sledil ukrepom povečanja in nadgradnje infrastrukture pri izvedbi procesa deinstitucionalizacije. Tako se bo spodbujala participacija socialnih podjetij pri izvajanjih programov socialne aktivacije ter nadalje predvsem pri zaposlovanju oseb, ki bodo izšle iz programov socialne aktivacije. Obenem se bo socialnim podjetjem in drugim organizacijam, z ukrepi zagotovilo področje delovanja v okviru novo razvitih in nadgrajenih skupnostnih storitev.

Na lokalni oziroma subregionalni ravni se bodo izvajale strategije lokalnega razvoja (SLR), ki ga vodi skupnost, ki je orodje za spodbujanje celovitega lokalnega razvoja po načelu »od spodaj navzgor« in omogoča lokalnemu prebivalstvu, da samo določi prioritete in razvojne cilje in odloča o lokalnem razvoju. Cilj je spodbujanje socialne vključenosti, boj proti revščini in kakršni koli diskriminaciji, zmanjševanje regionalnih razvojnih razlik in gospodarski razvoj območij. Poleg tega pomembno prispeva k varstvu okolja, ohranjanju narave ter kulturne dediščine. Izziv pa predstavlja tudi krepitev in povečanje usposobljenosti lokalnih razvojnih partnerstev ter krepitev partnerskega razvojnega odločanja kot načina za usmerjeno in usklajeno reševanje razvojnih izzivov lokalnih območij na najnižji ravni. Iz inovacijskega potenciala zlasti problemskih območij se lahko oblikuje osnova za mreženje ter vzpostavitve partnerstev.

Lokalni razvoj, ki ga vodi skupnost, se bo izvajal na območjih vzpostavljenih lokalnih akcijskih skupin (LAS), razen v mestnih naseljih mestnih občin. Strategije lokalnega razvoja, ki se bodo izvajale v okviru prednostne osi 9, bodo podprte tudi s sredstvi ESRR.

2.9.2. Sklad, kategorija regija in osnova za izračun podpore Unije

Sklad	ESS
Kategorija regije	V, Z
Osnova za izračun (skupni upravičeni izdatki ali upravičeni javni izdatki)	Skupni upravičeni strošek

Sklad	ESRR
Kategorija regije	V, Z
Osnova za izračun (skupni upravičeni izdatki ali upravičeni javni izdatki)	Skupni upravičeni strošek

2.9.3. Aktivno vključevanje, vključno s spodbujanjem enakih možnosti in dejavnega sodelovanja ter izboljšanje zaposljivosti

Specifični cilj 1: Vzpostavitev celostnega modela socialne aktivacije

Za uspešno ukrepanje na tem področju je ključno prepoznavanje problematike socialno izključenih oseb tistih z visokim tveganjem revščine. Na tem področju v Sloveniji nimamo razvite ustrezne mreže in aktivnosti, ki bi posledično vodili k njihovi celostni obravnavi, zato bo v prvih letih izvajanja operativnega programa potrebno podpreti predvsem razvoj in vzpostavitev

modela socialne aktivacije, ki bo zagotovil transparentno, usklajeno in celostno obravnavo oseb ter ustrezno povezal vse relevantne institucije in obstoječe sisteme na področju.

Na potrebo po enotni in sistemski opredelitvi koncepta socialne aktivacije, vključno z razvojem programov je bilo opozorjeno tudi v izvedeni evalvaciji pilotnega projekta socialne aktivacije, izpeljanega v okviru prejšnje finančne perspektive.¹⁰²

Zaradi že vzpostavljenih in delujočih struktur, zlasti v okviru obstoječih institucij, kot so centri za socialno delo, zdravstveni domovi, vzgojno-izobraževalne institucije, ZRSZ, Slovenija ne bo vzpostavljala novih struktur, temveč bo povezala in nadgradila delovanje obstoječih struktur oz. institucij. Te institucije večinoma zagotavljajo le osnovne pasivne ukrepe, ne pa ukrepov aktivacije. Pri tem je ključno zagotoviti tudi ustrezno usposoljenost osebja in nadgradnjo obstoječih informacijskih sistemov na način, da bo mogoče tudi ustrezno in kakovostno vsebinsko spremljanje aktivnosti in njihovo sprotno vrednotenje in prilagajanje.

V okviru tega specifičnega cilja se pričakuje naslednji rezultat: **Razvit in vzpostavljen model in orodja, ki zagotavljajo celostno in kakovostno obravnavo oseb iz ciljnih skupin**

Za doseganje zgoraj navedenega cilja se bo s sredstvi ESS podpiralo aktivnosti, ki bodo odgovor na priporočilo zgoraj omenjenega vrednotenja, ki ugotavlja, »da v Sloveniji še ni enotne opredelitve koncepta socialne aktivacije, za pripravo programov pa je nujno opredeliti, kakšni so cilji tovrstnih programov, kaj lahko v resnici od njih pričakujemo, katere ciljne skupine naj zajamejo, katere vsebine naj vključujejo, kdo naj jih izvaja ter zlasti kako naj se programi socialne aktivacije umeščajo med druge že obstoječe programe. **Na nacionalnem nivoju bo zato potreben celovit pregled že obstoječih drugih tipov programov ter umestitev socialne aktivacije v že obstoječo mrežo.** Nadalje bo treba v procesu razvoja tovrstnih programov vzpostaviti sistemske mehanizme vključitve ciljnih skupin v programe ter na podlagi jasno postavljenih ciljev **zagotoviti kontinuum obravnave**, v smislu prehoda od programov socialne aktivacije, do zaposlitvenih programov in prilagojenega trga dela. Pri tem je nujno že sedaj sistemsko povečati tudi razpoložljivost prilagojenih zaposlitev in možnosti za delovno vključitev oseb, ki niso zmožne za tržne zaposlitve, saj bodo v nasprotnem primeru tudi programi socialne aktivacije brez učinka in ne bodo omogočali pravih prehodov.«

Ne glede na zgornje ugotovitve vrednotenja se bomo osredotočili na ciljne skupine, ki so navedene v okviru specifičnega cilja 2 te prednostne naložbe.

Tabela 53 Specifični kazalniki rezultatov, specifični cilj1

ID	Kazalnik	Kategorija regije	Merska enota za kazalnik	Skupni kazalnik učinka kot osnova	Izhodiščna vrednost	Merska enota za izhodišče in cilj	Izhodiščno leto	Ciljna vrednost (2023),	Vir podatkov	Pogostost poročanja
9.1	Delež delujočih regionalnih mobilnih enot	V	delež		100	razmerje	2014	100	Spremljanje	Enkrat letno
	Delež delujočih regionalnih mobilnih enot	Z	delež		100	razmerje	2014	100	Spremljanje	Enkrat letno

¹⁰² Evalvacija programa Spodbujanje neaktivnih oseb, ki so dalj časa oddaljene od trga dela, za njihovo vrnitev oziroma ponovni vstop na trg dela s poglobljeno individualno in skupinsko obravnavo, Inštitut RS za socialno varstvo (http://www.irsv.si/upload2/Spodbujanje%20neaktivnih_koncno%20porocilo.pdf).

9.2	Delež trenerjev, ki so uspešno zaključili usposabljanje* oz. so pridobili kvalifikacijo	V	odstotek		100	razmerje	2014	100	Spremljanje	Enkrat letno
	Delež trenerjev, ki so uspešno zaključili usposabljanje* oz. so pridobili kvalifikacijo	Z	odstotek		100	razmerje	2014	100	Spremljanje	Enkrat letno

* Udeleženec je uspešno zaključil program, v kolikor je po programu pridobil potrdilo ali javno listino o uspešno opravljenem programu, ki mu zagotavlja novo kompetenco ali pridobitev izobrazbene ravni.

Specifični cilj 2: Opolnomočenje ciljnih skupin za približevanje trgu dela

V okviru drugega specifičnega cilja se bodo izvajale aktivnosti, namenjene tistim osebam, ki se pri vstopu na trg dela srečujejo z več ovirami in so zato socialno izključene in živijo pod pragom revščine. Kot je navedeno že v specifičnem cilju 1, trenutno nimamo analitičnih podlag za jasno določitev ciljnih skupin, ki naj bi se vključevale v programe socialne aktivacije, še manj opredeljenih na ravni kohezijskih regij. Ne glede na to, ocenjujemo, da se je smiselno osredotočiti zlasti na uporabnike različnih zdravstvenih in socialno varstvenih programov v zaključni fazi obravnave (na primer osebe s težavami z alkoholom in prepovedanimi drogami), brezdomce, žrtve nasilja, osebe s težavami v duševnem zdravju in duševnem razvoju, in zapornike v fazi odpusta. Večina teh oseb ima več kot eno od navedenih specifik, ki jih ovirajo pri vstopu na trg dela.

Za nekatere od teh skupin ima Slovenija sicer že razvite osnovne programe obravnave, tako z vidika socialnega kot zdravstvenega vključevanja (brezdomci, osebe z motnjami v duševnem razvoju, osebe s težavami z alkoholom in prepovedanimi drogami, zaporniki), ki jih bo še naprej financirala iz nacionalnih sredstev, vendar ugotavljamo, da ti niso zadostni za učinkovito spopadanje z ovirami, ki tem osebam preprečujejo vstop na trg dela. V Sloveniji je bila doslej nizka tudi ponudba programov spodbud za zaposlovanje in ustvarjanje delovnih mest za te ciljne skupine, saj je bilo v okviru v letu 2012 vključenih 1.653 prejemnikov denarne socialne pomoči, kar predstavlja le dobre 3 % vseh prejemnikov v istem letu.

Prav tako so programi, ki jih izvajajo različne institucije, nepovezani, zato bo dopolnjevanje in nadgrajevanje teh programov v tem specifičnem cilju komplementarno ukrepom iz prvega specifičnega cilja te naložbe, da bo dosežena njihova večja učinkovitost.

Porast ciljne skupine mladih, ki niso niti v izobraževanju, zaposleni niti se ne izobražujejo, je povezan z velikim porastom brezposelnosti mladih. Slovenija je že v predhodnih programskih obdobjih podpirala tovrstne usmerjene programe (kot na primer Projektno učenje mladih odraslih), ki omogočajo vključitve mladim in imajo dobre izhode. V letu 2013 je bilo 48 % vrnitev v šolo, 26 % zaposlitev, 18 % nadaljevanj z izobraževanjem in delom istočasno ter 6 % realizacija podjetniške ideje. Glede na situacijo na trgu dela, želimo tudi v prihodnje te programe nadgrajevati in širiti ter jih še boljše povezati s trgom dela. Ukrepi v tej prednostni naložbi bodo tako komplementarni ukrepom iz tematskega cilja 8 in 10, namenjenih mladim.

V okviru tega specifičnega cilja se pričakuje naslednji rezultat: **Povečanje deleža ranljivih skupin, ki so ob zaključku programov vključene v iskanje zaposlitve, izobraževanje/usposabljanje, pridobivanje kvalifikacij ali v zaposlitev**

Za doseganje zgoraj navedenega cilja se bo s sredstvi ESS podpiralo razvoj in izvajanje programov socialnega vključevanja in socialne aktivacije, s čimer bo dosežen rezultat, da bo čim večje število vključenih oseb pridobilo kompetence, ki jih bodo približale vstopu na trg dela.

Tabela 54 Specifični kazalniki rezultatov, specifični cilj 2

ID	Kazalnik	Kategorija regije	Merska enota za kazalnik	Skupni kazalnik učinka kot osnova	Izhodiščna vrednost	Merska enota za izhodišče in cilj	Izhodiščno leto	Ciljna vrednost (2023),	Vir podatkov	Pogostost poročanja
9.3	Delež oseb iz ranljivih skupin, vključene v iskanje zaposlitve, izobraževanje / usposabljanje, * pridobivanje kvalifikacij ali v zaposlitev ob izhodu	V	odstotek		22	razmerje		25	Spremljanje	Enkrat letno
		Z	odstotek		22	razmerje		25	Spremljanje	Enkrat letno

* Udeleženec je uspešno zaključil program, v kolikor je po programu pridobil potrdilo ali javno listino o uspešno opravljenem programu, ki mu zagotavlja novo kompetenco ali pridobitev izobrazbene ravni.

Specifični cilj 3: Preprečevanje zdrs v revščino oziroma socialno izključenost in zmanjševanje neenakosti v zdravju

Nizka raven izobrazbe, nepopolna izobrazba, kulturne raznolikosti, nezanesljive in nizko plačane zaposlitve in huda materialna prikrajšanost so pomembni dejavniki tveganja za slabo zdravje, zdrs v revščino, socialno izključenost in neenakosti v zdravju.

Zato je pravočasno prepoznavanje različnih tveganj ter nudenje ustrezne psihosocialne podpore, in opolnomočenja za zdrav način življenja ključno zlasti pri naslednjih skupinah prebivalstva: družine z nizko intenziteto dela, enostarševske družine, družine, kjer je prisotno nasilje; otroci in mladostniki, ki jim grozi socialna izključenost zaradi različnih razlogov (kot na primer prikrajšanost za primerno družinsko življenje, težave v odraščanju in duševnem zdravju ali razvoju, otroci in mladostniki s posebnimi potrebami, otroci migrantov, Romov), starejši.

Vzorci materialne prikrajšanosti oziroma revščine se generacijsko prenašajo in imajo vpliv tako na duševno zdravje kot na življenjski slog, kar se odraža v slabšem zdravju. Slednje je eden od pomembnih razlogov za zdrs v revščino. V Sloveniji ugotavljamo, da je dostopnost do preventivnih programov in programov zgodnjega odkrivanja in celovite obravnave kroničnih bolezni pri ranljivih skupinah prebivalstva slaba in se ti na obstoječe preventivne programe tudi slabše odzivajo. Zato je potrebno razviti nove oziroma nadgraditi obstoječe preventivne programe, da bodo dosegli zgoraj omenjene ciljne skupine in bodo prilagojeni njihovim potrebam. Pripravljeni programi bodo vključenim zagotovili podporo in omogočili dodatna znanja in veščine, s katerimi bodo sami ustrezneje prepoznavali tveganja in se nanje odzivali v kontekstu materialne prikrajšanosti in drugih neugodnih življenjskih situacij.

Izražanje lastne kulturne identitete in udeležba v kulturnem življenju širše družbe je osnovni pogoj za socialno vključenost posameznika (npr. manjšine z drugačno kulturno identiteto, invalidi, itd.). Zaradi pomembnosti socialnega vključevanja pripadnikov manjšinskih etničnih skupin in invalidov v širše družbeno okolje je bil v Nacionalnem programu za kulturo 2014-2017 potrjen poseben ukrep. Ukrepi so bili oblikovani v sodelovanju s predstavniki navedenih ciljnih skupin, ki so izrazili svoje potrebe po boljši socialni vključenosti. S posebnim programom večje dostopnosti do kulturnih dobrin bomo zagotavljali večjo socialno vključenost pripadnikov navedenih ciljnih skupin.

V okviru tega specifičnega cilja pričakujemo naslednji rezultat: **razviti in nadgrajeni učinkoviti preventivni pristopi in programi za preprečevanje zdrs v revščino in socialno izključenost ter zmanjšanje neenakosti v zdravju**

Za doseganje zgoraj navedenega cilja se bodo s sredstvi ESS razvijali in nadgrajevali preventivni programi, s katerimi bi preprečevali zdrs v revščino in socialno izključenost. Tisti preventivni programi v okviru tega specifičnega cilja (predvideni v zadnjih treh alinejah tipov ukrepov pod specifičnim ciljem 3), ki so povezani z Resolucijo o nacionalnem planu zdravstvenega varstva 2015 – 2020, se ne bodo izvajali, dokler se EK ne bo strinjala s tem, da je predhodna pogojenost izpolnjena.

Tabela 55 Specifični kazalniki rezultatov, specifični cilj 3

ID	Kazalnik	Kategorija regije	Merska enota za kazalnik	Skupni kazalnik učinka kot osnova	Izhodiščna vrednost	Merska enota za izhodišče in cilj	Izhodiščno leto	Ciljna vrednost (2023),	Vir podatkov	Pogostost poročanja
9.4	Delež medgeneracijskih centrov in centrov za družine, ki izvajajo program 6 mesecev po zaključku podpore	V	odstotek		50	razmerje	2014	50	Spremljanje	Enkrat letno
		Z	odstotek		50	razmerje	2014	50	Spremljanje	Enkrat letno
9.5	Delež zdravstvenih domov, v katerih se bodo 6 mesecev po zaključku podpore izvajali predvideni ukrepi	V	odstotek		50	razmerje	2014	50	Spremljanje	Enkrat letno
9.5	Delež zdravstvenih domov, v katerih se bodo 6 mesecev po zaključku podpore, izvajali predvideni ukrepi	Z	odstotek		50	razmerje	2014	50	Spremljanje	Enkrat letno

2.9.3.1. Ukrepi, ki jim je podpora namenjena v okviru prednostne naložbe:

2.9.3.1.1. *Opis vrste in primerov ukrepov, ki jim je namenjena podpora, in njihovega pričakovanega prispevka k specifičnim ciljem, po potrebi vključno z opredelitvijo glavnih ciljnih skupin in vrst upravičencev*

V okviru prvega specifičnega cilja so predvideni naslednji ukrepi:

- razvoj in vzpostavitev celovitega modela socialne aktivacije, ki bo zagotovil transparentno, usklajeno in celostno obravnavo oseb ter ustrezno povezal vse relevantne institucije, vključno z:
  - izvedbo analiz, potrebnih za razvoj sistema socialne aktivacije;
  - vzpostavitev enotne vstopne točke v sistem socialne aktivacije ter zaposlitve, usposabljanje in druga podpora delu osebja v enotni vstopni točki, tudi za obravnavo vključenih oseb;

- vzpostavitev sistema sodelovanja med vsemi relevantnimi institucijami ter oblikovanje potrebnih protokolov sodelovanja in usposabljanja trenerjev (to so zaposleni v institucijah, ki bodo nato posredovali znanje ostalim sodelavcem) v teh institucijah;
- nadgradnja informacijskih sistemov za učinkovito spremljanje izvajanja programov socialne aktivacije in v njih vključenih oseb. ter razvoju informacijskih orodij za podporo izvajalskim organizacijam in državljanom pri uveljavljanju pravic iz javnih sredstev.

Ciljne skupine: enotna vstopna točka v sistem socialne aktivacije in sodelujoče institucije ter njihovi zaposleni

Upravičenci: centri za socialno delo (vključno s Skupnostjo centrov za socialno delo), zdravstveni domovi, vzgojno izobraževalni zavodi, Zavod RS za zaposlovanje, izvajalci socialnovarstvenih storitev in programov, policija, zavodi za prestajanje kazni, nevladne organizacije in humanitarne organizacije, institucije lokalnega in regionalnega razvoja, mladinski centri, socialna podjetja, zaposlitveni centri, zasebne organizacije in socialni partnerji ter drugi, ki lahko s svojim delom in udeleževanjem pripomorejo k izvajanju ukrepov prednostne naložbe.

V okviru drugega specifičnega cilja so predvideni naslednji ukrepi:

- razvoj interdisciplinarnih programov socialne aktivacije ter izbor ustreznih izvajalcev teh programov in njihovo morebitno dodatno usposabljanje;
- izvajanje programov socialne aktivacije in socialnega vključevanja, ki so posebej prilagojeni specifičnim težavam ciljnih skupin (zlasti tistih, ki so prepoznane v uvodnem delu specifičnega cilja) pri vključevanju v družbo in na trg dela, s ciljem opolnomočenja in zaposlitvenega kapitala še pred vstopom na trg dela oziroma pred iskanjem zaposlitve in v začetnem obdobju zaposlitve. Pri tem se bo spodbujalo:
  - povezovanje programov socialne aktivacije z zaposlitvenimi programi in razvoj prilagojenih oblik dela, kamor se bodo lahko vključile osebe, po zaključku socialne aktivacije, prehode med programi ter prehode iz programov na trg dela ali v zaposlitev v socialnih podjetjih, ter drugih oblikah dela in programih predvsem v nevladnem sektorju vse s ciljem nadaljnega spremljanja in nudenja podpore osebam tudi po zaključku vključenosti v programe socialne aktivacije. Pri tem bo ves čas zagotovljeno dopolnjevanje in usklajevanje aktivnosti drugih prednostnih osi (zlasti 8 in 10) ter prednostnih naložb te prednostne osi.
- razvoj in vzpostavitev prilagojenih oblik dela za osebe, ki po končanem aktivacijskem programu iz prejšnjih alinej zaradi svojih specifičnih težav ne uspejo vstopiti na trg dela, oziroma ne zmorejo vsaj polovičnega delovnega časa, kar je pogoj za vključitev tako v socialno podjetništvo, ki bo financirano iz četrte naložbe, kot tudi v javna dela, ki so financirana iz nacionalnega proračuna.

Ciljne skupine: zlasti uporabniki različnih zdravstvenih in socialno varstvenih programov v zaključni fazi obravnave (na primer osebe s težavami z alkoholom in prepovedanimi drogami), brezdomci, žrtve nasilja, osebe s težavami v duševnem zdravju in duševnem razvoju, zaporniki v fazi odpusta, mladih, vključenih v ukrep Projektno učenje mladih odraslih, ki niso niti v izobraževanju, zaposleni niti se ne izobražujejo.

Upravičenci: centri za socialno delo (vključno s Skupnostjo centrov za socialno delo), zdravstveni domovi, vzgojno izobraževalni zavodi, Zavod RS za zaposlovanje, izvajalci socialnovarstvenih storitev in programov, policija, zavodi za prestajanje kazni, nevladne organizacije in

humanitarne organizacije, institucije lokalnega in regionalnega razvoja, mladinski centri, socialna podjetja, zaposlitveni centri, zasebne organizacije in socialni partnerji ter drugi, ki lahko s svojim delom in udejstvovanjem pripomorejo k izvajanju ukrepov prednostne naložbe.

V okviru tretjega specifičnega cilja so predvideni ukrepi:

- za razvoj ali nadgradnjo in izvajanje preventivnih programov, ki se izvajajo predvsem v obstoječih ali s sredstvi ESS podprtih (zlasti z vidika zaposlovanja in usposabljanja osebja) medgeneracijskih centrih in centrih za družino, za:
  - delo z družinami z otroci (v učenje večšin učinkovitega gospodarjenja in vodenja gospodinjstva,...) in delo z družinami, kjer je bilo ugotovljeno nasilje v družini (npr. razvoj centrov za družino v okoljih z večjo stopnjo tveganja revščine);
  - celostno obravnavo otrok in mladostnikov iz socialno ogroženih okolij oziroma otrok in mladostnikov, ki tvegajo socialno izključenost zaradi različnih razlogov s ciljem opolnomočenja in povečanja zmožnosti socialnih in kulturnih kompetenc, ki se lahko izvaja tudi v okviru mrež institucij oziroma nevladnih organizacij;
  - starejše iz socialno ogroženih okolij, vključno s programi priprave na staranje v izteku delovne dobe (učenje načrtovanja življenja ob bistveno spremenjenih materialnih možnostih,...);
- večjo socialno vključenost pripadnikov manjšinskih etničnih skupin in invalidov; s posebnim programom večje dostopnosti do kulturnih dobrin bomo zagotavljali zmanjševanje tveganja socialne izključenosti za pripadnike etničnih manjšin in invalidov z namenom približevanja in vstopanja na trg dela;
- za razvoj novih, nadgradnjo obstoječih preventivnih programov in njihovo izvajanje, predvsem v zdravstvenih domovih, katerih delovanje je financirano iz nacionalnih sredstev:
  - programi osveščanja in podpora dvigu zdravstvene pismenosti in izvajanje programov za podporo zdravemu načinu življenja za ciljne skupine;
  - nadgradnja obstoječih, razvoj in izvajanje novih programov v zdravstvenih domovih, ki bodo bolje odgovarjali potrebam ciljnih skupin in bodo vključevali usposabljanje in izobraževanje izvajalcev;
  - nadgradnja programov v zdravstvenih domovih za obvladovanje kroničnih bolezni in dejavnikov tveganja, vključno s podporo pri spremembi vedenja ter povezovanje s socialnim varstvom z namenom preprečevanja socialne izključenosti in slabše zaposljivosti kronično bolnih.

Ciljne skupine: družine z nizko delovno intenzivnostjo, osebe, zlasti otroci in mladi, ki tvegajo socialno izključenost, starejši iz socialno ogroženih okolij, skupine prebivalstva z večjim tveganjem za kronične bolezni, manjšinske etnične skupnosti, invalidi in Romi.

Upravičenci: centri za socialno delo (vključno s Skupnostjo centrov za socialno delo), zdravstveni domovi, vzgojno izobraževalni zavodi, Zavod RS za zaposlovanje, izvajalci socialnovarstvenih storitev in programov, policija, zavodi za prestajanje kazni, nevladne organizacije in humanitarne organizacije, institucije lokalnega in regionalnega razvoja, medgeneracijski centri in centri za družine, mladinski centri, socialna podjetja, zaposlitveni centri, zasebne organizacije in socialni partnerji ter drugi, ki lahko s svojim delom in udejstvovanjem pripomorejo k izvajanju ukrepov prednostne naložbe.

2.9.3.2. Vodilna načela za izbor operacij:

Za izbor prihodnjih ukrepov bodo veljala opredeljena horizontalna načela. Poleg teh pa bodo imeli pri izboru prednost projekti, ki bodo:

- medresorsko usklajeno v delu, ki se nanaša na celovite programe socialne aktivacije in preventive za ranljive skupine in na programe za podporo zdravega načina življenja;

- prispevala k razvoju storitvenih dejavnosti in nevladnega sektorja;
- prispevala k spodbujanju socialnega podjetništva in ustvarjanju delovnih mest za ranljive skupine, če je to relevantno;
- opredeljevali območja z višjo stopnjo dolgotrajnih prejemnikov denarnih socialnih pomoči;
- pri ukrepih socialne aktivacije inovativni v zvezi z vključevanjem ciljnih skupin na trg dela (nove metode in pristopi ukrepov na trgu dela);
- spodbujali enake možnosti za ciljne skupine in enake možnosti žensk in moških;
- vključevali ključne deležnike;
- prispevali k izmenjavi izkušenj, rezultatov in dobrih praks na regionalni, nacionalni in transnacionalni ravni;
- kjer je relevantno, prednostno obravnavala področja, relevantna za zeleno gospodarstvo in bodo vključevala širše cilje trajnostnega razvoja.

Nekatera specifična dodatna načela za izbor pa se bodo oblikovala ob izvedbi razpisa.

2.9.3.2.1. Načrtovana uporaba finančnih instrumentov

Ni predvidena.

2.9.3.2.2. Načrtovana uporaba velikih projektov

Ni predvidena.

2.9.3.2.3. Kazalniki učinka (realizacije)

Tabela 56 Kazalniki učinka

D	Kazalnik (naziv kazalnika)	Merska enota	Sklad	Kategorija regije	Ciljna vrednost (2023)	Vir podatka	Pogostost poročanja
Specifični cilj 1:							
9.6	Število vzpostavljenih regionalnih mobilnih enot	Število	ESS	V	8	Spremljanje	Enkrat letno
	Število vzpostavljenih regionalnih mobilnih enot	Število	ESS	Z	4	Spremljanje	Enkrat letno
9.7	Število trenerjev, ki bodo vključeni v usposabljanje	Število	ESS	V	288	Spremljanje	Enkrat letno
	Število trenerjev, ki bodo vključeni v usposabljanje	Število	ESS	Z	192	Spremljanje	Enkrat letno
Specifični cilj 2:							
9.8	Število oseb iz ranljivih ciljnih skupin vključenih v program	Število	ESS	V	10.450	spremljanje	Letno
	Število oseb iz ranljivih ciljnih skupin vključenih v program	Število	ESS	Z	8.550	spremljanje	Letno
Specifični cilj 3:							
9.9	Število podprtih medgeneracijskih centrov in centrov za družino	Število	ESS	V	10	spremljanje	letno

	Število podprtih medgeneracijskih centrov in centrov za družino	Število	ESS	Z	5	spremljanje	letno
9.10	Število podprtih zdravstvenih domov	Število	ESS	V	16	spremljanje	letno
	Število podprtih zdravstvenih domov	Število	ESS	Z	9	spremljanje	letno

2.9.4. Spodbujanje razpoložljivosti cenovno dostopnih, trajnostnih in visoko kakovostnih storitev, vključno z zdravstvenimi in socialnimi storitvami splošnega pomena

Specifični cilj: Pilotno preizkušeni pristopi za boljšo integracijo storitev dolgotrajne oskrbe

Slovenija trenutno nima enotnega sistema dolgotrajne oskrbe. Storitve in pravice izhajajo iz različnih obstoječih sistemov – zdravstvenega, pokojninskega in invalidskega ter iz sistema socialnega varstva. Glede na demografsko strukturo, se kaže potreba po reformi, ki bo omogočila vzpostavitev enotnega sistema dostopnih in kakovostnih skupnostnih storitev za tiste, ki pomoč najbolj potrebujejo, ter zmanjšala ali odložila vključevanje v institucionalne oblike varstva.

V Sloveniji se pripravljata nova zakonodaja na področju dolgotrajne oskrbe, s katero bo celovito urejeno financiranje in izvajanje tega področja. Skladno s predlogom zakona je predvideno dveletno prehodno obdobje, v katerem bo treba zagotoviti pogoje za njegovo izvajanje. Ključne predvidene aktivnosti v tem kontekstu so vzpostavitev in delovanje enotnih vstopnih točk, v okviru katerih bo potekala priprava za obravnavo (enotni triažni postopek), obravnava oseb v okviru interdisciplinarnih komisij za ocenjevanje potreb in upravičenosti do integriranih storitev (zdravstvenih in socialnih) in sredstev iz naslova dolgotrajne oskrbe, spremljanje upravičencev do storitev in sredstev dolgotrajne oskrbe ter koordinacija razvoja integriranih skupnostnih storitev. Nadalje bo potrebno zagotoviti tudi izvajanje usposabljanja strokovnega osebja v okviru triažnega postopka, osebja za izvajanje integriranih storitev dolgotrajne oskrbe in osebja za nadzor, razvoj IKT podpore izvajanju storitev, razvoj in nadgradnjo skupnostnih storitev in podporo neformalnim oblikam storitev.

ESS bo vse navedene aktivnosti podprl z razvojem in izvedbo pilotnih projektov, ugotovitve katerih bodo upoštevane pri uvajanju reformiranega sistema dolgotrajne oskrbe, katerega delovanje bo kasneje financirano iz nacionalnih sredstev. Usposabljanja strokovnega osebja bo v določenem obsegu financirano iz ESS sredstev tudi tekom izvajanja sistema.

Večina ESS sredstev bo namenjena aktivnostim za razvoj in pilotno izvedbo integriranih skupnostnih storitev za starejšo populacijo, manjši del pa bo namenjen tudi aktivnostim za razvoj in pilotno izvedbo storitev v kontekstu deinstitucionalizacije na področju duševnega zdravja in obravnave oseb z motnjo v duševnem razvoju, invalidom in tistih, ki so vključeni v varstveno delovne centre, socialno varstvene zavode, posebne in kombinirane socialne zavode, zavode za usposabljanje, potrebuje krizne nastanitve oz nastanitve ob izhodu iz sistema rejništva.

V letu 2014 je v institucijah formalnega in neformalnega sistema dolgotrajne oskrbe okvirno 21.000 ljudi, dolgotrajno oskrbo pa v obliki formalnih in neformalnih storitev in pravic prejema še okvirno 39.000 ljudi. V skladu z Resolucijo o nacionalnem programu socialnega varstva za obdobje 2013–2020 je cilj, da po reformi tretjina potencialnih uporabnikov storitev dolgotrajne

oskrbe ostane v institucijah, tretjina v skupnostnih formalnih oblikah oskrbe in tretjina v neformalnih oblikah oskrbe.

Trenutne skupnostne storitve kot so pomoč na domu, patronažna služba in zdravstvena nega na domu, osebna asistenca (zaposleni, zaposljivi invalidi), družinski pomočnik so trenutno zagotovljene starostnikom, odraslim in otrokom z invalidnostjo in težavami v duševnem zdravju in razvoju. V prihodnje je cilj določene od teh storitev nadgraditi, preoblikovati ali integrirati, po potrebi pa tudi razviti nove.

V okviru te prednostne naložbe želimo doseči naslednji rezultat: **Vspostavljena in delujoča enotna vstopna točka v sistem dolgotrajne oskrbe.**

Tabela 57 Specifični kazalniki rezultatov

ID	Kazalnik	Kategorija regije	Merska enota za kazalnik	Skupni kazalnik učinka kot osnova	Izhodiščna vrednost	Merska enota za izhodišče in cilj	Izhodiščno leto	Ciljna vrednost (2023),	Vir podatkov	Pogostost poročanja
9.1.1	Povprečno število obravnav na koordinatorja	V	število	Se ne uporablja	250	razmerje	2014	160	Spremljan je	Enkrat letno
9.1.2	Delež vključenih, ki ob izhodu ne bodo vključeni v institucijo	V	%	Se ne uporablja	90	razmerje	2014	90	Spremljan je	Enkrat letno
9.1.3	Delež vključenih starejših, ki ob izhodu ne bodo vključeni v institucijo	V	%	Se ne uporablja	85	razmerje	2014	85	Spremljan je	
9.1.4	Delež vključenih odraslih in otrok, ki ob izhodu ne bodo vključeni v institucijo	V	%	Se ne uporablja	100	razmerje	2014	100	Spremljan je	
9.1.2	Delež vključenih, ki ob izhodu ne bodo vključeni v institucijo	Z	%	Se ne uporablja	90	razmerje	2014	90	Spremljan je	
9.1.3	Delež vključenih starejših, ki ob izhodu ne bodo vključeni v institucijo	Z	%	Se ne uporablja	85	razmerje	2014	85	Spremljan je	Enkrat letno
9.1.4	Delež vključenih odraslih in otrok, ki ob izhodu ne bodo vključeni v institucijo	Z	%	Se ne uporablja	100	razmerje	2014	100	Spremljan je	Enkrat letno

2.9.4.1. Ukrepi, ki jim je podpora namenjena v okviru prednostne naložbe

2.9.4.1.1. Opis vrste in primerov ukrepov, ki jim je namenjena podpora, in njihovega pričakovanega prispevka k specifičnim ciljem, po potrebi vključno z opredelitvijo glavnih ciljnih skupin in vrst upravičencev

Poleg ukrepov, ki bodo financirani s ciljem vzpostavitve enotne vstopne točke, ki so natančneje predstavljeni v uvodu v prednostno naložbo, bo podpora namenjena tudi različnim ukrepom za razvoj integriranih skupnostnih oblik socialnih in zdravstvenih storitev na področju dolgotrajne oskrbe, razvoju in uveljavitvi učinkovitih modelov modernizacije socialnih in zdravstvenih storitev z namenom izvedbe procesa deinstucionalizacije. Koordinacija procesa bo potekala preko enotne vstopne točke.

Slovenija potrebuje hitrejši razvoj storitev v skupnosti, ki so manj razvite kot institucionalne oblike varstva in pomoči. Eden od ključnih pogojev za izvedbo dezinstucionalizacije je povezati socialne in zdravstvene storitve na primarni ravni (povezava socialnih in zdravstvenih storitev pomoči na domu, dnevnega varstva in kratkotrajnih namestitev) in zagotoviti njihovo enakomerno dostopnost v urbanih in ruralnih okoljih. Ambiciozni načrti v zvezi s krepitvijo skupnostnih oblik pomoči in procese dezinstucionalizacije bodo zahtevali tudi nujno izvedbo modernizacije izvajalskih mrež na socialnem in zdravstvenem področju, tudi in predvsem v povezavi izobraževanjem ter usposabljanjem kadrov za oblikovanje in izvajanje novih skupnostnih oblik pomoči za posamezne ciljne skupine in krepitvijo sodelovanja med formalnimi in neformalnimi izvajalci (npr. skupnostne storitve za demenco, paliativna oskrba, razvoj in podpora institutu družinskega pomočnika, obravnava v skupnosti za osebe s hudimi duševnimi motnjami).

Namen je omogočiti, da predvsem starejši ljudje lahko, ob ustrezni pomoči in podpori v skupnosti, čim dlje ostanejo v svojem lokalnem okolju ter da se del tistih, ki so zdaj v institucijah (npr. osebe z dolgotrajnimi težavami v duševnem zdravju, otroci in mladostniki ter osebe z motnjo v duševnem razvoju, in osebe z več motnjami), vrne v lokalno okolje oziroma skupnost. V tem oziru bo nujno povezovanje z lokalnim okoljem predvsem z vidika ugotavljanja dejanskih potreb in možnosti za podporo v skupnost. Pri tem bo treba izboljšati tudi sodelovanje z nevladnimi organizacijami, ki predstavljajo pomemben potencial za povečanje dostopnosti do uporabnikov in za razvoj preventivnih in inovativnih skupnostnih storitev. Prav tako bo potrebno omogočiti obstoječim institucijam, da ustrezno preblikujejo svoje storitve. Želimo, da izvajalci institucionalnega varstva razvijajo in širijo svojo ponudbo s skupnostnimi storitvami za starejše, saj imajo za to vso potrebno znanje in izkušnje. Približno 30% domov za starejše danes že izvaja storitve v skupnosti, kar bi želeli razširiti vsaj na 50% izvajalcev institucionalnega varstva.

Ob tem bomo razvijali programe, prilagojene potrebam določenih ciljnih skupin, z namenom, da se razvijejo skupnostne storitve, ki bodo zagotovile proces deinstucionalizacije. (npr. populacija, ki je vključena v varstveno delovne centre, socialno varstvene zavode, posebne in kombinirane socialne zavode, zavode za usposabljanje, potrebuje krizne nastanitve oz nastanitve ob izhodu iz sistema rejništva). Za nekatere od navedenih skupin namreč v okviru obstoječega sistema ni ustreznih prilagojenih programov in storitev.

Ukrepi v okviru tega specifičnega cilja so povezani z Resolucijo o nacionalnem planu zdravstvenega varstva 2015 – 2020, zato se ne bodo izvajali, dokler se EK ne bo strinjala s tem, da je predhodna pogojenost izpolnjena.

- V podporo reformi dolgotrajne oskrbe bodo podprti naslednji ukrepi, namenjeni zlasti starejši populaciji:
  - izvedba pilotnih projektov, ki bodo podpirali prehod v izvajanje systemskega zakona o dolgotrajni oskrbi, in vključujejo:
    - vzpostavitev in delovanje enotne vstopne točke;
    - usposabljanja strokovnega osebja;
    - razvoj z IKT podprtih storitev in IKT podporne strukture.
  - Prilagoditev in preoblikovanje obstoječih mrež institucionalnega varstva ter vstop novih izvajalcev za nudenje skupnostnih storitev in programov za starejše, kar bo vključevalo zlasti:
    - Izdelave analiz potreb v posamezni regiji, razvoj konceptov.;
    - Izobraževanje in usposabljanje osebja;

- Pilotna izvedba razvitih skupnostnih storitev z vključevanjem uporabnikov (en projekt na regijo za preoblikovanje obstoječih mrež in en projekt na regijo za nove izvajalce skupnostnih storitev)
- Za zagotovitev skupnostnih storitev za odrasle in otroke, ki se jim omogoča deloma samostojno življenje:
  - analiza potreb in stroškov ter potrebnih sprememb zakonodaje za spodbuditev izhoda iz institucij z razvojem mreže ključnih oseb;
  - razvoj skupnostnih programov in storitev v procesu deinstitucionalizacije za posamezne ciljne skupine uporabnikov institucionalnega varstva s težavami v duševnem zdravju in duševnem razvoju (zlasti populacija, ki je vključena v varstveno delovne centre, socialno varstvene zavode, posebne in kombinirane socialne zavode, zavode za usposabljanje, potrebuje krizne nastanitve oz nastanitve ob izhodu iz sistema rejništva), ki so sposobni delno samostojnega življenja, vključno z razvojem alternativnih in inovativnih oblik bivanja za vse starostne skupine uporabnikov;

Ciljne skupine: strokovno in tehnično osebje v enotni vstopni točki, izvajalci storitev in programov ter osebe, ki potrebujejo integrirane skupnostne storitve in programe

Upravičenci za sredstva: javni izvajalci zdravstvenih in socialnih storitev in programov in njihove skupnosti, vzgojno izobraževalni zavodi, nevladne organizacije in humanitarne organizacije, institucije lokalnega in regionalnega razvoja, zavodi in skupnosti zavodov, izvajalci socialnovarstvenih storitev in programov, mladinski centri, socialna podjetja, zaposlitveni centri, zasebne organizacije in socialni partnerji ter drugi, ki lahko s svojim delom in udejstvovanjem pripomorejo k izvajanju ukrepov prednostne naložbe.

2.9.4.1.2. *Vodilna načela za izbor:*

Za izbor prihodnjih ukrepov bodo veljala opredeljena horizontalna načela. Poleg teh pa bodo imeli pri izboru prednost projekti, ki bodo:

- obsegali območja z nižjo stopnjo pokritosti s skupnostnimi storitvami;
- spodbujali dostopnost za invalide;
- vključevali ključne deležnike;
- prispevali k izmenjavi izkušenj, rezultatov in dobrih praks na regionalni, nacionalni in transnacionalni ravni.

Nekatera specifična dodatna načela za izbor pa se bodo oblikovala ob izvedbi razpisa.

2.9.4.1.3. *Načrtovana uporaba finančnih instrumentov*

Ni predvidena.

2.9.4.1.4. *Načrtovana uporaba velikih projektov*

Ni predvidena.

2.9.4.1.5. *Kazalniki učinka (realizacije)*

Tabela 58 Kazalniki učinka

ID	Kazalnik (naziv kazalnika)	Merska enota	Sklad	Kategorija regije	Ciljna vrednost (2023)	Vir podatka	Pogostost poročanja
9.15	Število zaposlenih koordinatorjev v enotni vstopni točki	Število	ESS	V	15	Spremljanje	Enkrat letno
9.16	Število vključenih	Število	ESS	V	500	Spremljanje	Letno
9.17	Število vključenih starejših	Število	ESS	V	400	Spremljanje	Letno
9.18	Število vključenih odraslih in otrok	Število	ESS	V	100	Spremljanje	Letno
9.16	Število vključenih	Število	ESS	Z	500	Spremljanje	Letno
9.17	Število vključenih starejših	Število	ESS	Z	400	Spremljanje	Letno
9.18	Število vključenih odraslih in otrok	Število	ESS	Z	100	Spremljanje	Letno

2.9.5. Vlaganje v zdravstveno in socialno infrastrukturo, ki prispeva k razvoju na nacionalni, regionalni in lokalni ravni, zmanjšanju neenakosti pri zdravstvenem statusu, spodbujanju socialne vključenosti z lažjim dostopom do družbenih, kulturnih in rekreacijskih storitev, ter prehodom z institucionalnih storitev na skupnostne oblike storitev

Specifični cilj: Izboljšanje kakovosti skupnostnih storitev oskrbe

Večina javnih zavodov za izvajanje institucionalnega varstva je bila zgrajena v 70. in 80. letih in po svoji arhitekturni zasnovi sodi v t.i. drugo oz. tretjo generacijo zavodov, nekaj pa jih deluje še v bistveno starejših objektih. Soočajo se s problemom neprilagojenosti sedanjim potrebam dejavnosti, tako z vidika bivalnih pogojev kot konceptov dela. Le ti morajo temeljiti na psihosocialnih konceptih, ki so usmerjeni v uporabnika in njegove potrebe in naredijo institucijo za uporabnika prijaznejšo in bolj odprto v skupnost. Izvajalci institucionalnega varstva morajo razvijati in širiti svojo ponudbo s skupnostnimi storitvami za ciljne skupine, saj imajo za to že delno zagotovljena potrebna znanja in izkušnje. Približno 30 % tovrstnih izvajalcev danes že izvaja storitve v skupnosti, kar bi želeli razširiti vsaj na 50 % izvajalcev institucionalnega varstva.

Za prehod v skupnostne oblike storitev pa bo s ciljem deinstitucionalizacije potrebno razviti še nove storitve in vključiti nove izvajalce teh storitev. Gre za širitev mreže z manjšimi enotami za podprto bivanje (assisted living) in nadgradnjo bivalnih in stanovanjskih skupin ter individualnih stanovanjskih enot. Vse te oblike so trenutno premalo razvite in namenjene predvsem ciljnim skupinam na področju duševnega zdravja, za druge ciljne skupine (osebe s težavami v duševnem razvoju ter s telesno in senzorno invalidnostjo; starejša populacija z otroki, ki imajo duševne motnje; starejše osebe v varstveno delovnih centrih; stanovanjske skupine za mlade – prehodi iz zavoda, rejništva ter krizne namestitve) pa tovrstnih namestitev še ni na voljo in jih je potrebno zagotoviti. Ob tem pa bomo ukrepe usmerjali še naprej v razvoj in nadgradnjo mreže nastanitev v bivalnih enotah za populacijo z motnjami v duševnem zdravju, predvsem zaradi rastočega števila te populacije.

Cilj bo dosežen z investicijami v infrastrukturo, v katero bodo umeščene skupnostne storitve, ki jih bomo modernizirali ali razvili na novo v okviru druge prednostne naložbe. Za doseg tako zastavljenega cilja bomo investicije usmerjali zlasti v preoblikovanje infrastrukture mreže izvajalcev institucionalnega varstva, v gradnjo oz. pridobitev mreže bivalnih in stanovanjskih ter individualnih enot za zagotavljanje nastanitev pri skupnostnih oblikah pomoči osebam, ki so odvisne od pomoči drugih ter v vzpostavitev infrastrukture za zagotavljanje storitev oskrbe in

zdravja na daljavo, vključno s kapacitetami za starejše. Poseben poudarek bo na sinergijskih učinkih vlaganj v infrastrukturo, ki bodo naslovila več različnih skupin uporabnikov in reševanja njihovega bivanjskega položaja ter socialnim inovacijam.

Skupno ocenjujemo, da bomo lahko z naložbami v bivalne objekte, v katerih bomo razvijali nove oblike skupnostne podpore in pomoči namestili okvirno 1.100 oseb, kar je okoli 27 % oseb s posebnimi potrebami v vseh starostnih obdobjih, ki so sedaj v institucijah.

Ukrepi v okviru te prednostne naložbe, ki so povezani z Resolucijo o nacionalnem planu zdravstvenega varstva 2015 – 2020, se ne bodo izvajali, dokler se EK ne bo strinjala s tem, da je predhodna pogojenost izpolnjena.

V okviru tega specifičnega cilja pričakujemo naslednji rezultat: **Premestitev deleža oseb iz institucij v skupnostne oblike oskrbe**

Tabela 59 Specifični kazalniki rezultatov

ID	Kazalnik	Kategorija regije	Merska enota	Skupni kazalnik učinka kot osnova	Izhodiščna vrednost	Merska enota za izhodišče in cilj	Izhodiščno leto	Ciljna vrednost (2023)	Vir podatkov	Pogostost poročanja
9.19	Število oseb v institucijah	V	Število		2900	Število	2014	770	Spremljanje	Letno poročilo
9.19	Število oseb v institucijah	Z	Število		1300	Število		330		

* V primeru ESRR in KS so lahko ciljne vrednosti kvalitativne ali kvantitativne.

2.9.5.1. Ukrepi, ki jim je podpora namenjena v okviru prednostne naložbe

2.9.5.1.1. Opis vrste in primerov ukrepov, ki jim je namenjena podpora, in njihovega pričakovanega prispevka k specifičnim ciljem, po potrebi vključno z opredelitvijo glavnih ciljnih skupin in vrst upravičencev

V okviru te prednostne naložbe bo Slovenija podprla zlasti ukrepe namenjene vzpostavitvi infrastrukturnih pogojev za podporo deinstitucionalizaciji in razvoju skupnostnih oblik socialnih in zdravstvenih storitev in pomoči, in sicer:

- modernizaciji mreže obstoječih domov za starejše v smeri preoblikovanja v centre za nudenje različnih skupnostnih storitev, vključno z IKT podprtimi storitvami, ki bodo predvidoma razvite v okviru druge prednostne naložbe tega tematskega cilja,
- gradnji oz. pridobitvi mrež skupinskih in individualnih bivalnih enot za izvedbo deinstitucionalizacije na področju invalidnosti in duševnega zdravja,
- vzpostavitvi dnevni in medgeneracijskih centrov, kjer se bodo izvajale integrirane socialne in zdravstvene storitve,
- modernizaciji mobilnih enot za podporo programom, namenjenih osebam iz druge prednostne naložbe te osi in drugim z različnimi oblikami zasvojenosti.

Ciljne skupine: različne skupine oseb, ki potrebujejo dolgotrajno pomoč in oskrbo, uporabniki socialno-varstvenih in zdravstvenih storitev.

Upravičenci za sredstva: izvajalci zdravstvenih in socialnih storitev in programov in njihove skupnosti, vzgojno izobraževalni zavodi, nevladne organizacije in humanitarne organizacije, institucije regionalnega in lokalnega razvoja, mladinski centri, socialna podjetja, zaposlitveni

centri, zasebne organizacije ter drugi, ki lahko s svojim delom in udejstvanjem pripomorejo k izvajanju ukrepov prednostne naložbe.

2.9.5.1.2. *Vodilna načela za izbor:*

Poleg opredeljenih horizontalnih načel, bodo, v okviru te prednostne naložbe, če bo relevantno, naknadno oblikovana tudi dodatna načela za izbor. Prednost bodo imeli projekti s sinergijskimi učinki, ki bodo naslavljali več ciljnih skupin uporabnikov oziroma bodo vključevali več integriranih storitev za uporabnike.

2.9.5.1.3. *Načrtovana uporaba finančnih instrumentov*

Ni predvidena

2.9.5.1.4. *Načrtovana uporaba velikih projektov*

Ni predvidena

2.9.5.1.5. *Kazalniki učinka (realizacije)*

Tabela 60 Kazalniki učinka

ID	Kazalnik (naziv kazalnika)	Merska enota	Sklad	Kategorija regije	Ciljna vrednost (2023)	Vir podatka	Pogostost poročanja
9.20	Število enot, v katere je bilo investirano	Število	ESRR	V	73	Spremljanje	Letno
9.20	Število enot, v katere je bilo investirano	Število	ESRR	Z	57	Spremljanje	Letno

2.9.6. Spodbujanje socialnega podjetništva in poklicnega vključevanja v socialna podjetja ter socialnega in solidarnega gospodarstva, da bi vsem olajšali dostop do zaposlitve

Specifični cilj: Povečati obseg dejavnosti in zaposlitve v sektorju socialnega podjetništva

Aktivnosti za oživitev socialnega podjetništva v Sloveniji v zadnjih nekaj letih sovpadajo z začetki gospodarske krize, ki so spodbudili iskanje drugačnih, trajnih in bolj družbeno odgovornih poslovnih modelov v gospodarskih družbah, ki bi odprli nove možnosti za zaposlovanje naraščajočega števila brezposelnih, predvsem tistih, ki za svojo delovno vključenost potrebujejo prilagojeno delovno okolje. Prav tako je socialno podjetništvo s svojimi načeli v Sloveniji vedno bolj prepoznano kot tista organizacijska oblika podjetništva, ki lahko ustrezno odgovori na naraščajočo potrebo po socialnih inovacijah in razvoju novih, predvsem socialnih storitev in produktov ter je močno vpeta v regionalno in lokalno okolje.

Ker je socialno podjetništvo v Sloveniji še v fazi razvoja¹⁰³, je treba v prvi fazi zagotoviti ustrezne pogoje in podporno okolje za nastanek močnih in vzdržnih socialnih podjetij, ki se bodo ustrezno razvijala, kakovostno odzivala na potrebe ter bodo imela dovolj potenciala in znanja za razvoj storitev in nudenje zaposlitev ter podporo osebam, ki ne morejo konkurirati običajnim zahtevam na trgu dela.

¹⁰³ tudi Zakon o socialnem podjetništvu je bil sprejet šele v letu 2011

OECD¹⁰⁴ ugotavlja, da so v Sloveniji zaviralni dejavniki razvoja socialnega podjetništva med drugim tudi v pomanjkanju sposobnosti organizacij socialne ekonomije. Pomembna je ugotovitev, da je velik del ovir za razvoj posledica pomanjkljivosti splošnih podjetniških znanj.

Socialna podjetja lahko ponudijo rešitve za povečanje dostopnosti do socialnih storitev, predvsem tistih, povezanih s staranjem prebivalstva in dolgotrajno oskrbo v okviru procesa deinstitutionalizacije, pa tudi drugih storitev z namenom zagotavljanja boljše socialne vključenosti na regionalnem, predvsem pa na lokalnem nivoju. Omogočajo lahko tudi usposabljanje in zaposlovanje tistih oseb, ki so bile vključene v programe socialne aktivacije, vendar se kljub doseženemu napredku še ne morejo vključiti na trg dela pa tudi drugim težje zaposljivim osebam, ki se zaradi različnih razlogov ne morejo neposredno vključiti na trg dela.

Regijska porazdeljenost socialnih podjetij v evidenci MDDSZ¹⁰⁵ Kaže na to, da ta močno prevladujejo v KRVS, kjer ima sedež kar 72 % socialnih podjetij v evidenci (prevladujoč tip je B). To je predvsem odraz slabšanja gospodarske slike v tem delu Slovenije in je neposredno povezano s porastom brezposelnosti, pa tudi zaradi izvajanja Zakona o razvojni podpori Pomurski regiji, ki je , kot pogoj za prijavo na javni razpis za spodbujanje socialnega podjetništva zahteval sedež socialnega podjetja v tej regiji. K ustanavljanju socialnih podjetij so prispevale tudi spodbude MDDSZ v okviru javnih del v jeseni leta 2013, in sicer za zaposlovanje dolgotrajno brezposelnih v socialnih podjetjih in potencialnih socialnih podjetij, ki so pogojevale spodbude s finančnim prispevkom občin. Na slednje so se dobro odzvale predvsem občine iz KRVS, predvsem zaradi perečega povečanja brezposelnosti.

Ukrepi tega prednostne naložbe se bodo ustrezno dopolnjevali z ukrepi prednostne osi 3, torej z ukrepi s področja povečevanja konkurenčnosti socialnih podjetij (npr. možnost dostopa do virov financiranja, in drugih podpornih storitev za podjetja,...).

V okviru tega specifičnega cilja pričakujemo naslednji rezultat:

- povečati delež zaposlenih od vključenih v ukrepe za spodbujanje socialnega podjetništva

Tabela 61 Specifični kazalniki rezultatov

ID	Kazalnik	Kategorija regije	Merska enota za kazalnik	Skupni kazalnik učinka kot osnova	Izhodiščna vrednost	Merska enota za izhodišče in cilj	Izhodiščno leto	Ciljna vrednost (2023),	Vir podatkov	Pogostost poročanja
9.21	Delež oseb, ki bodo zaposleni ob izhodu	V	%		20	razmerje	2014	25	MDDSZ	Letno
9.21		Z			20			25		

¹⁰⁴

<http://www.oecd.org/employment/leed/conferenceimprovingocialinclusionatthelocallevelthroughthesocialeconomypresentationoftheoecdreportljubljanaslovenia.htm>

¹⁰⁵ Od pričetka uveljavitve zakona na podlagi evidence pri MDDSZ deluje 49 socialnih podjetij (stanje avgust 2014 je objavljeno na spletni strani MDDSZ

http://www.mddsz.gov.si/si/delovna_podrocja/trg_dela_in_zaposlovanje/socialno_podjetnistvo/evidenca_so_p/

2.9.6.1. Ukrepi, ki jim je podpora namenjena v okviru prednostne naložbe

2.9.6.1.1. *Opis vrste in primerov ukrepov, ki jim je namenjena podpora, in njihovega pričakovanega prispevka k specifičnim ciljem, po potrebi vključno z opredelitvijo glavnih ciljnih skupin in vrst upravičencev*

Na podlagi intenzivnih pogajanj države s socialnimi partnerji, je država v letu 2013 sprejela Strategijo razvoja socialnega podjetništva za obdobje 2013-2016¹⁰⁶, ki definira tri strateške razvojne cilje socialnega podjetništva, in sicer povečanje prepoznavnosti socialnega podjetništva in vedenje o načelih socialnega podjetništva, nadgradnja obstoječega podpornega okolja za podjetništvo in spodbujanje zaposlovanja ranljivih skupin na trgu dela. V skladu s strategijo je za obdobje 2014 - 2015 sprejela tudi Program ukrepov za leti 2014 –2015¹⁰⁷ za izvajanje strategije razvoja socialnega podjetništva, ki med drugim predvideva izvajanje ukrepov predvidenih v okviru te prednostne naložbe.

V okviru te prednostne naložbe je podpora namenjena:

- Podporni shemi, ki vključuje programe usposabljanj, izobraževanj, mentorstva ter svetovanj za vse deležnike v okviru socialnega podjetništva, mreženju, promociji, itd.;
- Vključevanju ranljivih skupin v socialna podjetja (informiranje, motiviranje in podpora pri vključevanju v zaposlitev v socialnih podjetjih ali pri vključevanju v delovna usposabljanja za osebe iz posameznih ranljivih skupin);
- Razvoj dejavnosti in zaposlovanje v obstoječih ali novih socialnih podjetjih z namenom razvoja skupnostnih oblik nege in skrbi za ciljne skupine, še posebej v povezavi z ukrepi prve in druge prednostne naložbe.

Ciljne skupine: Socialna podjetja, ciljne skupine v skladu z Zakonom o socialnem podjetništvu in tiste, ki bodo zaključile programe socialne aktivacije.

Upravičenci:

Socialna podjetja, regionalne razvojne agencije, točke VEM, nevladne organizacije, socialni partnerji, zbornice in združenja ter druge razvojne institucije na regionalni ravni, javne agencije (npr. SPIRIT, itd.), nosilci socialnih inovacij in drugi, ki lahko s svojim delovanjem prispevajo k dosegu ciljev prednostne naložbe.

2.9.6.1.1. *Vodilna načela za izbor*

Za izbor prihodnjih ukrepov bodo veljala opredeljena horizontalna načela. Poleg teh pa bodo imeli pri izboru prednost tista socialna podjetja oziroma njihovi konzorciji, ki bodo:

- lahko zagotavljala trajne zaposlitve tudi po izteku obdobja veljavnosti podpore;
- imela izdelano analizo potreb in potencialov na strani ponudbe in povpraševanja;
- ustanovljena s strani ranljivih skupin, od česar bodo odvisni tudi pogoji za dodeljevanje sredstev (tip in višina);
- razširjali inovativne rešitve za obravnavo potreb ranljivih skupin;
- prednostno obravnavala področja, relevantna za zeleno gospodarstvo in bodo vključevala širše cilje trajnostnega razvoja.

2.9.6.1.2. *Načrtovana uporaba finančnih instrumentov*

V okviru te prednostne naložbe ni predvidena možnost uporabe finančnih instrumentov.

2.9.6.1.3. *Načrtovana uporaba velikih projektov*

¹⁰⁶ http://www.mddsz.gov.si/fileadmin/mddsz.gov.si/pageuploads/images/zaposlovanje/Strategija_socialnega_podjetnistva_-_sprejeta_na_vladi.doc

¹⁰⁷ http://www.mddsz.gov.si/fileadmin/mddsz.gov.si/pageuploads/dokumenti__pdf/zaposlovanje/Program_ukrepov_2014-2015_za_izvajanje_strategije_razvoja_socialnega_podjetnistva.pdf

Ni predvidena.

2.9.6.1.4. Kazalniki učinka (realizacije)

Tabela 62 kazalniki učinka

ID	Kazalnik (naziv kazalnika)	Merska enota	Sklad	Kategorija regije	Ciljna vrednost (2023)	Vir podatka	Pogostost poročanja
9.22	Število vključenih oseb	število	ESS	V	550	Spremljanje	Letno
		število	ESS	Z	450	Spremljanje	Letno
9.23	Število podprtih socialnih podjetij	število	ESS	V	55	Spremljanje	Letno
		število	ESS	Z	45	Spremljanje	Letno

2.9.7. Vlaganja v okviru strategij lokalnega razvoja, ki ga vodi skupnost

Specifični cilj: Boljša gospodarska in socialna vključenost skupnosti na območjih LAS

S strategijami lokalnega razvoja, ki ga vodi skupnost bomo naslovili razvojne izzive, kot so visoka rast brezposelnosti in pomanjkanje delovnih mest na upravičenih področjih za izvajanje, tudi na problemskih območjih, kjer je stopnja registrirane brezposelnosti še višja;¹⁰⁸ in kjer so še posebej prizadete ranljive skupine prebivalstva. K temu prispevajo zlasti šibka podjetniška iniciativa, pomanjkanje ustrezne stopnje inovativnosti in slabo razvito podporno okolje. Struktura poslovnih subjektov je v glavnem sestavljena iz nizkega deleža podjetij, ki predstavljajo inovacijski potencial območja in so potencialni generator rasti in lokalnega razvoja. Med podjetji je največji delež tistih, ki so na začetni razvojni stopnji in niso sposobna dosegati načrtovanih poslovnih pokazateljev.

Zaradi šibke gospodarske dejavnosti, selitve poslovnih in storitvenih dejavnosti na obrobja večjih mest, slabšega dostopa do javnih storitev in neustrezne infrastrukturne opremljenosti, slabših prometnih povezav ter posledičnega izseljevanja mladih, je demografsko stanje posameznih območij zaskrbljujoče. To velja tako za urbane kot za podeželske predele na upravičenih območjih. Še posebej pereča pa je ta problematika v bolj oddaljenih, problemskih in obmejnih območjih, kjer je na razmeroma nizki ravni tudi izobrazbena struktura prebivalstva, predvsem zato, ker v strukturi prevladuje delež starejšega prebivalstva, ki dosega nižjo stopnjo izobrazbe. Izseljevanje za seboj pušča tudi opuščena območja in objekte, ter prispeva k degradaciji kulturne krajine.

Identificirani izzivi se bodo na lokalni, subregionalni in regionalni ravni reševali na podlagi izdelanih SLR. Lokalna partnerstva bodo identificirala ter v SLR vključila področja ukrepanja, ki so relevantna za njihove lokalne potrebe. S podporo gospodarskim dejavnostim in vlaganji v človeške potenciale ter manjšimi vlaganji v prenavo bo mogoče na območjih LAS, vzpostaviti pogoje za njihovo razvojno prestrukturiranje. Vlaganja bodo, preko oblikovanja inovativnih partnerstev, namenjena izvajanju manjših projektov, ki bodo odgovarjali na lokalne izzive in priložnosti in bodo dopolnjevala vlaganja v projekte, ki se bodo financirali v okviru drugih prednostnih osi.

¹⁰⁸ Problemska območja so oblikovana skladno s 24. in 25. členom Zakona o spodbujanju skladnega regionalnega razvoja oziroma prejemajo razvojno pomoč po Zakonu o razvojni podpori Pomurski regiji v obdobju 2010–2015 ali Zakonu o popotresni obnovi objektov in spodbujanju razvoja v Posočju.

Z vključevanjem deležnikov v faze priprave, odločanja in izvajanja projektov se bosta razvijala in krepila tudi človeških potencial in inovativnost prebivalcev teh območij.

Rezultati, ki jih želimo doseči v okviru tega specifičnega cilja so:

- ustvarjanje pogojev za nova delovna mesta;
- povečanje socialne vključenosti preko spodbujanja inovativnih partnerstev;
- varovanje okolja.

Tabela 63 Specifični kazalniki rezultatov

ID	Kazalnik	Kategorija regije	Merska enota za kazalnik	Skupni kazalnik učinka kot osnova	Izhodiščna vrednost	Merska enota za izhodišče in cilj	Izhodiščno leto	Ciljna vrednost (2023),	Vir podatkov	Pogostost poročanja
9.24	Zadovoljstvo z lokalnim trgom dela*	V	odstotek		9**		2012	15***	Human Development Report	letno
		Z			9			15		

* Kazalnik meri delež respondentov, ki so odgovorili "dobro" na vprašanje Gallup World Poll "Ko pomislite na situacijo glede možnosti na trgu dela v mestu ali na območju, kjer danes živite, ali bi rekli, ali je sedaj dober ali slab čas pri iskanju službe?" Uporablja ga Human Development Report.

** Izhodiščna vrednost temelji na podatkih za leto 2012 za celotno območje Slovenije, zato sta izhodiščni vrednosti enaki.

*** Ciljna vrednost je enaka za obe kohezisjski regiji, ker se podatki merijo na nacionalni ravni. Glede na to, da število LAS še ni znano ni mogoče opredeliti kakšna bo njihova delitev med KRVS in KRZS, zato je ciljna vrednost opredeljena za celotno Slovenijo.

Ukrepi, ki jim je podpora namenjena v okviru prednostne naložbe

2.9.7.1.1. Opis vrste in primerov ukrepov, ki jim je namenjena podpora, in njihovega pričakovanega prispevka k specifičnim ciljem, po potrebi vključno z opredelitvijo glavnih ciljnih skupin in vrst upravičencev

V okviru te prednostne naložbe so predvideni naslednji ukrepi, ki se bodo izvajali v sklopu treh področij ukrepanja, kot so opredeljena v partnerskem sporazumu, in sicer: ustvarjanja delovnih mest, varstva okolja in ohranjanja narave ter večje vključenosti ranljivih skupin:

Ustvarjanje delovnih mest:

- **Spodbujanje podjetniških aktivnosti in inovativnih razvojnih partnerstev:** v okviru tega ukrepa se pričakuje podpora aktivnostim za povečanje podjetnosti, ustvarjalnosti in inovativnosti ter aktivnosti, ki bodo prispevale k ustvarjanju pogojev za izvajanje podjetniških iniciativ, kot npr.: razvoj primernih orodij za aktivacijo, vzpostavitev neformalnih mrež za spodbujanje podjetništva (predvsem socialnega podjetništva, MSP), razvoj ponudbe lokalnih proizvodov in storitev v upravičenih območjih, vključno z oblikovanjem mreže lokalnih ponudnikov, aktivnosti za oživljanje vaških in mestnih jeder ipd.

Večja vključenost ranljivih skupin:

- **Krepitev sodelovanja z institucionalnim okoljem za povečanje socialne vključenosti:** v okviru tega ukrepa se pričakuje podpora aktivnostim, ki bodo prispevale k aktivaciji deležnikov v povezavi z institucionalnim okoljem v navezavi na obstoječo socialno infrastrukturo na lokalni in regionalni ravni za namen povečanja socialne vključenosti V okviru tega ukrepa bo lahko med drugim podprto: intervencijsko delo z mladimi, aktivnosti v smeri ustvarjanja inovativnih partnerstev

za oblikovanje mreže storitev za starostnike in spodbujanje ukrepov aktivnega staranja, ipd.

- **Povečanje dostopnosti do storitev na lokalni ravni in odpravljanje revščine:** v okviru tega ukrepa se pričakuje podpora aktivnostim, ki bodo prispevale k zmanjšanju tveganja revščine in povečanju kakovosti življenja v upravičenih območjih kot npr.: spodbujanja zdravega in aktivnega življenjskega sloga, co-housing in stanovanjske kooperative ter vzpostavljanje participativnih proračunov lokalnih skupnosti, ipd.

Varstvo okolja in ohranjanje narave

- **Izboljšanje stanja okolja:** v okviru tega ukrepa se pričakuje podpora aktivnostim, ki bodo poleg izboljšanja stanja okolja prispevale tudi k zmanjševanju emisij toplogrednih plinov ter k podpori ustanavljanju nizkoogljičnih skupnosti in skupnosti brez odpadkov kot npr.: vlaganja v manjšo okoljsko infrastrukturo, manjše prenove degradiranih in industrijskih območjih in t.i. brownfield investicije, vlaganje v infrastrukturo manjšega obsega, kjer bo to relevantno in upravičeno, obnova sistema tematskih poti in spremljajoče infrastrukture, aktivnosti za pospeševanje urbane trajnostne mobilnosti in energetske učinkovitosti, s tem pa spodbujanje okolju prijaznega gospodarstva, temelječega na učinkoviti rabi virov, ter izobraževanja, usposabljanja in dvig osveščenosti lokalnega prebivalstva tudi v zvezi z zmanjševanjem energetske revščine, ustvarjanja zelenih delovnih mest, izboljševanja stanja vodotokov, ipd.

Ciljne skupine podjetniki posamezniki, pravne osebe javnega in zasebnega prava, mladi (osipniki, odvisniki, mladoletni prestopniki, otroci in mladostniki iz družin, v katerih je prisotno nasilje itd.) in druge ranljive skupine (ženske žrtve nasilja, migrantke, pripadnice etničnih manjšin itd.), dolgotrajno brezposelne osebe, starejši, nevladne organizacije, interesna ali druga združenja na lokalni ravni, lokalne ali teritorialne iniciative.

Upravičenci: lokalne akcijske skupine (LAS), pravne osebe javnega in zasebnega prava, nevladne organizacije, institucije regionalnega razvoja

2.9.7.1.2. Vodilna načela za izbor

Izbor SRL in LAS v okviru te prednostne osi bo izveden na podlagi skupnih meril, ki bodo veljali za vse tri sklade EU. Poleg tega bodo SLR upoštevala za sklad ESRR tudi naslednja merila:

- usklajenost izvedbenega dela SLR in relevantnega regionalno razvojnega programa,
- prispevek SLR k doseganju ciljev relevantnega regionalno razvojnega programa,
- inovativnost predlaganih ukrepov v SLR za reševanje urbane problematike v manjših mestih in urbanih območjih.

2.9.7.1.3. Načrtovana uporaba finančnih instrumentov

V okviru te prednostne naložbe ni načrtovana uporaba povratnih virov.

2.9.7.1.4. Načrtovana uporaba velikih projektov

Ni predvidena.

2.9.7.1.5. Kazalniki učinka (realizacije)

Tabela 64 Kazalniki učinkov

ID	Kazalnik (naziv kazalnika)	Merska enota	Sklad	Kategorija regije	Ciljna vrednost (2023)	Vir podatka	Pogostost poročanja
9.25	Število deležnikov na lokalni ravni, vključenih v izvajanje projektov CLLD	število	ESRR	V	120		letno
		število	ESRR	Z	60		letno
9.26	Št. prebivalcev, ki živijo na območjih s strategijami lokalnega razvoja	število	ESRR	V	722.000**	spremljanje	letno
		število	ESRR	Z	658.000**	spremljanje	letno
9.27	Število podprtih partnerstev*	število	ESRR	V	16	spremljanje	letno
		število	ESRR	Z	8	spremljanje	letno

* partnerstvo je oblika povezave, ki jo oblikujeta najmanj dva ali več deležnikov na lokalni ali regionalni ravni z namenom skupnega izvajanja operacije, ki se financira v okviru instrumenta CLLD. Deležniki so lahko predstavniki civilne družbe, institucije na lokalni in tudi regionalni ravni, mrežne organizacije, pravni subjekti javnega in zasebnega prava ipd.

** Po oceni na območjih LAS, upravičenih do sredstev ESRR živi 1.380.000 prebivalcev. Preračun števila za KRVS in KRZS je narejen glede na splošno razmerje števila prebivalcev v obeh kohezijskih regijah (KRVS 52 %, KRZS 48 %). Točne ciljne vrednosti števila prebivalcev ki živijo na območjih s strategijami lokalnega razvoja bo mogoče določiti po tem, ko bo znano število LAS in njihova razporeditev med kohezijskima regijama, pri čemer je mogoče pričakovati tudi to, da bodo posamezne LAS lahko na območju obeh kohezijskih regij.

2.9.8. Socialne inovacije, transnacionalno sodelovanje in prispevek k tematskim ciljem 1- 7

V okviru prednostne osi bomo tako kot v predhodnem programskem obdobju podpirali razvoj socialnih inovacij, predvsem programov, ki povezujejo socialno in zaposlitveno aktivacijo in zaposlovanje v socialnih podjetjih ali vključitev v delovna usposabljanja za osebe iz posameznih ranljivih skupin, kar bo pomenilo dodano vrednost programa. Posebna pozornost bo posvečena tudi skladnosti z relativno novimi področji pametne uporabe v Strategiji pametne specializacije.

Ukrepe v okviru te prednostne osi bomo smiselno povezovali z ukrepi na področju podjetništva, trajnostne rabe energije, zaposlovanja in izobraževanja.

V okviru izvajanja TC 9, bodo iz sredstev ESS podprti ukrepi, ki bodo povečali število delovnih mest v socialnem podjetništvu in posredno tudi njihov potencialni prispevek h gospodarski rasti, zniževanju revščine in podpori socialno varstvenih storitev, zdravstvu, itd. Za učinkovito podporno okolje bodo izvedena usposabljanja in prilagajanje obstoječih podpornih mrež za razvoj podjetništva in regionalnega razvoja za socialno podjetništvo. Podpora socialni podjetniški dejavnosti in mreženju bo zagotovljena tudi preko razvoja in mreže inkubatorjev socialnega podjetništva. Poleg tega bodo v projekte socialnega podjetništva vključene socialno ranljive skupine. Ukrepi in razvoj socialnega podjetništva so tesno povezani z ukrepi na področju povečevanja konkurenčnosti v okviru TC 3, kjer bodo na voljo prilagojeni finančni instrumenti sofinancirani iz ESRR (npr. mikro krediti). Skupen rezultat bo večji delež prispevka socialnega podjetništva v BDP.

2.9.9. Okvir uspešnosti

Okvir uspešnosti – ESS										
Prednost na os	Vrsta kazalnika (ključna faza izvajanja)	Identifikator	Kazalnik ali ključna faza izvajanja	Merska enota, če je ustrezno	Sklad	Kategorija regije	Mejnik za 2018	Končni cilj (2023)	Vir podatkov	Pojasnilo o pomenu kazalnika, kadar je ustrezno

	a, finančni kazalnik, kazalnik učinka ali, če je ustrezno, rezultatov										
9	Kazalnik učinka	9.8	Število oseb iz ranljivih ciljnih skupin, vključenih v program	Število	ESS	V	2.090	10.450	Spremlja nje	42,7 % sredstev ESS za prednostno os 9 za KRVS	
9	Kazalnik učinka	9.8	Število oseb iz ranljivih ciljnih skupin, vključenih v program	Število	ESS	Z	1.710	8.550	Spremlja nje	43,16 % sredstev ESS za prednostno os 9 za KRVS	
9	Kazalnik učinka	9.6	Število vzpostavljenih regionalnih mobilnih enot	Število	ESS	V	8	8	Spremlja nje	5,74 % sredstev ESS za prednostno os 9 za KRVS	
9	Kazalnik učinka	9.6	Število vzpostavljenih regionalnih mobilnih enot	Število	ESS	Z	4	4	Spremlja nje	3,55 % sredstev ESS za prednostno os 9 za KRVS	
9	Kazalnik učinka	9.9	Število podprtih medgeneracijskih centrov in centrov za družine	Število	ESS	V	5	10	Spremlja nje	5,38 % sredstev ESS za prednostno os 9 za KRVS	
9	Kazalnik učinka	9.9	Število podprtih medgeneracijskih centrov in centrov za družine	Število	ESS	Z	3	5	Spremlja nje	3,32 % sredstev ESS za prednostno os 9 za KRVS	
9	Finančni kazalnik	F1	Vložena sredstva/izdatki	EUR	ESS	V	20.300.000	100.331.530	Spremlja nje		
9	Finančni kazalnik	F1	Vložena sredstva/izdatki	EUR	ESS	Z	16.700.000	81.230.452	Spremlja nje		

Okvir uspešnosti – ESRR

Prednostna os	Vrsta kazalnika (ključna faza izvajanja, finančni kazalnik, kazalnik učinka ali, če je ustrezno)	Identifikator	Kazalnik ali ključna faza izvajanja	Merska enota, če je ustrezno	Skald	Kategorija regije	Mejnik za 2018	Končni cilj (2023)	Vir podatkov	Pojasnilo o pomenu kazalnika, kadar je ustrezno

	rezultat ov									
9	Kazalnik učinka	9.20	Število enot, v katere je bilo investirano	število	ESRR	V	0	73	Spremljan je	30 % sredstev ESRR za prednostno os 9, skupaj za obe kohezijski regiji
9	Kazalnik učinka	9.20	Število enot, v katere je bilo investirano	število	ESRR	Z	0	57	Spremljan je	
9	Faza izvajanja	K8	Objavljena javna naročila	število	ESRR	V	2		Spremljan je	
9	Faza izvajanja	K8	Objavljena javna naročila	število	ESRR	Z	2		Spremljan je	
9	Kazalnik učinka	9.26	Št. prebivalcev, ki živijo na območjih s strategijami lokalnega razvoja	število	ESRR	V	0	722.000*		40 % sredstev ESRR za prednostno os 9, skupaj za obe kohezijski regiji
9	Kazalnik učinka	9.26	Št. prebivalcev, ki živijo na območjih s strategijami lokalnega razvoja	število	ESRR	Z	0	658.000*		
	Faza izvajanja	K7	Sprejete SLR	število	ESRR	V	10			
	Faza izvajanja	K7	Sprejete SLR	število	ESRR	Z	10			
9	Finančni kazalnik	F1	Vložena sredstva	EUR		V	8.800.000	50.044.227		
9	Finančni kazalnik	F1	Vložena sredstva	EUR		Z	7.200.000	43.772.847		

** število vključuje prebivalce na območjih LAS upravičenih do sredstev ESRR

2.9.10. Kategorije intervencij

Sklad in področje ukrepanja ESS KRVS									
Tabela 1: Domena ukrepa		Tabela 2: Oblika financiranja		Tabela 3: Vrste ozemlje		Tabela 4: Teritorialni mehanizmi izvajanja		Tabela 6: Sekundarno področje v okviru ESS	
koda	€ znesek	koda	€ znesek	koda	€ znesek	koda	€ znesek	koda	€ znesek
109	49.162.450	01	49.162.450	05	49.162.450	05	49.162.450	00	
112	15.049.729	01	15.049.729	05	15.049.729	05	15.049.729	00	
113	16.053.045	01	16.053.045	05	16.053.045	05	16.053.045	00	

Sklad in področje ukrepanja ESS KRZS									
Tabela 1: Domena ukrepa		Tabela 2: Oblika financiranja		Tabela 3: Vrste ozemlje		Tabela 4: Teritorialni mehanizmi izvajanja		Tabela 6: Sekundarno področje v okviru ESS	
koda	€ znesek	koda	€ znesek	koda	€ znesek	koda	€ znesek	koda	€ znesek
109	40.990.135	01	40.990.135	05	40.990.135	05	40.990.135	00	
112	9.997.594	01	9.997.594	05	9.997.594	05	9.997.594	00	
113	13.996.632	01	13.996.632	05	13.996.632	05	13.996.632	00	

Sklad in področje ukrepanja ESRR KRVS									
Tabela 1: Domena ukrepa		Tabela 2: Oblika financiranja		Tabela 3: Vrste ozemlje		Tabela 4: Teritorialni mehanizmi izvajanja		Tabela 6: Sekundarno področje v okviru ESS	
koda	€ znesek	koda	€ znesek	koda	€ znesek	koda	€ znesek	koda	€ znesek
055	25.035.380	01	25.035.380	05	25.035.380	05	25.035.380	00	
097	15.000.000	01	15.000.000	02	15.000.000	06	15.000.000	00	

Sklad in področje ukrepanja ESRR KRZS									
Tabela 1: Domena ukrepa		Tabela 2: Oblika financiranja		Tabela 3: Vrste ozemlje		Tabela 4: Teritorialni mehanizmi izvajanja		Tabela 6: Sekundarno področje v okviru ESS	
koda	€ znesek	koda	€ znesek	koda	€ znesek	koda	€ znesek	koda	€ znesek
055	20.018.277	01	20.018.277	05	20.018.277	05	20.018.277	00	
097	15.000.000	01	15.000.000	02	15.000.000	06	15.000.000	00	

2.9.11. Povzetek načrtovne uporabe tehnične pomoči, vključno z ukrepi za krepitev administrativne zmogljivosti organov, ki sodelujejo pri upravljanju n nadzorovanju programov in upravičencev, kadar so takšni ukrepi potrebni

Uporaba tehnične pomoči se načrtuje predvsem za krepitev administrativne zmogljivosti lokalnih akcijskih skupin za pripravo in izvajanje lokalnih razvojnih strategij. Iz naslova tehnične pomoči je tako predvideno financiranje stroškov krepitev administrativne sposobnosti (t.i. capacity building), stroški podpore pri pripravi lokalnih razvojnih strategij in podobno.

2.10. Znanje, spretnosti in vseživljenjsko učenje za boljše zaposljivost

2.10.1. Utemeljitev vzpostavitve prednostne osi, ki zajema več kot eno kategorijo regij, več kot en tematski cilj ali več kot en sklad

V skladu z analizo potreb se bo Slovenija v okviru prednostne naložbe za krepitev enake dostopnosti vseživljenjskega učenja, soočila s ključnimi izzivi za izboljšanje dostopa starejšim, manj usposobljenim oziroma nižje izobraženim, zagotavljanjem ustrežnejših kompetenc zaposlenih za zmanjšanje neskladij glede na potrebe trga dela ter s spodbujanjem prožnejših oblik učenja in izboljšane poklicnega usmerjanja in karijerne orientacije okrepi kompetence mladih na vseh ravneh izobraževanja za potrebe trga dela in družbe. Pri tem se bo iz sredstev ESRR komplementarno financirala tudi IKT infrastruktura, ki je nujno potrebna za zagotovitev osnovnih predpogojev za razvoj tistih kompetenc mladih, ki so neposredno povezane z razvojem prožnejših oblik učenja oziroma inovativnih učnih okolij, vključno z e-učenjem. V okviru prednostne naložbe za izboljšanje odzivnosti sistemov izobraževanja in usposabljanja na potrebe trga dela, se bo prenovilo in izboljšalo privlačnost sistemov poklicnega in strokovnega

izobraževanja, povečalo praktično usposobljenost ter sistem poklicnega izobraževanja bolj povežalo s potrebami na trgu dela. Ukrepe se bo izvajalo v obeh kohezijskih regijah. Pri tem bo zagotovljeno prilagajanje ukrepov ciljnim skupinam.

Teritorialno bodo sredstva ESS in ESRR porazdeljena na ozemlje celotne Slovenije, saj je področje izobraževanja centralizirano in določeno z nacionalno politiko, vendar pa se bodo pri izvajanju posameznih ukrepov upoštevale razlike med regijama. Na področju vseživljenjskega učenja bo večji obseg sredstev namenjen KRVS, kar je neposredno povezano z izobrazbeno strukturo v KRVS, ki je slabša kot v KRZS, prav tako je manj oseb, vključenih v programe izobraževanja in usposabljanja¹⁰⁹ ter v programe vseživljenjskega učenja. V okviru prednostne naložbe za izboljšanje odzivnosti sistema izobraževanja na potrebe trga dela, bo ohranjen enoten pristop, s katerim se bo doseglo zastavljene cilje v obeh regijah, bo pa več sredstev, tudi ob upoštevanju vpisa (števila vključenih dijakov, študentov) ter števila šol, ki izvajajo srednješolske in višješolske programe oziroma institucij, ki izvajajo poklicno izobraževanje in usposabljanje, namenjenih za KRVS. V okviru prednostne naložbe, za razvoj IKT na področju izobraževanja, se bo prav tako ohranil enoten pristop, obseg sredstev pa bo relativno enakomerno porazdeljen v obe regiji. V primeru sistemskih ukrepov, ki se jih bo vpeljalo za obe regiji (kot npr. razvoj inovativnih učnih okolij in pedagoških strategij za izboljšanje kompetenc mladih, podpornih ukrepov za priznavanje neformalno pridobljenih znanj in svetovalne dejavnosti, nadgradnje poklicnih standardov in kurikulumov, prenove oziroma vpeljave novih modelov poklicnega izobraževanja, razvoja e-vsebin, razvoja e-storitev in e-učbenikov, usposabljanja učiteljev oziroma strokovnih delavcev ipd.), se bo v skladu s členom 70 CPR ter 13 členom Uredbe ESF lahko uporabilo načelo derogacije, pri čemer se bo ključ delitve (pro rata) definirala ob upoštevanju vpliva, ki ga imajo ukrepi na obe regiji, kot npr. število šol v posamezni regiji (56%, 44%), število dijakov (55%, 45%) in študentov višjih strokovnih šol (53%, 47%), število zavodov, ki izvajajo srednješolske (brez gimnazij) programe (54%, 46%), število višjih šol (47%, 53%) ipd. V primeru uporabe načela derogacije se bo ključ delitve, ob upoštevanju neposredne povezave s predvidenimi ukrepi in učinki ukrepov za obe regiji, bolj natančno opredelil pred potrditvijo operacij.

2.10.2. Sklad, kategorija regija in osnova za izračun podpore Unije

Sklad	ESS
Kategorija regije	V, Z
Osnova za izračun (skupni upravičeni izdatki ali upravičeni javni izdatki)	Skupni upravičeni strošek

Sklad	ESRR
Kategorija regije	V, Z
Osnova za izračun (skupni upravičeni izdatki ali upravičeni javni izdatki)	Skupni upravičeni strošek

2.10.3. Krepitev enake dostopnosti vseživljenjskega učenja za vse starostne skupine v formalnem, neformalnem in priložnostnem okolju, izpopolnjevanje znanj, spretnosti in kompetenc delovne sile

¹⁰⁹ SURS, 2012: število prvič vpisanih odraslih po spolu, starosti, vrsti izobraževanja, obliki lastni in vrsti organizacije, kohezijske regije.

ter spodbujanje prožnih možnosti učenja, vključno prek poklicnega usmerjanja in validiranja pridobljenih kompetenc

Specifični cilj 1: Izboljšanje kompetenc manj vključenih v vseživljensko učenje

Vključenost v vseživljensko učenje (VŽU) je v sodobni družbi ključni dejavnik, s katerim se zagotavlja usposobljenost udeležencev za uspešno vključevanje na trg delovne sile in družbo. Kot izhaja iz analize potreb, je v Sloveniji izrazito nizek delež vključenih starejših in nižje izobraženih (tistih, ki imajo manj kot strokovno izobrazbo¹¹⁰) v programe VŽU. Poleg podpovprečne vključenosti, podatki za Slovenijo kažejo na prevelik razkorak med najbolj in najmanj izobraženimi. Zaradi premajhne vključenosti v VŽU in slabših izhodiščnih kompetenc, se zmanjšuje sposobnost prilagajanja trgu dela in napredku na področju tehnologije, saj posamezniki niso opremljeni s kompetencami, ki bi jih potrebovali za učinkovito vključevanje na trg dela in družbo.

V okviru tega specifičnega cilja se bo v skladu z ReNPIO povečalo vključevanje v VŽU manj usposobljenih, nižje izobraženih (ISCED 1-2) ter starejših od 45 let¹¹¹ in posledično povečalo delež starejših in manj usposobljenih oziroma nižje izobraženih, ki uspešno zaključijo programe VŽU in s tem pridobijo nove kompetence.

Ukrepi za povečanje vključenosti v VŽU in zmanjšanje izobraževalnega primanjkljaja bodo naravnani na pridobivanje kompetenc posameznikov za zmanjšanje neskladij na trgu dela, krepitev sposobnosti posameznikov za hitrejše prilagajanje spremembam na trgu dela (kompetence za 21. Stoletje, OECD) ter za uspešno vključevanje v družbo. Izvajali se bodo tako programi izobraževanja, ki bodo namenjeni vertikalnemu dvigu kompetenc oziroma dvigu izobrazbene ravni, predvsem za pridobitev srednje strokovne izobrazbe (ISCED 3-4), s čimer se bo ohranilo oziroma omogočilo nove zaposlitvene možnosti navedenih ciljnih skupin, hkrati pa se bo v manjšem obsegu nadaljevalo z izvajanjem javno veljavnih programov usposabljanja za življenjsko uspešnost, ki so v procesu prenove, ter z izvajanjem neformalnih programov usposabljanja za izboljšanje temeljnih zmožnosti oziroma splošnih kompetenc, ki so se izvajali že v programskem obdobju 2007-2013. Programi usposabljanj so namenjeni pridobitvi dodatnih kompetenc v okviru že predhodno pridobljene izobrazbe in niso namenjeni dvigu izobrazbene ravni.

Med programi za izboljšanje kompetenc manj vključenih v VŽU bo posebna pozornost namenjena tudi nadaljevanju razvoja orodij in postopkov v podporo ugotavljanju in priznavanju neformalno pridobljenega znanja, ki so bila razvita v obdobju 2007-2013. Zagotovilo se bo ustrezno certificiranje in pridobitev javne listine, ki bo izkazovala poklicne kvalifikacije.

Poleg splošnih in poklicnih kompetenc bo del sredstev namenjen tudi razvoju digitalnih kompetenc oziroma znanj s področja informacijsko-komunikacijskih tehnologij, ki zaradi zniževanja življenjskega cikla kompetenc, ob hitro razvijajočem se tehnološkem napredku, hitro zastarajo in jih je potrebno nenehno izboljševati.

Rezultat ukrepov bo:

---

¹¹⁰ ISCED 3-4.

¹¹¹ Skladno z ReNPIO se kot prioriteto skupino (zaposleni) upošteva starejše od 45 let, saj je med starejšimi od 45 let visok delež manj izobraženih, kar bo, zaradi podaljšanja delovne dobe že v času programskega obdobja 2014-2020, predstavljalo vedno večji družbeno-gospodarski izziv (glej ReNPIO 2013).

- Povečanje deleža manj usposobljenih, nižje izobraženih in starejših od 45 let, ki so uspešno zaključili programe vseživljenjskega učenja in s tem izboljšali splošne, poklicne in digitalne kompetence.

Tabela 65 Specifični kazalniki rezultatov, specifični cilj 1

ID	Kazalnik	Kategorija regije	Merska enota	Skupni kazalnik učinka kot osnova	Izhodiščna vrednost*	Merska enota	Izhodiščno leto	Ciljna vrednost 2023	Vir podatkov	Pogostost poročanja
10.1	Delež udeležencev**, ki so uspešno zaključili program za pridobitev kompetenc***	V	odstotek		93,4	razmerje	2014	98	spremljanje	Letno
		Z	odstotek		97,4	razmerje	2014	98	spremljanje	Letno
10.2	Delež starejših od 45 let, ki so uspešno zaključili program za pridobitev kompetenc****	V	odstotek		94,2*****	razmerje	2014	98	spremljanje spremljanje	Letno
		Z	odstotek		97,8	razmerje		98		Letno

*Vir so podatki spremljanja operacij za pridobivanje kompetenc za odrasle od 2011 do 2014. Delež uspešnosti je izračunan na osnovi vzorca, ki zajema 23% vseh vključenih v programe. V vzorec so zajeti izvajalci, tako, da je zagotovljena enakomerna porazdelitev po državi.

**+Kazalnik 10.1 zajema vse udeležence (nižje izobraženi s slabšimi kompetencami) programov VŽU ne glede na starost, medtem ko kazalnik 10.2 zajema specifično skupino udeležencev, to je tistih starejših od 45 let, ki so hkrati nižje izobraženi in posedujejo slabše splošne kompetence.

***Za namene kazalnikov rezultata 10.1 in 10.2 se pod pojmom programi kompetence razume vse programe vseživljenjskega učenja, ki vključujejo tako dvig in/ali pridobitev izobrazbene ravni udeleženca, kot tudi usposabljanja, ki so namenjena pridobitvi dodatnih kompetenc ali neformalnih znanj. Udeleženec je uspešno zaključil program, v kolikor je po programu pridobil potrdilo ali javno listino o uspešno opravljenem programu, ki mu zagotavlja novo kompetenco ali pridobitev izobrazbene ravni.

****Vir so podatki spremljanja operacij za pridobivanje kompetenc za odrasle od 2011 do 2014. Delež uspešnosti je izračunan na osnovi vzorca, ki zajema 23% vseh vključenih v programe. V vzorec so zajeti izvajalci, tako, da je zagotovljena enakomerna porazdelitev po državi.

*****Podatki izhodiščne vrednosti kazalnika so navedeni za starejše od 55 let, saj se v programskem obdobju 2007-2013 ni beležilo podatkov za ciljno skupino starejših od 45, ki je bila opredeljena kot ključna ciljna skupina šele v ReNPIO, ki je bila sprejeta leta 2013. Ciljna vrednost kazalnika se bo spremljala za ciljno skupino starejših od 45 let.

Specifični cilj 2: Izboljšanje kompetenc zaposlenih za zmanjšanje neskladij med usposobljenostjo in potrebami trga dela

Napredek družbe in hiter razvoj gospodarskega, tehnološkega in delovnega okolja, terjajo nenehno prilagajanje, poglobljanje in nadgrajevanje znanj in kompetenc zaposlenih. Danes se zaposleni srečujejo številnimi kariernimi spremembami, zato je še toliko bolj relevantno, da se jim, skladno s potrebami na trgu dela, zagotovi, bodisi ustrezno izobrazbo in/ali usposobljenost za novo karierno pot, bodisi nadgrajevanje znanj in kompetenc za nadaljevanje ali poglobljanje kariere na njihovem aktualnem področju dela.

Z ukrepi kariernega svetovanja, informativno-svetovalne dejavnosti, dodatnih usposabljanj ter programi specializacije, prekvalifikacije in (poklicnih) izpopolnjevanj se bo vzpostavilo učinkovito vez med sistemom izobraževanja in usposabljanja ter hitro spreminjajočimi potrebami na trgu dela. Zaposlenim se bo zagotovilo znanja in kompetence, ki so nujne zaradi potreb posameznih delovnih mest (npr. nove tehnologije, delovni/poslovni procesi) ali pa predstavljajo izhodišče za začetek nove kariere poti¹¹².

¹¹² Predvideni ukrepi so del sistema vseživljenjske karierni orientacije (VKO), kjer se bo okrepilo delovanje Nacionalne koordinacijske točke za VKO, podrobneje opredeljene v okviru prednostne osi 8, ki bo usklajevala ukrepe za različne deležnike in ciljne skupine ter

Posamezniki pogosto ne poznajo vseh možnosti izobraževanj in usposabljanj, ki so na voljo in jim lahko zagotovijo znanja in kompetence, ki v danem trenutku predstavljajo dodano vrednost na trgu dela, zato bo eden primarnih ukrepov, da se jim zagotovi trajno in učinkovito svetovanje, ki jih bo, na podlagi njihovih obstoječih kompetenc, usmerilo v ustrezne programe (ne)formalnega izobraževanja in usposabljanja za pridobitev ali poglobitev znanj in kompetenc.

Programi usposabljanja bodo zaposlenim omogočili pridobitev, izboljšanje in poglobljanje tistih kompetenc, ki jih posamezniki potrebujejo na ravni delovnih mest, opravil, zaradi sprememb tehnologije, narave dela ter potreb na trgu dela, še posebej na področjih, ki šele postajajo pomembna in bodo prispevala k večji konkurenčnosti gospodarstva (skladno z SPS). Pri izvajanju ukrepov usposabljanja zaposlenih bodo upoštewane izkušnje iz programov Usposabljanje in izobraževanje zaposlenih ter Kompetenčnih centrov za razvoj kadrov.

Posebna pozornost bo namenjena programom specializacije in izpopolnjevanja v okviru javno veljavnih programov po pridobljeni izobrazbi na področju srednjega poklicnega in strokovnega izobraževanja (ISCED 3-4) ter višjega strokovnega izobraževanja (ISCED 5-8). Ti programi, ki so namenjeni izboljšanju mobilnosti med področji dela in v obdobju 2007-2013 niso bili financirani, predstavljajo enega od pomembnejših orodij za zmanjševanje neskladij med potrebami trga dela in usposobljenostjo delovne sile.

VKO za zaposlene vključuje aktivnosti svetovanja, kjer se identificira izobrazba, znanje in kompetence zaposlenih ter njihove potrebe na trgu dela. Na podlagi tega se jih usmeri v izobraževanje, usposabljanje, specializacijo, prekvalifikacijo ali dokvalifikacijo, zato se bodo pri izvajanju ukrepov upoštevale in nadgradile dobre prakse izvajanja iz obdobja 2007-2013 na področju VKO za zaposlene in svetovanja odraslim.

Rezultat ukrepov bo:

- izboljšane kompetence zaposlenih glede na potrebe na trga dela ter učinkovit sistem karijerne orientacije.

Tabela 66 Specifični kazalniki rezultatov, specifični cilj 2

ID	Kazalnik	Kategorija regije	Merska enota	Skupni kazalnik učinka kot osnova	Izhodiščna vrednost	Merska enota za izhodišče in cilj	Izhodiščno leto	Ciljna vrednost[1](2023)	Vir podatkov	Pogostost poročanja
10.3	Delež udeležencev, ki so uspešno zaključili izvedena svetovanja*	V	odstotek		65**	razmerje	2013	75	Spremljanje	Letno
		Z	odstotek		65	razmerje	2013	75	Spremljanje	Letno
10.4	Delež zaposlenih, ki so uspešno zaključili usposabljanje, dokvalifikacijo specializacijo, ali izvedli prekvalifikacije***	V	odstotek		80**	razmerje	2014	85	Spremljanje	Letno
		Z	odstotek		80	razmerje	2014	85	Spremljanje	Letno

* Za kazalnika rezultata 10.3 velja, da je udeleženec uspešno zaključil svetovanje, v kolikor se je po izvedenem svetovanju, vključili v formalno ali neformalno izobraževanje in usposabljanje ali pridobitev dodatnih kvalifikacij

** Vir: ankete Andragoškega centra Slovenija za programsko obdobje 2007-2013- ISIO.

*** Z vključitvijo zaposlenih v programe usposabljanja le-ti pridobijo znanja, spretnosti in kompetenc potrebne za izvajanje konkretnih opravil na določenem delovnem mestu.

skrbela za njihovo medsebojno usklajenost. Karierno svetovanje za ciljno skupino brezposelnih bo z ustreznimi ukrepi podprto v prednostni osi 8, medtem ko so ukrepi za šolajočo se mladino predvideni v okviru specifičnega cilja 3.

Specifični cilj 3: Spodbujanje prožnih oblik učenja ter podpora kakovostni karierni orientaciji za šolajočo se mladino na vseh ravneh izobraževalnega sistema

Vključenost mladih v izobraževanje se vse bolj podaljšuje, zato relativno pozno vstopajo na trg delovne sile in vse kasneje pridobivajo delovne izkušnje. Prav zato je pomembno, da v času izobraževanja pridobijo znanja, kompetence in spretnosti, ki jim bodo zagotavljale uspešno vključevanje na trg dela in družbo ter da se jim že v času šolanja zagotovi kvalitetno karierno orientacijo. Slovenija mora največ pozornosti nameniti krepitvi splošnih in poklicnih kompetenc mladih, ki so ključne za izboljšanje kreativnosti, podjetnosti in inovativnosti in pri katerih izkazujejo slabše učne dosežke. Zagotoviti je treba čimvečjo dostopnost, hkrati pa zagotavljati celovito in visoko kakovostno karierno oziroma poklicno orientacijo¹¹³, da bodo znanja in pričakovanja mladih bolj usklajena s potrebami na trgu dela.

V okviru tega specifičnega cilja se bo, preko spodbujanja prožnih oblik učenja, krepitve kompetenc strokovnih delavcev na vseh področjih izobraževanja ter z izvajanjem različnih modelov prehajanja med izobraževanjem in okoljem, vključno z mobilnostjo študentov in visokošolskega (VŠ) osebja izboljšalo kompetence šolajočih se posameznikov. Hkrati se bo, preko izvajanja visoko kvalitetnih storitev poklicne in karierne orientacije na vseh ravneh formalnega izobraževanja, izboljšalo odzivnost izobraževalnega sistema in pričakovanja mladih, pri čemer se bo na VŠ ravni vzpostavilo sistem za spremljanje zaposljivosti diplomantov, ki bo podlaga za napovedovanje potreb na trgu dela. Mladi se bodo usposobili za odzivanje na potrebe na trgu dela, hkrati pa opremili s kompetencami, potrebnimi za ustvarjanje delovnih mest.

Modeli in dobre učne prakse, ki so bili razviti v obdobju 2007 – 2013 na področju izobraževanja (vendar ne na področju VŠ), bodo implementirane na večjem številu šol ter nadgrajene z inovativnimi učnimi praksami (COM (2013) 654 final¹¹⁴), ki bodo usmerjene v dvig pismenosti in kompetenc, kjer mladi izkazujejo slabše učne dosežke. Pri tem bodo razvite pedagoške prakse, nadgrajene z vidika možnosti, ki jih sodobna tehnologija zagotavlja pri uveljavljanju učinkovite personalizacije in individualizacije pouka, vzporedno pa se bo izboljšalo kompetence strokovnih delavcev na področju izobraževanja za izvajanje novih, inovativnih učnih metod in praks.

Na področju sodelovanja z družbenim in gospodarskim okoljem se je v obdobju 2007-2013 izvedel pilotni projekt vključevanja študentov v programe povezovanja izobraževanja z gospodarstvom, ki se bo nagradil s povezovanjem s širšim družbenim okoljem in negospodarstvom, hkrati se bo s povečanjem mobilnosti slovenskih študentov ter VŠ učiteljev in sodelavcev na izmenjavah na tujih VŠ institucijah, z večjim vključevanjem tujih VŠ učiteljev v pedagoški proces na slovenskih VŠ zavodih ter z razvojem strateških partnerstev slovenskih in tujih VŠ institucij, izboljšalo kakovost poučevanja in razvoj učnega okolja, ki spodbuja

¹¹³ Ukrepi karierne orientacije so podporni ukrepi na področju spodbujanja prožnih oblik učenja, zato bo za te ukrepe v okviru specifičnega cilja 3 namenjen manjša obseg sredstev specifičnega cilja.

¹¹⁴ Inovativne učne prakse vključujejo gojenje pristopov skupnega in družbenega učenja, so prilagojena individualnim potrebam učečih in so utemeljena na mrežnem pristopu, temeljijo na horizontalno povezanih aktivnostih, uporabljajo odprte učne vire, gojijo odprtost navzven (povezane učne skupnosti), globalno povezane, izkoriščajo najnovejše izsledke znanosti, raziskav in razvoja, so tehnološko napredne (uporaba IKT), poudarjajo načelo učenja kjerkoli, kadarkoli, s pomočjo kogarkoli in s katerimikoli orodji, temeljijo na krepitvi zmožnosti učečih se in ne zgolj na pridobivanju informacij (glej <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/SL/TXT/PDF/?uri=CELEX:52013DC0654&from=EN> in http://www.keepeek.com/Digital-Asset-Management/oced/education/innovative-learning-environments_9789264203488-en#page18)

ustvarjalnost, inovativnost, podjetnost.¹¹⁵ Karierne centre se bo uveljavilo in glede na obdobje 2007-2013 razširilo njihovo delovanje s ciljem zagotavljanja podpore študentom v času celotnega izobraževalnega procesa do zaposlitve.

Rezultat ukrepov bo:

- povečan delež šol in visokošolskih zavodov, ki izvajajo prožnejše oblike učenja za izboljšanje kompetenc mladih in kakovostnejše storitve poklicne in karierne orientacije.

Tabela 67 Specifični kazalniki rezultatov, specifični cilj 3

ID	Kazalnik	Merska enota	Kategorija regije	Skupni kazalnik učinka kot osnova	Izhodiščna vrednost	Merska enota za izhodišče in cilj	Izhodiščno leto	Ciljna vrednost (2023)	Vir podatkov	Pogostost poročanja
10.5	Delež šol, ki so uspešno izvedle strategije prožnih oblik učenja*	odstotek	V		98**	razmerje	2014	85	Spremljanje	Letno
		odstotek	Z		98	razmerje	2014	85	Spremljanje	Letno
10.6	Delež visokošolskih zavodov, ki so uspešno izvedli strategije prožnih oblik učenja ***	odstotek	Z		100****	razmerje	2014	85	Spremljanje	Letno
		odstotek	V		100	razmerje	2014	85	Spremljanje	Letno

* Za namene kazalnikov 10.5 uspešno izvedena strategija prožnih oblik učenja pomeni, da posamezna šola sprejme strateške dokumente (enega krovnega ali več področnih) na področjih prožnih oblik učenja (npr. uvajanja IKT v izobraževanje, strategija sodelovanja z okoljem, strategija uporabe odratih učnih virov) ter navedene strateške ukrepe uvedejo v učni proces.

** Izhodiščna vrednost kazalnika 10.5 pomeni delež VIZ od tistih VIZ, ki so v okviru izvedenih razvojnih projektov in tudi na podlagi samoiniciativnosti posameznih VIZ oz. posameznikov na VIZ v programskem obdobju 2007-2013 uspešno uvedle posamezne aktivnosti prožnih oblik učenja (npr. nadgradnja strategije na tem področju, usposabljanje kadrov, razvoj in implementacija novih didaktičnih pristopov poučevanja in učenja, učna in druga gradiva, enake možnosti). V programskem obdobju 2014-2020 načrtujemo ukrepe institucionalne narave, ki bodo temeljili na celovitem pristopu na ravni posameznega VIZ (razvoj učinkovitih oblik vodenja VIZ, nadgradnja načrtov in strategij VIZ, sodelovanje in izmenjava med VIZ in drugimi institucijami, razvojni timi za različna področja (predmetna ali strokovna področja, projektni timi), usposabljanja in storitve za učitelje in ravnatelje ter njihove (e-)skupnosti, spremenjena vloga učenca preko učinkovitih oblik poučevanja in učenja (npr. personalizacija) ter sodelovanja v (e-)skupnostih, zagotavljanje enakih možnosti in dostopnosti do izobraževanja, celovita evalvacija dejavnosti vključno s samoevalvacijo ipd.) ter nadgradnji in povezovanje rezultatov že izvedenih aktivnosti. V primerjavi z obdobjem 2007-2013 se bodo ukrepi izvajali celovito, sistemsko in na večjem številu VIZ, zato je predvidena uspešnost nižja, saj je pri izvajanju potrebno upoštevati večje število dejavnikov (npr. doseganje zastavljenih standardov, povečana možnost izstopov iz projektov), ki lahko negativno vplivajo na uspešnost.

*** Uspešno izvajanje prožnih oblik učenja vključuje oblikovanje, sprejem in izvajanje strateških dokumentov (enega krovnega ali več področnih) na področjih prožnih oblik učenja, ki med drugim vključujejo inovativne učne prakse, sodelovanje z družbenim in (ne)gospodarskim okoljem in karierno svetovanje.

**** Izhodiščna vrednost kazalnika 10.6 pomeni delež visokošolskih zavodov od tistih VŠZ, ki so v programskem obdobju 2007-2013 uvedle vsaj enega od ukrepov prožnih oblik učenja (ukrepe s področja kariernih centrov, projekte spodbujanja praktičnega znanja, ukrepe inovativnega učnega okolja). V primerjavi z obdobjem 2007-2013 se bodo ukrepi izvajali celovito, sistemsko in na večjem številu VŠZ, zato je predvidena uspešnost nižja, saj je pri izvajanju potrebno upoštevati večje število dejavnikov (npr. doseganje zastavljenih standardov, povečana možnost izstopov iz projektov), ki lahko negativno vplivajo na uspešnost.

2.10.3.1. Ukrepi, ki jim je podpora namenjena v okviru prednostne naložbe

2.10.3.1.1. Opis vrste in primerov ukrepov, ki jim je namenjena podpora, in njihovega pričakovanega prispevka k specifičnim ciljem, po potrebi vključno z opredelitvijo glavnih ciljnih skupin in vrst upravičencev

V okviru specifičnega cilja 1 **Izboljšanje kompetenc manj vključenih v vseživljenjsko učenje** bodo podprti ukrepi, ki bodo osredotočeni na:

- Izvajanje programov izobraževanja in usposabljanja za dvig splošnih in poklicnih kompetenc za potrebe trga dela in za dvig izobrazbene ravni (npr. sofinanciranje šolnin

¹¹⁵ European Commission - SPEECH/14/543 10/07/2014

za pridobitev srednje strokovne izobrazbe, izvajanje javno veljavnih programov za pridobitev novih kompetenc ipd.).

- Izvajanje ukrepov ugotavljanja in priznavanja neformalnih in priložnostno pridobljenih znanj, spretnosti in veščin oz. kompetenc, ki so potrebne za uspešno vključevanje na trg dela, družbo ali v nadaljnje izobraževanje in usposabljanje (izvajale se bodo aktivnosti kot so: izdelava bank nalog za neposredno preverjanje in potrjevanje neformalno pridobljenih znanj, certificiranje neformalno pridobljenih znanj za pridobitev javne listine za poklicne kvalifikacije).
- Izvajanje programov za digitalno opismenjevanje in krepitev kompetenc s področja informacijsko komunikacijskih tehnologij.

Ciljne skupine: posamezniki (starejši od 45 let, nižje izobraženi in manj usposobljeni).

Potencialni upravičenci: ministrstva, Javni sklad RS za razvoj kadrov in štipendiranje, Zavod RS za zaposlovanje, CPI, ACS, NVO, socialni partnerji, institucije regionalnega razvoja oz. druge institucije, ki so v skladu z zakonodajo ali ustreznimi izbirnimi postopki prepoznani kot upravičenci.

V okviru specifičnega cilja 2 **Izboljšanje kompetenc zaposlenih za zmanjšanje neskladij med usposobljenostjo in potrebami trga dela** bodo podprti ukrepi, ki bodo osredotočeni na:

- Razvoj novih modelov VKO za zaposlene, tako preko kompetenčnih centrov za razvoj kadrov, kot preko celovite podpore in svetovanja zaposlenim za izboljšanje kariernih in poklicnih odločitev, katerih cilj je, da se posamezniki bodisi zaposlijo, bodisi vključijo v formalne ali neformalne programe izobraževanja in usposabljanja ali pridobijo dodatne ali nove kvalifikacije, ki jim bodo zagotavljale boljšo zaposljivost. Izvajale se bodo aktivnosti, kot so poglobljena svetovanja za načrtovanje kariere, izdelava portfoliov, pridobivanje in motiviranje za sodelovanje v programih izobraževanja in usposabljanja, vključno s podpornimi ukrepi za izpopolnjevanje strokovnih delavcev na področju priznavanja neformalno in priložnostno pridobljenih znanj.
- Spodbujanje vlaganj v človeške vire v podjetjih in usposabljanje zaposlenih, zlasti v MSP (sofinanciranje programov usposabljanj v posameznih podjetjih ali združenih v kompetenčnih centrih za razvoj kadrov, kot tudi preko centraliziranih inštrumentov, ki bodo pripravljene v sodelovanju s podpornimi inštitucijami, platformami in drugimi deležniki), pa tudi v NVO, še posebej na področjih, ki šele postajajo pomembna za trg dela in bodo prispevala k večji konkurenčnosti gospodarstva, s poudarkom na SPS (npr. inovativne tehnologije, okoljske tehnologije, trajnostni razvoj). Izvajale se bodo aktivnosti kot so načrtovanje kariere, ugotavljanje kompetenc zaposlenih, potrebe po usposabljanju, izvajanje usposabljanj.
- Izvajanje poklicnega izpopolnjevanja in specializacije po pridobljeni izobrazbi na področju srednjega poklicnega in strokovnega izobraževanja ter višjega strokovnega izobraževanja, vključno z izboljšanjem mobilnosti med področji dela, prekvalifikacijami in drugimi področji usposabljanja (npr. zavarovalništvo v ekonomiji, metalurgije v strojništvu, avtoelektrika v avtoservisni dejavnosti). Pri izvajanju aktivnosti se bo uporabljalo že razvite in po potrebi nadgrajene infrastrukture/opreme medpodjetniških izobraževalnih centrov - training centri - MIC, razvite v obdobju 2007-2013 pri usposabljanjih na področjih, ki jih kot prednostne obravnava SPS in kompetenčnih centrov za razvoj kadrov.

Ukrepi se bodo izvajali ob neposrednem sodelovanju delodajalcev oziroma ključnih deležnikov (gospodarstvo, zbornice in delodajalska združenja, sindikati), preko katerih se bo programe v največji meri uskladilo s potrebami na trgu dela.

Ciljne skupine: zaposleni, ki potrebujejo dodatna usposabljanja, kvalifikacije ali prekvalifikacije, zaradi potreb na trgu dela in delovnem mestu in delodajalci.

Potencialni upravičenci: ministrstva, Javni sklad RS za razvoj kadrov in štipendiranje, Zavod RS za zaposlovanje, CPI, ACS, Državni izpitni center, šole, institucije lokalnega in regionalnega razvoja, socialni partnerji, gospodarske družbe oziroma podjetja, NVO, javni zavodi oz. druge institucije, ki so v skladu z zakonodajo ali ustreznimi izbirnimi postopki prepoznani kot upravičenci.

V okviru specifičnega cilja 3 **Spodbujanje prožnih oblik učenja ter podpora kakovostni karirni orientaciji za šolajočo se mladino na vseh ravneh izobraževalnega sistema** bodo ukrepi usmerjeni v:

- Razvoj inovativnih učnih okolij in uvajanje metod in pedagoških praks tudi z vključevanjem novih tehnologij (npr. razvoj inovativnih učnih gradiv, interdisciplinarnih predmetov, novih pedagoških modelov, novih oblik učenja kot so skupinsko, družbeno učenje, temelječe na mrežnem pristopu in horizontalnih aktivnostih, razvoj, tutorskega sistema v VŠ), ki bodo zagotavljale dvig splošnih (npr. sposobnost načrtovanja in reševanja problemskih nalog, samostojnega dela, analitičnega razmišljanja, kreativnost, podjetnost, bralna pismenost, naravoslovna, matematična, IKT veščine) in poklicnih kompetenc učencev, dijakov in študentov, vključno z izvajanjem programov sodelovanja institucij izobraževanja (npr. slovenskih in tujih VŠ institucij pri razvoju skupnih študijskih programov in partnerstev). Pri tem bo dvig kompetenc in ravni pismenosti spremljan in vrednoten tudi na osnovi metodologije uporabljene v mednarodno-primerjalnih raziskavah oziroma preko zagotavljanja stalnega spremljanja kakovosti vzgojno izobraževalnega sistema.
- Izvajanje regijskih štipendijskih shem in štipendij za deficitarne in specializirane poklice, s katerimi se bo povežalo izobraževanje z okoljem.
- Izvajanje modelov odprtega in prožnega prehajanja med izobraževanjem in delom oziroma okoljem (sektorjem, lokalnim in mednarodnim okoljem, vključno z mobilnostjo), s katerimi se bo mladim zagotovilo pridobivanje konkretnih, praktičnih izkušenj že med izobraževanjem, razvoj za neposredno udejstvovanje pri uresničevanju idej in pridobivanju izkušenj za večanje možnosti zaposljivosti, razvoj podjetnosti in ustvarjalnosti (uresničevanje konkretnih projektov ob partnerskem sodelovanju s šolo, gospodarstvom in negospodarstvom, raziskovalnim sektorjem, socialnimi partnerji in NVO). Z navedenimi dejavnostmi se bodo posamezniki opremili s kompetencami, potrebnimi za ustvarjanje delovnih mest, kar je tudi v skladu z SPS, ki postavlja v središče inovativnost in ustvarjalnost posameznikov.
- Karierno in poklicno orientacijo za mlade (študente in ostalo šolajočo mladino) ter spremljanje zaposljivosti, s katerimi se bo omogočilo ustrezno poklicno in karierno svetovanje ter podlage za napovedovanje potreb (npr. informiranje o poklicih, individualna podpora za prepoznavanje interesov in sposobnosti, svetovanja in zastopništva, skupinske oblike dela za mlade, povezovanja z delodajalci za boljšo zaposljivost). Karierni centri za študente bodo s prilagojenimi pristopi izvajali že začete, hkrati pa se bodo razvijale tudi nove, aktivnosti za ustrezno načrtovanje karierne poti študentov od vpisa do zaposlitve, za bolj celovito informiranost delodajalcev o programski ponudbi VŠ zavodov ter kompetencah študentov in diplomantov za njihovo

lažje vključevanje na trg dela. Ciljne skupine se bodo razširile (bodoči študentje, diplomanti in delodajalci).

- Krepitev kompetenc strokovnih delavcev v izobraževanju in usposabljanju, vključno z medsektorsko mobilnostjo le-teh med različnimi ravni izobraževanja (npr. *job shadowing*). Ukrepi bodo okrepili usposobljenost strokovnih delavcev, da bodo prispevali k razvoju kritičnega in kreativnega razmišljanja, analitičnih sposobnosti, podjetnosti, digitalnih zmožnosti, ter drugih splošnih in poklicnih kompetenc mladih. Pri tem je pomembno usposobiti učitelje za posredovanje znanja z novimi, naprednimi metodami učenja, s poudarkom na izkustvenem učenju in povezovanju z gospodarstvom.
- Izboljšanje mednarodne mobilnosti slovenskih študentov iz socialno šibkih okolij na izmenjavah v tujini, s ciljem povečanja učinka mobilnosti in pridobivanja novih kompetenc za potrebe trga dela ob komplementarnem financiranju mobilnosti preko programa ERASMUS +.
- Izboljšanje mobilnosti slovenskih VŠ učiteljev in sodelavcev na izmenjavah na tujih VŠ institucijah ter tujih VŠ učiteljev na slovenskih VŠ zavodih, s katerimi se bo okrepilo mednarodne kompetence mladih, izboljšalo kakovost poučevanja in razvoj učnega okolja, ki spodbuja ustvarjalnost¹¹⁶, hkrati pa se bo vplivalo na razvoj aktualnih študijskih programov, večjo kakovost poučevanja in s tem kakovost učenja in učnih izidov večine nemobilnih študentov, povečanje števila multilateralnih projektov, raziskav in skupnih študijskih programov, s ciljem izboljšanja kompetenc diplomantov. Ukrepi mobilnosti bodo usmerjeni predvsem na področja naravoslovja in tehničnih ved oziroma na prednostna področja, določena z SPS. Bolj kakovostno in mednarodno odprto VŠ izobraževanje bo preko bodočega delovanja VŠ diplomantov na trgu dela posredno vplivalo tudi na internacionalizacijo drugih sektorjev družbe.

Ciljne skupine: mladi (učenci, dijaki, študenti na dodiplomski in podiplomski stopnji študija), šole, univerze in samostojni visokošolski zavodi, domači in mednarodni eksperti, učitelji in strokovni sodelavci¹¹⁷ na vseh ravneh izobraževanja.

Upravičenci: ministrstva, Zavod RS za zaposlovanje, Javni sklad RS za razvoj kadrov in štipendiranje, CPI, ACS, šole, institucije regionalnega razvoja, NAKVIS, CMEPIUS, Zavod RS za šolstvo, Republiški izpitni center, Šola za ravnatelje, socialni partnerji, služba pristojna za mladino, univerze in samostojni visokošolski zavodi oz. druge institucije, ki so v skladu z zakonodajo ali ustreznimi izbirnimi postopki prepoznani kot upravičenci.

2.10.3.1.2. Vodilna načela za izbor

Za izbor prihodnjih ukrepov bodo veljala horizontalna načela opredeljena v razdelku 1.1.4. Ciljne skupine, ki so opredeljene v prednostni naložbi predstavljajo osnovno vodilo vključevanju posameznikov v ukrepe. Pri izvajanju ukrepov bodo vodilna načela za izbor projektov:

¹¹⁶ (European Commission - SPEECH/14/543 10/07/2014).

¹¹⁷ Strokovni delavci v javni osnovni šoli so učitelj, šolski svetovalni delavec, knjižničar, laborant in drugi strokovni delavci (94. Člen ZOFVI). Strokovni delavci v javni poklicni oziroma strokovni šoli so učitelj splošnoizobraževalnih in strokovnoteoretičnih predmetov v nižjih poklicnih, srednjih poklicnih, tehniških in srednjih strokovnih šolah, predavatelj višjih šol v višjih strokovnih šolah in učitelji praktičnega pouka in veščin, svetovalni delavci, knjižničarji in drugi strokovni delavci. Strokovni delavci so tudi mojstri, ki izobražujejo dijake na delovnem mestu (96. Člen ZOFVI). Poleg navedenih strokovnih delavcev spadajo pod strokovne delavce tudi visokošolski strokovni delavci, ki pa niso definirani v ZOFVI.

- prednost bodo imeli projekti, ki bodo inovativni oziroma bodo nadgrajevali obstoječe ukrepe,
- prednost bodo imeli projekti, ki bodo vključevali ključne deležnike,
- prednost bodo imeli projekti, ki bodo prispevali k izmenjavi izkušenj, rezultatov in dobrih praks ali bodo vpeti v mednarodno okolje in mednarodno primerljivi,

Kjer bo relevantno, se bo med vodilnimi načeli upoštevalo tudi načelo enakih možnosti in enakost spolov.

2.10.3.1.3. Načrtovana uporaba finančnih instrumentov

Posebni finančni instrumentov se ne predvideva.

2.10.3.1.4. Načrtovana uporaba velikih projektov

Veliki projekti niso predvideni.

2.10.3.1.5. Kazalniki učinka (realizacije)

Tabela 68 Kazalniki učinka, specifični cilj 1

ID	Kazalnik (naziv kazalnika)	Merska enota	Sklad	Kategorija regije	Ciljna vrednost (2023)	Vir podatka	Pogostost poročanja
10.7	Število udeležencev, ki so vključeni v programe za pridobitev kompetenc*	Število	ESS	V	25.740	Spremljanje	Letno
		Število	ESS	Z	17.160	Spremljanje	Letno
10.8	Število starejših od 45 let, ki so vključeni v programe za pridobitev kompetenc t	Število	ESS	V	18.020	Spremljanje	Letno
		Število	ESS	Z	12.010	Spremljanje	Letno

* Pridobitev kompetenc v kazalniku 10.7 in 10.8 pomeni, da udeleženci pridobijo splošne in poklicne kompetence, ki v določenih primerih hkrati omogočajo tudi dvig izobrazbe do ravni ISCED 3-4

Tabela 69 Kazalniki učinka, specifični cilj 2

ID	Kazalnik (naziv kazalnika)	Merska enota	Sklad	Kategorija regije	Ciljna vrednost (2023)	Vir podatka	Pogostost poročanja
10.9	Število vključenih v svetovalno dejavnost*	Število	ESS	V	12.000	Spremljanje	Letno
		Število	ESS	Z	8.000	Spremljanje	Letno
10.10	Število vključenih v programe usposabljanj, specializacij, dodatnih kvalifikacij in prekvalifikacij	Število	ESS	V	35.604	Spremljanje	Letno
		Število	ESS	Z	23.736	Spremljanje	Letno

* Svetovalna dejavnost je namenjena vključitvi v formalno ali neformalno izobraževanje ali usposabljanje, pridobitvi dodatnih kvalifikacij.

Tabela 70 Kazalniki učinka, specifični cilj 3

ID	Kazalnik (naziv kazalnika)	Merska enota	Sklad	Kategorija regije	Ciljna vrednost (2023)	Vir podatka	Pogostost poročanja
10.11	Število vzgojno izobraževalnih zavodov, vključenih v projekte*	Število	ESS	V	270	Spremljanje	Letno
		Število	ESS	Z	240	Spremljanje	Letno
10.12	Število visokošolskih zavodov, vključenih v projekte**	Število	ESS	V	26	Spremljanje	Letno
		Število	ESS	Z	55	Spremljanje	Letno

10.13	Število strokovnih delavcev, vključenih v programe za izboljšanje kakovosti in učinkovitosti izobraževanja in usposabljanja	Število	ESS	V	30.520	Spremljanje	Letno
		Število	ESS	Z	23.980	Spremljanje	Letno
10.14	Število mladih vključenih v štipendijske sheme	Število	ESS	V	3.053	Spremljanje	Letno
		Število	ESS	Z	1.377	Spremljanje	Letno

* Za namene kazalnikov učinka 10.11 je vključen VIZ v projekt izvedba in implementacija strategij prožnih oblik učenja (ene krovne ali več področnih), ki vključujejo inovativne učne prakse, programe povezovanja z družbenim in (ne)gospodarskim okoljem, uporabo odprtih učnih virov, inovativnih pedagoških praks ipd. Kriterij določitve uspešnosti spodbujanja prožnih oblik učenja so specifični za VIZ, saj je sistem vzgoje in izobraževanja RS ločen od sistema VŠ. Vsak od sistemov ima prav tako sebi lastne značilnosti, na podlagi katerih se lahko določa kvaliteto, zato jih ni mogoče prenašati.

** Za namene kazalnikov 10.12 je vključen visokošolskega zavoda v projekt izvedba in implementacija strategij prožnih oblik učenja (ene krovne ali več področnih), ki vključujejo inovativne učne prakse, programe povezovanja z družbenim in (ne)gospodarskim okoljem, programe mednarodne mobilnosti študentov in pedagoškega osebja, ali vključujejo v svetovalno dejavnost za izboljšanje kariernih in poklicnih odločitev mladih z namenom večje zaposljivosti. Kriterij določitve uspešnosti spodbujanja prožnih oblik učenja so specifični VŠZ, saj je sistem vzgoje in izobraževanja RS ločen od sistema VŠ. Vsak od sistemov ima prav tako sebi lastne značilnosti, na podlagi katerih se lahko določa kvaliteto, zato jih ni mogoče prenašati.

2.10.4. Izboljšanje odzivnosti sistemov izobraževanja in usposabljanja na potrebe trga dela, lažji prehod iz izobraževanja v zaposlitev ter okrepljeni in kakovostnejši sistemi poklicnega izobraževanja in usposabljanja, vključno prek mehanizmov za napovedovanje potreb po veščinah, prilagoditvijo učnih načrtov ter oblikovanjem in razvojem sistemov za učenje na delovnem mestu, vključno z dualnimi učnimi sistemi in vajeniškimi programi

Specifičen cilj 1: Prenova sistema poklicnega izobraževanja in usposabljanja

Zanimanje mladih za poklicno in strokovno izobraževanje je treba povečati, okrepiti sodelovanje delodajalcev in socialnih partnerjev v samem izobraževalnem procesu ter zagotoviti, da bodo mladi na trg dela vstopali bolj praktično usposobljeni in hitreje. Prenovilo se bo sistem poklicnega izobraževanja in usposabljanja, vpeljalo različne modele praktičnega usposabljanja med izobraževanjem ter tako zagotovilo bolj privlačno in s potrebami trga dela povezano poklicno izobraževanje in usposabljanje. Cilj je uvedba sistema, ki bo temeljil na različnih in uveljavljenih pristopih poklicnega izobraževanja in usposabljanja. V Sloveniji je najbolj razširjen pristop izobraževanja v okviru šolskih programov (ang. *school-based programmes*). Izobraževalni sistem simulira in zagotavlja prakse posameznih poklicev. Gre za uveljavljen pristop poklicnega izobraževanja in usposabljanja, ki se ga bo nadaljevalo in zagotavljalo dodatne spodbude delodajalcem (s posebnim ozirom na MSP) za zagotavljanje učnih mest za dijake in študente višjega strokovnega izobraževanja. V obdobju 2007-2013 so bili prenovljeni vsi izobraževalni programi (od srednješolskih do višjih strokovnih programov) in uvedeni v šole. V sklopu programov je določen delež praktičnega usposabljanja pri delodajalcu (minimalno 24 tednov za srednje strokovno izobraževanje in 800 ur za višje strokovno izobraževanje), hkrati pa so bili uvedeni določeni elementi t.i. dualnega sistema (izobraževalni programi, praktična usposabljanja z delom), ki jih je treba nadgraditi, predvsem z ugotavljanjem uspešnosti preko učnih izidov, poglobljenega sodelovanja z delodajalci in morebitno ureditvijo statusa.

Novi modeli praktičnega usposabljanja ki bodo prilagojeni razmeram oziroma potrebam okolja v Sloveniji in se bodo izvedli ob sodelovanju s socialnimi partnerji ter omogočili še večjo praktično usposobljenost in zaposljivost vključenih v poklicno izobraževanje (vajeništvo). Poseben poudarek bo namenjen redkim in deficitarnim poklicem, mojstrskim šolam ter poklicem, ki nosijo veliko dodano vrednost in terjajo visoko usposobljeno delovno silo.

Vzporedno s prenovno sistema poklicnega in strokovnega izobraževanja se bo dopolnilo še manjkajoče kurikule, poklicne standarde in kataloge, ki bodo zagotavljali ustrezno podporo za izvedbo ukrepov. Vsi ukrepi se bodo izvajali ob neposrednem sodelovanju ključnih deležnikov (gospodarstvo, zbornice in delodajalska združenja, sindikati).

Pri izvajanju aktivnosti se bo uporabljalo že razvito in po potrebi nadgrajeno infrastrukturo/opremo medpodjetniških izobraževalnih centrov - training centri - MIC, ki je bila razvita v obdobju 2007-2013.

Ob vzporedni vpeljavi novih modelov praktičnega usposabljanja se bo izvajalo tudi ukrepe za promocijo poklicnega izobraževanja, ki bodo skupaj z ostalimi ukrepi prispevali k izboljšanju in večji privlačnosti poklicnega izobraževanja.

Izobraževalna komponenta, vključno z morebitnimi programskimi izhodišči (npr. strateški dokumenti), različnih programov in modelov bo razvita in financirana v okviru nacionalnih sredstev, medtem, ko bodo ukrepi nadgradnje programov in izvedbe le-teh (spodbude delodajalcem, vmesni preizkusi znanja, zaključni izpiti in praktično usposabljanje v medpodjetniških izobraževalnih centrih - MIC) financirani s pomočjo sredstev ESI.

Rezultat ukrepov bo:

- vpeljeni novi modeli poklicnega izobraževanja in usposabljanja ter boljša usklajenost in povezanost sistema poklicnega izobraževanja s potrebami trga dela.

Tabela 71 Specifični kazalniki rezultatov, specifični cilj 1

	Kazalnik	Merska enota	Kategorija regije	Skupni kazalnik učinka kot osnova	Izhodiščna vrednost	Merska enota za izhodišče in cilj	Izhodiščno leto	Ciljna vrednost 2023	Vir podatkov	Pogostost poročanja
10.15	Delež šol*, ki so uspešno uvedle različne modele poklicnega izobraževanja in usposabljanja	odstotek	V		100**	razmerje	2014	90	spremljanje	Letno
		odstotek	Z		100	razmerje	2014	90	spremljanje	Letno

* Za namene kazalnika 10.15 so šole tiste izobraževalne institucije, ki izvajajo minimalno en program s področja srednjega poklicnega izobraževanja v trajanju treh let.

** Cilj je vpeljava dveh novih modelov poklicnega in strokovnega izobraževanja in usposabljanja. Prenovljen sistem poklicnega in strokovnega izobraževanja pomeni, da se v določenem deležu poklicnih šol izvaja vsaj eden od novih modelov poklicnega izobraževanja, ki se do leta 2014 še niso izvajali. Izhodiščna vrednost predstavlja delež poklicnih šol, ki so bile vključene v modele poklicnega izobraževanja do leta 2014. Glede na to, da gre pri uvedbi različnih modelov poklicnega in strokovnega izobraževanja za sistemski pristop, ki bo vpeljan na ravni celotne države, je cilj ukrepa uspešna uvedba različnih modelov na veliki večini poklicnih šol.

Specifični cilj 2: Izboljšanje kompetenc izvajalcev poklicnega izobraževanja in usposabljanja

Za izboljšanje odzivnosti sistema izobraževanja in usposabljanja na potrebe trga dela, izboljšanje privlačnosti poklicnega izobraževanja in usposabljanja, uspešno vpeljavo novih modelov praktičnega usposabljanja oziroma učinkovito izvajanje praktičnega usposabljanja pri delodajalcih, je treba zagotoviti ustrezno usposobljene strokovne kadre oziroma izvajalce, ki bodo zagotavljali ustrezne standarde v okviru praktičnega izobraževanja in usposabljanja.

Izkušnje kažejo, da so mentorji v podjetjih ključnega pomena za kvalitetno svetovanje, izobraževanje, uvajanje v delo in prenos znanj, zato je njihova ustrezna usposobljenost bistvena za približevanje poklicnega izobraževanja in usposabljanja ciljnim skupinam. V programskem obdobju 2007-2013 so se financirala usposabljanja mentorjev v podjetjih, ki so se izkazala kot ključnega pomena za uspešno uvedbo v delo, ključni deležniki (zbornice, šole) pa so izkazali velik interes, da se se usposabljanja nadaljujejo in nadgradijo.

Izjemoma nekatera podjetja sama usposabljujejo mentorje, vendar ne po uradno sprejetem programu nacionalne institucije, pristojne za razvoj poklicnega izobraževanja.

Poleg mentorjev je treba, zaradi hitrih sprememb tehnologij in drugih sprememb na trgu dela, izvajati tudi ukrepe za izboljšanje poklicnih kompetenc učiteljev na področju poklicnega izobraževanja, da bodo bolj usklajene in prilagojene novim tehnologijam in strokovnim spremembam. Na ta način se bo okrepilo kakovost sistema poklicnega izobraževanja in usposabljanja, ki bo hkrati bolj odziven na potrebe trga dela.

Rezultat ukrepov bo:

- izboljšane kompetence izvajalcev, vključenih v sistem poklicnega izobraževanja in usposabljanja.

Tabela 72 Specifični kazalniki rezultatov, specifični cilj 2

	Kazalnik	Merska enota	Kategorija regije	Skupni kazalnik učinka kot osnova	Izhodiščna vrednost	Merska enota za izhodišče in cilj	Izhodiščno leto	Ciljna vrednost 2023	Vir podatkov	Pogostost poročanja
10.16	Delež mentorjev v podjetjih in strokovnih delavcev, ki so uspešno zaključili usposabljanja	odstotek	V		95*	razmerje	2014	98	spremljanje	Letno
		odstotek	Z		95	razmerje	2014	98	spremljanje	Letno

* Za namene kazalnika 10.16 uspešno zaključeno usposabljanje pomeni, da je mentor ali strokovni delavec v okviru usposabljanja pridobil listino oziroma potrdilo, s katerim izkazuje uspešno zaključeno usposabljanje.

** Izhodiščna vrednost predstavlja oceno uspešno zaključenih usposabljanj v programskem obdobju 2007-2013. Na podlagi razgovorov po izvedenih usposabljanjih je bila postavljena strokovna ocena glede deleža uspešno izvedenih usposabljanj

2.10.4.1. Ukrepi, ki jim je podpora namenjena v okviru prednostne naložbe

2.10.4.1.1. Opis vrste in primerov ukrepov, ki jim je namenjena podpora, in njihovega pričakovanega prispevka k specifičnim ciljem, po potrebi vključno z opredelitvijo glavnih ciljnih skupin in vrst upravičencev

V okviru specifičnega cilja 1 **Prenova sistema poklicnega izobraževanja in usposabljanja** bodo podprti ukrepi, ki bodo osredotočeni na:

- Uveljavitev dveh novih modelov poklicnega izobraževanja in usposabljanja, ki bosta z obstoječimi tvorila nov sistem ter omogočala lažji, hitrejši in ustrežnejši prehod na trg dela in sicer: prenova modela praktičnega usposabljanja z delom ter usposabljanje in izobraževanje za redke police. Dopolnilo se bo manjkajoče poklicne standarde in kurikule, konkretno izpeljalo nove modele v praksi (npr. obdobja usposabljanja na

delovnem mestu), ter izvedlo prenavo (posodobitev programov, ugotavljanje uspešnosti preko učnih izidov s poglobljenim sodelovanjem z delodajalci ipd.);

- Nadaljevanje izvajanja praktičnega usposabljanja pri delodajalcih preko spodbud delodajalcem za zagotavljanje učnih mest (kot npr.: strošek mentorstva dijakom v podjetjih, del nagrade dijakom ipd.) za dijake in študente višjega strokovnega izobraževanja;
- Povečanje privlačnosti in konkurenčnosti poklicnega in strokovnega izobraževanja preko promocijskih aktivnosti, kot so predstavitve poklicev in šol, tekmovanj, oglaševanj in drugih aktivnosti za izboljšanje ugleda in prepoznavnosti poklicnega in strokovnega izobraževanja;

V okviru specifičnega cilja 2 **Izboljšanje kompetenc izvajalcev poklicnega izobraževanja in usposabljanja** bodo podprti ukrepi, ki bodo osredotočeni na:

- Krepitev usposobljenosti mentorjev v podjetjih za izvajanje kakovostnega mentorstva dijakom in študentom višjih strokovnih šol, ki bodo na praktičnem usposabljanju oziroma vajeništvu;
- Krepitev poklicnih kompetenc strokovnih delavcev na področju poklicnega izobraževanja na področjih prilaganja tehnološkim in strokovnim potrebam posameznim poklicev (npr. usposabljanje učiteljev v podjetjih ipd.).

Ciljne skupine so: dijaki, študenti višjih strokovnih šol, izvajalci in mentorji praktičnega usposabljanja v podjetjih, strokovni delavci na področju poklicnega izobraževanja, delodajalci, socialni partnerji

Upravičenci so: ministrstva, Javni sklad RS za razvoj kadrov in štipendiranje, CPI, socialni partnerji, zbornice, delodajalci, združenja delodajalcev oz. druge institucije, ki so v skladu z zakonodajo ali ustreznimi izbirnimi postopki prepoznani kot upravičenci.

2.10.4.1.2. Vodilna načela za izbor

Za izbor prihodnjih ukrepov bodo veljala horizontalna načela opredeljena v razdelku 1.1.4.

- prednost bodo imeli projekti, ki bodo inovativni oziroma bodo nadgrajevali obstoječe ukrepe,
- prednost bodo imeli projekti, ki bodo vključevali ključne deležnike,
- prednost bodo imeli projekti, ki bodo prispevali k izmenjavi izkušenj, rezultatov in dobrih praks ali bodo vpeti v mednarodno okolje in mednarodno primerljivi,

Kjer bo relevantno, se bo med vodilnimi načeli upoštevalo tudi načelo enakih možnosti in enakost spolov.

2.10.4.1.3. Načrtovana uporaba finančnih instrumentov

Posebni finančni instrumentov se ne predvideva.

2.10.4.1.4. Načrtovana uporaba velikih projektov

Veliki projekti niso predvideni.

2.10.4.1.5. Kazalniki učinka (realizacije)

Tabela 73 Kazalniki učinka

ID	Kazalnik (naziv kazalnika)	Merska enota	Sklad	Kategorija regije	Ciljna vrednost (2023)	Vir podatkov	Pogostost spremljanja
10.17	Število šol, ki so vključene v različne modele poklicnega izobraževanja in usposabljanja	Število	ESS	V	40	spremljanje	Letno
				Z	23		
10.18	Število vključenih mentorjev v podjetjih in strokovnih delavcev v programe za izboljšanje kakovosti in učinkovitosti poklicnega izobraževanja in usposabljanja	Število	ESS	V	2.979	spremljanje	Letno
				Z	2.641		

2.10.5. Vlaganje v izobraževanje, usposabljanje in poklicno suposabljanje za spretnosti in vseživljenjsko učenje z razvojem infrastrukture za izobraževanje in usposabljanje

Specifični cilj: Izboljšanje kompetenc in dosežkov mladih ter večja usposobljenost izobraževalcev preko večje uporabe sodobne IKT pri poučevanju in učenju

Z vlaganjem v razvoj sodobne, zmogljivejše, dostopnejše in varnejše vzgojno izobraževalne infrastrukture in nadaljnjim razvojem e-storitev in e-vsebin se bo izboljšalo kakovost in učinkovitost izobraževanja in usposabljanja ter posledično prilagodljivost za spreminjajoče se potrebe na trg delu, ki zahtevajo vedno nove veščine s področja IKT.

Učni proces, ki bo temeljil na uporabi inovativnih pristopov ter večji uporabi možnosti, ki jih omogoča IKT pri procesih izobraževanja, bo prispeval k večji motivaciji in aktivaciji udeležencev, tj. učencev in dijakov, hkrati pa se bo, preko večje uporabe IKT s strani učiteljev, omogočilo večjo dostopnost učencev do znanja in spretnosti. Poleg dviga splošnih kompetenc (bralne pismenosti), se bodo razvijale tudi nove kompetence (digitalna pismenost) ter po drugi strani povečalo usposobljenost izobraževalcev. Predpogoj za večjo uporabo e-učenja (inovativnih pedagoških pristopov: e-storitev in e-vsebin) je ustrezna dostopnost do napredne IKT infrastrukture; pri tem pa je pomembno tudi povezovanje različnih deležnikov in razvijanje novih poslovnih modelov¹¹⁸. Podatki kažejo¹¹⁹, da Slovenija na področju IKT infrastrukture v izobraževanju močno zaostaja, zato je treba usmeriti sredstva v zagotavljanje osnovnih IKT infrastrukturnih predpogojev za uporabo inovativnih pedagoških pristopov, ki bodo prispevale k boljšim učnim rezultatom učencev, izboljšanju kreativnosti in reševanju problemov. Z zmogljivimi optičnimi povezavami vzgojno izobraževalnih zavodov, sodobnimi brezžičnimi omrežji, ustreznimi odjemalci, računalniškimi oblakom za šolstvo, nadgradnjo storitvene, pomnilniške, HPC in GRID infrastrukture, se bo omogočil razvoj e-storitev in e-vsebin ter na ta način v šolstvu omogočilo večjo uporabo sodobnih pristopov, podprtih z inovativno in intenzivno uporabo IKT.

¹¹⁸ Opening up Education, http://ec.europa.eu/education/news/doc/openingcom_en.pdf

¹¹⁹ Glej ICT in Education Country Profile: Slovenia (2012)

Ukrepi bodo omogočili večjo uporabo IKT pri pouku s strani učiteljev, ki bo vplivala na izboljšanje splošnih in poklicnih kompetenc ter boljše učne dosežke učencev.

Rezultat ukrepov bo:

- Izboljšane kompetence in izboljšani dosežki mladih in večja usposobljenost izobraževalcev preko večje uporabe sodobne IKT pri pouku.

Tabela 74 Specifični kazalniki rezultatov

ID-cilj	Kazalnik	Kategorija regije	Merska enota za kazalnik	Skupni kazalnik učinka kot osnova	Izhodiščna vrednost	Merska enota za izhodišče in cilj	Izhodiščno leto	Ciljna vrednost 2023	Vir podatka	Pogostost poročanja
10.19	Delež učiteljev v OŠ, ki pri pouku, več kot 25%, uporabljajo IKT	V	%		40*	Delež	2014	55	ICT in Education County Profile: Slovenia, European Commission, MIZŠ	Letno
		Z	%		40*	Delež		55		
10.20	Delež učiteljev v SŠ, ki pri pouku, več kot 25%, uporabljajo IKT	V	%		51	Delež	2014	65	ICT in Education County Profile: Slovenia, European Commission, MIZŠ	Letno Letno
		Z	%		51	Delež		65		

* Za kazalnike 10.19 in 10.20 je izhodiščna vrednost postavljena na podlagi podatkov analize ICT in Education County Profile: Slovenia (2012).

2.10.5.1. Ukrepi, ki jim je podpora namenjena v okviru prednostne naložbe

2.10.5.1.1. *Opis vrste in primerov ukrepov, ki jim je namenjena podpora, in njihovega pričakovanega prispevka k specifičnim ciljem, po potrebi vključno z opredelitvijo glavnih ciljnih skupin in vrst upravičencev*

V okviru specifičnega cilja Izboljšane kompetence in izboljšani dosežki mladih preko večje **uporabe sodobne IKT pri pouku** bodo podprti ukrepi, ki bodo osredotočeni na:

- Zagotovitev ustreznih IKT odjemalcev, izgradnjo brezžičnih omrežij na vzgojno-izobraževalnih zavodih ter razvoj optične omrežne infrastrukture za namene vzgoje in izobraževanja.
- Nadgradnjo računalniškega oblaka, storitvene, pomnilniške, HPC in GRID ter druge omrežne in optične infrastrukture izobraževalnega, akademskega in raziskovalnega omrežja za organizacije s področja vzgoje in izobraževanja.
- Razvoj e-storitev in e-vsebin ter tehnologij za podporo uvajanja novih pristopov v vzgoji in izobraževanju (e-šolska torba, multimedijски in interaktivni e-učbeniki, spletne učilnice, izobraževalna TV, multimedijске storitve, itd.).

Ciljne skupine: mladi (učenci, dijaki) ter strokovni delavci (učitelji).

Upravičenci so: ministrstva, vzgojno izobraževalni zavodi, javni zavodi, slovensko akademsko in izobraževalno omrežje ter druge institucije, ki so v skladu z zakonodajo ali ustreznimi izbirnimi postopki prepoznani kot upravičenci.

2.10.5.1.2. Vodilna načela za izbor

Za izbor prihodnjih ukrepov bodo veljala opredeljena horizontalna načela. Poleg tega bodo imeli pri izboru prednost projekti, ki bodo omogočali finančno vzdržne investicije in bodo morali imeti zagotovljene vire po zaključku projektov (vzdrževanje).

2.10.5.1.3. Načrtovana uporaba finančnih instrumentov

Posebni finančni instrumentov se ne predvideva.

2.10.5.1.4. Načrtovana uporaba velikih projektov

Veliki projekti niso predvideni

2.10.5.1.5. Kazalniki učinka (realizacije)

Tabela 75 Kazalniki učinka

ID	Kazalnik (naziv kazalnika)	Merska enota	Sklad	Kategorija regije	Ciljna vrednost 2023	Vir podatkov	Pogostost poročanja
10.21	Razmerje število učencev/IKT odjemalec, priključen na internet	Število	ESRR	V	5*	spremljanje	Letno
		Število	ESRR	Z	5	spremljanje	Letno
10.22	Razmerje število učiteljev/IKT odjemalec, priključen na internet	Število	ESRR	V	1,5**	spremljanje	Letno
		Število	ESRR	Z	1,5	spremljanje	Letno
10.23	Število VIZ, povezanih v brezžično omrežje	Število	ESRR	V	546***	spremljanje	Letno
		Število	ESRR	Z	418	spremljanje	Letno
10.24	Število novih e-storitev	Število	ESRR	V	7****	spremljanje	Letno
		Število	ESRR	Z	7	spremljanje	Letno
10.25	Število novih e-vsebin (e učbenikov, e gradiv)	Število	ESRR	V	15*****	spremljanje	Letno
		Število	ESRR	Z	15	spremljanje	Letno

* Za vrednost kazalnika je za osnovo vzeto povprečje razmerja št. učencev na IKT odjemalec, priključen na internet. Vrednost 5 predstavlja povprečno vrednost tako v vzhodni kot zahodni kohezijski regiji in ne absolutne števila

**Za vrednost kazalnika je za osnovo vzeto povprečje razmerja št. učiteljev na IKT odjemalec, priključen na internet. Vrednost 1,5 predstavlja povprečno vrednost tako v vzhodni kot zahodni kohezijski regiji in ne absolutne števila

*** Cilj je, da so do leta 2023 vse Viz povezane v brezžično omrežje, tako v vzhodni kot zahodni kohezijski regiji. Število VIZ pri kazalniku učinka 10.23 vključuje vse VIZ, vključno s podružničnimi šolami, saj morajo biti vsi fizični objekti VIZ povezani v brezžično omrežje.

**** Razvite e – storitve se bodo uporabljale tako v zahodni, kakor tudi v vzhodni kohezijski regiji, zato sta vrednosti za regiji enaki.

***** Razvite e – storitve se bodo uporabljale tako v zahodni, kakor tudi v vzhodni kohezijski regiji, zato sta vrednosti za regiji enaki.

2.10.6. Socialne inovacije, transnacionalno sodelovanje in prispevek k tematskim ciljem 1- 7

Podprti projekti v okviru tega tematskega cilja morajo izkazovati prispevek k širšim družbenim ciljem (vključno s socialnimi inovacijami) oziroma k trajnostnemu razvoju (družbeni, gospodarski in okoljski vidiki). Naložbe v okviru tega cilja se bodo smiselno dopolnjevale z naložbami v okviru tematskih ciljev 1-7, ter s projekti v okviru transnacionalnih pobud. Posebna pozornost bo posvečena tudi skladnosti z relativno novimi področji pametne uporabe v SPS. V okviru

prednostne naložbe spodbujanja vseživljenjskega učenja si bomo prizadevali za vključitev v procese transnacionalnega sodelovanja tudi preko iskanja ustreznih transnacionalnih partnerjev za izvajanje skupnih programov, ki prispevajo k povečevanju udeležbe v vseživljenjskem učenju. Dosedanje izkušnje namreč kažejo, da na tem področju obstaja neizkoriščen potencial, ki ga želi Slovenija izkoristiti.

V okviru spodbujanja vseživljenjskega učenja bomo tako kot v predhodnem programskem obdobju podpirali družbene inovacije, ki bodo pomenile dodano vrednost programa.

Ukrepi v posameznih prednostnih naložbah te prednostne osi bodo prispevali k ciljem drugih prednostnih osi, predvsem večji konkurenčnosti, uporabi raziskav in inovacij, produktivnosti, in učinkovitejši rabi virov ter trgu dela.

2.10.7. Okvir uspešnosti

Okvir uspešnosti – ESS										
Prednostna os	Vrsta kazalnika (ključna faza izvajanja, finančni kazalnik, kazalnik učinka ali, če je ustrezno, rezultatov)	Identifikator	Kazalnik ali ključna faza izvajanja	Merska enota, če je ustrezno	Sklad	Kategorija regije	Mejnik za 2018	Končni cilj (2023)	Vir podatkov	Pojasnilo o pomenu kazalnika, kadar je ustrezno
10	Kazalnik učinka	10.7	Število udeležencev, ki so vključeni v programe za pridobitev kompetenc,	Število	ESS	V	10.296	25.740	Spremljanje	16,6 % sredstev v ESS za prednostno os 10 za KRVS
				Število	ESS	Z	6.864	17.160	Spremljanje	14,1 % sredstev v ESS za prednostno os 10 za KRZS
10	Kazalnik učinka	10.14	Število mladih, vključenih v štipendijske sheme	Število	ESS	V	1.212	3.053	Spremljanje	9,6 % sredstev v ESS za prednostno os 10 za KRVS
				Število	ESS	Z	530	1.377	Spremljanje	5,8 % sredstev v ESS za prednostno os 10 za KRZS

10	Kazalnik učinka	10.17	Število šol, ki so vključene v različne modele poklicnega izobraževanja in usposabljanja	Število	ESS	V	16	40	Spremljanje	12,2 % sredstev v ESS za prednostno os 10 za KRVS
				Število	ESS	Z	9	23	Spremljanje	14,6 % sredstev v ESS za prednostno os 10 za KRVS
10	Kazalnik učinka	10.10	Število vključenih v programe usposabljanj, specializacij, dodatnih kvalifikacij in prekvalifikacij	Število	ESS	V	14.242	35.604	Spremljanje	18,4 % sredstev v ESS za prednostno os 10 za KRVS
				Število	ESS	Z	9.494	23.736		15,6 % sredstev v ESS za prednostno os 10 za KRVS
10	Finančni kazalnik	F1	Vložena sredstva/izdatki	EUR	ESS	V	58.410.000	146.019.679	Spremljanje	
				EUR	ESS	Z	46.,100.000	115.226.270	Spremljanje	

Okvir uspešnosti – ESRR										
Prednostna os	Vrsta kazalnika (ključna faza izvajanja, finančni kazalnik, kazalnik učinka ali, če je ustrezno, rezultatov)	Identifikator	Kazalnik ali ključna faza izvajanja	Merska enota, če je ustrezno	Sklad	Kategorija regije	Mejnik za 2018	Končni cilj (2023)	Vir podatkov	Pojasnilo o pomenu kazalnika, kadar je ustrezno
10	Kazalnik učinka	10.21	Razmerje število učencev/IKT odjemalec, priključen na internet	Število	ESRR	V	9	5	Spremljanje	51 % sredstev ESRR za prednostno os 10, skupaj za obe kohezijski regiji
				Število	ESRR	Z	9	5	Spremljanje	
10	Finančni kazalnik	F1	Vložena sredstva/izdatki	EUR	ESRR	V	5.000.000	12.517.690	Spremljanje	
				EUR	ESRR	Z	5.000.000	12.511.424	Spremljanje	

2.10.8. Kategorije intervencij

Sklad in področje ukrepanja ESS KRVS									
Tabela 1: Domena ukrepa		Tabela 2: Oblika financiranja		Tabela 3: Vrste ozemlje		Tabela 4: Teritorialni mehanizmi izvajanja		Tabela 6: Sekundarno področje v okviru ESS	
Koda	€ znesek	koda	€ znesek	koda	€ znesek	koda	€ znesek	Koda	€ znesek
117	100.749.437	1	100.749.437	01	70.000.000	05	100.749.437	01	3.500.000
				02	30.749.437				
118	16.066.306	1	16.066.306	01	10.000.000,00	05	16.066.306	01	900.000
				02	6.066.306				

Sklad in področje ukrepanja ESS KRZS									
Tabela 1: Domena ukrepa		Tabela 2: Oblika financiranja		Tabela 3: Vrste ozemlje		Tabela 4: Teritorialni mehanizmi izvajanja		Tabela 6: Sekundarno področje v okviru ESS	
Koda	€ znesek	koda	€ znesek	Koda	€ znesek	koda	€ znesek	koda	€ znesek
117	77.883.422	1	77.883.422	01	53.000.000	05	77.883.422	01	3.000.0000
				02	24.883.422				
118	14.297.594	1	14.297.594	01	8.800.000	05	14.297.594	01	600.000
				02	5.497.594				

Sklad in področje ukrepanja ESRR KRVS									
Tabela 1: Domena ukrepa		Tabela 2: Oblika financiranja		Tabela 3: Vrste ozemlje		Tabela 4: Teritorialni mehanizmi izvajanja		Tabela 6: Sekundarno področje v okviru ESS	
Koda	€ znesek	koda	€ znesek	Koda	€ znesek	koda	€ znesek	Koda	€ znesek
048	9.118.152	1	9.118.152	01	4.104.000	05	9.118.152	08	
				02	5.014.152				
080	896.000	1	896.000	05	896.000	05	896.000	8	-

Sklad in področje ukrepanja ESRR KRZS									
Tabela 1: Domena ukrepa		Tabela 2: Oblika financiranja		Tabela 3: Vrste ozemlje		Tabela 4: Teritorialni mehanizmi izvajanja		Tabela 6: Sekundarno področje v okviru ESS	
Koda	€ znesek	koda	€ znesek	Koda	€ znesek	koda	€ znesek	Koda	€ znesek
048	9.305.139	1	9.305.139	01	4.296.000,00	05	9.305.139	00	
				02	5.009.139				
080	704.000	1	704.000	05	704.000	05	704.000	00	

2.10.9. Povzetek načrtovalne uporabe tehnične pomoči, vključno z ukrepi za krepitev administrativne zmogljivosti organov, ki sodelujejo pri upravljanju in nadzoru programov in upravičencev, kadar so takšni ukrepi potrebni

Ni relevantno.

2.11. Pravna država, izboljšanje institucionalnih zmogljivosti, učinkovita javna uprava, podpora razvoju NVO ter krepitev zmogljivosti socialnih partnerjev

2.11.1. Utemeljitev vzpostavitve prednostne osi, ki zajema več kot eno kategorijo regij, več kot en tematski cilj ali več kot en sklad

S ciljem izboljšati učinkovitost pravosodnega sistema je Slovenija sprejela krovni nacionalni program razvoja pravosodja, strategijo Pravosodje 2020¹²⁰ in Strategijo ravnanja s človeškimi viri v pravosodju 2020¹²¹. Slovenija ima ustavno in zakonsko pogojeno in predpisano centralizirano izvajanje ukrepov v pravosodju s področja organizacije in poslovanja pravosodnih organov¹²². Z zakonom ima tudi določene centralne organe za izvajanje sistemskih ukrepov. Za področje izobraževanja in usposabljanja v celotnem pravosodju je pristojen Center za izobraževanje v pravosodju; za informacijsko podporo procesom v celotnem sodstvu, kot najpomembnejšem podsistemu nacionalnega pravosodja, Center za informatiko pri Vrhovnem sodišču RS; za izvajanje ukrepov izboljšanja učinkovitosti delovanja pravosodnega sistema kot celote pa pravosodna in sodna uprava. V skladu z opisano ustavno in zakonsko ureditvijo sta bili pripravljene Strategija Pravosodje 2020 in Strategija ravnanja s človeškimi viri v pravosodju do leta 2020, ki določata enotne ukrepe za celotno državo in vse ravni delovanja pravosodnih organov v obeh regijah, saj gre za ukrepe sistemske narave, ki se bodo centralizirano izvajali na nacionalni ravni. Financiranje sistemskih ukrepov se bo izvajalo po delilnem ključu teritorialno glede na število sodišč prve in druge stopnje¹²³ v Sloveniji, in sicer v razmerju 61 % v KRZS in 39 % v KRVS. Delilni ključ za kompetence je določen na podlagi razmerja med zaposlenimi v pravosodju v obeh regijah¹²⁴ (57 % v KRZS in 43% v KRVS).

Za področje javne uprave je bil del nacionalnih programov oziroma projektov že pripravljen, v pripravi pa je nova Strategija razvoja javne uprave 2014 – 2020, ki bo na strateški ravni začrtala smer razvoja javne uprave. Poleg strategije bodo sprejeti tudi prenovljeni akcijski načrti za izvajanje ukrepov po posameznih področjih oziroma ciljih (boljša zakonodaja in upravni procesi, postopki za nadzor in kontrolo kakovosti, upravljanje s človeškimi viri, digitalna javna uprava, odprta in transparentna javna uprava, omejevanje korupcijskih tveganj...). Tudi na področju javne uprave ima Slovenija ustavno in zakonsko pogojeno in predpisano centralizirano upravljanje in poslovanje. Za področje izobraževanja in usposabljanja v javni upravi deluje Upravna akademija, informacijska tehnična podpora procesom poslovanja v upravi ter razvoj digitalne uprave pa je v pristojnosti ministrstva, pristojnega za javno upravo. Ukrepi v okviru specifičnega cilja 3 in 4 so sistemske, horizontalne narave, namenjeni pa izboljšanju delovanja

¹²⁰ http://www.mp.gov.si/fileadmin/mp.gov.si/pageuploads/mp.gov.si/zakonodaja/120803_Strategija_Pravosodje_2020.pdf

¹²¹ http://www.mp.gov.si/fileadmin/mp.gov.si/pageuploads/CIP/2014/5_5_2014_Strategija2020.pdf

¹²² Ustava RS, Zakon o sodiščih, Zakon o državnem tožilstvu, Zakon o državnem pravobranilstvu, Zakon o izvrševanju kazenskih sankcij in drugi pravni akti.

¹²³ Gre za razdelitev po sedežih višjih sodišč in pripadajočih sodišč prve stopnje. V Sloveniji imamo 4 višja sodišča, od katerih sta 2 v KRZS (Ljubljana in Koper) 2 pa v KRVS (Maribor in Celje) in 5 sodišč prve stopnje (34 v KRZS in 21 v KRVS)

¹²⁴ Upoštevano je bilo število in razmerje pravosodnih funkcionarjev (sodnikov, tožilcev in pravobranilcev) ter pripadajočega osebja v pravosodnih organih za leto 2013 glede na razdelitev NUTS2 regij.

javne uprave v Sloveniji, zato se bodo izvajali na nacionalni ravni, financirani pa proporcionalno glede na število prebivalcev v obeh regijah (47,20 % v KRZS, 52,80 % v KRVS).

Ukrepi za krepitev zmogljivosti nevladnih organizacij se bodo z enotnim pristopom izvajali na celotnem območju Slovenije. Financirani bodo proporcionalno, glede na število nevladnih organizacij v letu 2012 (51,5% v KRZS in 48,5% v KRVS). Ukrepi za podporo socialnim partnerjem se bodo večinoma izvajali z enotnim pristopom na celotnem območju Slovenije in bodo financirani proporcionalno glede na število zaposlenih v letu 2013 (50 % v KRZS, 50 % v KRVS).

2.11.2. Sklad, kategorija regija in osnova za izračun podpore Unije

Sklad	ESS
Kategorija regije	V, Z
Osnova za izračun (skupni upravičeni izdatki ali upravičeni javni izdatki)	Skupni upravičeni strošek

2.11.3. Naložbe v institucionalno zmogljivost ter v učinkovitost javnih uprav in javnih storitev na nacionalni, regionalni in lokalni ravni za zagotovitev reform, boljše zakonodaje in dobrega upravljanja

Podpora bo namenjena ukrepom za krepitev vladavine prava in izboljšanje delovanja pravosodnega in upravnega sistema ter dvigu kakovosti izvajanja storitev v celotni javni upravi. Z ukrepi v okviru te prednostne naložbe bomo sledili naslednjim specifičnim ciljem:

Specifični cilj 1: Izboljšanje kakovosti pravosodnih procesov z optimizacijo vodenja postopkov in dvigom kompetenc zaposlenih v pravosodnem sistemu

Odločilni dejavnik gospodarske uspešnosti je učinkovit pravosodni sistem. Za ponoven gospodarski zagon sta bistvena povrnitev zaupanja v pravosodje in njegova večja učinkovitost. Pri tem so ključnega pomena predvidljive, pravočasne in izvršljive sodne odločbe, ki prispevajo k stabilnosti gospodarskih ciklov, saj ohranjajo obstoječa delovna mesta in spodbujajo ustanavljanje novih podjetij, prispevajo pa tudi k pravočasnemu izvrševanju pogodbenih obveznosti, privabljanju naložb in zaščiti premoženjskih ter drugih pravic.¹²⁵ Učinkovit pravosodni sistemi spodbuja konkurenčnost na trgu. Kjer pravosodni sistem zagotavlja učinkovito in hitro izvrševanje pogodb, se podjetja v poslovnih odnosih izogibajo okoriščanju, njihovi transakcijski in oportunitetni stroški so nižji. Pomanjkljivosti v pravosodnih sistemih vodijo tudi k višjim stroškom zadolževanja¹²⁶. Po podatkih Evropske komisije se Slovenija sooča s problemi v zvezi z nizko učinkovitostjo pravosodnega sistema¹²⁷. Sodni postopki na prvi stopnji so še vedno predolgi. V Sloveniji je povprečni pričakovani čas reševanja gospodarskih in civilnih pravnih zadev okoli 400 dni¹²⁸. V okviru učinkovitosti se Slovenija sooča tudi z velikim številom nerešenih zadev, saj ima več kot 14 nerešenih prvostopenjskih nekazenskih zadev na 100 prebivalcev, kar nas v primerjavi z večino držav članic uvršča na dno pripadajoče lestvice¹²⁹.

¹²⁵ Raziskave kažejo pozitivno korelacijo med velikostjo podjetja in učinkovitostjo nacionalnih pravosodnih sistemov na eni strani, na drugi pa slabšimi spodbudami za naložbe in zaposlovanje, če pravosodje deluje pomanjkljivo. Glej Poročilo Mednarodnega denarnega sklada o posameznih državah št. 13/299.

¹²⁶ Poročilo Mednarodnega denarnega sklada o posameznih državah št. 13/299.

¹²⁷ Sporočilo komisije evropskemu parlamentu, svetu, evropski centralni banki, evropskemu ekonomsko-socialnemu odboru in odboru regij – Pregled stanja na področju pravosodja EU za leto 2014 (»Justice Scoreboard 2014«).

¹²⁸ Justice Scoreboard 2014, p. 8, figure 2.

¹²⁹ Od 22. držav članic, ki so poročale o skupnem številu nerešenih nekazenskih zadev, se je Slovenija uvrstila na 21. mesto. Justice Scoreboard 2014, p. 12, figure 8.

Sodniki so pri sojenju preobremenjeni z rutinskimi opravili, zato njihov intelektualni potencial ni polno izkoriščen. Sedanja organiziranost in stopnja informatizacije poslovnih procesov ne omogoča enakomerne obremenitve vseh sodnikov in sodišč. V finančni perspektivi 2007-2013 so bili informacijsko podprti zgolj določeni segmenti poslovnih procesov v pravosodju, zaradi tega zunanji dostop uporabnikov do e-storitev v pravosodju še zmeraj ni enakomerno zagotovljen. Potrebno je zagotoviti tudi širšo integracijo evropskih pravosodnih storitev v poslovno okolje slovenskega pravosodja. Zaradi prilagajanja pravnega reda izzivom gospodarske krize so izkazane potrebe po novih veščinah in znanjih za zaposlene v pravosodnih organih.

Slovenija se bo v okviru tega specifičnega cilja posvetila ukrepom, namenjenim povečanju učinkovitosti delovanja pravosodnega sistema, s posebnim poudarkom na izboljšanju konkurenčnosti. Vlagalo se bo v ukrepe za skrajšanje postopkov v pravosodju z namenom pohitritve odločanja z določitvijo in spremljanjem časovnih standardov¹³⁰. S sredstvi ESS bomo vlagali v razvoj in nadgradnjo orodij za identifikacijo ključnih ozkih grl pri učinkovitosti dela pravosodnih organov. Učinkovito pravosodje zahteva kakovost v celotni pravosodni verigi, zato bo Slovenija v okviru tega specifičnega cilja vlagala v prenovo poslovnih procesov, dvig kompetenc človeških virov in spodbujanje alternativnih oblik reševanja sporov.

Cilj se osredotoča na potrebe Slovenije po izboljšanju učinkovitosti, dvigu strokovnosti in večji dostopnosti pravosodnega sistema, kar je vse predpogoj za boljše poslovno okolje, gospodarsko rast in zvečanje konkurenčnosti podjetij. Pravočasnost odločanja in uporabniku prijazen dostop do pravosodnih storitev bo imel pozitiven učinek na povečanje finančne discipline, s tem pa rast in razvoj MSP ter krepitev zaupanja potencialnih tujih investitorjev.

V okviru tega cilja bodo doseženi naslednji rezultati:

- Prenovljeni pravosodni poslovni procesi;
- Višja usposobljenost zaposlenih v pravosodju.

Tabela 76 Specifični kazalniki rezultatov, specifični cilj 1

ID	Kazalnik	Kategorija regije	Merska enota za kazalnik	Skupni kazalnik učinka kot osnova	Izhodiščna vrednost	Merska enota za izhodišče in cilj	Izhodiščno leto	Ciljna vrednost (2023),	Vir podatkov	Pogostost poročanja
11.1	Delež razvitih sistemov, ki so v uporabi na sodiščih*	V	%	Se ne uporablja	100**	razmerje	2014	100	Spremljanje	Enkrat letno
		Z	%	Se ne uporablja	100**	razmerje	2014	100	Spremljanje	Enkrat letno
11.2	Delež udeležencev, ki so uspešno zaključili podprta usposabljanja v pravosodju	V	%	Se ne uporablja	100**	razmerje	2015	100***	Spremljanje	Enkrat letno
		Z	%	Se ne uporablja	100**	razmerje	2015	100***	Spremljanje	Enkrat letno

* V okviru dveh ukrepov (SPODBUJANJE IN ZAGOTAVLJANJE KAKOVOSTI V PRAVOSODJU in PRENOVE POSLOVNIH PROCESOV) se bo razvilo in uvedlo na vseh sodiščih (gre za sistemske projekte, ki se izvajajo centralizirano) 11 sistemov.

**Izhodniščna vrednost kazalnika rezultata je 100%, ker nam izkušnje iz programskega obdobja 2007-2013 kažejo, da se 100% sistemov, ki so razviti dejansko tudi uporablja.

¹³⁰ Saturn Guidelines for Judicial Time Management (Cepej 2008-8 Rev); Implementing the Saturn Time Management Tools in Courts" (Cepej-Saturn 2001-9); http://www.coe.int/t/dghl/cooperation/cepej/ReseauTrib/4_2013_Saturn_15_Guidelines_Plus_IRSIG_draft_121112.pdf

***Izhodiščna vrednost so izvedena usposabljanja v programskem obdobju 2007-2013, ki so bila podprta s sredstvi ESS, v okviru operacije e-pravosodje. Vsi udeleženci so uspešno zaključili usposabljanja, zato je izhodiščna vrednost, delež udeležencev, ki so uspešno zaključili podprta usposabljanja v pravosodju, 100%

**** Predvidenih je 2.000 udeležencev usposabljanj v pravosodju. Glede na izkušnje, se predvideva, da bodo vsi udeleženci uspešno zaključili podprta usposabljanja v pravosodju (uspešno zaključeno izobraževanje pomeni, da je udeležencu bilo izdano potrdilo o udeležbi), 100 % delež.

Specifični cilj 2: Dvig usposobljenosti in integritete zaposlenih v javni upravi preko nadgradnje sistema upravljanja s kadri in usposabljanji

Na potrebo po izboljšanju učinkovitosti javne uprave in institucionalnih zmogljivosti na vseh ravneh, tako na državni kot lokalni ravni, tudi v delu, ki ga mora prispevati učinkovito upravljanje človeških virov, opozarjata Evropska komisija in OECD¹³¹. Učinkovito upravljanje s človeškimi viri ovirajo tudi pomanjkljivosti uslužbenskega sistema, na katere opozarjajo posamezni državni organi in uprave lokalnih skupnosti, različni nadzorni organi (Inšpekcija za sistem javnih uslužbencev¹³², Komisija za pritožbe iz delovnih razmerij pri Vladi RS, Računsko sodišče RS¹³³ ter Varuh človekovih pravic¹³⁴).

K smotrnejši izrabi človeških virov bo pripomogla modernizacija enotnega informacijskega sistema za upravljanje človeških virov in strateško načrtovanje v organih državne uprave, ki bo izvedena v obdobju 2014-2020 na podlagi ugotovitev funkcijske analize. Prenovljen sistem bo omogočal poenostavitev kadrovskega postopkov in hitrejše prilagajanje spremembam na kadrovskega področju ter dajal podporo vodenju, odločanju in strateškemu načrtovanju. Pomemben del posodobitve sistema javnih uslužbencev bo tudi uvedba kompetenčnega modela v javni upravi kot dela sistemske normativne ureditve zaposlovanja in napredovanja javnih uslužbencev ter usposobitev presojevalcev kompetenc, kar bo pripomoglo k boljšemu izkoriščanju znanja in sposobnosti javnih uslužbencev, prepoznavi potreb po usposabljanju in posledično k oblikovanju učinkovite, moderne in cenejše uprave. Na ključnih identificiranih področjih, kot so večšine vodenja, strateški in projektni menedžment, boljša zakonodaja, upravljanje kakovosti, javno naročanje in javne finance, digitalne kompetence, bo zato Slovenija okrepila usposabljanje z uvedbo novih programov, povečanjem števila vključenih v usposabljanje in okrepljenim sodelovanjem z akademskim okoljem.

V skladu s priporočili Sveta EU¹³⁵ je eden izmed ključnih ciljev Slovenije odločen boj proti korupciji, z ničelno toleranco do korupcije. S predvidenimi dejavnostmi in ukrepi na področju zviševanja stopnje integritete in omejevanja korupcijskih tveganj Slovenija zasleduje vizijo strokovne in učinkovite javne uprave, znotraj katere obstaja predvidljivo in temeljito obvladovanje korupcijskih tveganj. Kot znaten prispevek k doseganju ciljnega stanja so predvidena dodatna usposabljanja vodij in zaposlenih v javni upravi, s poudarkom na področju integritete in preprečevanja korupcije oziroma za področja, kjer gre za povečana korupcijska tveganja, kot so na primer postopki javnih naročil.

---

¹³¹ OECD-jev pregled javne uprave v Republiki Sloveniji, Slovenija za strateško vodeno in učinkovito državo, 2012, sofinanciran s sredstvi ESS

¹³² Letna poročila o delu Inšpektorata za javni sektor, dosegljiva na spletni strani Ministrstva za notranje zadeve http://www.mnz.gov.si/si/varnost_in_nadzor/inspektorat_za_javni_sektor/

¹³³ Letna poročila Računskega sodišča Republike Slovenije, dosegljiva na spletni strani <http://www.rs-rs.si/rsrs/rsrs.nsf/I/K86546B35F636AAC1C1257155004B3D11>

¹³⁴ Letna poročila Varuha človekovih pravic Republike Slovenije, dosegljiva na spletni strani <http://www.varuh-rs.si/publikacije-gradiva-izjave/letna-porocila-priporocila-dz-odzivna-porocila-vlade/>.

¹³⁵ Priporočilo Sveta EU v zvezi z nacionalnim reformnim programom Slovenije za leto 2014 in mnenje Sveta o slovenskem programu stabilnosti za leto 2014 (Priporočilo št. 8).

V finančni perspektivi 2007–2013 ukrepi za razvoj menedžmenta človeških virov v javni upravi niso bili zajeti, zato se bomo z ESS ukrepi v 2014–2020 osredotočili na izboljšanje upravljanja s kadri ter na dvig usposobljenosti in integritete zaposlenih v javni upravi.

Pričakovani rezultati so:

- sodoben in učinkovit sistem upravljanja s človeškimi viri;
- izboljšanje kompetenc javnih uslužbencev;
- večja usposobljenost zaposlenih v javni upravi za omejevanje korupcijskih tveganj.

Tabela 77 Specifični kazalniki rezultatov, specifični cilj 2

ID	Kazalnik	Kategorija regije	Merska enota za kazalnik	Skupni kazalnik učinka kot osnova	Izhodiščna vrednost	Merska enota za izhodišče in cilj	Izhodiščno leto	Ciljna vrednost (2023)	Vir podatkov	Pogostost poročanja
11.3	Delež zaposlenih v javni upravi, ki so uspešno zaključili podprta usposabljanja*	Z	%	Se ne uporablja	100**	razmerje	2013	100	Spremljanje	Enkrat letno

* Udeleženec je uspešno zaključil program, v kolikor je po programu pridobil potrdilo ali javno listino o uspešno opravljenem programu, ki mu zagotavlja novo kompetenco ali pridobitev izobrazbene ravni.

**Izhodiščna vrednost temelji na preteklih izkušnjah iz izvedenih usposabljanjih, ko so vsi udeleženci uspešno zaključili usposabljanja oziroma prejeli potrdilo o usposabljanju. Na podlagi preteklih izkušenj je določena tudi ciljna vrednost v 2023.

Specifični cilj 3: Izboljšanje upravljanja in večja transparentnost v javni upravi z uvedbo novih orodij, metod in interoperabilnih rešitev

Slovenija je nazadovala na lestvicah mednarodne konkurenčnosti (IMD¹³⁶ in WEF 2013¹³⁷), ključna dejavnika, ki vplivata na podjetništvo, sta tudi neučinkovita javna uprava in korupcija. V upravnih organih na vseh ravneh¹³⁸ ni sistemskih ukrepov za nadzor in kontrolo kakovosti, ne uporabljajo se merljivi cilji in procesni kazalniki. Dobro delovanje javne uprave je eden od gradnikov večjega zaupanja in blaginje, zato bo Slovenija skladno s Priporočili Sveta EU¹³⁹ in priporočili OECD¹⁴⁰ uvedla notranje presoje kakovosti delovanja, zunanje ocenjevanje uspešnosti¹⁴¹ in postopke za nadzor in kontrolo kakovosti z ustrezno informacijsko podporo. Razvita bodo tudi enotna semantična tehnična orodja za večjo kakovost izvajanja inšpekcijskega nadzora in upravnega poslovanja.

Skladno s Priporočili Sveta EU¹⁴², na podlagi Programa Vlade RS za preprečevanje korupcije¹⁴³ ter poročila GRECO¹⁴⁴ bodo v sodelovanju s KPK in NVO izvedeni analitični, semantični in tehnični

¹³⁶ <http://www.imd.org/news/World-Competitiveness-2013.cfm>

¹³⁷ http://www3.weforum.org/docs/WEF_GlobalCompetitivenessReport_2013-14.pdf

¹³⁸ V vseh ministrstvih, vladnih službah, organih v sestavi in upravnih enotah.

¹³⁹ Priporočilo Sveta EU v zvezi z nacionalnim reformnim programom Slovenije za leto 2014 in mnenje Sveta o slovenskem programu stabilnosti za leto 2014 (Priporočilo št. 8).

¹⁴⁰ (2012)OECD pregled javne uprave v Republiki Sloveniji, Slovenija za strateško vodeno in učinkovito državo.

¹⁴¹ Priporočilo Sveta EU v zvezi z nacionalnim reformnim programom Slovenije za leto 2014 in mnenje Sveta o slovenskem programu stabilnosti za leto 2014 (Priporočilo št. 8).

¹⁴² Ukrepe na korupcijskem področju izrecno obravnava priporočilo št. 8.

¹⁴³ Program Vlade Republike Slovenije za preprečevanje korupcije je bil sprejet 5. marca 2014:

<http://www.mnz.gov.si/fileadmin/mnz.gov.si/pageuploads/SOJ/word/MNZ-VRS-PK-marec2014.pdf>. O implementaciji je bilo sprejeto tudi že t. i. Prvo vmesno poročilo, sprejeto na Vladi RS 29. maja 2014:

http://www.mnz.gov.si/si/novinarsko_sredisce/novica/browse/1/article/12208/8850/943bd83ad6dd53ca761ffeb85180d9ab/

¹⁴⁴ Poročilo GRECO iz oktobra 2012 o Republiki Sloveniji: Preprečevanje korupcije pri poslancih, sodnikih in tožilcih (57. plenarno zasedanje).

ukrepi za omejevanje korupcijskih tveganj. Vzpostavljena bo centralna enotna spletna platforma za spremljanje vseh tveganj (poslovnih, korupcijskih, tveganja pri delu) v javni upravi, vključno z informacijskim orodjem za učinkovitejši nadzor nad porabo javnih financ (notranja revizija). Slednja bo institucijam javne uprave na enem mestu omogočala medsebojno komuniciranje (izmenjavo dobrih praks) in transparentno ter učinkovito izvajanje aktivnosti za omejevanje korupcijskih tveganj. Transparentnost postopkov javnih naročil in javnih razpisov bomo zagotovili z nadgradnjo sistema za elektronsko javno naročanje in objavo pogodb

V luči odprte in transparentne javne uprave ter ustrezne implementacije Direktive o ponovni uporabi podatkov javnega sektorja bomo izboljšali tehnično in semantično interoperabilnost zalednih informacijskih sistemov - skupnih gradnikov, horizontalnih aplikacij, temeljnih podatkovnih evidenc in sistema za objavlanje odprtih podatkov. Tako bomo omogočali skladnost s potrebami okolja in uporabnikov ter visoko avtomatizirano in zanesljivo objavo podatkov v odprtih formatih in njihovo učinkovito ponovno uporabo.

V obdobju 2007-2013 že bili vzpostavljeni nekateri skupni gradniki in horizontalne aplikativne rešitve, ki se v praksi uporabljajo npr. za potrebe e-socialne. Za potrebe enotne kontaktne točke je bil razvit centralni sistem za avtentikacijo z vključeno čezmejno dimenzijo, omejeno na funkcionalnosti rezultatov pilotnih projektov velikih razsežnosti, e-vročanje in e-podpis. Vzpostavlja se tudi državni računalniški oblak kot izredno pomembna nova enotna informacijsko-komunikacijska platforma. V naslednjem obdobju 2014-2020 bomo vzpostavili nove skupne gradnike, orodja in storitve (predvsem za e-pošiljanje podatkov, storitve zaupanja, e-plaćila in e-arhiv) in obstoječe gradnike nadgrajevali skladno s potrebami (npr. eIDAS¹⁴⁵, TEN TELE¹⁴⁶). Vsi gradniki, horizontalne aplikativne rešitve in temeljne podatkovne evidence bodo implementirani znotraj novega državnega računalniškega oblaka, s čimer se bo pomembno izboljšala interoperabilnost sistemov in ključnih podatkov, njihova zanesljivost, fleksibilnost in dostopnost. Državni računalniški oblak bo kot horizontalna tehnološka platforma omogočal namestitve in delovanje tudi izdelkom drugih prednostnih osi.

Pričakovani rezultati so:

- večja uporaba orodij za nadzor in kontrolo kakovosti;
- razvita oz. nadgrajena orodja za večjo transparentnost in omejevanje korupcijskih tveganj;
- boljša interoperabilnost procesov in podatkov.

Tabela 78 Specifični kazalniki rezultatov, specifični cilj 3

ID	Kazalnik	Kategorija regije	Merska enota za kazalnik	Skupni kazalnik učinka kot osnova	Izhodiščna vrednost	Merska enota za izhodišče in cilj	Izhodiščno leto	Ciljna vrednost (2023)	Vir podatkov	Pogostost poročanja
11.4	Delež organov z implementiranim sistemom kakovosti (CAF)*	V	%	Se ne uporablja	100**	%	2013	100	Spremljanje	Enkrat letno
		Z	%		100**	%	2013	100		

145 Regulation (eu) no 910/2014 of the european parliament and of the council of 23 july 2014 http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=uriserv:OJ.L_.2014.257.01.0073.01.ENG

146 <http://register.consilium.europa.eu/doc/srv?l=EN&f=ST%2010088%202013%20INIT>

11.5	Delež implementiranih gradnikov in podatkovnih registrov v državni računalniški oblak	V	%	Se ne uporablja	100***	%	2014	100	MJU spremljanje	Enkrat letno
		Z	%		100***		2014	100		

* Organi državne uprave (ministrstva, organe v sestavi, agencije in upravne enote), pri čemer implementiran sistem kakovosti pomeni pozitivno izvedena presoja postopkov za nadzor kakovosti v organih državne uprave

** Izhodiščna vrednost temelji na preteklih izkušnjah – vsi organi, ki so implemenitirali sistem kakovosti, so izvedli pozitivno presojo postopkov za nadzor kakovosti. Na podlagi preteklih izkušenj je določena tudi ciljan vrednost v 2023.

***Državni računalniški oblak še ni vzpostavljen. Izhodiščna vrednost temelji na podlagi primerljivih izkušenj v programskem obdobju 2007-2013, ko smo vse razvite gradnike in podatkovne registre 100 % implementirali na obstoječe strežnike, ki sicer niso enotna platforma in nimajo lastnosti oblaka.

Specifični cilj 4: Izboljšanje zakonodajnega okolja in nadgradnja e-storitev za k uporabniku usmerjeno javno upravo

Evropska komisija¹⁸⁶ ugotavlja, da je obremenjujoče zakonodajno okolje eden težjih izzivov Slovenije, ki ovira konkurenčnost na domačem in tujih trgih. Program ukrepov za odpravo zakonodajnih ovir se v Sloveniji s sredstvi ESS sistematično sicer izvaja že od leta 2009 in prinaša pomembne rezultate pri poenostavitvah poslovnega okolja, vendar se je za zagotovitev prijaznega in spodbudnega okolja za podjetnike ter dvig njihove konkurenčnosti treba še intenzivneje lotiti uresničevanja ključnih ukrepov. Popisi vstopnih pogojev vseh regulacij bodo izvedeni v obdobju 2007-2013, potrebno pa bo nadaljevati s popisom preostalih pogojev z vključevanjem zunanjih partnerjev, na podlagi katerih bodo pripravljene sistemski predlogi za modro deregulacijo. V okviru programa ukrepov odprave zakonodajnih/administrativnih ovir bomo upoštevali predloge za racionalizacijo procesov iz funkcionalne analize javne uprave, nadaljevali z merjenjem administrativnih stroškov in bremen v predpisih na podlagi SCM metodologije, z informiranjem in obveščanjem javnosti ter pripravo primerjalnih analiz regulacij (tudi na ravni EU) z vključevanjem zunanjih partnerjev. S tem namenom bo razvito orodje za izboljšanje predpisov, ki vključuje vzpostavitev informacijskega sistema za pripravo celovite (kvantitativne in kvalitativne) presoje posledic učinkov predpisov, predvsem presoje učinkov predpisov na gospodarstvo s t.i. preizkusom SME. Izvedena bo modernizacija upravno procesne zakonodaje z vzpostavitvijo informacijskega sistema za podporo upravnemu poslovanju.

Slovenija ima dolgoletne izkušnje z uvajanjem elektronskega poslovanja v javni upravi. Tako je danes uporabnikom na voljo velika ponudba elektronskih storitev, katerih uporaba pa žal ne dosega pričakovanega obsega, še posebej na strani državljanov. Posledično obstajajo neizkoriščeni potenciali glede učinkovitosti poslovanja in zagotavljanja storitev javne uprave. Različni benchmarki e-uprave kažejo, da Slovenija na tem področju vse bolj zaostaja za vodilnimi EU državami in se po večini kazalnikov trenutno nahaja okoli povprečja EU. Z razvojem novih celovitih rešitev (informatizacija celotnega procesa, koncept vse na enem mestu, enotna uredniška politika) bo javna uprava v svojih postopkih z državljani omogočala enostavno elektronsko poslovanje tudi na področjih, ki še niso zadovoljivo razvita. Pri tem bomo temeljito nadgradili obstoječe mehanizme e-uprave v smislu aktivnega sodelovanja uporabnikov (angl. *co-creation, co-production*) pri dajanju prednosti, načrtovanju, preizkušanju in izpopolnjevanju novih celovitih e-storitev po konceptu življenjskih dogodkov ("vse na enem mestu" oz. one-stop-shop).

Pričakovani rezultati tega specifičnega cilja so:

- uvedena kvantitativna in kvalitativna presoja učinkov predpisov na vseh resorjih
- večja uporaba e-storitev v javni upravi

Tabela 79 Specifični kazalniki rezultatov, specifični cilj 4

ID	Kazalnik	Kategorija regije	Merska enota za kazalnik	Skupni kazalnik učinka kot osnova	Izhodiščna vrednost	Merska enota za izhodišče in cilj	Izhodiščno leto	Ciljna vrednost (2023)	Vir podatkov	Pogostost poročanja
11.6	Delež ministrstev, ki imajo implementiran sistem merjenja in uporabe SCM* metodologije	V	%		100*	%	2014	100	MJU	letno
		Z	%		100*	%	2014	100	MJU	letno

* SCM metodologija je v okviru pilotnega projekta implementirana na Ministrstvu za javno upravo, zato je izhodiščna vrednost 100 %. Do konca 2023 se načrtuje implementacija SCM metodologije na preostalih ministrstvih.

2.11.3.1. Ukrepi, ki jim je podpora namenjena v okviru prednostne naložbe

2.11.3.1.1. Opis vrste in primerov ukrepov, ki jim je namenjena podpora, in njihovega pričakovanega prispevka k specifičnim ciljem, po potrebi vključno z opredelitvijo glavnih ciljnih skupin in vrst upravičencev

Za doseg cilja izboljšanja kvalitete pravosodnih procesov, optimizacija vodenja postopkov ter dvig usposobljenosti zaposlenih v pravosodnem sistemu bodo izvedeni naslednji ukrepi:

- SPODBUJANJE IN ZAGOTAVLJANJE KAKOVOSTI V PRAVOSODJU:
  - Najprej bo izvedena identifikacija manjkajočih poslovnih orodij, nato izgradnja in posodobitev obstoječih za identifikacijo ozkih grl v pravosodnem sistemu upravljalne odločitve, kot so podatkovno skladišče, interaktivna in dinamična analitična orodja – poslovno obveščanje itn.;
  - Najprej bo izvedena študija izvedljivosti triaž in pospešenega postopka (fast track procedure) na posameznih segmentih sodnih postopkov, nato bo nadgradnja informacijskih sistemov s funkcionalnostmi, ki podpirajo triaže in pospešeni postopek;
  - Najprej bo izvedena študije izvedljivosti, analize upravičenosti koncentracije ali centralizacije posameznih, nato sledi uvedba skupnih storitev (npr. tiskanje, kuvertiranje, digitalizacija, arhiviranje);
  - merjenje zadovoljstva in zaupanja s storitvami pravosodja z namenom dviga zaupanja v pravosodni sistem.
- PRENOVE POSLOVNIH PROCESOV:
  - Najprej bo potekala identifikacija manjkajočih informacijskih rešitev v pravosodju, nato bo sledila prenova in nadgradnja, kot so: nadgradnja vpisnikov, dodatne e-storitve, spletni portal, digitalizacija spisov, dostop do zunanjih evidenc, plačilo sodnih taks;
  - Najprej bo izvedena identifikacija manjkajočih orodij za napredno upravljanje z dokumenti v pravosodnih zadevah, nato bo izveden razvoj;
  - Najprej bo izvedena identifikacija, nato bo sledila vzpostavitev informacijskega okolja, ki bo omogočilo učinkovito zunanje poslovanje sodnikov/tožilcev in podpornega osebja;
  - integracija evropskih pravosodnih spletnih storitev v informacijsko okolje slovenskega pravosodja;
  - razvoj orodij za enotno izmenjavo vsebin na področju kazenskih in prekrškovnih zadev;
  - implementacija rešitve za prepoznavo govora pri zvočnem snemanju glavnih obravnav in narokov na sodiščih;

- optimizacija zakonodajnega procesa v pravosodju, ki bo vseboval razvoj specifičnih orodij za odkrivanje težav pri implementaciji predpisov v pravosodju.
- SPODBUJANJE ALTERNATIVNIH NAČINOV REŠEVANJA SPOROV:
  - aktivnosti informiranja in obveščanja gospodarskih subjektov o možnostih in načinih ter prednostih (nižji stroški kot pri sodnih sporih, takšno reševanje sporov ne zapira poslovnih priložnosti, poslovni subjekti imajo pri takšnem načinu možnost vplivanja na rešitev spora po njihovi meri), ki jih prinašajo oblike alternativnih načinov reševanja sporov ter identifikacija in implementacija orodij za promocijo izvajanja sodišču pridružene mediacije;
  - izobraževanje zastopnikov in ostalih odgovornih v podjetjih o metodah mirnega reševanja sporov (tudi prek združenja delodajalcev);
- IZBOLJŠANJE USPOSOBLJENOSTI ZAPOSLENIH V PRAVOSODJU:
  - uvedba modela kompetenc znanja in veščin ter osebne in osebne motivacije zaposlenih v pravosodju;
  - usposabljanja in izobraževanja v okviru kompetenčnega modela, ki se bodo osredotočala na štiri vertikalno hierarhično postavljene ravni: osebje na sodiščih, državnih tožilstvih in pravobranilstvih (1. Raven); sodniki, državni tožilci in državni pravobranilci (2. Raven); vodje notranjih organizacijskih enot, direktorji (3. Raven); predsedniki sodišč, vodje tožilstev in pravobranilstva (4. Raven) ter usposabljanja za uporabo razvitih sistemov v okviru 1. in 2. ukrepa. Usposabljanja in izobraževanja so namenjena za razvoj splošnih in posebnih/strokovnih kompetenc in za uvajanje novih poslovnih modelov;
  - vzpostavitev in uvedba stalne podpore uporabnikom vključno s vzpostavitvijo podpornega informacijskega sistema.

Ciljne skupine: pravosodni organi, sodniki, tožilci, zaposleni v pravosodnih organih.

Posredniško telo za izvedbo ukrepov je Ministrstvo za pravosodje, upravičenca pa Vrhovno sodišče RS in Ministrstvo za pravosodje.

Izvajanje bo potekalo na način neposredne potrditve projektov/programov.

Za dosego 2. specifičnega cilja so predvideni naslednji ukrepi:

- posodobitev sistema upravljanja s kadri z nadgradnjo kompetenčnega modela
- posodobitev kadrovske informacijskega sistema,
- usposabljanja vodij in zaposlenih v javni upravi na vseh ravneh, na ključnih identificiranih področjih kot so veščine vodenja, strateški in projektni menedžment, boljša zakonodaja, upravljanje kakovosti, integriteta in oemjevanje korupcijskih tveganj, javno naročanje in javne finance, digitalne kompetence.

Ciljne skupine so organi javne uprave in zaposleni v javni upravi.

Upravičenec za izvedbo ukrepov je ministrstvo, pristojno za javno upravo, Komisija za preprečevanje korupcije in Informacijski pooblaščenec.

Za dosego 3. specifičnega cilja so predvideni naslednji ukrepi:

- uvedba orodij za management kakovosti s poudarkom na uporabi merljivih ciljev in procesnih kazalnikov z ustrezno informacijsko podporo vodenju sistema kakovosti

- uvedba sistema zunanjega ocenjevanja uspešnosti (peer assessment) in notranjih pregledov/presoj kakovosti delovanja upravnih organov,
- uvedba enotnih semantičnih tehničnih orodij za večjo učinkovitost, transparentnost in povezanost dela inšpekcijskih organov,
- dvig ozaveščenosti za večjo transparentnost glede finančne porabe širšega javnega sektorja (organizacija dogodkov, primerjalne analize ipd.)
- vzpostavitev Enotnega registra tveganj z nadgradnjo obstoječega registra korupcijskih tveganj pri KPK za spremljanje vseh tveganj (poslovnih, korupcijskih...) v javni upravi in učinkovitejši nadzor nad porabo javnih financ (modul za notranjo revizijo)
- nadgradnja informacijskega sistema za e-javno naročanje z dodatnimi moduli za objavo pogodb in transparentnost celotnega postopka javnega naročanja in javnih razpisov,
- nadgradnja aplikacije Supervisor z vključitvijo javnih gospodarskih zavodov, javnih podjetij in podjetij v 100-odstonti lasti države
- nadgradnja in selitev skupnih gradnikov in horizontalnih aplikativnih rešitev, razvitih v prejšnji finančni perspektivi, v novi državni računalniški oblak
- razvoj novih skupnih gradnikov, orodij in storitev (predvsem za e-pošiljanje podatkov, storitve zaupanja, e-plaćila in e-arhiv)
- izboljšanje semantične interoperabilnosti in povezljivosti temeljnih podatkovnih evidenc (registri, ki služijo kot primarni vir podatkov na določenem vsebinskem področju in se uporabljajo tudi na drugih področjih - npr. register prebivalstva, register vozil ipd.) ter njihova postopna migracija v novi državni računalniški oblak
- nadgradnja sistema za objavljanje odprtih podatkov tako, da bo omogočena avtomatizirana objava podatkov iz temeljnih podatkovnih evidenc in real-time big-data operacije (prenos, objava in obdelava velikih količin podatkov brez pomembnih časovnih zakasnitev) ter izboljšane možnosti za učinkovit dostop, obdelavo in ponovno uporabo teh podatkov.

Ciljne skupine so organi javne uprave in zaposleni v javni upravi.

Upravičenci za izvedbo ukrepov so ministrstva z organi v sestavi, Komisija za preprečevanje korupcije, Informacijski pooblaščenec.

Za doseg 4. specifičnega cilja so predvideni naslednji ukrepi:

- merjenje administrativnih stroškov in bremen v predpisih na podlagi SCM metodologije
- vzpostavitev informacijskega sistema za pripravo celovite (kvantitativne in kvalitativne) presoje posledic učinkov predpisov vključno z MSP testom
- vzpostavitev informacijskega sistema za podporo upravnemu poslovanju s strankami
- izboljšanje digitalnih kanalov za ponujanje storitev javne uprave končnim uporabnikom v smislu bolj celovitega pokrivanja potreb uporabnikov po konceptu življenjskih dogodkov ("vse na enem mestu" oz. one-stop-shop), omogočena uporaba tudi za tujce.

Ciljne skupine so organi javne uprave in zaposleni v javni upravi.

Upravičenec za izvedbo ukrepov je ministrstvo, pristojno za javno upravo

2.11.3.1.2. Vodilna načela za izbor

Za izbor prihodnjih ukrepov bodo veljala opredeljena horizontalna načela. Poleg teh, bodo v okviru te prednostne naložbe:

- za specifični cilj 1 podprti tisti ukrepi, ki bodo v največji možni meri prispevali k ustvarjanjem pogojev za dvig konkurenčnosti gospodarstva, zdravega poslovnega okolja za MSP ter

zdrave gospodarske klime za pritek tujih investicij in ki bodo prispevali k skrajšanju trajanja sodnih postopkov. Podprti ukrepi so med seboj komplementarni in se dopolnjujejo v smeri sinergijskega učinka za doseg skupnega cilja – izboljšanje pravosodnih procesov, vodenja postopkov in pridobitve kompetenc zaposlenih.

- pri izboru ukrepov za specifične cilje 2, 3 in 4 bo upoštevana skladnost le-teh s strateškimi načrti in normativnimi obvezami, finančni prihranki za uporabnike in ponudnike storitev, načela povezljivosti, ponovne uporabe in transparentnosti ter možnost izvedbe javno-zasebnega partnerstva. Vsebina, načrtovanje in izvedba ukrepov bodo medsebojno usklajeni in komplementarni, tako da bomo zagotovili največje možne sinergične učinke in preprečili morebitna podvajanja pri izvajanju ukrepov.

2.11.3.1.3. Načrtovana uporaba finančnih instrumentov

Uporaba finančnih instrumentov ni predvidena.

2.11.3.1.4. Načrtovana uporaba velikih projektov

Uporaba velikih projektov ni predvidena.

2.11.3.1.5. Kazalniki učinka (realizacije)

Tabela 80 Kazalniki učinka

ID	Kazalnik (naziv kazalnika)	Merska enota	Sklad	Kategorija regije	Ciljna vrednost (2023)	Vir podatka	Pogostost poročanja
11.7	Število udeležencev izobraževanja/usposabljanja za izboljšanje kompetenc zaposlenih v pravosodju	število	ESS	V	854	Spremljanje	Letno
		število	ESS	Z	1.146	Spremljanje	Letno
11.8	Število udeležencev izobraževanja/usposabljanja v javni upravi	število	ESS	Z	20.690	Spremljanje	Letno
11.9	Število podprtih organov za implementacijo sistema kakovosti (CAF)**	število	ESS	V	36	Spremljanje	letno
		število	ESS	Z	26	spremljanje	letno
11.10	Število podprtih ministrstev za implementacijo sistema merjenja in uporabe SCM metodologije	število	ESS	V	13***	Spremljanje	letno
		število	ESS	Z	13	spremljanje	letno
11.11	Število podprtih gradnikov in temeljnih podatkovnih registrov za implementacijo znotraj državnega računalniškega oblaka	Število	ESS	V	15***	spremljanje	letno
		število	ESS	Z	15	spremljanje	letno
11.12	Število razvitih sistemov v pravosodju ****	število	ESS	V	11	Spremljanje	Letno
		število	ESS	Z	11	Spremljanje	Letno

**organi so ministrstva, organi v sestavi, agencije in upravne enote

***gre za sistemski ukrep, zato se število ponovi v obeh regijah

**** Razvitih bo 11 sistemov za obe regiji hkrati (Seznam sistemov je v Prilogi 6)

2.11.4. Krepitev zmogljivosti za vse zainteresirane strani, ki izvajajo politike na področju izobraževanja, vseživljenjskega učenja, usposabljanja in zaposlovanja ter socialnih zadev, vključno prek sektorskih in teritorialnih dogovorov za spodbujanje reform na nacionalni, regionalni in lokalni ravni

Podpora bo namenjena ukrepom za krepitev razvoja nevladnega sektorja in krepitev zmogljivosti socialnih partnerjev.

Specifični cilj 1: Okrepljena zmogljivost nevladnih organizacij za zagovorništvo in izvajanje javnih storitev

Z ukrepi pretekle finančne perspektive se je razvil celovit servis za krepitev nevladnih organizacij, ki so ga nudili t.i. subjekti podpornega okolja: horizontalne mreže, regionalna stičišča in vsebinske mreže. Dvignila se je prepoznavnost NVO med policy odločevalci in okreplil se je njihov položaj v procesih priprave zakonodaje in razvojnih politik. Povečalo se je povezovanje in mreženje nevladnih organizacij na ravni države, regij in vsebinskih področij. Okrepila se je tudi institucionalna zmogljivost nevladnega sektorja, vzpostavili pa so se tudi zametki med-sektorskega sodelovanja (sodelovanje NVO z gospodarstvom in javnim sektorjem).

Vrednotenje¹⁴⁷ doseženim rezultatom navkljub ugotavlja, da bo »v luči novih izzivov in s tem povezanimi novimi reformnimi ukrepi, ki zadevajo tudi povečanje učinkovitosti javne uprave (na primer prehod iz institucionalnih storitev na skupnostne oblike storitev), potrebno kompetence NVO še nadalje razvijati.«

Po podatkih AJ PES je v letu 2012 le 5,92 % NVO imelo vsaj 1 zaposlenega, le 10 % pa več kot 50.000 EUR prihodkov. Skupni prihodki NVO v letu 2012 so tako predstavljali le 2,39 % slovenskega BDP, delež zaposlenih glede na celotno aktivno prebivalstvo pa je bil le 0,76 %, t.j. skromnih 7.029 zaposlenih v NVO. Po rezultatih zadnje večje mednarodne primerjalne raziskave Univerze Johns Hopkins iz leta 2003, je delež zaposlenosti v NVO v svetovnem povprečju 2,76 %, v državah EU pa 3,39 %.

Vrednotenje ugotavlja, da se je proces vzpostavljanja podpornih struktur šele začel v obdobju 2007-2013 in je potekal v politično ter gospodarsko nestabilnih časih, zato je potrebno ob doseženih rezultatih podpornih ukrepov za NVO, nadalje strokovno krepiti tudi same podporne strukture.

Zato se bo v novi perspektivi nadgrajevalo obstoječe zmogljivosti NVO, kjer je to relevantno in razvijalo nove, pri čemer bo osrednja pozornost namenjena krepitvi sektorskega in medsektorskega sodelovanja, prepoznavnosti NVO v lokalnem okolju, dvigu strokovnosti in profesionalnosti za izvajanje specializiranih storitev, ter zagovorništva, posebej v luči participatornega upravljanja. Dejstvo je, da v Sloveniji civilni dialog v primerjavi s socialnim dialogom ni institucionaliziran, zato je zahtevnejši in terja večjo aktivacijo, več inovativnosti, iskanja zavezništev ipd. Za njegovo krepitev je potreben kompleksnejši pristop in dolgotrajnejši proces, rezultati pa lahko pomembno vplivajo na kakovost sprejemanja javnih politik.

Na drugi strani pa bo vzajemna povezanost in sodelovanje NVO pri izvajanju javnih politik pozitivno vplivala na ekonomsko in kadrovsko moč nevladnega sektorja, s povečanjem prihodkov nevladnega sektorja in števila zaposlenih v njem.

Pričakovani rezultat te prednostne naložbe je:

- Povečana stopnja profesionalnosti NVO, predvsem na področju zagovorništva in izvajanja javnih storitev

---

¹⁴⁷ Krepitev zmogljivosti nevladnih organizacij s pomočjo vzpostavljanja podpornih struktur. Sintezno poročilo. Pitija, Ljubljana, julij 2014.

Tabela 81 Specifični kazalniki rezultatov, specifični cilj 1

	Kazalnik	Kategorija regije	Merska enota za kazalnik	Skupni kazalnik učinka kot osnova	Izhodiščna vrednost	Merska enota za izhodišče in cilj	Izhodiščno leto	Ciljna vrednost (2023),	Vir podatkov	Pogostost poročanja
11.13	Delež podprtih struktur, ki imajo 6 mesecev po izhodu vsaj 1 zaposlenca, ki izvaja podporne aktivnosti za NVO*	V	%		38**	razmerje	2014	58	Spremljanje MJU	Dvoletno
		Z					2014			

*Podprte strukture so t.i. subjekti podpornega okolja: horizontalne mreže, regionalna stičišča in vsebinske mreže. Storitve, ki jih bodo te podprte strukture izvajale, so navedene v poglavju ukrepov 2.11.4.1.1.

** izhodiščna vrednost temelji na podlagi poročil upravičencev javnega razpisa 2012 – 2014; gre za delež upravičencev, ki imajo po zaključku ESS projekta zaposlene, ki niso financirani iz sredstev ESS in izvajajo podporne aktivnosti za NVO

Specifični cilj 2: Krepitev usposobljenosti socialnih partnerjev v procesih socialnega dialoga, zlasti na področju politik trga dela in vseživljenjskega učenja

V Sloveniji so se v finančnem obdobju 2007-2013 podporne strukture za socialne partnerje šele začele vzpostavljati, proces vzpostavljanja pa je potekal v politično in gospodarsko nestabilnih časih. Zato je potrebno nadalje strokovno krepiti tudi same podporne strukture za učinkovito izvajanje socialnega dialoga tako na nacionalni ravni, kot na ravni dejavnosti in v podjetjih. Socialne partnerje je potrebno tudi krepiti z institucionalnega vidika na nekaterih področjih, kot na primer mirno reševanje sporov.

Socialni partnerji iz tujine s svojimi praksami dokazujejo, da imajo na področju informiranja in usposabljanja veliko zaposlenih (npr. Nemčija, Danska), kar jim omogoča učinkovito in uspešno delo pri podpori socialnemu dialogu in učinkovitemu delovanju trga dela. Takšnim zgledom morajo slediti tudi slovenski socialni partnerji. Socialni partnerji so lahko tudi izjemno učinkovit povezovalni element med izobraževalnim sistemom ter trgom dela. V času ekonomske in socialne krize zadnjih let je bila ta vloga socialnih partnerjev premalo uporabljena in podprta. Posledica izboljšane socialnega dialoga je namreč učinkovito oziroma trajnostno socialno tržno gospodarstvo. Socialni partnerji so prav tako eden izmed ključnih akterjev pri nadzoru delovanja pravne države in vzdrževanju ustreznega nivoja socialne države, zato je nujna krepitev ustreznosti izobraženega in usposobljenega kadra tako v delodajalskih, kot v sindikalnih organizacijah.

Ustrezno usposobljene institucije socialnih partnerjev so pot do učinkovitejše in uspešnejše priprave in izvedbe reform javnih politik.

V finančni perspektivi 2014-2020 se bo nadgrajevalo obstoječe zmogljivosti socialnih partnerjev, kjer je to relevantno, in razvijalo nove, pri čemer bo osrednja pozornost namenjena:

- krepitevi usposobljenosti socialnih partnerjev za njihovo učinkovito sodelovanje pri oblikovanju javnih politik, ki so pomembne za trg dela, dvigu kompetenc socialnih partnerjev pri krepitevi pravne države in pravne stroke, kot je mirno reševanje sporov, krepitevi vloge socialnih partnerjev na področju vseživljenjskega učenja, mobilnosti oz. migracij delavcev, upravljanja z raznolikostjo delavcev, pridobivanja znanj na področju neformalnega in priložnostnega učenja ter kariernega svetovanja, poklicnega usposabljanja, ukrepov na področju dokvalifikacij in prekvalifikacij, varnosti in zdravja pri delu in za spodbujanje sodelovanja delavcev pri upravljanju;

- krepitvi socialnih partnerjev za vodenje učinkovitega socialnega dialoga na nacionalni, panožni in podjetniški ravni v Sloveniji ter učinkovitega sodelovanja s socialnimi partnerji na ravni EU;
- krepitvi funkcije socialnih partnerjev na področju informiranja, usposabljanja in ozaveščanja zaposlenih.

V okviru te prednostne naložbe se bo podprla krepitev usposobljenosti socialnih partnerjev, dejansko izvajanje storitev in aktivnosti na posameznih področjih pa bo podprta v posameznih vsebinskih prednostnih naložbah (zlasti 8, 9 in 10).

Pričakovan rezultat:

- Povečana usposobljenost zaposlenih v organizacijah socialnih partnerjev za učinkovitejše sodelovanje pri pripravi in izvajanju politik in pristopov, vezanih zlasti na trg dela in vseživljenjsko učenje ter zagotavljanje pravne varnosti aktivnega prebivalstva.

Tabela 82 Specifični kazalniki rezultatov, specifični cilj 2

ID	Kazalnik	Kategorija regije	Merska enota za kazalnik	Skupni kazalnik učinka kot osnova	Izhodiščna vrednost	Merska enota za izhodišče in cilj	Izhodiščno leto	Ciljna vrednost (2023),	Vir podatkov	Pogostost poročanja
11.14	Delež vključenih v usposabljanja, ki so uspešno zaključili usposabljanje oz. so pridobili kvalifikacijo*	V	odstotek	Se ne uporablja	95	razmerje	2014	95	Spremljanje	letno
		Z	odstotek		95	razmerje	2014	95		

*Udeleženec je uspešno zaključil program, v kolikor je po programu pridobil potrdilo ali javno listino o uspešno opravljenem programu, ki mu zagotavlja novo kompetenco ali pridobitev izobrazbene ravni.

2.11.4.1. Ukrepi, ki jim je podpora namenjena v okviru prednostne naložbe

2.11.4.1.1. *Opis vrste in primerov ukrepov, ki jim je namenjena podpora, in njihovega pričakovanega prispevka k specifičnim ciljem, po potrebi vključno z opredelitvijo glavnih ciljnih skupin in vrst upravičencev*

V okviru te prednostne naložbe se bodo nadaljevale in nadgradile storitve podpornega okolja za NVO z namenom dolgoročnega razvoja in učinkovitega sodelovanja nevladnih organizacij pri pripravi in izvajanju javnih politik. Ukrepi spodbujanja podpornega okolja za nevladne organizacije bodo usmerjeni v dvig strokovnosti in profesionalnosti ter krepitev sektorskega in medsektorskega sodelovanja, zagovornišтва in prepoznavnosti NVO v lokalnem okolju bodo naslednji:

- SPODBUJANJE STROKOVNOSTI IN PROFESIONALNOSTI TER SEKTORSKEGA IN MEDSEKTORSKEGA SODELOVANJA (SODELOVANJE Z GOSPODARSTVOM, JAVNIM SEKTORJEM, SOCIALNIMI PARTNERJI, MEDIJI): svetovanje in mentorstvo vezano na identificirana specializirana področja, kjer imajo NVO potencial (delitev znanj izkušenih NVO praktikov, nove oblike sodelovanja, kot so primeroma sodelovanje/coworking, coaching, job-shadowing),
- USPOSABLJANJE PO MERI za prenos posameznih javnih storitev na NVO, krepitev zmogljivosti strateškega vodenja in poslovnega razvoja organizacij, krepitev večščin zagovornišтва in lobiranja,
- SPODBUJANJE ZAGOVORNIŠTVA: usposabljanje, mentoriranje, svetovanje ter spodbujanje povezovanja NVO za zagotavljanje profesionalnega zagovornišтва s ciljem

- učinkovitejšega sodelovanja pri pripravi, izvajanju in vrednotenju javnih politik, posebej v luči vplivanja na položaj in razvoj NVO in prenos javnih storitev ter pooblastil na NVO,
- ZAGOTAVLJANJE celovite PODPORE NVO na področju ZAGOTAVLJANJA INFORMACIJ relevantnih za rast in razvoj NVO ter krepitev njihove vloge v okolju,
  - AKCIJE ZA IZBOLJŠANJE PREPOZNAVNOSTI NVO V LOKALNEM OKOLJU z namenom prispevka k izboljšanju pogojev za delovanje t.i. »grass root NVO«

Ciljne skupine:

Nevladne organizacije v vseh fazah razvoja (nastajanje, začetno delovanje, rast in razvoj).

Upravičenci: Nevladne organizacije

Za doseganje cilja **krepitev usposobljenosti socialnih partnerjev** bodo podprti naslednji ukrepi:

- IZVAJANJE ŠTUDIJ IN ANALIZ zlasti s področja socialnega dialoga, industrijskih odnosov in trga dela,
- PODPORA VZPOSTAVITVI STROKOVNIH TELES IN MODELOV za spodbujanje izmenjave izkušenj in dobrih praks na področju socialnega dialoga (prenos in razvoj dobrih praks iz tujine v okviru socialnega dialoga na ravni posamezne dejavnosti, preučitev možnosti vzpostavitve paritetnih skladov, iskanje strokovnih rešitev za razvoj konkurenčnosti in trajnostnega razvoja, varnosti zaposlitve in vzdržnosti poslovnih modelov,),
- IZOBRAŽEVANJE in USPOSABLJANJE socialnih partnerjev na vsebinskih področjih, vezanih na politike trga dela, vseživljenjskega učenja, varnosti in zdravja, ,
- SODELOVANJE socialnih partnerjev z zasebnim sektorjem, nevladnimi organizacijami in javnimi institucijami pri iskanju inovativnih sistemskih rešitev za učinkovitejšo delovanje trga dela in pravne zaščite zaposlenih,
- AKTIVNOSTI NA PODROČJU RAZVOJA KONCEPTA SODELOVANJA DELAVCEV PRI UPRAVLJANJU na različnih nivojih,
- PODPORA VZPOSTAVITVI CENTROV SOCIALNIH PARTNERJEV za mirno reševanje sporov;
- PODPORA IZVAJANJU INFORMIRANJA IN OZAVEŠČANJA delodajalcev, zaposlenih in brezposelnih o zakonodaji in pravicah iz dela, tudi s podporo publicistične dejavnosti (izdajanje publikacij, glasil, mobilne aplikacije, informativna gradiva za otroke in mladino o kulturi dela, e-učila in priročniki,).

Ciljne skupine: Organizacijah socialnih partnerjev in njihovi člani, zaposleni

Upravičenci: Socialni partnerji, ki jim je priznana reprezentativnost na nacionalni ravni.

2.11.4.1.2. Vodilna načela za izbor

Za izbor prihodnjih ukrepov bodo veljala opredeljena horizontalna načela. Poleg teh, bodo imeli prednost projekti, ki bodo:

- zagotavljali komplementarnost storitev med izvajalci;
- večja prilagojenost storitev potrebam uporabnikov (tailor made)
- relevantna pri opredelitvi strateških in specifičnih ciljev
- izkazovali sposobnost za krepitev sodelovanja in povezovanja na različnih ravneh;
- izražali neposredni in posredni vpliv na krepitev NVO in na širše okolje
- vključevali celovite in inovativne storitve in procese;
- predstavili finančno vzdržno konstrukcija projekta;
- izkazovali usposobljenost za izvedbo projekta;
- vključevali kakovostne ukrepe, kar se mora odražati v opredeljenem namenu, ciljnih in pričakovanih rezultatih usposabljanj, programu in metodologiji usposabljanj, opredelitvi

dopolnilnih aktivnosti za zagotavljanje kontinuiranega učenja in prenosa znanja/veščin v prakso, referencah izvajalcev usposabljanj.

Kjer bo relevantno, bodo imeli pri izboru projektov za krepitev zmogljivosti socialnih partnerjev prednost projekti, ki se bodo izvajali v sodelovanju z javnimi institucijami in NVO.

2.11.4.1.3. Načrtovana uporaba finančnih instrumentov

Posebnih finančnih instrumentov se ne predvideva

2.11.4.1.4. Načrtovana uporaba velikih projektov

Veliki projekti niso predvideni.

2.11.4.1.5. Kazalniki učinka (realizacije)

Tabela 83 Kazalniki učinka

ID	Kazalnik (naziv kazalnika)	Merska enota	Sklad	Kategorija regije	Ciljna vrednost (2023)	Vir podatka	Pogostost poročanja
11.15	Število projektov/podprtih struktur* namenjenih krepitevi zmogljivosti NVO za zagovorništvo in izvajanje javnih storitev	število	ESS	v	8	Spremljanje	Letno
		število	ESS	z	8	Spremljanje	Letno
11.16	Število vključenih zaposlenih v organizacijah socialnih partnerjev v usposabljanja	število	ESS	v	45	Spremljanje	Letno
		število	ESS	z	45	Spremljanje	Letno

*Projekti = Podprte strukture so t.i. subjekti podpornega okolja: horizontalne mreže, regionalna stičišča in vsebinske mreže.

2.11.5. Socialne inovacije, transnacionalno sodelovanje in prispevek k tematskim ciljem 1- 7

V okviru prednostne osi bo pozornost usmerjena k iskanju inovativnih rešitev za učinkovitejše delovanje pravosodnega sistema, na področju optimizacije reševanja izvršilnih in povezanih zadev, izoliranja izvrševanja postopkov zaradi insolventnosti v gospodarskih družbah, alternativnih metod reševanja sporov med gospodarskimi subjekti, učinkovitejšega odkrivanja in pregona gospodarskega kriminala in korupcije.

V okviru transnacionalnega sodelovanja se bo Slovenija na področju pravosodja še naprej prizadevala vključevati k projektu, kjer so pobudnice druge države članice.

Vse omenjene aktivnosti bodo ustvarile vrsto sinergijskih učinkov na različnih področjih z vplivom na ustvarjanje pogojev za dvig konkurenčnosti gospodarstva in zdravega poslovnega okolja za MSP.

Ukrepi v okviru 3. in 4. specifičnega cilja za dvig učinkovitosti in transparentnosti javne uprave ter izboljšanje zakonodajnega okolja bodo bistveno prispevali k razvoju gospodarstva in dvigu konkurenčnosti.

Odpri podatki javnega sektorja imajo lahko ogromen vpliv na inovativnost v družbi.

Ključno interno inovacijo v sistemu zagotavljanja večje zanesljivosti, fleksibilnosti, dostopnosti in povezljivosti sistemov in ključnih podatkov v javni upravi predstavlja uporaba državnega računalniškega oblaka. Z redno objavo ažurnih, kvalitetnih in zanesljivih podatkov javne uprave, imajo podjetja in državljani tudi odlično osnovo za razvoj novih inovativnih storitev in izdelkov. Z družbenim potencialom inovativnosti je neločljivo povezan tudi tehnološki razvoj in posledično konkurenčnost zlasti malih in srednjih podjetij.

Odprti podatki so izredno pomembno orodje tudi za nevladne organizacije - za izvajanje neodvisnega nadzora nad učinkovito in odgovorno porabo proračunskih sredstev, za sodelovanje pri oblikovanju trajnostno naravnanih javnih politik, naravnanih v ohranjanje okolja, zmanjševanje vplivov na podnebne spremembe, učinkovitost energetske porabe in transportnih poti. Ukrepi "Interoperabilnost, transparentnost in odprti podatki" imajo velik vpliv na družbene inovacije in transnacionalno sodelovanje ter zagotavljajo sinergične učinke na večini tematskih ciljev.

2.11.6. Okvir uspešnosti

Prednost na os	Vrsta kazalnika (ključna faza izvajanja, finančni kazalnik, kazalnik učinka ali, če je ustrezno, rezultatov)	Identifikator	Kazalnik ali ključna faza izvajanja	Merska enota, če je ustrezno	Sklad	Kategorija regije	Mejnik za 2018	Končni cilj (2023)	Vir podatkov	Pojasnilo o pomenu kazalnika, kadar je ustrezno
11	Kazalnik učinka	11.12	Število razvitih sistemov v pravosodju	število	ESS	V	5	11	Spremljanje	30,10% sredstev ESS prednostne osi 11 za KRVS
				število	ESS	Z	5	11	Spremljanje	31,93 % sredstev ESS prednostne osi 11 za KRZS
11	Kazalnik učinka	11.11	Število podprtih gradnikov in temeljnih podatkovnih registrov za implementacijo znotraj državnega računalniškega oblaka	število	ESS	V	8	15	Spremljanje	31,83 % sredstev ESS prednostne osi 11 za KRVS
				število	ESS	z	8	15	Spremljanje	19,29 % sredstev ESS prednostne osi 11 za KRZS
11	Finančni kazalnik	F1	Vložena sredstva/izdatki	EUR		v	10.285.200	31.353.603	Registri rani ZZP-ji	
		F1				z	13.114.800	46.238.873		

2.11.7. Kategorije intervencij

Sklad in področje ukrepanja ESS KRVS									
Tabela 1: Domena ukrepa		Tabela 2: Oblika financiranja		Tabela 3: Vrste ozemlje		Tabela 4: Teritorialni mehanizmi izvajanja		Tabela 6: Sekundarno področje v okviru ESS	
koda	€ znesek	koda	€ znesek	koda	€ znesek	koda	€ znesek	koda	€ znesek
119	20.066.306	01	20.066.306	05	20.066.306	05	20.066.306	00	
120	5.016.576	01	5.016.576	05	5.016.576	05	5.016.576	00	

Sklad in področje ukrepanja ESS KRZS									
Tabela 1: Domena ukrepa		Tabela 2: Oblika financiranja		Tabela 3: Vrste ozemlje		Tabela 4: Teritorialni mehanizmi izvajanja		Tabela 6: Sekundarno področje v okviru ESS	
koda	€ znesek	koda	€ znesek	koda	€ znesek	koda	€ znesek	koda	€ znesek
119	31.992.301	01	31.992.301	05	31.992.301	05	31.992.301	00	
120	4.998.797	01	4.998.797	05	4.998.797	05	4.998.797	00	

2.11.8. Povzetek načrtovne uporabe tehnične pomoči, vključno z ukrepi za krepitev administrativne zmogljivosti organov, ki sodelujejo pri upravljanju n nadzorovanju programov in upravičencev, kadar so takšni ukrepi potrebni

Ni relevantno.

2.12. Tehnična pomoč -KS

2.12.1. Utemeljitev vzpostavitve prednostne osi, ki zajema več kot eno kategorijo regij

Tehnična pomoč bo namenjena ukrepom za učinkovito izvajanje operativnega programa, pri čemer bo posebna pozornost namenjena izvajanju ukrepov na področjih, ki so se v preteklem obdobju pokazala kot problematična, kot tudi tistim na katerih Slovenija do sedaj še nima izkušenj pri izvajanju.

Sredstva te prednostne osi so ključnega pomena za doseganje ciljev, opredeljenih v vsebinskih prednostnih oseh. Zaradi narave ukrepov in njihovega namena, bo za izvajanje te prednostne osi uporabljen enotni pristop na nacionalni ravni, pri čemer bodo po potrebi prilagojeni specifikam v vsaki od kohezijskih regij, v primeru, da se bo to izkazalo kot relevantno oziroma upravičeno.

2.12.2. Sklad in kategorija regije

Sklad	KS
Kategorija regije	Ni relevantno
Osnova za izračun (skupni upravičeni izdatki ali upravičeni javni izdatki)	Skupni upravičeni strošek

2.12.3. Specifični cilji in pričakovani rezultati

V okviru te prednostne osi tako zasledujemo naslednje specifične cilje:

Specifični cilj 1: Učinkovito izvajanje operativnega programa

Ustrezno usposobljeni kadri, ki bodo vključeni v izvajanje ukrepov in učinkovit ter operativen sistem izvajanja sta nujna pogoja za uspešno izvajanje ukrepov v okviru vsebinskih prednostnih osi in posledično za doseganje opredeljenih ciljnih vrednosti na ravni rezultatov in neposrednih učinkov.

Tehnična pomoč je bila v preteklem obdobju namenjena razvoju sistema izvajanja in upravljanja EU skladov. Za doseganje boljših rezultatov so bistvenega pomena vlaganja v delovanje in istočasno izboljševanje sistema upravljanja, izvajanja in nadzora. Pri tem bo pomembno ohranjanje in nadgradnja administrativne usposobljenosti in kompetenc na področjih upravljanja in nadzora, bolj učinkoviti organizaciji dela in motivacije zaposlenih.

Pozornost bo namenjena tudi vlaganjem v izboljšanje institucionalne strukture, krepitvi medsektorskega sodelovanja, standardiziranju relevantnih administrativnih praks in zmanjševanju administrativnih bremen preko oblikovanja sorazmernih projektnih zahtev in izboljševanja/nadgradnje informacijskega sistema. Tak pristop bo vodil v jasnejši sistem izvajanja, ki bo bolj razumljiv in dostopen upravičencem/prijaviteljem, pa tudi nadzornim institucijam. Izboljšanje preglednosti sistema bo zagotovljeno preko ustrezne delitve nadzornih in izvajalskih nalog, preglednosti pri dodelitvi podpore in ukrepov za preprečevanje goljufij. Stroški za plače bodo predstavljali pomemben del izvajanja tehnične pomoči za subjekte, ki opravljajo naloge upravljanja in nadzora in tiste na katere organi upravljanja in nadzora s pooblastilom ali drugim aktom prenesejo opravljanje nalog v okviru evropske kohezijske politike.

V okviru tega specifičnega cilja bo dosežen naslednji rezultat:

- Večja administrativna usposobljenost zaposlenih, vključenih v izvajanje OP
- Hitrejši začetek izvajanja projektov
- Manjše število odkritih nepravilnosti in napak
- Večji delež e-prijav projektov

Specifični cilj 2: večja zmogljivost upravičencev

Pomemben dejavnik boljšega doseganja ciljev in zagotavljanja komplementarnega črpanja različnih EU skladov je tudi okrepljena zmogljivost upravičencev na nacionalni in regionalni ravni. Temu področju je bilo v preteklem obdobju namenjene sorazmerno malo pozornosti, zato bodo s sredstvi tehnične pomoči podprte dejavnosti za dvig njihove administrativne usposobljenosti, pa tudi usposobljenosti za pripravo kakovostnih projektov, ki bodo lahko kandidirali za sredstva tega operativnega programa. Pričakovati je, da se bo z dvigom kompetenc in usposobljenosti upravičencev izboljševalo tudi partnerstvo med različnimi deležniki in OU.

V okviru tega specifičnega cilja bo dosežen naslednji rezultat:

- Večje število usposobljenih upravičencev zaradi udeležbe na relevantnih usposabljanjih in izobraževanjih

2.12.4. Kazalniki rezultatov

Tabela 84 Specifični kazalniki rezultatov, specifični cilj 1

ID	Kazalnik	Merska enota	Izhodiščna vrednost	Izhodiščno leto	Načrtovana 2023 vrednost	Vir podatkov	Pogostost poročanja
12.1	Delež stopnje napake (KS) *	delež	0,2918*	2013	pod 0,5	UNP	letno
12.2	Delež zaposlenih iz TP, ki so vključeni v izvajanje OP in so se udeležili usposabljanj, izobraževanj (KS)**	delež	50	2013	55	OU in resorji vključeni v izvajanje EKP	letno
12.3	Povprečno število dni usposabljanj na zaposlenega na leto, katerih plača je sofinancirana s sredstvi tehnične pomoči (KS)***	število	2	2013	3	OU in resorji vključeni v izvajanje EKP	letno
12.4	Fluktuacija* zaposlenih na leto, ki so vključeni v izvajanje operativnega programa in so financirani iz tehnične pomoči (KS)***	delež	11,4	2014	Manj kot 3	OU in resorji vključeni v izvajanje EKP	letno

*Vir letno poročilo o nadzoru za leto 2013 (UNP)

** V letu 2013 je število zaposlenih, ki so vključeni v izvajanje OP za KS 185. Od tega se jih je 93 v letu 2013 udeležilo vsaj enega izobraževanja/usposabljanja, kar predstavlja 50 % delež zaposlenih, ki so se usposabljali/izobraževali. Vir: Interne baze OU. Izračun: (število udeležencev/število zaposlenih)*100

*** V letu 2013 je število zaposlenih, ki so vključeni v izvajanje OP za KS 185. Iz poročil je razvidno, da so se v tem letu izobraževali v skupnem številu 370 dni, kar v povprečju pomeni 2 dni na zaposlenega. Vir: Interne baze OU. Izračun: Vsota dni usposabljanj zaposlenih/število zaposlenih na konec leta

**** V letu 2014 je bilo na OU 7 novih zaposlitev in 3 prenehanja delovnega razmerja, kar skupaj predstavlja 10 zaposlitev, vseh zaposlenih, ki prejemajo plače iz TP na OU pa je 88. To predstavlja 11,4 %. Ta delež ekstrapoliramo na vse zaposlene, ki se ukvarjajo z izvajanjem kohezijske politike in so financirani iz sredstev tehnične pomoči. Vir: Interne baze OU. Izračun: (število novih zaposlitev+število prenehanj zaposlitev)/število zaposlenih

Tabela 85 Specifični kazalniki rezultatov, specifični cilj 2

ID	Kazalnik	Merska enota	Izhodiščna vrednost	Izhodiščno leto	Načrtovana 2023 vrednost	Vir podatkov	Pogostost poročanja
12.5	Delež upravičencev ki so vključeni v izvajanje OP in so se udeležili usposabljanj, izobraževanj (KS)*	delež	15	2013	20	OU in resorji vključeni v izvajanje EKP	letno

*V letu 2013 je upravičencev iz KS 413 od tega se je usposabljanj in izobraževanj, ki jih je organiziral OU udeležilo 62 upravičencev, kar predstavlja 15 %. Vir: Interne baze OU. Izračun: (število udeležencev/število upravičencev vključenih v izvajanje OP)*100

2.12.5. Ukrepi, ki jim je podpora namenjena, in njihov pričakovan prispevek k specifičnim ciljem

2.12.5.1. Opis ukrepov, ki jim je podpora namenjena in njihov pričakovan prispevek k specifičnim ciljem

Specifične cilje in opredeljene rezultate bo Slovenija s krepitvijo upravne zmogljivosti organov, vključenih v izvajanje ESI-skladov, kakor tudi upravičencev do teh sredstev, dosegala preko naslednjih ukrepov:

- z zagotavljanjem ustreznih zaposlitvenih zmožnosti na področjih, kjer se že v tekočem programskem obdobju prepoznajo ozka grla v izvajanju;
- s krepitvijo kompetenc zaposlenih pri izvajanju skladov ESI;
- z izobraževanji in usposabljanji (pripravljen bo program usposabljanja) zaposlenih in upravičencev za nemoteno izvajanje skladov ESI;
- s krepitvijo modelov upravljanja človeških virov, kar bo vplivalo tudi na boljše izvajanje storitev;
- s krepitvijo ukrepov za zagotavljanje nemotenega izvajanja procesov;
- z uvajanjem stalnega procesa ocenjevanja kakovosti in upravljanja kakovosti (izvajanje vrednotenij ipd.) na podlagi vnaprej opredeljenih meril (standardov) in kazalnikov uspešnosti izvajanja;

Sredstva tehnične pomoči se bodo v programskem obdobju 2014–2020 uporabljala za financiranje upravne zmogljivosti za subjekte, ki opravljajo naloge upravljanja in nadzora in subjekte, na katere organi upravljanja in nadzora s pooblastilom ali drugim aktom prenesejo opravljanje nalog v okviru evropske kohezijske politike. Sredstva bodo namenjena ukrepom za zmanjšanje administrativnega bremena upravičencev in ukrepom za krepitev zmogljivosti upravičencev za učinkovito upravljanje in uporabo skladov. Pri izvajanju bo zagotovljena jasna razmejitev med ukrepi, ki se bodo izvajali v okviru te prednostne osi in tistimi, ki se bodo izvajali v okviru Prednostne osi 11.

Okvirna razdelitev sredstev TP po posameznih sklopih:

- **Zaposlovanje** za izvajanje nalog upravljanja in nadzora in drugi stroški v povezavi z zaposlenimi, predvsem za zagotavljanje stabilne in kakovostne strukture zaposlenih na področju kohezijske politike.
Za podrobno opredelitev kadrovske sestave zaposlenih bo pripravljena analiza kadrovskega potreb za opravljanje nalog potrebnih za izvajanje tega programa.
Del sredstev bo namenjena tudi tistim področjem, kjer smo se v preteklosti soočali s težavami pri izvajanju (npr. področje javnih naročil, področje voda, odpadkov, prometa, itd.), kot tudi tistih, ki so v tem programskem obdobju nova (npr. področje trajnostne mobilnosti, urbanega razvoja, itd.).
- **Izobraževanje, usposabljanje in krepitev zmogljivosti za boljše upravljanje**
Sredstva bodo namenjena dvigu upravne zmogljivosti in sicer s stalno organizacijo usposabljanj in izobraževanj (državne pomoči, računovodstvo, knjigovodstvo, upravljalna preverjanja, izmenjava dobrih praks za bolj kakovostno in inovativno strateško načrtovanje za uresničevanje politik EU in državnih politik, vodenje projektov, priprava razpisov, itd.) za izboljšane kompetenc zaposlenih.

Usposabljanja oziroma izobraževanja se bodo prilagajala različnim ciljnim skupinam glede na aktualne potrebe po posameznih področjih za čim bolj nemoteno izvajanje evropske kohezijske politike. Predvidena usposabljanja/izobraževanja bo opredeljeval Okvirni načrt usposabljanj in izobraževanj za programsko obdobje 2014-2020, ki ga bo

pripravil Organ upravljanja skupaj z ostalimi nosilci vsebin izobraževanj. Izobraževanj oz. usposabljanj se bodo lahko udeleženci pri izvajanju evropske kohezijske politike udeleževali tudi v okviru standardnih usposabljanj, ki jih organizirajo različne institucije. Na podlagi identificiranih težav v obdobju 2007 – 2013 in zaradi izpolnjevanja posameznih kriterijev predhodnih pogojenosti, bodo programi izobraževanja, poleg ostalih vsebin, posebno pozornost namenjali naslednjim področjem:

- Javno naročanje, ki je eno od ključnih pogojev za učinkovito črpanje evropskih kohezijskih sredstev. V pripravi je poseben program usposabljanj za upravičence in vse organe upravljanja in nadzora, vključno s posredniškimi organi. Program bo temeljil na analizi stanja pri izvajanju javnih naročil. V njej so identificirane težave na sistemski in operativni ravni (priprava, izvajanja in nadzor nad postopki javnih naročil, vrzeli administrativne usposobljenosti), pa tudi ukrepi za odpravljanje glavnih in ponavljajočih se napak. Analiza opredeljuje orodja in ukrepe na vseh ravneh za zagotavljanje zadostnega števila usposobljenega kadra in ustrezne administrativne usposobljenosti kadrov na področju javnih naročil. Na podlagi dosedanjih praks in izkušenj bodo pripravljene tudi posebne podlage, za lažjo pripravo razpisnih dokumentacij in bolj učinkovito izvedbo postopkov (npr. priprava vzorčnih razpisnih dokumentacij glede na različne vrste postopkov, priročnik za izvedbo vseh faz različnih postopkov javnih naročil, enotne kontrolne liste za preverjanje popolnosti in pravilnosti izvedenih javnih naročil, priprava seznamov celotne dokumentacije javnih naročil, ki jih upravičenci posredujejo z zahtevki za povračilo, itd).
- Krepitev administrativne usposobljenosti pri izvajanju projektov evropske kohezijske politike s področja vodne infrastrukture in druge infrastrukture na področju varstva okolja, izgradnje prometne infrastrukture, veliki infrastrukturni projekti, za večjo zmogljivost pri pripravi javnih naročil, izdajanju dovoljenj, neskladju z direktivo o presoji vplivov na okolje, nove okoljske zakonodaje, direktiv, itd. V okviru programa izobraževanj bo zagotovljeno tudi usposabljanje s področij zelenega javnega naročanja, trajnostnega razvoja, zagotavljanja enakosti spolov in zagotavljanja enakosti, javno-zasebno partnerstvo, energetska pogodbenišтво, trajnostne mobilnosti, urbanega razvoja, itd.
- Na področju goljufij bo pripravljena analiza tveganj, na podlagi katere bodo pripravljene ukrepi organa upravljanja in nadzora.
- Del teh sredstev bo namenjen upravičencem za krepitev zmogljivosti za boljše doseganje ciljev in komplementarnosti med različnimi EU skladi (kot npr. izmenjava dobrih praks za bolj kakovostno in inovativno strateško načrtovanje za uresničevanje politik EU in nacionalnih politik, priprava in vodenje celovitih, kompleksnih in kakovostnih projektov, priprava projektne investicijske dokumentacije, itd). V okviru teh aktivnosti bodo sredstva namenjena tudi krepitevi upravičencev in institucij za zagotavljanje učinkovite, pravočasne in pravilne porabe dodeljenih sredstev.

Podprte bodo tudi aktivnosti, izvedene izven območja upravičenosti, v kolikor bodo te aktivnosti predstavljale korist za upravičeno območje (npr. usposabljanja v tujini, izmenjava dobrih praks ipd.).

- **študije, vrednotenja in druge podlage, analize, strateški programski dokumenti** v povezavi s predhodnimi pogojenostmi, ki bodo potrebni za izvajanje posameznih politik, prednostnih osi operativnega programa ali posameznih instrumentov. V okviru tega ukrepa bodo podprte dejavnosti, ki bodo prispevale k bolj učinkovitemu, hitrejšemu in kakovostnejšemu izvajanju posameznih politik, prednostnih osi operativnega programa

ali posameznih instrumentov. Podpora bo namenjena izdelavi študij, vrednotenju, raziskavi, ocenam, strokovnim mnenjem in poročilom na področju izvajanja operativnega programa ter izdelave projektnih in investicijskih dokumentacij in ostalih aktivnosti z namenom pridobivanja boljših in natančnejših ocen izvedljivosti posameznih instrumentov, projektov, njihov vpliv na različne dejavnike, (investicijska) vrednost, preostali učinki in tveganja ter potreben čas za izvedbo. Sredstva bodo namenjena tudi organizaciji delavnic in/ali dogodkov za diseminacijo rezultatov študij in vrednotenju. Ta ukrep vključuje tudi storitve zunanjih strokovnjakov in izvajalcev.

- **informacijski sistemi**, predvsem optimizacija sistemov na področju kohezijske politike (IS organa upravljanja in organa za potrjevanje, nacionalni računovodski sistem MF in drugih informacijskih sistemov, ki so potrebni za optimalno delovanje kohezijske politike za učinkovitejše in hitrejše delovanje in odkrivanje nepravilnosti). Hkrati se bodo sredstva tehnične pomoči, če se bo to izkazalo kot potrebno, uporabila za aktivnosti, povezane z uvedbo e-poslovanja in e-kohezije.

S sredstvi v okviru tega ukrepa bodo vpeljane tudi ustrezne spremembe, ki bodo zagotavljale skladnost elektronskega poslovanja z zahtevami EK. S tem se bodo izboljšale nadzorne funkcije in kontrole v okviru izvajanja kohezijske politike, poenostavljeno bo tudi pridobivanje potrebnih podatkov za vse udeležence. Z večjim povezovanjem podatkovnih zbirk je načrtovana tudi okrepitev in poenostavitev poročevalske funkcije za vse nivoje uporabnikov. Ta ukrep bo tako namenjen financiranju vzpostavitvi/nadgradnji in povezovanju obstoječih IS in zbirk podatkov, nakupu in najemu licenc, programske in strojne opreme za te IS, ter podpori drugim relevantnim dejavnostim, ki so potrebne za učinkovito in povezano delovanje vključenih IS skladno s predpisi in dobrimi praksami na področju informacijskih tehnologij.

- **druge podporne aktivnosti**, ki so potrebne za izvajanje nalog OP EKP 2014-2020 na državni ravni. Z aktivnostmi se bodo zagotovili materialno-tehnični pogoji ter intelektualno, upravno usposobljenost deležnikom za učinkovito koriščenje sredstev evropske kohezijske politike.

Sredstva so namenjena podpornim dejavnostim, kot na primer:

- najem, vzdrževanje, nakup, amortizacija in upravljanje pisarniških prostorov;
- najem, vzdrževanje, nakup in amortizacija pisarniške opreme;
- najem, vzdrževanje, nakup in amortizacija računalniške, strojne in programske opreme;
- najem, vzdrževanje, nakup in amortizacija licenc;
- nakup pisarniškega materiala;
- organizacija delovnih srečanj, sestankov, nadzornih odborov ipd.,
- motivacijske delavnice za zaposlene, ki so vključeni v izvajanje operativnega programa,
- kontrole na kraju samem;
- potni stroški vezani na aktivnosti izvajanja operativnega programa,
- zunanje storitve (npr. prevajalske storitve ipd.),
- pravno, finančno in drugo svetovanje in
- druge aktivnosti v podporo učinkovitemu izvajanju evropske kohezijske politike.

Iz sredstev tehnične pomoči se bodo financirali tudi drugi stroški, nastali na osnovi »ad hoc« potreb v času izvajanja programskega obdobja 2014-2020. V ta sklop sodijo tudi aktivnosti povezane z izvajanjem EU makroregionalnih strategij. Poleg vsebin operativnega programa in horizontalnih vsebin se bodo v okviru tehnične pomoči financirale tudi vsebine, ki se nanašajo

na aktivnosti zaključevanja programskega obdobja 2007-2013 oziroma priprav na programsko obdobje 2021-2027.

Opredeljeni (sistemski) ukrepi na centralni ravni (državna in javna uprava) bodo praviloma financirani iz sredstev tehnične pomoči, medtem ko bodo lahko podobni ukrepi na nižjih ravneh (predvsem na ravni upravičenca) praviloma financirani iz vsebinskih prednostnih osi oziroma konkretnega projekta samega.

Za zmanjšanje administrativnih bremen upravičencem bodo pristojni organi pripravili enotna navodila, ki bodo jasno in nedvoumno opredeljevala uporabo posameznih kategorij, po drugi strani pa bodo upravičencem omogočila poenostavljeno prijavo projektov na jasen in enostaven način. Poenostavitve so predvidene tudi na področju informacijskih sistemov, predvsem optimizacija sistemov, ki bodo pomembno prispevale k debirokratizaciji postopkov in povečanju njihove preglednosti ter k učinkovitosti in poenostavitvam za upravičence in osebe, ki so vključene v proces upravljanja ter izvajanja Evropske kohezijske politike (kot na primer enkraten vnos podatkov, itd.). Predvidene so poenostavitve tudi v zvezi z upravičenimi stroški in njihovim dokazovanjem v primeru pavšalov, standardnih stroškov na enoto in drugih možnosti v okviru novih izvedbenih pravil za ESRR in ESS.

2.12.5.1.1. Kazalniki učinka, ki bodo prispevali k rezultatom

Tabela 86 Kazalniki učinka, specifični cilj 1

ID	Kazalnik (naziv kazalnika)	Merska enota	Ciljna vrednost (2023)	Vir podatka	Pogostost poročanja
12.6	Število kontrol na kraju samem OU na leto (KS)	število	13	OU	Letno
12.7	Število objavljenih poročil študij in vrednotenij (KS)	število	16	OU	Letno
12.8	Število zaposlenih za polni delovni čas, katerih plača je sofinancirana s sredstvi tehnične pomoči (KS)	število	314	OU in resorji vključeni v izvajanje EKP	Letno
12.9	Število zaposlenih, ki se udeležijo izobraževanja/usposabljanja na temo javnih naročil, revizij in upravljalnih preverjanj, javno zasebno partnerstvo, državne pomoči, projektno vodenje, itd., ki so vključeni v izvajanje OP (KS)	število	700	OU in resorji vključeni v izvajanje EKP	Letno

*Ciljna vrednost predstavlja skupno število študij in vrednotenij za celotno obdobje za vse tri sklade.

Tabela 87 Kazalniki učinka, specifični cilj 2

ID	Kazalnik (naziv kazalnika)	Merska enota	Ciljna vrednost (2023)	Vir podatka	Pogostost poročanja
12.10	Število upravičencev, ki se udeležijo* izobraževanja/usposabljanja na temo javnih naročil, revizij in upravljalnih preverjanj, javno zasebno partnerstvo, državne pomoči, projektno vodenje, itd., ki so vključeni v izvajanje OP (KS)	število	700	OU in resorji vključeni v izvajanje EKP	Letno

2.12.6. Kategorije intervencij

Sklad in področje ukrepanja KS					
Tabela 1: Domena ukrepa		Tabela 2: Oblika financiranja		Tabela 3: Vrste ozemlje	
koda	€ znesek	koda	€ znesek	koda	€ znesek
121	84.171.766	01	84.171.766	07	84.171.766
122	5.365.270	01	5.365.270	07	5.365.270

2.13. Tehnična pomoč - ESRR

2.13.1. Utemeljitev vzpostavitve prednostne osi, ki zajema več kot eno kategorijo regij

Tehnična pomoč bo namenjena ukrepom za učinkovito izvajanje operativnega programa, pri čemer bo posebna pozornost namenjena njihovem izvajanju na tistih področjih, ki so se v preteklem obdobju pokazala kot problematična, kot tudi tistim na katerih Slovenija do sedaj še nima izkušenj pri izvajanju.

Sredstva te prednostne osi so ključnega pomena za doseganje ciljev, opredeljenih v vsebinskih prednostnih oseh. Zaradi narave ukrepov in njihovega namena, bo za izvajanje te prednostne osi uporabljen enotni pristop na nacionalni ravni, pri čemer bodo v posameznih primerih ukrepi po potrebi prilagojeni specifikam v vsaki od kohezijskih regij, v primeru, da se bo to izkazalo kot relevantno oziroma upravičeno.

Ukrepi, ki spadajo v področje uporabe te prednostne osi, se bodo izvajali predvsem na nacionalni ravni. Razdelitev sredstev med obema regijama je določena na 82 % za KRVS in 18 % za KRZS. Tak razrez sredstev upošteva večje število upravičencev v KRVS in njihovo potrebo po večji podpori. Dejansko imajo slednji zgodovinsko gledano manjše možnosti dostopa do razpoložljivih sredstev, zlasti na področjih inovacij in raziskav. Sredstva se bodo zato uporabljala predvsem za zagotavljanje neposredne podpore upravičencem, za izboljšanje njihove splošne usposobljenosti in znanja na področjih inovativnega strateškega načrtovanja, priprave in vodenja integriranih visoko kakovostnih projektov, izmenjave dobrih praks, prenosa znanja, sodelovanja med različnimi akterji (sektorji in regionalna raven), podjetniške dejavnosti, itd. Poleg tega se bodo sredstva uporabljala za izboljšanje usposobljenosti zaposlenih na OU in PT z namenom, da bi lahko bolje ocenili potrebe v KRVS in oblikovali takšne ukrepe, ki bodo prispevali k zmanjšanju razlik med obema kohezijskima regijama (namenske študije, vrednotenja, itd.). Financiranje ukrepov iz sredstev sklada ESRR se bo dopolnjevalo s sredstvi tehnične pomoči iz sklada KS, ki se ne delijo v naprej na kohezijski regiji.

2.13.2. Sklad in kategorija regije

Sklad	ESRR
Kategorija regije	V, Z
Osnova za izračun (skupni upravičeni izdatki ali upravičeni javni izdatki)	Skupni upravičeni strošek

2.13.3. Specifični cilji in pričakovani rezultati

Opređeljeno v poglavju 2.12.3.

2.13.4. Kazalniki rezultatov

Tabela 88 Specifični kazalniki rezultatov, specifični cilj 1

ID	Kazalnik	Mersla enota	Izhodiščna vrednost	Izhodiščno leto	Načrtovana 2023 vrednost	Vir podatkov	Pogostost poročanja
13.1	Delež stopnje napake (ESRR)	delež	2,4685*	2013	do 2	UNP	letno
13.2	Delež zaposlenih, ki so vključeni v izvajanje OP in so se udeležili usposabljanj, izobraževanj (ESRR)**	delež	50	2013	55	OU	letno
13.3	Povprečno število dni usposabljanj na zaposlenega na leto, katerih plača je sofinancirana s sredstvi tehnične pomoči (ESRR)***	število	2	2013	3	OU in resorji vključeni v izvajanje EKP	letno

* Letno poročilo o nadzoru za leto 2013 (UNP)

** V letu 2013 je število zaposlenih, ki so vključeni v izvajanje OP za ESRR 124. Od tega se jih je 62 v letu 2013 udeležilo vsaj enega izobraževanja/usposabljanja, kar predstavlja 50 % delež zaposlenih, ki so se usposabljali/izobraževali. Vir: Interne baze OU. Izračun: $(\text{število udeležencev} / \text{število zaposlenih}) * 100$

*** V letu 2013 je število zaposlenih, ki so vključeni v izvajanje OP za ESRR 124. Iz poročil je razvidno, da so se v tem letu izobraževali v skupnem številu 248 dni, kar v povprečju pomeni 2 dni na zaposlenega. Vir: Interne baze OU. Izračun: $\text{Vsota dni usposabljanj zaposlenih} / \text{število zaposlenih na konec leta}$

Tabela 89 Specifični kazalniki rezultatov, specifični cilj 2

ID	Kazalnik	Mersla enota	Izhodiščna vrednost	Izhodiščno leto	Načrtovana 2023 vrednost	Vir podatkov	Pogostost poročanja
13.4	Delež upravičencev ki so vključeni v izvajanje OP in so se udeležili usposabljanj, izobraževanj (ESRR)*	delež	15	2013	20	OU in resorji vključeni v izvajanje EKP	letno

**V letu 2013 je upravičencev iz ESRR 1.416 od tega se je usposabljanj in izobraževanj, ki jih je organiziral OU udeležilo 212 upravičencev, kar predstavlja 15 %. Vir: Interne baze OU. Izračun: $(\text{število udeležencev} / \text{število upravičencev vključenih v izvajanje OP}) * 100$

2.13.4.1. Ukrepi, ki jim je podpora namenjena, in njihov pričakovan prispevek k specifičnim ciljem

2.13.4.1.1. Opis ukrepov, ki jim je podpora namenjena in njihov pričakovan prispevek k specifičnim ciljem

Opis ukrepov je predstavljen v poglavju 2.12.5

2.13.4.1.2. Kazalniki učinka, ki bodo prispevali k rezultatom

Tabela 90 Kazalniki učinka, specifični cilj 1

ID	Kazalnik (naziv kazalnika)	Merska enota	Ciljna vrednost (2023)	Vir podatka	Pogostost poročanja
13.5	Število kontrol na kraju samem OU na leto (ESRR)	število	31	OU	Letno

13.6	Število objavljenih poročil študij in vrednotenij (ESRR)	število	16	OU	Letno
13.7	Število zaposlenih za polni delovni čas, katerih plača je sofinancirana s sredstvi tehnične pomoči (ESRR)	število	64	OU in resorji vključeni v izvajanje EKP	Letno
13.8	Število zaposlenih, ki se udeležijo** izobraževanja/usposabljanja na temo javnih naročil, revizij in upravljalnih preverjanj, javno zasebno partnerstvo, državne pomoči, projektno vodenje, itd., ki so vključeni v izvajanje OP (ESRR)	število	250	OU in resorji vključeni v izvajanje EKP	Letno

*Ciljna vrednost predstavlja skupno število študij in vrednotenij za celotno obdobje za vse tri sklade.

Tabela 91 Kazalniki učinka, specifični cilj 2

ID	Kazalnik (naziv kazalnika)	Merska enota	Ciljna vrednost (2023)	Vir podatka	Pogostost poročanja
13.9	Število upravičencev, ki se udeležijo* izobraževanja/usposabljanja na temo javnih naročil, revizij in upravljalnih preverjanj, javno zasebno partnerstvo, državne pomoči, projektno vodenje, itd., ki so vključeni v izvajanje OP (ESRR).	število	250	OU in resorji vključeni v izvajanje EKP	Letno

2.13.5. Kategorije intervencij

Sklad in področje ukrepanja ESRR KRVS					
Tabela 1: Domena ukrepa		Tabela 2: Oblika financiranja		Tabela 3: Vrste ozemlje	
koda	€ znesek	koda	€ znesek	koda	€ znesek
121	13.266.605	01	13.266.605	07	13.266.605
122	845.639	01	845.639	07	845.639

Sklad in področje ukrepanja ESRR KRZS					
Tabela 1: Domena ukrepa		Tabela 2: Oblika financiranja		Tabela 3: Vrste ozemlje	
koda	€ znesek	koda	€ znesek	koda	€ znesek
121	2.867.487	01	2.867.487	07	2.867.487
122	182.779	01	182.779	07	182.779

2.14. Tehnična pomoč - ESS

2.14.1. Utemeljitev vzpostavitve prednostne osi, ki zajema več kot eno kategorijo regij

Tehnična pomoč bo namenjena ukrepom za učinkovito izvajanje operativnega programa, pri čemer bo posebna pozornost namenjena njihovem izvajanju na tistih področjih, ki so se v preteklem obdobju pokazala kot problematična, kot tudi tistim na katerih Slovenija do sedaj še nima izkušenj pri izvajanju.

Sredstva te prednostne osi so ključnega pomena za doseganje ciljev, opredeljenih v vsebinskih prednostnih oseh. Zaradi narave ukrepov in njihovega namena, bo za izvajanje te prednostne osi uporabljen enotni pristop na nacionalni ravni, pri čemer bodo v posameznih primerih ukrepi po potrebi prilagojeni specifikam v vsaki od kohezijskih regij, v primeru, da se bo to izkazalo kot relevantno oziroma upravičeno.

Ukrepi, ki spadajo v področje uporabe te prednostne osi, se bodo izvajali na nacionalni ravni in bodo financirani sorazmerno glede na dodelitev sredstev za tehnično pomoč v okviru tega sklada (71 % za KRVS in 29 % za KRZS). Takšen vzorec razdelitve sredstev upošteva dejstvo, da se več upravičencev nahaja v KRVS (npr. območne službe Zavoda Republike Slovenije za zaposlovanje, centri za socialno delo, itd.) Zaradi večjega števila upravičencev in dejstva, da več kazalnikov kaže na manj ugodne okoliščine v KRVS, je potreba po povečanju zmogljivosti upravičencev višja kot v KRZS. Njihovo usposobljenost bo treba izboljšati na področjih, ki bodo prispevala k boljši vključenosti ciljnih skupin v razpoložljive programe/ukrepe, s čimer bodo izpolnjeni specifični cilji v okviru prednostnih naložb. To bo doseženo preko izboljšanja njihovega znanja, priprave in vodenja integriranih visoko kakovostnih projektov, izmenjave dobrih praks, prenosa znanja, sodelovanja med različnimi akterji (sektorji in regionalna raven). Poleg tega bodo sredstva uporabljena tudi za izboljšanje usposobljenosti zaposlenih v OU in PT z namenom, da bi lahko bolje ocenili potrebe v KRVS in oblikovali takšne ukrepe, ki bodo prispevali k zmanjšanju razlik med obema kohezijskima regija (namenske študije, vrednotenje, itd.). Vsi ti ukrepi bodo morali biti močnejše podprti tudi v smislu povečanja razumevanja in prepoznavnosti ESI skladov. Financiranje ukrepov iz sredstev sklada ESS se bo dopolnjevalo s sredstvi tehnične pomoči iz sklada KS, ki se ne delijo v naprej na kohezijski regiji.

2.14.2. Sklad in kategorija regije

Sklad	ESS
Kategorija regije	V, Z
Osnova za izračun (skupni upravičeni izdatki ali upravičeni javni izdatki)	Skupni upravičeni strošek

2.14.3. Specifični cilji in pričakovani rezultati

Specifični cilj 1: učinkovito izvajanje operativnega programa

Opređeljeno v poglavju 2.12.3.

Specifični cilj 2: večja zmogljivost upravičencev

Opređeljeno v poglavju 2.12.3

Specifični cilj 3: učinkovito obveščanje in komuniciranje s ciljnimi skupinami (opredeljenimi v komunikacijski strategiji)

Prepoznavnost podpore EU skladov v perspektivi 2007 – 2013 je sorazmerno visoka, kljub temu pa je še mogoče izboljšati stopnjo zadovoljstva na področju jasnosti in učinkovitosti posredovanih informacij. V obdobju 2014 – 2020 bo pozornost namenjena izboljšanju kvalitativnih vidikov obveščanja, pri čemer bo podpora namenjena komuniciranju informacij o namenu, učinkovitosti in preglednosti podpore, ki jo omogočajo EU skladi. Poleg tega se bo z ukrepi za doseganje tega cilja osredotočalo tudi na bolj intenzivno vključevanje in sodelovanje relevantnih ciljnih skupin na vseh ravneh, kar je lahko neposredno povezano z doseganjem opredeljenih rezultatov v okviru vsebinskih prednostnih osi in s krepitvijo zaupanja ter preglednosti financiranja projektov iz EU skladov. Za ugotavljanje učinkovitosti pri doseganju tega cilja bodo izvedena redna vrednotenja med različnimi ciljnimi skupinami. Tako bo mogoče izboljšati razumevanje širše javnosti glede vloge vlaganj ESI skladov pri izboljševanju kakovosti bivanja v Sloveniji, ter tudi širše v Evropski uniji.

V okviru tega specifičnega cilja bo dosežen naslednji rezultat:

- Boljša prepoznavnost ESI skladov v javnosti

2.14.4. Kazalniki rezultatov

Tabela 92 Specifični kazalniki rezultatov, specifični cilj 1

ID	Kazalnik	Mersla enota	Izhodiščna vrednost	Izhodiščno leto	Načrtovana 2023 vrednost	Vir podatkov	Pogostost poročanja
14.1	Delež stopnje napake (ESS)*	delež	1,23	2013	1,9	UNP	letno
14.2	Delež zaposlenih, ki so vključeni v izvajanje OP in so se udeležili usposabljanj, izobraževanj (ESS)**	delež	50	2013	55	OU in resorji vključeni v izvajanje EKP	letno
14.3	Povprečno število dni usposabljanj na zaposlenega na leto, katerih plača je sofinancirana s sredstvi tehnične pomoči (ESS)***	število	2	2013	3	OU in resorji vključeni v izvajanje EKP	letno

* kumulativna stopnja napake

** V letu 2013 je število zaposlenih, ki so vključeni v izvajanje OP za ESS 163. Od tega se jih je 82 v letu 2013 udeležilo vsaj enega izobraževanja/usposabljanja, kar predstavlja 50 % delež zaposlenih, ki so se usposabljali/izobraževali. Vir: Interne baze OU. Izračun: (število udeležencev/število zaposlenih)*100

*** V letu 2013 je število zaposlenih, ki so vključeni v izvajanje OP za ESS 163. Iz poročil je razvidno, da so se v tem letu izobraževali v skupnem številu 326 dni, kar v povprečju pomeni 2 dni na zaposlenega. Vir: Interne baze OU. Izračun: Vsota dni usposabljanj zaposlenih/število zaposlenih na konec leta

Tabela 93 Specifični kazalniki rezultatov, specifični cilj 2

ID	Kazalnik	Mersla enota	Izhodiščna vrednost	Izhodiščno leto	Načrtovana 2023 vrednost	Vir podatkov	Pogostost poročanja
14.4	Delež upravičencev ki so vključeni v izvajanje OP in so se udeležili usposabljanj, izobraževanj (ESS)*	delež	15	2013	20	OU in resorji vključeni v izvajanje EKP	letno

***V letu 2013 je upravičencev iz ESS 853 od tega se je usposabljanj in izobraževanj, ki jih je organiziral OU udeležilo 128 upravičencev, kar predstavlja 15 %. Vir: Interne baze OU. Izračun: (število udeležencev/število upravičencev vključenih v izvajanje OP)*100

Tabela 94 Specifični kazalniki rezultatov, specifični cilj 3

ID	Kazalnik	Mersla enota	Izhodiščna vrednost	Izhodiščno leto	Načrtovana 2023 vrednost	Vir podatkov	Pogostost poročanja
14.5	Rast dosega spletnih aktivnosti na leto** (ESS)	delež	3	2013	5	OU	letno

**S tem kazalnikom se meri skupna rast števila obiskovalcev na spletnih straneh, prejemnikov e-novic in sledilcev na družbenih omrežjih OU. Formula za izračun kazalnika »Rast dosega spletnih aktivnosti« : (vrednost tekočega leta - vrednost preteklega leta)/vrednost tekočega leta

2.14.4.1. Ukrepi, ki jim je podpora namenjena, in njihov pričakovan prispevek k specifičnim ciljem

2.14.4.1.1. *Opis ukrepov, ki jim je podpora namenjena in njihov pričakovan prispevek k specifičnim ciljem*

Poleg ukrepov, ki so opredeljeni v okviru poglavju 2.12.5. bodo sredstva v okviru te prednostne osi namenjena še za:

- **obveščanje in komuniciranje:**

Javnost bomo na eni strani obveščali o možnostih, pogojih in načinu pridobivanja sredstev iz evropskih strukturnih in investicijskih skladov, na drugi strani pa osveščali o učinkih in rezultatih porabe teh sredstev.

Za aktivnosti, ki bodo podprte v okviru tega ukrepa bo pripravljena Strategija obveščanja in komuniciranja na področju izvajanja evropske kohezijske politike v programskem obdobju 2014-2020, ki bo sledila določbam uredb za to programsko obdobje.

Na podlagi izkušenj in pretekle perspektive, bodo aktivnosti obveščanja in komuniciranja obsegale:

- organizacijo oziroma sodelovanje na različnih dogodkih;
- razširjanje in promocija učinkov močnejše integracije ESI skladov in drugih programov financiranja EU (npr. Obzorje 2020);
- vzpostavitev, nadgradnjo in vzdrževanje spletnega portala, uporabo socialnih omrežij in podobnim;
- pripravo tiskanega, elektronskega gradiva in potisk promocijskih izdelkov z namenom povečati prepoznavnost evropske kohezijske politike v javnosti;
- informiranje, oglaševanje in promocija (radijski in televizijski oglasi, objave, naznanila, priprava ter oblikovanje, produkcija in predvajanje radijskih in televizijskih oddaj) oz. zakup medijskega prostora;
- vrednotenje in raziskave javnega mnenja s področja obveščanja in komuniciranja z javnostmi;
- ostale aktivnosti, za katere se bo tekom izvajanja programa pokazalo, da bodo lahko pripomogle k doseganju zastavljenih ciljev.

V programskem obdobju 2014-2020 bo organ upravljanja, v okviru določb za spodbujanje partnerstva v izvajanju kohezijske politike, oblikoval bolj strukturiran pristop in koordinacijo sodelovanja s predstavniki regionalnih in lokalnih razvojnih teles ali skupnosti, socialnih partnerjev in nevladnih organizaciji. Namen tega pristopa je odpraviti neskladnosti pri oblikovanju in izvajanju instrumentov, spodbuditi sodelovanje v postopkih vrednotenja in prispevati k oblikovanju trajnega dialoga za uspešno in učinkovito izvajanje kohezijske politike. Pri tem bo imelo pomembno vlogo spodbujanje teritorialne dimenzija partnerstva. Organ

upravljanja bo tako oblikoval različne tipe ti. "platform za sodelovanje" in tako omogočil skupni mehanizem vključevanja v izvajanje kohezijske politike v programskem obdobju 2014-2020, ki bo lahko smiselno dopolnjeval izvajanje nalog odbora za spremljanje.

2.14.4.1.2. Kazalniki učinka, ki bodo prispevali k rezultatom

Tabela 95 Kazalniki učinka, specifični cilj 1

ID	Kazalnik (naziv kazalnika)	Merska enota	Ciljna vrednost (2023)	Vir podatka	Pogostost poročanja
14.6	Število kontrol na kraju samem OU na leto (ESS)	število	16	OU	Letno
14.7	Število objavljenih poročil študij in vrednotenij (ESS)	število	16	OU	Letno
14.8	Število zaposlenih za polni delovni čas, katerih plača je sofinancirana s sredstvi tehnične pomoči (ESS)	število	47	OU in resorji vključeni v izvajanje EKP	Letno
14.9	Število zaposlenih, ki se udeležijo** izobraževanja/usposabljanja na temo javnih naročil, revizij in upravljalnih preverjanj, javno zasebno partnerstvo, državne pomoči, projektno vodenje, itd., ki so vključeni v izvajanje OP (ESS)	število	250	OU in resorji vključeni v izvajanje EKP	Letno

*Formula za izračun kazalnika »Rast dosega spletnih aktivnosti« : (vrednost tekočega leta - vrednost preteklega leta)/vrednost tekočega leta

Tabela 96 Kazalniki učinka, specifični cilj 2

ID	Kazalnik (naziv kazalnika)	Merska enota	Ciljna vrednost (2023)	Vir podatka	Pogostost poročanja
14.10	Število upravičencev, ki se udeležijo izobraževanja/usposabljanja na temo javnih naročil, revizij in upravljalnih preverjanj, javno zasebno partnerstvo, državne pomoči, projektno vodenje, itd., ki so vključeni v izvajanje OP (ESS)	število	250	OU in resorji vključeni v izvajanje EKP	Letno

Tabela 97 Kazalniki učinka, specifični cilj 3

ID	Kazalnik (naziv kazalnika)	Merska enota	Ciljna vrednost (2023)	Vir podatka	Pogostost poročanja
14.11	Število organiziranih dogodkov(konference, seminarji, okrogle mize, delavnice,....) (ESS)	število	40	OU	letno
14.12	Število* objav na spletni strani OU in socialnem omrežju OU*(ESS)	število	2.000	OU	letno
14.13	Število prejemnikov e-novic (ESS)	število	3000	OU	letno

* Gre za seštevek objav novic in sporočil za javnost na socialnem omrežju in spletni strani.

2.14.5. Kategorije intervencij

Sklad in področje ukrepanja ESS KRVS					
Tabela 1: Domena ukrepa		Tabela 2: Oblika financiranja		Tabela 3: Vrste ozemlje	
koda	€ znesek	koda	€ znesek	koda	€ znesek
121	5.999.626	01	5.999.626	07	5.999.626
122	543.625	01	543.625	07	543.625
123	2.528.906	01	2.528.906	07	2.528.906

Sklad in področje ukrepanja ESS KRZS					
Tabela 1: Domena ukrepa		Tabela 2: Oblika financiranja		Tabela 3: Vrste ozemlje	
koda	€ znesek	koda	€ znesek	koda	€ znesek
121	2.510.307	01	2.510.307	07	2.510.307
122	227.459	01	227.459	07	227.459
123	1.058.121	01	1.058.121	07	1.058.121

3. FINANČNI NAČRT OPERATIVNEGA PROGRAMA

3.1. Odobrena sredstva iz vsakega sklada in zneski, povezani z rezervo za uspešnost

Tabela 98 Odobrena sredstva iz vsakega sklada in zneski, povezani z rezervo za uspešnost

Sklad	Kategorija regij	2014		2015		2016		2017		2018		2019		2020		Skupaj	
		Glavna dodelitev	Rezerva za uspešnost	Glavna dodelitev	Rezerva za uspešnost	Glavna dodelitev	Rezerva za uspešnost	Glavna dodelitev	Rezerva za uspešnost	Glavna dodelitev	Rezerva za uspešnost	Glavna dodelitev	Rezerva za uspešnost	Glavna dodelitev	Rezerva za uspešnost	Glavna dodelitev	Rezerva za uspešnost
ESRR	Majh razvito	111.528.546,00	7.107.333,00	113.739.531,00	7.271.481,00	116.027.356,00	7.406.001,00	118.349.453,00	7.554.220,00	120.717.952,00	7.705.401,00	123.133.773,00	7.859.603,00	125.597.718,00	8.016.876,00	829.094.329,00	52.920.915,00
ESRR	Boj razvito	64.283.040,00	4.096.538,00	65.557.411,00	4.191.151,00	66.876.073,00	4.268.685,00	68.214.488,00	4.354.116,00	69.579.647,00	4.441.254,00	70.972.082,00	4.530.133,00	72.392.255,00	4.620.782,00	477.874.996,00	30.502.659,00
Skupaj ESRR		175.811.586,00	11.203.871,00	179.296.942,00	11.462.632,00	182.903.429,00	11.674.686,00	186.563.941,00	11.908.336,00	190.297.599,00	12.146.655,00	194.105.855,00	12.389.736,00	197.989.973,00	12.637.658,00	1.306.969.325,00	83.423.574,00
ESS	Majh razvito	46.073.873,00	2.770.074,00	49.022.279,00	2.839.583,00	49.726.011,00	3.174.000,00	50.721.195,00	3.237.523,00	51.736.265,00	3.302.315,00	52.771.616,00	3.368.401,00	53.827.593,00	3.435.804,00	355.878.832,00	22.127.700,00
ESS	Boj razvito	42.855.360,00	2.731.025,00	43.704.941,00	2.794.101,00	44.584.048,00	2.845.790,00	45.476.325,00	2.902.744,00	46.386.432,00	2.960.836,00	47.314.721,00	3.020.089,00	48.261.504,00	3.080.522,00	318.583.331,00	20.335.107,00
Skupaj ESS		90.929.233,00	5.501.099,00	92.727.220,00	5.633.684,00	94.310.059,00	6.019.790,00	96.197.520,00	6.140.267,00	98.122.697,00	6.263.151,00	100.086.337,00	6.388.490,00	102.089.097,00	6.516.326,00	674.462.163,00	42.462.807,00
Pobuda za zaposlovanje mladih		5.175.020,00	0,00	4.036.516,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	9.211.536,00	0,00
Kohzijski sklad		112.390.295,00	7.162.249,00	115.099.886,00	7.338.401,00	117.853.302,00	7.522.551,00	120.407.114,00	7.685.561,00	122.788.127,00	7.837.540,00	125.439.838,00	8.006.797,00	127.669.580,00	8.149.122,00	841.648.142,00	53.722.221,00
Skupaj		384.306.134,00	23.867.219,00	391.160.564,00	24.454.717,00	395.066.790,00	25.217.027,00	403.168.575,00	25.734.164,00	411.208.423,00	26.247.346,00	419.632.030,00	26.785.023,00	427.748.650,00	27.303.106,00	2.832.291.166,00	179.608.602,00

3.2. skupna odobrena sredstva po skladnih in nacionalno sofinanciranje (v EUR)

Tabela 99 Finančni načrt operativnega programa

Prednostna os	Sklad	Kategorija regij	Osnova za izračun podpore Unije	Podpora Unije (a)	Ustrezni nacionalni prispevek (b) = (c) + (d)	Nacionalno javno financiranje (c)	Nacionalno zasebno financiranje (d)	Financiranje skupaj (e) = (a) + (b)	Stopnja sofinanciranja (f) = (a) / (e)	Prispevki EIB	Glavna podpora Unije (h) = (a) – (j)	Glavna dodelitev: nacionalni prispevek (i) = (b) – (k)	Rezerva za uspešnost: podpora Unije (j)	Nacionalni prispevek rezerve za uspešnost (k) = (b) * ((j) / (a))	Znesek rezerve za uspešnost kot delež skupne podpore Unije (l) = ((j) / (a)) * 100
	ESRR	Manj razvite	Skupaj	254.356.626,00	63.589.157,00	38.153.494,00	25.435.663,00	317.945.783,00	79,9999998742 %		238.875.229,00	59.718.808,00	15.481.397,00	3.870.349,00	6,09%
01	ESRR	Bolj razvite	Skupaj	207.382.532,00	51.845.634,00	31.107.381,00	20.738.253,00	259.228.166,00	79,9999996914 %		194.859.579,00	48.714.896,00	12.522.953,00	3.130.738,00	6,04%
02	ESRR	Manj razvite	Skupaj	39.768.000,00	9.942.000,00	4.971.000,00	4.971.000,00	49.710.000,00	80,0000000000 %		37.331.920,00	9.332.980,00	2.436.080,00	609.020,00	6,13%
02	ESRR	Bolj razvite	Skupaj	28.750.277,00	7.187.570,00	3.593.785,00	3.593.785,00	35.937.847,00	79,9999983305 %		27.025.260,00	6.756.316,00	1.725.017,00	431.254,00	6,00%
03	ESRR	Manj razvite	Skupaj	361.921.310,00	120.640.435,00	48.256.174,00	72.384.261,00	482.561.745,00	75,0000002590 %		339.856.032,00	113.285.342,00	22.065.278,00	7.355.093,00	6,10%
03	ESRR	Bolj razvite	Skupaj	164.157.114,00	70.353.048,00	28.141.219,00	42.211.829,00	234.510.162,00	70,0000002559 %		154.204.671,00	66.087.715,00	9.952.443,00	4.265.333,00	6,06%
04	ESRR	Manj razvite	Skupaj	10.014.152,00	2.503.538,00	2.378.361,00	125.177,00	12.517.690,00	80,0000000000 %		9.386.568,00	2.346.642,00	627.584,00	156.896,00	6,27%
04	ESRR	Bolj razvite	Skupaj	11.010.053,00	2.779.514,00	2.641.888,00	137.626,00	13.789.567,00	79,8433554875 %		10.349.450,00	2.612.743,00	660.603,00	166.771,00	6,00%
04	Kohezijski sklad		Skupaj	260.607.800,00	45.989.612,00	15.636.468,00	30.353.144,00	306.597.412,00	84,9999999348 %		242.971.443,00	42.877.314,00	17.636.357,00	3.112.298,00	6,77%
05	ESRR	Manj razvite	Skupaj	30.000.000,00	7.500.000,00	7.125.000,00	375.000,00	37.500.000,00	80,0000000000 %		28.130.000,00	7.032.500,00	1.870.000,00	467.500,00	6,23%
05	Kohezijski sklad		Skupaj	53.021.932,00	9.356.812,00	8.888.971,00	467.841,00	62.378.744,00	84,9999993588 %	600.000.000,00	49.468.283,00	8.729.697,00	3.553.649,00	627.115,00	6,70%
06	ESRR	Manj razvite	Skupaj	82.125.360,00	20.531.340,00	19.504.773,00	1.026.567,00	102.656.700,00	80,0000000000 %		77.147.838,00	19.286.960,00	4.977.522,00	1.244.380,00	6,06%
06	ESRR	Bolj razvite	Skupaj	48.999.997,00	12.250.000,00	11.637.500,00	612.500,00	61.249.997,00	79,9999990204 %		46.059.997,00	11.515.000,00	2.940.000,00	735.000,00	6,00%
06	Kohezijski sklad		Skupaj	269.111.315,00	47.490.233,00	45.115.721,00	2.374.512,00	316.601.548,00	84,9999997473 %		251.464.637,00	44.376.113,00	17.646.678,00	3.114.120,00	6,56%
07	ESRR	Manj razvite	Skupaj	39.668.020,00	9.917.005,00	9.421.155,00	495.850,00	49.585.025,00	80,0000000000 %		37.207.938,00	9.301.985,00	2.460.082,00	615.020,00	6,20%
07	Kohezijski sklad		Skupaj	223.092.280,00	39.369.226,00	37.400.765,00	1.968.461,00	262.461.506,00	84,9999999619 %	116.000.000,00	208.206.743,00	36.742.367,00	14.885.537,00	2.626.859,00	6,67%
08	ESS	Manj razvite	Skupaj	137.558.990,00	34.389.748,00	30.950.773,00	3.438.975,00	171.948.738,00	79,9999997674 %		129.055.451,00	32.263.863,00	8.503.539,00	2.125.885,00	6,18%
08	ESS	Bolj razvite	Skupaj	140.966.076,00	35.241.519,00	31.717.367,00	3.524.152,00	176.207.595,00	80,0000000000 %		132.408.111,00	33.102.028,00	8.557.965,00	2.139.491,00	6,07%
08	Pobuda za zaposlovanje mladih		Skupaj	18.423.072,00	2.302.884,00	2.302.884,00	0,00	20.725.956,00	88,8888888889 %		18.423.072,00	2.302.884,00			
09	ESRR	Manj razvite	Skupaj	40.035.380,00	10.008.847,00	9.007.961,00	1.000.886,00	50.044.227,00	79,9999968028 %		37.633.257,00	9.408.316,00	2.402.123,00	600.531,00	6,00%

09	ESRR	Bolj razvite	Skupaj	35.018.277,00	8.754.570,00	7.879.113,00	875.457,00	43.772.847,00	79,9999986293 %		32.917.182,00	8.229.296,00	2.101.095,00	525.274,00	6,00%
09	ESS	Manj razvite	Skupaj	80.265.224,00	20.066.306,00	18.059.675,00	2.006.631,00	100.331.530,00	80,0000000000 %		75.404.981,00	18.851.245,00	4.860.243,00	1.215.061,00	6,06%
09	ESS	Bolj razvite	Skupaj	64.984.361,00	16.246.091,00	14.621.482,00	1.624.609,00	81.230.452,00	79,9999992614 %		61.057.546,00	15.264.387,00	3.926.815,00	981.704,00	6,04%
10	ESRR	Manj razvite	Skupaj	10.014.152,00	2.503.538,00	2.378.361,00	125.177,00	12.517.690,00	80,0000000000 %		9.413.303,00	2.353.326,00	600.849,00	150.212,00	6,00%
10	ESRR	Bolj razvite	Skupaj	10.009.139,00	2.502.285,00	2.377.171,00	125.114,00	12.511.424,00	79,9999984015 %		9.408.591,00	2.352.148,00	600.548,00	150.137,00	6,00%
10	ESS	Manj razvite	Skupaj	116.815.743,00	29.203.936,00	29.203.936,00	0,00	146.019.679,00	79,999998630 %		109.606.798,00	27.401.700,00	7.208.945,00	1.802.236,00	6,17%
10	ESS	Bolj razvite	Skupaj	92.181.016,00	23.045.254,00	23.045.254,00	0,00	115.226.270,00	80,0000000000 %		86.550.155,00	21.637.539,00	5.630.861,00	1.407.715,00	6,11%
11	ESS	Manj razvite	Skupaj	25.082.882,00	6.270.721,00	6.270.721,00	0,00	31.353.603,00	79,9999987242 %		23.527.909,00	5.881.978,00	1.554.973,00	388.743,00	6,20%
11	ESS	Bolj razvite	Skupaj	36.991.098,00	9.247.775,00	9.247.775,00	0,00	46.238.873,00	79,9999991349 %		34.771.632,00	8.692.908,00	2.219.466,00	554.867,00	6,00%
12	Kohezijski sklad		Skupaj	89.537.036,00	15.800.654,00	15.800.654,00	0,00	105.337.690,00	84,9999995253 %		89.537.036,00	15.800.654,00			
13	ESRR	Manj razvite	Skupaj	14.112.244,00	3.528.062,00	3.528.062,00	0,00	17.640.306,00	79,9999954649 %		14.112.244,00	3.528.062,00			
13	ESRR	Bolj razvite	Skupaj	3.050.266,00	762.567,00	762.567,00	0,00	3.812.833,00	79,9999895091 %		3.050.266,00	762.567,00			
14	ESS	Manj razvite	Skupaj	9.072.157,00	2.268.040,00	2.268.040,00	0,00	11.340.197,00	79,9999947091 %		9.072.157,00	2.268.040,00			
14	ESS	Bolj razvite	Skupaj	3.795.887,00	948.972,00	948.972,00	0,00	4.744.859,00	79,9999957849 %		3.795.887,00	948.972,00			
Skupaj	ESRR	Manj razvite		882.015.244,00	250.663.922,00	144.724.341,00	105.939.581,00	1.132.679.166,00	77,8698214354 %		829.094.329,00	235.594.921,00	52.920.915,00	15.069.001,00	6,00%
Skupaj	ESRR	Bolj razvite		508.377.655,00	156.435.188,00	88.140.624,00	68.294.564,00	664.812.843,00	76,4692891169 %		477.874.996,00	147.030.681,00	30.502.659,00	9.404.507,00	6,00%
Skupaj	Kohezijski sklad			895.370.363,00	158.006.537,00	122.842.579,00	35.163.958,00	1.053.376.900,00	84,999998101 %		841.648.142,00	148.526.145,00	53.722.221,00	9.480.392,00	6,00%
Skupaj	ESS	Manj razvite		368.794.996,00	92.198.751,00	86.753.145,00	5.445.606,00	460.993.747,00	79,999996529 %		346.667.296,00	86.666.826,00	22.127.700,00	5.531.925,00	6,00%
Skupaj	ESS	Bolj razvite		338.918.438,00	84.729.611,00	79.580.850,00	5.148.761,00	423.648.049,00	79,999997167 %		318.583.331,00	79.645.834,00	20.335.107,00	5.083.777,00	6,00%
Skupaj	Pobuda za zaposlovanje mladih			18.423.072,00	2.302.884,00	2.302.884,00									
Skupaj				3.011.899.768,00	744.336.893,00	524.344.423,00	219.992.470,00	3.756.236.661,00	80,1839724124 %	716.000.000,00	2.832.291.166,00	699.767.291,00	179.608.602,00	44.569.602,00	

Tabela 100 Pobuda za zaposlivev mladih (PZM) – dodelitev ESS in posebno dodelitev za PZM

Prednostna os	Sklad	Kategorija regij	Osnova za izračun podpore Unije	Podpora Unije (a)	Ustrezni nacionalni prispevek (b) = (c) + (d)	Nacionalno javno financiranje (c)	Nacionalno zasebno financiranje (d)	Financiranje skupaj (e) = (a) + (b)	Stopnja sofinanciranja (f) = (a) / (e)
08	ESS	Manj razvite	Skupaj	9.211.536,00	2.302.884,00	2.302.884,00	0,00	11.514.420,00	80,00%
08	ESS	V prehodu	Skupaj	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00%
08	ESS	Bolj razvite	Skupaj	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00%
08	Pobuda za zaposlovanje mladih		Skupaj	9.211.536,00				9.211.536,00	100,00%
08	Skupaj			18.423.072,00	2.302.884,00	2.302.884,00	0,00	20.725.956,00	88,89%
Skupaj				18.423.072,00	2.302.884,00	2.302.884,00	0,00	20.725.956,00	88,89%

Razmerje	%
Razmerje v okviru ESS za manj razvite regije	100,00%
Razmerje v okviru ESS za regije v prehodu	0,00%
Razmerje v okviru ESS za bolj razvite regije	0,00%

Tabela 101 Razčlenitev finančnega načrta po prednostnih oseh, skladih, kategorijah regij in tematskih ciljeh

Prednost na os	Sklad	Kategorija regij	Tematski cilj	Podpora Unije	Nacionalni prispevek	Financiranje skupaj
01	ESRR	Manj razvite	Krepitev raziskav, tehnološkega razvoja in inovacij	254.356.626,00	63.589.157,00	317.945.783,00
01	ESRR	Bolj razvite	Krepitev raziskav, tehnološkega razvoja in inovacij	207.382.532,00	51.845.634,00	259.228.166,00
02	ESRR	Manj razvite	Povečanje dostopnosti do informacijskih in komunikacijskih tehnologij ter njihove uporabe in kakovosti	39.768.000,00	9.942.000,00	49.710.000,00
02	ESRR	Bolj razvite	Povečanje dostopnosti do informacijskih in komunikacijskih tehnologij ter njihove uporabe in kakovosti	28.750.277,00	7.187.570,00	35.937.847,00
03	ESRR	Manj razvite	Povečanje konkurenčnosti malih in srednjih podjetij, kmetijskega sektorja (za EKSRP) ter sektorja ribištva in akvakulture (za ESPR)	361.921.310,00	120.640.435,00	482.561.745,00
03	ESRR	Bolj razvite	Povečanje konkurenčnosti malih in srednjih podjetij, kmetijskega sektorja (za EKSRP) ter sektorja ribištva in akvakulture (za ESPR)	164.157.114,00	70.353.048,00	234.510.162,00
04	ESRR	Manj razvite	Podpora prehodu na gospodarstvo z nizkimi emisijami ogljika v vseh sektorjih	10.014.152,00	2.503.538,00	12.517.690,00
04	ESRR	Bolj razvite	Podpora prehodu na gospodarstvo z nizkimi emisijami ogljika v vseh sektorjih	11.010.053,00	2.779.514,00	13.789.567,00
04	Kohezijski sklad		Podpora prehodu na gospodarstvo z nizkimi emisijami ogljika v vseh sektorjih	260.607.800,00	45.989.612,00	306.597.412,00
05	ESRR	Manj razvite	Spodbujanje prilagajanja podnebnim spremembam ter preprečevanja in obvladovanja tveganj	30.000.000,00	7.500.000,00	37.500.000,00
05	Kohezijski sklad		Spodbujanje prilagajanja podnebnim spremembam ter preprečevanja in obvladovanja tveganj	53.021.932,00	9.356.812,00	62.378.744,00
06	ESRR	Manj razvite	Ohranjanje in varstvo okolja ter spodbujanje učinkovite rabe virov	82.125.360,00	20.531.340,00	102.656.700,00
06	ESRR	Bolj razvite	Ohranjanje in varstvo okolja ter spodbujanje učinkovite rabe virov	48.999.997,00	12.250.000,00	61.249.997,00
06	Kohezijski sklad		Ohranjanje in varstvo okolja ter spodbujanje učinkovite rabe virov	269.111.315,00	47.490.233,00	316.601.548,00
07	ESRR	Manj razvite	Spodbujanje trajnostnega prometa in odprava ozkih grl v ključnih omrežnih infrastrukturah	39.668.020,00	9.917.005,00	49.585.025,00
07	Kohezijski sklad		Spodbujanje trajnostnega prometa in odprava ozkih grl v ključnih omrežnih infrastrukturah	223.092.280,00	39.369.226,00	262.461.506,00
08	ESS	Manj razvite	Spodbujanje trajnostnega in kakovostnega zaposlovanja ter podpora mobilnosti delovne sile	137.558.990,00	34.389.748,00	171.948.738,00
08	ESS	Bolj razvite	Spodbujanje trajnostnega in kakovostnega zaposlovanja ter podpora mobilnosti delovne sile	140.966.076,00	35.241.519,00	176.207.595,00
08	Pobuda za zaposlovanje mladih		Spodbujanje trajnostnega in kakovostnega zaposlovanja ter podpora mobilnosti delovne sile	18.423.072,00	2.302.884,00	20.725.956,00
09	ESRR	Manj razvite	Spodbujanje socialne vključenosti, boj proti revščini in diskriminaciji vseh oblik	40.035.380,00	10.008.847,00	50.044.227,00
09	ESRR	Bolj razvite	Spodbujanje socialne vključenosti, boj proti revščini in diskriminaciji vseh oblik	35.018.277,00	8.754.570,00	43.772.847,00
09	ESS	Manj razvite	Spodbujanje socialne vključenosti, boj proti revščini in diskriminaciji vseh oblik	80.265.224,00	20.066.306,00	100.331.530,00
09	ESS	Bolj razvite	Spodbujanje socialne vključenosti, boj proti revščini in diskriminaciji vseh oblik	64.984.361,00	16.246.091,00	81.230.452,00
10	ESRR	Manj razvite	Naložbe v izobraževanje, usposabljanje in poklicno usposabljanje za spretnosti ter vseživljensko učenje	10.014.152,00	2.503.538,00	12.517.690,00
10	ESRR	Bolj razvite	Naložbe v izobraževanje, usposabljanje in poklicno usposabljanje za spretnosti ter vseživljensko učenje	10.009.139,00	2.502.285,00	12.511.424,00
10	ESS	Manj razvite	Naložbe v izobraževanje, usposabljanje in poklicno usposabljanje za spretnosti ter vseživljensko učenje	116.815.743,00	29.203.936,00	146.019.679,00
10	ESS	Bolj razvite	Naložbe v izobraževanje, usposabljanje in poklicno usposabljanje za spretnosti ter vseživljensko učenje	92.181.016,00	23.045.254,00	115.226.270,00
11	ESS	Manj razvite	Izboljšanje institucionalnih zmogljivosti javnih organov in zainteresiranih strani ter učinkovita javna uprava	25.082.882,00	6.270.721,00	31.353.603,00
11	ESS	Bolj razvite	Izboljšanje institucionalnih zmogljivosti javnih organov in zainteresiranih strani ter učinkovita javna uprava	36.991.098,00	9.247.775,00	46.238.873,00
Skupaj				2.892.332.178,00	721.028.598,00	3.613.360.776,00

Tabela 102 Okvirni znesek podpore, ki se uporablja za cilje v zvezi s podnebnimi spremembami

Prednostna os	Ime prednostne osi	Okvirni znesek podpore za cilje v zvezi s podnebnimi spremembami (EUR)	Delež skupne dodelitve za operativni program (%)
01	Mednarodna konkurenčnost raziskav, inovacij in tehnološkega razvoja v skladu s pametno specializacijo za večjo konkurenčnosti in ozelenitev gospodarstva	68.157.411,00	2,26%
03	Dinamično in konkurenčno podjetništvo za zeleno gospodarsko rast	86.453.525,60	2,87%
04	Trajnostna raba in proizvodnja energije in pametna omrežja	259.099.482,00	8,60%
05	Prilagajanje na podnebne spremembe	83.021.932,00	2,76%
06	Boljše stanje okolja in biotske raznovrstnosti	23.807.603,20	0,79%
07	Izgradnja infrastrukture in ukrepi za spodbujanje trajnostne mobilnosti	63.840.000,00	2,12%
08	Spodbujanje zaposlovanja in transnacionalna mobilnost delovne sile	10.000.000,00	0,33%
10	Znanje, spretnosti in vseživljenjsko učenje za boljšo zaposljivost	8.000.000,00	0,27%
Skupaj		602.379.953,80	20,00%

4. CELOSTNI PRISTOP K TERITORIALNEMU RAZVOJU

Za Slovenijo je značilna policentrična struktura urbanega omrežja, katerega ogrodje tvorijo središča, ki so, tipološko gledano, majhna in srednje velika mesta in predstavljajo pomembno podporo svojemu funkcionalnemu zaledju. V kontekstu zagotavljanja uravnoveženega teritorialnega razvoja je pomembna krepitev (mednarodne) konkurenčnosti urbanih središč in istočasno izboljševanje kakovosti bivanja v njih. Na drugi strani pa je pomembna tudi krepitev regionalnih urbanih centrov izven večjih urbanih območij, ki imajo pomembno vlogo pri zagotavljanju (novih) delovnih mest in ki omogočajo dostop do javnih storitev na regionalni ravni. Srednje velika in majhna slovenska mesta predstavljajo primerjalno prednost v smislu kakovosti bivanja, prepletenosti naravnega in urbanega okolja ter povezovanja s podeželskim zaledjem. Potencial urbanih območij nudi priložnosti za razvoj mest samih, hkrati pa predstavlja prednost za večjo konkurenčnost slovenskih regij.

V Sloveniji razvojni potencial regij še ni v celoti izkoriščen, zato bo v tem programskem obdobju večji poudarek namenjen usklajenemu delovanju med nacionalno in regionalno ravni, ki bo temeljil na preseku med razvojnimi dokumenti na nacionalni in regionalni ravni. Za regije bo ključnega pomena spodbujanje razvoja, ki temelji na njihovih primerjalnih prednostih (geografske, kulturne, naravne, ekonomske in družbene). Poudarek bo namenjen tudi spodbujanju funkcionalnega povezovanja med regijami in oblikovanju skupnih projektov in iniciativ za doseganje sinergičnih učinkov v več regijah hkrati. Z namenom čim bolj učinkovite aktivacije virov na področjih, relevantnih tako z vidika razvojnih potreb, kot tudi ustreznih razvojnih potencialov, se bo za teritorialno zaključene celote oblikoval integriran pristop za izvajanje celovitih projektov na teh območjih. Kjer bo to relevantno, bo ta pristop sledil načelu največje učinkovitosti, kar bo doseženo z ustreznim dopolnjevanjem vsebin in virov iz različnih prednostnih naložb OP. Na ta način bo mogoče celovito pristopiti k reševanju problematike določenega teritorialnega območja, s tem pa tudi ustrezno dolgoročno načrtovanje teritorialnega razvoja Slovenije.

Teritorialno poročilo OECD za Slovenijo (2011) namreč navaja, da je potrebno izkoristiti primerjalne prednosti vseh 12 statističnih regij (razvojna specializacija) in zboljšati njihov gospodarski položaj. Čeprav je prispevek Osrednjeslovenske regije k gospodarski razvitosti Slovenije največji, je za povečanje gospodarske rasti treba spodbuditi gospodarsko rast in razvoj tudi v drugih regijah kjer še obstajajo neizkoriščeni endogeni teritorialni izzivi. Izboljšati je treba mobilnost delovne sile in dostopnost do urbanih centrov. Učinkovito je treba uporabljati naravne vire (npr. učinkovita raba zemlje za gospodarski razvoj) in izkoristiti kulturne potenciale (kulturna dediščina, kulturne in kreativne industrije) za razvoj gospodarstva in družbenih storitev. Premagovati je potrebno razpršenost človeškega kapitala in inovacijskega potenciala po regijah ter s tem povečevati produktivnost. Slednje je povezano tudi z izobraževanjem, učinkovitostjo inovacijskega sistema ter organizacijskimi in družbenimi inovacijami.

Regije za obdobje 2014-2020 pripravljajo regionalne razvojne programe na podlagi katerih bodo sklenjeni dogovori za razvoj regij. V teh bodo identificirani ključni projekti, ki bodo prispevali k reševanju identificiranih izzivov in potreb v posamezni NUTS 3 regiji.

4.1. Ukrepi lokalnega razvoja, ki ga vodi Skupnost

Osnovni pristop za to poglavje je opredeljen v Partnerskem sporazumu, poglavje 3.1.1.

Ukrepi CLLD so izjemnega pomena za razvoj tako podeželskih kot urbanih območij, ki imajo posebne razvojne potrebe, probleme in priložnosti, ki zahtevajo tudi drugačen razvojni pristop.

CLLD se bo izvajal v okviru prednostne osi Socialna vključenost in zmanjševanje tveganja revščine, prednostne naložbe Vlaganja v okviru strategij lokalnega razvoja, ki ga vodi skupnost. Pristop »od spodaj navzgor« omogoča lokalnemu prebivalstvu, da samo določi prioritete in razvojne cilje ter odloča o lokalnem razvoju. Na ta način uresničevanje široke palete izzivov v različnih okoljih, večjo fleksibilnost in odgovarja dejanskim potrebam lokalnega območja. S kombinacijo različnih virov financiranja, lahko lokalna partnerstva izvedejo kompleksnejše projekte. Tovrsten pristop je veliko bolj celosten in posledično vpliva na uspešnejše uresničevanje potreb. Strategije lokalnega razvoja (SLR), ki jih za posamezno območje pripravi lokalno prebivalstvo, odgovarjajo posebnim bodisi geografskim ali demografskim izzivom. Tovrsten pristop ima zaradi fleksibilnosti med različnimi vrstami operacij, in nenazadnje tudi pristopa, ki ni voden »od zgoraj navzdol«, velik inovativni naboj.

Slovenija se je v okviru priprave Partnerskega sporazuma odločila, da bo v programskem obdobju 2014-2020 podprla lokalni razvoj, ki ga vodi skupnost (CLLD), in sicer s sredstvi sklada EKSRP, ESRR in ESPR. Območja LAS bodo zajemala tudi naselja z več kot 10.000 prebivalci, v katerih se bodo lahko izvajale operacije, ki bodo financirane s sredstvi ESRR in ESPR. Na območju, na katerem se oblikuje LAS, mora živeti med 10.000 in 150.000 prebivalcev. Naselja z več kot 10.000 prebivalci, niso upravičena do sredstev iz naslova sklada EKSRP. S sredstvi EKSRP bodo podprte operacije, ki se bodo izvajale znotraj posameznega LAS in zunaj naselij z več kot 10.000 prebivalci, ki so bila prepoznana kot nepodeželska območja. Lokalni razvoj, ki ga vodi skupnost za morsko gospodarsko ribištvo in marikulturo se bo izvajal na obalnem območju RS ter na območjih, ki bodo izpolnjevali kriterije za opredelitev območja akvakulture v skladu s PS in OP za izvajanje ESPR v RS za obdobje 2014-2020.

Sredstva ESRR bodo lahko podpirala operacije na celotnem območju LAS in v naseljih z več kot 10.000 prebivalci, razen v mestnih naseljih mestnih občin,¹⁴⁸ ki bodo podprta z mehanizmom CTN.

Sredstva treh skladov (ESRR, EKSRP in ESPR) se bodo pri izvajanju SLR uporabljala na način, da vsak sklad zagotovi prispevek k ciljem posameznega programa. Podpora posameznega sklada bo ustrezala opredeljenim omejitvam za posamezen sklad in pripadajoči program. SLR na podeželskih območjih bodo lahko vključevale vse tri sklade, če bodo za to izpolnjeni vsi pogoji posameznega sklada glede upravičenosti območja in bodo poleg tega potrebe in izzive posameznega območja LAS. Na ta način bo mogoče zagotoviti celovit pristop za reševanje lokalnih razvojnih izzivov. Kljub temu, da je tak pristop zahtevnejši, pa je na podlagi izkušenj iz obdobja 2007 – 2013 usposobljenost akterjev lokalnega razvoja dovolj velika, da bo mogoča izvedba kompleksnejših strategij. Zaradi zagotavljanja usklajenega delovanja pri izvajanju pristopa CLLD bo ustanovljen Koordinacijski odbor za izvajanje pristopa CLLD, s čimer bo vzpostavljen mehanizem za zagotavljanje sinergij že v fazi načrtovanja izvedbe pristopa CLLD in meril za izbor SLR.

Z namenom tudi, da se prepreči dvojno financiranje, bodo morala lokalna partnerstva že v SLR opredeliti ključne izzive, ki jih bodo uresničevala s sredstvi posameznega sklada. Ravno tako pa bodo določene pravice porabe za vsak zadevni sklad in bodo namenje za izvajanje operacij iz posameznega ESI sklada. Skladno s pravili za posamezen sklad bodo opredeljene tudi vrste neupravičenih stroškov. Ob upoštevanju razmejitvenega kriterija – vrste območja intervencije,

---

¹⁴⁸ Po Zakonu o lokalni samoupravi je mestna občina gosto in strnjeno naselje ali več naselij, povezanih v enoten prostorski organizem in mestno okolico, ki jo povezuje dnevna migracija prebivalstva (Uradni list RS, št. 94/07-UPB2, 27/08, 76/08, 100/08, 79/09, 14/10, 51/10, 84/10, 40/12). V Republiki Sloveniji ima status mestnih občin enajst (11) mestnih naselij: Celje, Koper, Kranj, Ljubljana, Maribor, Murska Sobota, Nova Gorica, Novo mesto, Ptuj, Slovenj Gradec in Velenje.

bo v fazi načrtovanja še dodatno zmanjšano tveganje dvojnega financiranja. V fazi izvajanja bo vzpostavljen ustrezen sistem spremljanja in nadzora izdatkov na operacijah s čimer bo preprečeno dvojno financiranje istih stroškov iz različnih virov. Nadzor nad tem bo za vsak sklad izvajal pristojni OU in plačilni organ/agencija.

Izbor SLR in LAS bo temeljil na podlagi meril za izbor, ki bodo izhajala iz načel, ki so opredeljena v Partnerskem sporazumu.

Na podlagi odločbe o potrditvi LAS, bodo upravičenci lahko črpali sredstva za izvedbo operacij SLR znotraj posameznega območja LAS, za izvedbo operacij sodelovanja LAS in za povrnitev stroškov za tekoče stroške in animacijo.

SLR in LAS, ki bodo izbrani na podlagi meril za izbor, ki bodo izhajala iz načel (kakovost SLR, partnerstvo, kakovost predlaganih ukrepov in njihovo izvedljivost itd.) , bo na podlagi kriterijev (število prebivalcev LAS, površina LAS in razvitost območjadodeljena pravica do koriščenja sredstev za vsak zadevni sklad LAS bo dodeljena kvota sredstev, ki jih bodo LAS črpali na podlagi operacij, izbranih na podlagi javnih pozivov LAS. V proces priprave SLR bodo vključeni vsi relevantni deležniki na območja LAS.

LAS bodo opravljali naloge v skladu z Uredbo 1303/2013/EU. V SLR zastavljene cilje, ki bodo podprti s sredstvi iz posameznega sklada, bodo LAS uresničevali s štirimi podukrepi:

- a) pripravljalna podpora, namenjena krepitvi institucionalne usposobljenosti, usposabljanju in mreženju za pripravo in izvedbo SLR (v nadaljevanju: pripravljalna podpora);
- b) podpora za izvedbo operacij SLR;
- c) podpora za pripravo in izvajanje operacij sodelovanja LAS;
- d) podpora za tekoče stroške in animacijo, ki bo namenjena povrnitvi stroškov delovanja in upravljanja LAS.

Ob pripravi SLR bo treba upoštevati in vključiti vse ključne elemente iz relevantnih EU uredb in nacionalnih izvedbenih predpisov vseh skladov, ki sodelujejo pri izvajanju skupnega pristopa. Lokalna partnerstva morajo pri pripravi SLR izhajati iz naslednjih ključnih izzivov: prispevek k ustvarjanju delovnih mest, razvoj osnovnih storitev, varstvo okolja in ohranjanje narave ter večja vključenost mladih, žensk in drugih ranljivih skupin. Razporeditev prednostnih nalog po posameznih tematskih področjih ukrepanja pa je odvisna od prepoznave potreb lokalnega partnerstva, ki bo določilo tematsko osredotočenost med posameznimi področji ukrepanja. Izbor operacij s katerimi bodo LAS zasledovali tematska področja ukrepanja je v pristojnosti LAS, ki mora tudi v SLR določiti, iz katerega sklada se bodo uresničevali cilji posameznega tematskega področja. LAS bodo operacije izbrali na podlagi javnih pozivov.

Skladnost in komplementarnost bo zagotovljena tudi z obstoječimi regionalnimi strategijami, z ukrepi, predvidenimi za sofinanciranje v okviru prednostne naložbe »Investicije v lokalni razvoj, ki ga vodi skupnost«, pa bo zagotovljen prispevek k ciljem sektorskih strategij na področju socialne vključenosti, spodbujanja podjetništva, trajnostne mobilnosti in energetske učinkovitosti.

4.2. Celostni ukrepi za trajnostni urbani razvoj

V okviru izvajanja kohezijske politike se bo trajnostni urbani razvoj izvajal z uporabo mehanizma CTN, ki bo v največji meri podprt s sredstvi prednostne naložbe 6e¹⁴⁹, financirane iz sredstev ESRR. Z uporabo tega mehanizma se želi doseči povezane učinke vlaganj, ki jih bodo v skladu s Trajnostnimi urbanimi strategijami (TUS), identificirala in izbrala mesta sama in tako zagotovila prispevek k doseganju ciljev TUS, kakor tudi k vsaj dvema specifičnima ciljema prednostnih naložb za urbano prenavo (2.6.5.), trajnostno mobilnost (2.4.6.) in učinkovito rabo energije (2.4.3.) in, kjer relevantno, k drugim specifičnim ciljem OP¹⁵⁰.

Mehanizem CTN bo lahko izvajalo vseh 11 mestnih občin (MO): Ljubljana, Maribor, Koper, Kranj, Celje, Novo mesto, Velenje, Nova Gorica, Ptuj, Murska Sobota in Slovenj Gradec, ki bodo morale za dostopanje do sredstev preko tega mehanizma pripraviti in sprejeti TUS. Ta bo morala vključevati ekonomske, okoljske, podnebne, demografske in družbene izzive ter cilje, trajnostne razvoja določenega urbanega območja, ki se bodo navezovali tudi na cilje trajnostnega urbanega razvoja v Sloveniji. TUS predstavljajo podlago za celovit pristop k načrtovanju in izvajanju naložb in so pripravljene na podlagi obstoječih ali novih razvojnih strategij in programov občine. TUS sprejme svet MO. Smernice za pripravo TUS oblikuje pristojno ministrstvo, v sodelovanju z OU. Podpora MO pri pripravi TUS se zagotavlja skozi teritorialni dialog, ki ga od marca 2014 vodi pristojno ministrstvo. Prve trajnostne urbane strategije bodo predvidoma sprejete pred poletjem 2015.

Za učinkovito izvajanje člena 7 Uredbe (EU) 1301/2013 bo vzpostavljeno nacionalno telo, v katerem bodo sodelovali predstavniki mestnih občin, OU, pristojnega ministrstva ter drugih relevantnih ministrstev. Po potrebi se bodo v delo telesa lahko vključevali tudi drugi strokovnjaki, njegova naloga pa bo sprejem meril in kriterijev za ocenjevanje celovitosti in ustreznosti TUS v skladu z določili tega OP ter določitev kriterijev za oceno upravičenosti projektov za sofinanciranje.

Projekti bodo izbrani na podlagi izzivov in ciljev izpostavljenih v TUS, njihov izbor pa bodo opravila mesta, ki bodo lahko imela vlogo posredniških teles. Izbrani projekti bodo morali slediti ciljem in načelom izpostavljenim v OP ter bodo morali izpolnjevati sprejete kriterije in merila za izvajanje operacij. Njihovo izvajanje bo omejeno na območje mestnih naselij in naselij mestnih območij znotraj MO. Prednost bodo imeli projekti ki bodo izkazovali celovit pristop k doseganju razvojnih ciljev mesta in bodo vključevali različne vire sofinanciranja.

Za izvajanje TUS bo med MO in OU ter pristojnim ministrstvom, podpisan dogovor, ki bo podrobneje opredeljeval pravice in naloge posameznih podpisnikov na področju izvajanja, financiranja in nadzora. Na podlagi pogajanj med OU, MO in pristojnim ministrstvom, se na MO, odvisno od njene usposobljenosti, lahko prenesejo tudi druge pristojnosti za izvajanje mehanizma CTN. Odločitev o uporabi mehanizma CTN za določene občine bo sprejelo

¹⁴⁹ Ukrepi za izboljšanje urbanega okolja, ožvitev mest, sanacijo in dekontaminacijo degradiranih zemljišč (vključno z območji, na katerih poteka preobrazba), zmanjšanje onesnaženosti zraka in spodbujanje ukrepov za zmanjšanje hrupa.

¹⁵⁰ Glavni namen spodbujanja trajnostnega urbanega razvoja je s celovitim pristopom načrtovanja in izvajanja naložb izkoristiti notranje potencialne mest za izboljšanje kakovosti bivanja in spodbujanje gospodarske rasti. V okviru spodbujanja trajnostnega urbanega razvoja se morajo mesta usmeriti v: povečanje privlačnosti mest in mestnih območij; oživiljanje mest in posameznih mestnih predelov (zlasti stanovanjskih sosesk in slabo izkoriščenih in degradiranih območij v mestih); krepitev gospodarskih, stanovanjskih in oskrbnih funkcij mest; ustvarjanje pogojev za trajnostno mobilnost; izboljšanje kvalitete okolja in bivanja v mestih. Vlaganja morajo prispevati k: ustvarjanju pogojev za ustvarjanje novih delovnih mest v gospodarstvu; prenovi javnih površin za oddih, rekreacijo in medgeneracijsko povezovanje; zagotavljanju zadostnega števila javnih najemnih stanovanj; spodbujanju multimodalne mobilnosti; prenovi energetsko neučinkovitega in nefunkcionalnega stanovanjskega fonda (zmanjševanje energetske revščine); večji dostopnosti do kulturnih vsebin; večji zmogljivosti in usposobljenosti lokalnih skupnosti za izvajanje celovitih projektov za urbani razvoj in urbane prenovne.

nacionalno telo ustanovljeno za izvajanje člena 7 Uredbe (EU) 1301/2013. Za uveljavitev mehanizma CTN bo MO morala izpolnjevati naslednje pogoje: kakovostno pripravljena TUS, izvajanje naložb z vključevanjem različnih virov financiranja ter usposobljenost za upravljanje CTN. Ob izpolnjevanju pogojev s strani vseh upravičenih MO, bo v Sloveniji potencialno izpeljanih enajst CTN.

Tabela 103 Okvirni zneski ESRR za podporo trajnostnemu razvoju mest za podporo celovitim ukrepom

Sklad	Okvirni znesek iz ESRR in KS za trajnostni razvoj mest	Delež v celotni alokaciji skladov za operativni program
Skupaj ESRR	107 mio EUR	7,7 %
Skupaj KS	10 mio EUR	1,1 %
Skupaj ESRR+KS	117 mio EUR	5,12 %

4.3. Celostne teritorialne naložbe

Kot navedeno v poglavju 3.1.2. Partnerskega sporazuma se je Slovenija odločila za uporabo mehanizma CTN v urbanih območjih.

4.4. Ureditve za medregionalne in transnacionalne ukrepe v okviru operativnega programa, kadar se upravičenci nahajajo vsaj v eni od drugih držav članic

Trenutno sicer mednarodno sodelovanje z upravičenci izven območja Republike Slovenije v okviru OP kot ločene aktivnosti ni predvideno. Kljub temu, pa so, v skladu s določili člena 70. Uredbe o skupnih določbah, št. 1303/2013, za sodelovanje z relevantnimi upravičenci odprte vse možnosti v okviru obstoječih ali nastajajočih EU makroregionalnih strategij: Jadransko-Jonske, Podonavske in Alpske.

4.5. Prispevek ukrepov, načrtovanih v okviru programa, k makroregionalnim strategijam za morske bazene glede na potrebe programskega območja, ki jih opredeli država članica

Slovenija bo sodelovala v izvajanju treh EU makroregionalnih strategij, Jadransko-Jonske, Podonavske in Alpske. Koordinacijo aktivnosti navzven izvaja nacionalni koordinator (MZZ) s koordinatorji za prednostna področja makroregionalnih strategij, ki jih pooblasti Vlada RS.

Prispevki k izvajanju teh strategij se bodo usklajevali in ocenjevali v okviru OP EKP in programov ETS, ki je v pristojnosti ene institucije – SVRK, kar bo usklajevanje vsebin skladov znatno olajšalo.

Pri oblikovanju OP so upoštewane naslednje prioritete EU makroregionalnih strategij:

V okviru vseh treh makroregij bo pozornost namenjena sodelovanju raziskovalnih institucij in izobraževalnih ustanov in izmenjavi kompetenc in znanj, da se poveča uporabnost rezultatov za gospodarstvo in javni sektor, skladno z ukrepi PO1 in SPS.

- **Upravljanje z vodami, okoljska tveganja in ohranjanje biodiverzitete**
Slovenija bo na podlagi NUV in drugih relevantnih dokumentov na tem področju okrepila mednarodno sodelovanje s sosednjimi državami, predvsem na področju upravljanja z morjem in v porečjih povodja jadranskih rek in Donave.

Vlaganja v ukrepe PO5 in PO6, bodo prispevala k drugemu stebru EUSDR in tretjemu stebru EUSAIR

V okviru EUSDR bo, v skladu s PO5, poudarek na skupni implementaciji plana upravljanja za Podonavje upošteva tudi Plan upravljanja z vodami v porečju Save in aktivnosti, ki se že izvajajo v okviru ICPDR in ISRBC, predvsem na poročju zagotavljanja večje poplavne varnosti na celotnem toku reke Donave in njenih pritokih.

Aktivnosti iz EUSDR za pospešitev izvajanja uredbe REACH bodo smiselno kombinirane s protipoplavnimi ukrepi v okviru PO 5 in z ukrepi za izboljšanje biotske raznovrstnosti.

Slovenija se bo, skladno z aktivnostmi v okviru PO4, 5 in 6, v okviru EUSALP ukvarjala s ključnimi grožnjami zaradi podnebnih sprememb . Nadaljevala bo z izvajanjem dobrih projektov (npr. projekt Alpstar), poudarila pomen narave, kulturne dediščine in povezovanja parkov.

- **Varstvo okolja in spodbujanje učinkovite rabe virov**

Vlaganja v PO5 in PO6 bodo prispevala k tretjemu stebru EUSAIR zaradi dokončne vzpostavitve sistema upravljanja območij Natura 2000, projektov za vzpostavitev zelene infrastrukture v , sinergiji s protipoplavnimi ukrepi in ter za izboljševanje hidromorfološkega stanja voda.

Sodelovanje pri pripravi načrta upravljanja z morjem in trajnostnega povezovanja morja in obale z zaledjem bo ključni fokus EUSAIR. Vlaganja v PO3, 4, 6 in 7 bodo naslovila tudi trajnostne izzive vseh treh EU makroregionalnih strategij s poudarkom na ohranjanju biotske raznovrstnosti, varovanju ekosistemov in na ustvarjanju zelenih delovnih mest.

- **Izboljšanje mobilnosti in multimodalnosti – cestne, železniške in zračne povezave**

Slovenija bo nadaljevala z aktivno vlogo pri izvajanju ciljno usmerjenih projektov prednostnega področja EUSDR »Izboljšanje mobilnosti in multimodalnosti – cestne, železniške in zračne povezave.« V okviru EUSAIR bo pozornost namenjena povezovanju morja in obalnega pasu z zaledjem, kamor sodi tudi povezovanje severno-jadranskih pristanišč, zagotavljanje varnosti plovbe, ustrezne zaščite morja, intermodalnost in povezovanje tudi s sekundarnimi povezavami. Slednje bo povečalo dostopnost in privlačnost območja in turistično ponudbo ter prispevalo h gospodarski rasti in zaposlovanju. Vlaganja bodo podprta v okviru PO2 in 7 s poudarkom na železniških in cestnih povezavah regij, kar je pomembno tudi za EUSALP, kjer se je potrebno soočiti z izzivi in potenciali alpskega prostora.

5. POSEBNE POTREBE GEOGRAFSKIH OBMOČIJ, KI JIH JE NAJBOLJ PRIZADELA REVŠČINA, ALI CILJNIH SKUPIN, KI JIM NAJBOLJ GROZI DISKRIMINACIJA ALI SOCIALNA IZKLJUČENOST

Vsebina je predstavljena v poglavju 3.1.5. v Partnerskem sporazumu.

6. POSEBNE POTREBE GEOGRAFSKIH OBMOČIJ, KI SO HUDO IN STALNO PRIZADETE ZARADI NEUGODNIH NARAVNIH ALI GEOGRAFSKIH RAZMER

Vsebina je predstavljena v poglavju 3.1.6. v Partnerskem sporazumu.

7. ORGANI, PRISTOJNI ZA UPRAVLJANJE, NADZOR IN REVIZIJO, TER VLOGA USTREZNIH PARTNERJEV

7.1. Ustrezni organi

Organ/telo	Institucija	Odgovorna oseba
Organ upravljanja	Služba Vlade RS za razvoj in evropsko kohezijsko politiko	Minister/ministrica
Organ za potrjevanje	Ministrstvo za finance, Sektor za upravljanje s sredstvi EU/PO	Vodja sektorja za upravljanje s sredstvi EU/PO
Revizijski organ	Ministrstvo za finance, Urad RS za nadzor proračuna (UNP)	Direktor/ica

Podrobnejša predstavitev pomembnih organov za izvajanje Operativnega programa je navedena v Partnerskem sporazumu, v poglavju 2.1. a).

7.2. Vključitev ustreznih partnerjev

7.2.1. Sprejeti ukrepi za vključitev ustreznih partnerjev v pripravo operativnega programa ter vloga teh partnerjev pri izvajanju, spremljanju in vrednotenju programa

Vključevanje partnerjev kot ključni element za izvajanje strategije Evropa 2020 pri pripravi, izvajanju, spremljanju in vrednotenju OP programa sledi Evropskemu kodeksu dobre prakse za partnerstvo v okviru ESI skladov¹⁵¹ (Evropski kodeks partnerstva).

Vključevanje partnerjev pri pripravi OP

Slovenija je skladno s pristopom upravljanja na več ravneh (5. člen Splošne uredbe) organizirala partnerstvo s pristojnimi regionalnimi in lokalnimi organi in jih aktivno vključuje v pripravo OP.

Za pripravo OP je pristojna služba Vlade RS za razvoj in evropsko kohezijsko politiko (SVRK). V procesu priprave so od sredine leta 2012 sodelovala vsa pristojna ministrstva z namenom, da opredelijo ključne razvojne potrebe in potencialne ter pomagajo pri oblikovanju ciljev, ki jih Slovenija želi doseči s sredstvi ESI. V tem procesu je SVRK usklajevala tudi izbor tematskih ciljev, prednostnih naložb in vsebino predlaganih ukrepov, ki so predmet financiranja tega programa.

V skladu z Evropskim kodeksom partnerstva, so bile v proces priprave v skladu s 5. členom Uredbe (EU) 1303/2013 vključene tudi druge skupine deležnikov: Usklajevanja s partnerji so potekala preko sestankov, javnih razprav in dogodkov ter v pisni obliki.

V proces priprave so bili aktivno vključeni partnerji (usklajevanje neposredno na sestankih, javnih razpravah, dogodkih in v pisni obliki):

- razvojna sveta kohezijskih regij (ustanovljena leta 2013; predstavniki občin, regionalnih razvojnih agencij, nevladnega sektorja in ekonomskih partnerjev);
- delovna skupina sveta vlade Republike Slovenije za mladino za spremljanje umeščenosti mladih v OP in PA;
- posebna ad hoc delovna skupina, ki jo sestavljajo predstavniki sindikatov in delodajalcev (ustanovljena v okviru Ekonomsko socialnega sveta – ESS);

¹⁵¹ <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2014:074:0001:0007:SL:PDF>

- posebna ad hoc skupina predstavnikov nevladnih organizacij (izbor 17 članov je potekal preko postopka, ki ga je izvedla krovna organizacija NVO – mreža slovenskih nevladnih organizacij CNVOS);
- predstavniki 12 regionalnih razvojnih agencij.

Pri izboru partnerjev, ki so bili vključeni v proces priprave, so bili upoštevani predvsem kriteriji reprezentativnosti in vsebinskih področij. Usklajevanja so potekala preko sestankov, javnih razprav in dogodkov ter v pisni obliki.

Poleg teh reprezentativnih predstavnikov deležnikov je v razpravi o vsebini Operativnega programa sodelovala tudi širša skupina deležnikov. Na ta način je bili v pripravo dokumenta vključeni najširši možen spekter različnih interesov, ki so jih deležniki izražali s kakovostnimi vsebinskimi prispevki ter komentarji.

Organizacije, ki zastopajo interese invalidov, so bile preko vrste različnih dogodkov, ki jih je organiziralo pristojno ministrstvo, prav tako vključena v proces priprave dokumentov. V fazi do priprave končne verzije OP EKP se je sodelovanje s temi organizacijami še nadgradilo in okrepiło.

Deležniki so na petih delavnicah spomladi 2013 pomagali pri opredeljevanju izhodišč, ki so jih pred tem pripravila pristojna ministrstva. Na ta način so prispevali k opredelitvi ključnih potreb in izzivov, na katerih je temeljil izbor prednostnih naložb OP. Na podlagi tega procesa je pripravljalec septembra 2013 predstavil prve elemente operativnega programa in jih posredoval v javno obravnavo širši javnosti. Širša javna razprava o vsebini vseh strateških dokumentov, med njimi tudi operativnega programa se je začela v začetku leta 2013. Natančen seznam vseh, ki so imeli možnost sodelovanja v procesu priprave je v Prilogi 2. Najširša javnost je bila seznanjena tudi s prvim neformalnim osnutkom OP, ki je bil pripravljen v drugi polovici januarja 2014.

Deležniki so imeli možnost izraziti svoje mnenje glede usmeritev in vsebine na več javnih dogodkih, tri javne razprave so bile namenjene Partnerskemu sporazumu in OP. Pripravljanci predhodnega vrednotenja in strateške presoje vplivov na okolje so predstavnike zainteresirane javnosti k sodelovanju vabili preko svojih adrem. V mesecu marcu in aprilu 2014 je bilo izvedenih tudi več delovnih sestankov z resorji kot tudi s predstavniki regij, in sicer s predstavniki razvojnih svetov kohezijskih regij in regionalnih razvojnih agencij. Zaključna delavnica s ključnimi predstavniki skupin deležnikov (socialni partnerji, regije, nevladne organizacije) in predstavniki resornih ministrstev je bila 18. septembra 2014.

Vsebina OP se je na podlagi prispevkov javne razprave ter izvedenih usklajevalnih sestankov, spreminjala in oblikovala v smeri vsebinskih sprememb in konkretizacije vsebin predlaganih ukrepov na podlagi izkušenj, idej in ilustracije primerov slabih/dobrih praks, ki so jih v razpravah podale različne skupine deležnikov. Tako se je na podlagi prispevkov različnih deležnikov vsebina OP razširila z novo prednostno osjo, namenjeno vlaganjem v izgradnjo širokopasovnih povezav, prav tako je bila dodatno vključena prednostna naložba namenjena krepitvi zmogljivosti za vse zainteresirane strani. Na podlagi dialoga je bilo besedilo dopolnjeno tudi v delu prednostnih osi 1 in 3 in sicer na način, da so bile boljše vključene specifične potrebe obeh kohezijskih regij. Na podlagi pripomb deležnikov iz obeh kohezijskih regijah se je spremenil razrez tako, da so se povečala sredstva namenjena trajnostni mobilnosti v urbanih središčih in izvajanju ukrepov urbane prenove. Pomembna sprememba je bila tudi pri vključitvi pristopa za lokalni razvoj, ki ga vodi skupnost za katerega so bila dodeljena tudi sredstva ESRR. Veliko pripomb deležnikov se je nanašalo na širitev nabora upravičencev, kar je pripravljalec večinoma upošteval. Prav tako se je bistveno razširil tudi krog upravičencev v okviru prednostnih osi za tehnično pomoč, predvsem v smeri dviga usposobljenosti pri ključnih skupinah deležnikov ter upravičencev.

Ključni komentar deležnikov, predvsem predstavnikov regionalne in lokalne ravni je, da je v finančnem razrezu preveč ESRR sredstev namenjenih vlaganjem v RRI in konkurenčnost in da bi bilo treba več sredstev nameniti za izgradnjo manjkajoče infrastrukture na različnih področjih. Prav tako so deležniki na regionalni ravni kritični do pristopa, ki posebej ne izpostavlja vidika regionalnega razvoja na ravni NUTS 3. Kritičen je pogled določenih skupin deležnikov tudi na to, da v dokumentu določeni sektorji niso eksplicitno izpostavljeni (npr. turizem, lesno predelovalna industrija, kulturna dediščina), problematična se zdi tudi odločitev, da vlaganj v športno-rekreacijsko infrastrukturo v obdobju 2014-2020 ne bo. Predstavniki okoljskih nevladnih organizacij imajo kritičen pogled na predlagani razrez sredstev v okviru prednostne osi 7, predvsem v smislu, da v obdobju 2014-2020 v Sloveniji ne bi smeli nadaljevati z vlaganji v avtocestno omrežje temveč na tista področja, ki so bila v preteklem obdobju zapostavljena, kljub dejstvu, da so okoljsko sprejemljivejša. Veliko kritik je bila tudi odločitev glede izbora števila mest, ki bodo lahko izvajala projekte v okviru mehanizma celostnih teritorialnih naložb, saj so predstavniki deležnikov na regionalni ravni mnenja, da je nabor teh mest premajhen. Pripombe se nanašajo tudi na prenizko predvideno alokacijo sredstev za izboljšanje socialnega dialoga, kljub temu, da je bilo deležnikom pojasnjeno, da bo mogoče dejavnost socialnih partnerjev krepiti predvsem preko izvajanja projektov v okviru relevantnih prednostnih osi.

Vključevanje partnerjev v izvajanje, spremljanje in vrednotenje OP

Za spremljanje OP bo ustanovljen Odbor za spremljanje (Odbor) skladno s 47. členom Splošne uredbe. Naloge Odbora opredeljuje 49. člen Splošne uredbe, sestavljali pa ga bodo predstavniki Organa upravljanja, Organa za potrjevanje, Organa za nadzor, Plačilnega organa in predstavniki partnerjev skladno s 5. členom Splošne uredbe (predstavniki regionalne in lokalne ravni ter drugih javnih organov, ekonomskih in socialnih partnerjev ter organov, ki predstavljajo civilno družbo, kot so okoljski partnerji, nevladne organizacije in organi, odgovorni za spodbujanje socialne vključenosti, enakosti spolov in nediskriminacije). Sestava odbora bo upoštevala tudi načelo enakosti spolov, ustrezno zastopanost predstavnikov obeh kohezijskih regij in urbanih območij. Odbor bo skladno s 47. členom ustanovljen najkasneje tri mesece po prejemu sklepa EK o sprejetju programa.

Partnerji bodo skladno z Evropskim kodeksom partnerstva aktivno vključeni v izvajanje, spremljanje in vrednotenje OP s sodelovanjem v Odboru za spremljanje (skladno s členom 48. Uredbe o skupnih določilih). Kot člani Odbora bodo sodelovali pri oblikovanju meril za izbiro projektov/ukrepov v okviru OP, spremljali doseganje zastavljenih ciljev in rezultatov, preučevali in potrjevali letna in končna poročila o izvajanju, sodelovali pri obravnavi in potrditvi morebitnih sprememb OP, organu upravljanja pa lahko predlagali tudi spremembe in prilagoditve OP s ciljem izboljšanja upravljanja in izvajanja slednjih.

Ob upoštevanju ustreznih ureditev, ki bodo preprečevale konflikt interesov, je vključevanje partnerjev predvideno tudi v delo posvetovalnih skupin Odbora za spremljanje, predvsem za področji skladnosti in vrednotenja. Prva delovna skupina bo tehnična strokovna skupina, ki jo bo ustanovil OU in bo predvsem služila kot forum v okviru katerega bodo lahko partnerji sodelovali z operativnimi vprašanji in povratnimi informacijami, povezanimi s področji izvajanja in skladnosti. Ta delovna skupina bo poročala Odboru za spremljanje in bo pred predstavitvijo rednega poročila o spremljanju, tega predhodno pregledala in nanj podala pripombe z namenom, da izboljša učinkovitost in kakovost izvajanja OP v delu, ki se nanaša na področje skladnosti. Vloga skupine za vrednotenja pa bo predvsem pri svetovanju in pomoči pri oblikovanju evalvacijskih študij, zagotavljanja kakovosti teh rezultatov ter njihovi široki diseminaciji. Skupina bo spremljala izvajanje Načrta vrednotenja za obdobje 2014 – 2020.

Prav tako bodo lahko partnerji, kjer bo to relevantno, vključeni tudi v delo strokovnih skupin, ki bodo na delovni ravni skrbele za koordinirano izvajanje Operativnega programa, kot je to opredeljeno v Partnerskem sporazumu.

Z namenom razvijanja potenciala v smislu prispevka k uspešnosti partnerstva kot tudi z namenom boljšega doseganja ciljev evropske kohezijske politike ter zagotavljanja komplementarnosti in sinergij med različnimi ESI skladi bo v okviru sredstev tehnične pomoči del sredstev namenjen okrepitvi zmogljivosti, partnerjev, predvsem v obliki namenskih delavnic, usposabljanj in razširjanja primerov odličnih praks. Kot je opredeljeno v poglavju, ki se nanaša na tehnično pomoč, bo OU vzpostavil tudi bolj strukturiran pristop in koordinacijo sodelovanja z deležniki. Zato bo oblikoval različne tipe ti. "platform za sodelovanje" in tako omogočil skupni mehanizem vključevanja v izvajanje kohezijske politike v programskem obdobju 2014-2020, ki bo lahko smiselno dopolnjeval izvajanje nalog odbora za spremljanje. Pri vključevanju partnerjev bodo vzpostavljeni tudi ustrezni pogoji, ki bodo zagotavljali ustrezno dostopnost za vse deležnike s posebnimi potrebami.

7.2.2. Globalna nepovratna sredstva

Globalna nepovratna sredstva so ukrep/mehanizem namenjen malim projektom (med 5.000 in 15.000 EUR) za krepitev in lažje vključevanje nevladnih organizacij v Operativni program 2014-2020, z namenom mobilizacije brezposelnih in neaktivnih ljudi, ki so v depriviligiranem položaju ali izključeni. Skupna vrednost GNS je 0,4 % ESS (3 mio EUR). Ukrepi za GNS so predvideni v okviru prednostnih osi 9 in 10.

7.2.3. Znesek dodeljenih sredstev za krepitev zmogljivosti

V 11. prednostni osi Pravna država, izboljšanje institucionalnih zmogljivosti, učinkovita javna uprava, krepitev zmogljivosti nevladnih organizacij in socialnih partnerjev v okviru prednostne naložbe za krepitev zmogljivosti zainteresiranih strani je za ukrepe krepitev nevladnih organizacij in socialnih partnerjev predvidenih 1,4 % sredstev ESS. Nevladne organizacije in socialni partnerji bodo upravičenci tudi pri drugih ukrepih ESS in ESRR.

Krepitev socialnih partnerjev bo še dodatno mogoča predvsem preko izvajanja ukrepov 8. Prednostni osi Spodbujanje zaposlovanja in transnacionalna mobilnost delovne sile, kjer bodo lahko sodelovali predvsem pri ukrepih, ki bodo namenjeni zagotavljanju učinkovitejšega usklajevanja ponudbe in povpraševanja na trgu dela in boljšega posredovanja na tem področju; pri razvoju storitev vseživljenjske karijerne orientacije (v navezavi z ukrepi, ki se bodo na tem področju podpirali v okviru prednostne osi 10); dvigu kakovosti storitev in ukrepov na trgu dela in medsebojnemu povezovanju institucij na trgu dela; preprečevanju sive ekonomije. Poleg tega bodo vključeni, tudi v nekatere ukrepe, ki bodo podprti v okviru prednostne naložbe namenjene vključevanju mladih na trg dela. Bistvena pa bo vloga socialnih partnerjev pri izvajanju ukrepov v prednostni naložbi Aktivno in zdravo staranje, kjer so ukrepi namenjeni skupnim projektom socialnih partnerjev, podjetij in drugimi institucijami na trgu dela z namenom zagotavljanja podpore pri prilagajanju na spremembe. Vsebinska področja, na katerih bodo lahko socialni partnerji dostopali do podpore so: prilagajanje delovnih mest, uvajanje, in promocija oblik dela, ki so prilagojene družbenim in demografskim izzivom; spodbujanje programov zagotavljanja varnosti in zdravja pri delu za vse generacije; pripravi analize sistema pokojninskega in invalidskega zavarovanja; celovita analiza trga dela po sklopih.

Nevladne organizacije, bodo, poleg sredstev namenjenih v okviru prednostne osi 11, lahko dostopale predvsem do sredstev v okviru prednostne osi 9, ki je namenjena socialni vključenosti in zmanjševanju tveganja revščine. Predvsem bodo relevantni ukrepi na področju izvajanja preventivnih programov, ki preprečujejo zdrs v revščino; razvoja skupnostnih programov in storitev in socialnega podjetništva.

8. USKLAJEVANJE MED SKLADI, EKSRP, ESRP TER DRUGIMI INSTRUMENTI FINANCIRANJA NA RAVNI UNIJE IN NACIONALNI RAVNI TER Z EIB

Splošni opis načina za zagotavljanje usklajenega financiranja med skladi ESI je opisan v PS, poglavje 2.1. OU bo ustanovil strokovne skupine, v katerih bodo sodelovali predstavniki posredniških teles, nacionalnih organov ETS, strokovnjaki za posamezna področja makroregionalnih strategij, informacijskih točk za neposredne programe EU in po potrebi zunanji strokovnjaki. Njihova naloga bo med drugim tudi zagotavljanje sinergij in dopolnjevanje na ravni posameznih operacij pri izvajanju ukrepov OP EKP, PRP in OP ESRP. Ustrezno razmejevanje bo zagotovljeno tudi preko relevantnih odborov za spremljanje.

Prednostna os 1:

- Za posamezna vsebinska področja **programa Obzorja 2020** bo vzpostavljen mehanizem za koordinacijo pri pripravi programov/razpisov in izboru projektov, ki bodo podprti s sredstvi ESRR. Sinergije in dopolnjevanje bodo upoštevanje predvsem pri:
  - instrumentih za širitev sodelovanja, pri čemer bo mogoče projektne predloge, ki bodo pozitivno ocenjeni s strani EK, financirati tudi iz strukturnih sredstev. Ključni bo poudarek na t.i. *Teaming* instrumentu in v tem kontekstu tudi na instrumentih *twinning* in *ERA-chair*.
  - ESFRI iniciativah (sinergije s sredstvi Obzorja 2020, ESI skladi, nacionalna sredstva).
- Pozornost bo namenjena tudi razvoju partnerstva v okviru člena 185 in 187 Pogodbe o delovanju Evropske unije (PDEU) in Evropskega inštituta za tehnologijo (EIT). Komplementarnost bo mogoča tudi v okviru programa NER 300.
- Povezovanje bo mogoče v okviru programa **LIFE** predvsem na področju demonstracijskih projektov (npr. eko inovacij, inovativnih tehnologij, itd.).
- Vlaganja sredstev ESRR bodo komplementarna s programoma **Marie Curie** in **ERASMUS+**, pri čemer se bo pri potrjevanju predlogov bo sledilo načelu od primera do primera.
- Komplementarno financiranje bo mogoče zagotoviti s sredstvi EIB in Slovenske izvozne in razvojne banke (SID).
- Sredstva ESI skladov, ki so komplementarna nacionalnim bodo namenjena predvsem razvojni in inovacijski dejavnosti, vezani na usmeritve SPS (trg oziroma gospodarstvo). Nacionalna sredstva so namenjena tudi vzpostavitvi širokega spektra znanja in krepitev človeškega potenciala ki omogoča nadaljnjo nadgradnjo prek ESI skladov na prioriternih področjih SPS. Komplementarnost bo zagotovljena tudi s sredstvi ESS v okviru PO 8 in 10, predvsem v kontekstu razvoja kompetenc za izvajanje SPS.
- Vlaganja na tem področju bodo podprta v okviru programov SI-AT ter IT-SI, v okviru vseh transnacionalnih programov, kjer sodeluje Slovenija, in v okviru programa INTERREG EUROPE. Relevantne rezultate bo mogoče vključiti tudi v programe, ki bodo podprti s sredstvi ESI skladov.
- Vlaganja sredstev EKSRP bodo dopolnilno uporabljena preko ukrepov M16 in M02.

Prednostna os 2:

- Nacionalna sredstva se bodo uporabljala za izpolnjevanje predhodnih pogojenosti, ter za vlaganja v dvig povpraševanja po sodobnih širokopasovnih komunikacijah, vključno s

postavitvijo brezplačnih Wi-Fi omrežij na podežlju in za projekt razvoja e-storitev za vsebine, ki so zanimive za podeželsko prebivalstvo.

- Vlaganja v ukrepe v okviru te prednostne osi bodo jasno razmejena z vlaganji v prednostni osi 11.
- Ukrepi, ki bodo financirani iz EKSRP in ESRR bodo definirani na način, da bo izključena intervencija obeh skladov na istih območjih, sredstva EKSRP bodo dopolnilno uporabljena preko ukrepa M07.

Prednostna os 3:

- Vlaganja ESI skladov se bodo povezovala predvsem s programom **COSME**, kjer bo zagotovljena komplementarnost podpore od primera do primera. Sinergije bo mogoče zagotavljati tudi v okviru programa **Start-Up Europe** (IKT podjetja), ter v okviru novega **Programa za zaposlovanje in družbene inovacije** (socialna podjetja).
- Področje vlaganj podjetij bo mogoče podpreti tudi z viri SID banke in relevantnih javnih skladov) v obliki lastniškega financiranja in dolžniškega financiranja.
- Komplementarnost bo zagotovljena tudi s sredstvi ESS v okviru PO 8, 9, 10 in 11, pri čemer bodo vlaganja jasno razmejena.
- Komplementarnost bo zagotovljena s čezmejnimi programom SI-AT in s programom INTERREG EUROPE. Relevantne rezultate bo mogoče vključiti tudi v programe, ki bodo podprti s sredstvi ESI skladov.
- Vlaganja sredstev EKSRP bodo dopolnilno uporabljena preko ukrepov M04 in M06. Sredstva ESPR bodo namenjena ukrepom za spodbujanje konkurenčnosti mikro in malih podjetij, registriranih za izvajanje upravičenih dejavnosti sklada.

Prednostna os 4:

- Možni način financiranja predstavljajo sredstva EIB ter viri SID in relevantnih javnih skladov, če se bo za to izkazala potreba na podlagi analize vrzeli za to področje (npr. JESSICA).
- Na področju zmanjševanja onesnaženja zraka v Zasavju in tudi drugih mestih s povečano onesnaženostjo zraka bo pripravljen integriran projekt v okviru **LIFE programa**.
- Za ta namen bodo na voljo tudi sredstva proračunskega sklada za podnebne spremembe.
- Področje URE in OVE je predvideno področje vlaganja v programu IT-SI, v treh transnacionalnih programih in v programu INTERREG EUROPE.
- Sredstva EKSRP bodo dopolnilno uporabljena preko ukrepov M04 in M06.

Prednostna os 5:

- Poleg ESI sredstev bodo vlaganja zagotovljena tudi iz proračunskega sklada za vode, možni način financiranja predstavljajo tudi krediti EIB.
- Povezovanje ukrepov bo mogoče tudi v okviru integriranih projektov **programa LIFE**.

Prednostna os 6:

- Predvsem na področju učinkovite rabe virov in ohranjanja biotske raznovrstnosti bo mogoče iskati sinergije okviru **programa LIFE**, še posebej pri povezovanju ukrepov v integrirane LIFE projekte.
- Možni način dopolnjevanja financiranja, predstavljajo tudi sredstva EIB, viri SID in relevantnih javnih skladov.
- Področje varstva okolja in biotske raznovrstnosti je vključeno v vse ETS in transnacionalne programe ter v program INTERREG EUROPE. Relevantne rezultate bo mogoče vključiti tudi v programe, ki bodo podprti s sredstvi ESI skladov.

- Sredstva ESPR bodo na dopolnjen način namenjena ukrepom za izboljšanje stanja ohranjenosti ribjih staležev in habitatnih tipov na morju in celini; za ohranjanje biotske raznovrstnosti in za krepitev doseganja dobrega okoljskega stanja morskega dna.

Prednostna os 7:

- Komplementarnost bodo mogoče zagotavljati v okviru **programa IPE**, predvsem na področju železniške infrastrukture za odpravo ozkih grl na jedrnem omrežju TEN-T, na področju pomorskih avtocest in pristaniške infrastrukture ter na področju varnosti na avtocestah TEN-T omrežja.
- Tudi sredstva EIB predstavljajo možni način financiranja, če se bo za to izkazala potreba in bo to omogočala javno finančna situacija države.
- Področje je vključeno v tri transnacionalne programe, kjer sodeluje Slovenija.

Prednostna os 8:

- OU bo predvsem zagotavljal usklajenost med projekti **Programa EU za zaposlovanje in socialne inovacije (EaSI)** in projekti, sofinanciranimi iz ESS. Komplementarnost bo zagotovljena tudi na področju ukrepov za spodbujanje transnacionalne mobilnosti delovne sile. Pri čemer bo vzpostavljen ustrezen mehanizem, ki bo zagotavljal vsebinsko dopolnjevanje in nadgradnjo in bo hkrati preprečeval dvojno financiranje.
- V primeru, da bo Slovenija sodelovala v okviru programa **Evropskega sklada za prilagoditev globalizaciji (2014 – 2020)**, bo MDDSZ zagotavljalo komplementarnost in preprečevanje dvojnega financiranja preko sodelovanja v relevantnih OU.
- Aktivnosti v okviru Sklada za azil, migracije in vključevanje (AMIF) bo zagotavljajo integracijske ukrepe za azilante in migrante. Ciljne skupine pa bodo podprte s sredstvi ESS, če bodo izpolnjevale druge pogoje tega OP v okviru 8 PO. Za koordinacijo vsebine projektov s področja AMIF skrbi medresorska delovna skupina in nadzorni odbor za spremljanje skladov s področja notranjih zadev in migracij, katerega člani so tudi predstavniki OU in MDDSZ, s čimer se zagotavlja dopolnjevanje EU sredstev in se preprečuje dvojno financiranje.
- Ukrepi se bodo povezovali s programom **ERASMUS+**. OU bo sodeloval z relevantnimi institucijami, da bodo tako zagotovljene ustrezne povezave in komplementarnost med podprtimi ukrepi. Ocena primernosti projektov za povezovanje bo, kjer bo to relevantno, vključena v kriterije za izbor projektov in ocenjevalni proces. Kjer bo relevantno bodo v proces vključeni tudi zunanji strokovnjaki.
- Ukrepi APZ, ki bodo podprti s sredstvi ESS bodo usmerjeni k nadgradnji ukrepov za podporo specifičnih potreb najbolj ranljivih skupin, in zagotavljanju nadaljnega razvoja storitev na trgu dela (predvsem tam, kjer so bile doslej slabše razvite in izvajanje) medtem ko bodo nacionalni viri namenjeni predvsem izvajanju ukrepov na trgu dela (storitve in ukrepi APZ) in olajšavam pri zaposlovanju.
- Komplementarnost med sredstvi ESS in nacionalnimi viri bo zagotovljena tudi pri izvajanju sheme Jamtvo za mlade.
- Komplementarnost bo zagotovljena tudi s programom SI-HU.
- Sredstva ESPR, ki bodo v okviru OP ESPR 2014-2020 namenjena ukrepom za spodbujanje vključevanja predstavnikov sladkovodne akvakulture na podeželju v lokalne akcijske skupine. **Prednostna os 9:**
- OU skupaj z drugimi institucijami zagotavljal komplementarnost ukrepov z aktivnostmi, ki se bodo izvajale v okviru **Sklada za evropsko pomoč najbolj ogroženim (FEAD)**. Poleg hrane bo najbolj ogroženim FEAD podpira tudi svetovanje in t.i. spremljevalne aktivnosti, ki jih izvajajo partnerske organizacije. Te so prepoznane kot »vstopne točke« v sistem socialne aktivacije, zato bodo podprte s sredstvi ESS . MDDSZ je OU za sklad

prav tako pa bo član nadzornega odbora za ESI sklade, s čimer zagotavljamo dopolnjevanje EU sredstev in preprečujemo dvojno financiranje.

- V okviru programa **EaSI** bodo OU in druge relevantne institucije zagotavljale komplementarnost med projekti tega programa in relevantnimi projekti, sofinanciranimi iz ESS. Tako bo mogoče razvijati in nadgrajevati primere dobrih praks in preprečevati dvojno financiranje. Ustrezne sinergije se bodo zagotavljale tudi z ukrepi PO 3 predvsem na področju finančne podpore socialnim podjetjem.
- Slovenija se bo vključevala tudi v aktivnosti Sklada za azil, migracije in integracijo (AMIF) in Sklada za notranjo varnost (ISF). MNZ kot odgovorni organ bo v sklopu AMIF financiralo projekte vključevanja ciljnih skupin in pripravljalne aktivnosti za vstop na trg dela, medtem ko bo ukrepe na področju APZ izvajal MDDSZ. ISF zaradi specifičnosti ne posega na področje kohezijske politike. Za koordinacijo vsebine projektov s področja notranjih zadev (AMIF in ISF) skrbi medresorka delovna skupina in nadzorni odbor za spremljanje skladov s področja notranjih zadev in migracij, katerega člani so tudi predstavniki tako OU kot tudi MDDSZ, s čimer zagotavljamo dopolnjevanje EU sredstev ter preprečujemo dvojno financiranje.
- Sredstva ESS bodo namenjena podpori ukrepom za uspešen vstop na trg dela, medtem ko bodo nacionalni viri namenjeni izvajanju ukrepov iz nacionalnega programa socialnega varstva ki so predpogoj za vključevanje ciljnih skupin v nadaljnjo obravnavo za uspešen vstop na trg dela.

Prednostna os 10:

- Ukrepi **ERASMUS +** za mobilnost študentov bodo smiselno nadgrajeni s sredstvi PO10 za mobilnost študentov iz socialno šibkejših okolij.
- Ukrepi se bodo dopolnjevali in povezovali s tistimi, ki bodo podprti v okviru PO 1 in 3 z vlaganji v izboljšanje kompetenc ciljnih skupin na področjih, ki so povezana s Strategijo pametne specializacije.
- ESI skladi bodo dopolnjevali nacionalna sredstva, ki se namenjujejo za razvoj izobraževalne (programske) komponente različnih programov in modelov vajeništva, medtem ko bodo ukrepi nadgradnje programov in njihovo izvedbo sofinancirani s pomočjo sredstev ESI.
- Z nacionalnimi sredstvi se bo financiralo izvajanje programov poklicnega izobraževanja za pridobitev izobrazbe v šolah, medtem ko bodo sredstva ESI namenjena spodbudam za delodajalce, da praktično usposablajo dijake v svojih podjetjih.
- Komplementarnost bo zagotovljena tudi s programom SI-HR.
- Sredstva EKSRP bodo dopolnilno uporabljena preko ukrepa M01.

Prednostna os 11:

- V okviru PO 11 bodo razvite centralne horizontalne funkcije elektronskega poslovanja javne uprave, ki jih bodo uporabljale vzpostavljene storitve na specifičnih vsebinskih področjih v okviru drugih prednostnih osi. Pri izvedbi nalog v okviru PO 2, 3 in 11 ne gre za podvajanje, ampak za integracijo posameznih vsebinskih (vertikalnih) področij podprtih v PO 2 in 3 s horizontalnimi funkcijami elektronskega poslovanja javne uprave, podprtih v PO 11.
- Financiranje ukrepov na področju boja proti korupciji in gospodarskemu kriminalu v okviru ISF obsega izboljšanje usposobljenosti preiskovalcev, izboljšanje metod policijskega dela ter sodelovanje v okviru t.i. EU policy cikla za boj proti organiziranemu kriminalu (EU Policy Cycle). Ciljna skupina ukrepov so predstavniki organov odkrivanja in pregona, zato ni prekrivanja s ciljnimi skupinami oziroma z ukrepi, ki se bodo financirali

iz ESS. Posledično ne bo prihajalo do dvojnega financiranja. ISF zaradi specifičnosti ne posega na področje kohezijske politike.

- Za posamezna vsebinska področja programa **Obzorja 2020** bo vzpostavljen mehanizem za koordinacijo pri pripravi programov/razpisov in izbor projektov, ki bodo podprti s sredstvi ESS. Sinergije s programom Obzorja 2020 se bodo predvsem zagotavljale v zvezi z inovativnim razvojem javnega sektorja s pomočjo IKT in na drugih področjih razvoja e-uprave, mobilnosti, uvajanje novih tehnologij, čezmejnih storitev in drugih področij spodbujanja inovativnega razvoja javnega sektorja.
- Področje je vključeno v večino programov ETS v katerih sodeluje Slovenija. Vključevanje relevantnih rezultatov projektov ETS bo mogoče tudi v programe, ki bodo podprti s sredstvi ESI skladov.

9. PREDHODNE POGOJENOSTI

9.1. Predhodne pogojenosti

Izpolnjena tabela 24. je v Prilogi 1.

9.2. Opis ukrepov za izpolnitev predhodnih pogojenosti, navedba pristojnih organov ter časovnih načrt za izvedbo teh ukrepov

Izpolnjeni tabeli 25. in 26. sta v Prilogi 1.

10. ZMANJŠANJE ADMINISTRATIVNEGA BREMENA ZA UPRAVIČENC

Vsebina je predstavljena v poglavju 2.6. v Partnerskem sporazumu.

11. HORIZONTALNA NAČELA

11.1. Trajnostni razvoj

Skupni pristop za vključevanje načel trajnostnega razvoja v izbor projektov je predstavljen v PS, poglavje 1.5.3.

Trajnostni razvoj se bodo v OP udejanjala preko načela 'onesnaževalec plača', ki je eno temeljnih načel ZVO.¹⁵² Med temi je tudi načelo preventive¹⁵³. Zakon poleg tega določa tudi ekonomske in finančne instrumente varstva okolja in uvaja sistem trgovanja s pravicami do emisije TGP v Skupnosti in dovoljenja za izpuščanje TGP. Za njihovo zmanjševanje v sektorjih izven trgovanja je predviden sprejem OP TGP¹⁵⁴. Napredek pri doseganju nacionalnih ciljev na tem področju bo Slovenija redno spremljala¹⁵⁵, s spodbujanjem ukrepov za izboljšanje javnega prometa, URE in OVE pa bo lažje dosegla cilje glede kakovosti zraka iz Direktive 2008/50/ES.

S premišljenimi vlaganji v ohranjanje biotske raznovrstnosti, s krepitvijo nosilcev trajnostnega razvoja in upravljanja (naravna in kulturna dediščina) in z uporabo ustreznih meril pri

¹⁵² Zakon o varstvu okolja (URL RS št. 39/06, uradno prečiščeno besedilo, [49/06](#) - ZMetD, [66/06](#) - odl. US, [33/07](#) - ZPNačrt, [57/08](#) - ZFO-1A, [70/08](#), [108/09](#), [108/09](#) - ZPNačrt-A, [48/12](#), [57/12](#) in [92/13](#)), člen 4, 9. člen (načelo odgovornosti povzročitelja):

¹⁵³ 7. člen. V 17. členu ZVO določa ukrepe varstva okolja glede mejnih vrednosti in pravila ravnanja v zvezi z njimi, v točki 1. za emisije:

¹⁵⁴ Operativni program zmanjšanja emisij toplogrednih plinov do leta 2020 (v nadaljevanju OPTGP 2020) predstavlja izvedbeni načrt ukrepov, s katerimi bo Republika Slovenija dosegla cilj zmanjšanja emisij na podlagi Odločbe 406/2008/ES, na podlagi katere lahko RS poveča emisije toplogrednih plinov do leta 2020 za 4% glede na leto 2005.

¹⁵⁵ Slovenija lahko na področjih, ki niso vključena v shemo trgovanja z emisijskimi kuponi (promet, kmetijstvo, odlaganje odpadkov, gospodinjstva in storitve) poveča emisije toplogrednih plinov do leta 2020 za 4 % glede na leto 2005.

načrtovanju projektov na območjih z varstvenimi režimi bomo prispevali k ohranjanju ekosistemov in njihovih storitev.. Tako bomo povečevali odpornost družbe proti okoljskim stresom ter ohranjali to primerjalno prednost Slovenije.

Na sistemski ravni, ki pa presega le izvajanje ukrepov v okviru črpanja ESI skladov, bo pomemben vzvod za doseganje trajnostnega razvoja tudi vzpostavitev mehanizmov za internalizacijo zunanjih stroškov (npr. odprava okolju škodljivih subvencij, razvoj finančnih instrumentov, zelena davčna reforma), in za spodbujanje trajnostne potrošnje in proizvodnje.

Za dosledno vključitev okoljskih vsebin v OP bodo odgovornost nosil OU in PT, oziroma druge morebitne izvajalske institucije ob pomoči ter usmeritvah ministrstva, pristojnega za okolje. Pomembno vlogo bo imela tudi izraba instrumentov, ki jih javni sektor lahko uporabi kot vzvod za spodbujanje trajnostnega razvoja (zeleno in inovativno javno naročanje, energetska knjigovodstvo, sistemi ravnanja z okoljem itd.).

V Sloveniji od 2011 velja Uredba o zelenem javnem naročanju¹⁵⁶, ki je obvezna za vse javne naročnike za 11 skupin izdelkov in storitev¹⁵⁷. Z znižanjem taks za organizacije, ki uvajajo EU znak za okolje in sistem EMAS ter subvencijami na nekaterih področjih za njuno pridobivanje spodbujamo okoljsko odgovornost podjetij in razvoj zelenih izdelkov in storitev.

Vsi projekti, ki jih bo Slovenija podprla s sredstvi ESI skladov bodo usklajeni z zahtevami Direktive za PVO in relevantnimi predpisi, ki so bili sprejeti tudi v kontekstu izpolnjevanja predhodnih pogojenosti za črpanje ESI skladov. Ministrstvo, pristojno za okolje bo pripravilo triletni akcijski načrt z ukrepi za izboljšanje znanja za vse relevantne deležnike z vidika zahtev CPVO in PVO. Podpora dvigu usposobljenosti bo podprta v okviru tehnične pomoči tega OP.

Prednostne osi tega OP, ki neposredno prispevajo h krepitvi okoljske komponente trajnostnega razvoja so:

- **Prednostna os 4**, kjer bodo imeli pri izboru prednost tisti projekti, ki bodo poleg največjih možnih učinkov na zmanjševanje emisij TGP prispevali tudi k izboljševanju kakovosti zraka predvsem v mestih oziroma na drugih območjih, ki se soočajo s slabo kakovostjo zraka.
- **Prednostna os 5**: kjer bodo, predvsem pri negradbenih ukrepih prednostno podprti projekti, s katerimi bo mogoče zagotavljati sinergijske učinke glede protipoplavne varnosti, varstva narave in izboljševanja hidromorfološkega stanja voda. Upoštevani bodo morebitni čezmejni vplivi naravnih in drugih nesreč, tako z vidika izdelave ocen tveganja za posamezne nesreče kot načrtov za obvladovanje tveganj (izmenjava informacij, skupni sistemi opozarjanja in obveščanja, sodelovanje pri ukrepanju ob nesrečah in vzajemna pomoč).
- **Prednostna os 6**, kjer bodo podprti ukrepi namenjeni zmanjševanju pritiskov na okolje (zmanjševanje obremenjevanja voda in izboljševanja kakovosti zraka), ki bodo preko ohranjanja biotske raznovrstnosti prispevali k razvoju območij z varstvenim režimom.

Vertikalni pristop k vključevanju okoljske komponente trajnostnega razvoja bo upoštevan tudi pri **PO 7**. Med ukrepi, ki bodo podprti, bo namreč glavnina sredstev namenjenih vlaganjem v

¹⁵⁶ Uredba o zelenem javnem naročanju (Uradni list RS, št. [102/11](#), [18/12](#), [24/12](#), [64/12](#) in [2/13](#)),

¹⁵⁷ To so: električna energija; živila, pijače, kmetijski pridelki za prehrano in gostinske storitve; pisarniški papir in higienski papirnati proizvodi; elektronska pisarniška oprema; avdio in video oprema; hladilniki, zamrzovalniki in njihove kombinacije, pralni stroji, pomivalnimi stroji in klimatske naprave; stavbe; pohištvo; čistila, storitve čiščenja in storitve pranja perila; osebna in transportna vozila ter storitve avtobusnega prevoza; pnevmatike

železniško infrastrukturo. To bo povečalo privlačnost in konkurenčnost tega načina transporta za tovorni in potniški promet in bo dolgoročno prispevalo k zmanjšanju emisij TGP.

Okoljska komponenta trajnostnega razvoja bo horizontalno vključena tudi v druge prednostne osi in sicer:

- **Prednostna os 1:** kjer bodo ukrepi, v skladu z usmeritvami Strategije pametne specializacije, prispevali k iskanju rešitev za ključne družbene izzive (trajnostna energija, trajnostna mobilnost; trajnostna gradnja; učinkovita raba virov; zdravje, hrana in okolje; vključujoča in varna družba).
- V okviru **Prednostne osi 3:** bo vzpostavljena povezava med ključnimi družbenimi izzivi iz SPS, pri čemer bo posebna pozornost namenjena ukrepom za spodbujanje snovne in energetske učinkovitosti podjetji, tako preko horizontalnih meril, kot tudi preko posebnih sklopov podpore za ta namen.
- **Prednostna os 8** bo razvijala: posebne programe usposabljanj za zagotavljanje specifičnih znanj na področju OVE, energetske sanacije, lokalne samooskrbe s hrano, varstva narave in biotske raznovrstnosti, itd.
- Z vidika dolgoročnejšega razvoja in prepoznavanja potreb na trgu dela ter gospodarskih priložnosti, se bodo na v okviru Prednostne osi 10 razvijali ustrezni programi, ki bodo zagotavljali ustrezno izobrazbeno strukturo za uspešno reševanje družbenih izzivov iz SPS in vzpostavitev verig dodane vrednosti na področju zelenega razvoja.

11.2. Enake možnosti ter nediskriminacija

Osnovni pristop za zagotavljanje načela enakih možnosti in nediskriminacije je predstavljen v Partnerskem sporazumu v poglavju 1.5.2. Na ravni Operativnega programa se bodo enake možnosti in nediskriminacija na osnovi različnih osebnih okoliščin (npr. spol, starost, invalidnost, rasa, etnična in nacionalna pripadnost, verska pripadnost, spolna usmerjenost) iz člena 8 Uredbe EU št. 1304/2013 zagotavljale horizontalno, z vključevanjem načela enakih možnosti in nediskriminacije ter vertikalno, in sicer predvsem skozi ukrepe prednostnih osi 8, 9 in 10:

- **Prednostna os 8:** Enake možnosti bodo spodbujane pri zaposlovanju in/ali na delovnem mestu skozi predvidene ukrepe vseh treh prednostnih naložb. **Ciljne skupine**, ki jim bodo skozi različne ukrepe zagotovljene enake možnosti, so: **starejši nad 50 let, dolgotrajno brezposelni, osebe z izobrazbo pod ISCED 3 ter tiste skupine oseb, ki bodo v posameznih obdobjih v večjem deležu zastopane v evidenci brezposelnih oseb, kot trenutno na primer ženske s terciarno izobrazbo** (ukrepi, ki spodbujajo k aktivnosti brezposelne); **mladi, ki se izobražujejo na različnih ravneh izobraževanja** (razvoj pripomočkov oziroma orodij, ki bodo uporabni za namene karijerne orientacije šolajoče se mladine); **mladi iskalci zaposlitve** na evropskem trgu dela, ki se bodo preko EURES storitev vključevali v čezmejne ali transnacionalne zaposlitvene projekte in/ali sheme mobilnosti; **brezposelni mladi, stari do vključno 29 let** (spodbude za zaposlovanje brezposelnih mladih do 29 let, predvsem iskalcev prve zaposlitve in dolgotrajno, opravljanje pripravništva, usposabljanje na delovnem mestu in izvajanje delovnih preizkusov pri delodajalcih itd.); **zaposleni, zlasti starejši od 45 let** (prilagajanje delovnih mest, uvajanje in promocijo oblik dela, ki so prilagojene družbenim in demografskim izzivom, spodbujanje programov zagotavljanja varnosti in zdravja pri delu, usklajevanje poklicnega, družinskega in zasebnega življenja itd.). Nediskriminacija in enake možnosti **invalidov** bodo zagotovljene tudi horizontalno, saj bodo pri izboru projektov prednost imeli projekti, ki bodo izboljševali dostopnost za invalide, da se poveča njihova vključenost na trgu dela.
- **Prednostna os 9:** Enake možnosti bodo spodbujane skozi predvidene ukrepe vseh petih prednostnih naložb, zlasti pa skozi PN Aktivno vključevanje, vključno s spodbujanjem

enakih možnosti in dejavnega sodelovanja ter izboljšanje zaposljivosti. **Ciljne skupine**, ki jim bodo skozi različne ukrepe zagotovljene enake možnosti, so: **uporabniki zdravstvenih in socialno varstvenih programov v zaključnih fazah obravnave, brezdomci, žrtve nasilja, osebe s težavami v duševnem zdravju in duševnem razvoju, zaporniki v fazi odpusta, mladi-NEETs** (programi socialne aktivacije in socialnega vključevanja, ki so posebej prilagojeni specifičnim težavam ciljnih skupin pri vključevanju v družbo in na trg dela itd.); **osebe, zlasti otroci in mladi, ki tvegajo socialno izključenost, starejši iz socialno ogroženih okolij, skupine prebivalstva z večjim tveganjem za kronične bolezni, manjšinske etnične skupnosti, invalidi in Romi** (ukrepi za razvoj ali nadgradnjo in izvajanje preventivnih programov, ukrepi, ki spodbujajo večjo socialno vključenost pripadnikov manjšinskih etničnih skupnosti in invalidov itd.); **osebe, ki potrebujejo integrirane skupnostne storitve in programe, zlasti starejši in uporabniki institucionalnega varstva s težavami v duševnem zdravju (odrasli in otroci)** (pilotni projekti, ki bodo podpirali prehod od institucionalne oskrbe k oskrbi v skupnosti). Nediskriminacija in enake možnosti **invalidov** bodo zagotovljene tudi horizontalno, saj bodo pri izboru projektov prednost imeli projekti, ki bodo spodbujali dostopnost za invalide.

- **Prednostna os 10:** Enake možnosti bodo spodbujane skozi predvidene ukrepe vseh treh prednostnih naložb, zlasti pa skozi PN Krepitev enake dostopnosti vseživljenjskega učenja za vse starostne skupine v formalnem, neformalnem in priložnostnem okolju. **Ciljne skupine**, ki jim bodo skozi različne ukrepe zagotovljene enake možnosti, so: **starejši od 45 let, nižje izobraženi in manj usposobljeni** (izobraževanje in usposabljanje za dvig splošnih in poklicnih kompetenc, digitalno opismenjevanje itd.); **mladi na vseh ravneh izobraževanja** (razvoj inovativnih učnih okolij, regijske štipendijske sheme za deficitarne in specializirane poklice, novi modeli poklicnega izobraževanja in usposabljanja, praktično usposabljanje pri delodajalcih itd.).

Mehanizmi za implementacijo horizontalnega načela enakih možnosti in nediskriminacije so:

- **Administrativna zmogljivost organa upravljanja:** zagotovljena bodo usposabljanja in krepitev zmogljivosti upravljalcev skladov za zagotavljanje načela enakih možnosti in nediskriminacije;
- **Podporna struktura:** vzpostavljena bo podporna struktura/organ, ki bo nudil usmeritve in podporo za izvajanje horizontalnega načela enakih možnosti in nediskriminacije v okviru Operativnega programa. Podporna struktura bo pokrivala tudi področje enakosti spolov in bo vključena v upravljanje in implementacijo;
- **Vključenost organov in stroke s področja nediskriminacije:** predstavniki/ce organov, pristojnih za nediskriminacijo ter politiko enakih možnosti glede na različne osebne okoliščine ter strokovnjaki/nje s teh področij bodo vključeni v nadzorne organe skladov in Operativnega programa;
- **Spremljanje kazalnikov:** podatki in kazalniki se bodo, kjer je to mogoče oziroma dostopno, spremljali tudi glede na osnovi različnih osebnih okoliščin.

11.3. Enakost moških in žensk

Osnovni pristop za zagotavljanje načela enakosti žensk in moških je predstavljen v Partnerskem sporazumu v poglavju 1.5.2. Na ravni Operativnega programa se bo enakost spolov iz člena 7 Uredbe EU št. 1304/2013 zagotavljala horizontalno, kot integracija načela enakosti spolov (gender mainstreaming) in vertikalno, in sicer predvsem skozi ukrepe prednostnih osi 8 in 9:

- **Prednostna os 8:** Enakost moških in žensk bo spodbujana skozi predvidene ukrepe vseh treh prednostnih naložb, zlasti pa skozi ukrepe, ki se bodo izvajali v okviru PN Dostop do delovnih mest za iskalce zaposlitve in neaktivne. Tako se bodo izvajali ukrepi, ki spodbujajo k aktivnosti **brezposelne ženske s terciarno izobrazbo**, saj so le-te v večjem deležu zastopane v evidenci brezposelnih. Ukrepi za spodbujanje usklajevanja poklicnega, družinskega in zasebnega življenja skozi celoten življenjski cikel, ki se bodo izvajali v okviru PN Aktivno in zdravo staranje, bodo spodbujali enakost med ženskami in moškimi v vseh starostnih obdobjih, kar bo še posebej prispevalo k enakosti spolov v kasnejšem življenjskem obdobju. Enakost spolov bo zagotovljena tudi horizontalno, saj bodo pri izbiri projektov prednost imeli projekti, ki spodbujajo enakost med ženskami in moškimi pri dostopu do zaposlitve ter pri usklajevanju poklicnega in družinskega življenja v vseh starostnih obdobjih.

Implementacija enakosti spolov, kot horizontalnega načela se bo, v skladu s cilji kohezijske politike za spodbujanje enakosti žensk in moških na vseh ravneh izvajanja, spremljanja in vrednotenja, zagotavljala z naslednjimi mehanizmi:

- **Administrativna zmogljivost organa upravljanja:** zagotovljena bodo usposabljanja in krepitev zmogljivosti upravljalcev skladov za spodbujanje enakosti spolov in integracijo načela enakosti spolov, vključno z t.i. vključevanjem vidika spola v proračun (gender budgeting);
- **Podporna struktura:** vzpostavljena bo podporna struktura/organ, ki bo nudil usmeritve in podporo za izvajanje enakosti spolov v okviru Operativnega programa. Podporna struktura bo pokrivala tudi področje enakih možnosti in nediskriminacije in bo vključena v upravljanje in implementacijo;
- **Vključenost organov in stroke s področja enakosti spolov:** predstavniki/ce organov, pristojnih za spodbujanje enakosti spolov ter strokovnjaki/nje s področja enakosti spolov bodo vključeni v nadzorne organe skladov in Operativnega programa;
- **Spremljanje kazalnikov:** poleg zagotavljanja podatkov, ločenih po spolu, bo zagotovljeno, da bodo tudi finančni kazalniki, kazalniki učinka in rezultatov v največji meri upoštevali vidik spola;
- **Uravnotežena zastopanost spolov:** v nadzornih organih skladov in Operativnega programa se bo zagotavljala uravnotežena zastopanost žensk in moških.

12. LOČENI ELEMENTI

12.1. Večji projekti, ki se bodo izvajali v programskem obdobju

Tabela 104 Seznam velikih projektov

Projekt	Datum načrtovane priglasitve/predložitve (leto, četrletje)	Načrtovan začetek izvajanja (leto, četrletje)	Načrtovan datum zaključka del (leto, četrletje)	Prednostna naložba	Prednostne osi/prednostne naložbe
AC odsek na TEN-T omrežju A4: Draženci – MMP Gruškovje	2015, 1. četrletje	2015, 1. četrletje	2018, 1. četrletje	Podpiranje multimodalnega enotnega evropskega prometnega območja z vlaganjem v TEN-T	Izgradnja infrastrukture in ukrepi za spodbujanje trajnostne mobilnosti

Nadgradnja železniške proge Zidani most - Celje	2016, 1. četrletje	2016, 2. četrletje	2018, 4. četrletje	Podpiranje multimodalnega enotnega evropskega prometnega območja z vlaganjem v TEN-T	Izgradnja infrastrukture in ukrepi za spodbujanje trajnostne mobilnosti
Nadgradnja in posodobitev postaje Pragersko in železniškega vozlišča	2016, 1. četrletje	2016, 4. četrletje	2020, 4. četrletje	Podpiranje multimodalnega enotnega evropskega prometnega območja z vlaganjem v TEN-T	Izgradnja infrastrukture in ukrepi za spodbujanje trajnostne mobilnosti

12.2. Okvir uspešnosti operativnega programa

Tabela 105 Okvir uspešnosti po skladih in kategorijah regij (zbirna preglednica)

Prednostna os	Sklad	Kazalnik ali ključna faza izvajanja	Merska enota, če je ustrezno	Mejnik za leto 2018	Končna ciljna vrednost (za leto 2023)
1. MEDNARODNA KONKURENČNOST RAZISKAV, INOVACIJ IN TEHNOLOŠKEGA RAZVOJA V SKLADU S PAMETNO SPECIALIZACIJO ZA VEČJO KONKURENČNOSTI IN OZELENITEV GOSPODARSTVA	ESRR	Produktivne naložbe: Število podjetij, ki prejmejo podporo	podjetja	Slovenija 50	Slovenija 200
				V 30	V 120
				Z 20	Z 80
	ESRR	Raziskave in inovacije: Število podjetij, ki sodelujejo z raziskovalnimi ustanovami	podjetja	Slovenija 25	Slovenija 135
				V 10	V 54
				Z 15	Z 81
	ESRR	Vložena sredstva/izdatki	EUR	144.293.486	Slovenija 577.173.949
				V 79.486.445	V 317.945.783
				Z 64.807.041	Z 259.228.166
2. POVEČANJE DOSTOPNOSTI DO INFORMACIJSKO KOMUNIKACIJSKIH TEHNOLOGIJ TER NJIHOVE UPORABE IN KAKOVOSTI	ESRR	Število novo priključenih gospodinjstev na novo zgrajenih širokopasovnih omrežjih z najmanj 100Mb/s	število	Slovenija 6.240	Slovenija 20.800
				V 3.744	V 12.480
				Z 2.496	Z 8.320
	ESRR	Vložena sredstva/izdatki	EUR	Slovenija 25.690.000	Slovenija 85.647.847
				V 14.910.000	V 49.710.000
				Z 10.780.000	Z 35.937.847
3. DINAMIČNO IN KONKURENČNO PODJETNIŠTVO ZA ZELENO GOSPODARSKO RAST	ESRR	Produktivne naložbe: Število podjetij, ki prejmejo podporo	podjetja	Slovenija 1.875	Slovenija 7.500
				V 1.125	V 4.875
				Z 750	Z 2.625
	ESRR	Vložena sredstva/izdatki	EUR	Slovenija 179.270.000	Slovenija 717.071.907
				V 120.640.000	V 482.561.745
				Z 58.630.000	Z 234.510.162
4.TRAJNOSTNA RABA IN PROIZVODNJA ENERGIJE	KS	Uporabna površina	m2	Slovenija 600.000	Slovenija 1.800.000

IN PAMETNA OMREŽJA		energetsko obnovljenih stavb celotnega javnega sektorja			
	KS	Vložena sredstva/izdatki	EUR	Slovenija 77.000.000	Slovenija 306.597.412
	ESRR	Število ukrepov trajnostne mobilnosti v okviru trajnostnih urbanih strategij	število	Slovenija 0 V 0 Z 0	Slovenija 11 V 7 Z 4
	ESRR	Število izdelanih celostnih prometnih strategij	število	Slovenija 11 V 7 Z 4	
	ESRR	Vložena sredstva/izdatki	EUR	Slovenija 9.000.000 V 4.000.000 Z 5.000.000	Slovenija 26.307.257 V 12.517.690 Z 13.789.567
5. PRILAGAJANJE NA PODNEBNE SPREMEMBE	KS	Preprečevanje in obvladovanje tveganja: Prebivalci, deležni koristi od ukrepov varstva pred poplavami	osebe	Slovenija 372	Slovenija 32.489
	KS	Umeščenost s prostorskimi akti	število	Slovenija 2	Slovenija 7
	KS	Vložena sredstva/izdatki	EUR	Slovenija 12.500.000	Slovenija 62.378.744
	ESRR	Preprečevanje in obvladovanje tveganja: Prebivalci, deležni koristi od ukrepov varstva pred poplavami	število	Slovenija 3.000 V 3.000	Slovenija 5.938 V 5.938
	ESRR	Vložena sredstva/izdatki	EUR	Slovenija 2.000.000 V 2.000.000	Slovenija 37.500.000 V 37.500.000
6. BOLJŠE STANJE OKOLJA IN BIOTSKE RAZNOVRSTNOSTI	KS	Čiščenje odpadne vode: Dodatni prebivalci, deležni boljšega čiščenja odpadne vode	Populacijski ekvivalent	Celotna SLO 0	Celotna SLO 100.000
	KS	Oskrba z vodo: Dodatni prebivalci, deležni boljše oskrbe z vodo	osebe	Celotna SLO 0	Celotna SLO 120.000
	KS	Odstotek podpisanih sofinancerskih pogodb glede na z odločbami dodeljena sredstva pri specifičnem cilju 1	odstotek	Slovenija 50	Slovenija 100
	KS	Odstotek podpisanih sofinancerskih pogodb glede na z odločbami dodeljena sredstva pri specifičnem cilju 2	odstotek	Slovenija 50	Slovenija 100
	KS	Izdano gradbeno dovoljenje	število	Slovenija 3	Slovenija 11
	KS	Vložena sredstva/izdatki	EUR	Slovenija 60.000.000	Slovenija 316.601.548

	ESRR	Urbani razvoj: Število prebivalcev, ki živijo na območjih s celostnimi strategijami za urbani razvoj	osebe	Slovenija 350.000 V 224.000 Z 126.000	Slovenija 700.000 V 448.000 Z 252.000
	ESRR	Vložena sredstva/izdatki	EUR	Slovenija 18.000.000 V 11.120.000 Z 6.880.000	Slovenija 163.906.697 V 102.656.700 Z 61.249.997
7. IZGRADNJA INFRASTRUKTURE IN UKREPI ZA SPODBUJANJE TRAJNOSTNE MOBILNOSTI	KS	Železniški: Skupna dolžina obnovljenih ali posodobljenih železniških prog, od tega: TEN-T	km	Slovenija 10	Slovenija 25
	KS	Vložena sredstva/izdatki	EUR	Slovenija 80.000.000	Slovenija 262.461.506
	ESRR	Ceste: Skupna dolžina novih cest	km	Celotna Slovenija 0 V 0	Celotna Slovenija 5,3 V 5,3
	ESRR	Izdano gradbeno dovoljenje	število	Celotna Slovenija 1 V 1	
	ESRR	Vložena sredstva/izdatki	EUR	V 4.500.000	V 49.585.025
8. SPODBUJANJE ZAPOSLOVANJA IN TRANSNACIONALNA MOBILNOST DELOVNE SILE	ESS	Število udeležencev (v spodbude za zaposlitev)	število	Slovenija 11.000 V 6.600 Z 4.400	Slovenija 25.000 V 15.000 Z 10.000
	ESS	Število mladih starih od 15 do 29 let (spodbude za zaposlitev)	število	Slovenija 3.500 V 1.500 Z 2.000	Slovenija 9.100 V 3.800 Z 5.300
	ESS	Vložena sredstva/izdatki	EUR	Slovenija 121.700.000 V 60.100.000 Z 61.600.000	Slovenija 348.156.333 V 171.948.738 Z 176.207.595
POBUDA ZA MLADE	YEI	Brezposelni, vključno z dolgotrajno brezposelnimi	število	V 2.859	V 2.859
	YEI	Vložena sredstva/izdatki	EUR	20.725.956	20.725.956
9. SOCIALNA VKLJUČENOST IN ZMANJŠEVANJE TVEGANJA REVŠČINE, AKTIVNO STARANJE IN ZDRAVJE	ESS	Število oseb iz ranljivih ciljnih skupin, vključenih v program	število	Slovenija 3.800 V 2.090 Z 1.710	Slovenija 19.000 V 10.450 Z 8.550
	ESS	Število vzpostavljenih regionalnih mobilnih enot	število	Slovenija 12 V 8 Z 4	Slovenija 12 V 8 Z 4
	ESS	Število podprtih medgeneracijskih centrov in centrov za družine	število	Slovenija 8 V 5 Z 3	Slovenija 15 V 10 Z 5
	ESS	Vložena sredstva/izdatki	EUR	Slovenija 37.000.000 V 20.300.000 Z 16.700.000	Slovenija 181.561.982 V 100.331.530 Z 81.230.452
	ESRR	Število enot, v katere je bilo investirano	število	Slovenija V 0 Z 0	Slovenija 130 V 73 Z 57
	ESRR	Objavljena javna naročila	število	Slovenija 4 V 2 Z 2	Slovenija - V - Z -
	ESRR	Št. prebivalcev, ki živijo na območjih	število	Slovenija 0 V 0	Slovenija 1.380.000 V 722.000

		s strategijami lokalnega razvoja		Z 0	Z 658.000
	ESRR	Sprejete SLR	Število	Slovenija 20 V 10 Z 10	Slovenija - V - Z -
	ESRR	Vložena sredstva/izdatki	EUR	Slovenija 16.000.000 V 8.800.000 Z 7.200.000	Slovenija 93.817.074 V 50.044.227 Z 43.772.847
10. ZNANJE, SPRETNOSTI IN VSEŽIVLJENJSKO UČENJE ZA BOLJŠO ZAPOSILJIVOST	ESS	Število udeležencev, ki so vključeni v programe za pridobitev kompetenc	število	Slovenija 17.160 V 10.296 Z 6.864	Slovenija 42.900 V 25.740 Z 17.160
	ESS	Število mladih, vključenih v štipendijske sheme	število	Slovenija 1.742 V 1.212 Z 530	Slovenija 4.430 V 3.053 Z 1.377
	ESS	Število šol, ki so vključene v različne modele poklicnega izobraževanja in usposabljanja	število	Slovenija 25 V 16 Z 9	Slovenija 63 V 40 Z 23
	ESS	Število vključenih v programe usposabljanj, specializacij, dodatnih kvalifikacij in prekvalifikacij	število	Slovenija 23.736 V 14.242 Z 9.494	Slovenija 59.340 V 35.604 Z 23.736
	ESS	Vložena sredstva/izdatki	EUR	Slovenija 104.510.000 V 58.410.000 Z 46.100.000	Slovenija 261.245.949 V 146.019.679 Z 115.226.270
	ESRR	Razmerje število učencev/IKT odjemalec, priključen na internet	Število	Slovenija 9 V 9 Z 9	Slovenija 5 V 5 Z 5
	ESRR	Vložena sredstva/izdatki	EUR	Slovenija 10.000.000 V 5.000.000 Z 5.000.000	Slovenija 25.029.114 V 12.517.690 Z 12.511.424
11. PRAVNA DRŽAVA, IZBOLJŠANJE INSTITUCIONALNIH ZMOGLJIVOSTI, UČINKOVITA JAVNA UPRAVA KREPITEV ZMOGLJIVOSTI NVO IN SOCIALNIH PARTERJEV	ESS	Število razvitih sistemov v pravosodju	število	Slovenija 5 V 5 Z 5	Slovenija 11 V 11 Z 11
	ESS	Število podprtih gradnikov in temeljnih podatkovnih registrov za implementacijo znotraj državnega računalniškega oblaka	število	Slovenija 8 V 8 Z 8	Slovenija 15 V 15 Z 15
	ESS	Vložena sredstva/izdatki	EUR	Slovenija 23.400.000 V 10.285.200 Z 13.114.800	Slovenija 77.592.476 V 31.353.603 Z 46.238.873

Metodologija za določanje okvira uspešnosti

PREDNOSTNA OS	2.1. MEDNARODNA KONKURENČNOST RAZISKAV, INOVACIJ IN TEHNOLOŠKEGA RAZVOJA V SKLADU S PAMETNO SPECIALIZACIJO ZA VEČJO KONKURENČNOSTI IN OZELENITEV GOSPODARSTVA		
Sklad	ESRR		
Tematski cilj	1		
Specifični cilj(i)	Učinkovita uporaba raziskovalne infrastrukture in znanja/kompetenc za boljše nacionalno in mednarodno sodelovanje v trikotniku znanja		
1. Ime kazalnika	Število podjetij, ki sodelujejo z raziskovalnimi institucijami		
2. Identifikator kazalnika	CO26		
3. Definicija	/		
4. Metodološka pojasnila	/		
5. Vir podatkov	Spremljanje		
6. Enota	število		
7. Vrednost za kazalnik	2018	Slovenija	25
		V	10
		Z	15
	2023	Slovenija	135
		V	54
		Z	81
8. Finančni kazalnik za prednostno os	2018	Slovenija	144.293.486
		V	79.486.445 EUR
		Z	64.807.041 EUR
	2023	Slovenija	577.173.949 EUR
		V	317.945.783 EUR
		Z	259.228.166 EUR
PODATKI ZA OKVIR USPEŠNOSTI			
Podatki ali ugotovitve, uporabljene za oceno vrednosti mejnikov in ciljnih vrednosti ter metodo izračuna, na primer podatke o stroških na enoto, referenčnih vrednostih, standardni ali pretekli stopnji izvajanja, strokovnem svetovanju in zaključkih predhodnega vrednotenja	<p>Ciljna vrednost kazalnika 135 podjetij, ki sodelujejo s podprtimi raziskovalnimi institucijami (100 s področja znanosti 35 s področja kulture), je izračuna na podlagi in pregledu izvedbe sorodnih operacij v obdobju 2007-2013. Slovenija je v zadnjih letih razvijala oz. osredotočala svoje kapacitete v več oblikah znanstvene in gospodarske sfere (npr. centri odličnosti, kompetenčnih centri ipd) v okviru katerih je bilo vzpostavljenih preko 70 povezav med podjetji in različnimi raziskovalnimi institucijami, za kar je bilo porabljenih približno 120 milijonov evrov. V finančni perspektivi 2014-2020 bomo kazalnik uspešnosti dosegli s podporo podobnih povezav v verigah vrednosti, ki bodo izkazale raziskovalni prebojni potencial v mednarodnem okviru. V obdobju 2014-2020 se poskuša še dodatno okrepiti predmetne povezave in doseči večjo vsebinsko ter finančno učinkovitost. Če ob tem upoštevamo še oceno števila prijav na Obzorje 2020, in vzpostavitev in delovanje vseslovenskega promocijskega centra znanosti lahko ocenimo, da bomo do leta 2018 dosegli kazalnik 25, do leta 2023 pa 135 podjetij, ki bodo sodelovala z raziskovalnimi institucijami.</p> <p>Ta ocena se lahko izkaže kot neutemeljeno, če se naslednje predpostavke:</p> <ul style="list-style-type: none"> • izboljšanje okvirnih pogojev za inovacije, • krepitev baze človeških virov za znanost tehnologijo in inovacije, • krepitev inovacij za poslovni sektor, • krepitev povezav v inovacijskem sistemu, • povečanje internacionalizacije RR dejavnosti in inovacij, • povečanje deleža inovacijsko aktivnih podjetij <p>izkažejo za napačne.</p>		

<p>Informacije o deležu finančnih sredstev, dodeljenih operacijam, ki jim ustrezajo kazalniki učinka in ključne faze izvajanja, določeni v okviru uspešnosti, ter obrazložitev načina izračuna deleža</p>	<p>Na osnovi strateških dokumentov, dosedanjih analiz, evalvacij in priporočil, je povezovanje znanosti in gospodarstva, torej raziskovanih institucij in podjetij, ključno za večjo konkurenčnost gospodarstva in večjo inovativnost posamezne države. Slovenija je v obdobju 2007-2013 del sredstev namenila za povezovanje obeh sfer, doseženo pa je bilo konkretno sodelovanje, ki je bilo v preteklosti precej omejeno. Pozitivne učinke sodelovanje želimo tako okrepiti tudi v obdobju 2014-2020 ter še povečati raven in kvaliteto sodelovanja med raziskovalnimi organizacijami in gospodarskimi družbami. Zato bo za tovrstno sodelovanje, ki prinaša dolgoročno učinke, kar kažejo tudi primeri iz tujine, porabljena glavna sredstev.</p> <p>Z aktivnostmi, ki se bodo izvajale za doseganje kazalnika število podjetij, ki sodelujejo s podprtimi raziskovalnimi institucijami, je povezano približno 21,6 % sredstev prednostne osi 1, skupaj za obe kohezijski regiji. Ta kazalnik bomo izpolnili z izvajanjem naslednjih aktivnosti:</p> <ul style="list-style-type: none"> - podpora sodelovanju v verigah vrednosti za izboljšanje mednarodne konkurenčnosti in odličnosti raziskav, ki bodo predstavljali platformo za povezovanje in iskanje sinergij med gospodarstvom in raziskovalnimi organizacijami - učinkovito vključevanje v mednarodne raziskovalne programe vključno s programom obzorje 2020
<p>Informacije o načinu uporabe metodologije in mehanizmov za zagotavljanje konsistentnega delovanja okvira uspešnosti, določenega v sporazumu o partnerstvu v skladu s členom 15(1)(b)(iv) Uredbe (EU) št. 1303/2013</p>	<p>Na tej prednostni naložbi bomo kazalnike spremljali skladno s smernicami za spremljanje in vrednotenje, ki jih bo izdal OU.</p> <p>Doseganje vrednosti posameznih kazalnikov se bo spremljalo enkrat letno preko ustreznega informacijskega sistema, ki bo omogočal vpogled v doseganje ciljnih vrednosti po načrtovanih obdobjih. Spremljanje kavalitativnih in kvantitativnih rezultatov bo prispevalo k odkrivanju težav in pripravi ukrepov za odpravo le-teh.</p> <p>Doseganje kazalnikov bomo spremljali tudi s letnimi poročili in redno spremljanje v skladu s pogodbami o sofinanciranju.</p>

PREDNOSTNA OS	2.1. MEDNARODNA KONKURENČNOST RAZISKAV, INOVACIJ IN TEHNOLOŠKEGA RAZVOJA V SKLADU S PAMETNO SPECIALIZACIJO ZA VEČJO KONKURENČNOSTI IN OZELENITEV GOSPODARSTVA		
Sklad	ESRR		
Tematski cilj	1		
Specifični cilj	Povečan delež inovacijsko aktivnih podjetij		
1. Ime kazalnika	Število podprtih podjetij		
2. Identifikator kazalnika	CO01		
3. Definicija	Spremljanje – letna poročila o izvedbi ukrepov		
4. Metodološka pojasnila	Evidence na podlagi poročil prejemnikov sredstev		
5. Vir podatkov	spremljanje		
6. Enota	število		
7. Vrednost za kazalnik	2018	Slovenija	50
		V	30
		Z	20
	2023	Slovenija	200
		V	120
		Z	80
8. Finančni kazalnik za prednostno os	2018	Slovenija	144.293.486
		V	79.486.445 EUR
		Z	64.807.041 EUR
	2023	Slovenija	577.173.949 EUR
		V	317.945.783 EUR
		Z	259.228.166 EUR
PODATKI ZA OKVIR USPEŠNOSTI			
Podatki ali ugotovitve, uporabljene za oceno vrednosti mejnikov in ciljnih vrednosti ter metodo izračuna, na primer podatke o stroških na enoto, referenčnih vrednostih, standardni ali pretekli stopnji izvajanja, strokovnem svetovanju in zaključkih predhodnega vrednotenja	<p>Ocenjujemo, da bo v letu 2018 glede na zamike pri začetku izvajanja OP realiziran v povprečju 29% delež predvidenih podprtih podjetij. Ciljna vrednost kazalnika je izračunana na osnovi dejstva, da bodo operacije predvidene za obdobje 2014-2020 vključevale manj udeležencev kot tiste iz obdobja 2007 - 2013 zaradi priporočil o večjem osredotočenju sredstev in projektov, predvsem na področja pametne specializacije.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Predvideno število podprtih podjetij in predvidena sredstva so na vzhodu Slovenije večja. Razlika nastane predvsem zato, ker bodo v skladu s pravili državnih pomoči, naložbe v infrastrukturo, zmogljivosti in opremo velikih družb v neposredni povezavi z raziskavami in inovacijskimi dejavnostmi, financirane le v vzhodni regiji (v zahodni le izjemoma v primeru, da gre za spremembo dejavnosti velike družbe). <p>Ta ocena temelji na naslednjih predpostavkah:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Proces pametne specializacije kaže na potrebo po večjem osredotočanju na specifičnih področjih, kjer ima Slovenija primerjalno prednost. - Podprta bodo podjetja za razvoj izdelkov in storitev, ki jasno izkazujejo tržni potencial in so sposobna prispevati lasten delež sredstev za realizacijo projektov. <p>Ocena se lahko izkaže za neutemeljeno, če se navedene predpostavke izkažejo za napačne.</p>		
Informacije o deležu finančnih sredstev, dodeljenih operacijam, ki jim ustrezajo kazalniki učinka in ključne faze izvajanja, določeni v okviru uspešnosti, ter obrazložitev načina izračuna deleža	<p>Delež finančnih sredstev za operacije, ki podpirajo kazalnike učinka v okviru uspešnosti za dano prednostno naložbo bo 72,5 % (200 mio od 276 mio EUR → za 2.1.2). To predstavlja 59 % investicije celotne prednostne osi, skupaj za obe kohezijski regiji.</p> <p>Vrednost 200 mio EUR predstavlja seštevek podpore za procese RRI in z njimi povezane naložbe v velikih podjetjih in MSP – cilj te podpore je komercializacija znanja, ki se izraža v izdelkih/storitvah na trgu.</p> <p>Preostala finančna sredstva bodo namenjena povezovanju in mreženju, vzpostavitvi demonstracijskih projektov ter podpori pri prehodu podjetij v nizkoogljično družbo, vključno s spodbujanjem ekoinovacij.</p>		

<p>Informacije o načinu uporabe metodologije in mehanizmov za zagotavljanje konsistentnega delovanja okvira uspešnosti, določenega v sporazumu o partnerstvu v skladu s členom 15(1)(b)(iv) Uredbe (EU) št. 1303/2013</p>	<p>Mehanizem za zagotavljanje delovanja okvira uspešnosti bo letno spremljanje realizacije na podlagi poročil o izvedenih ukrepih.</p>
--	--

PREDNOSTNA OS	2.2. POVEČANJE DOSTOPNOSTI DO INFORMACIJSKO KOMUNIKACIJSKIH TEHNOLOGIJ TER NJIHOVE UPORABE IN KAKOVOSTI		
Sklad	ESRR		
Tematski cilj	2		
Specifični cilj(i)	Dostop do širokopasovnih elektronskih komunikacijskih storitev na območjih kjer širokopasovna infrastruktura še ni zgrajena in kjer hkrati ni tržnega interesa za njeno gradnjo		
2. Ime kazalnika	Število novo priključenih gospodinjstev na novo zgrajenih širokopasovnih omrežjih z najmanj 100Mb/s		
2. Identifikator kazalnika	2.2		
3. Definicija	/		
4. Metodološka pojasnila	Spremljanje		
5. Vir podatkov	Evidence na podlagi poročil prejemnikov sredstev		
6. Enota	število		
7. Vrednost za kazalnik	2018	Slovenija	6.240
		V	3.744
		Z	2.496
	2023	Slovenija	20.800
		V	12.480
		Z	8.320
8. Finančni kazalnik za prednostno os	2018	Slovenija	25.690.000 EUR
		V	14.910.000 EUR
		Z	10.780.000 EUR
	2023	Slovenija	85.647.847 EUR
		V	49.710.000 EUR
		Z	35.937.847 EUR
PODATKI ZA OKVIR USPEŠNOSTI			
Podatki ali ugotovitve, uporabljene za oceno vrednosti mejnikov in ciljnih vrednosti ter metodo izračuna, na primer podatke o stroških na enoto, referenčnih vrednostih, standardni ali pretekli stopnji izvajanja, strokovnem svetovanju in zaključkih predhodnega vrednotenja	<p>Z ukrepom bo zagotovljen dostop do širokopasovnih elektronskih komunikacijskih storitev naslednje generacije na območjih, kjer širokopasovna infrastruktura še ni zgrajena in kjer hkrati ni tržnega interesa za njeno gradnjo. S tem bodo na teh območjih doseženi tudi cilji Digitalne Agende. Ciljna vrednost 20.800 priključenih gospodinjstev na novo zgrajena širokopasovna omrežja z najmanj 100 Mbp/s je izračunana na podlagi predvidenih finančnih virov, predvidenega stroška izgradnje posameznega širokopasovnega priključka in predvidene penetracije na novo zgrajenih širokopasovnih omrežjih. Analize Evropske investicijske Banke o potrebnih investicijah za doseganje ciljev EDA na področju širokopasovnega dostopa za realizacijo ciljev ocenjuje potrebo po 1.200 EUR javnih sredstev za izgradnjo posameznega širokopasovnega priključka. Analiza se ujema tudi z oceno ITU-ja (International telecommunication union), ki na podlagi št. prebivalcev na km² pritrjuje prej omenjeni vrednosti. V finančni perspektivi 2007-2013 so bile izvedene podobne operacije kjer je bilo v okviru dveh javnih razpisov omogočen dostop do širokopasovnega omrežja 29.454 gospodinjstvom oz. 73.316 prebivalcem. Po dosedanjih izkušnjah je delež zainteresiranih končnih uporabnikov, ki so se priključili na novo zgrajena širokopasovna omrežja, 40%. Od omogočenih 52.000 priključkov se ocenjuje priključitev 20.800 novih gospodinjstev.</p> <p>Vrednost kazalnika bo dosežena z gradnjo širokopasovne infrastrukture v lokalnih skupnostih na tistih območjih, ki jim dostop do širokopasovnih elektronskih komunikacijskih storitev zaradi zahtevne konfiguracije terena in naravne oddaljenosti še ni omogočen in kjer ni tržnega interesa za gradnjo takega omrežja. Za namen natančnega določanja območja, na katerih operaterji ne zagotavljajo širokopasovnih priključkov in nimajo tržnega interesa za gradnjo le teh, bo kot predpogoj izvedeno kartiranje stanja dostopnosti širokopasovnih priključkov.</p>		

	<p>Ta ocena se lahko izkaže kot neutemeljeno, če se naslednje predpostavke: predvidena cena gradnje infrastrukture, zainteresiranost zasebnih vlagateljev in lokalnih skupnosti, ter stopnja možnih administrativnih ovir izkažejo za napačne.</p>
<p>Informacije o deležu finančnih sredstev, dodeljenih operacijam, ki jim ustrezajo kazalniki učinka in ključne faze izvajanja, določeni v okviru uspešnosti, ter obrazložitev načina izračuna deleža</p>	<p>Za aktivnosti, ki se bodo izvajale za doseganje kazalnika 20.800 novo priključenih gospodinjstev na novo zgrajenih širokopasovnih omrežjih z najmanj 100 Mbps je namenjenih 72 % sredstev prednostne osi 2, skupaj za obe kohezijski regiji. Do leta 2018 načrtujemo priključenih 6.240 gospodinjstev, do konca leta 2023 pa še nadaljnjih 14.560 gospodinjstev za kar bo skupaj namenjenih 85.647.847 EUR. Od tega 49.710.000 EUR za V regijo in 35.937.847 EUR za Z regijo.</p> <p>V okviru ukrepa gradnje odprte širokopasovne infrastrukture bodo zgrajena hrbtenična in dostoptkovna odprta širokopasovna omrežja, ki bodo omogočala dostop do elektronskih komunikacijskih storitev vsem zainteresiranim končnim uporabnikom. Ta omrežja bodo v prihodnosti dodatno pospeševala nadaljnjo širitev in organsko rast omrežij ter s tem privabila dodatne vlaganja zasebnih investitorjev.</p>
<p>Informacije o načinu uporabe metodologije in mehanizmov za zagotavljanje konsistentnega delovanja okvira uspešnosti, določenega v sporazumu o partnerstvu v skladu s členom 15(1)(b)(iv) Uredbe (EU) št. 1303/2013</p>	<p>Doseganje vrednosti posameznih kazalnikov se bo spremljalo enkrat letno preko ustreznega informacijskega sistema, ki bo omogočal vpogled v doseganje ciljnih vrednosti po načrtovanih obdobjih. Spremljanje kvalitativnih in kvantitativnih rezultatov bo prispevalo k odkrivanju težav in pripravi ukrepov za odpravo le-teh.</p> <p>Doseganje kazalnikov bomo spremljali tudi s letnimi poročili in redno spremljanje v skladu s pogodbami o sofinanciranju.</p>

PREDNOSTNA OS	2.3. DINAMIČNO IN KONKURENČNO PODJETNIŠTVO ZA ZELENO GOSPODARSKO RAST		
Sklad	ESRR		
Tematski cilj	3		
Specifični cilj(i)	Spodbujanje nastajanja in delovanja podjetij, predvsem start-up podjetij		
	Povečanje dodane vrednosti MSP		
	Povečevanje mednarodne konkurenčnosti MSP		
1. Ime kazalnika	Število podprtih podjetij		
2. Identifikator kazalnika	CO01		
3. Definicija	/		
4. Metodološka pojasnila	Evidence na podlagi poročil, ciljne vrednosti so seštevek vrednosti kazalnika CO01 v obeh prednostnih naložbah.		
5. Vir podatkov	Spremljanje		
6. Enota	število		
7. Vrednost za kazalnik	2018	Slovenija	1.875
		V	1.125
		Z	750
	2023	Slovenija	7.500
		V	4.875
		Z	2.625
8. Finančni kazalnik za prednostno os	2018	Slovenija	179.270.000 EUR
		V	120.640.000 EUR
		Z	58.630.000 EUR
	2023	Slovenija	717.071.907 EUR
		V	482.561.745 EUR
		Z	234.510.162 EUR
PODATKI ZA OKVIR USPEŠNOSTI			
Podatki ali ugotovitve, uporabljene za oceno vrednosti mejnikov in ciljnih vrednosti ter metodo izračuna, na primer podatke o stroških na enoto, referenčnih vrednostih, standardni ali pretekli stopnji izvajanja, strokovnem svetovanju in zaključkih predhodnega vrednotenja	<p>Ocenjujemo, da bo v letu 2018 glede na zamike pri začetku izvajanja OP realiziran 40 % delež predvidenih podprtih podjetij. Ciljna vrednost kazalnika je izračunana z deljenjem zneska dodeljenih sredstev za ukrepe, ki bodo prispevali k doseganju tega kazalnika s stroškom na enoto. Strošek na enoto je bil določen na podlagi podobnih operacij v obdobju 2007-2013. Upoštevano je tudi dejstvo, da bodo operacije predvidene za obdobje 2014-2020 vključevale več udeležencev kot tiste iz obdobja 2007 - 2013 zaradi vključitve področja internacionalizacije in novih poslovnih modelov, kjer gre za manjše vrednosti projektov.</p> <ul style="list-style-type: none"> - V primeru ukrepov za podporo zagonu, rasti in razvoju podjetij pa je načrtovana podpora 1.180 podjetij zaradi večjega osredotočenja. - V primeru ukrepov za podporo internacionalizaciji načrtujemo 6.000 podprtih podjetij (gre za ukrepe manjše vrednosti). <p>Ta ocena temelji na naslednjih predpostavkah:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Podprta bodo podjetja na osnovi izkazanega tržnega potenciala in sposobnosti prispevanja lastnega deleža sredstev za realizacijo projektov. - Povprečna vrednost projektov za posamezno podjetje pri izbranih ukrepih je 64.000 EUR. <p>Ocena se lahko izkaže za neutemeljeno, če se navedene predpostavke izkažejo za napačne.</p>		

<p>Informacije o deležu finančnih sredstev, dodeljenih operacijam, ki jim ustrezajo kazalniki učinka in ključne faze izvajanja, določeni v okviru uspešnosti, ter obrazložitev načina izračuna deleža</p>	<p>Delež finančnih sredstev za operacije, ki bodo namenjene doseganju kazalnika učinka v okviru uspešnosti bo 83 % prednostne osi, skupaj za obe kohezijski regiji.</p> <p>Podpora v okviru prednostne osi je namreč pretežno namenjena neposredno MSP. Preostalih 17 % bo namenjenih storitvam podpornega okolja (podprte inštitucije, ipd).</p>
<p>Informacije o načinu uporabe metodologije in mehanizmov za zagotavljanje konsistentnega delovanja okvira uspešnosti, določenega v sporazumu o partnerstvu v skladu s členom 15(1)(b)(iv) Uredbe (EU) št. 1303/2013</p>	<p>Mehanizem za zagotavljanje delovanja okvira uspešnosti bo letno spremljanje realizacije na podlagi poročil o izvedenih ukrepih.</p>

PREDNOSTNA OS	2.4 TRAJNOSTNA RABA IN PROIZVODNJA ENERGIJE IN PAMETNA OMREŽJA		
Sklad	KS		
Tematski cilj	4		
Specifični cilj(i)	Povečanje učinkovitosti rabe energije v javnem sektorju		
1. Ime kazalnika	Uporabna površina energetske obnovljenih stavb celotnega javnega sektorja		
2. Identifikator kazalnika	4.4		
3. Definicija	/		
4. Metodološka pojasnila	Kazalnik je izračunan na podlagi ocene iz AN-URE 2020, kjer je na letnem nivoju v povprečju predvidena prenova 260.000 m2 površine stavb javnega sektorja. Vključeni so vsi ukrepi za energetske prenove vseh stavb v javnem sektorju.		
5. Vir podatkov	AN-URE		
6. Enota	m2		
7. Vrednost za kazalnik	2018	Slovenija	600.000
		V	
		Z	
	2023	Slovenija	1.800.000
		V	
		Z	
8. Finančni kazalnik za prednostno os	2018	Slovenija	77.000.000 EUR
		V	
		Z	
	2023	Slovenija	306.597.412 EUR
		V	
		Z	
PODATKI ZA OKVIR USPEŠNOSTI			
Podatki ali ugotovitve, uporabljene za oceno vrednosti mejnikov in ciljnih vrednosti ter metodo izračuna, na primer podatke o stroških na enoto, referenčnih vrednostih, standardni ali pretekli stopnji izvajanja, strokovnem svetovanju in zaključkih predhodnega vrednotenja	<p>Ciljna vrednost kazalnika je izračunana na podlagi predpostavke, da se vsako leto obnovi 3 % površine stavb javnega sektorja.</p> <p>Upoštevani so stroški ukrepov, stopnja sofinanciranja ter tip/namen uporabe stavbe.</p> <p>Ta ocena temelji na naslednjih predpostavkah:</p> <ul style="list-style-type: none"> • povprečna poslovna uporaba stavb, • udeležba zasebnega sektorja v celotnih investicijah se povečuje. <p>Ocena lahko odstopa v primeru drugih tipov stavb (drugačna uporaba, stavbe kulturne dediščine..) ali drugačne stopnje sofinanciranja.</p> <p>Spremljanje doseganja kazalnikov se bo zagotavljalo na osnovi zbira projektno določenih obnovljenih površin energetske sanacije stavb javnega sektorja, ki jih v vlogi napovedujejo posamezni prijavitelji in bodo navedeni v pogodbah o sofinanciranju z upravičencem.</p> <p>Upravičenec je na osnovi javnega razpisa in pogodbe o sofinanciranju zavezan za izvedbo ukrepov in dejansko doseganje napovedanih obnovljenih površin. Po izvedbi bo moral predložiti ustrezno poročilo o obnovljenih površinah. Tako posamezno kot zbirno doseganje prihrankov bo PT ugotavljalo z naknadno analizo.</p>		
Informacije o deležu finančnih sredstev, dodeljenih operacijam, ki jim ustrezajo kazalniki učinka in ključne faze izvajanja, določeni v okviru uspešnosti, ter obrazložitev načina izračuna deleža	<p>Delež finančnih sredstev, ki podpirajo kazalnik učinka v okviru uspešnosti je 63 % sredstev KS za prednostno os 4.</p> <ul style="list-style-type: none"> • energetska sanacija ovoja stavb (toplotna izolacija fasad, toplotna izolacija podstrešja, zamenjava oken in vrat na lupini stavbe, toplotna izolacija tal), • sanacija ogrevalnih, hladilnih, klimatizacijskih in prezračevalnih 		

	<p>sistemov (vgradnja termostatskih ventilov, regulacija in hidravlično uravnoteženje ogrevalnih sistemov, merjenje in obračun stroškov za energijo po dejanski porabi, zamenjava toplotnih postaj, izboljšave pri ventilatorjih, črpalkah, kompresorjih),</p> <ul style="list-style-type: none"> • vgradnja kotlov na lesno biomaso, toplotnih črpalk ter solarnih sistemov za ogrevanje in pripravo sanitarne vode ter toplote za tehnologijo, • vgradnja varčnih svetil skupaj z vsemi pripadajočimi aktivnostmi, ki so nujno potrebne za zamenjavo razsvetljave, optimizacija razsvetljave ter nadzor porabe električne energije, • samodejno spremljanje porabe (energetski monitoring), ki omogoča spremljanje kazalnikov uspešnosti investicije ter • uvajanje energetskega upravljanja vključno z e-informacijskimi točkami. <p>Vse ukrepe se financira z enako intenzivnostjo, za izvedbo več ukrepov (celovit pristop) se lahko intenzivnost poveča.</p>
<p>Informacije o načinu uporabe metodologije in mehanizmov za zagotavljanje konsistentnega delovanja okvira uspešnosti, določenega v sporazumu o partnerstvu v skladu s členom 15(1)(b)(iv) Uredbe (EU) št. 1303/2013</p>	<p>Pri zboru projektov bodo oblikovana ustrezna merila, ki bodo omogočila, da bodo izbrani tisti projekti, ki bodo imeli največji doprinos k čim manjšim energetskim potrebam po izvedbi operacije.</p> <p>Za zagotavljanje konsistentnosti spremljanja bomo uvedli skladno z navodili OU elektronske baze podatkov, ki bodo omogočile vpogled doseganja kazalnikov.</p>

PREDNOSTNA OS	2.4 TRAJNOSTNA RABA IN PROIZVODNJA ENERGIJE IN PAMETNA OMREŽJA		
Sklad	ESRR		
Tematski cilj	4		
Specifični cilj	Razvoj urbane mobilnosti za izboljšanje kakovosti zraka v mestih		
1. Ime kazalnika	Število ukrepov trajnostne mobilnosti v okviru trajnostnih urbanih strategij		
2. Identifikator kazalnika	4.17		
3. Definicija	/		
4. Metodološka pojasnila	Podatke bomo pridobili na osnovi poročil končnih upravičencev za dodelitev sredstev in iz evidenc SURS (modal split).		
5. Vir podatkov	podpisane pogodbe s končnimi upravičenci		
6. Enota	število		
7. Vrednost za kazalnik	2018	Slovenija	0
		V	0
		Z	0
	2023	Slovenija	11
		V	7
		Z	4
8. Finančni kazalnik za prednostno os	2018	Slovenija	9.000.000
		V	4.000.000
		Z	5.000.000
	2023	Slovenija	26.307.257 EUR
		V	12.517.690 EUR
		Z	13.789.567 EUR
PODATKI ZA OKVIR USPEŠNOSTI			
Podatki ali ugotovitve, uporabljene za oceno vrednosti mejnikov in ciljnih vrednosti ter metodo izračuna, na primer podatke o stroških na enoto, referenčnih vrednostih, standardni ali pretekli stopnji izvajanja, strokovnem svetovanju in zaključkih predhodnega vrednotenja	Ciljne vrednosti so določene na podlagi referenčnih vrednosti za istovrstne ukrepe in na podlagi ocenjenih potreb po posameznih ukrepih. Ocenjena vrednost mejnika je določena na osnovi pilotnih projektov, izvedenih v programskem obdobju 2007-2013 (Celostne prometne strategije, P+R, ozaveščevalno izobraževalne aktivnosti na področju trajnostne mobilnosti). Podrobnejše načrtovanje je oteževalo dejstvo, da bodo občine v okviru CTN same izbirale prednostne ukrepe trajnostne mobilnosti.		
Informacije o deležu finančnih sredstev, dodeljenih operacijam, ki jim ustrezajo kazalniki učinka in ključne faze izvajanja, določeni v okviru uspešnosti, ter obrazložitev načina izračuna deleža	Delež finančnih sredstev, ki podpirajo kazalnik učinka v okviru uspešnosti, je 100 % sredstev ESRR za prednostno os 4, skupaj za obe kohezijski regiji. Ker bo sofinanciranje ukrepov trajnostne mobilnosti vezano na izdelane celostne prometne strategije (CPS=SUMP) predvidevamo, da se bo večji delež ukrepov začel izvajati v letu 2016 po sprejemu CPS. Zato je načrtovana poraba sredstev višja po letu 2018. Poleg tega je izvajanje operacij vezano na mehanizem CTN, kar bo predvidoma zahtevalo daljšo časovno pripravo projektov, saj bo šlo za celovito načrtovanje razvoja v urbanem prostoru izbranih 11 občin.		
Informacije o načinu uporabe metodologije in mehanizmov za zagotavljanje konsistentnega delovanja okvira uspešnosti, določenega v sporazumu o partnerstvu v skladu s členom 15(1)(b)(iv) Uredbe (EU) št. 1303/2013	Informacije, ki bodo podlaga za spremljanje kazalnikov se bodo spremljale na podlagi št. podpisanih pogodb in poročil upravičencev o izvedenih ukrepih na letni ravni.		

PREDNOSTNA OS	2.5. PRILAGAJANJE NA PODNEBNE SPREMEMBE		
Sklad	KS		
Tematski cilj	5		
Specifični cilj(i)	Nižja poplavna ogroženost na območjih pomembnega vpliva poplav		
1. Ime kazalnika	Prebivalci, deležni ukrepov varstva pred poplavami		
2. Identifikator kazalnika	CO20		
3. Definicija	Manjša škoda v primeru novih poplav za prebivalce, katerih življenja, premoženja in gospodarska aktivnost so ogrožene od poplav		
4. Metodološka pojasnila	/		
5. Vir podatkov	MOP		
6. Enota	število		
7. Vrednost za kazalnik	2018	Slovenija	372
		V	
		Z	
	2023	Slovenija	32.489
		V	
		Z	
8. Finančni kazalnik za prednostno os	2018	Slovenija	12.500.000 EUR
		V	
		Z	
	2023	Slovenija	62.378.744 EUR
		V	
		Z	
PODATKI ZA OKVIR USPEŠNOSTI			
Podatki ali ugotovitve, uporabljene za oceno vrednosti mejnikov in ciljnih vrednosti ter metodo izračuna, na primer podatke o stroških na enoto, referenčnih vrednostih, standardni ali pretekli stopnji izvajanja, strokovnem svetovanju in zaključkih predhodnega vrednotenja	<p>Ciljne vrednosti za kazalnike so določene na osnovi števila prebivalcev živečih na Območjih pomembnega vpliva poplav v Republiki Sloveniji določenih na osnovi Poplavne direktive 2007/60/ES s sklepom Vlade RS z dne 14.2. 2013. Ciljna vrednost za leto 2023 je določena na osnovi izhodiščnega podatka o prebivalstvu na tistih območjih, kjer se bodo izvajali ukrepi iz OP.</p> <p>Ocenjena vrednost mejnika je postavljena na osnovi izvajanja podobnih projektov v obdobju 2007-2013, upošteva dejstvo, da bo izvajanje projektov, kjer je investicijska dokumentacija v zaključni fazi priprave, hitrejša.</p>		
Informacije o deležu finančnih sredstev, dodeljenih operacijam, ki jim ustrezajo kazalniki učinka in ključne faze izvajanja, določeni v okviru uspešnosti, ter obrazložitev načina izračuna deleža	<p>Delež finančnih sredstev, ki podpirajo kazalnik učinka v okviru uspešnosti je 95 % sredstev KS za prednostno os 5.</p> <p>Ocenjujemo, da bo delež finančnih sredstev z dodeljenimi odločbami do konca leta 2018 dosegel 3 % od predvidenih 62. 62.378.744 EUR na tej prednostni osi., Ocenjujemo, da bo do takrat prišlo do nadaljevanja izvajanja na Savinji in Dravi, kjer bo v strukturi izvajanja prevladoval ESRR iz razloga, da bi zadržali sredstva KS za financiranje projektov v Z regiji (Ljubljana in Železniki, kjer je KS edini možni vir). Zaradi stopnje pripravljenosti projektov v Z regiji pa načrtujemo izvedbo po letu 2018 (financiranje izključno iz KS) in je posledično vrednost tako nizka.</p>		
Informacije o načinu uporabe metodologije in mehanizmov za zagotavljanje konsistentnega delovanja okvira uspešnosti, določenega v sporazumu o partnerstvu v skladu s členom 15(1)(b)(iv) Uredbe (EU) št. 1303/2013	<p>Informacije, ki bodo podlaga za spremljanje kazalnikov in s tem mejnikov, bodo del vloge za dodelitev sredstev. Spremljane bodo predvsem na podlagi (mesečnih) poročil upravičencev o napredku izvajanja projektov ter vsakoletnem poročanju občin (bistveno predvsem po zaključku projekta). Spremljanje bo potekalo tudi po pravilih izvajanja kohezijske politike v obdobju 2014-2020, ko bodo ta znana.</p>		

PREDNOSTNA OS	2.5. PRILAGAJANJE NA PODNEBNE SPREMEMBE		
Sklad	ESRR		
Tematski cilj	5		
Specifični cilj(i)	Nižja poplavna ogroženost na območjih pomembnega vpliva poplav		
1. Ime kazalnika	Prebivalci, deležni ukrepov varstva pred poplavami		
2. Identifikator kazalnika	CO20		
3. Definicija	Manjša škoda v primeru novih poplav za prebivalce, katerih življenja, premoženja in gospodarska aktivnost so ogrožene od poplav		
4. Metodološka pojasnila	/		
5. Vir podatkov	MOP		
6. Enota	število		
7. Vrednost za kazalnik	2018	Slovenija	3.000
		V	3.000
		Z	
	2023	Slovenija	5.938
		V	5.938
		Z	
8. Finančni kazalnik za prednostno os	2018	Slovenija	
		V	10.000.000 EUR
		Z	
	2023	Slovenija	37.500.000 EUR
		V	
		Z	
PODATKI ZA OKVIR USPEŠNOSTI			
Informacije o deležu finančnih sredstev, dodeljenih operacijam, ki jim ustrezajo kazalniki učinka in jim ustrezajo kazalniki učinka in ključne faze izvajanja, določeni v okviru uspešnosti, ter obrazložitev načina izračuna deleža	Delež finančnih sredstev, ki podpirajo kazalnik učinka v okviru uspešnosti je 100 % sredstev KS za prednostno os 5. Ocenjujemo, da bo delež finančnih sredstev z dodeljenimi odločbami do konca leta 2018 dosegel 27 % od predvidenih 37 mio EUR na tej prednostni osi.		
Obrazložitev ključnih faz izvajanja	Projekti protipoplavne varnosti imajo dolg projektni cikel, kjer je potrebno najzahtevnejše dele projekta opraviti pred izdelavo vloge: priprava hidroloških študij, sprejem prostorskih načrtov in tudi projektiranje. Po prejemu odločbe je na kritični poti proces javnega naročanja, kjer pa zaradi boljše pripravljene dokumentacije ne predvidevamo več toliko problemov, kot v obdobju 2007-2013.		
Informacije o načinu uporabe metodologije in mehanizmov za zagotavljanje konsistentnega delovanja okvira uspešnosti, določenega v sporazumu o partnerstvu v skladu s členom 15(1)(b)(iv) Uredbe (EU) št. 1303/2013	Informacije, ki bodo podlaga za spremljanje kazalnikov in s tem mejnikov, bodo del vloge za dodelitev sredstev. Spremljane bodo predvsem na podlagi (mesečnih) poročil upravičencev o napredku izvajanja projektov ter vsakoletnem poročanju občin (bistveno predvsem po zaključku projekta). Spremljanje bo potekalo tudi po pravilih izvajanja kohezijske politike v obdobju 2014-2020, ko bodo ta znana.		

PREDNOSTNA OS	2.6. BOLJŠE STANJE OKOLJA IN BIOTSKE RAZNOVRSTNOSTI		
Sklad	KS		
Tematski cilj	6		
Specifični cilj(i)	Zmanjšanje emisij v vode zaradi izgradnje infrastrukture za odvajanje in čiščenje komunalnih odpadnih voda		
1. Ime kazalnika	Dodatni prebivalci, deležni ukrepov za izboljšanje ravnanja s komunalno odpadno vodo		
2. Identifikator kazalnika	CO19		
3. Definicija	/		
4. Metodološka pojasnila	/		
5. Vir podatkov	MOP		
6. Enota	število		
7. Vrednost za kazalnik	2018	Slovenija	0
		V	
		Z	
	2023	Slovenija	100.000
		V	
		Z	
8. Finančni kazalnik za prednostno os	2018	Slovenija	60.000.000 EUR
		V	
		Z	
	2023	Slovenija	316.601.548 EUR
		V	
		Z	
PODATKI ZA OKVIR USPEŠNOSTI			
Podatki ali ugotovitve, uporabljene za oceno vrednosti mejnikov in ciljnih vrednosti ter metodo izračuna, na primer podatke o stroških na enoto, referenčnih vrednostih, standardni ali pretekli stopnji izvajanja, strokovnem svetovanju in zaključkih predhodnega vrednotenja	<p>Ocenjena vrednost mejnika je postavljena na podlagi izvajanja identičnih operacij v finančni perspektivi 2007-2013. Upoštevan je projektni cikel izvajanja operacij, ki je časovno zahteven, in stanje pripravljenosti tako navodil za izvajanje finančne perspektive 2014-2020 kot tudi projektov, ki bodo predvidoma vključeni v OP. Ker so zaradi narave investicij kazalniki lahko doseženi šele po zaključku projekta, pomeni, da je doseganje tudi vmesnega kazalnika do 31.12.2018 pogojeno z izvedbo projektov v celoti, ki bodo dosegali kazalnike vsaj v omenjeni višini. Vrednost kazalnika konec leta 2018 je zato enaka 0, saj predvidevamo, da popolnoma ne bo zaključen še noben projekt. Upoštevan je tako povprečen čas priprave vloge in projektne dokumentacije, čas izvedbe javnih naročil, čas izvedbe gradnje in obdobje poskusnega obratovanja (kjer relevantno). Ker so zaradi narave investicij kazalniki lahko doseženi šele po zaključku projekta, pomeni, da je doseganje vmesnega kazalnika do 31.12.2018 pogojeno z izvedbo projektov v celoti, ki bodo dosegali kazalnike vsaj v omenjeni višini. Izkušnje iz finančne perspektive 2007-2013 kažejo, da sta bila v prvih 6 letih izvedena dva projekta. S tega vidika smo postavili mejnik odstotek podpisanih sofinancerskih pogodb glede na sredstva dodeljena z odločbami kot ključna faza v izvajanju. V projektne ciklu smo na podlagi izvajanja identičnih projektov v finančni perspektivi 2007-2013 identificirali pridobitev gradbenega dovoljenja kot tisti ključni trenutek, ki izvajanje projekta časovno deli na dve pomembni obdobji. Pred izdajo gradbenega dovoljenja je riziko izvedbe projekta bistveno večji kot po izdaji le-tega. Pričakujemo, da bodo projekti, ki so sedaj identificirani, v finančni perspektivi 2014-2020 obravnavani prednostno in da bodo vse podlage, ki so potrebne za izdajo odločbe, pripravljene v najkrajšem času.</p>		

<p>Informacije o deležu finančnih sredstev, dodeljenih operacijam, ki jim ustrezajo kazalniki učinka in ključne faze izvajanja, določeni v okviru uspešnosti, ter obrazložitev načina izračuna deleža</p>	<p>Delež finančnih sredstev, ki podpirajo kazalnik učinka v okviru uspešnosti je 46 % sredstev KS za prednostno os 6.</p> <p>Predvidevamo, da bodo za sredstva, ki bodo dodeljena z odločbami, na dan 31.12.2018 podpisane sofinancerske pogodbe v vsaj 50 % višini z odločbami dodeljenih sredstev. Predvidevanje temelji na izkušnjah iz finančne perspektive 2007-2013. Navedeno velja pod pogojem, da bodo projekti, ki so sedaj identificirani, v finančni perspektivi 2014-2020 obravnavani prednostno.</p>
<p>Informacije o načinu uporabe metodologije in mehanizmov za zagotavljanje konsistentnega delovanja okvira uspešnosti, določenega v sporazumu o partnerstvu v skladu s členom 15(1)(b)(iv) Uredbe (EU) št. 1303/2013</p>	<p>Informacije, ki bodo podlaga za spremljanje kazalnikov in s tem mejnikov, bodo vsebovane v vlogi za dodelitev sredstev. Spremljane bodo predvsem na podlagi (mesečnih) poročil upravičencev o napredku izvajanja projektov ter vsakoletnem poročanju občin (bistveno predvsem po zaključku projekta). Spremljanje bo potekalo tudi po pravilih izvajanja kohezijske politike v obdobju 2014-2020, ko bodo ta znana.</p>

PREDNOSTNA OS	2.6. BOLJŠE STANJE OKOLJA IN BIOTSKE RAZNOVRSTNOSTI		
Sklad	KS		
Tematski cilj	6		
Specifični cilj(i)	Večja zanesljivost oskrbe z zdravstveno ustrezno pitno vodo		
1. Ime kazalnika	Dodatni prebivalci, deležni boljše oskrbe s pitno vodo		
2. Identifikator kazalnika	C018		
3. Definicija	/		
4. Metodološka pojasnila	/		
5. Vir podatkov	MOP		
6. Enota	število		
7. Vrednost za kazalnik	2018	Slovenija	0
		V	
		Z	
	2023	Slovenija	120.000
		V	
		Z	
8. Finančni kazalnik za prednostno os	2018	Slovenija	30.000.000 EUR
		V	
		Z	
	2023	Slovenija	316.601.548EUR
		V	
		Z	
PODATKI ZA OKVIR USPEŠNOSTI			
Podatki ali ugotovitve, uporabljene za oceno vrednosti mejnikov in ciljnih vrednosti ter metodo izračuna, na primer podatke o stroških na enoto, referenčnih vrednostih, standardni ali pretekli stopnji izvajanja, strokovnem svetovanju in zaključkih predhodnega vrednotenja	<p>Ocenjena vrednost mejnika je postavljena na podlagi izvajanja identičnih operacij v finančni perspektivi 2007-2013. Upoštevan je projektni cikel izvajanja operacij, ki je časovno zahteven, in stanje pripravljenosti tako navodil za izvajanje finančne perspektive 2014-2020 kot tudi projektov, ki bodo predvidoma vključeni v OP. Ker so zaradi narave investicij kazalniki lahko doseženi šele po zaključku projekta, pomeni, da je doseganje tudi vmesnega kazalnika do 31.12.2018 pogojeno z izvedbo projektov v celoti, ki bodo dosegali kazalnike vsaj v omenjeni višini. Vrednost kazalnika konec leta 2018 je zato enaka 0, saj predvidevamo, da popolnoma ne bo zaključen še noben projekt. Upoštevan je tako povprečen čas priprave vloge in projektne dokumentacije, čas izvedbe javnih naročil, čas izvedbe gradnje in obdobje poskusnega obratovanja (kjer relevantno). Ker so zaradi narave investicij kazalniki lahko doseženi šele po zaključku projekta, pomeni, da je doseganje vmesnega kazalnika do 31.12.2018 pogojeno z izvedbo projektov v celoti, ki bodo dosegali kazalnike vsaj v omenjeni višini. Izkušnje iz finančne perspektive 2007-2013 kažejo, da sta bila v prvih 6 letih izvedena dva projekta. S tega vidika smo postavili mejnik odstotek podpisanih sofinancerskih pogodb glede na sredstva dodeljena z odločbami kot ključna faza v izvajanju. V projektne ciklu smo na podlagi izvajanja identičnih projektov v finančni perspektivi 2007-2013 identificirali pridobitev gradbenega dovoljenja kot tisti ključni trenutek, ki izvajanje projekta časovno deli na dve pomembni obdobji. Pred izdajo gradbenega dovoljenja je riziko izvedbe projekta bistveno večji kot po izdaji le-tega. Pričakujemo, da bodo projekti, ki so sedaj identificirani, v finančni perspektivi 2014-2020 obravnavani prednostno in da bodo vse podlage, ki so potrebne za izdajo odločbe, pripravljene v najkrajšem času.</p>		

<p>Informacije o deležu finančnih sredstev, dodeljenih operacijam, ki jim ustrezajo kazalniki učinka in ključne faze izvajanja, določeni v okviru uspešnosti, ter obrazložitev načina izračuna deleža</p>	<p>Delež finančnih sredstev, ki podpirajo kazalnik učinka v okviru uspešnosti je 46 % sredstev KS za prednostno os 6.</p> <p>Predvidevamo, da bodo za sredstva, ki bodo dodeljena z odločbami, na dan 31.12.2018 podpisane sofinancerske pogodbe v vsaj 50 % višini z odločbami dodeljenih sredstev. Predvidevanje temelji na izkušnjah iz finančne perspektive 2007-2013 in pričakovanju, da bodo projekti, ki so sedaj identificirani, v finančni perspektivi 2014-2020 obravnavani prednostno.</p>
<p>Informacije o načinu uporabe metodologije in mehanizmov za zagotavljanje konsistentnega delovanja okvira uspešnosti, določenega v sporazumu o partnerstvu v skladu s členom 15(1)(b)(iv) Uredbe (EU) št. 1303/2013</p>	<p>Informacije, ki bodo podlaga za spremljanje kazalnikov in s tem mejnikov, bodo vsebovane v vlogi za dodelitev sredstev. Spremljane bodo predvsem na podlagi (mesečnih) poročil upravičencev o napredku izvajanja projektov ter vsakoletnem poročanju občin (bistveno predvsem po zaključku projekta). Spremljanje bo potekalo tudi po pravilih izvajanja kohezijske politike v obdobju 2014-2020, ko bodo ta znana.</p>

PREDNOSTNA OS	2.6. BOLJŠE STANJE OKOLJA IN BIOTSKE RAZNOVRSTNOSTI		
Sklad	ESRR		
Tematski cilj	6		
	Učinkovita raba prostora v urbanih območjih		
1. Ime kazalnika	Število prebivalcev na območjih trajnostnih urbanih strategij		
2. Identifikator kazalnika	CO37		
3. Definicija	Število prebivalcev na območjih mestnih občin, kjer se bodo izvajali ukrepi za učinkovito rabo prostora v urbanih območjih.		
4. Metodološka pojasnila	Podatke se bo pridobilo na podlagi poročil končnih upravičencev za dodelitev sredstev (mestne občine) in iz evidenc SURS (št. Prebivalcev po občinah in naseljih).		
5. Vir podatkov	Organ, odgovoren za urbani razvoj; SURS		
6. Enota	Število		
7. Vrednost za kazalnik	2018	Slovenija	350.000
		V	224.000
		Z	126.000
	2023	Slovenija	700.000
		V	448.000
		Z	252.000
8. Finančni kazalnik za prednostno os	2018	Slovenija	18.000.000 EUR
		V	11.120.000 EUR
		Z	6.880.000 EUR
	2023	Slovenija	163.906.697 EUR
		V	102.656.700 EUR
		Z	61.249.997 EUR
PODATKI ZA OKVIR USPEŠNOSTI			
Podatki ali ugotovitve, uporabljene za oceno vrednosti mejnikov in ciljnih vrednosti ter metodo izračuna, na primer podatke o stroških na enoto, referenčnih vrednostih, standardni ali pretekli stopnji izvajanja, strokovnem svetovanju in zaključkih predhodnega vrednotenja	Dodeljevanje sredstev operacijam na področju učinkovite rabe prostora v urbanih območjih je vezano na uspešno pripravo trajnostnih urbanih strategij. Ukrepi za spodbujanje učinkovite rabe prostora v urbanih območjih se bodo izvajali preko mehanizma celostnih teritorialnih naložb. Mesta bodo investicije izbrala skladno s sprejetimi trajnostnimi urbanih strategijami. Na podlagi teritorialnega aktivnega dialoga z mesti ocenjujemo, da bo vseh 11 mestnih občin pripravilo trajnostne urbane strategije že do leta 2018. Obstajajo manjše možnosti, da bi sprejemanje trajnostnih urbanih strategij na mestnih svetih v kateri od mestnih občin zamaknilo sprejem po letu 2018. Delitve na V in Z kohezijsko regijo ravno tako ne moremo opredeliti, saj ne vemo, katera mesta bi utegnila izostati v pripravi in sprejemanju svojih trajnostnih urbanih strategij.		
Informacije o deležu finančnih sredstev, dodeljenih operacijam, ki jim ustrezajo kazalniki učinka in ključne faze izvajanja, določeni v okviru uspešnosti, ter obrazložitev načina izračuna deleža	Delež finančnih sredstev, ki podpirajo kazalnik učinka v okviru uspešnosti 66 % sredstev ESRR v prednostni osi 6, skupaj za obe kohezijski regiji. Glede na to, da bo dodeljevanje sredstev za izvajanje operacij z uporabo mehanizma CTN, verjetno zahtevalo daljše časovno obdobje, ocenjujemo, da bo do leta 2018 dodeljenih zgolj 10% vseh sredstev namenjenih ukrepom za učinkovito rabo prostora v urbanih območjih. Pri tem za leto 2018 ravno tako ne moremo opredeliti razdelitve na V in Z kohezijsko regijo, saj bo dodelitev sredstev odvisna od sprejetih trajnostnih urbanih strategij za posamezne mestne občine. Za leto 2023 ocenjujemo, da bodo sprejete trajnostne urbane strategije za vseh 11 mestnih občin, na podlagi katerih bodo lahko dodeljena vsa predvidena sredstva za izvajanje operacij na področju učinkovite rabe prostora v urbanih območjih.		
Informacije o načinu uporabe metodologije in mehanizmov za zagotavljanje konsistentnega delovanja okvira uspešnosti, določenega v sporazumu o partnerstvu v skladu s členom 15(1)(b)(iv) Uredbe (EU) št.	Mehanizem za zagotavljanje delovanja okvira uspešnosti bo letno spremljanje realizacije na podlagi poročil o izvedenih ukrepih.		

1303/2013	
-----------	--

PREDNOSTNA OS	2.7. IZGRADNJA INFRASTRUKTURE IN UKREPI ZA SPODBUJANJE TRAJNOSTNE MOBILNOSTI		
Sklad	KS		
Tematski cilj	07		
Specifični cilj(i)	Odprava ozkih grl, povečanje kapacitete prog in skrajšanje potovalnega časa		
1. Ime kazalnika	Dolžina prenovljenih ali nadgrajenih železniških prog		
2. Identifikator kazalnika	CO12a		
3. Definicija	Osnovna definicija, kot jo opredeljuje vir podatka, razen v primeru skupnega ali obveznega kazalnika		
4. Metodološka pojasnila	Podatke zbira SURS v okviru rednega spremljanja podatkov železniškem blagovnem prevozu		
5. Vir podatkov	SURS		
6. Enota	km		
7. Vrednost za kazalnik	2018	Slovenija	10
		V	
		Z	
	2023	Slovenija	25
		V	
		Z	
8. Finančni kazalnik za prednostno os	2018	Slovenija	80.000.000 EUR
		V	
		Z	
	2013	Slovenija	262.461.506 EUR
		V	
		Z	
PODATKI ZA OKVIR USPEŠNOSTI			
Podatki ali ugotovitve, uporabljene za oceno vrednosti mejnikov in ciljnih vrednosti ter metodo izračuna, na primer podatke o stroških na enoto, referenčnih vrednostih, standardni ali pretekli stopnji izvajanja, strokovnem svetovanju in zaključkih predhodnega vrednotenja	Na področju investicij v JŽI infrastrukturo sta upoštevana projekta nadgradnje železniške infrastrukture na TEN-T omrežju s katero se zagotavlja odprava ozkega grla in dosego standard za osno obremenitev na odseku Zidani most – Celje. Projekt je potrjen s prometnim modelom in zagotavlja povečanje prepustnosti odseka na Mediteranskem in Baltsko – Jadranskem koridorju.		
Informacije o deležu finančnih sredstev, dodeljenih operacijam, ki jim ustrezajo kazalniki učinka in ključne faze izvajanja, določeni v okviru uspešnosti, ter obrazložitev načina izračuna deleža	Delež finančnih sredstev, ki podpirajo kazalnik učinka v okviru uspešnosti 68 % sredstev KS v prednostni osi 7. Izgradnja infrastrukture in ukrepi za spodbujanje trajnostne mobilnosti. Doseganje kazalnikov učinka je predvideno po letu 2018, ko bo zaključena prva operacija - Nadgradnja in posodobitev železniškega odseka Zidani most – Celje, ki bo vplivala na povečanje vrednosti kazalnika.		
Informacije o načinu uporabe metodologije in mehanizmov za zagotavljanje konsistentnega delovanja okvira uspešnosti, določenega v sporazumu o partnerstvu v skladu s členom 15(1)(b)(iv) Uredbe (EU) št. 1303/2013			

PREDNOSTNA OS	2.7. IZGRADNJA INFRASTRUKTURE IN UKREPI ZA SPODBUJANJE TRAJNOSTNE MOBILNOSTI		
Sklad	ESRR		
Tematski cilj	07		
Specifični cilj(i)	Boljše prometne povezave za lažjo dostopnost in skladnejši regionalni razvoj		
1. Ime kazalnika	Skupna dolžina novih cest		
2. Identifikator kazalnika	CO13		
3. Definicija			
5. Vir podatkov	DRSC		
6. Enota	km		
7. Vrednost za kazalnik	2018	Slovenija	0
		V	0
		Z	
	2023	Slovenija	5,3
		V	5,3
		Z	
8. Finančni kazalnik za prednostno os	2018	Slovenija	4.500.000 EUR
		V	4.500.000 EUR
		Z	
	2023	Slovenija	49.585.025 EUR
		V	49.585.025 EUR
		Z	
PODATKI ZA OKVIR USPEŠNOSTI			
Podatki ali ugotovitve, uporabljene za oceno vrednosti mejnikov in ciljnih vrednosti ter metodo izračuna, na primer podatke o stroških na enoto, referenčnih vrednostih, standardni ali pretekli stopnji izvajanja, strokovnem svetovanju in zaključkih predhodnega vrednotenja	Na področju investicij v cestno infrastrukturo se bodo vsa sredstva namenila za investicije v Kohezijski regiji Vzhodna Slovenija. Z izvedbo investicije se bo izboljšala regionalna povezanost industrijskega središča Novo mesto in JV regije s TEN-T omrežjem. Narejen bo prvi del izboljšanih povezav Bele krajine z jedrnim omrežjem. Okvir uspešnosti upošteva časovne stroške uporabnika po izvedeni investiciji. Predvideno je, da se investicija izvede v letu 2018 in bodo učinki merljivi 3 leta po izvedeni investiciji. Interna stopnja donosnosti investicije je 7,18%.		
Informacije o deležu finančnih sredstev, dodeljenih operacijam, ki jim ustrezajo kazalniki učinka in ključne faze izvajanja, določeni v okviru uspešnosti, ter obrazložitev načina izračuna deleža	Delež finančnih sredstev, ki podpirajo kazalnik učinka v okviru uspešnosti 100 % sredstev ESRR v prednostni osi 7. Izgradnja infrastrukture in ukrepi za spodbujanje trajnostne mobilnosti iz sklada ESRR. Doseganje kazalnikov učinka je predvideno po letu 2018, ko bo zaključena prva operacija - izgradnja 5,3 km odseka AC A2 – Novo mesto (Revoz)		
Informacije o načinu uporabe metodologije in mehanizmov za zagotavljanje konsistentnega delovanja okvira uspešnosti, določenega v sporazumu o partnerstvu v skladu s členom 15(1)(b)(iv) Uredbe (EU) št. 1303/2013	Mehanizem za zagotavljanje delovanja okvira uspešnosti bo letno spremljanje realizacije na podlagi prometnega modela in podatkov DRSC.		

PREDNOSTNA OS	2.8. SPODBUJANJE ZAPOSLOVANJA IN TRANSNACIONALNA MOBILNOST DELOVNE SILE		
Sklad	ESS		
Tematski cilj	8		
Specifični cilj	Povečanje zaposlenosti brezposelnih, še posebej starejših od 50 let, dolgotrajno brezposelnih in tistih pod ISCED 3		
1. Ime kazalnika	Število udeležencev (v spodbude za zaposlitev)		
2. Identifikator kazalnika	8.8		
3. Definicija	Vključene osebe v spodbude za zaposlitev (APZ programi) v skladu s ciljnimi skupinami specifičnega cilja		
4. Metodološka pojasnila	/		
5. Vir podatkov	Spremljanje		
6. Enota	Število		
7. Vrednost za kazalnik	2018	Slovenija	11.000
		V	6.600
		Z	4.400
	2023	Slovenija	25.000
		V	15.000
		Z	10.000
8. Finančni kazalnik za prednostno os	2018	Slovenija	121.700.000 EUR
		V	60.100.000 EUR
		Z	61.600.000 EUR
	2023	Slovenija	348.156.333 EUR
		V	171.948.738 EUR
		Z	176.207.595 EUR
PODATKI ZA OKVIR USPEŠNOSTI			
Podatki ali ugotovitve, uporabljene za oceno vrednosti mejnikov in ciljnih vrednosti ter metodo izračuna, na primer podatke o stroških na enoto, referenčnih vrednostih, standardni ali pretekli stopnji izvajanja, strokovnem svetovanju in zaključkih predhodnega vrednotenja	<p>V obdobju 2007 - 2013 smo v okviru programov za spodbujanje zaposlovanja delodajalcem omogočili spodbudo za zaposlitev brezposelne osebe za eno leto v okviru subvencije v višini 5.000,00 EUR. Pri posameznih programih, kjer je bila ciljna skupina bolj ranljiva (primer dolgotrajno brezposelne osebe) je bila ta subvencija lahko tudi višja, vendar ne več kot 50 % minimalne plače za eno osebo. V prihodnjih letih predvidevamo, da se bo minimalna plača dvignila, prav tako v obdobju 2014 – 2020 predvidevamo vključevanje le tistih skupin brezposelnih, ki imajo najslabši položaj na trgu dela.</p> <p>Osnova za oceno vrednosti so torej izkušnje iz predhodnega obdobja, ki vključujejo število vključenih oseb v programskem obdobju 2007 - 2013 povprečna ocenjena potrebna sredstva za posamezno spodbudo, pri čemer smo upoštevali indeksacijo plač in potrebe ranljivih ciljnih skupin in zato višjo spodbudo za zaposlitev (6.000 EUR na osebo).</p>		
Informacije o deležu finančnih sredstev, dodeljenih operacijam, ki jim ustrezajo kazalniki učinka in ključne faze izvajanja, določeni v okviru uspešnosti, ter obrazložitev načina izračuna deleža	<p>Vsaj 43,47 % vseh sredstev prednostne osi brez sredstev YEI bo namenjenih za različne spodbude za zaposlitev brezposelnih oseb in iskalcev zaposlitve.</p> <p>Za doseganje vrednosti kazalnika do konca 2023 je namenjenih 90 mio EUR (15.000 oseb x 6.000 EUR) za KRVS, kar predstavlja 52,34 % sredstev ESS prednostne osi 8 v KRVS in 60 mio EUR (10.000 oseb x 6.000 EUR) za KRZS, kar predstavlja 34,05 % sredstev ESS prednostne osi 8 v KRZS.</p>		
Informacije o načinu uporabe metodologije in mehanizmov za zagotavljanje konsistentnega delovanja okvira uspešnosti, določenega v sporazumu o partnerstvu v skladu s členom 15(1)(b)(iv) Uredbe (EU) št. 1303/2013	Kazalniki se bodo spremljali na letnem nivoju preko informacijskih sistemov (APZ net, ISARR) in poročanja upravičencev.		

PREDNOSTNA OS	2.8. SPODBUJANJE ZAPOSLOVANJA IN TRANSNACIONALNA MOBILNOST DELOVNE SILE		
Sklad	ESS		
Tematski cilj	8		
Specifični cilj	Znižanje brezposelnosti mladih		
1. Ime kazalnika	Število mladih starih od 15 do 29 let (spodbude za zaposlitve)		
2. Identifikator kazalnika	8.19		
3. Definicija	Vključeni mladi stari od 15 do 29 let v spodbude za zaposlitev (APZ programi)		
4. Metodološka pojasnila	/		
5. Vir podatkov	Spremljanje		
6. Enota	Število		
7. Vrednost za kazalnik	2018	Slovenija	3.500
		V	1.500
		Z	2.000
	2023	Slovenija	9.100
		V	3.800
		Z	5.300
8. Finančni kazalnik za prednostno os	2018	Slovenija	121.700.000 EUR
		V	60.100.000 EUR
		Z	61.600.000 EUR
	2023	Slovenija	348.156.333 EUR
		V	171.948.738 EUR
		Z	176.207.595 EUR
PODATKI ZA OKVIR USPEŠNOSTI			
Podatki ali ugotovitve, uporabljene za oceno vrednosti mejnikov in ciljnih vrednosti ter metodo izračuna, na primer podatke o stroških na enoto, referenčnih vrednostih, standardni ali pretekli stopnji izvajanja, strokovnem svetovanju in zaključkih predhodnega vrednotenja	V obdobju 2007 - 2013 smo v okviru programov za spodbujanje zaposlovanja delodajalcem omogočili spodbudo za zaposlitev brezposelne osebe za eno leto v okviru subvencije v višini 5.000,00 EUR, ki ni presegala 50 % minimalne plače za eno osebo za eno leto. V prihodnjih letih predvidevamo, da se bo minimalna plača dvignila, zato načrtujemo višjo subvencijo (6.000 €) , prav tako pa bodo mladi potrebovali dodatna usposabljanja/izobraževanja in mentorstvo v okvirni višini 900 EUR na leto ter zdravniški pregled 100 EUR. Skupaj bi spodbuda v povprečju znašala 7.000 € na osebo.		
Informacije o deležu finančnih sredstev, dodeljenih operacijam, ki jim ustrezajo kazalniki učinka in ključne faze izvajanja, določeni v okviru uspešnosti, ter obrazložitev načina izračuna deleža	Vsaj 18,3 % vseh sredstev prednostne osi brez sredstev YEI bo namenjenih za spodbude za zaposlitev mladih oseb in iskalcev zaposlitve. Za doseganje vrednosti kazalnika do konca 2023 je namenjenih 26,6 mio EUR (3.800 oseb x 7.000 EUR) za KRVS, kar predstavlja 15,47 % sredstev ESS prednostne osi 8 v KRVS in 37,1 mio EUR (5.300 oseb x 7.000 EUR) za KRZS, kar predstavlja 21,05 % sredstev ESS prednostne osi 8 v KRZS.		
Informacije o načinu uporabe metodologije in mehanizmov za zagotavljanje konsistentnega delovanja okvira uspešnosti, določenega v sporazumu o partnerstvu v skladu s členom 15(1)(b)(iv) Uredbe (EU) št. 1303/2013	Kazalniki se bodo spremljali na letnem nivoju preko informacijskih sistemov (APZ net, ISARR) in poročanja upravičencev		

PREDNOSTNA OS	2.8. SPODBUJANJE ZAPOSLOVANJA IN TRANSNACIONALNA MOBILNOST DELOVNE SILE		
Sklad	YEI		
Tematski cilj	8		
Specifični cilj	Izvedba Pobude za zaposlovanje mladih - Znižanje brezposelnosti mladih NEET v skladu s 16. členom ESS Uredbe v starosti od 15 do 29 let v kohezijski regiji vzhodna Slovenija		
1. Ime kazalnika	Brezposelni, vključno z dolgotrajno brezposelnimi		
2. Identifikator kazalnika	8.21		
3. Definicija	Vključeni mladi stari od 15 do 29 let v spodbude za zaposlitev (Pobuda za zaposlovanje mladih)		
4. Metodološka pojasnila	/		
5. Vir podatkov	Spremljanje		
6. Enota	Število		
7. Vrednost za kazalnik	2018	Slovenija	2.859
		V	2.859
		Z	0
	2023	Slovenija	2.859
		V	2.859
		Z	0
8. Finančni kazalnik za prednostno os	2018	Slovenija	20.725.956 EUR
		V	20.725.956 EUR
		Z	0 mio EUR
	2023	Slovenija	20.725.956 EUR
		V	20.725.956 EUR
		Z	0 mio EUR
PODATKI ZA OKVIR USPEŠNOSTI			
Podatki ali ugotovitve, uporabljene za oceno vrednosti mejnikov in ciljnih vrednosti ter metodo izračuna, na primer podatke o stroških na enoto, referenčnih vrednostih, standardni ali pretekli stopnji izvajanja, strokovnem svetovanju in zaključkih predhodnega vrednotenja	Ocena vrednosti spodbude je podana na podlagi števila vključenih oseb v programskem obdobju 2007 - 2013 ter glede na povprečna ocenjena potrebna sredstva za posamezno spodbudo za zaposlitev (7.250 EUR na osebo), ki vključuje financiranje večine stroškov dela mlade osebe v prvih treh mesecih (2.250 € = višina minimalne plače x 3) in spodbudo za nadaljnjo 12 – mesečno zaposlitev v višini 5.000 € (okvirno 50 % minimalne plače).		
Informacije o deležu finančnih sredstev, dodeljenih operacijam, ki jim ustrezajo kazalniki učinka in ključne faze izvajanja, določeni v okviru uspešnosti, ter obrazložitev načina izračuna deleža	100 % sredstev Pobude za zaposlovanje mladih bo namenjenih za spodbude za zaposlitev mladih oseb v kohezijski regiji vzhodna Slovenija. Za doseganje vrednosti kazalnika do konca 2023 je namenjenih 20.725.956 EUR (2.858,75 oseb x 7.250EUR) za KRVS, kar predstavlja 100 % sredstev YEI.		
Informacije o načinu uporabe metodologije in mehanizmov za zagotavljanje konsistentnega delovanja okvira uspešnosti, določenega v sporazumu o partnerstvu v skladu s členom 15(1)(b)(iv) Uredbe (EU) št. 1303/2013	Kazalniki se bodo spremljali na letnem nivoju preko informacijskih sistemov (APZ net, ISARR) in poročanja upravičencev		

PREDNOSTNA OS	2.9. SOCIALNA VKLJUČENOST IN ZMANJŠEVANJE TVEGANJA REVŠČINE, AKTIVNO STARANJE IN ZDRAVJE		
Sklad	ESS		
Tematski cilj	9		
Specifični cilj(i)	Opolnomočenje ciljnih skupin za približevanje trgu dela		
1. Ime kazalnika	Število vzpostavljenih regionalnih mobilnih enot		
2. Identifikator kazalnika	9.6		
3. Definicija	Regionalne mobilne enote v okviru enotne vstopne točke v sistem socialne aktivacije		
4. Metodološka pojasnila	/		
5. Vir podatkov	Spremljanje		
6. Enota	Število		
7. Vrednost za kazalnik	2018	Slovenija	12
		V	8
		Z	4
	2023	Slovenija	12
		V	8
		Z	4
8. Finančni kazalnik za prednostno os	2018	Slovenija	37.000.000 EUR
		V	20.300.000 EUR
		Z	16.700.000 EUR
	2023	Slovenija	181.561.982 EUR
		V	100.331.530 EUR
		Z	81.230.452 EUR
PODATKI ZA OKVIR USPEŠNOSTI			
Podatki ali ugotovitve, uporabljene za oceno vrednosti mejnikov in ciljnih vrednosti ter metodo izračuna, na primer podatke o stroških na enoto, referenčnih vrednostih, standardni ali pretekli stopnji izvajanja, strokovnem svetovanju in zaključkih predhodnega vrednotenja	Ključni stroški za vzpostavitev in delovanje regionalne mobilne enote bodo stroški dela (vključno s posrednimi stroški) strokovnega in tehničnega osebja. Ocenjujemo, da je tovrsten povprečen strošek na osebo 30.000 € na leto, predvideva pa se zaposlitev za šest let. Ker se ocenjuje, da bodo v vsaki mobilni enoti zaposleni štirje ljudje, to pomeni, da je povprečen strošek na leto na mobilno enoto 120.000 €.		
Informacije o deležu finančnih sredstev, dodeljenih operacijam, ki jim ustrezajo kazalniki učinka in ključne faze izvajanja, določeni v okviru uspešnosti, ter obrazložitev načina izračuna deleža	Vsaj 4,76 % vseh sredstev prednostne osi bo namenjenih za zaposlitev oseb v enotni vstopni točki. Za doseganje vrednosti kazalnika do konca 2023 je namenjenih 5,76 mio EUR (8 mobilnih enot x 720.000 EUR) za KRVS, kar predstavlja 5,74 % sredstev ESS prednostne osi 9 v KRVS in 2,88 mio EUR (4 mobilne enote x 720.000 EUR) za KRZS, kar predstavlja 3,55 % sredstev ESS prednostne osi 9 v KRZS.		
Informacije o načinu uporabe metodologije in mehanizmov za zagotavljanje konsistentnega delovanja okvira uspešnosti, določenega v sporazumu o partnerstvu v skladu s členom 15(1)(b)(iv) Uredbe (EU) št. 1303/2013	Kazalniki se bodo spremljali na letnem nivoju preko informacijskih sistemov (ISARR) in poročanja upravičencev		

PREDNOSTNA OS	2.9. SOCIALNA VKLJUČENOST IN ZMANJŠEVANJE TVEGANJA REVŠČINE, AKTIVNO STARANJE IN ZDRAVJE		
Sklad	ESS		
Tematski cilj	9		
Specifični cilj(i)	Vzpostavitev celostnega modela socialne aktivacije		
1. Ime kazalnika	Število oseb iz ranljivih ciljnih skupin, vključenih v program		
2. Identifikator kazalnika	9.8		
3. Definicija	Osebe, ki so vključene v aktivnosti socialnega vključevanja, aktivacije in usposabljanja		
4. Metodološka pojasnila	/		
5. Vir podatkov	Spremljanje		
6. Enota	Število		
7. Vrednost za kazalnik	2018	Slovenija	3.800
		V	2.090
		Z	1.710
	2023	Slovenija	19.000
		V	10.450
		Z	8.550
8. Finančni kazalnik za prednostno os	2018	Slovenija	37.000.000 EUR
		V	20.300.000 EUR
		Z	16.700.000 EUR
	2023	Slovenija	181.561.982 EUR
		V	100.331.530 EUR
		Z	81.230.452 EUR
PODATKI ZA OKVIR USPEŠNOSTI			
Podatki ali ugotovitve, uporabljene za oceno vrednosti mejnikov in ciljnih vrednosti ter metodo izračuna, na primer podatke o stroških na enoto, referenčnih vrednostih, standardni ali pretekli stopnji izvajanja, strokovnem svetovanju in zaključkih predhodnega vrednotenja	<p>Ocena vrednosti programov na osebo je pripravljena na podlagi izvajanja primerljivih socialno-varstvenih programov, ki so se v preteklih letih financirali iz nacionalnih sredstev. V preteklosti nismo izvajali identičnih programov ampak približno primerljive programe na osnovi katerih smo določili strošek na osebo.</p> <p>Ocenjujemo, da bomo 19.000 vključenih delili na tiste (približno 13.300 oseb oziroma 70%), ki potrebujejo srednjo zahtevnostno raven obravnave za aktivacijo in bi strošek na osebo znašal okvirno 2000 EUR, in tiste (približno 5.700 oseb oziroma 30%), ki potrebujejo višjo zahtevnostno raven in daljšo obravnavo za aktivacijo in bi strošek na osebo znašal okvirno 9.000 EUR.</p>		
Informacije o deležu finančnih sredstev, dodeljenih operacijam, ki jim ustrezajo kazalniki učinka in ključne faze izvajanja, določeni v okviru uspešnosti, ter obrazložitev načina izračuna deleža	<p>Vsaj 42,9 % vseh sredstev prednostne osi bo namenjenih za različne aktivnosti vključevanja oseb v programe socialnega vključevanja, aktivacije, usposabljanja za ponovni vstop na trg dela</p> <p>Na podlagi izkušenj iz obdobja 2007-2013 ocenjujemo, da bo v KRVS in KRZS od vseh vključenih 70 % potrebovalo srednjo zahtevnostno raven obravnave za aktivacijo, 30% pa višjo zahtevnostno raven in daljšo obravnavo za aktivacijo.</p> <p>Za doseganje vrednosti kazalnika do konca 2023 je namenjenih 42.845.000 EUR (7.315 oseb x 2.000 EUR + 3.135 oseb x 9.000 EUR) za KRVS, kar predstavlja 42,70 % sredstev ESS prednostne osi 9 v KRVS in 35.055.000 EUR (5.985 oseb x 2.000 EUR + 2.565 oseb x 9.000 EUR) za KRZS, kar predstavlja 43,16 % sredstev ESS prednostne osi 9 v KRZS.</p>		

Informacije o načinu uporabe metodologije in mehanizmov za zagotavljanje konsistentnega delovanja okvira uspešnosti, določenega v sporazumu o partnerstvu v skladu s členom 15(1)(b)(iv) Uredbe (EU) št. 1303/2013	Kazalniki se bodo spremljali na letnem nivoju preko informacijskih sistemov (ISARR) in poročanja upravičencev
---	---

PREDNOSTNA OS	2.9. SOCIALNA VKLJUČENOST IN ZMANJŠEVANJE TVEGANJA REVŠČINE, AKTIVNO STARANJE IN ZDRAVJE		
Sklad	ESS		
Tematski cilj	9		
Specifični cilj(i)	Preprečevanje zdrsa v revščino oziroma socialno izključenost in zmanjševanje neenakosti v zdravju		
1. Ime kazalnika	Število podprtih medgeneracijskih centrov in centrov za družino		
2. Identifikator kazalnika	9.9		
3. Definicija	Število medgeneracijskih centrov in centrov za družine, ki bodo prejeli sredstva ESS bodisi vzpostavitve delovanja (na primer zaposlitev osebja) bodisi za izvajanje preventivnih programov		
4. Metodološka pojasnila	/		
5. Vir podatkov	Spremljanje		
6. Enota	Število		
7. Vrednost za kazalnik	2018	Slovenija	8
		V	5
		Z	3
	2023	Slovenija	15
		V	10
		Z	5
8. Finančni kazalnik za prednostno os	2018	Slovenija	37.000.000 EUR
		V	20.300.000 EUR
		Z	16.700.000 EUR
	2023	Slovenija	181.561.982 EUR
		V	100.331.530 EUR
		Z	81.230.452 EUR
PODATKI ZA OKVIR USPEŠNOSTI			
Podatki ali ugotovitve, uporabljene za oceno vrednosti mejnikov in ciljnih vrednosti ter metodo izračuna, na primer podatke o stroških na enoto, referenčnih vrednostih, standardni ali pretekli stopnji izvajanja, strokovnem svetovanju in zaključkih predhodnega vrednotenja	Na podlagi dosedanjih izkušenj s financiranjem medgeneracijskih centrov (ki bi ga sedaj razširili še na področje družine in drugih preventivnih programov ter na območje celotne Slovenije) je za učinkovito delovanje smiselno podpreti zaposlitev pet koordinatorjev – strokovnih delavcev na center in na njih vezanih posrednih stroškov za obdobje treh let. Na tej podlagi, ocenjujemo, da bi bil strošek na center okvirno 180.000 EUR na leto.		
Informacije o deležu finančnih sredstev, dodeljenih operacijam, ki jim ustrezajo kazalniki učinka in ključne faze izvajanja, določeni v okviru uspešnosti, ter obrazložitev načina izračuna deleža	4,46 % vseh sredstev prednostne osi bo namenjenih podpori medgeneracijskim centrom in centrom za družino. Za doseganje vrednosti kazalnika do konca 2023 je namenjenih 5,4 mio EUR (10 centrov x 540.000 EUR) za KRVS, kar predstavlja 5,38 % sredstev ESS prednostne osi 9 v KRVS in 2,7 mio EUR (5 centrov x 540.000 EUR) za KRZS, kar predstavlja 3,32 % sredstev ESS prednostne osi 9 v KRZS.		
Informacije o načinu uporabe metodologije in mehanizmov za zagotavljanje konsistentnega delovanja okvira uspešnosti, določenega v sporazumu o partnerstvu v skladu s členom 15(1)(b)(iv) Uredbe (EU) št. 1303/2013	Kazalniki se bodo spremljali na letnem nivoju preko informacijskih sistemov (ISARR) in poročanja upravičencev		

PREDNOSTNA OS	2.9. SOCIALNA VKLJUČENOST IN ZMANJŠEVANJE TVEGANJA REVŠČINE, AKTIVNO STARANJE IN ZDRAVJE		
Sklad	ESRR		
Tematski cilj	9		
Specifični cilj(i)	Izboljšanje kakovosti skupnostnih storitev oskrbe		
1. Ime kazalnika	Število enot, v katere je bilo investirano		
2. Identifikator kazalnika	9.20		
3. Definicija	Enote predstavljajo zlasti stanovanja, prevozna sredstva		
4. Metodološka pojasnila	/		
5. Vir podatkov	Spremljanje		
6. Enota	Število		
7. Vrednost za kazalnik	2018	Slovenija	0
		V	0
		Z	0
	2023	Slovenija	130
		V	73
		Z	57
8. Finančni kazalnik za prednostno os	2018	Slovenija	16.000.000
		V	8.800.000
		Z	7.200.000
	2023	Slovenija	93.817.074 EUR
		V	50.044.227 EUR
		Z	43.772.847 EUR
PODATKI ZA OKVIR USPEŠNOSTI			
Podatki ali ugotovitve, uporabljene za oceno vrednosti mejnikov in ciljnih vrednosti ter metodo izračuna, na primer podatke o stroških na enoto, referenčnih vrednostih, standardni ali pretekli stopnji izvajanja, strokovnem svetovanju in zaključkih predhodnega vrednotenja	Investicije v raznovrstne enote, med katerimi bistven del predstavljajo bivalne enote za ljudi, ki bodo v okviru druge prednostne naložbe 9. prednostne osi premeščene iz institucij v stanovanjske skupnosti, se bodo lahko začele izvajati, ko bo izpolnjena predhodna pogojenost, povezano s strategijo javnega zdravja. Ker se pričakuje, da bo ta strategija potrjena nekje do konca leta 2015 in so investicije vezane tudi na določene ukrepe druge prednostne naložbe 9. prednostne osi, pričakujemo, da bomo lahko do konca leta 2018 le pripravili in objavili javna naročila v zvezi s tem. Javna naročila bodo visokih vrednosti, saj bodo vključevala večino investicij.		
Informacije o deležu finančnih sredstev, dodeljenih operacijam, ki jim ustrezajo kazalniki učinka in ključne faze izvajanja, določeni v okviru uspešnosti, ter obrazložitev načina izračuna deleža	Ocenjujemo, da bo za investicije v stanovanjske enote in prevozna sredstva namenjenih 30 mio €, kar predstavlja 31,98% sredstev ESRR na tej prednostni osi, skupaj za obe kohezijski regiji.		
Informacije o načinu uporabe metodologije in mehanizmov za zagotavljanje konsistentnega delovanja okvira uspešnosti, določenega v sporazumu o partnerstvu v skladu s členom 15(1)(b)(iv) Uredbe (EU) št. 1303/2013	Kazalniki se bodo spremljali na letnem nivoju preko informacijskih sistemov (ISARR) in poročanja upravičencev		

PREDNOSTNA OS	2.9. SOCIALNA VKLJUČENOST IN ZMANJŠEVANJE TVEGANJA REVŠČINE, AKTIVNO STARANJE IN ZDRAVJE		
Sklad	ESRR		
Tematski cilj	9		
Specifični cilj(i)	Boljša gospodarska in socialna vključenost skupnosti na območjih LAS		
1. Ime kazalnika	Št. prebivalcev, ki živijo na območjih s strategijami lokalnega razvoja		
2. Identifikator kazalnika	9.26		
3. Definicija	/		
4. Metodološka pojasnila	/		
5. Vir podatkov	Spremljanje		
6. Enota	Število		
7. Vrednost za kazalnik	2018	Slovenija	0
		V	0
		Z	0
	2023	Slovenija	1.380.000
		V	722.000
		Z	658.000
8. Finančni kazalnik za prednostno os	2018	Slovenija	16.000.000
		V	8.800.000
		Z	7.200.000
	2023	Slovenija	93.817.074 EUR
		V	50.044.227 EUR
		Z	43.772.847 EUR
PODATKI ZA OKVIR USPEŠNOSTI			
Podatki ali ugotovitve, uporabljene za oceno vrednosti mejnikov in ciljnih vrednosti ter metodo izračuna, na primer podatke o stroških na enoto, referenčnih vrednostih, standardni ali pretekli stopnji izvajanja, strokovnem svetovanju in zaključkih predhodnega vrednotenja	Mejnika za ta kazalnik v času priprave OP ni bilo mogoče določiti, ker še ni znano, na katerih območjih in koliko LAS se bo oblikovalo. Tudi končna ciljna vrednost temelji na oceni števila prebivalcev, ki prebivajo na območjih LAS, ki bodo lahko upravičena do sredstev ESRR. Vir podatkov je SURS in sicer zajemajo prebivalstvo, ki prebiva na celotnem območju države, razen v mestnih naseljih mestnih občin.		
Informacije o deležu finančnih sredstev, dodeljenih operacijam, ki jim ustrezajo kazalniki učinka in ključne faze izvajanja, določeni v okviru uspešnosti, ter obrazložitev načina izračuna deleža	Ocenjujemo, da bo za investicije v stanovanjske enote in prevozna sredstva namenjenih 37,5 mio €, kar predstavlja 40 % sredstev ESRR na tej prednostni naložbi, skupaj za obe kohezijski regiji.		
Informacije o načinu uporabe metodologije in mehanizmov za zagotavljanje konsistentnega delovanja okvira uspešnosti, določenega v sporazumu o partnerstvu v skladu s členom 15(1)(b)(iv) Uredbe (EU) št. 1303/2013	Kazalniki se bodo spremljali na letnem nivoju preko informacijskih sistemov (ISARR) in poročanja upravičencev		

SPLOŠNI PODATKI			
Prednostna os	2.10. Znanje, spretnosti in vseživljenjsko učenje za boljšo zaposljivost		
Sklad	ESS		
Tematski cilj	10		
Specifični cilj(i)	Izboljšanje kompetenc manj vključenih v vseživljenjsko učenje		
1. Ime kazalnika	Število udeležencev, ki so vključeni v programe za pridobitev kompetenc		
2. Identifikator kazalnika	10.7		
3. Definicija	Pod pojmom programi se razume vse programe vseživljenjskega učenja, ki vključujejo tako dvig in/ali pridobitev izobrazbene ravni udeleženca, kot tudi usposabljanja, ki so namenjena pridobitvi dodatnih kompetenc ali neformalnih znanj.		
4. Metodološka pojasnila	Kazalnik zajema vse udeležence (bodisi nižje izobražene, bodisi s slabšimi kompetencami) programov vseživljenjskega učenja ne glede na starost.		
5. Vir podatkov	Spremljanje		
6. Enota	Število		
7. Vrednost za kazalnik	2018	Slovenija	17.160
		V	10.296
		Z	6.864
	2023	Slovenija	42.900
		V	25.740
		Z	17.160
8. Finančni kazalnik za prednostno os	2018	Slovenija	104.510.000 EUR
		V	58.410.000 EUR
		Z	46.100.000 EUR
	2023	Slovenija	261.245.949 EUR
		V	146.019.679 EUR
		Z	115.226.270 EUR
PODATKI ZA OKVIR USPEŠNOSTI*			
Podatki ali ugotovitve, uporabljene za oceno vrednosti mejnikov in ciljnih vrednosti ter metodo izračuna, na primer podatke o stroških na enoto, referenčnih vrednostih, standardni ali pretekli stopnji izvajanja, strokovnem svetovanju in zaključkih predhodnega vrednotenja	<p>Ciljna vrednost kazalnika 42.900 udeležencev, vključenih v posamezne programe vseživljenjskega učenja za pridobitev kompetenc ter za dvig izobrazbene ravni, je pretežno izračunana z deljenjem zneska dodeljenih sredstev za ukrepe, ki bodo prispevali k doseganju tega kazalnika s stroškom na enoto. Strošek na enoto je bil določen na podlagi ocene na osnovi dosedanjih vključitev po operacijah v obdobju 2007-2013. V manjšem obsegu pa je ciljna vrednost kazalnika izračunana na podlagi analize dosedanje prakse, upoštevajoč število vključenih in stroškov za izvedbo aktivnosti. Strošek na enoto, ki je enak za KRVS in KRZS, je bil pripravljen ob upoštevanju, da le-ta znaša približno 720 EUR/ posameznika pri programih za pridobitev temeljnih kompetenc (okvirno 13.860 vključitev; 9.979.200,00 EUR), približno 515 EUR/posameznika pri programih digitalnega opismenjevanja (okvirno 17.460 vključitev; 8.991.900,00 EUR) ter približno 1.860 EUR/posameznika pri programih za dvig poklicnih kompetenc (okvirno 11.580 vključitev; 21.538.800,00 EUR).</p> <p>Vrednosti vključenih za KRVS in KRZS so določene na podlagi podatkov SURS glede števila oziroma povprečnega deleža prebivalcev po regijah z nižjo izobrazbo (manj kot OŠ, OŠ, nižja poklicna šola – ISCED 1-2), ki znaša 60% na VKR in 40% na ZKR.</p> <p>Strošek na enoto v KRVS za pridobitev temeljnih kompetenc znaša približno 720 EUR/ posameznika (okvirno 8.316 vključitev, 5.987.520,00 EUR), približno 515 EUR/posameznika pri programih digitalnega opismenjevanja (okvirno 10.476 vključitev, 5.395.140,00 EUR) ter približno 1.860 EUR/posameznika pri programih za dvig poklicnih kompetenc (okvirno 6.948 vključitev; 12.923.280,00 EUR). Za KRVS je namenjenih 24.305.940 EUR.</p>		

	<p>Strošek na enoto v KRZS za pridobitev temeljnih kompetenc znaša približno 720 EUR/ posameznika (okvirno 5.544 vključitev, 3.991.680 EUR), približno 515 EUR/posameznika pri programih digitalnega opismenjevanja (okvirno 6.984 vključitev, 3.596.760,00 EUR) ter približno 1.860 EUR/posameznika pri programih za dvig poklicnih kompetenc (okvirno 4.632 vključitev; 8.615.520,00 EUR). Za KRZS je namenjenih 16.203.960 EUR.</p> <p>Vrednost mejnika konec leta 2018 je določena na podlagi izkušenj iz programskega obdobja 2007-2013 in postavljena na 40%.</p> <p>Standardna ocean stroškov vključuje tako neposredne kot posredne stroške, potrebne za izvedbo operacije, vendar predstavlja zgolj oceno, na podlagi katere so opredeljene skupne vrednosti in se lahko pri izvajanju operacije spreminja.</p> <p>Te ocene se lahko izkažejo za neustrezne, kolikor pride do nepredvidenih dogodkov oz. stanj, kot je npr. spremenjeno družbeno-gospodarsko stanje, ki pomembno vpliva na tržne cene in stroške ter posledično na možnost izvedbe posameznih aktivnosti in sposobnost vključevanja posameznikov.</p>
<p>Informacije o deležu finančnih sredstev, dodeljenih operacijam, ki jim ustrezajo kazalniki učinka in ključne faze izvajanja, določeni v okviru uspešnosti, ter obrazložitev načina izračuna deleža</p>	<p>Z aktivnostmi, ki se bodo izvajale za doseganje kazalnika, je povezanih približno 15,5% finančnih sredstev namenjenih celotni prednostni osi oziroma 16,6% sredstev prednostne osi za KRVS, 24.305.940 EUR ter 14,1% sredstev prednostne osi za KRZS, 16.203.960 EUR. Do konca leta 2018 načrtujemo realizacijo 17.160 vključenih, kar predstavlja 40% porabe finančnih sredstev (16.203.960 EUR) namenjenih za doseg vrednosti kazalnika.</p> <p>Ta kazalnik bomo izpolnili z izvajanjem naslednjih aktivnosti:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Izobraževanje in usposabljanje za dvig splošnih in poklicnih kompetenc za potrebe trga dela in za dvig izobrazbene ravni (npr. sofinanciranje šolnin za pridobitev srednje strokovne izobrazbe, izvajanje javno veljavnih programov za pridobitev novih kompetenc). • Izvajanja ukrepov ugotavljanja in priznavanja neformalnih in priložnostno pridobljenih znanj, spretnosti in veščin oz. kompetenc, ki so potrebne za uspešno vključevanje na trg dela, družbo ali v nadaljnje izobraževanje in usposabljanje (izvajale se bodo aktivnosti kot so: izdelava bank nalog za neposredno preverjanje in potrjevanje neformalno pridobljenih znanj, certificiranje neformalno pridobljenih znanj za pridobitev javne listine za poklicne kvalifikacije). • Digitalno opismenjevanje in krepitev kompetenc s področja informacijsko komunikacijskih tehnologij
<p>Informacije o načinu uporabe metodologije in mehanizmov za zagotavljanje konsistentnega delovanja okvira uspešnosti, določenega v sporazumu o partnerstvu v skladu s členom 15(1)(b)(iv) Uredbe (EU) št. 1303/2013**</p>	<p>Na tej prednostni naložbi bomo kazalnike spremljali skladno s smernicami za spremljanje in vrednotenje, ki jih bo izdal OU.</p> <p>Doseganje vrednosti posameznih kazalnikov se bo spremljalo enkrat letno preko ustreznega informacijskega sistema, ki bo omogočal vpogled v doseganje ciljnih vrednosti po načrtovanih obdobjih. Spremljanje kvalitativnih in kvantitativnih rezultatov bo prispevalo k odkrivanju težav in pripravi ukrepov za odpravo le-teh.</p> <p>Doseganje kazalnikov bomo spremljali tudi s letnimi poročili in rednim spremljanjem v skladu s pogodbami o sofinanciranju.</p>

* Vsa polja so obvezna, glej <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/SL/TXT/PDF/?uri=CELEX:32014R0215&from=EN>

**Glej Partnerski sporazum stran 125-126:

http://www.svrk.gov.si/fileadmin/svrk.gov.si/pageuploads/Dokumenti_za_objavo_na_vstopni_strani/3.4.2014PS.pdf

SPLOŠNI PODATKI			
Prednostna os	2.10. Znanje, spretnosti in vseživljenjsko učenje za boljšo zaposljivost		
Sklad	ESS		
Tematski cilj	10		
Specifični cilj(i)	Spodbujanje prožnih oblik učenja ter podpora kakovostni karierni orientaciji za šolajočo se mladino na vseh ravneh izobraževalnega sistema		
1. Ime kazalnika	Število mladih, vključenih v štipendijske sheme		
2. Identifikator kazalnika	10.14		
3. Definicija	Vključeni so mladi v enotne štipendijske sheme in štipendijske sheme za specializirane in deficitarne poklice.		
4. Metodološka pojasnila	Kazalnik predstavlja število vključenih posameznikov v štipendijske sheme.		
5. Vir podatkov	Spremljanje		
6. Enota	Število		
7. Vrednost za kazalnik	2018	Slovenija	1.742
		V	1.212
		Z	530
	2023	Slovenija	4.430
		V	3.053
		Z	1.377
8. Finančni kazalnik za prednostno os	2018	Slovenija	104.510.000 EUR
		V	58.410.000 EUR
		Z	46.100.000 EUR
	2023	Slovenija	261.245.949 EUR
		V	146.019.679 EUR
		Z	115.226.270 EUR
PODATKI ZA OKVIR USPEŠNOSTI*			
Podatki ali ugotovitve, uporabljene za oceno vrednosti mejnikov in ciljnih vrednosti ter metodo izračuna, na primer podatke o stroških na enoto, referenčnih vrednostih, standardni ali pretekli stopnji izvajanja, strokovnem svetovanju in zaključkih predhodnega vrednotenja	<p>Ciljna vrednost kazalnika 4.430 mladih, vključenih v štipendijske sheme, je pretežno izračunana z deljenjem zneska dodeljenih sredstev za ukrepe, ki bodo prispevali k doseganju tega kazalnika s stroškom na enoto. Strošek na enoto je bil določen na podlagi ocene na osnovi dosedanjih vključitev po operacijah v obdobju 2007-2013. V manjšem obsegu pa je ciljna vrednost kazalnika izračunana na podlagi analize dosedanje prakse, upoštevajoč število vključenih in stroškov za izvedbo aktivnosti. Stroški na enoto, ki so enaki za KRVS in KRZS se razlikujejo glede na področje štipendiranja in sicer: strošek na štipendista za specializirane in deficitarne poklice je cca. 6.250 EUR/posameznika (približno 430 vključitev oziroma 2.687.500 EUR), strošek na štipendista za enotne regijske štipendijske sheme pa je cca. 4.500 EUR/posameznika (4.000 vključitev oziroma 18.000.000 EUR).</p> <p>Vrednosti vključenih za enotne regijske štipendije KRVS in KRZS so določene na podlagi podatkov o razmerju med sredstvi, ki so jih razdelile regionalne razvojne agencije v KRVS in v KRZS, ki znaša 73% na KRVS in 27% na KRZS. Vrednosti vključenih za specializirane in deficitarne poklice so izračunane na podlagi podatkov o izvajanju inštrumentov in dodelitvi sredstev v programskem obdobju 2007-2013, ki znaša 31% KRVS in 69% KRZS.</p> <p>Vrednost mejnika za enotne regijske štipendije konec leta 2018 je določena na podlagi izkušenj iz programskega obdobja 2007-2013 in postavljena na 40%. Vrednost mejnika za specializirane in deficitarne poklice konec leta 2018 pa je določena po ključu: Celotno obdobje (9 let) je bilo proporcionalno razdeljeno z leti obdobja OP, s predvidenim</p>		

	<p>začetkom izvajanja operacij leta 2015 ter pomnoženo s koeficientom število let izvajanja do konca leta 2018 (3/9).</p> <p>Strošek na enoto za KRVS znaša približno 6.250 EUR/posameznik za specializirane in deficitarne poklice (134 vključitev oz. 837.500 EUR), strošek na enoto za KRVS za enotne regijske štipendije znaša okvirno 4.500 EUR/posameznik (2.920 vključitev oziroma 13.140.000 EUR). Za KRVS je namenjenih 13.977.500 EUR.</p> <p>Strošek na enoto za KRZS znaša približno 6.250 EUR/posameznik za specializirane in deficitarne poklice (296 vključitev oz. 1.850.000 EUR), strošek na enoto za KRZS za enotne regijske štipendije znaša okvirno 4.500 EUR/posameznik (1.080 vključitev oz. 4.860.000 EUR). Za KRZS je namenjenih 6.710.000 EUR.</p> <p>Standardna ocean stroškov vključuje tako neposredne kot posredne stroške, potrebne za izvedbo operacije, vendar predstavlja zgolj oceno, na podlagi katere so opredeljene skupne vrednosti in se lahko pri izvajanju operacije spreminja.</p> <p>Te ocene se lahko izkažejo za neustrezne, kolikor pride do nepredvidenih dogodkov oz. stanj, kot je npr.: spremenjeno družbeno-gospodarsko stanje, ki pomembno vpliva na tržne cene in stroške ter posledično na možnost izvedbe posameznih aktivnosti in sposobnost vključevanja posameznikov.</p>
<p>Informacije o deležu finančnih sredstev, dodeljenih operacijam, ki jim ustrezajo kazalniki učinka in ključne faze izvajanja, določeni v okviru uspešnosti, ter obrazložitev načina izračuna deleža</p>	<p>Z aktivnostmi, ki se bodo izvajale za doseganje kazalnika, je povezano približno 8% finančnih sredstev namenjenih celotni prednostni osi oziroma 9,6% sredstev prednostne osi za KRVS, kar predstavlja 13.977.500,00 EUR in 5,8% sredstev prednostne osi za KRZS, kar predstavlja 6.710.000,00 EUR. Do konca leta 2018 načrtujemo realizacijo 1.772 vključitev, kar predstavlja 40% porabe finančnih sredstev (280.000 EUR) namenjenih za doseg vrednosti kazalnika.</p> <p>Ta kazalnik bomo izpolnili z izvajanjem naslednjih aktivnosti:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Regijske štipendijske sheme in štipendije za deficitarne in specializirane poklice, s katerimi se bo povežalo izobraževanje z okoljem
<p>Informacije o načinu uporabe metodologije in mehanizmov za zagotavljanje konsistentnega delovanja okvira uspešnosti, določenega v sporazumu o partnerstvu v skladu s členom 15(1)(b)(iv) Uredbe (EU) št. 1303/2013**</p>	<p>Na tej prednostni naložbi bomo kazalnike spremljali skladno s smernicami za spremljanje in vrednotenje, ki jih bo izdal OU.</p> <p>Doseganje vrednosti posameznih kazalnikov se bo spremljalo enkrat letno preko ustreznega informacijskega sistema, ki bo omogočal vpogled v doseganje ciljnih vrednosti po načrtovanih obdobjih. Spremljanje kvalitativnih in kvantitativnih rezultatov bo prispevalo k odkrivanju težav in pripravi ukrepov za odpravo le-teh.</p> <p>Doseganje kazalnikov bomo spremljali tudi s letnimi poročili in redno spremljanje v skladu s pogodbami o sofinanciranju.</p>

* Vsa polja so obvezna, glej <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/SL/TXT/PDF/?uri=CELEX:32014R0215&from=EN>

**Glej Partnerski sporazum stran 125-126:

[http://www.svrk.gov.si/fileadmin/svrk.gov.si/pageuploads/Dokumenti za objavo na vstopni strani/3.4.2014PS.pdf](http://www.svrk.gov.si/fileadmin/svrk.gov.si/pageuploads/Dokumenti%20za%20objavo%20na%20vstopni%20strani/3.4.2014PS.pdf)

SPLOŠNI PODATKI			
Prednostna os	2.10. Znanje, spretnosti in vseživljenjsko učenje za boljšo zaposljivost		
Sklad	ESS		
Tematski cilj	10		
Specifični cilj(i)	Izboljšanje kompetenc zaposlenih za zmanjšanje neskladij med usposobljenostjo in potrebami trga dela		
1. Ime kazalnika	Število vključenih v programe usposabljanj, specializacij, dodatnih kvalifikacij in prekvalifikacij		
2. Identifikator kazalnika	10.10		
3. Definicija	Z vključitvijo zaposlenih v programe usposabljanja le-ti pridobijo znanja, spretnosti in kompetenc potrebne za izvajanje konkretnih opravil na določenem delovnem mestu, se specializirajo na lastnem področju dela ali prekvalificirajo za delo na drugem področju		
4. Metodološka pojasnila	Kazalnik predstavlja število vključenih zaposlenih v programe usposabljanja, specializacije, dokvalifikacije ali prekvalifikacije.		
5. Vir podatkov	Spremljanje		
6. Enota	Število		
7. Vrednost za kazalnik	2018	Slovenija	23.736
		V	14.242
		Z	9.494
	2023	Slovenija	59.340
		V	35.604
		Z	23.736
8. Finančni kazalnik za prednostno os	2018	Slovenija	104.510.000 EUR
		V	58.410.000 EUR
		Z	46.100.000 EUR
	2023	Slovenija	261.245.949 EUR
		V	146.019.679 EUR
		Z	115.226.270 EUR
PODATKI ZA OKVIR USPEŠNOSTI*			
Podatki ali ugotovitve, uporabljene za oceno vrednosti mejnikov in ciljnih vrednosti ter metodo izračuna, na primer podatke o stroških na enoto, referenčnih vrednostih, standardni ali pretekli stopnji izvajanja, strokovnem svetovanju in zaključkih predhodnega vrednotenja	<p>Ciljna vrednost kazalnika 59.340 je izračunana z deljenjem zneska dodeljenih sredstev za ukrepe, ki bodo prispevali k doseganju tega kazalnika s stroškom na enoto. Strošek na enoto je bil določen na podlagi ocene na osnovi dosedanjih vključitev po operacijah v obdobju 2007-2013. V končno vrednost kazalnika so vključeni tudi zaposleni na usposabljanjih. Stroški na enoto, ki so enaki za KRVS in KRZS, so določeni glede na vrsto usposabljanja, (npr. na udeleženca, ki se usposablja v programih izpopolnjevanja in specializacije, udeleženca za usposabljanje strokovnih delavcev, zaposlenega, ki se usposablja). Povprečni strošek na posameznika pri različnih vrstah usposabljanja znaša 750 EUR (specializacije, izpopolnjevanja, prekvalifikacije cca. 910 EUR/posameznika (cca 17.640 vključitev oz. 16.052.400 EUR), druge vrste usposabljanj cca 650 EUR (cca 7.700 vključitev oz. 5.005.000 EUR) do 700 EUR/posameznika (cca 34.000 vključitev oz. 23.800.000 EUR).</p> <p>Vrednosti vključenih za KRVS in KRZS so določene na podlagi podatkov SURS glede števila oziroma povprečnega deleža prebivalcev po regijah z nižjo izobrazbo (manj kot OŠ, OŠ, nižja poklicna šola - ISCED 1-2), ki znaša 60% na KRVS in 40% na KRZS.</p> <p>Vrednost mejnika konec leta 2018 je določena na podlagi izkušenj iz programskega obdobja 2007-2013 in postavljena na 40%. Standardna ocean stroškov vključuje tako neposredne kot posredne stroške, potrebne za izvedbo operacije, vendar predstavlja zgolj oceno, na podlagi katere so opredeljene skupne vrednosti in se lahko pri izvajanju operacije spreminja.</p> <p>Strošek na enoto za KRVS znaša 910 EUR/posameznika za specializacije,</p>		

	<p>izpopolnjevanja in prekvalifikacije (10.584 vključitev oz. 9.631.440 EUR), ter od 650 EUR/posameznik (4.620 vključitev oz. 3.003.000 EUR) do 700 EUR/posameznik (20.400 vključitev oz. 14.280.000 EUR) za druge vrste usposabljanj. Za KRVS je namenjenih 26.914.440 EUR.</p> <p>Strošek na enoto za KRZS znaša 910 EUR/posameznika za specializacije, izpopolnjevanja in prekvalifikacije (7.056 vključitev oz. 6.420.960 EUR), ter od 650 EUR/posameznik (3.080 oz. 2.002.000 EUR) do 700 EUR/posameznik (13.600 oz. 9.520.000 EUR). Za KRZS je namenjenih 17.942.960 EUR.</p> <p>Te ocene se lahko izkažejo za neustrezne, kolikor pride do nepredvidenih dogodkov oz. stanj, kot je npr.: spremenjeno družbeno-gospodarsko stanje, ki pomembno vpliva na tržne cene in stroške ter posledično na možnost izvedbe posameznih aktivnosti in sposobnost vključevanja posameznikov.</p>
<p>Informacije o deležu finančnih sredstev, dodeljenih operacijam, ki jim ustrezajo kazalniki učinka in ključne faze izvajanja, določeni v okviru uspešnosti, ter obrazložitev načina izračuna deleža</p>	<p>Z aktivnostmi, ki se bodo izvajale za doseganje kazalnika, je povezano približno 17% finančnih sredstev namenjenih celotni prednostni osi oziroma 18,4% sredstev prednostne za KRVS, kar predstavlja 26.914.440 EUR oziroma 15,6% sredstev prednostne osi za KRZS, kar predstavlja 17.942.960 EUR.</p> <p>Do konca leta 2018 načrtujemo realizacijo 23.736 vključitev, kar predstavlja 40% porabe finančnih sredstev (18.074.000 EUR) namenjenih za doseg vrednosti kazalnika.</p> <p>Ta kazalnik bomo izpolnili z izvajanjem naslednjih aktivnosti:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Spodbujanje vlaganj v človeške vire v podjetjih in usposabljanje zaposlenih, zlasti v mikro, malih in srednje velikih podjetjih, pa tudi v nevladnih organizacijah (izvajale se bodo aktivnosti kot so načrtovanje kariere, ugotavljanje kompetenc zaposlenih, potrebe po usposabljanju, izvajanje usposabljanja za potrebe dela usposabljanje zaposlenih povezano z investicijami, kompetenčni centri, itd.). • Izvajanje poklicnega izpopolnjevanja in specializacije po pridobljeni izobrazbi na področju srednjega poklicnega in strokovnega izobraževanja ter višjega strokovnega izobraževanja, vključno z izboljšanjem mobilnosti med področji dela, prekvalifikacijami in drugimi področji usposabljanja (kot npr. zavarovalništvo v ekonomiji, metalurgije v strojništvu, avtoelektrika v avtoservisni dejavnosti).
<p>Informacije o načinu uporabe metodologije in mehanizmov za zagotavljanje konsistentnega delovanja okvira uspešnosti, določenega v sporazumu o partnerstvu v skladu s členom 15(1)(b)(iv) Uredbe (EU) št. 1303/2013**</p>	<p>Na tej prednostni naložbi bomo kazalnike spremljali skladno s smernicami za spremljanje in vrednotenje, ki jih bo izdal OU.</p> <p>Doseganje vrednosti posameznih kazalnikov se bo spremljalo enkrat letno preko ustreznega informacijskega sistema, ki bo omogočal vpogled v doseganje ciljnih vrednosti po načrtovanih obdobjih. Spremljanje kvalitativnih in kvantitativnih rezultatov bo prispevalo k odkrivanju težav in pripravi ukrepov za odpravo le-teh.</p> <p>Doseganje kazalnikov bomo spremljali tudi s letnimi poročili in redno spremljanje v skladu s pogodbami o sofinanciranju.</p>

* Vsa polja so obvezna, glej <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/SL/TXT/PDF/?uri=CELEX:32014R0215&from=EN>

**Glej Partnerski sporazum stran 125-126:

[http://www.svrk.gov.si/fileadmin/svrk.gov.si/pageuploads/Dokumenti za objavo na vstopni strani/3.4.2014PS.pdf](http://www.svrk.gov.si/fileadmin/svrk.gov.si/pageuploads/Dokumenti%20za%20objavo%20na%20vstopni%20strani/3.4.2014PS.pdf)

SPLOŠNI PODATKI			
Prednostna os	2.10. Znanje, spretnosti in vseživljenjsko učenje za boljšo zaposljivost		
Sklad	ESS		
Tematski cilj	10		
Specifični cilj(i)	Prenova sistema poklicnega izobraževanja in usposabljanja		
1. Ime kazalnika	Število šol, ki so vključene v različne modele poklicnega izobraževanja in usposabljanja		
2. Identifikator kazalnika	10.17		
3. Definicija	Šole, ki izvajajo vsaj en program srednjega poklicnega izobraževanja.		
4. Metodološka pojasnila	Kazalnik predstavlja število šol, ki so vključeni v različne programe praktičnega usposabljanja z delom. Vpeljana in implementirana bosta dva nova modela poklicnega izobraževanja in usposabljanja, in sicer prenovljen model praktičnega usposabljanja (npr. večje število ur praktičnega usposabljanja) z delom ter usposabljanje in izobraževanje za redke poklice. Ti modeli bodo tvorili nov sistem poklicnega izobraževanja in usposabljanja, s katerim se bo RS približala sistemu vajeništva.		
5. Vir podatkov	Spremljanje		
6. Enota	Število		
7. Vrednost za kazalnik	2018	Slovenija	25
		V	16
		Z	9
	2023	Slovenija	63
		V	40
		Z	23
8. Finančni kazalnik za prednostno os	2018	Slovenija	104.510.000 EUR
		V	58.410.000 EUR
		Z	46.100.000 EUR
	2023	Slovenija	261.245.949 EUR
		V	146.019.679 EUR
		Z	115.226.270 EUR
PODATKI ZA OKVIR USPEŠNOSTI*			
Podatki ali ugotovitve, uporabljene za oceno vrednosti mejnikov in ciljnih vrednosti ter metodo izračuna, na primer podatke o stroških na enoto, referenčnih vrednostih, standardni ali pretekli stopnji izvajanja, strokovnem svetovanju in zaključkih predhodnega vrednotenja	<p>Ciljna vrednost kazalnika 63 je predstavljala število srednjih poklicnih šol, ki v RS izvajajo vsaj en program srednjega poklicnega izobraževanja. Glede na specifičnost predvidenih ukrepov se standardnega stroška na enoto ne more definirati na ravni šole (ker je ključnega pomena število dijakov, ki so vključeni v izvajanje različnih modelov, ki pa se po šolah lahko zelo razlikuje), zato je treba pri definiranju standardnega stroška upoštevati povprečen strošek na posameznika, vključenega v različne modele poklicnega izobraževanja in usposabljanja, ki je enak za KRVS in KRZS ter znaša cca.1.200EUR/posameznika. Strošek na enoto je bil določen na podlagi ocene stroška na izobraževanja in usposabljanja posameznika (cca 1.200EUR/posameznika in predvidenih 28.000 vključitev oz. 33.600.000 EUR) na osnovi dosedanjih vključitev po operacijah v obdobju 2007-2013 ter ustrezno povečan, saj bo večji del ukrepov temeljil na praktičnem usposabljanju pri delodajalcih. V manjšem obsegu pa je ciljna vrednost kazalnika izračunana na podlagi analize dosedanje prakse, upoštevajoč, da bodo dodatni spodbujevalni ukrepi povečali število vključitev v modele poklicnega izobraževanja in usposabljanja.</p> <p>Vrednosti vključenih šol za KRVS in KRZS so določene na podlagi podatkov glede števila srednjih poklicnih šol oziroma razmerja med temi po regijah, ki znaša 63% na VKR in 37% na ZKR. Glede na dejstvo, da se z ukrepi zagotavlja predvsem finančno podporo posameznikom, vključenim v različne modele poklicnega izobraževanja in usposabljanja, je razmerje med sredstvi za KRVS in KRZS določeno na podlagi obsega sredstev po regijah v okviru prednostne naložbe (53% VKR, 47% ZKR).</p>		

	<p>Vrednost mejnika konec leta 2018 je določena na podlagi izkušenj iz programskega obdobja 2007-2013 in postavljena na 40%. Standardna ocena stroškov vključuje tako neposredne kot posredne stroške, potrebne za izvedbo operacije, vendar predstavlja zgolj oceno, na podlagi katere so opredeljene skupne vrednosti in se lahko pri izvajanju operacije spreminja.</p> <p>Strošek na enoto za KRVS znaša 1.200 EUR/posameznik (14.840 vključitev oz. 17.808.000 EUR). Strošek na enoto za KRZS znaša 1.200 EUR/posameznik (13.160 vključitev oz. 15.792.000 EUR).</p> <p>Te ocene se lahko izkažejo za neustrezne, kolikor pride do nepredvidenih dogodkov oz. stanj, kot je npr. spremenjeno družbeno-gospodarsko stanje, ki pomembno vpliva na tržne cene in stroške ter posledično na možnost izvedbe posameznih aktivnosti in sposobnost vključevanja posameznikov.</p>
<p>Informacije o deležu finančnih sredstev, dodeljenih operacijam, ki jim ustrezajo kazalniki učinka in ključne faze izvajanja, določeni v okviru uspešnosti, ter obrazložitev načina izračuna deleža</p>	<p>Z aktivnostmi, ki se bodo izvajale za doseganje kazalnika, je povezano približno 13% finančnih sredstev namenjenih celotni prednostni osi oziroma 12,2% sredstev prednostne za KRVS, kar predstavlja 17.808.000,00 EUR oziroma 13,7% sredstev prednostne osi za KRZS, kar predstavlja 15.792.000,00 EUR). Pri tem bodo nastali tudi dodatni stroški povezani z razvojem in uvedbo različnih modelov (kot na primer manjkajočih kurikulov, vmesnega preverjanja znanj, ipd.) poklicnega izobraževanja in usposabljanja, s čimer se bo zagotovilo, da bo delež finančnih sredstev za KRZS dosegel 14,6%. Do konca leta 2018 načrtujemo realizacijo na 25ih šolah, kar predstavlja 40% porabe finančnih sredstev (13.440.000 EUR) namenjenih za doseg vrednosti kazalnika.</p> <p>Ta kazalnik bomo izpolnili z izvajanjem naslednjih aktivnosti:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Uveljavitev dveh novih modelov poklicnega izobraževanja in usposabljanja, ki bosta z obstoječimi tvorila nov sistem ter omogočala lažji, hitrejši in ustrežnejši prehod na trg dela in sicer: prenova modela praktičnega usposabljanja z delom ter usposabljanje in izobraževanje za redke police. Dopolnilo se bo manjkajoče poklicne standarde in kurikule, konkretno izpeljalo nove modele v praksi (npr. obdobja usposabljanja na delovnem mestu), ter izvedlo prenovo (posodobitev programov, ugotavljanje uspešnosti preko učnih izidov s poglobljenim sodelovanjem z delodajalci ipd.); • Nadaljevanje izvajanja praktičnega usposabljanja pri delodajalcih preko spodbud delodajalcem za zagotavljanje učnih mest (kot npr.: strošek mentorstva dijakom v podjetjih, del nagrade dijakom...) za dijake; • Povečanje privlačnosti in konkurenčnosti poklicnega in strokovnega izobraževanja preko promocijskih aktivnosti, kot so predstavitve poklicev in šol, tekmovanj, oglaševanj in drugih aktivnosti za izboljšanje ugleda in prepoznavnosti poklicnega in strokovnega izobraževanja;
<p>Informacije o načinu uporabe metodologije in mehanizmov za zagotavljanje konsistentnega delovanja okvira uspešnosti, določenega v sporazumu o partnerstvu v skladu s členom 15(1)(b)(iv) Uredbe (EU) št. 1303/2013**</p>	<p>Na tej prednostni naložbi bomo kazalnike spremljali skladno s smernicami za spremljanje in vrednotenje, ki jih bo izdal OU.</p> <p>Doseganje vrednosti posameznih kazalnikov se bo spremljalo enkrat letno preko ustreznega informacijskega sistema, ki bo omogočal vpogled v doseganje ciljnih vrednosti po načrtovanih obdobjih. Spremljanje kvalitativnih in kvantitativnih rezultatov bo prispevalo k odkrivanju težav in pripravi ukrepov za odpravo le-teh.</p> <p>Doseganje kazalnikov bomo spremljali tudi s letnimi poročili in redno spremljanje v skladu s pogodbami o sofinanciranju.</p>

* Vsa polja so obvezna, glej <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/SL/TXT/PDF/?uri=CELEX:32014R0215&from=EN>

**Glej Partnerski sporazum stran 125-126:

[http://www.svrk.gov.si/fileadmin/svrk.gov.si/pageuploads/Dokumenti za objavo na vstopni strani/3.4.2014PS.pdf](http://www.svrk.gov.si/fileadmin/svrk.gov.si/pageuploads/Dokumenti%20za%20objavo%20na%20vstopni%20strani/3.4.2014PS.pdf)

SPLOŠNI PODATKI			
Prednostna os	2.10. Znanje, spretnosti in vseživljenjsko učenje za boljšo zaposljivost		
Sklad	ESRR		
Tematski cilj	10		
Specifični cilj(i)	Izboljšanje kompetenc in dosežkov mladih ter večja konkurenčnost in usposobljenost izobraževalcev preko večje uporabe sodobne IKT pri poučevanju in učenju		
1. Ime kazalnika	Razmerje število učencev/IKT odjemalec, priključen na internet		
2. Identifikator kazalnika	10.21		
3. Definicija	Predstavlja povprečno razmerje med številom učencem in številom IKT odjemalcev, priključenih na internet. IKT odjemalci so namizni računalniki, prenosni računalniki in tablični računalniki. Idealno in želeno razmerje je 1, kar pomeni, da ima vsak učenec lasten IKT odjemalec priključen na internet.		
4. Metodološka pojasnila	Za vrednost kazalnika je za osnovo vzeto povprečje razmerja št. učencev na IKT odjemalec, priključen na internet. Vrednost 5 predstavlja povprečno vrednost tako v vzhodni kot zahodni kohezijski regiji in ne absolutne številke.		
5. Vir podatkov	Spremljanje		
6. Enota	Število		
7. Vrednost za kazalnik	2018	Slovenija	9
		V	9
		Z	9
	2023	Slovenija	5
		V	5
		Z	5
8. Finančni kazalnik za prednostno os	2018	Slovenija	10.000.000 EUR
		V	5.000.000 EUR
		Z	5.000.000 EUR
	2023	Slovenija	25.029.114 EUR
		V	12.517.690 EUR
		Z	12.511.424 EUR
PODATKI ZA OKVIR USPEŠNOSTI*			
Podatki ali ugotovitve, uporabljene za oceno vrednosti mejnikov in ciljnih vrednosti ter metodo izračuna, na primer podatke o stroških na enoto, referenčnih vrednostih, standardni ali pretekli stopnji izvajanja, strokovnem svetovanju in zaključkih predhodnega vrednotenja	<p>Za določitev ciljne vrednosti kazalnika je za osnovo vzeto povprečje razmerja št. učencev na IKT odjemalec, priključen na internet. Vrednost 5 predstavlja povprečno vrednost tako v vzhodni kot zahodni kohezijski regiji in ne absolutne številke.</p> <p>Povprečni strošek na enoto (tj. odjemalec) je cca 410 EUR (okvirno 31.000 novih IKT odjemalcev).</p> <p>Vrednost mejnika konec leta 2018 je določena skladno s podatki raziskave <i>Survey of schools: ICT in Education</i> in izhodiščnim stanjem povprečja razmerja med št. učencev in IKT odjemalec (za leto 2014 11 učencev/na namizni oz. 37 učencev/prenosni računalnik, povezan v internet.) ter na podlagi ključa: celotno obdobje je bilo proporcionalno razdeljeno z leti obdobja OP, s predvidenim začetkom izvajanja operacij leta 2015. Standardna ocean stroškov vključuje tako neposredne kot posredne stroške, potrebne za izvedbo operacije, vendar predstavlja zgolj oceno, na podlagi katere so opredeljene skupne vrednosti in se lahko pri izvajanju operacije spreminja.</p> <p>Te ocene se lahko izkažejo za neustrezne, kolikor pride do nepredvidenih dogodkov oz. stanj, kot je npr.: spremenjeno družbeno-gospodarsko stanje, ki pomembno vpliva na tržne cene in stroške ter posledično na možnost izvedbe posameznih aktivnosti in sposobnost vključevanja posameznikov.</p>		

<p>Informacije o deležu finančnih sredstev, dodeljenih operacijam, ki jim ustrezajo kazalniki učinka in ključne faze izvajanja, določeni v okviru uspešnosti, ter obrazložitev načina izračuna deleža</p>	<p>Z aktivnostmi, ki se bodo izvajale za doseganje kazalnika, je povezano približno 51% finančnih sredstev namenjenih celotni prednostni osi, skupaj za obe kohezijski regiji. Do konca leta 2018 načrtujemo realizacijo povprečja 9 učencev na IKT odjemalec, kar predstavlja 40% porabe finančnih sredstev (5.000.000 EUR) namenjenih za doseg vrednosti kazalnika.</p> <p>Ta kazalnik bomo izpolnili z izvajanjem naslednjih aktivnosti:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Zagotovitev ustreznih IKT odjemalcev, izgradnjo brezžičnih omrežij na vzgojno-izobraževalnih zavodih ter razvoj optične omrežne infrastrukture za namene vzgoje in izobraževanja.
<p>Informacije o načinu uporabe metodologije in mehanizmov za zagotavljanje konsistentnega delovanja okvira uspešnosti, določenega v sporazumu o partnerstvu v skladu s členom 15(1)(b)(iv) Uredbe (EU) št. 1303/2013**</p>	<p>Na tej prednostni naložbi bomo kazalnike spremljali skladno s smernicami za spremljanje in vrednotenje, ki jih bo izdal OU.</p> <p>Doseganje vrednosti posameznih kazalnikov se bo spremljalo enkrat letno preko ustreznega informacijskega sistema, ki bo omogočal vpogled v doseganje ciljnih vrednosti po načrtovanih obdobjih. Spremljanje kvalitativnih in kvantitativnih rezultatov bo prispevalo k odkrivanju težav in pripravi ukrepov za odpravo le-teh.</p> <p>Doseganje kazalnikov bomo spremljali tudi s letnimi poročili in redno spremljanje v skladu s pogodbami o sofinanciranju.</p>

* Vsa polja so obvezna, glej <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/SL/TXT/PDF/?uri=CELEX:32014R0215&from=EN>

**Glej Partnerski sporazum stran 125-126:

[http://www.svrk.gov.si/fileadmin/svrk.gov.si/pageuploads/Dokumenti za objavo na vstopni strani/3.4.2014PS.pdf](http://www.svrk.gov.si/fileadmin/svrk.gov.si/pageuploads/Dokumenti%20za%20objavo%20na%20vstopni%20strani/3.4.2014PS.pdf)

PREDNOSTNA OS	2.11. PRAVNA DRŽAVA, IZBOLJŠANJE INSTITUCIONALNIH ZMOGLJIVOSTI, UČINKOVITA JAVNA UPRAVA, PODPORA RAZVOJU NVO TER KREPITEV ZMOGLJIVOSTI SOCIALNIH PARTERJEV		
Sklad	ESS		
Tematski cilj	11		
Specifični cilj(i)	Izboljšanje kakovosti pravosodnih procesov z optimizacijo vodenja postopkov in dvigom kompetenc zaposlenih v pravosodnem sistemu		
1. Ime kazalnika	Število razvitih sistemov v pravosodju		
2. Identifikator kazalnika	11.12		
3. Definicija	Število razvitih sistemov je namenjenih za doseg specifičnega cilja "Izboljšanje kakovosti pravosodnih procesov z optimizacijo vodenja postopkov in dvigom kompetenc zaposlenih v pravosodnem sistemu"		
4. Metodološka pojasnila	Spremljanje kazalnika bo zagotovljeno v okviru neodvisnega nadzornega organa v pravosodju – "Projektni svet pravosodje 2020", sestavljenega iz visokih predstavnikov pravosodnih organov in Ministrstva za pravosodje. Organ bo s svojimi pooblastili nadziral spremljanje uresničevanja kazalnika in po potrebi sprejemal ustrezne korektivne ukrepe.		
5. Vir podatkov	Spremljanje		
6. Enota	Število razvitih sistemov v pravosodju		
7. Vrednost za kazalnik	2018	Slovenija	5
		V	5
		Z	5
	2023	Slovenija	11
		V	11
		Z	11
8. Finančni kazalnik za prednostno os	2018	Slovenija	23.400.000 EUR
		V	10.285.200 EUR
		Z	13.114.800 EUR
	2023	Slovenija	77.592.476 EUR
		V	31.353.603 EUR
		Z	46.238.873 EUR
PODATKI ZA OKVIR USPEŠNOSTI			
Podatki ali ugotovitve, uporabljene za oceno vrednosti mejnikov in ciljnih vrednosti ter metodo izračuna, na primer podatke o stroških na enoto, referenčnih vrednostih, standardni ali pretekli stopnji izvajanja, strokovnem svetovanju in zaključkih predhodnega vrednotenja	<p>Za doseganje specifičnega cilja "Izboljšanje kakovosti pravosodnih procesov z optimizacijo vodenja postopkov in dvigom kompetenc zaposlenih v pravosodnem sistemu" je predvidena uvedba 11 sistemov znotraj ukrepov, ki predstavljajo večino dodeljenih sredstev. Vsak sistem smo določili število sodišč na katerih se bo uporabljal.</p> <p>V okviru teh dveh ukrepov (SPODBUJANJE IN ZAGOTAVLJANJE KAKOVOSTI V PRAVOSODJU in PRENOVE POSLOVNIH PROCESOV) se bo razvilo in uvedlo na vseh sodiščih (gre za sistemske projekte, ki se izvajajo centralizirano) 11 sistemov. Na podlagi izkušenj iz programskega obdobja 2007-2013, smo ocenili, da bo do leta 2018 razvitih 50% vseh novih in prenovljenih sistemov. Spremembe kazalnikov so možne v kolikor se bi gospodarske razmere drastično spremenile in bi bili potrebni spremenjeni/dopolnjeni ukrepi za obvladovanje kakovosti in optimizacijo procesov v pravosodju. Spremenjene razmere bo spremljal in vrednotil neodvisnega nadzornega organa v pravosodju – "Projektni svet pravosodje 2020".</p>		
Informacije o deležu finančnih sredstev, dodeljenih operacijam, ki jim ustrezajo kazalniki učinka in ključne faze izvajanja, določeni v okviru uspešnosti, ter obrazložitev načina izračuna deleža	<p>Za uresničevanje kazalnika učinka »Število razvitih sistemov v pravosodju« je namenjenih 24,2 mio EUR, 31,19 % celotne prednostne osi. Kazalnik učinka zajema ukrepa »Spodbujanje in zagotavljanje kakovosti v pravosodju« in »Prenova poslovnih procesov«. V okviru obeh ukrepov se bo implementiralo 11 sistemov. Na podlagi izkušenj iz programskega obdobja 2007-2013, smo za posamezni sistem ocenili okvirno vrednost sistema, ki znaša od 1 do 6 mio EUR, kar po povprečni metodi unit cost znaša strošek na enoto 2,2 mio EUR. V primeru, da bo prišlo do spremenjenih gospodarskih pogojev, ki bodo tirjali zakonodajne</p>		

	<p>spremembe v pravosodju, se lahko spremnijo ocenjene vrednosti sistemov.</p> <p>Do konca leta 2018, na podlagi izkušenj z uvedbo sistemov iz programskega obdobja 2007-2013 ocenjujemo da bo implementiranih 50 % vseh novih in prenovljenih sistemov v okviru načrtovanih aktivnosti, kar vrednostno predstavlja 15 mio EUR izplačil. Delilni ključ za sredstva med regijama predstavljajo prvo in drugostopenjska sodišča splošne pristojnosti, glede na sedež višjih sodišč med posameznima kohezijskima regijama in sicer 61 % na zahodno regijo in 39 % na vzhodno regijo. Od skupno 24 mio EUR za uresničevanje kazalnika učinka »Število razvitih sistemov v pravosodju«, je za KRVS namenjenih 9.438.000 EUR (39% od 24,2 mio EUR), kar predstavlja 30,10% vrednosti ESS prednostne osi 11 v KRVS, za KRZS pa je namenjenih 14.762.000 EUR (61% od 24,2 mio EUR), kar predstavlja 31,93 % vrednosti ESS prednostne osi 11 v KRZS.</p> <p>Delež sredstev, ki je potreben za izvedbo ukrepov je bil izračunan na podlagi predvidenih projektov in ocenjene vrednosti dosedanjih projektov v okviru optimizacije pravosodnega sistema iz nacionalnih sredstev ter na podlagi primerov projektov dobrih praks pri zagotavljanju učinkovitejšega pravosodnega sistema drugih članic EU.</p>
<p>Informacije o načinu uporabe metodologije in mehanizmov za zagotavljanje konsistentnega delovanja okvira uspešnosti, določenega v sporazumu o partnerstvu v skladu s členom 15(1)(b)(iv) Uredbe (EU) št. 1303/2013</p>	<p>V okviru specifičnega cilja " Izboljšanje kakovosti pravosodnih procesov z optimizacijo vodenja postopkov in dvigom kompetenc zaposlenih v pravosodnem sistemu " se bodo izvajale aktivnosti na način neposredne potrditve operacije. Konsistenten okvir uspešnosti se bo zagotavljal z monitoringom, ki ga bo izvajal neodvisen nadzorni organa v pravosodju – "Projektni svet pravosodje 2020". Spremljanje uresničevanja kazalnikov bo sprotno nadziral "Projektni svet pravosodje 2020". Glede na sestavo projektne sveta bo le-ta preverjal verodostojnost podatkov na nivoju uresničevanja kazalnikov. Kazalniki se bodo spremljali skladno s smernicami za spremljanje in vrednotenje, ki jih bo izdal OU.</p>

PREDNOSTNA OS	2.11. PRAVNA DRŽAVA, IZBOLJŠANJE INSTITUCIONALNIH ZMOGLJIVOSTI, UČINKOVITA JAVNA UPRAVA, PODPORA RAZVOJU NVO TER KREPITEV ZMOGLJIVOSTI SOCIALNIH PARTERJEV		
Sklad	ESS		
Tematski cilj	11		
Specifični cilj(i)	Izboljšanje upravljanja in večja transparentnost v javni upravi z uvedbo novih orodij, metod in interoperabilnih rešitev		
1. Ime kazalnika	Število podprtih gradnikov in temeljnih podatkovnih registrov za implementacijo znotraj državnega računalniškega oblaka		
2. Identifikator kazalnika	11.11		
3. Definicija	/		
4. Metodološka pojasnila	/		
5. Vir podatkov	Spremljanje		
6. Enota	Število		
7. Vrednost za kazalnik	2018	Slovenija	8
		V	8
		Z	8
	2023	Slovenija	15
		V	15
		Z	15
8. Finančni kazalnik za prednostno os	2018	Slovenija	23.400.000 EUR
		V	10.285.200 EUR
		Z	13.114.800 EUR
	2023	Slovenija	77.592.476 EUR
		V	31.353.603 EUR
		Z	46.238.873 EUR
PODATKI ZA OKVIR USPEŠNOSTI			
Podatki ali ugotovitve, uporabljene za oceno vrednosti mejnikov in ciljnih vrednosti ter metodo izračuna, na primer podatke o stroških na enoto, referenčnih vrednostih, standardni ali pretekli stopnji izvajanja, strokovnem svetovanju in zaključkih predhodnega vrednotenja	<p>Za doseganje 3. specifičnega cilja v okviru 11. prednostne osi je predvidena implementacija 15 gradnikov in temeljnih podatkovnih registrov znotraj državnega računalniškega oblaka.</p> <p>Ciljna vrednost je določena na podlagi predvidenih migracij razvitih gradnikov in horizontalnih aplikativnih rešitev v obdobju 2007-2013 in načrtovanih vzpostavitev novih skupnih gradnikov, aplikativnih rešitev in temeljnih podatkovnih evidenc v obdobju 2014-2020.</p> <p>Pri določanju vrednosti mejnika konec leta 2018 smo upoštevali dejstvo, da bodo izvedene migracije 6 nadgrajenih gradnikov in horizontalnih aplikativnih rešitev razvitih v obdobju 2007-2013 in dveh novih gradnikov, do konca leta 2023 pa bodo izvedene migracije 3 nadgrajenih gradnikov in horizontalnih aplikativnih rešitev in 4 novih gradnikov.</p> <p>Pri oceni povprečne cene na enoto smo izhajali iz izkušenj preteklega programskega obdobja, pri čemer smo upoštevali, da bomo morali sofinancirati investicijo v predelavo sistema, tako da bo optimalno izkoriščal vse potenciale ki jih ponuja infrastruktura v oblaku, migracijo sistema na oblak in stabilizacijo, spremembo obstoječih integracij in vzpostavitev novih integracij z informacijskimi sistemi v okolici, potem pa še ustrezno vzdrževanje in podporo ter stalno skladnost z lastnostmi in potrebami okolice, tako da bodo sistemi stalno delujoči in uporabni. Posamezni stroški se lahko razlikujejo tudi glede na zahtevnost posameznega sistema. Povprečna cena stroškov za razvoj znaša 2,1 mio EUR/gradnik, povprečna cena stroškov nadgradnje pa znaša 0,7 mio EUR/gradnik.</p> <p>Te ocene se lahko izkažejo za neustrezne, kolikor pride do nepredvidenih dogodkov oz. stanj, kot je npr.: spremenjeno družbeno-gospodarsko stanje, ki pomembno vpliva na tržne cene in stroške ter posledično na</p>		

	možnost izvedbe posameznih aktivnosti.
Informacije o deležu finančnih sredstev, dodeljenih operacijam, ki jim ustrezajo kazalniki učinka in ključne faze izvajanja, določeni v okviru uspešnosti, ter obrazložitev načina izračuna deleža	<p>Z aktivnostmi, ki se bodo izvajale za doseganje kazalnika, je povezano približno 24,35 % finančnih sredstev namenjenih celotni prednostni osi. Do konca leta 2018 načrtujemo implementacijo 8 gradnikov oziroma registrov v državni računalniški oblak, kar predstavlja približno 44 % porabe finančnih sredstev (8,4 mio EUR) namenjenih za doseg vrednosti kazalnika.</p> <p>Za doseganje vrednosti kazalnika do konca 2023 je namenjenih:</p> <ul style="list-style-type: none"> - 12.600.000 EUR za razvoj novih gradnikov (6 x 2,1 mio EUR) - 6.300.000 EUR na nadgradnje gradnikov (9 x 0,7 mio EUR), skupaj 18.900.000 EUR. Gre za sistemske projekte, ki se bodo financirali pro-rata glede na število prebivalcev: - VZHOD: 52,80% od 18.900.000 EUR = 9.979.200 EUR, kar predstavlja 31,83 % sredstev celotne prednostne osi v vzhodni regiji, - ZAHOD: 47,20 % od 18.900.000 EUR = 8.920.800 EUR, kar predstavlja 19,29 % sredstev celotne prednostne osi v zahodni regiji.
Informacije o načinu uporabe metodologije in mehanizmov za zagotavljanje konsistentnega delovanja okvira uspešnosti, določenega v sporazumu o partnerstvu v skladu s členom 15(1)(b)(iv) Uredbe (EU) št. 1303/2013	Na tej prednostni naložbi bomo kazalnike spremljali z letnimi poročili in skladno s smernicami za spremljanje in vrednotenje, ki jih bo izdal OU.

12.3. Ustrezni partnerji, vključeni v pripravo programa

Seznam deležnikov je v Prilogi 2

12.4. Indikativni projekti koncesionarja v koprskem tovornem pristanišču (IPE-Razpis) za uresničitev cilja "Opdravljena ozka grla v omrežju TEN-T in zagotovljeni standardi TEN-T na celotnem omrežju"

Projekt	Ocenjena vrednost del v obdobju 2014-2020 (v mio EUR)	Terminski plan izvedbe projekta (obdobje 2014-2020)	Ocenjena vrednost del po letu 2020 (v mio EUR)
Poglobitev pristaniških bazenov	10	2015-2020	10
Podaljšanje pomola I (podaljšanje južnega in severnega dela pomola I)	70	2016-2020	60
Nadgradnja operativnih obal in gradnja priveznih mest v Bazenu I, Bazenu II in Bazenu III	40	2015-2019	20
Gradnja dodatnega železniškega infrastrukturnega omrežja v koprskem pristanišču	20	2015-2018	20
Nov vhod v pristanišče in podporna cestna infrastruktura	20	2015-2017	10
Objekt potniškega terminala v koprskem pristanišču	3	2015-2016	/
Gradnja zaledne infrastrukture	12	2017-2020	10

